ANUL XV-lea No. 3686

25 BANI NUMARUL

VINERI 1 AGUUST 1919

ABONAMENTE

UN AN . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „

: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.

— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Consesionară exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Logica de opoziţie şi acte de guvern

Pe ziua de ieri presa din capitală ne-a adus două interesante manifestări politice ale d lui Take Ionescu, una sub formă de comunicat, — a cărui factura îndrituește presupunerea că provine de la d-sa — apărut în ziarul *Românimea* şi alta, sub formă de interview, cu un reprezentant al ziarului „Adevărul".

Comunicatul se raportă la acţiunea guvernului nostru în privinţa politicei din afară şi constituia, fără contestare posibilă, o piesă de o logică inebranlabilă.

Şeful conservatorilor-naţionalişti este perfect logic şi respectuos de adevăr când pune în evidenţă că ceia ce se pregătește de către d. Brătianu, în legătură cu Conferinţa de pace, constituie un act de o totală incoherenţă.

Din moment ce, pentru motive care-l privesc, zice d. Take Ionescu, Suveranul a crezut de cuviinţă să accepte a constitui singur concretizarea suveranităţei naţionale— în mod normal concretizată în ţară şi parlament—ori-ce guvern care vorbeşte în afară, vorbeste în numele Romaniei, deci în numele singurei forţe ce reprezintă astă-zi România :regele. Cum s'ar putea dar presupune că în numele aceluiaş rege d Brătianu să depue un protest, iar apoi, în numele aceluias rege, un alt guvern să facă o alt-fel de politică ?

Cum am spus, d. Take Ionescu e perfect logic şi, în afară de fina critică că Suveranul a admis suprimarea celeilalte forţe ce reprezenta suveranitatea naţională, comunicatul are menirea de a releva dificila situaţie, fără de eşire posibilă în care se află guvernul d-lui Brătianu.

Sub o altă formă, cu caracter exclusiv de politica internă, d. Take Ionescu reia chestiunea, în „Adevărul", a supresiunei parlamentului şi a regimului de decret-lege.

In acest interview d-sa este iarăş excesiv de logic, păcătuieşte însă printr'o gravă contradicţie între cuvintele din opoziţie şi actele de la guvern.

D. Take Ionescu are dreptate când spune că din moment ce tot ce a făcut d. Marghiloman a fost declarat inexistent, raţional ar fi fost reinstalarea, în toate drepturile sale, a vechiului parlament. S'ar fi repetat la noi ceia ce a făcut d. Venizelos în Grecia—si ori-cine înţelege plăcerea cu care d. Take Ionescu citează acte de ale marelui cretan, cari ar fi trebuit să fie imitate la noi.

Aşa este — procedeul acesta, raţional în sine — ne-ar fi scutit de regimul decretelor-legi şi ar fi împiedicat starea dictatorială de lucruri de astă-zi, cu toate enormele ei neajunsuri atât în politica internă cât şi în cea externă.

De cât, un lucru. Sub ce guvern s'a introdus sistemul decretelor-legi ? Cine a pus pentru prima oară în practică sistemul supresiunei parlamentului ? Cine a insistat pentru prorogările la infinit şi cine a introdus sistemul de a se trimite deputaţii şi senatorii în Rusia, pentru ca să facă cu neputinţă controlul parlamentar şi criticile acerbe, concretizate în cunoscutele interpelări de pe vremuri ? Cine a fost acel care a susţinut la un moment dat că parlamentul poate numai să strice, şi fie-ce şedinţă parlamentară evitată constitue un câştig pentru stat ?

Aceste chestiuni ar fi trebuit să şi le pue d. Tache Ionescu înainte de a fi păşit la criticile juste şi fericit formulate, împotriva regimului de decret-lege Trebuia să'şi facă examenul de conştiinţă dacă nu a contribuit şi d-sa la nemulţumitoarea stare de lucruri de acum şi dacă, fiind la guvern, d-sa s'a arătat destul de respectuos faţă de expresiunea voinţei naţionale.

Să fim bine înţeleşi. Departe de noi gîndul de a admite regimul nefast şt anti democrat al unui regim care îşi arogă şi puterea legiuitoare. Convingerea noastră adâncă este că s'a făcut un rău imens ţărei şi coroanei suprimându se parlamentul şi încărcând organe, constituţionaliceşte iresponsabile, de răspunderea efectiva a unor măsuri cari privesc în deaproape cele mai importante manifestări ale vieţei de stat şi de neam.

Credem însă că se cuvine ca opera de critica negativă să nu aibă la baza ei contradicţia ; ca între critica din opoziţie şi acţiunea dela guvern să nu existe o desăvârşită contrazicere.

Altfel, cuvinte de o logică inebranlabilă, ca acele întrebuinţate de d. Take Ionescu, la adresa regimului de decret-lege, pierd din puterea lor de convingere şi justifică presupunerea mulţimei că nici astăzi oamenii noştri politici nu'şi bazează în opoziţie gesturile pe o credinţă ci pe utilitate de moment, după cum la guvern nu procedează pe baza unei convingeri ci pe baza unui oportunism de moment.

CRITICUS

Pesimismul nostru de ieri a fost pe deplin justificat : V. G. Morţun nu mai este. Fruntaşul politic a cărui moarte prematură va fi deplînsă cu adâncă şi sinceră durere, s'a stins.

Din generaţia ideologilor cari au crezut că aşezarea de la 48 nu era destul de largă pentru instituţiunile noastre, *V.* G. Morţun ia loc în falanga socialismului ideologic ro' mân, pentru ca mai întâi, in grup cu Badareu, Tanoviceanu şi alţii să redactezê „Dacia Viitoare", pen' tru ca apoi—reîntors în ţară — să fie un timp indelungat diriguitor şi reprezintant al socialismului romîn.

Trecut în partidul liberal el a a' vut un rol mult mai important chiar decât importantele demnităţi ce i s'au conferit. Actele oficiale aflătoare în arhiva ministerului de externe arată că acel care a determinat şefia d lui Brătianu, in chiar timpul vieţii lui Dimitrie Sturza, este V. G. *M*orţun.

Moldovan in toată puterea cuvîntului, Morţun şi'a iubit ţărişoara şi trecerea lui pe la ministerul de lucrări publice a insemnat operă fo' lositoare Moldovei.

Vestea morţei lui *o* inregistrăm cu adâncă durere şi ochiul se umezeşte de lacrimi cînd rugăm pe cel atotputernic să'l ţie in a lui pază şi ţărîna să'i fie uşoară !

※ *Aducem la cunoştinţa autorităţilor în drept şi mai cu seamă d-lui judecător de instrucţie Aslan că de câte-va zile d. Marteau, fost aprovizionator al comunei Iaşi şi a cărui registre au fost confiscate de instrucţie, oferă de câte-va zile zahar pe piaţa Chişinăului cu 15 lei kilogramul.*

De unde acest zahăr şi cum a ajuns d. Marteau in posesiunea lui?

Câteva note

Doi invalizi au fost victime ale unui fort de una sută mii lei !.

Atâta bănet făcut din specula cu tutunul din anul trecut, aşa muncă cinstită exercitată cu sudoarea frunţei ...sărmanii invalizi !.

*

La fumători tutunul se transformă în scrum; far la invalizi în sute de mii de lei !.

*

Guvernul intenţionează a cointeresa petrolul.

Sfătuim populaţia a-şi face din timp provizii de petrol căci altfel se va arde urât ..,

*

Septuagenarul Ion Cupa a fos arestat pentru că ar fi încercat să violese o copilă de 8 ani...

De la cupa plăcerilor, la cupa cu venin !.

Blanzy

ACTUALITATI

UN ECHIVOC

Antisemitismul ziarului „Evenimentul", organ al partidului de sub şefia d-lui Take Ionescu

Printre multele, nesfârşit de multele lucruri pe cari «Evenimentul» nu le pricepe este şi legătura care există între principiul naţionalităţilor şi ocrotirea minorităţilor. Ziarul antisemit al d-lui Greceanu găseşte că aceste două chestiuni se bat cap în cap, atunci când cea mai redusă minte n'ar putea să nu observe corelaţiunea strânsă şi firească dintre ele—deşi găsim şi noi că atingerea adusă suveranităţei noastre naţionale, prin punerea în aplicare a principiului minorităţilor, nu corespunde nici demnităţei noastre, nici intereselor celora cari ar urma să beneficieze de ocrotirea acestui principiu. In orice caz însă o chestiune principală trebue discutată cu seriozitate şi mai ales cu bun simţ şi în mod cuviincios.

Şi «Evenimentul» este foarte supărat pe «nechibzuinţa» Conferinţei din Paris care a recunoscut necesitatea înfăptuirei ambelor principii deodată, sau mai bine zis, a celor două laturi ale aceluiaşi principiu.

Şi confratele local argumentează într'un mod demn de tradiţia cuzistă, cu un talent de persiflare şi o fineţă care nu vor scăpa nimănui. Dăm ca pildă următoarele.. spirituale cuvinte puse in gura—aţi ghicit— evreilor români:

„De acum, vom forma stat prin diferitele state ; vom avea mai multe state, atâtea prin cari trăim, de cât unul singur sărăcăcios şi Dumnezeu mai ştie cum acolo in depărtare. Iar când vre'un „goiu" va indrăzni numai să se uite urât la noi, ori să ne porecleasca cu cuvântul naţional de „jidan" ; atunci noi, voi, va fi de capul lui, vom apela la „Liga naţiunilor" ; ca să-l ia de urechi şi să-l pună la genunchi, iar noi să-l dăm cu „săc". *Aşa*, moi, că ne va fi mai bine ca in Palestina, unde va trebui să ne apărăm noi in de noi ; pe când aici, a dat chilipirul peste noi, suntem apărati de a gata de alţii şi incă fără cheltuială, fără să tragem un foc de puşchi".

Observaţi fineţe, gustaţi ironia şi mai cu seamă admiraţi logica strânsă, puterea de pătrundere şi frumuseţea stilului !

Dar ne întrebăm cu toată seriozitatea dacă asemenea elucubraţiuni ale ziarului care «se grăbeşte» a insera toate ameninţările antisemite ale d-lui A. C. Cuza, sunt compatibile cu programul d-lui Take Ionescu, şeful «iubit şi necontestat» al «Evenimentului». Ne întrebăm dacă d. Take Ionescu admite asemenea atitudine a foii d'este din Iaşi, ca să ştim dacă e vorba de o ruptură Take Ionescu — Greceanu, sau dacă, din potrivă, suntem în faţa unei apropieri takisto'auziste !

INSEMNARI

In chestia neregulilor !

Confirmare.—Demobilizare şi instruire—Neregulile cu permisele.—Făina speculată.—Noui arestări in perspectivă.—Programul d-lui Aslan

Tribunalul de vacanţă s'a pronunţat ieri în senzul confirmarei d-lui Omer Popovici. Il mai rămâne calea problematica a opoziţiei la Camera de punere sub acuzare.

Foarte curând acelaşi soartă o va avea şi d. avocat Axinte actualmente mobilizat la Curtea Marţială din Iaşi, a cărui demobilizare este în curs pentru a putea fi pus la dispoziţia instrucţiei.

*

Cu privire la neregulile în chesiiune, până acum nu s'a precizat în public decât cazul de la cooperativa „Leul". Cu toate acestea pare-se că aceasta constitue punctul de minimă importanţă în instrucţia care se face. Astfel se vorbeşte de nereguli serioase in chestia permiselor de spirt, petrol şi făină.

In această din urmă privinţă se specifică chiar că grâul adus din jud. Dorohoi şi obţinut pe baza unor permise speciale, ca fiind necesar pentru însemînţare, a fost vîndut unor morari din Iaşi cari l-au transformat în făină de prima calitate şi speculat—bine înţeles nu numai în folosul lor personal.

In legătură cu aceasta va urma astăzi sau mâine interogarea la instrucţie a unor persoane bine situate din lumea noastră comercială şi judecând după starea de spirit ce domneşte la parchet, este probabilă depunerea lor.

Confiscarea registrelor lui Marteau nu poate fi explicată prin dorinţa numai de a pune în evidenţă câteva mici gâlnării. Se pare că d. judecător de instrucţie Aslan este hotărât să-şi ducă investigaţiile până la capăt, ori cari ar fi consecinţele, şi familiarizat cu limba franceză, şi-ar fi propus să îndeplinească cuprinsul adagiului francez : „foullez partout et menez l'affaire jusqu'au bout".

Ziua de azi şi de mâine vor insemna mult în mersul acestei instrucţii.

※ *Nu credem să existe pe lume un exemplu mai frapant de speculă petronată de stat, cum este acel în chestia zaharului,*

Pe motiv că statul a cumpărat 1000 vagoane zahăr, care urmează să sosească, de cinci luni de zile ţara e lăsată pradă speculanţilor cari vând kilogramul cu 40—50 lei, deşi vapoare sosite oferă zaharul cu 7 lei kilogramul, dar nu se permite importul.

※ *Viile au încercat un adevărat dezastru din cauza manei. In unele locuri distrugerea este totală iar cele mai îngrijite vii nu vor putea salva de cât 30 la sută din producţie.*

※ Din Roman vine trista veste despre încetarea din viaţă a lui V. G. Morţun, fost ministru, răpit după puţine zile de suferinţă, de gripă infecţioasă.

Vestea a produs în Iaşi o adîncă impresiune, ştiu fiind că activitatea regretatului e strins legată de Iaşi, unde a petrecut anii tinereţei.

La clubul liberal din localitate s'a arborat drapelul negru.

Inhumaţiunea rămăşiţelor pămîuteşti ale regretatului se va face Sîmbătă în comuna Bahna, în parcul conacului moşiei Broşteni, din judeţul Roman.

La trista ceremonia va asista şi o delegaţie a membrilor clubului liberal din localitate, care va depune o coroană.

E probabil că va pleca şi o delegaţie a sindicatului ziariştilor ieşeni.

※ Eri comisiunea de aiar s'a întrunit la Jabator pentru a fixa nouile preţuri pe carne. După constatare s'a fixat preţurile următoare: 7 lei chilogramul de carne obicinuită pentru creştini, 8 lei carne cuşeră, 10 lei muşchi si antricoate şi 4 l i măruntae.

※ Colaboratorul nostru d. Max Cauffman ne roagă a arăta că nu mai este corespondentul ieşan al ziarului „Adevărul".

Renovatus.

Informaţii

■ **Cât de mare răsunet au campaniile** Viitorului, **în chestiile economice, se poate vedea din faptul că în ziua fixată pentru subscripţia la «Biok-Petrol» banca Marmorosch Blank & C-o a trebuit se fie păzită cu jandarmi, întrucât de mare era îmbulzeala mulţimei, care venise să subscrie.**

De alt-fel subscripţia, care a început la ora 9, a fost declarată închisă la ora 10 jum.

※ *In tratatul care s'a predat austriacilor, scrie* Izbânda, *singure e concesii cari ni s'au făcut, sunt următoarele,*

S'a sous explicit că Austria cedează Bucovina României ;

Ne-au introdus şi pe noi in comisia de despăgubiri care va lucra după incheierea păcii.

※ D. dr. Eusebiu Popovici a demisionat din demnitatea de primar al oraşului Suceava.

Mulţimea socialistă din localitate pare a începe să recunoască adevărul real.

Ceea ce am susţinut în diferite rînduri, că grevele nu soluţionează problema scumpetei şi că sporurile de salar şi primele de scumpete, nu constituesc măsuri eficace, faţă de banditească operă a speculatorilor nerusinaţi, pare a fi recunoscut astăzi de mulţimea celor ce muncesc şi suferă.

De aceea, la ultima lor consfătuire sindicaliştii au susţinut greva generală, nu în favoarea unei revendicări ci în contra scumpetei în genere.

Nu am încurajat nici odată acte de dezordine. Mărturisim însă că am aprobat bucuros orice măsuri cari ar însemna înfrînarea speculei—căci în ce ne priveşte socotim secta speculatorilor ca fomentatorii celui mai mare cataclism ce a cunoscut ţara aceasta.

Dacă slăbiciunea unui guvern păsuitor a făcut ca speculatorii să nu înfunde puşcăria, ar fi bine venită o măsură de constrîngere

---

IN UCRAINA.— „Sfatul Ţării" află din Tighina că trupele petliuriste au fost izgonite din Iampol de către bolşevici.

Ukrainienii s'au dedat la progromuri în localitatea Jmarinca.

Ziarul „Extrabladed" aduce ştirea că fostul împărat Wilhelm urmează a fi transportat la Londra pentru a fi supus judecăţii.

Legea învăţământului primar a fost modificată în sensul că obligativitatea învăţământului se întinde între vrîsta 7—16 ani, uneori copiii trebuind a frecventa şcoala de la 6 ani.

Şcoala primară cuprinde de acum un curs elementar şi unul complimentar, ambele fiind indispensabile pentru eliberarea certificatelor de absolvire.

Mişcarea socialistă. — „Funcţionarii de Bancă şi Birouri din localitate întruniţi eri 30 Iulie a. c. la sediul Sindicatului lor din str. Col. Langa No. 7, după desbaterile urmate, au hotărît în unanimitate afilierea acestui Sindicat la Comisiunea generală a sindicatelor din Romînia.

In acelaşi timp şi'au exprimat solidaritatea perfectă cu colegii grevişti de la Banca Iaşilor şi Fabrica Textila şi au luat toate măsurile ca aceste greve să reuşească pe deplin. Toţi funcţionarii au hotărît să contribuie săptămînal cu salariul pe o zi şi să declare la necesitate greva de simpatie.

La primărie s'a celebrat eri căsătoria civilă a d-rei Valentina Cananău, fiica distinşilor noştri concetăţeni d-nul şi d-na N, Cananău, cu d. Joseph Lucien Daubrée. Căsătoria a fost oficiată de d. Teodor ajutor de primar. Martori au fost d-nii Maior Sturdza şi Th. Palade

Au luat parte membrii familiei şi o asistenţă de elită.

La administraţia financiară a început distribuirea titlurilor ultimului împrumut naţional Deocamdată se distribue titluri în valoare de 2 milioane lei.

CONTRA PACII.— In afară de partidul socialist francez care a manifestat contra păcei şi a impus deputaţilor socialişti să voteze contra ratificărei, iată acum grupul „Clarté" compus din publicişti şi ziarişti în frunte cu Anatole France publicând un protest în contra păcei, aşa cum a fost întocmită la Versailles.

Manifestul grupului „Clarté" excesiv de tăios, încheie ast-fel :

„Tratatul din Iunie 1919, nedemn de tradiţiunile nobile ale Franţei, nu merită nici respect, nici încredere. El demonstrează prin semne izbitoare, necesitatea unei schimbări totale a condiţiunilor vieţei universale. Oamenii cinstiţi şi spiritele clar-văzătoare înţeleg că o chestiune de viaţă sau de moarte se pune de acum muncitorilor de pretutindeni şi că se vor scobori în prăpăstii cât timp conducerea treburilor omeneşti nu va fi regulată de o ordine mondială democratică, prin comunitatea legilor muncei, producţiei, comerţului şi afacerilor externe.

„Numai în internaţionalism se va implini într'o zi unificarea maselor.

„Fie ca responsabilii de azi şi de mâine să nu rămână surzi la ameninţările adevărului».

Manifestul este semnat, în numele grupului, de către comitetul dirigent compus din Anatole France, Henri Barbusse, Victor Cyril, R. Rolland, Dorgelles, Georges Duhamel, Henri Jacques, Raymond Lefebre, Magdaleine Marx, Severine, Laurent Tailhade, P. Vaillaut-Conturierrir.

In astă seară se întruneşte Comitetul sindicatului proprietarilor urbani, în localul din strada Cuza Vodă.

In elegantele saloane ale D nei şi D lui H. Braunştein a avut loc eri un ceai dat în onoarea D lui L. Wolfsohn, reprezentantul presei americane.

Membrii Sindicatului agricol şi cei ai Comitetului de propagandă, se întrunesc Duminică, având a se ocupa de mai multe chestiuni importante.

A fost deschis un credit de 17 milioane pentru cumpărarea de tutunuri brute din Basarabia.

Se anunţă din Chişinău că jandarmeria din Ţânţăreni (Tighina) ar fi descoperit un sediu al bolşevicilor, ai restând 37 persoane.

D. C. A. Anghel, membru în Consiliul administrativ permanent, a fost delegat secretar general al ministerului de interne, în locul titularului, care a obţinut un concediu.

Serviciul Sanitar va face în cursul săptămânei un control al tuturor baracelor provizorii ridicate în centrul oraşelor, constatându-se că au devenit nu numai cuiburi de infecţiuni, dar şi adăpost de pungaşi.

Eri, la orele 4, două automobile venind cu viteză, s'au ciocnit în dreptul administraţiei financiare. Din fericire nu s'a constatat vre'un accident de persoane.

Aflăm că Duminică 3 Agust st, n. are loc în cercul familiar, cununia religioasă a d-lui locotenent Chiosa Teodor din batalionul jandarmilor pedeştri cu distinsa d-nă Georgetta Sion, din Bacău.

Urăm fericire noilor căsătoriţi.

Trenul decauville al societăţei „Tişiţa" (Focşani) a deraiat lângă Mărăşti. Sunt opt morţi şi câţiva răniţi. De oarece se crede că e vorba de o operă criminală, o anchetă a fost deschisă.

D-ra Florica Gheorghiu a trecut licenţa în litere. specialitatea germană, cu magna cum laudae.

După dispoziţia ministerului de industrie, comuna va angaja un funcţionar special ataşat la serviciul statisticei.

De azi au început a se distribui la Primărie, de către personalul „Familiei luptătorilor", carnetele noi de ajutor pentru familiile celor mobilizaţi din Octombrie 1918.

SPECTACOLE

La Cinema ELISABETA.— se reprezintă astăzi în matineu şi seara: „Copilul Parisului", film de senzaţie extra-ordinară şi de o acţiune dramatică foarte puternică.

Această dramă cuprinzând 7 acte, este o splendidă adoptare după romanul „L'Enfant de Paris" al celebrului scriitor parisian Pierre Salee.

Primele matineuri de Sâmbătă şi Duminică vor începe fix la ora 3.

Grădina şi Sala cinema SIDOLI— Astăzi şi în zilele următoare : Nou ! Nou ! Celebrităţile cinematografelor MARIA CARMI şi PINA MENICHELLI în splendidul şi sentimentalul film „Jurământul Răzbunării" grandioasă dramă modernă în 6 mari acte, 3543 metri lungime, 589 scene.

In afară şi frumosul program O splendidă vedere după natură şi o hazlie comedie.

Grădina CINEMA TRAIAN (Str. Lăpuşneanu) Astăzi şi în zilele următoare : Succes imens ! Ultima noutate a ecranului ! BOHEMA (Scenes de la vie de Boheme) grandioasă desfăşurare dramatică din viaţa artiştilor în 5 mari acte după celebra capo d'operă a marelui scriitor francez „Henry Murger". Rolurile principale sunt interpretate de o pleiadă de artişti în frunte cu „Capellani" şi D-ra „Alice Brodsy".

Pe lângă bogatul program: O frumoasă vedere şi o hazlie comedie.

La Terasa „Orfelinatul Principele Mircea" cu începere de Joi 31 Iulie 1919 şi zilele următoare va rula filmul „Geniul dezordonat" extraordinară piesă dramatică în 5 mari acte. Capo d'operă Alexandru Dumas în genul filmului : „Germinal".

DIRECŢIUNEA GENERALA
a Căilor Ferate Române

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa generală, că în ziua de 1 Septembrie 1919, vor începe concursurile de admitere pentru şcolile speciale de mişcare, telegraf şi întreţinere de pe lângă Direcţiunile Regionale din Bucureşti şi Iaşi.

La aceste concursuri se vor admite candidaţii cari vor face cereri cel mai târziu până în ziua de 15 August 1919, la care vor anexa actele personale necesare, prin care să dovedească :

1. Că sunt români sau naturalizaţi.
2. Că au împlinit 18 ani pentru şcoala de mişcare sau telegraf şi 21 ani pentru şcoala de întreţinere.
3. Că au absolvit 4 clase secundare pentru şcoala de mişcare, 2 clase secundare pentru şcoala de telegraf şi cursul primar pentru şcoala de întreţinere.

Cererile însoţite de aceste acte se vor depune la Direcţiunile Regionale din Bucureşti sau Iaşi, serviciul P. cel mai târziu până la 15 August 1919.

Elevii admişi în şcoală vor primi o diurnă lunară.

Cei interesaţi pot lua informaţiuni la Direcţiunile Regionale din Bucureşti şi Iaşi, serviciul P.

Direcţiunea Generală

No. 30171|919.

Cinema ELISABETA ASTAZI IN MATINEU ŞI SEARA

Copilul Parisului

dramă de extraordinară senzaţie in 7 acte, de scriitorul parizian PIERRE SALES.

AVIS

Se aduce la cunoştinţă că în ziua de 31 Iulie a. c. la ora 15 (3 p. m.) se va ţine la Direcţiunea II Regională C. F. R. strada Vasile Conta No. 9 concurs pentru ocuparea lucrului vacante de copişti : Concursul va consista din executarea uneia sau mai multor lucrări practice de natura celor ce candidaţii vor avea să execute în serviciu.

Candidaţi sau candidatele vor prezinta până la ajunul zilei de Joi 31 Iulie la Direcţiune cererea însoţită de următoarele acte: că a absolvit cel puţin patru clase secundare, că a satisfăcut legea recrutărei că este român sau naturalisat şi că n'a întrecut vârsta de 40 ani.

Direcţiunea II. Regională C. F. R,

De arendat şi de vânzare moşia **Cernaţi** din Comuna Bogdaniţa Jud. Tutova la 10 Km. de Bârlad având 400 ha. în regiunea întâia, casă de locuit hambar şi casăr noi.

Informaţiuni la D l Avocat I. SERAFIMI Iaşi str. Cuza-Vodă 35.

LICEUL PREPARATOR
„MIHAIL EMINESCU"
cu profesori de stat

Iaşi str. Procopie 26 în dosul facultăţei de medicină.

Se aduce la cunoştinţă că de 10 Iulie va funcţiona în spaţiosul şi higienicul local din str. Procopie 26 sub conducerea unor profesori de stat, **un liceu complect de băeţi şi fete** (curs inferior şi superior, real, clasic şi modern) pentru examenele integrale şi de corigenţi din Seziunea Septembrie 1919

Elevii şi elevele vor fi pregătiţi de următorii D-nii Profesori :

Lnala **D-l Frunză** profesor la Liceul Internat
Matematica **D-l Raianu** profesor la Liceul Internat.
Fizica **D-l Ţilenski** profesor la Liceul Internat
Geografie D-l Constantinescu profesor la Liceu Naţional
Istoria
Dreptu **D-l Dolijan** profesor la Liceul Naţional
Filosofia **D-r Petre Andrei** profesor a Liceul Naţional şi conferentiar la Universitatile
Latina şi Germana **D-l Simenski** profesor la Liceul Naţional şi Ortodox
Engleza **D l Setlacek** profesor la Liceu Naţional şi Internat
Română Alexandrescu profesor la Liceul Naţional
Greaca **D-l Barbu** profesor la Liceul Naţional
Franceza **D-l Gheţu** profesor la Gimnaziul Alexandru
Matematici **D-l Romanescu** profesor la Liceul Militar
Desemn liniar **D-l Simionescu** profesor la Belle-Arte şi liceul Naţional.
Religie **D-l Daniel Ciolan.**
Muzică **D-l E. Mezetti.**
Gimnastica **D-l Dolijan**

Numai câte va zile în localitate
Descoperitorul Prezicerei prin calcul de cifre.

SAVESCU

face preziceri serioase despre orice chestiuni cu dată precisă de realizare şi sigure, arată duşmanii şi cifra norocoasă sau fatală la persoane cu afaceri serioase.

Prezicerea o dă notată pentru ţinere de minte, arată mijloacele de a scăpa din încurcături

Asemenea face preziceri pentru forturi precum şi pentru persoane care nu sunt prezente.

Str. I. C. Brătianu No. 89 (prin gang) orele de primire 8 jum. — 12 şi 3—8 p. m.

M. Schächter
AVOCAT
Str. Sărăriei 153, etaj
Consultaţii intre orele 8—9 dim. şi 7—8 seara

AVIS

Casele din strada Bulevardul I. C. Brătianu No. 18 proprietatea Eufrosinei Mihai se vând

Dacă cineva are vre'o pretenţiune sau posedă vre-un act (poliţă) asupra imobilului să se prezinte în termen de 15 zile la dl, avoca Ivănescu str, Palat 60, cunoscând că după această dată orice reclamaţie nu se va lua în consideraţie, IOAN MACARESCU

S'A DESCHIS
Marele Depozit de Vinuri
EN GROS
DAVID HOLTZMANN
Str. Stefan cel Mare 4—Casele „Cocoşul de Aur" în curtea Luca P. Niculescu
şi vinde de la 3 deca în sus vinurile cele mai bune, specialităţi, cu preţuri reduse
Visitaţi spre convingere !

Caut spre imediată angajare un mecanic cu referinţe bune.
JACQUS GRUENSPAN
Moara Albina, Soş. Sărărie 7

INŞTIINŢARE

Subscrisul Const. Bordei din Com. Şipote pierzând procesul verbal de cumpărare a unei maşini "Renault,, cu No. militar 0197 şi No. motorului 910 de la C T. A. îl declar nul la oricine se va găsi.

Maşina a fost cumpărată pe numele Bianu cu preţ de 11000 lei.

Stiri Telegrafice

Pacea cu Bulgaria

— Chestia Dobrogei la facultatea României şi Bulgariei. —

LYON.— Marţi după amiază, consiliul suprem interaliat a ţinut o şedinţă în care s'au revăzut condiţiunile de pace cu Bulgaria cari nu sunt încă definitiv fixate.

Ziarul «Le Temps» scrie că toate indicaţiunile de până acum în ce priveşte fixarea frontierelor Bulgariei nu au un caracter definitiv.

Privitor la chestia Dobrogei se pare că rezolvirea ei va fi încredinţată Guvernelor român şi bulgar, cari vor vida neînţelegerile prin tratative directe.

VIAŢA IN FRANŢA

— Măsuri pentru aprovizionare. —

PARIS.— Consiliul economic, constituit de curând, în scopul studierei chestiunilor ce se raportă la scumpetea traiului şi la măsurile ce sunt de luat întru remederea acestui rău,— s'a întrunit Marţi dimineaţă sub preşedinţia primului-ministru Clemenceau în palatul ministerului de război.

S'au luat unele măsuri cari, privesc importul mieilor din Algeria, a vinurilor din Spania şi pentru aprovizionarea cu zahăr.

Austria către aliaţi

— Notele guvernului din Viena —

LION. Marţi dimineaţa, consiliul suprem interaliat a primit trei note din partea guvernului austriac, cari poartă data de 27 Iulie.

In prima notă se aduce la cunoştinţa aliaţilor demisiunea Ministrului de externe Bauer, şi ocuparea acestui departament de către cancelarul Renner.

A doua notă cuprinde cererea guvernului austriac de a se acorda o prelungire de o săptămână, în cuprinsul cărui timp, delegaţia de pace de la Saint - Germain să poată răspunde propunerilor aliate ;

Prin a treia notă se adresează rugămintea de a se aproviziona Austria cu cărbuni. Aceiaşi notă conţine plângeri în contra nerespectărei promisiunilor date de aliaţi în această chestiune (a cărbunilor) şi în special încălcarea făgăduelilor din partea cehilor, polonilor şi germanilor.

America la Conferinţa

— Reînoirea delegaţiei —

LYON.— Dl. Falck, noul delegat al Statelor-Unite la Conferinţa din Versailles a sosit în dimineaţa zilei de Marţi la Paris.

In locul preşedintelui Wilson şi al D-lui Lansing, va veni în capul delegaţiei americane dela Conferinţa Păcei, secretarul de stat american de la departamentul afacerilor streine.

La Banca Moldova

se vinde numai cu lădiţa săpon de *Basarabia*, cu preţuri foarte reduse, şi anume :

Săpun de rufe cal. I cu Lei 12.50 kg.

Săpun de rufe cal. II Lei 11 kgr.

Săpun de Marsilia cu Lei 1.60 bucata.

Administrator de moşie Bun cunoscător la Vie cu practică îndelungată se caută pentru o moşie mare în judeţul Iaşi:

A se adresa la Agenţia I. Brăniştеanu Str. Gh. Mărzescu 23

INŞTIINŢARE

Pierzând în str. Costache Negri actul de naştere eliberat de Comuna Lehliu Jud Ialomiţa îl declar nul în mâinele ori cui s'ar afla.

Găsitorul este rugat al-aduce în str. Costache Negri 30 unde va primi o bună recompensă.

LUSTGARTEN. ARON

La Farmacia Dr. RATIANU se găsesc următoarele specialităţi ;

Urodonal, Apioline Chapoteaut, Jodone Robin, Arheol şi Riodine Astier, Eumictine, Santal Midy, Tablete Oxymenthol, Dragées Hecquet, Ovules şi Creione Chaumel, Huile Grise Vigier, Amponles Seringues Robert şi Cariére. Fiole Enesol, Electrargol, Neosalvarsan Ehrlich, Colloiod Dubois, Santheosă pură, fosfatată şi cafeinată, Lacteol şi Lactobacilină în tablete, Cuscarine Leprince. Tablete Adaline şi Bromural, Capsule Bornival, Phosphatine Faliére, Fiole cu cyanură, şi bijodură, Supositorii Antihemorroidale Midy, Digitaline Nativelle, Jubol, Pilules Déhaut, Hectargire A şi B. Colloiod Olinchevici alfa, beta şi gama, *Preservative pentru Doamne.*

ANUL XV-lea No. 3687

25 BANI NUMARUL

Sâmbătă 2 AGUUST 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Politica de pogromuri?

Presa anglo-americană a publicat declaraţiile în chestia evreiască făcute de primul ministru al Rusiei siberiene, d. Vologodsky, presă care fusese invadată în ultimul timp cu tot felul de ştiri senzaţionale şi alarmante, cari tind să dovedească cum că amiralul Colceak cu guvernul său dezlănţuesc cea mai neagră reacţiune, terorizând şi exterminând elementele socialiste, democrate şi evreeşti.

Avînd de scop să determine un revirement definitiv prin evreimea şi democraţia Europei şi Americei, care să împiedice astfel orice ajutorare anglo-americană pentru Colceak, această informare se intensifică pe măsură ce bolşevismul capătă tot mai multă amploare în ţările Antantei.

Revoluţiei sociale şi războiului civil cu toate grozăviile lor, le ar conveni de minune prăbuşirea regimului liberal-democrat, visat de un veac încoace de toată Rusia intelectuală. Lumea extremiştilor nu vrea să ştie şi să priceapă că chiar sub Rusia ţarilor, libertatea individuală a intelectualului a fost atât de mare, încât a născut pe Tolstoi, Gorki, pe terorişti şi pleiada de sute de mii de intelectuali mijlocii, liberi cugetători, în adevăr liberi în conduită, în acţiunea lor politică; că autonomia urbană (dume) şi cea provincială (zemstve) prezintau şi până la 1917 un grad de autonomie locală necunoscut chiar în Anglia; că forma decrepită a ţarismului odată, căzută Rusia lui Burţev-Miliukov, etc. devine, poate cea mai liberă ţară din lume...

Năzuinţele actuale spre extremismul politico-social, spre cataclism, cu orice preţ, nu vor să ţie socoteală de evidenţe, mai ales când le cunosc prea puţin şi nu le pricep mai de loc. Bolşevismul internaţional caută astăzi să'şi găsească calul de bătaie în armatele şi generalii Rusiei liberal-democrate sau mai bine zis bat şeaua rusească ca să priceapă iapa Americei, Anglei, Franţei, etc...

Regimul liberal democrat, succesor al ţarismului, ar deveni mecaniceşte un cadru foarte tolerant pentru toate nuanţele social-politice până la anarhişti, dar nu ar admite în acelaş timp ca elementele de stradă, huliganii, apaşii, criminalii şi ocnaşii, plus reacţionarii, să distrugă trecutul şi toate valorile lui, nenorocind societatea prezentului în numele viitorului necunoscut, dar dogmatizat şi fan tizat.

Şi iată că se trece peste realitatea Rusiei Noua, ce răsare contra bolşevismului actual rusesc. In primul rînd guvernul siberian a fost învinuit de politica pogromurilor...

Vologodsky a dat câteva explicaţii în această privinţă. Pentru străinătatea pasionată, care nu cunoaşte cine e acest Vologodsky şi care e gata ori şi când să-i aducă învinuiri de reacţionarism şi pogrom, aceste explicaţii au fost necesare, deşi ne îndoim de efectul lor în acest hacs de calomnii suspiciuni şi de neîncredere, care caracterizează astăzi toate raporturile internaţionale. Insă pentru intelectualii cari cunosc bine Rusia, apare pur şi simplu ridicol ca un Vologodsky să fie nevoit să dea asigurări de lipsă de antisemitism.

La 1906 deschiderea primei Dume a fost precedată de congresul general al partidului Constituţionalist-Democrat („Cadet") care cucerise la alegerile parlamentare, majoritatea locurilor. Am fost delegat de Basarabia intelectuală să iau parte la acest congres, iar împreună cu mine ţărănimea organizată din Basarabia a delegat pe d. Ioan Codreanu — ulterior deputat al „Sfatului Ţării".

Şi acolo la Petrograd, am văzut pentru prima oară pe Vologodsky alături de Muromţev, Gredescul, Miliucov, Vinaver, Herţenstein, Hessen, etc.. învingători ai ţarismului şi făuritori ai Rusiei Noua. Avocat radical, energic, prieten mare al leaderilor evrei din partidul cadet, d. Vologodsky a fost pe atuncea în vârstă de 45 ani. L'am auzit vorbind şi apoi timp de 10-12 ani i-am urmărit activitatea prin presă.

Sub acest om, exclusivismul sau antisemitismul în genere şi mai ales în sensul extermirării evreilor sau socialiştilor a fost şi este exclus. Dar nu trebueşte uitată strada, huliganii, apaşii, criminalii liberaţi din puşcării şi reacţionarii travestiţi astăzi în socialişti extremişti sau bolşevici, cari cu toţii, în dosul unui guvern slab, pot trece uşor la pogromuri şi la ori-ce. Extremităţile se ating, pe cât ştim.

In afară de explicaţiile date de Vologodsky, mai putem adăoga una: o oare care slăbiciune a acestui guvern poate fi cauza că în Rusia desmăţată de doi ani, să se producă pogromuri contra evreilor şi socialiştilor, dar nu din iniţiativa, tolerarea sau aprobare oamenilor de talia lui Vologodsky.

Aceasta însă nu înseamnă că Rusia Noua è ostilă evreilor şi socialiştilor. Din contra: întrebaţi pe ori-cari din evrei sau intelectualii basarabeni, cari cunosc Rusia, şi aceştia vă vor confirma'o.

ALEXIS NOUR

Câte-va NOTE

Roata lumei.

In 1916 angrosiştii se erăau dispe raţi că se rechiziţionează mărfurile.

In 1919 ei surâd la soarele strălucitor de vară, în felul cum o face proprietarul magazinului Eng'ez, care e milionar şi mare proprietar de imobile.

*

Guvernul cere cenzurei să fie îngăduitor cu proza d lui Take Ionescu.

Dar guvernului cine îi cere să fie îngăduitor în sfaturile pe cari le dă cenzurei?

*

Agronomii înfundă puşcăria.

Vor avea o azie să cultive grădinăritul la poarta verde.

*

Marteau a primit mandat de înfăţişare.

Ce se va face însă cu cei ce, ascunşi la spatele lui, vor trebui să se înfăţişeze şi ei?

Blanzy

EXTERNE

Durerile Facerei

Continuă, în mod intens şi neîntrerupt, durerile facerei—pînă să vie pe lume mult dorita şi aşteptata pace generală.

Pe ziua de astăzi sunt indicii că ea se apropie în mod definitiv în Europa centrală. Căderea lui Bela Kuhn această semnificaţie o are şi, în ce ne priveşte, ceasul liniştei pe frontiera occidentală şi sudică se apropie grăbit.

Intre timp, însă, se produc fapte, cari invederează că numeroase conflicte de interese n'au găsit încă soluţie şi pe de altă parte apar la lumina zilei critici şi imputări, cari invederează ca frăţia de arme de odinioară, n'a adus după sine şi frăţia de suflet.

Ast-fel, în prima ordine de idei, conflictul de interese în privinţa Traciei, n'a fost tranşat după cum şi pretenţiile Greciei în Asia Minoră nu par a fi ţinute în seamă. Cu toată marea trecere a lui Venizelos, Grecia Mare pare că incearcă şi ea o deziluzie.

In ce priveşte incriminările şi criticile, e de remarcat cum se plânge presa franceză că din prima plată de două zeci de miliarde aur pe care o va face Germania, America şi Anglia iau partea leului.

Dar mai semnificativ de cât toate este ultimul articol al lui Auguste Gauvain, din Journal des Débats, care articol, cu toata marea autoritate a autorului său, a suferit rigorile cenzurei.

Ocupându-se de incidentele de la Fiume şi de nemulţumirile Italiei impotriva Franţei, Gauvain subliniază fapte cu adevarat caracteristice.

Ast-fel d-sa arată că acei cari compun consiliul naţional din Fiume sunt aceiaşi care l'au felicitat pe pilotul austriac Gustav Klaising când a reuşit să distrugă dirijabilul italian «Citta di Ferara»

Dar marele publicist francez mai destăinueşte că Sonnino a fost la un moment dat partizan al războiului alăturea de puterile centrale şi că Italia, nesocotind toate sfaturile, a făcut campania numai şi numai în spirit irredentist.

Precum se vede, răfuială în toată regula şi multe dureri până să fie adusă pe lume pacea generală, mult dorită.

CR.

INSEMNARI

DE MORTUIS...

Dintre foştii socialişti cari au trecut pe vremuri în partidul liberal, avem impresia că V. G. Morţun este acel care şi-a călcat mai tare pe inimă, care a suferit mai mult de asprimea unor vremuri ce gâtue idealismul şi tocesc avântul individual, care şi-a păstrat într'un colţişor al sufletului în mai mare măsură nădejdea într'o radicală prefacere socială şi domnie a dreptăţii.

Vasile Morţun a spus pe vremuri:

„Sunt oameni născuţi democraţi, cari, prin orice împrejurări ar trece, oricât de protivnic ar fi mediul social ideilor şi aspiraţiilor lor, rămân şi mor democraţi".

Un asemenea om ne pare a fi fost el' care s'a caracterizat atât de precis în zilele de militantism revoluţionar şi care a rămas convins fără îndoială de acest adevăr atunci când împrejurările timpului l'au aruncat într'un partid burghez.

Mediul social i-a fost potrivnic până la distrugere, dar Morţun în cea mai ingrată şi echivocă situaţie, a păstrat doza mare de dragoste pentru mulţime, scepticismul sincer în faţa contrastului dintre ideal şi realitate, jena de adevărul credinţei trecute faţă de popularitatea ministerială.

Morţun a spus odinioară în Parlament că „privind viaţa noastră politică, ea nu ne înfăţişează o luptă de idei şi de principii între partide, ci o luptă de mici şi seci ambiţiuni, o luptă de interese personale". Şi a crezut probabil o viaţă întreagă că va parveni să transforme lipsurile partidului liberal, şi astăzi abia s'a convins definitiv că lucrul a fost cu neputinţă şi poate din această pricină a părăsit scena şi a murit ca un retras şi izolat.

In faţa unei asemenea constatări, trebuie să fi fost adânc mâhnit cugetul acelui care strigase în Parlament

Bate Doamne pe ciocoi,
Cum ne bat şi ei pe noi

şi care astăzi purta povara unei naivităţi personale şi fatalităţi sociale.

Şi este desigur un capriciu sever al naturei de a fi închis ochii lui V. G. Morţun mai înainte ca să se fi exercitat sistemul electoral al votului universal, sistem pe care Morţun intemeiase toată putinţa dreptăţii sociale şi pentru care îşi irosise din belşug vigoarea şi talentul tinereţii.

Renovatus

Subscripţia la „Blok-Petrol" a durat exact o jumătate oră.

La 9 jum. subscripţia a început, la ora 10 ea era sfârşită.

Caracteristic e ca la ora 12 acţiunile se plăteau cu 400 lei peste valoarea lor de emisiune.

INFORMATIUNI

L'a timp, făcând analiza celor ce se hotăresc la Versailles, Opinia a arătat că pacea de astăzi nu este o pace wilsoniană, cum au crezut unii, ci cel puţin în ce ne priveşte, ea este o pace exclusiv franceză.

In al său buletin de astă-zi Viitorul confirmă acest fapt în cuvintele de mai jos:

„Nu ne-am îndoit nici o dată de simpatia şi a opinei publice franceze şi a presei franceze pentru cauza românească, spre diferenţă de acea mică parte a oficialităţei franceze, care însă o şi aceia care se pare că hotăreşte în ce ne priveşte în dezacord cu simţimântul de opinie publică a Franţei faţă de noi."

Oficiosul guvernului acuză dar pe faţă de rea-voinţă guvernul şi oficialitatea franceză.

In mersul instrucţiei în chestia neregulelor din Iaşi a intervenit o mică amânare.

Intr'adevăr, astă-zi şi mâine nu vor avea loc audieri de martori şi interogatorii de bănuiţi.

Pentru 4 şi 5 August au fost citaţi însă unsprezece persoane la cabinetul judecătorului de instrucţie între care d-nii Gaetan, Nicolici, Sigmund Diamant, Mendelovici şi Lehrer.

S'au mai dat mandate de înfăţişare pentru Marteau, care se află la Chişinău, şi un domn inginer de la C. F. R. al cărui nume ne scapă.

Judecătorul de instrucţie Eşanu a depus ieri pe agronomul Zara din Târgu-Frumos, învinuit de abuz de încredere, milă şi abuz de putere.

Şi această arestare nu constituie decât un preludiu, întrucât e vorba de complici.

Pe de altă parte se face un început fericit şi cu aceste noui lipitori ale satelor, cunoscuţi sub denumirea de agronomi, cari au făcut cele mai vaste banditisme la adăpostul operei de permise şi autorizaţii.

Campania opoziţiei. — „Românimea", organul d-lui Take Ionescu, publică un al doilea comunicat cu următorul cuprins:

Se joacă azi în România un vicleim politic care nu are nici un precedent în nici o ţară şi la nici o epocă.

De săptămâni de zile guvernul spune că nu primeşte opera Conferinţei de Pace din Paris, si totuşi delegaţii României stau la Paris şi iau parte—ştim ce fel de parte—la lucrările Conferinţei din Paris.

In acelaş timp presa guvernului înjură opoziţia fiindcă ar vrea să primească opera de la Paris.

Un grăunte de bun simţ.

Opera de la Paris, este sau nu desăvârşită?

Dacă nu este desăvârşită, adică dacă guvernul tratează încă şi nădăjdueste alte rezultate, pentru ce întreabă pe opoziţie ce este de făcut şi pentru ce spune că el nu va semna o lucrare care este încă în gestaţiune?

Dacă opera de la Paris este terminată şi guvernul, nu numai că o crede inacceptabilă, dar şi crede că Romînia poate să nu o accepte, pentru ce delegaţii Romîniei de la Paris nu sunt rechemaţi la Bucureşti?

Cine a mai văzut incoherenţa ca un guvern să spue că el nu primeşte lucrările unei Conferinţe la care el continuă să participe?

Pentru care folos trebue Romînia singură să aducă nota veselă în tragedia mondială?

Oricât am trăi sub lovitura de Stat, pentru a întrebuinţa vorba din „Steagul", puţină milă de reputaţia Romîniei nu ar fi de prisos.

SOCIALISMUL ŞI GREVA.—In lucrarea lui G. Sorel, „Réflexions sur la violence", găsim următoarea constatare de ansamblu asupra valorii morale a ideei de grevă generală:

„Grevele au determinat în proletariat sentimentele cele mai nobile, cele mai profunde şi cele mai îmbietoare pe cari le posedă; greva generală le grupează pe toate într'un tablou de ansamblu şi, prin apropierea lor, dă fiecăruia dintre ele un maximum de intensitate; făcând apel la amintirile prea vii ale conflictelor particulare, ea colorează cu o viaţă intensă toate anunţurile compunerei prezintată conştiinţei. Obţinem astfel acea intuiţie a socialismului pe care limbajul n'ar putea să ne-o dee într'un mod perfect clar—şi o obţinem într'un ansamblu pătruns instantaneu".

Iată ce conţineau în esenţă şi „Insemnările" de ieri ale colaboratorului nostru Renovatus, şi iată cum cenzura noastră îşi exercită rolul odios de a suprima adevăruri şi puncte de vedere câştigate deplin şi de multă vreme conştiinţei omeneşti nedisprinsă a-şi mărgini priceperea şi dreptul civic la sistemul decretelor-legi, sub cenzură şi stare de asediu.

Publicul să judece.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, se înapoiază Marţi în localitate, venind de la Gavora.

Sindicatul proprietarilor urbani a constituit un contencios, în chestia privitoare pe sindicat, sub conducerea d-lor Cernătescu şi Cristofor, membrii în sindicat.

Intrunirea proprietarilor. — Membrii sindicatului proprietarilor urbani s'au întrunit aseară sub preşedinţia d-lui V. I. Radu.

S'a hotărît a se interveni la comună pentru refacerea vechei grădini a primăriei, din strada I. C. Brătianu, care a devenit un cuib de infecţiune. Sindicatul recunoaşte că privitor la acest loc există un diferend între comună şi d-na Niculcea, dar că în tot cazul grădina se poate reface, în interesul higienei oraşului, pînă ce justiţia se va pronunţa cu privire la diferend.

Sindicatul proprietarilor a mai hotărât să intervie din nou pe lîngă administraţia comunală spre a lua măsuri grabnice de îndreptare în ceea ce priveşte casele ce ameninţă cu prăbuşirea din cauză că pivniţele sunt pline cu apă, în urma lucrărilor de canalizare.

In fine s'a hotărât ca o parte din localul ce o ocupă sindicatul proprietarilor, să fie cedat sindicatului ziariştilor, care se va instala acolo.

Judecarea Kaizerului. — In Camera lorzilor d. Curzon o declarat în numele guvernului:

„Nu este sigur că ex-kaiserul va fi judecat la Londra sau în alt oraş al regatului.

„Fostul împărat n'ar putea fi comparat cu Carol I şi încă mai puţin cu marea şi eroica figură a lui Napoleon. Eu nu văd nimic în Wilhelm care să facă a'l considera ca un erou. Un om care fuge în mod nedemn la cea dintâi apropiere a primejdiei nu este un erou şi cu atît mai puţin un martir".

D-nii maiori Vlăhuţă şi Ciubureanu, implicaţi în fraudele de zahăr din Colomeia, au fost puşi în libertate.

Se anunţă că Banca Românească va lansa zilele aceste marea societate de petrol pe care guvernul a proectat-o. E vorba de o afacere în stil mare care va trece de 100 milioane. Statutele au şi fost elaborate şi vor apare zilele acestea în „Monitorul Oficial".

Cinema ELISABETA ASTAZI IN MATINEU ŞI SEARA

Copilul Parisului

dramă de extraordinară senzaţie in 7 acte, de scriitorul parizian PIERRE SALES.

De vânzare Una vacă de rasă cu viţel mic. Adresa strada Palat 60 bis.

De vânzare casa din Str. Săveanu No 14 doritorii se vor adresa in str. Palat 17, nu se primesc intermediari.

La DEPOZITUL DE VINURI AL

BANCII MOLDOVA

— Str. Cuza-Vodă —

Se vinde de la 30 litri in sus vin vechi recolta 1912-14 de cu lei 5.50 Litru Asemenea se vinde cu preţ de CONCURENŢA vin de OBOBESTI diverse calităţi superioare: Resling, Tămâioasa şi Otonel.

Cumpăraţi şi vă veţi convinge.

Administrator de moşie Bun cunoscător la Vie cu practică îndelungată se caută pentru o moşie mare in judeţul Iaşi:

A se adresa la Agenţia I. Brănisteanu Str. Gh. Mărzescu 25

Atelier Francez de Automobile

MECANO -- GARAJ

Director: R. LEAUTEY

s'a mutat Str. Zugravi 71

— lângă Gara. —

De arendat şi de vânzare moşia Cernaţi din Comuna Bogdaniţa Jud. Tutova la 10 Km. de Bârlad având 400 ha. in regiunea intâia, casă de locuit hambar şi casăr no'.

Informaţiuni la D l Avocat I. SERAFIMI Iaş str. Cuza-Vodă 35.

Mare transport de ghete de box, chevreaux şi lac pentru barbaţi şi dame, au sosit direct din America la Mabazinul EMANOIL MARCOVICI Str, Ştefan cel Mare 54 (vis a-vis de Banca Naţională).

AVIS

Se aduce la cunoştinţă că în ziua de 31 Iulie a. c. la ora 15 (3 p. m) se va ţine la Direcţiunea II Regională C. F. R. strada Vasile Conta No. 9 concurs pentru ocuparea locurile vacante de copişti: Concursul va consista din executarea unei sau mai multor lucrări practice de natura celor ce candidaţii vor avea să execute în serviciu.

Candidaţi sau candidatele vor prezinta până în ajunul zilei de Joi 31 Iulie la Direcţiune cererea insoţită de următoarele acte: că a absolvit cel puţin patru clase secundare, că a satisfăcut legea recrutărei că este român sau naturalisat şi că n'a intrecut vârsta de 40 ani.

Direcţiunea II. Regională C. F. R,

AVIS

Casele din strada Bulevardul I. C. Brătianu No. 18 proprietatea Eufrosinei Mihai se vând

Dacă cineva are vre-o pretenţiune sau posedă vre-un act (poliţe) asupra imobilului să se prezinte in termen de 15 zile la dl, avocat Ivănescu str, Palat 60, cunoscând că după această dată orice reclamaţie nu se va lua în consideraţie, IOAN MACARESCU

BANCA IAŞILOR are de vânzare in condiţiuni foarte avantajoase:

Butoaie noi de stejar

de cea mai bună calitate având capacitate intre 15 şi 70 decalitri forma uzitată in Basarabia.

A se adresa la Banca Iaşilor Str. Ştefan cel Mare 4.

De vânzare mobilă elegantă de birou salonaş şi diferite alte obiecte. A se adresa în Str. Sftu Sava No. 3 la d.l avocat Goldenthal.

Caut spre imediată angajare un mecanic cu referinţe bune.

JACQUS GRUENSPAN Moara Albina, Soş. Sărărie 7

Am pierdut

In noaptea de 30 Iulie in staţia Dolhasca pormoneul cu 400 lei şi actele următoare: Biletul de demobilizare eliberat de Regimentul 10 | 38 Marş din Brăila, un bilet de identitate etc.

Le declar nule i mâinile oricui s'ar afla.

Dumitru Tofan
Iaşi str. Arcu 3

CURS DE PREGATIRE.— Inscrierile la cursul de pregătire al absolvenţilor şcoalelor primare pentru examenele de admitere in liceu, gimnazii, şcoli normale, seminarii etc, continuă a se face.

Pentru ori-ce lămuriri a se adresa la D-nii: Victor Munteanu director şc. No. 6. „C. Negri" str. Spital Paşcanu G. Vasbianu str. Sărăriei 148.

AGITAŢIA MINIERILOR IN ANGLIA— In Camera Comunelor, fiind întrebat asupra grevei minierilor, d. Lloyd George a declarat că situaţia este gravă mai cu seamă din cauză că s'au asociat la grevă şi lucrătorii utilisaţi la maşini. Jumătate din totalul pompelor şi-au incetat funcţionarea, iar trei mine au fost inundate. Alte 12 vor avea aceiaşi soartă in timpul cel mai scurt.

Dacă situaţia nu se ameliorează repede, atunci mai multe mine vor fi iremediabil pierdute şi producţia cărbunului în Yorkshire grav compromisă.

Pe lângă cei 200.000 minieri din York. s'au mai asociat la grevă şi 10.000 din Nottingham şi 4000 din Burnley.

Provizile de cărbuni din Londra au început să scadă simţitor în timp ce preţurile se urcă.

Deputatul Brace a declarat în Camera că Anglia „se găseşte in faţa unui faliment naţional".

Pe lângă motivele de ordin economic, minierii au declarat greva şi din motive politice, reclamând intre altele, incetarea ostilităţilor contra Rusiei şi suprimarea serviciului militar obligator.

Guvernul s'a văzut silit a recurge la serviciul marinarilor pentru pomparea apei din galeriile minelor. Dar pe de oparte echipele de marinari intîrzie să sosească, iar pe de altă parte federaţia minierilor, în unire cu sindicatele, ameninţă a tăia conducta de apă şi cabiul electric dacă se recurge la marinari.

La Coventry, din cauza nemulţumirilor, s'au produs serioase incidente. Mulţimea a devastat mai multe prăvălii. Poliţia a şarjat; 27 persoane, intre cari şi trei agenţi, au fost rănite.

Criza s'a mai agravat, intru cât lipsa cărbunilor a făcut ca uzinele metalurgice din Shieffield să incetoze lucrul, mii de muncitori rămânând fără ocupaţie.

D. Eric Geddes, ministrul transporturilor, a plecat la Yorkshire.

Ministerul industriei a anulat contractul de concesie dat băncei Marmorosch Blank de a aduce un transport de 1000 vagoane zahăr.

Şi când ne gîndim că sub promisiunile acestei concesiuni se proteguia specula cea mai neruşinată cu zahăr, iar astăzi ne lămurim deplin dêspre cauza lipsurilor şi cine sunt speculatorii.

Inmormântarea remăşiţelor pământeşti ale regretatului V. G. Morţun, va avea loc mîine, la orele 2 după prânz la moşia Broşteni din judeţul Roman.

Din Iaşi a plecat azi o numeroasă delegaţie a clubului liberal, in frunte cu d. N. Maxim, prefect de poliţie.

Tot azi s'a expediat o coroană, cu inscripţia „Membrii clubului liberal din Iaşi, in semn de recunoştinţă lui V. G. Morţun".

D. G. G. Mărzescu, ministru de interne soseşte mâine seară in localitate.

E vorba a se constitui şi in Iaşi o „ligă a consumatorilor" similară cu cea din Bucureşti, in scop de a combate specula.

„SINDICATUL ZIARIŞTILOR IEŞENI", *face cunoscut, că n'are nici o ştiinţă şi deci nici o legătură cu serbarea ce se dă in grădina Copou, de către „un grup de ziarişti".*

Părintele Petrovanu revizor epar hial, a inspectat in cursul săptămâne bisericile din Piatra N. şi Dorohoiu. In ambele localităţi a găsit bisericile in cea mai bună stare, şi pe preoţi făcându-şi in conştinţă datoria.

La Dorohoi a găsit la diaconul Sandovici o instalaţie model de apicultură, care poate rivalisa cu cele mai complecte din străinătate.

Parintele Petrovanu a indemnat pe preoţii ca, in ore libere, să imitese exemplul dat de diaconul Sandovici

Asociaţie germano-americană —La New-York a avut loc o intrunire a societăţii „Liederkrang" şi s'a decis să se organizeze o companie in scop de a se ajuta financiarmente Germania şi Austria. Se crede că se vor putea stringe milioane de dolari. Asemenea comitete ale asociaţiei germano-americane se vor infiinţa deasemenea şi la Cincinati, Chicago şi Saint-Louis.

Dezbaterile la această intrunire au fost ţinute in limba germană, pentru intâia oară in mod public, de la declararea războiului.

Sindicatul funcţionarilor de Bancă şi Birouri din Iaşi cheamă pe toţi membri la intrunirea ce va avea loc Sâmbătă la ora 4 p. m. in localul din str. Col. Langa 7 la ordinea zilei fiind chestiuni importante.

Dl. Wilhelm Goldştein este rugat a trece pe la Ad-ţia ziarului nostru.

Şcolare. — Inscrierile la şcolile se cundare se vor face intre 1—14 Septembrie. Examenele de admitere pentru cl. I- vor avea loc intre 16—20, examenele de corigenţă intre 15—21 şi examenele de absolvire intre 21—24.

Cursurile vor incepe la 25 Septembrie.

— Normaliştii sunt invitaţi a se prezinta la minister la 15 August spre a-şi alege posturi in învăţământul primar rural.

Cererile pot fi făcute şi în scris sau prin procurator,

— Pe ziua de 1 Septemurie va funcţiona în fiecare capitală de judeţ cite o nouă şcoală normală. Profesorii cari doresc să ocupe locuri să adreseze actele la minister până la 10 August.

Epitropia Generală a Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sfântul Spiridon din Iaşi aduce la cunoştinţa generală că in ziua de 11 August st. nou a. c. ora 10 a. m. se va ţinea licitaţie publică cu oferte inchise, in cancelaria Epitropiei pentru vânzarea de veci a unui loc viran din Botoşani situat în faţa Spitalului „Mavromate" din strada Spitalului Sfântul Spiridon in intindere, de 1959 m. p. 16 c, m.

Garanţia provizorie va fi de 1000 lei,

Condiţiunile de vânzare se pot vedea în orice zi de lucru in biroul silvic şi domenial al Casei.

Licitaţia se va ţinea conform art. 72—85 din Leg-a comptabilităţei Generale a Statului

SPECTACOLE

La Cinema ELISABETA.— se reprezintă astăzi in matineu şi seara: „Copilul Parisului", film de senzaţie extra-ordinară şi de o acţiune dramatică foarte puternică.

Acesstă dramă cuprinzând 7 acte, este o splendidă adaptare după romanul „L'Enfant de Paris" al celebrului scriitor parizian Pierre Sales.

Primele matineuri de Sâmbătă şi Duminică vor incepe fix la ora 3.

Grădina şi Sala cinema SIDOLI— Astăzi şi în zilele următoare: Nou! Nou! Celebrităţile cinematografelor MARIA CARMI şi PINA MENICHELLI in splendidul şi sentimentalul film „Jurământul Răzbunării" grandioasă dramă modernă in 6 mari acte, 3543 metri lungime, 589 scene.

In afară şi framosul program O splendidă vedere după natură şi o hazlie comedie.

Grădina CINEMA TRAIAN (Str Lăpuşneanu) Astăzi şi în zilele următoare: Succes imens! Ultima nouitate a ecranului! BOHEMA (Scenes de la vie de Boheme) grandioasă desfăşurare dramatică din viaţa artiştilor in 5 mari acte după celebra capo d'operă a marelui scriitor francez „Henry Murger". Rolurile principale sunt interpretate de o pleiadă de artişti in frunte cu „Capellani" şi D-ra „Alice Broday".

Pe lângă bogatul program: O frumoasă vedere şi o hazlie comedie.

Cecile Wechsler
D rand S. Spanier
LOGODIŢI
Dorohoi Iaşi
Iulie 1919

Stiri Telegrafice

PACEA CU BULGARIA

— Stipulaţiunile sunt în studiu —

LION.— De la Conferinţa Păcei —Miercuri după amiază s'a reunit Consiliul Suprem interaliat, pentru a continua cu studierea clauzelor teritoriale şi a acelor de altă natură, ce formează tratatul cu Bulgaria.

Chestiunea Traciei, a fost in special luată in discuţiune.

Revendicările Galiţiei

— Autonomie naţională complectă —

VARŞOVIA.— Primul-ministru Palderewscky a primit o deputaţiune compusă din deputaţii poloni din Galiţia, Delegaţia a expus că această provincie nu trebue să primească numai o autonomie teritorială—ci una naţională pe cât mai intinsă.

Legăturile franco-belgiene

— *Un tratat comercial* —

BRUXELLES.—Se constată că opinia publică din ţară este favorabilă incheerei unui tratat da comerţ intre Belgia şi Franţa.

Revizuirea tratatului dela 1839

LYON —Miercuri dimineaţa s'a intrunit la ministerul de externe pentru prima dată, comisiunea căreia îi s'a incredinţat revizuirea tratatului de la 1839. Belgia era de faţă prin d-nii Sogeri şi Orts; Olanda prin d-nii Van Swideran şi Strucken.

Preşedintele comisiunei a fost ales în persoana d-lui Laroche; ca vicepreşedinte a fost desemnat d-l Cherles Torton.

In urma mai multor discuţiuni, comisiunea a fixat o altă şedinţă pentru ziua de 4 August (Luni) cînd delegaţii vor expune vederile guvernelor respective.

Greva minierilor in Anglia

— *Pe cale de aranjament.* —

LONDRA.— In urma discuţiilor avute intre guvern şi comitetul executiv al Federaţiei minierilor, conflictul cu minierii este pe cale de a se aranja.

In *Yorkshire*, în mod provizor, un număr important de mecanici şi lucrători la pompeu a reluat lucrul.

Evreii din Polonia

- O conferinţă a tuturor partidelor -

Cracovia.— Luni 28 Iulie s'a deschis aici congresul tuturor partidelor evreeşti din cuprinsu Poloniei

Austria nu semnează pacea

PARIS —Se auunţă din Viena că adunarea generală austriacă a discutat Miercuri atitudinea de adoptat în chestia semnărei tratatului de pace. Pare că deputaţii austriaci se opun la semnare.

Partidul unionei germane anunţă că el refuză adeziunea sa la condiţiile de pace sub pretextul că reprezintă ţările ce e mai direct lezate prin stipulaţiunile tratatului Tyrol, Styria şi Carintia.

Deputaţii coalitiei creştini-sociali şi sociali-democraţi fac să se ştie că nu vor putea forma o majoritate suficientă acceptare.

Urmările demisiei lui Bauer

VIENA. — Se invederează că opinia publică este unanimă în a considera demisia fostului ministru de externe Bauer, ca o ferecire, atât pentru politica din lăuntru cât şi pentru aceea din afară, a Austriei.

DIRECŢIUNEA GENERALA

a Căilor Ferate Române

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa generală, că în ziua de 1 Septembrie 1919. vor incepe concursurile de admitere pentru şcolile speciale de mişcare, telegraf şi întreţinere de pe lângă Direcţiunile Regionale din Bucureşti şi Iaşi.

La aceste concursuri se vor admite candidaţii cari vor face cereri cel mai târziu până în ziua de 15 August 1919, la care vor anexa actele personale necesare, prin care să dovedească:

1. Că sunt români sau naturalizaţi.
2. Că au împlinit 18 ani pentru şcoala de mişcare sau telegraf şi 21 ani pentru şcoala de întreţinere.
3. Că au absolvit 4 clase secundare pentru şcoala de mişcare, 2 clase secundare pentru şcoala de telegraf şi cursul primar pentru şcoala de intreţinere.

Cererile insoţite de aceste acte se vor depune la Direcţiunile Regionale din Bucureşti sau Iaşi, serviciul P. cel mai târziu până la 15 August 1919.

Elevii admişi în şcoală vor primi o diurnă lunară.

Cei interesaţi pot lua informaţiuni la Direcţiunile Regionale din Bucureşti şi Iaşi, serviciul P.

Direcţiunea Generală

No. 30171|919.

De vânzare una motocicletă „Harley Davidson" in bună stare cu preţul de 7000 lei.

Doritorii se vor adresa in str. Palat 17.

LICEUL PREPARATOR

„MIHAIL EMINESCU"

cu profesori de stat

Iaşi str. Procopie 26 in dosul facultăţei de medicină.

Se aduce la cunoştinţă că de 10 Iulie va functiona în spaţiosul şi higienicul local din str. Procopie 26 sub conducerea unor profesori de stat, **un liceu complect de băeţi şi fete** (curs inferior şi superior, real, clasic şi modern) pentru examenele integrale şi de corigenţă din Sesiunea Septembrie 1919

Elevii şi elevele vor fi pregătiţi de următorii D-ni Profesori:

Lnaia **D-l Frunză** profesor la Liceul Internat
Matematica **D-l Raianu** profesor la Liceul Internat.
Fizica **D-l Ţilenski** profesor la Liceul Internat
Geografie D-l Constantinescu profesor la Liceu Naţional
Istoria
Dreptu **D-l Dolijan** profesor la Liceu Naţional
Fosofea **D-r Petre Andrei** profesor al Liceul Naţional şi conferenţiar la Universitatile
Latina şi Germana **D-l Simenski** profesor la Liceul National şi Ortodox
Engleza **D-l Setlacek** profesor la Liceu Naţional şi internat
Română Alexandrescu profesor la Liceul National
Greaca **D-l Barbu** profesor la Liceul National
Franceza **D-l Gheţu** profesor la Gimnaziul Alexandru
Matematici **D-l Romanescu** profesor la Liceul Militar
Desemn liniar **D-l Simionescu** profesor la Belle-Arte si liceul Naţional.
Religie **D-l Daniel Ciolan.**
Muzică **D-l E. Meretti.**
Gimnastica **D-l Dolijan**

INŞTIINŢARE

Subscrisul Const. Bordei din Com. Şipote pierzând procesul verbal de cumpărare a unei maşini "Renault" cu No. militar 0797 şi No motorului 910 de la C T A. îl declar nul la oricine se va găsi

Maşina a fost cumpărată pe numele Blanu cu preţ de 11000 lei.

Depozitul de vinuri en gros

str. Ghica-Vodă No. 32 (centrala Iaşi)

Aduce la cunoştinţa tuturor d-lor cârciumari, restauratori, bodega etc. că a adus un mare transport de vinuri excelente de o calitate superioară albe şi negre din renumitele vii a D-lui Sava Hagi Ioan regiunea Iaşi, Doi Peri.

Avram Davidsohn

Iaşi str. Ghica-Vodă 32

La Farmacia Dr. RATIANU se găsesc următoarele specialităţi;

Urodonal, Apioline Chapoteaut, Jodone Robin, Arheol şi Riodine Astier, Eumictine, Santal Midy, Tablete Oxymenthol, Dragées Hecquet, Ovules şi Creione Chaumel, Huile Grise Vigier, Amponles Seringues Robert şi Cariére. Fiole Enesol, Electrargol, Neosalvarsan Ehrlich, Colloiod Dubois, Santheosă pură, fosfatată şi cafeinată, Lacteol şi Lactobacilină în tablete, Cuscarine Leprince. Tablete Adaline şi Bromural, Capsule Bornival, Phosphatine Faliére, Fiole cu cyanură, şi bijodură, Supositorii Antihemorroidale Midy, Digitaline Nativelle, Jubol, Pilules Déhaut, Hectargire A şi B. Colloiod Olinchevici alfa, beta şi gama, *Preservative pentru Domane.*

ANUL XV-lea No. 3688

25 BANI NUMARUL

DUMINICA 3 AGUUST 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . 60 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 209 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
— — Un număr vechiu 1 leu —

Basarabismul d-lui Cuza

Intr'un [n]umăr trecut, am vorbit despre basarabismul recent al d-lui A. C Cuza. Cu acel prilej, am amin'tit prigoana cuzistă împotrivă studenţilor basarabeni dela Iaşi, precum şi politica de renunţare la Basarabia, pe care a făcut-o d. Cuza în timpul neutralităţii noastre.

D. Cuza dă o desminţire, — prin „Evenimentul", desigur. Nu desminte acuzaţia că d sa, profesor universitar, i-a persecutat pe studenţii basarabeni. Şi nici nu putea să desmintă, — fiindcă despre chestia aceasta a vorbit presa de pe vremuri, chiar cea naţionalistă. Mai ales că d. Cuza şi-a adus aminte fără îndială, de un incident pe care l-a provocat d-sa c'o polemică la un curs. Victimele incidentului au fost studenţii basarabeni, cari — scăpând atunci nebătuţi — au putut citi în „Neamul Românesc" (No. 69 din 1907) ameninţări pentru viitor.

„Acest incident--spune ziarul d-lor Iorga şi Cuza — fără importanţă în aparenţă, e în legătură cu venirea a vre-o zece studenţi *jidano-ruşi*, studenţi, cari au început în diferite cercuri o vie propagandă de socialism jidovesc. Lucrurile se încurcă rău, şi o *lămurire demonstrativă* va avea loc cu siguranţă în curînd."

„Lămurire demonstrativă"? Adică bătae...

„Jidano-ruşi" erau d-nii Cristea Alistari, Serghie Niţă, urmărit de poliţia ruseasc ă ca «agitator»; Ioan Scobihorn; Ioan Miţă, căruia i s'a propus alternativa: Siberia sau exilarea peste graniţă, — apoi Prodan, Loghin, Pelivan, Şchiopu, Popovschi (Popescu), — toţi fii de preoţi, de pisalţi, de săteni din Basarabia.

Aceşti tineri, cari veniseră în Moldova să se împărtăşească din cultura românească, pentruca în urmă să treacă îndărăt „rîul blăstămat"—după prigoana ţaristă, s'au întâlnit la Iaşi cu prigoana naţionalistă de bătăi şi de pogromuri Unii dintr'înşii, neputând trăi în atmosfera de ostilitate, întreţinută de d. Cuza, au plecat la Universităţile din Kiew şi din Odessa. Puţini au mai rămas.

D. Cuza e consecvent: la 1915 a rămas acelaş ca la 1907. Intr'adevăr în 1915 a făcut o erupţie la Căminul basarabean, în tovărăşia mai multor membri ai Ligii Culturale, şi a dat-o imediat afară pe d-na Alistari, ca şi pe alte studente basarabence, ne lăsându-le măcar răgazul să-şi caute o locuinţă nouă. După cum se ştie, d'na d r Alistari a fost mai tîrziu deputat în „Sfatul Ţării", unde cuvântul d-sale a răsunat de multe ori pentru cauza românească; iar astăzi d-na dr. Alistari este în fruntea instituţiilor culturale românesti din Basarabia.

D. Cuza îi prigonia pe basarabeni, fiindcă d sa nici nu voia să audă de Basarabia.

In timpul neutralităţei d. Cuza a luptat în tabăra care renunţa la cele 2 milioane de Români de peste Prut. Ba,—ceva mai mult: Pe când alţi acţionişti îşi justificau atitudinea prin consideraţii franco engleze, d. Cuza mergea deadreptul: d sa cerea pur şi simplu alianţă cu Rusia ţaristă. Ţara pogromurilor şi a reacţionarismului era un ideal, către care d. Cuza năzuia cu nări palpitînde.

D. Cuza a făcut parte din federaţiile acţioniste: la Iaşi a fost chiar sufletul lor.

In această calitate, d. Cuza a luat parte la întrunirea dela Sidoli, când ziua dobândirei Basarabiei a fost declarată ca o zi de doliu pentru neamul românesc.

D. Cuza desminte această informaţie, reproducând o desminţire de acum un an a „Evenimentului". La anul d-sa ne va desminţi desigur prin dezminţirea de acum. Şi aşa mai departe...

„Evenimentul" spune că d Cuza nu a asistat la acea întrunire.

Dar, în fond, nu are importanţă dacă d. Cuza a luat parte fizică, ori nu, la întrunire. Este destul că d-sa a fost sufletul mişcării războinice de aici... Şi dacă d-l Cuza era de altă părere decât N. Filipescu, care punea crep negru pe arcul de triumf al reluării Basarabiei — trebuia să protesteze, prin scris, chiar de pe patul de boală...

Totuşi, cine îşi închipue că, în Iaşi, s'ar fi putut ţinea pe atunci o întrunire acţionistă,—la care să nu ia parte d. Cuza, leaderul războinicilor ieşeni? D. Cuza ar fi cerut să fie adus la întrunire chiar fiind paralitic, pe targă... Şi, ţin îndu-se o întrunire acţionistă, cine îşi închipuie că d. Cuza, din asistenţă, s'ar fi putut abţine, reţinîndu'şi discursul în piept? S'ar fi sufocat..

Nu! D. Cuza a azistat la întrunire şi a vorbit dela aceiaşi tribună de la care N. Filipescu a fluturat în aer crepul de doliu.

D. Cuza însă neagă.

Regretăm că n'am avut prevederea să-l cinematografiăm pe d. Cuza vorbind, gesticulînd... Atunci, d-l Cuza nu ne-ar mai fi putut desminţi.

Păcat..

M. SEVASTOS

EXTERNE

Dezacord şi Incriminare

Nu există căsnicie fără nouri, chiar şi cea de mâna stângă, care presupune amor şi pasiune.

Adevărul acest - se dovedeşte a avea fiinţa şi în viaţa conjugală a statelor—deşi aci el este şi mai sup r tor.

Intr'adevăr, vigurosul publicist Auguste Gauvain crede necesar a releva notele discordante ce se produc chiar în clipa în care alianţa Franco-Anglo-Americană primeşte confirmare prin votul public al parlamentelor respective. Si le pune în evidenţă, pentru că dacă astă-zi ar putea constitui un *vox clamantis*, **ele sunt denatură a produce mai târziu consecinţe nemulţumitoare.**

Ast fel în Statele-Unite marea publicaţie «New-Republic» a pornit o campanie din cele mai violente în potriva imperialismului francez. Revista în chestiune acuză formal Franţa că voieşte s' reia politica de dominaţ une continentale a lui Ludovic al XIV-lea şi Napoleon' Iar Auguste Gauvain, vorbind despre redactorii acestei reviste, nu se poate împiedica de a nu spune ca «se zice că «New-Republic» ar fi redactată de oameni superiori şi independenţi».

Dar nu numai dincolo de ocean se duce această campanie ci şi în peninsula italică.

Ast-fel acelaş publicist francez relev furibonda campanie antifranceză de dincolo de Alpi, unde «Gazzetta del Popolo» doreşte ca «un vânt de Vêpres siciliean să sufle pe străzile Italiei unde se plimbă, încă respectaţi, atâţia soldaţi francezi» pe când «Tribuna» zice că «francezi au capătat la Fiume lecţia meritată», iar pe străzile Italiei se aude *Abbasso la Francia! Evviva la Germania!*

Desigur că toate aceste în âmplări n'au încă semnificaţia şi importanţa pe care le-o dă redactorul lui «Journal des Dèbats. Dar nu este mai puţin adevărat că este vorba de nouri destul de groşi într'o căsnicie care pînă acum părea ideală.

CR.

In chestia neregulilor

Anchetă administrativă — Anchetă judecătorească—Citarea d-lui Crupenschi—Aprovizionarea comunei—Permisele de grâu.

D. Slavri, inspector administrativ, continuă cu multă asiduitate ancheta intregei gestiuni a fostului prefect Ioan Rang. Făcută cu toată discreţiunea posibilă şi, dat fiind firea puţin comunicativă a anchetatorului, nu prea pătrunde mult in public asupra rezultatelor de pînă acum a celor constatate. Pare însă că ancheta administrativă nu constată acte abuzive cu caracter de interes personal ci oare-care uşurinţă in procedeuri, datorite unei firi care nu ştia să refuze şi care doria să indatoreze pe toată lumea.

*

In schimb ancheta judecătorească este in posesiunea unor acte excesiv de grave cari explică severitatea măsurilor judecătorului de instrucţie, severitate confirmată de toate organele judecătoreşti, cari au o'şi spune cuvântul în materie de garantare a libertăţilor individuale. Severitatea aceasta va cuprinde şi pe mulţi alţii şi putem spune că unii se află deja sub supravegherea organelor siguranţei.

Investigaţiunile d-lui Aslan nu se raportă numai la operaţiile în legătură cu prefectura de judeţ, ci şi in privinţa celor cari erau in legătură cu aprovizionarea comunei. D-nii Crupensky, preşedintele comisiunei interimare, şi Sculy, directorul aprovizionărei, cari ei ce dintâi s'au manifestat suspiciunea in privinţa regularităţei operaţiunilor în chestiune, au fost citaţi în cabinetul judecătorului de instrucţie, pentru informaţiuni.

D. Aslan deţine firul operaţiunilor în chestia permiselor, ca şi în chestia aprovizionărei, şi când se vor cunoaşte lucrurile în public se va vedea cum un om poate dupăidă câştiga 46000 lei făcând doar drumul cu trăsura din oraşul Iaşi până la o distanţă de 14 klm. de localitate.

*

Am vorbit dăunăzi de chestia grâului adus pentru însemînţare şi vândut la morari—*chestiune care va aduce după sine cu siguranţă grave consecinţe penale.*

Iată despre ce este vorba:

Consilierul agricol Alexandrescu din judeţul Dorohoi urma să satisfacă nişte permise de eliberare de grâu din acel judeţ pentru o cooperativă din Tg. Frumos—grâu menit la însemînţare.

Intru-cît cei cari s-au prezentat cu permise, astă-zi urmăriţi de judecătorul de instrucţie, dădeau de bănuit şi, pe de altă parte, consilierul agricol ştia că nu prea era nevoie de grâu de sămînţă în Iaşi, d. Alexandrescu s'a opus eliberării. A fost nevoit să cedeze presiunilor, ameninţărilor şi mai cu seamă adreselor insistente.

Rezultatul: Grâul a fost incărcat, însă vagoanele sosite pe linia Iaşi-Dorohoi n'au mai părăsit oraşul Iaşi. Rămîne ca instrucţia să stabilească ce s'a făcut cu acest grâu şi pe ce mâini a încăput.

Bella Kuhn e la pământ. Acei cari speraŭ în dăinuirea bolşevismului, în inima Europei, trebuie să pute crepe negru la braţul stâng.

Sfârşitul regimului sovietist, în centrul continentului, are o importanţă, care depăşeşte cu mult toate evenimentele la ordinea zilei.

Acest sfârşit înseamnă, în ordine socială, că zguduirile violente, cari ameninţau să prăbuşească însă-şi civilizaţia omenească, vor putea fi de acum încolo evitate; că minţile inflacărate vor fi silite să înceapă a judeca mai cu măsură; că anarhia în act şi gândire vor încerca o stavilă.

In ordinea politică, prăbuşirea bolşevismului maghiar însamnă menţinerea unor norme de ordine şi sfârşitul războiului şi al aventurei.

După cum Bella Kuhn s'a prăbuşit prin propria lui lipsă de măsură, tot ast-fel şi regimul pe care l'a întronat s'a sfârşit prin dezordinea desmăţată ce a întronat.

Pretutindinea vestea p'ecărei lui Bela Kuhn este primită cu o bucurie, pe care n'ar fi produs'o desigur niciodată în lume vestea prăbuşirei celor mai teribili tirani, hamidieni sau ţari ai cnuturilor.

Şi-i simptomatic acest fapt, pentru valoarea morală însă-şi a ideilor propovăduite şi puse în aplicare de tiranul de la Buda-Pesta.

Câteva NOTE

INSEMNARI

Un punct comun între Bela Kahn şi Omer Popovici.

Primul n'ar fi căzut dacă nu-i venea poftă să facă ofensiva contra României. Omer Popovici nu ajungea unde se afla, dacă nu-i venea poftă să depuie o plângere la parchet contra lui Marteau.

*

Un diriginte de poştă, dovedit că constituit în bandă cu alţi şefi de autoritate, a comis potlogării, a fost pedepsit cu mutarea în Basarabia.

Dirigintele trebuie să spuie „Dă-mi doamne ce n'am visat, să mă mir ce m'a găsit"!

*

Pedeapsa aplicată în cazul de mai sus aminteşte de ţiganul care se ruga ca numai peste gârd să nu fie dat.

Nu mai puţin ea invederează concepţia ce o au cei de sus despra calitatea administratorilor ce trebuesc trimişi în Basarabia.

*

Cel mai păţit în chestia instrucţiei neregulilor, e însă-şi judecătorul de instrucţie.

De o fi să mai stea ani ca judecător de instrucţie şi tot nu va fi în stare d. Aslan să descopere toate pungăşiile.

Materia pe care o instrueşte e ca ali viţa—nu însă prea dulce pentru cei vizaţi.

Blanzy

JAURÈS

Se împlinesc cinci ani de la moartea lui Jaures. In zilele de astăzi ale cataclismelor sociale şi politice, nici o aniversară nu poate fi mai dureroasă ca amintirea celui mai nenorocit act al secolului: asasinarea lui Jean Jaures.

Dacă pe urmele nebuniei bătrâne şi fazle a despoţilor omenirei, avem de plâns dispariţia stupidă a milioane 'de tineri, fiii cei mai buni şi vrednici ai masselor, apoi cu Jaures a coborât în mormânt însăşi conştiinţa acestor masse.

Acum, în pragul supremelor răsturnări sociale, cuvântul lui Jaures ar fi putut în primul rând să trezească mulţimea, să unifice forţele internaţionale ale proletariatului, să pue greutatea de bază în cumpăna dreptăţii şi să echilibreze avântul omenesc cu realitatea împrejurărilor.

El ar fi putut, prin lumina scântee toare a minţei lui fără pereche, să clădească marginile lumei noui şi să evite tatonările întârzietoare şi scumpe.

Persoana lui Jaures ar fi fost astăzi în măsură să indepărteze multe echivocuri, să reţie multe porniri răzbunătoare şi să deslege multe probleme ale chinuitei storii pe care am subliniat-o cu sânge şi o corijăm astăzi cu lacrimi.

Glontele de revolver din 1914, prin Jaures a lovit in primul rând in partidul socialist al republicei franceze. Este evident că socialiştii francezi îşi pierd vigoarea şi puterea morală, este clar că dânşii oscilează in alternative contradictorii pentru că şi-au pierdut luminătorul. Jaures astăzi ar fi determinat o altă istorie a occidentului şi ar fi tras drumul unei alte credinţe a opiniei publice.

Dar cum forţele vii ale popoarelor sunt inepuizabile, să nădăjduim că lipsa lui Jaures impedică numai evoluţia mulţimei, şi că in curând geniul popular va toci răutăţile omeneşti şi va opri in loc un crâmpei ospitalier de fericire—sub auspiciile sfinte ale umbrei colosale a celui asasinat.

Renovatus

Informaţii

■ Comunicatele «ROMANIEI» continuă să strângă guvernul în cercul de fier al unei logici inebranlabile.

Pe ziua de astă-zi, respunzând afirmaţiunei guvernului că-şi asumă întreaga respundere, oficiosul conservator - naţionalist scrie:

„Evident că guvernul îşi ia răspunderea si că după constituţie Regele este neresponsabil. Tot evident este că Regele îşi alege miniştrii. Dar tot aşa de evident este că Regele nu-şi poate ţinea miniştri dacă Ţara prin organele ei reprezentative, nu aprobă alegerea Regelui.

Or, când Ţărei i s'a luat orce posibilitate de a aproba sau dezaproba alegerea făcută de Coroană, este evident că ne aflăm într'un alt-fel de regim de cât regimul constituţional".

Cum am spus, logica d-lui Take Ionescu este de fier. Din lanţurile ei cu greu poate scăpa guvernul.

✻ *Camera de punere sub acuzare compusă din d-nii: Buzdugan, Ciohodariu şi Patron, a respins iarăşi apelul lui Omer Popovici şi a confirmat mandatul emis de d-l Judecător de instrucţie Aslan.*

E de remarcat că, prin firea judecătorilor, actuala cameră de punere sub acuzare este cea mai blândă din câte a cunoscut Curtea din Iaşi.

✻ *Tribunalul a confirmat mandatul de depunere emis de judecătorul de instrucţie înpotriva lui Zarra, agronom.*

■ Astăzi are loc la Broşteni (jud. Roman) trista ceremonie a înmormântărei lui V. G. Morţun.

Din partea guvernului va vorbi d. G G. Mîrzescu, ministru de interne şi d. Al. Constantinescu.

Un mare număr de prieteni personali şi politici ai defunctului au plecat din Iaşi la Roman. A plecat de asemenea şi o delegaţie a sindicatului ziariştilor din Moldova.

✻ D. Nestor Cincu, personajul politic cunoscut se află suferind la castelul d-sale din Frunzeasca (Tecuci).

✻ D. Wiliam Cozens-Hardy, consilier al regelui Angliei, membru in camera comunelor şi şef al unei misiuni politico-militare la Bucureşti, a făcut o lungă visită d-lui Al. Marghiloman.

D. Hardi va vizita şi pe alţi bărbaţi politici romini.

✻ **De la 1 Septembrie raţia de pâine zilnică la Bucureşti, va fi de 600 grame de persoană.**

Şi în nenorocitul nostru Iaşi, vom continua a avea raţia de puşcăriaşi de 250 grame?

Cinema ELISABETA ASTAZI IN MATINEU ŞI SEARA

Copilul Parisului

dramă de extraordinară senzaţie in 7 acte, de scriitorul parizian PIERRE SALÈS.

„Motocicleta Indian"
5 jum H. p. in bună stare aproape nouă se vinde in strada Zugravi No. 49.

2-3 Şofeuri mecanici se caută spre imediată angajare A se adresa la D-l I. A Singher str. Cuza-Vodă 71.

Croitoreasă bună doresce lucra la familie Doritorii se vor adresă la D-na Lucia Ioanescu stradela Drăghici No. 1 colţ cu str. Mihai Eminescu.

Cereţi imediat! Văpsele de văpsit singur rochii, bluze haine etc.
Procedeu simplu şi rapid. Fie care plic are şi instrucţia necesară
Depozit la: ROMANIA-MUZICALA Iaşi Str. Lăpuşneanu 24.
De vânzare o maşină „JOST" in perfectă stare precum şi un piano concert foarte bun.

La Banca Moldova
se vinde numaicu lădiţa săpon de *Basarabia*, cu preţuri foarte reduse, şi anume:
Săpun de rufe cal. I cu Leĭ 12.50 kg.
Săpun de rufe cal. II Lei 11 kgr.
Săpun de Marsilia cu Lei 160 bucata.

Depozitul de vinuri
en gros
str. Ghica-Vodă No. 32
(centrala Iaşi)
Aduce la cunoştinţa tuturor d-lor cârciumari, restauratori, bodegi etc. că a adus un mare transport de vinuri excelente de o calitate superioară lbe şi negre din renumitele vii a D-lui Sava Hagi Ioan regiunea Iaşi, Doi Peri.
Avram Davidsohn
Iaşi str. Ghica-Vodă 32

Atelier Francez de Automobile
MECANO-GARAJ
Director: R. LEAUTEY
s'a mutat Str. Zugravi 71
— lângă Gara. —

Numai câte va zile în localitate
Descoperitorul Prezicerei prin calcul de cifre.
SAVESCU
face preziceri serioase despre orice chestiuni cu dată precisă de realizare şi sigure, arată duşmanii si cifra norocoasă sau fatală la persoane cu afaceri serioase.
Prezicerea o dă notată pentru ţinerea de minte, arată mijloacele de a scăpa din încurcături
Asemenea face preziceri pentru furturi precum şi pentru persoane care nu sunt presente.
Str. I. C. Brătianu No. 89 (prin gang) orele de primire 8 jum. — 12 şi 3-8 p. m.

DIRECŢIUNEA GENERALA
a Căilor Ferate Române

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa generală, că în ziua de 1 Septembrie 1919, vor incepe concursurile de admitere pentru scolile speciale de mişcare, telegraf şi întreţinere de pe lângă Direcţiunile Regionale din Bucureşti şi Iaşi.

La aceste concursuri se vor admite candidaţii cari vor face cereri cel mai târziu până în ziua de 15 August 1919, la care vor anexa actele personale necesare, prin care să dovedească:

1. Că sunt români sau naturalizaţi.
2. Că au împlinit 18 ani pentr şcoala de mişcare sau telegraf şi 2 ani pentru şcoala de întreţinere.
3. Că au absolvit 4 clase secundare pentru şcoala de mişcare, 2 clase secundare pentru şcoala de telegraf cu rsul primar pentru şcoala de intreţinere.

Cererile însoţite de aceste acte se vor depune la Direcţiunile Regional din Bucureşti sau Iaşi, serviciul P. cel mai târziu până la 15 August 1919.

Elevii admişi în şcoală vor primi o diurnă lunară.

Cei interesaţi pot lua informaţiuni la Direcţiunile Regionale din Bucureşti şi Iaşi, serviciul P.

Direcţiunea Generală

No. 30171|919.

Caut spre imediată angajare un mecanic cu referinţe bune.
JACQUS GRUENŞPAN
Moara Albina, Soş. Sărărie 7

Inaintarea spre Budapesta.— Ştirile de pe front sunt cu totul satisfăcătoare. Trupele noastre continuă înaintarea spre Budapesta.

Un reprezintant al Americei din capitala Ungariei a cerut comandamentului român să ia măsuri în vederea instalării noului guvern ungar.

Acest fapt confirmă căderea lui Bella Kuhn.

RECOLTA.— După datele oficiale recolta grîului în acest an va satisface din abundenţă consumul intern, va face posibilă o economie pentru a servi ca rezervă în anul viitor şi va permite a se exporta o insemnată cantitate

In mod provizor a fost fixat la 10.000 lei preţul vagonului de grîu.

Comandamentul francez părăseşte definitiv Romînia. mutându-şi reşedinţa la Sofia.

D dr. N. T. Tánăsescu a fost numit in postul de medic definitiv la Tîrgu-Frumos.

CORUPŢIA.— In urma unui denunţ că la Bivolari (jud. Iaşi) s'au săvârşit abuzuri, comandamentul corpului de jandarmi a deschis o anchetă. Rezultatul a fost descoperirea unei tovărăşii formată din dirigintele poştei, agronomul regional şi şeful secţiei de jandarmi.

Dirigintele a fost mutat disciplinar în Basarabia, probabil pentru a-şi continua opera pe spatele fraţilor de peste Prut.

Cu agronomul nu se ştie ce s'a făcut Probabil va fi şi el mutat intr'o regiune incă nesuptă.

Cel mai păţălit este jandarmul care a fost inaintat Curţii Marţiale.

— Controlorul financiar N. Iuga din Buzău, implicat în fraudele de la administraţia financiară, a fost găsit spânzurat intr'o pădure lângă oraş.

— Controlorul fiscal din Roman, d. Al. Pociumb, a fost lăsat în disponibilitate pentru incorectitudini.

— La Alba Iulia a început a se face revizuirea averilor funcţionarilor publici, intru cât aceştia risipesc banii şi trăesc pe picior de prinţ.

La noi în regat nu este nici o primejdie pentru funcţionari, de oare ce răspunderile incep de sus de tot.

— D. Iuliu Maniu a declarat unui ziar că guvernul din Sibiu este ferm hotărât, în satisfacţia generală a publicului, să fie urmărit cu ultima energie orice abuz al funcţionarilor publici

Aceasta, fiind-că Ardealul nu este vechiul regat şi fiind-că d. Maniu nu este d. Brătianu

—Dar o asemenea rubrică, în zilele de acum, s'ar prelungi la infinit.

Contra decretelor-legi.—Baroul de Suceava s'a pus şi el în luptă contra decretelor-legi aceasta intrucât un evreu a cerut inscrierea in acel barou.

Motivarea refuzului de inscriere ni se pare interesantă. Ea poartă semnătura d-lor Artur Gorovei, C. Gutter şi Emil Gavrilescu şi o redăm intocmai:

„Consiliul de disciplină al corpului de avocaţi din judeţul Suceava, văzând petiţiunea înregistrată la No. 13 | 919 prin care dl. Frederic Neiger licenţiat al facultăţii de drept din Iaşi, cere să fie inscris ca avocat in baroul acestui judeţ;

Văzând că pentru a fi inscris in tabloul corpului de avocaţi, printre alte condiţiuni ce trebue să indeplinească un candidat este şi acea ca să fie român din naştere sau naturalizat;

Văzând că petiţionarul prezintă certificatul No. 445 | 919 al Primăriei comunei Lespezi, jud. Suceava, pentru a dovedi că este român inscris in lista electorală de cameră in acea comună;

Văzând că este cunoscut şi petiţionarul nu ar contesta, că d-sa este evreu, naturalizat in baza decretului-lege referitor la naturalizarea străinilor;

Considerând că Conform Constituţiei, naturalizarea se face numai prin corpurile legiuitoare, prin o lege specială, cu îndeplinarea unor formalităţi anume prevăzute prin constituţie;

Considerând că dispoziţiile clare ale Constituţiei nu pot fi inlăturate şi inlocuite prin dispoziţiunile unor decrete legi, care astfel sunt anti-constituţionale:

Pentru aceste motive:

Respingem cererea D-lui Frederic Neiger de a fi inscris ca avocat in baroul acestui judeţ.

Dată şi pronunţată astăzi 31 Iulie 1919, in camera de consiliu a corpului de avocaţi Suceava".

Conform unui ordin al ministerului de finanţe, toate percepţiile sunt obligate a primi la plata impozitelor bonurile de rechiziţie definitive eliberate de autorităţile româneşti.

D. dr. Leon Balit a fost numit provizor in postul de medic secundar la secţia genito-urinară a spitalului Sft. Spiridon, in locul d-nei dr. Maria Ţintă transferată la biroul chirurgical al primirei.

Se aduce la cunoştinţa publicului că din cauză că nu s'au distribuit toate cartelele de alimente; cu incepere de Duminică 3 August pâinea se va da tot cu cartelele de pe luna Iulie, până ce se va anunţa.

Atragem atenţia publicului a nu distruge sau pierede cartelele vechi.

Pe ziua de 1 Septembrie se va desfiinţa Direcţiunea generală a aprovizionărei.

M. S. Regele, care se află in inspecţie in Ardeal, se inapoiază astăzi in Capitală.

Asociaţia absolvenţilor şcoalelor superioare de comerţ cursul seral secţiunea Iaşi, invită pe toţi membri să ia parte la intrunirea ce va avea loc Duminică la ora 4 p. m. in localul şcoalei superioare de comerţ pentru a se interveni in chestiunea reformei invăţamântului profesional.

Astăzi are loc la Roman o intrunire a membrilor Ligii Poporului, pentru alegerea comitetului.

Intre 15 şi 19 August c. se va ţine in localitate, la şcoala militară, concursul pentru ocuparea locurilor vacante in şcolile militare de infanterie, cavalerie, artilerie, geniu, administraţie şi marină.

Examenul din Iaşi se ţine pentru candidaţii din Moldova, Basarabia şi Bucovina.

Stabilindu-se complecta nevinovăţie a d-lui I. G Botez, in chestia fraudelor din oraşul Roman, d-sa a fost reintegrat in postul de consilier agricol.

Primul voiajor comercial german sosit in Brazilia a făcut afaceri insemnate. El a declarat că stocuri enorme de mărfuri sunt gata in Germania pentru a fi imbarcate şi s'a angajat să execute furnituri in timpul cel mai scurt.

Băncile Moldova şi Iaşilor au fost autorizate de serviciul de control al valutei să facă operaţiuni de schimb şi cu străinătatea.

D. Ernest Mandicevski a fost delegat să indeplinească funcţiunea de secretar şef pentru justiţie in Bucovina.

SPECTACOLE

La Cinema ELISABETA.— se reprezintă astăzi in matineu şi seara: „Copilul Parisului", film de senzaţie extra-ordinară şi de o acţiune dramatică foarte puternică.

Această dramă cuprinzând 7 acte, este o splendidă adaptare după romanul „L'Enfant de Paris" al celebrului scriitor parizian Pierre Salee.

Primele matineuri de Sâmbătă şi Duminică vor incepe fix la ora 3.

Grădina şi Sala cinema SIDOLI— Astăzi şi în zilele următoare: Nou! Nou! Celebrităţile cinematografelor MARIA CARMI şi PINA MENICHELLI in splendidul şi sentimentalul film „Jurământul Răzbunării" grandioasă dramă modernă in 6 mari acte, 3543 metri lungime, 589 scene.

In afară şi frumosul program O splendidă vedere după natură şi o hazlie comedie.

Grădina CINEMA TRAIAN (Str Lăpuşneanu) Astăzi şi în zilele următoare: Success imens! Ultima noutate a ecranului! BOHEMA (Scenes de la vie de Boheme) grandioasă desfăşurare dramatică din viaţa artiştilor in 5 mari acte după celebra capo d'operă a marelui scriitor francez „Henry Murger". Rolurile principale sunt interpretate de o pleiadă de artişti in frunte cu „Capellani" şi D-ra „Alice Brodsy".

Pe lângă bogatul program: O frumoasă vedere şi o hazlie comedie.

Stiri Telegrafice

Ce se petrece in Ungaria?

—Se produce un reviriment?—O nouă ordine in stat.— Controlul efectiv al aliaţilor.—Bella Kuhn debarcat.—

Lyon.—Ziarul vienez „Neues Wiener Tagblat" publică următoarele: La 30 Iulie a avut loc o consfătuire intre colonelul Cunningham şi comisarul poporului M. R. Agoston. La această intrevedere s'a luat hotărârea de a se invita partidele socialiste din regat la o conlucrare strânsă cu partidele burgheze, in vederea constituirei unui nou guvern, care să n'aibă nimic comun cu regimul bolşevist pentru a se rupe pentru totdeauna cu sistemul acesta de guvernământ.

Pînă la instituirea acestui guvern se va forma o comisiune compusă din ofiţeri superiori ai armatelor franceze, engleze, italiene şi americane care să aibă insărcinarea de a supraveghea menţinerea ordinei. Sub controlul aceleiaşi comisiuni se va porni la noui alegeri în cuprinsul Ungariei.

S'a hotărît ca personalităţile socialiste diriguitoare să fie aduse la Viena.

Fostul ministru al războiului, Garani, care se găsea la Montreux, a fost rechemat telegrafic.

Generalul Boehm, a plecat la Budapesta, cu misiunea de a invita pe Bella Kuhn să se retragă fără a fi nevoie să se recurgă la silă pentru aceasta.

Când va fi pacea de fapt?

PARIS. — Cu aprobarea Consiliului de Miniştri se va depune la Cameră un proect de lege special, care prevede data oficială a incetărei ostilităţilor?

In conformitate cu acest proect, ostilităţile se vor numi incetate, in ziua când „Jurnalul Oficial" va publica tratatul incheiat cu Germania şi când acest tratat va fi ratificat de către Parlamente fără a se aştepta ca pacea să fie incheiate şi cu celelalte state în lupta.

Legăturile poştale cu Germania

PARIS.— Incepînd de la 31 Iulie relaţiunile poştale cu Germania neocupată au fost reluate, numai pentru corespondenţele comerciale şi industriale ca: hârtii de afaceri, cataloage, tarife, mostre.

In ce priveşte corespondenţa particulară, ea este admisă numai pe c. p.

Recomandarea corespondenţelor este deasemenea admisă.

Pacea cu Bulgaria

—Noui clauze elaborate—

LION.— Consiliul suprem interăliat şi'a continuat activitatea în direcţia elaborărei condiţiunilor de pace cu Bulgaria. Punctele cari privese protecţiunea minorităţilor au fost intocmite.

S'a incuviinţat ca tăerea lemnelor de foc din pădurile statului şi particularilor să se facă de la 1 August in loc de la 1 Septembrie, aceasta pentru a obvia greutăţii transportului.

La Bacău a fost arestat un dezertor originar din Iaşi, numit David Iţic, asupra căruia s'au găsit bani în sumă de jumătate de milion, precum şi o uniformă de ofiţer francez.

Iţic a mărturisit că, impreună cu alţii, a jefuit un ofiţer francez pe drumul Adjud-Palanca.

Inştiinţare

Noua organizaţie „TARBUTH" care are scopul de a răspândi limba şi cultura ebraică prin masele poporului Israelit, aduce la cunoştinţă că Duminică 3 Aug. ora 4 p. m. se va ţine o mare intrunire de propagandă in sala „Cultura" str. Mărzescu. Cu incepere delaio Aug. crt. se organizează 2 cursuri de limba ebraică pentru adulţi, şi copii si o grădiniţă de copii, până la care dată se primesc inscrieri cu şi fără plată la „Cultura" intre orele 11—12 a. m

De vânzare mobilă elegantă de birou salonaş şi diferite alte obiecte. A se adresa în Str. Sftu Sava No. 3 la d-l avocat Goldenthal.

LICEUL PREPARATOR
„MIHAIL EMINESCU"
cu profesori de stat
Iaşi str. Procopie 26 în dosul facultăţei de medicină.
Se aduce la cunoştinţă că de 10 Iulie va funcţiona în apăţiosul şi higienicul local din str. Procopie 26 sub conducerea unor profesori de stat, **un liceu complect de băeţi şi fete** (curs inferior şi superior, real, clasic şi modern) pentru examenele integrale şi de corigenţi din Seziunea Septembrie 1919
Elevii şi elevele vor fi pregătiţi de următorii D-ni Profesori:
Lnaia **D-l Frunză** profesor la Liceul Internat
Matematica **D-l Raianu** profesor la Liceul Internat.
Fizica **D-l Tilenski** profesor la Liceul Internu
Geografie D-l Constantinescu profesor la Liceu Naţional
Istoria
Dreptu **D-l Dolijan** profesor la Liceu Naţional
Fosofiea **D-r Petre Andrei** profesor al Liceul Naţional şi conferenţiar la Universitatea
Latina şi Germana **D-l Simenski** profesor la Liceul Naţional şi Ortodox
Engleza **D-l Setlacek** profesor la Liceu Naţional şi Internat
Română Alexandrescu profesor la Liceul Naţional
Greaca **D-l Barbu** profesor la Liceul Naţional
Franceza **D-l Gheţu** profesor la Gimnaziul Alexandru
Matematici **D-l Romanescu** profesor la Liceul Militar
Desemn liniar **D-l Simionescu** profesor la Belle-Arte şi liceul Naţional.
Religie **D-l Daniel Ciolan.**
Muzică **D-l E. Mezetti.**
Gimnastica **D-l Dolijan**

INŞTIINŢARE
Subscrisul Const. Bordei din Com. Şipot pierzând procesul verbal de cumpărare a une maşini "Renault" cu No. militar 0797 şi No motorului 910 de la C. T. A. îl declar nul şi oricine se va găsi.
Maşina a fost cumpărată pe numele Bianu u preţ de 11000 lei.

Mare transport de ghete de box, chevreaux şi lac pentru barbaţi şi dame, au sosit direct din America la Magazinul EMANOIL MARCOVICI Str, Ştefan cel Mare 54 (vis a-vis de Banca Naţională).

AVIS
Casele din strada Bulevardul I. C. Brătianu No. 18 proprietatea Eufrosinei Mihai se vând
Dacă cineva are vre-o pretenţiune sau posedă vre-un act (poliţă) asupra imobilului să se prezinte in termen de 15 zile la d. advocat Ivănescu str, Palat 60, cunoscând că după această dată orice reclamaţie nu se va lua in consideraţie, IOAN MACARESCU

Administrator de moşie Bun cunoscător la Vie cu practică îndelungată se caută pentru o moşie mare in judeţul Iaşi.
A se adresa la Agenţia I. Brănişteanu
Str. Gh. Mărzescu 23

ATENTIUNE!
La Ceasornicăria R. DULBERG
IAŞI, STRADA CUZA-VODA 85, IAŞI
A sosit un mare transport de diferite CEASORNICE DE MÂNA ŞI DE BUZUNAR precum şi BIJUTERII FINE şi se vinde cu preţurile : : : cele mai reduse : : :

ANUL XV-lea No. 3689

25 BANI NUMARUL

MARŢI 5 AUGUST 1919

ABONAMENTE:

UN AN . . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „

:::: ADMINISTRAŢIA ::::
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— TELEFON No. 206 —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

La Buda-Pesta!

După toate probabilităţile, la ora când vor apare aceste rânduri trupele române vor fi pătruns în capitala republicei maghiare şi tricoloru' român va fâlfâi în inima bolşevismului unguresc.

Acţiunea vitezei armate române depăşeşte de astă dată cadrul unei acţiuni obicinuite militare. Ea îmbracă un caracter european.

Efectuată în condiţiuni mult mai dificile decât obişnuitele lupte cu dezmăţatele bande bolşevice, acţiunea noastră pentru răpunerea lui Bela Kuhn pe lângă opera de salvare a ordinei sociale din Europa centrală ameninţată, mai are, în ce ne priveşte, importanţa deosebită că realizează pacea cu adevărat pe frontiera noastre vestică.

Rămâne însă de văzut, dacă noutile victorii, cari ne-au costat mari jertfe, şi cari sunt de natură să satisfacă în mod desăvârşit mândria naţională românească, vor ameliora întru-cât-va condiţiile nemulţumitoare sub cari ni se pretinde să semnăm pacea. Rămâne de văzut dacă în chestia teritorială se va repara greşala unei frontieri, care lasă fraţi de ai noştri în stăpânirea străină, şi, în chestia minorităţilor, se va renunţa la clauza, care înseamnă o gravă ştirbire a suveranităţei noastre naţionale.

Până atunci să ne descoperim în faţa vitejiei şi spiritului de jertfă ale soldatului român, care a dat mândriei naţionale aceste noui glorioase fapte de arme.

Documente în chestia aprovizionărei comunei

— Câte-va date şi fapte. —

Chestiunea aprovizionărei comunei şi a celor ce s'au petrecut în legătură cu acest serviciu, de la înfiinţarea lui până astă-zi, urma să fie cercetată de o comisiune aleasă din sânul comisiunei interimare. Nu ştim unde vor fi ajuns lucrările acelei comisiuni şi ce va constata raportul de anchetă. La timp ne vom ocupa de cele ce va releva acea lucrare.

Pentru moment credem util să dăm câte va fapte, suficient de caracteristice, pentru a învedera ce a însemnat acest serviciu şi cui a folosit. D. Crupensky este un excelent jurist şi va înţelege valoarea problemei: *Cui prodest?*

*

Ast-fel, se constată, în primul loc, că pentru tot timpul cât d. d-r Manolescu a fost aprovizionatorul comunei nu există nici un dosar cu privire la operaţiile serviciului de aprovizionare.

Cum se poate explica acest fapt? Este drept că d. d-r Manolescu a cumulat serviciul de aprovizionator al comunei cu acel al ministerului de interne, pe timpul când acesta a fost în Iaşi. Să nu rămâie însă nici un act la primărie, pentru gestiuni însemnate de bani, cine ar putea pricepe.

Şi totuşi aşa este. Pentru tot timpul cât d. d-r Manolescu a condus serviciul de aprovizionare al comunei, nu există dosar la arhiva acestui serviciu.

*

Se ştie că au trecut mulţi pe la serviciul în chestiune, mulţi şi cu îndeletnicirile cele mai variate. Au fost pe acolo d-nii Manolescu, Peritz, Botez, Ştefăniu, Dafin, Niculcea şi Sculy. Ei bine, până la acest din urmă, nu se găseşte nici un procesverbal de predare şi nici un inventar, când se schimbă un administrator şi venea altul.

Cum asta? Cine ar putea explica sistemul acesta de a lucra în bobote şi care a fost motivul ca el să fie perpetuat?

*

Aprovizionarea comunei, care ar fi putut găsi ori-câţi bani la băncile din localitate şi care dispune de funcţionari cu duiumul, a găsit de cuviinţă să'l angajeze pe Marteau pentru transporturi şi aprovizionare.

Ştiţi cât a câştigat acest Marteau de la un singur transport de făină de la Galaţi la Iaşi? **Nici mai mult nici mai puţin de cât 146 mii lei**—*citeşte, una sută patru zeci şi şease mii lei.*

*

Am spus că serviciul actualmente bine organizat, cu contabilitate dublă, numără mulţi funcţionari, cari primesc lefuri însemnate pe lună, deşi nu au absolut nimica de făcut. De ce această iroseală? Trebui oare ca cei 850.000 lei, aflători astăzi în lada acestui serviciu, cişigaţi de către comună din specularea alimentelelor aduse pentru public, să se irosească în lefuri? Este admisibil acest lucru când higiena oraşului suferă iar străzile sunt într'un aşa hal încât nici pe strada Ştefan cel Mare nu se mai poate trece cu trăsura?

Dar nu am terminat. REP.

Câte-va NOTE

Până o fi să se desfiinţeze serviciul de aprovizionare al comunei, parte din dosarele acelui serviciu au şi fost desfiinţate.

Operaţia a făcut'o un doctor fără să fie însă şi chirurg.

*

Pentru timpul cât a aprovizionat comuna d. d'r Manolescu nu se găseşte nici un act la arhiva comunei.

D-sa şi'a amintit că e fiul unui fost celebru oculist şi atuncea a luat măsuri că să „nu fie ce de văzut şi nici ochii cari să vadă".

*

Actualmente se cheltueşte zeci de mii de lei lefuri la serviciul de aprovizionare al comunei, deşi funcţionarii nu au nimic de lucru.

De o mai continua mult însă, în curând nu are să mai fie cu ce să se aprovizioneze funcţionarii de la aprovizionare.

*

La serviciul de aprovizionare sunt bani şi nu alimente.

Contrariul ar fi pe placul publicului.

Blanzy

※ D. Artur Stavri, şi'a manifestat dorinţa a demisiona din funcţiunea de inspector administrativ pentru a candida la Dorohoi.

Această hotărîre a fost determinată şi de rezultatele anchetelor de la prefecturi, nevroind— după declaraţia d'sale—a se transforma în călău al prefecţilor.

ACTUALITAŢI

Iarăşi speculatorii

Opera de speculare şi frustrare a banului public continuă nestingherită. Banditi, transformati în zarzavagii şi precupeţi; pungasi, transformaţi în negustori ambulanţi; mofleţii şi clienţii puşcăriilor, transformaţi în negustori şi proprietari urbani, continuă cea mai nerusinată operă de extorcare a banului public, nesinchisiţi la adăpostul îngăduinţei unor guvernanţi slabi şi a unor funcţionari venali.

Dar mai este cineva care în mod indirect ajută acţiunea nefastă a speculatorilor. Este cenzura, care nu îngădue presei de a'şi da libar frâu întregei indignări şi revolte în potriva traficanţilor de alimente absolut necesare vieţei.

In genere două sunt mijloacele cari intimidează în mod eficace procedeurile celor ce ne speculează astfel: acţiunea represivă a legei şi acţiunea şi mai represivă a publicului revoltat.

Prima s'a dovedit a nu fi existând în ţara românească; secunda, pentru ca să nu se producă în forma violentă şi brutală, îşi găseşte supapa de siguranţă în ameninţările şi denunţările presei.

Or, nu ni se permite să ameninţăm, pe motivul puerii că am putea semăna semânţa dezordinei. Zadarnică precauţie! De o fi să se producă exemple identice ca cele din Italia, Anglia şi alurea, nu petele albe ale cenzurii le vor împiedica. In schimb denunţarea la timp a primejdiei ar putea mai curând s'o previe. Cenzura crede însă altfel. O priveşte!

Afirmăm însă că în situaţia de astăzi nu mai există de cât o singură soluţie: mobilizarea pe loc a comercianţilor, cu obligaţiunea se'şi practice comerţul în limitele preţurilor fixate de stat.

După cum profesiunilor liberale li se impun, prin regulamente militare, practica profesiunilor lor, tot astfel comercianţii să fie datori a şi exercita profesiunea. De ce sărăcia şi datoria pentru unii, speculă şi averi nevisate pentru alţii?

CRITICUS

ÎNSEMNARI

Renovatus

INFORMAŢIUNI

■ Cu toată splendida înaintare a trupelor române spre Buda-Pesta, situaţia politică nu se lămureşte şi, în ori ce caz, nu pare că evenimentele ar aduce vre-o modificare situaţiei ce ni s'a creat la conferinţa de la Paris.

Intr'adevăr este caracteristic că în acest moment o telegramă din Paris vesteşte că frontiera definitivă a Banatului este aceia fixată de consiliul de patru.

Pe de altă parte «L'Homme Libre al lui Clemenceau vorbeşte despre necesitatea ca cele hotărâte de aliaţi la Paris să fie impuse tuturora şi ca pacea aşa cum a fost fixată la Versailles, să fie admisă de toţi.

In fine, regimul nou de la Buda Pesta înseamnă pe de o parte grăbirea păcei, iar pe de alta tranşarea graniţei ungaro-române de către alţii şi nu de către noi.

※ *Confratele „Chemarea" publică următoarea ştire pe care o reproducem sub toată rezerva:*

„Suntem informaţi că guvernul a primit din partea aliaţilor o notă prin care-i face cunoscut că, de oare ce Ungaria primeşte întru-totul condiţiunile de pace impuse la Paris, să se înceteze ostilităţile până la noui ordine".

In momentul primirei notei trupele noastre se găseau la 30 Km. de Budapesta.

※ *Ziarul „Chemarea" crede a şti că guvernul lucrează la un proect de amnistie generală.*

※ Se pare că bună-voinţa arătată de d. inspector Marini nu este suficientă pentru a ne pune la adăpostul mizeriilor pe cari ni le căşunează serviciul de construcţie al telefoanelor.

Din această cauză ne vom vedea siliţi să ne adresăm d-lui director general Gussy, întrucât nu putem admite să continue multă vreme nepedepsită această bătae de joc.

※ Ziarul „Le Temps" mai află din Bucureşti una bună. Iat-o:

„Ziarele anunţă că Sovietul din oraşul Tambof (Rusia) ar fi hotărît să ridice o statue lui Iuda Iscoriotul".

※ Fostul şef al guvernului din Omsk al amiralului Colceak, generalul Grişin— Almazov, s'a sinucis fiind în primejdie a cădea în mânile bolşevicilor.

※ Azi, ziua onomastică a M. S. Reginei Maria, un Te-Deum s'a oficiat la Mitropolie. Serviciul religios a fost oficiat de P. S. S. Arhiereul Gurie, inconjurat de clerul catedralei. Au asistat reprezentanţii autorităţilor civile şi militare şi un numeros public.

Oraşul e pavoazat.

※ E vorba ca d-nii Ciugureanu, Halipa şi Ciobanu, să plece pentru cât-va timp la Paris, în misiune specială.

Funerariile lui V. G. Morţun

In mijlocul unei mari afluenţe, a avut loc Sâmbătă la Broşteni, trista ceremonie a inmormântărei rămăşiţelor pământeşti ale regretatului V. G. Morţun.

In mijlocul unui parc grandios, se află căsuţa lui Morţun, modestă. In odăiţă unde se odihneşte încă corpul neînsufleţit al regretatului acoperit cu jerbe de flori trimise de d-nii Mârzescu şi Duca, abia încap nenumăratele coroane trimise din toate părţile şi printre cari se distinge acea a Familiei regale. Sunt de faţă fruntaşi din toate părţile Moldovei precum şi d-nii miniştri Constantinescu, Mârzescu şi Duca.

Sicriul e ridicat de săteni şi aşezat pe un car, impodobit cu brad şi tras de 4 boi. Se formează un cortegiu extraordinar şi măreţ în simplicitate şi se porneşte spre bisericuţa de lângă conac, unde sub umbra brazilor se oficiază prohodul de preotul din sat.

Incep cuvintările. Preotul zice că Morţun iubind ţara şi arta, a iubit în acelaş timp şi biserica.

D. ministru *Constantinescu* aduce un pios omagiu în numele guvernului. Relevă insuşirile regretatului, munca sa în organizaţia socialistă şi intrarea în partidul liberal, unde văzu chezăşia realizărei ideilor sale. Morţun a luat parte la realizarea idealului naţional şi la îndeplinirea reformelor democrate.

D. *G. G Mârzescu*, ministru de interne, adînc mişcat, arată marea perdere suferită de ţară. După ce arată că Morţun s'a sacrificat pentru tot ce era drept, arată munca depusă de dînsul în sînul partidului liberal pentru revendicările naţionale şi cele sociale.

D. *Crupenschi* vorbeşte în numele Iaşului, unde Morţun a trăit şi luptat. A visat la Paris *Dacia viitoare* şi a văzut realizându-se *Dacia română*, iar ideile răspândite prin ziarul său „Drepturile omului" s'au transformat în realitate prin cele două mari reforme.

D. dr. *Ţurcanovici* zice că lovitura atinge mai ales pe ţărani, cari au pierdut un prieten.

Mai vorbeştee învăţătorul *Pipea* şi numeroşi delegaţi al ţărănimei.

Sicriul este scoborît în groapa, aleasă de însuşi Morţun in parcul de la conac, între două alee de brazi.

Şi trista ceremonie s'a terminat.

※ In conformitate cu dispoziţiile decretului-lege, administraţia comunală a luat cuvenitele măsuri, pentru ca mâine listele electorale să fie placardate pe zidurile oraşului.

Cei omişi pot de mâine cere înscrierea lor la judecătoriile de ocol.

※ In trenul în care d. General Zadic se întorcea Vineri din Lemberg, s'a întâmplat o explozie în împrejurări misterioase.

Amănunte lipsesc.

※ Se anunţă că greva petroliştilor de pe valea Prahovei a fost aplanată, societăţile petrolifere admiţînd toate condiţiile lucrătorilor.

O confirmare a ştirei n'a sosit.

※ I. P. S. S. Nicodem, arhiepiscopul din Basarabia, s'a întors la Chişinău, venind de la M-r Neamtz, unde a petrecut zece zile.

※ D. d-r Sion, directorul general al serviciului sanitar, a sosit azi în localitate.

La Farmacia Dr. RATIANU se găsesc următoarele specialităţi:

Urodonal, Apioline Chapoteaut, Jodone Robin, Arheol şi Riodine Astier, Eumictine, Santal Midy, Tablete Oxymenthol, Dragées Hecquet, Ovules şi Creione Chaumel, Huile Grise Vigier, Amponles Seringues Robert şi Cariére, Fiole Enesol, E'ectrargol, Neosalvarsan Ehrlich, Colloiod Dubois, Santheosă pură, fosfatată şi cafeinată, Lacteol şi Lactobacilină în tablete, Cuscarine Leprince. Tablete Adaline şi Bromural, Capsule Bornival, Phosphatine Faliére, Fiole cu cyanură, şi bijodură, Supositorii Antihemorroidale Midy, Digitaline Nativelle, Jubol, Pilules Déhaut, Hectargire A şi B. Colloiod Olinchevici alfa, beta şi gama, *Preservative pentru Doamne.*

La Trei Stele Abastre

ISAC A BLUMENFELD Str. Cuza Vodă 42

A sosit un mare transport de Marchizeturi în culori, lingerie confecţiuni, chifon şi pânzeturi cu preţurile cele mai reduse. Se vinde en-detail cu preţuri de en-gros A sosit şi un mare transport de ciorapi albi şi negri, batiste, săpunuri fine franceze.

Preţurile cele mai reduse notaţi bine adresa:

LA TREI STELE ALBASTRE

Str. Cuza-Vodă 42

Se cumpără Dinamo

de 110 volţi, 200 amperi sau 220 „ 100 „ şi **Electromotor** circa 8 hp, conf. voltajului Dinamului. A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brăniştianu str. Gh. Mârzescu 23 Iaşi.

Depozitul de vinuri

en gros

str. Ghica-Vodă No. 32 (centrala Iaşi)

Aduce la cunoştinţa tuturor d-lor cârciumari, restauratori, bodege etc. că a adus un mare transport de vinuri excelente de o calitate superioară lbe şi negre din renumitele vii a D-lui Sava Hagi Ioan regiunea Iaşi, Doi Peri.

Avram Davidsohn

Iaşi str. Ghica-Vodă 32

Atelier Francez de Automobile

MECANO -- GARAJ

Director: R. LEAUTEY

s'a mutat Str. Zugravi 71

— lângă Gara. —

Numai 4 zile în localitate

Descoperitorul Prezicerei prin calcul de cifre.

SAVESCU

face preziceri serioase despre orice chestiuni cu dată precisă de realizare şi sigure, arată duşmanii şi cifra norocoasă sau fatală la persoane cu afaceri serioase.

Prezicerea o dă notată pentru ţinereţe de minte, arată mijloacele de a scăpa din încurcături Asemenea face preziceri pentru furturi precum şi pentru persoane care nu sunt prezente.

Str. I. C. Brătianu No. 89 (prin gang) orele de primire 8 jum. — 12 şi 3-8 p. m.

BANCA IAŞILOR are de vânzare în condiţiuni foarte avantajoase:

Butoaie noi de stejar

de cea mai bună calitate având capacitate între 15 şi 70 decalitri forma uzitată în Basarabia.

A se adresa la Banca Iaşilor Str. Ştefan cel Mare 4.

De vânzare casa din Str. Săvescu No 14 doritorii se vor adresa în str. Palat 17, nu se primesc intermediari.

De vânzare Una vacă de rasă cu viţel mic. Adresa strada Palat 60 bis.

„Motocicleta Indian"

5 jum H. p. în bună stare aproape nouă se vinde în strada Zugravi No. 49.

2-3 Şofeuri mecanici se caută spre imediată angajare A se adresa la D-l I. A. Singher str. Cuza-Vodă 71.

Croitoreasă bună doreşte lucra în familie. Doritorii se vor adresă la D-na Lucia Icăescu stradelă Drăghici No. 1 colţ cu str. Mihai Eminescu.

Cereţi imediat! Văpsele de văpsit singur rochii, bluze hane etc.

Procedeu simplu şi rapid. Fie care plic are şi instrucţia necesară.

Depozit la: ROMANIA-MUZICALA Iaşi Str Lăpuşneanu 24.

De vânzare o maşină „JOST" în perfectă stare precum şi un piano concert foarte bun.

Curs primar pentru intrat în licee, semnarii, şcoli normale etc. prepară elevi în timpul vacanţei, în mod conştiincios, institutorul C H. VARTIC şcoala No. 1 de băeţi TREI-ERARCHI-Iaşi (strada C. Negri 28.)

De Inchiriat

una odaie pentru un birou, una odae şi o bufetărie nemobilată, pivniţă pentru vin sau ruete, un subsol şi o magazie pentru marfă.

A se adresa la d-l ISIDOR MARGULIES str. Ştefan cel Mare 27 Iaşi.

※ Joi va avea loc o şedinţă extraordinară a consiliului de higienă, sub preşedinţia d-lui Crupenschi, preşedintele Comisiei interimare. Se vor propune noui mijloace pentru combaterea variolei, care ia proporţii mari în localitate.

※ D. G. G. Mârzescu, ministru de interne, care a petrecut eri în localitate, s'a înapoiat aseară în Capitală.

※ *In chestia corupţiei.*— D. Cardaş, consilierul agricol al judeţului Iaşi, ne roagă să dăm publicităţei următoare:

„Pentru completarea informaţiei apărute în „Opinia" de aseară vă rugăm a adăuga următoarele:

La ancheta făcută în Bivolari de către comandantul Jandarmeriei, am delegat pe dl. Inspector Agricol să asiste, fiind vorba de un agent al nostru implicat în acele abuzuri.

Pe baza rezultatului am cerut destituirea funcţionarului V. Popescu iar Ministerul Agriculturei l'a destituit telegrafic.

Indată ce justiţia a fost sesizată cum că funcţionarul Zarma, agronom, a abuzat de situaţia lui făcând afaceri nedemne, pe baza anchetei anterioare întreprinse de noi şi a cărei dosar l'am predat d-lui Judecător, anchetă la care continuă să adunăm acte, am cerut Ministerului destituirea, deci anterior fusese pedepsit cu mutarea pe cale disciplinară

Subsemnatul a sfătuit totdeauna pe acei lezaţi de funcţionari să se adreseze justiţiei şi nu vom tolera nici o abatere a agenţilor ce-i avem prin judeţ.

După cum avem elemente bune şi harnice, cari duc în spinare toată reforma agrară, adevăraţi robi conştienţi ai muncei, tot de astfel se găsesc ici colo şi nenorociţi, produşi şi ai unei societăţi şi mai nenorocite, care se vor alege, vinovaţi, înfundând puşcăriile.

Am dori sincer ca presa să cunoască activitatea acestor umili agenţi de prin judeţe, să aprecieze şi munca lor iar nu să tragă concluzii generale şi atât de grave din câteva cazuri izolate de „borfăşii ordinare".

※ Brigada de siguranţă, a arestat eri, din ordinul poliţiei din Bacău, pe d. Botoşanschi, autor de reviste israelite.

Se pare că d. Botoşanschi a căzut victima răzbunărei unui coreligionar al său din Bacău.

※ EVREII BASARABENI. — Cu prilejul vizitei la Chişinău a d-lui Leo Wolfshon, ziaristul american, s'a produs o declaraţiune autorizată care dovedeşte odată mai mult lealitatea populaţiei izraelite faţă de ţară.

La banchetul pe care ziariştii din Chişinău l-au dat în onoarea d lui Wolfshon, ziaristul evreu I. Nedolin de la gazeta „Basarabia" a spus următoarele adresându-se sărbătoritului:

„Iţi vorbesc ca reprezentant al presei din Basarabia şi ca coreligionar al tău. Nu ştiu dacă evreii din vechiul regat român au de făcut plângeri. Dar noi cei de aici, cari ne amintim de groazăvile prin care am trecut, îţi spunem că trebue să sărutăm până şi pământul care-l calcă Rominii, pentru ocrotirea lor."

Ziarul „Sfatul Ţării" publicând acestea adaogă:

„Păcat că nu putem reda în intregimea lor cuvintele mişcătoare ale colegului nostru Nedolin, reprezentant marcant al intelectualităţii evreeşti basarabene. Ele pot servi ca o pagină strălucită o loialitatului evreimei luminate din Basarabia."

La banchetul de care vorbim au mai luat cuvântri d-nii Halippa şi Pintea, iar d. Wolfsohn a promis tot concursul presei americane pentru cauza romînească

※ Consiliul general al jud. Suceava a fost convocat la sesiune extraordinară pentru ziua de 23 August.

※ Eri tramvaiul No. 29, în strada I. C. Brătianu, a lovit pe copilul Nuţă Segall, în vrâsta de 6 ani.

Transportat la spital, copilul a încetat din vieaţă.

※ Controlorii fiscali au primit ordinul de a pleca în judeţ, şi a supreveghea de aproape incasarea dărilor către stat, incasarea ce s'a constatat că lasă mult de dorit.

※ „Cercul Libertatea" din Bucureşti va edita în curând operele complete ale mult regretatului A. Steurmann—Rodion.

※ IN UKRAINA.— Cartierul general al lui Petliura se află stabilit la Moghilău. Ukrainienii pregătesc o mare ofensivă spre sud, contra bolşeviştilor.

※ In învăţământul secundar al băeţilor în Iasi, sunt vacante următoarele locuri: limba engleză 12 ore, istoria 8 ore, filosofia 11 ore, higiena 10 ore, ştiinţele agricole 9 ore.

Cei cari au trecut examenele de capacitate vor înainta cererile la minister până la 1 Septembrie.

※ *Bibliografie*—A apărut „Cuvinte de aur" de preşedintele Wilson in excelentă traducere şi cu un judicios studiu introductiv de confratele nostru d. Adonis Gr. Popov.

SPECTACOLE

※ La Cinema ELISABETA.— se reprezintă astăzi în matineu şi seara: „Copilul Parisului", film de senzaţie extra-ordinară şi de o acţiune dramatică foarte puternică.

Această dramă cuprinzând 7 acte, este o splendidă adaptare după romanul „L'Enfant de Paris" al celebrului scriitor parizian Pierre Salee.

※ Grădina şi SALA Cinema SIDOLI Astăzi şi în zilele următoare: Pentru prima oară în ţară REGELE AERULUI extra ordinară dramă din aventurile prinţului Henry IV. In rolul principal apare KIP KOP care prin forţa lui herculiana învinge tot ce-i stă în cale.

Programul este completat: Un voiaj pe vasul „Lusitania" şi o comedie de mare haz.

※ Grădina CINEMA TRAIAN. Astăzi şi în zilele următoare: Spectacol ales: FEMEIA FARA INIMA emoţionantă dramă în 5 mari acte de *Mario Corsi.*

Interpretarea se datoreşte celebrei artiste italiană *Bianca Belincioni.* — Spectacolul ce se desfăşoară înaintea spectatorului duce prin vechile ruini ale cetăţii egiptene Memphis.

Avis teatral.- In curând Trupa *Stănescu Cerna* compusă din 40 persoane va da o serie de reprezentaţii.

※ *Mare transport de ghete* de box, chevreaux şi lac pentru barbaţi şi dame, au sosit direct din America la Magazinul EMANOIL MARCOVICI Str, Ştefan cel Mare 54 (vis a-vis de Banca Naţională).

Stiri Telegrafice

Trupele romine la 12 Km. de Budapesta

— COMUNICAT OFICIAL din 3 August 1919 —

FRONTUL DE EST. - Nimic important de semnalat

FRONTUL DE VEST. - Diviziile române continuă in bune condiţiuni inaintarea la vest de Tisa. Cavaleria a ajuns in după amiaza zilei de 2 August la 12 Km. depărtare de Budapesta.

M. C. G.

Noua ordine din Ungaria

— Demisia lui Bella Kuhn — Un guvern socialist —

PARIS. — Din Budapesta se comunică că Bella Kuhn a demisionat. Noul guvern format este socialist în intregimea sa conţinând reprezentanţi de ai tuturor sindicatelor. Preşedinţia o deţine Julius Beydl.

Urmările căderei lui Bella Kuhn

— Spiritul public în Germania — Rusia va lua exemplu — — Lenin se sacrifică —

NAUEN.— Partidele burgheze şi socialiştii majoritari primesc cu bucurie căderea republicei sovietiste din Ungaria. Toţi sunt in aşteptarea unui revirament asemănător in Rusia sovietistă care a făcut sacrificii indestul de apreciabile pentru susţinerea guvernului de la Buda-Pesta.

Lenin este dispus să se retragă din fruntea conducerei treburilor Rusiei— făcând loc prin aceasta unei indrumări pe calea social-democrată, cu condiţiunea ca Cicerin să la conducerea efectivă a politicei externe iar Trotzki să rămână organizatorul armatei.

Statele-Unite şi Constantinopolul

NAUEN.— Noul plenipotenţiar american la Paris, d. Polk, a făcut o declaraţie, spunând că mandatul pe care Conferinţa la acordat Statelor-Unite asupra Constantinopolul este foarte problematic.

Franţa ratifică pacea

—Un vot contra.—

LYON. — Comisiunea păcei din Cameră şi-a dat avizul pentru ratificarea tratatului de pace cu Germania.

Au fost 34 voturi pentru şi 1 contra.

Polonia a ratificat pacea

VARŞOVIA.— In şedinţa dela 30 Iulie Dieta din localitate, a ratificat tratatul de pace încheiat cu Germania la Versailles, prin 285 voturi contra 41.

Klagenfurtul evacuat

NAUEN.—Intr.una din ultimele şedinţe ale consiliului suprem interaliat s'a anunţat că trupele jugoslave au evacuat Klagenfurtul.

Italienii cer credite

NAUEN.— Guvernul din Roma a trimis o comisiune economică în America pentru obţinerea de credite necesare Italiei şi materii prime pentru fabricaţiune.

Schimbări în cabinetul polonez

PARIS.— Se comunică din Varşovia că Ministrul de finanţe Karpinscki demisionând, locul său a fost ocupat de Dl. Leon Bilinscky. Departamentul lucrărilor publice a fost trecut D-lui Thadeu Jasciolowscki.

Familiile Cave, Hould, Andriescu, Mowath, Hodan, au nemărginita durere a anunţa moartea prea scumpului lor

BERNHARD CAVE

decedat la 3 August 1919 în etate de 42 ani, după o scurtă şi grea suferinţă

Inmormântarea va avea loc mâine Marţi 5 August 1919 ora 10 diminecaţa.

Cortegiul va porni de la Spitalul de Izolare (Str. Muzeior) unde se află depus corpul defunctului.

Prezenta ţine loc de orice altă invitaţie.

La DEPOZITUL DE VINURI AL

BANCII MOLDOVA

— Str. Cuza-Vodă —

Se vinde de la 30 litri în sus vin vechi recolta 1912-14 cu lei 5.50 Litru Asemenea se vinde cu preţ de CONCURENŢA vin de ODOBEŞTI diverse calităţi superioare ca: Resling, Tămâioasa şi Oţonel.

Cumpăraţi şi vă veţi convinge.

La Banca Moldova

se vinde numai cu lădiţa săpon de *Basarabia*, cu preţuri foarte reduse, şi anume:

Săpun de rufe cal. I cu Lei 12 50 kg.

Săpun de rufe cal. II Lei 11 kgr.

Săpun de Marsilia cu Lei 1 60 bucata.

AVIS

Casele din strada Bulevardul I. C. Brătianu No. 18 proprietatea Eufrosinei Mihai se vând

Dacă cineva are vreo pretenţiune sau posedă vre-un act (poliţe) asupra imobilului să se prezinte în termen de 15 zile la d, advocat Ivănescu str, Palat 60, cunoscând că după această dată orice reclamaţie nu se va lua în consideraţie, IOAN MACARESCU

De vânzare mobilă elegantă de birou salonaş şi diferite alte obiecte. A se adresa în Str. Sftu Sava No. 3 la d.l avocat Goldenthal.

Cinema ELISABETA ASTAZI IN MATINEU ŞI SEARA

După cererea generală

Copilul Parisului

dramă de extraordinară senzaţie in 7 acte, de scriitorul parizian PIERRE SALES.

Sanatoriu Dr. Tzaicu

IAŞI, — STR. CAROL 20 — IAŞI, TELEFON 115

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului, s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale,

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune. Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie, Mecanoterapie.

Se primesc în consult cu medici distinşi după specialităţi boli interne şi nervoase, (excluse boli contagioase şi nervoşi turbulenţii.

Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2 - 4 p. m.

— Cereţi la toţi cârciumarii renumitele vinuri greceşti —

TENEDOS

alcool 16-18 gr., aromat şi dulceag, calitate superioară.

Depozitari Generale: SOLOMON ELIŞCU str, C. A. Rosetti 18 şi BERMAN ELIŞCU str. Sftu. Andrei 56

ANUL XV-lea No. 3690

25 BANI NUMARUL

MERCURI 6 AUGUST 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITATEA IAŞI

CU CINE?

Dacă pentru orientarea noastră în politica externă, alegere nu încape şi nu vom putea să ne îndreptăm decât în direcţia în care ne împing împrejurările, în politica internă suntem la o răspântie de drumuri, de unde sau ne întoarcem spre viaţa veche, sau ne îndreptăm spre prefacerile impuse de viaţa nouă ce ni s'a creat.

Este aproape o banalitate critica ce de atâtea ori s'a făcut sistemului nostru politic. Războiul nu a făcut de cât să exagereze plăgile acestui sistem: nu a fost ţară în care războiul să fi fost o ocazie mai întinsă pentru dezlănţuirea tuturor patimilor de folosinţă personală, la început pentru un rând de favoriţi politici, iar când guvernul a devenit naţional, ridicate la proporţii de bucurie naţională.

Izbândirea neaşteptată a visului nostru naţional integral, a pus, parcă, un vernis de uitare peste petele sinistre ale acestui tablou; dar azi pacea ameninţă să încheie epoca de aur a politicei române şi atunci pacea face să se ridice coaja ce acoperise trecător lepra noastră politică, încît coptura iese azi din nou la iveală: acelaş dans de permisuri, aceiaşi goană după foloase.

De la o vreme devine o banalitate şi constatarea că trebue negreşit să primenim viaţa politică. La toate rezoanele trecute, se adaugă azi un rezon mai mult: între noi, parcă ar fi permis ori ce; s'a mai făcut doar de atâtea ori! dar e ruşine de fraţii din provinciile alipite O! fericite provincii alipite! V'am plâns de atâtea ori nenorocirea sub barbaria asupritorilor vostri; veniţi fericitelor la sânul mamei comune, să ne aduceţi da la voi civilizaţia, măcar în moravurile politice.

Este atâta ridicol în viaţa noastră politică, în cît, desigur la răspântia unde suntem ajunşi, nu mai putem porni înapoi. Trebue să plecăm pe alt drum.

Concluzia asta isbucneşte singură, la toţi acei cari privesc din afară de partide, viaţa politică. Numai partidul liberal se arată mulţumit de actuala formă politică El are aerul să zică: „vroiţi să porniţi pe alt drum? poftiţi, mergem şi noi; este doar chestie de vehicul; mergeţi voi înainte pe jos, căci noi vă ajungem din urmă cu S. T. B. sau S. R. D. sau toate literile din alfabet, combinate în vederea tuturor fericitelor vehicule cari ne poartă".

Toate constatările astea s'au pus cu tăria unei nevoi absolute a existenţei noastre, în ziua cînd nenorocirile Romîniei o duseseră la tratatul din Bucureşti. In ziua aceia toţi cei din afară de partidele politice—şi sunt destui—au crezut că a venit ceasul primenirei generale.

In această atmosferă, vechile partide, cari duseseră războiul, unite încă prin răspunderea lui, erau unite şi în discreditul public. Ori ce combinaţie nouă politică era bine venită.

Războiul de atunci pusese pe d. General Averescu în fruntea unui nou partid, iar pacea de atunci scosese la iveală partidul d-lui Marghiloman.

Dl. Marghiloman, venit în fruntea guvernului pe vremuri de dezorientare generală, ar fi putut să deschidă larg ferestrele edificiului nostru politic şi cu tot caracterul de necesitate al guvernului său, să strîngă multe disponibilităţi sufleteşti, cari erau desgustate de cele ce văzuseră în celelalte partide. In loc de asta, a reeditat fără nici o deosebire, vechile sisteme politice. Nici un suflet doritor de orizonturi noi, nu s'a putut lipi de directiva sa. Menirea sa actuală nu poate fi de cât ca să crească, cu puterea incontestabilă a cadrelor sale, massa conservatoare, în ziua când amintirea păcei de la Bucureşti se va fi şters, cum se şterg repede toate în politică.

Partidul d-lui General Averescu trebuia să fie cealaltă faţă a medaliei, poporul. Reputaţia sa militară făcea ca Generalul Averescu putea fi alesul ţăranilor din toate judeţele.

Pentru un partid politic, însă, şi pentru toată conduita sa ulterioară, n'a avut de cât un singur punct de program: ura în potriva d-lui Ionel Brătianu, în numele căreia s'au adunat în jurul său şi cadrele celor cari au fost în guvernul răsturnat de d. Brătianu.

Intre aceste cadre şi ţărănime, este însă un foarte mare loc gol, pe care nu-l poate umple numai popularitatea şefului. Această popularitate va fi folosită de cei cari se apropie de General prin program: ura în potriva Brătienilor; azi este cu d. Take Ionescu; dar mâne? Pe razoane personale nu se va putea menţine un partid.

Dacă partidele pe cari vremurile ni le-au adus la suprafaţă, n'au înţeles nevoia acestor vremuri şi dacă partidele istorice, acoperite de pacate, nu pot inspira încrederea, chiar dacă se vor adapta la vremurile noui, ne rămâne să vedem întru cât socialismul, nădejdea vremurilor noi în toate ţările, poate împlini la noi chemarea sa.

Aceasta într'un viitor articol.

Dr. Ştefănescu-Galaţi

Câteva NOTE

In loc să ne occidentalizăm ne orientalizăm tot mai mult.

Dovadă, când mănânci la un restaurant din Iaşi, ai impresia că ai fi fost pe vremuri la Constantinopole.

Nu mai poţi scăpa de câini.

*

De altfel tembelismul oriental ne cucereşte tot mai mult.

Dovadă că indolenţa a cuprins până şi pe boierii comunei. Or poate că scumpetea traiului va sili şi pe aceştia să se pună în grevă?.

*

Cerşitul a devenit o industrie lucrativă în Iaşi. Numai aşa se poate explica enormul număr de cerşetori improvizaţi, cari nu renunţă la productivul meşteşug, cu toată marea concurenţă ce i-o fac noui cerşetori, de curând răsăriţi.

*

In Franţa există „les nouveaux pauvres"—adică cei bogaţi dinainte de războiu, cari nu s'au îmbogăţit mai mult în cursul războiului, şi cari acum suportă, cu mijloace obicinuite, scumpetea traiului.

La noi, avem „nouii îmbogăţiţi". Sunt mulţi şi nu din cei mai curaţi.

Blanzy

INSEMNARI

SUPRIMAŢI CENZURA!

Sunt margini peste cari nu se poate trece, ori cari ar fi împrejurările, oricît de jos ar fi scoborâtă demnitatea omenească şi ori cât de aprigă ar fi opresiunea unui guvernământ reacţionar.

Şi cu prilejul aplicărei la noi a cenzurei presei, în dispreţul legei de constituire a statului, nu ne-am închipuit vre-o dată că superficialitatea de cunoştinţi şi gândire, că lipsa de cuviinţă civică, va păşi peste graniţele pe cari simţul comun le-a considerat de mult o ultimă limită a încătuşărei liberei cugetări şi un cadru demn de respect şi de netrecut.

Această impietate a fost făcută totuşi la noi, şi pe seama noastră s'a exercitat pe ziua de ieri mai mult ca ori când, într'o inexplicabilă şi stupidă formă.

Considerând ziua de 4 August, am reamintit actul istoric din 1789 când nobilimea şi preoţii francezi, cedând furiei populare, au renunţat solemn la privilegiile feudale, ceia ce a deschis o nouă eră în istoria lumei.

Misterioase sunt căile Domnului, şi deci liberi cenzorii să suprime orice comentar. Dar să opreasscă publicarea unei pagini de istorie, să suprime un fapt pe care statul oligarh îl impune în învăţământul classei a III a liceale, este un act atât de inconştient încât părintele Torquemada s'ar scula din mormânt şi ar tresări de groaza unui veac rostogolit în imoralitate de către palizii urmaşi ai inchiziţiei.

Cu o nesfârşită tristeţă şi un nestăpânit dezgust spunem că, dacă storcându-se ultimul grăunte de bun simţ al acestui nefericit popor, nu s'a putut descoperi un pumn de indivizi ceva mai conştienţi în exercitarea inconştientei meserii a cenzurărei, atunci de ce se mai menţine o ilegalitate pe care nu suntem capabili să p acoperim cu abilităţi?

Se menţine cenzura pentru acoperirea abuzului şi jafurilor publice? Pe lângă situaţia în afară de lege, să mai suportăm şi o cinică imoralitate?

E prea mult! Suprimaţi d-lor cenzura, căci va trebui să daţi socoteală, voi şi urmaşii voştri...

Renovatus

Informaţii

Marele Cartier general ne confirmă ştirea că armata noastră din Ungaria a capturat şi dezarmat patru divizii bolşevice ungureşti şi că restul celor trei divizii sunt urmărite de trupele noastre.

D. judecător de instrucţie Aslan, întovărăşit de procurorul Elian, a făcut astăzi dimineaţă o descindere la birourile Societăţei „Steaua Basarabiei" din Iaşi.

Aceasta în legătură cu chestia permiselor.

Continuăm a trăi desăvârşiţi izolaţi de capitală. Dşi comandamentul continuă a avea legătură telefonică cu Marele Cartier, presa şi publicul nu este admis a convorbi cu Bucureştii.

Dar pe când Iaşul continuă a fi astfel maltratat. Bucureştul are legături telefonice zilnice cu Galaţi, Brăila şi Constanţa.

De ce oraşul nostru este supus unui regim aparte nu s'ar explica de cât prin indolenţa publicului şi presei noastre mult răbdătoare.

O telegramă din Paris pune în evidenţă afirmaţiunea lui „Journal des débats" după care Conferinţa de pace ar fi vestit noul regim din Buda-Pesta că trupele române se vor opri pe locurile ocupate actualmente.

Rămâne de văzut dacă această ştire se confirmă sau dacă trupele noastre n'au şi pătruns deja în capitala Ungariei.

Intrucât condiţiunile in cari a luat sfârşit greva funcţionarilor de la „Banca Iaşilor" au fost greşit redate de unele ziare, se impune o rectificare de fapte.

Adevărul este că în şedinţa sa din 26 Iulie consiliul de administraţie al zisei bănci, n'a incuviinţat de cît o minimă parte din cererile funcţionarilor. Aceştia, nemulţumiţi, au declarat în ziua de 30 Iulie greva, care nu a durat decât o zi şi jumătate.

Cum consiliul, cu toată presiunea exercitată prin grevă nu a voit să cedeze, funcţionarii au revenit la sentimente mai bune, şi recunoscînd solidaritatea ce trebue s'o aibă pentru bunul mers al instituţiei, au incetat greva, mulţumindu-se cu ceea ce consiliul le acordase în şedinţa de la 26 Iulie şi in privinţa cărora la inceput se declaraseră nemulţumiţi.

De almintrelea ni se comunică faptul că pe ziua de astăzi funcţionarii „Băncei Iaşilor" au demisionat din sindicatul funcţionarilor comerciali.

Muncitorimea la d. Mârzescu. O delegaţie de 70 membri, femei şi barbaţi, reprezentînd muncitorimea sindicalistă şi socialistă, a fost primită Duminică în audienţă de d. ministru Mirzescu, care fusese în acea zi la Iaşi.

Delegaţii, după o expunere largă au formulat un număr de cereri, ale cărora însemnătete nu poate scăpa.

Astfel au cerut suprimarea cenzurei şi respectarea libertăţei întrunirilor în judeţ, de oarece muncitorimea, în baza decretului-lege, care fixează alegerile pentru 15 Septembrie, consideră campania electorală deschisă.

Au mai formulat respectarea repausului duminical, precum şi convenţia stabilită şi contrasemnată de autorităţi, pentru închiderea prăvăliilor la ora 8 seara.

Delegaţia a atras apoi atenţia ministrului asupra constituirei „gardei conştiinţei naţionale", care după părerea lor, va provoca tulburări.

In sfârşit delegaţii, în numele organizaţiilor lor, au cerut demiterea Comisiei interimare, care s'a dovedit incapabilă de a satisface nevoile mulţimei. In sprijinul afirmărei lor, au invocat abuzul cu bonurile, neajunsurile cu cartelele, lipsa completa de atenţiune pentru asanarea oraşului, şi privilegiarea la lucrări a agenţilor electorali, îndepărtînd pe muncitori şi meseriaşi, iar ultimele 6 fraude ar dovedi lipsa unei bune administraţiuni

In sfârşit, pentru a se termina o dată cu situaţia actuală dela comună delegaţia a cerut eloborarea de urgenţă a unui decret-lege, pentru schimbarea sistemului de vot la comună şi convocarea de îndată a corpului electoral pentru alegeri comunale, prin vot obştesc, fără deosebire de sex şi confesiune.

D. Mirzescu a promis satisfacerea unora dintre doleanţe, făcînd rezerve cu privire la celelalte.

Pangermaniştii şi militariştii prusieni au încercat un adevărat dezastru, în ultima şedinţă a Adunărei de la Weimar.

Ministrul Erzberger, atacat de un deputat al dreptei, a făcut destăinuiri emoţionante, din care rezultă că nunţiul apostolic Eugene Pacceli, sesizat în 1917 de ministrul Angliei pe lângă Vatican, autorizat pentru acesta şi de guvernul englez şi de cel francez, a cerut la 1 August, lămuriri guvernului german în privinţa intenţiunilor acestuia în chestia Belgiei, această pentru a se putea duce la bun capăt încercările de pace ale Papei.

Cancelarul Michaelis, susţinut de militarişti şi conservatori, a refuzat să dea vr'o lămurire şi n'a răspuns la întrebare de cât după o lună.

In destăinuirile sale Erzberger a pus în discuţie şi un raport al contelui Czernin, prin care se arată că Austria este istovită, de care raport pangermaniştii n'au voit să ţie socoteală.

Adunarea a fost viu emoţionată de această comunicare, a cărei afişare a fost votată. Işi poate lesne închipui oricine impresia profundă ce ea a produs în Germania, mai cu seamă când se compară pacea de astă-zi cu cea care ar fi putut fi obţinută în 1917.

D. Th. Manea, secretarul cancelariei Mitropoliei, şi-a înaintat demisia din acest post fiind numit şef de serviciu la biroul personalului din arhiepiscopia Basarabiei.

D. inginer Welt, distinsul director al serviciului apelor, va înştiinţa azi oficial pe preşedintele Comisiei interimare, de dorinţa sa nestrămutată de a părăsi acest serviciu, fiind nevoit, din împrejurări forţate, a se stabili la Bucureşti.

ACTUALITAŢI

Documente din vremurile de specula!

In portul Galaţi un kilogram de zahar costă opt lei; în oraşul Galaţi optsprezece; la Iaşi trei zeci şi şase.

Ministerul de industrie, întrebat de ce nu permite importul zaharului, răspunde foarte serios:

—„Pentru ca să impiedicăm specula".

*

Odinioară oala se vindea cu cincisprezece lei. Astă-zi proprietarii şi arendaşii câştigă zilnic câte un leu de fie-care oală.

Şi vă rog să-mi descoperiţi un singur proprietar sau arendaş care să nu se plângă în potriva speculatorilor.

*

In ziua de 23 Iulie kilogramul de cartofi noui se plătea opt zeci bani. In ziua de 2 August kilogr. costă doi lei.

Luaţi-vă de vorbă cu precupeţii şi veţi vedea cum se plâng, sărmanii, de scumpetea traiului.

*

In vremea celei mai mari abondenţe de păşunat ce s'a cunoscut vre'odată în ţara românească laptele continuă să coste trei lei ocaua; cât despre brânzeturi, preţurile sunt fantastice.

Şi barem dacă desfacerea laptelui ar necesita un permis oarecare! In acest caz scumpetea ar fi explicabilă.

*

Caisele, cari acum două săptămâni costau doi lei kilogramul astă-zi costă şase

Cel puţin de data aceasta avem o explicaţie. Hrana necesară omului se coace mai târziu, şi pentru moment le încă mare lipsă!

*

Şi toate astea se petrec la noi, fără nici o frică de oameni şi Dumnezeu, pe cînd în Franţa, doi negustori, care au cîştigat la cîteva kilograme de unt cîte doi franci de kilogram, au fost condamnaţi la o amendă de cîte zece mii franci fie-care şi la cîte două luni inchisoare.

CR.

Siguranţa a reuşit să aresteze pe spărgătorul Alexandru Iacobescu, singurul care mai rămăsese neprins din banda ce a operat furtul de la brutarul Abramovici şi otelul „Patria".

In urma indicaţiunilor lui Iacobescu s'au mai făcut şi alte arestări.

Din cele stabilite de siguranţă rezultă că această bandă a comis 35 de furturi cu efracţie, unde au furat sume variind intre 5000 şi 3000 lei şi mari cantităţi de mărfuri, haine ci ghete, pe cari toate le-au vândut la Chişinău.

— Cereţi la toţi cârciumarii renumitele vinuri greceşti —

TENEDOS

alcool 16-18 gr., aromat şi dulceag, calitate superioară.

Depozitari Generale: SOLOMON ELIŞCU str, C. A. Rosetti 18 şi BERMAN ELIŞCU str. Sfîu. Andrei 56

Maşini de scris

Biroul Maşinelor de scris din str. C. Negri 93 **cumpără** maşini de scris în bună stare de funcţionare

De închiriat chiar de pe acum: una pivniţă bună pentru depozitat vinuri şi un grajd în centru oraşului. Doritorii se vor adresa la Agenţia de Publicitate I. Brăniştеanu str. Gh Mârzescu 23

La DEPOZITUL DE VINURI AL **BANCII MOLDOVA** — Str. Cuza-Vodă —

Se vinde de la 30 litri în sus vin vechi recolta 1912-14 cu lei 5.50 Litru. Asemenea se vinde cu preţ de CONCURENŢA vin de ODOBEŞTI diverse calităţi superioare cu: Resling, Tămâioasa şi Otonel.

Cumpăraţi şi vă veţi convinge.

Caut spre imediată angajare un mecanic cu referinţe bune.
JACQUS GRUENSPAN
Moara Albina, Soş. Sărărie 7

De vânzare casa din Str. Săvescu No 14 doritorii se vor adresa în str. Palat 17, nu se primesc intermediari.

„Motocicleta Indian"

5 jum H. p. în bună stare aproape nouă se vinde în strada Zugravi No. 49

2-3 Şoferi mecanici se caută spre imediată angajare A se adresa la D-l I. A. Singher str. Cuza-Vodă 71.

Curs primar pentru intrat în licee, semnarii, şcoli normale etc. prepară elevi în timpul vacanţei, în mod conştiincios, institutorul C. H. VARTIC şcoala No. 1 de băeţi TREI-ERARCHI-Iaşi (strada C. Negri 28.)

De închiriat

una odaie pentru un birou, una odaie şi o bucătărie nemobilată, pivniţă pentru vin sau ruete, un subsol şi o magazie pentru marfă.
A se adresa la d-l ISIDOR MARGULIES str. Ştefan cel Mare 27 Iaşi.

Se cumpără Dinamo

de 110 volţi, 200 amperi sau 220 „ 100 „ şi **Electromotor** circa 8 hp. conf. voltajului Dinamului. A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brăniştianu str. Gh. Mârzescu 23 Iaşi.

Publicaţiune

Se publică spre cunoştinţa amatorilor că în ziua de 4 August ora 11 a. m. se va ţine licitaţiune în termen extra-urgent la Iaşi la serviciul de geniu al corpului 4 de armată din str. general Berthelot 14, Iaşi pentru darea în interprindere a următoarelor lucrări.

Pentru reparaţiunea invelitorilor de tablă, burlane şi jgheaburi la liceul militar din garnizoana Iaşi conform devizului în valoare totală de lei 40 830.

Pentru înfiinţare de mobilier şi reparaţiuni de pupitre la liceul militar Iaşi conform devizului în valoare totală de lei 26710. Pentru reparaţiuni generale a se face instalaţiunei de apă şi canal la liceul militar Iaşi conform devizului în valoare totală de lei 18000.

Licitaţiunea se va ţine în conformitate cu dispoziţiunile art. 72-80 din legea asupra contabilităţei publice a statului şi condiţiunile generale şi speciale de ordine şi administraţiuni. Garanţia provizorie prevăzută în condiţiunile generale şi speciale de ordine şi administraţiune se va depune la Cassa de depuneri şi consemnaţiuni iar la licitaţiune se va prezenta numai recipisa. Ofertele însoţite de garanţia în numerar sau efecte în natură, nu vor fi primite. Dosarul special compus din devizele, caetul de sarcini, condiţiunile generale şi speciale publice şi de ordine şi administraţie etc. se pot vedea de doritori în zilele şi orele de lucru în Iaşi la serviciul de geniu al corp. 4 armată str. general Berthelot 14

Şeful serv. de geniu, col. *Caloenescu*

※ *Examenele de capacitate.* — Iată reuşiţii la examenul de capacitate, ţinut în sesiunea din urmă pentru limba română.

D-nii Speranţa Eugen, Raşcu Ion Enescu Stălpeni, Răut Nicolae. Alexandrescu Constantin, Popescu Necşti Marinescu Gh., Popa Haralambie, Evoescu Emil, Capitolin Cornelin, Panaitescu D, Protopopescu Dragoş, Negoescu D. I., Lefteru Gh., Stroicescu Al., Mărăcineanu D. Cruceanu Mihail, Hotnog, Titus, Zagoritz, Demetrescu C., Arbore Al. Popovici Panait; Popescu Telega, Licea Ion. Tatinesa, Georgescu C, Stamatiad Al, Alexandrescu Virgil, Popescu Gh., Epure Al., Cioflec Romulus. Balaban Al., Voiculescu D, Băţăcescu A. Garota C Rădulescu N, Simion Dumitru, Obreja-Iaşi Gh. şi Dumitru Gh,

※ Cu privire la anchetele în curs, au fost ei ascultaţi, d-nii Crupensch', preşedintele comisiei interimare, Gaetan care susţine că a vândut zaharul ukranian Comunei şi Niculici. La această ascultare, a fost adus spre confruntare şi Omer Popovici.

※ D. dr. Sion, directorul general al serviciului sanitar, a plecat la Botoşani în vederea organizărei inspectoratului regional sanitar din Botoşani.

※ Toţi membrii „Asociaţiunei chelnerilor", s'au întrunit aseară la sediul sindicatului. S'au formulat numeroase plângeri, cu privire la raporturile dintre chelneri şi patroni. Astfel s'a relevat că unii patroni, impun personalului din serviciul lorl de a-şi plăti masa, după preţurile fixate pentru clienţi. Alţi patroni nu vor să respecte convenţia stabilită, după care chelnerii au dreptul să încaseze o remiză de consumaţiune.

La urmă s'a ales o delegaţie care să plece la Bucureşti, şi a refera cu privire la raporturile de acolo dintre patroni şi chelneri.

※ Sindicatul proprietarilor Urbani din Iaşi, în şedinţa sa din 24 Iulie a. c a decis a se stărui pe lângă primăria comunei Iaşi şi ministerul de războiu, spre a dispune ridicarea materialelor explozibile, fie rămase de la ruşi, fie ale armatei noastre, aflate în împrejurimile gărilor Centrala şi Nicolina, pentru a fi mutate afară de raza oraşului, şi a se evita repetarea nenorocirilor şi dăunărilor ce au avut deja loc de mai multe ori.

De asemenea prin cereri, adresate primăriei şi prefecturei de poliţie, arată inconvenientele ce aduce proprietăţei urbane, lipirea anunciurilor fie oficiale, fie particulare, pe pereţii caselor, şi roagă primăria să instaleze diferite table de lemn pentru lipirea pe ele a anunciurilor, fie pe locurile mai largi de pe căile publice, fie cu consimţimântul proprietarilor pe locurile acestora sau chiar şi pe pereţii caselor lor.

※ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, părăseşte mâine băile de la Govora, pentru a se duce la Bucureşti, unde va rămâne două zile. Sâmbătă Inaltul prelat se va înapoia la Iaşi.

※ D. Pompiliu Pârvescu, profesor secundar la Focşani, a fost transferat la liceul naţional din Iaşi, la catedra rămasă vacantă prin moartea regretatului Valeriu Hulubei.

D. Th. Ionescu, profesor secundar la Constanţa, a fost transferat la liceul naţional din Iaşi, în locul d-lui N. Sava rămas la Seminarul din Galaţi.

※ Toţi agricultorii din judeţ se întrunesc Duminică, la ora 4 după prânz, pentru a discuta diferite chestiuni, privind interesele generale ale agricultorilor.

Intrunirea va avea loc în localul sindicatului agricol.

※ Corporaţia meseriaşilor din localitate aduce la cunoştiinţa tuturor meseriaşilor din ateliere şi fabrici, că dl. dr. Schvartz a fost angajat pentru a da consultaţii la domiciliu, în locul d-lui dr. Trosc. Va da consultaţii la casa Medicului între orele 12 şi 2 p. m.

Dela această dată d-nii Meseriaşi se vor adresa D-lui dr. Schvartz în Str. I. C. Brăteanu No. 133 sau la Corporaţie.

※ Controlorul Botez de la Regia Monop. Statului a bătut în localul debitului d-nei Profira Mazuriak din Str. Elena Doamna pe tinerii Marcu Faierştein de 19 ani, Leon Zingler de 17 ani şi Moise Meierovici de 26 ani, pentru motivul că şi-au permis să fumeze, şi el zicea copiii nu trebuie să fumeze.

Credem că dl Botez nu este pus să controleze cine are drept să fumeze şi cine nu.

※ *Situaţia la Arhanghelsk.*— Ziarul „Times" prezintă astfel punctul lor de vedere oficial asupra situaţiei în nordul Rusiei:

„Nu este primejdie imediată pentru trupele engleze în nordul Rusiei. Se decisese retragerea armatelor, dar în urma ultimelor evenimente repatriarea se va face mai repede.

Se vor trimite întăriri pentru a apara magaziile militare şi a se putea face evacuarea în deplină ordine".

Această ştire confirmă informaţiunea din sursă bolşevistă că între trupele contra-revoluţionare din nordul Rusiei au izbucnit revolte sângeroase.

※ „Marele Cartier General" serv. sanitar învită pe medicul locot. rez. Dumitrescu V. Ion, fost cu domiciliul în str. Vaselor No. 60 să se prezinte de urgenţă la acest serviciu spre a primi ordin, contrariu va suferi consecinţele legilor de războiu.

※ REVOLTE IN CEHO-SLOVACIA. O telegramă din Elveţia anunţă că legionarii cehi şi-au părăsit posturile de la frontieră şi merg spre Praga cu intenţia a răsturna guvernul şi a proclama dictatura lui Massaryk.

La Pilsen au avut loc ciocniri sângeroase între răsculaţi şi trupele guvernamentale.

※ *Bibliografie.*—A apărut „Cuvinte de aur" de preşedintele Wilson în excelentă traducere şi cu un judicios studiu introductiv de confratele nostru d. Adonis Gr. Popov.

SPECTACOLE

※ La Cinema ELISABETA.— se reprezintă astăzi în matineu şi seara: „Copilul Parisului", film de senzaţie extra-ordinară şi de o acţiune dramatică foarte puternică.

Această dramă cuprinzând 7 acte, este o splendidă adaptare după romanul „L'Enfant de Paris" al celebrului scriitor parisian Pierre Salee.

※ Grădina şi SALA Cinema SIDOLI Astăzi şi în zilele următoare: Pentru prima oară în ţară REGELE AERULUI extra ordinară dramă din aventurile prinţului Henry IV. In rolul principal apare KIP KOP care prin forţa lui herculiana învinge tot ce-i stă în cale.

Programul este completat: Un voiaj pe vasul „Lusitania" şi o comedie de mare haz.

※ Grădina CINEMA TRAIAN. Astăzi şi în zilele următoare: Spectacol ales: FEMEIA FARA INIMA emoţionantă dramă în 5 mari acte de *Mario Corsi.*

Interpreterea se datoreşte celebrei artiste italiane *Bianca Belincioni.* — Spectacolul ce se desfăşoară înaintea spectatorului duce prin vechile ruini ale cetăţii egiptene Memphis.

Avis teatral.— In curând Trupa *Stănescu Cerna* compusă din 40 persoane va da o serie de reprezentaţii.

Stiri Telegrafice

Trupele maghiare au capitulat

— Au fost luaţi mii de prizonieri şi mult material de război —

COMUNICAT OFICIAL din 4 August 1919

FRONTUL de EST.— Căile va incercări de trecere şi de fraternizare, au fost respinse cu focuri.

FRONTUL de VEST.— Inamicul fiind complect înconjurat a capitulat. Sunt în curs deasemenea diviziile 1-a, 3-a, 5-a şi 6-a, inamice. Urmărim diviziile 2-a, 4-a, şi 7-a. S'au capturat comandanţii şi statele-majoare ale diviziilor, mai multe mii de prizonieri, numeroase tunuri mitraliere, arme şi muniţii.

M. C. G.

Conferinţa şi Ungaria

— Noua ordine şi Aliaţii.— Ce vor face Românii —

LYON. — Şedinţa de Sâmbătă a Consiliului suprem interaliat a fost în întregimea ei consacrată chestiunilor ce privesc Ungaria şi România. Consiliul a luat cunoştiinţă de confirmarea demisiunei lui Bela Kuhn. Aliaţii sunt în aşteptare, pentru a-şi da seama dacă noul guvern constituit în Ungaria, prezintă garanţii de sinceritate.

Noul guvern cerând ca Românii să contenească înaintarea lor în Ungaria, Aliaţii au transmis un răspuns în sensul că rămâne să aprecieze după cele ce va face noul cabinet. Românii vor respecta clauzele cari sunt cuprinse în pactul de armistiţiu trebuieste însă ca şi Ungurii să se conformeze acelor prescripţiuni.

Aliaţii la Budapesta

Lyon.—Ca reprezentant al puterilor aliate la Budapesta se găseşte şeful misiunei italiene colonelul Romanely care are însărcinarea să comunice cu guvernul ungur.

La Budapesta sunt agitaţii

Starea de asediu proclamată
Fuga foştilor miniştri.—

Lyon.—In capitală Ungariei s'a produs agitaţiuni grave. Guvernul a proclamat starea de asediu. Aproape toţi foştii miniştri au fugit.

Demisia cabinetului sârb

—Divergenţe interne şi externe.—

PARIS.— Se comunică din Belgrad: dl. Protici a prezentat Prinţului Regent Alexandru demisia întregului cabinet Expunînd motivele acestei hotărîri, spune că ele sunt de natură internă, şi anume, din cauza neînţelegerilor ivite în chestia reformei agrare şi a unor chestiuni religioase; precum şi cu caracter extern: a relaţiunilor cu Vaticanul.

Bolşevicii urmăriţi

PARIS.—Se comunică din Ecaterinodar că cazacii sunt în urmărirea bolşevicilor cari se retrag pe malul stîng....(?).

Utima oră

O telegramă sosită la prefectura de judeţ, anunţă că, după ştirile particulare primite de ziarele din Bucureşti, trupele noastre au intrat eri la Budapesta. Imediat după aceasta au sosit în capitala maghiară d'nii Ionel Brăteanu şi Generalul Prezan.

INTENDENŢA GARNIZOANEI IAŞI

PUBLICAŢIUNE

Intendenţa Garnizoanei Iaşi având nevoe pentru hrana animalelor armatei de pe teritoriul judeţului Iaşi de:

100 vagoane fân şi
100 „ paie va ţine licitaţie publică în ziua de 30 August st. n. 1919 ora 10 a. m. în localul intendenţei (vis a-vis de moara „Păcurari") pentru aprovizionarea acestor cantităţi — Asemeni va ţine licitaţie publică în ziua de 1 Septembrie st. n. 1919 ora 10 a. m. pentru aprovizionarea a:

240000 kgr. brânză
40000 „ slănină
50000 „ prune uscate şi
50000 „ untură de porc. necesare hrănirei trupelor şi ofiţerilor din garnizoana şi judeţul Iaşi pe exerciţiul anului 1919—20.

Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 62-83 din legea contabilităţii publice.

Odată cu ofertele se va depune şi garanţia de 10 la sută din valoa ea ofertei.

Se primesc oferte şi pentru cantităţi mai mici însă numai dacă se aconsră 1 | 8 din întreaga cantitate necesară

Predarea se va face odată pentru întreaga cantitate sau după trebuinţă.

Informaţiuni şi condiţiunile de predare se pot vedea în orice zi de lucru. la Serviciul Intendenţei între orele 8—12 a. m. şi 3—7 p. m. unde se poate lua cunoştinţă şi de caetele de sarcini.

Intendenta avînd nevoe de un maistor specialist în fabricarea pastelor făinoase şi de o dactilografă aduce la cunoştinţă amatorilor că se pot prezenta pentru angajare.

Şeful Intendenţei Garnizoanei Iaşi
Int. Major *Leon Popovici*

Croitoreasă bună doreşte lucra în familie. Doritorii se vor adresă la D-na Lucia Ioanescu stradelă Drăghici No. 1 colţ cu str. Mihai Eminescu.

De vânzare Una vacă de rasă cu viţel mic. Adresa strada Palat 60 bis.

Depozitul de vinuri
en gros
str. Ghica-Vodă No. 32
(centrala Iaşi)

Aduce la cunoştinţa tuturor d-lor cârciumari, restauratori, bodegi etc. că a adus un mare transport de vinuri excelente de o calitate superioară albe şi negre din renumitele vii a D-lui Sava Hagi Ioan regiunea Iaşi, Doi Peri.

Avram Davidsohn
Iaşi str. Ghica-Vodă 32

La Trei Stele Abastre

ISAC A BLUMENFELD Str. Cuza Vodă 42

A sosit un mare transport de Marchizeturi în culori, lingerie confecţiuni, chifon şi pânzeturi cu preţurile cele mai reduse. Se vinde en-detail cu preţuri de en-gros A sosit şi un mare transport de ciorapi albi şi negri, batiste, săpunuri fine franceze.

Preţurile cele mai reduse
notaţi bine adresa:
LA TREI STELE ALBASTRE
Str. Cuza-Vodă 42

BANCA IAŞILOR are de vânzare în condiţiuni foarte avantajoase:

Butoaie noi de stejar

de cea mai bună calitate având capacitate între 15 şi 70 decalitri forma uzitată în Basarabia.

A se adresa la Banca Iaşilor Str. Ştefan cel Mare 4.

Cereţi imediat! Vopsele de văpsit singur rochii, bluze haine etc.

Procedeu simplu şi rapid. Fie care plic are şi instrucţia necesară

Depozit la: ROMANIA-MUZICALA Iaşi Str Lăpuşneanu 24.

De vânzare o maşină „JOST" în perfectă stare precum şi un piano concert foarte bun.

Am pierdut ※

In noaptea de 30 Iulie în staţia Dolhasca pormoneul cu 400 lei şi actele următoare: Biletul de demobilizare eliberat de Regimentul 10 | 38 Marş din Brăila, un bilet de identitate etc.

Le declar nule în mâinile oricui s'ar afla.

Dimitru Tofan
Iaşi str. Arcu 3

PARFUMERIA „MERCUR"

AIZIK MOSCOVICI & SEGALL

CENTRALA: Bucureşti, Cal. Victoriei No. 30 (Cassa Macca) — SUCURSALA Iaşi, str. Ştefan cel Mare No. 55

Anunţă onor clientele din Moldova, Bucovina şi Basarabia că este foarte bine asortat cu Parfumerie Francez: Coty, Houbigant, D'orsay, Poger et Gailet, Piver, etc. Articole de cauciuc, pansamente perii pentru dinţi, piepteni etc

Toate furnizate direct dela sursă.

ANUL XV-lea No. 3691

ABONAMENTE:
UN AN . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 300 — —

25 BANI NUMARUL

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

JOI 7 AUGUST 1919

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Rolul d-lui Crupenski

— O restabilire de fapte —

Se pare că unii au dat destăinuirilor noastre, cu privire la cele ce s'au intâmplat în cursul fiinţărei serviciului de aprovizionare, un sens cu totul diferit celor ce am înţeles noi să spunem. Se pare că unii au văzut în cele scrise prin *Opinia* un atac la adresa administraţiei făcute de d Crupensky la comună.

Eroare. Nu am putut face acest lucru, în primul loc pentru că cinstea personală a părintelui actual al comunei e în afară de ori-ce discuţie posibilă şi, în al doilea rînd pentru că d-sa dă dovadă de o râvnă şi destoinicie, care nu este o clipă contestată de cei ce cunosc mersul treburilor noastre comunale

In privinţa rolului şi situaţiei d-lui Crupensky trebuie să recunoaştem că d-sa a încercat şi încearcă un adevărat tragism sufletesc. Om de legi, perfect de bun gospodar, d-sa a trebuit însă să conteze cu realităţi şi a trebuit mai cu seamă să ţie cont de spiritul nenorocit al vremurilor de acum.

Dacă d. Crupensky s'ar fi ţinut de texte sau ar fi recurs la oficiile unui funcţionar, comuna ar fi suportat enorme cheltueli, dar populaţia n'ar fi avut nici făină, nici zahar, nici alte alimente. Să nu se uite într'adevăr că au fost funcţionari, plecaţi în delegaţie, cari au cheltuit cîte 300 lei pe zi şi cari s'au întors cum au plecat.

D. Crupensky avea a alege între un om, care să aibă posibilitate de câştig, dar care să asigure aportul alimentelor, şi între un funcţionar care să încaseze diurne, dar care să lase depozitele comunale goale. A preferit sistemul prim, şi bine a făcut—căci ne dăm bine seama ce ar fi fost în teribilele vremuri de astă iarnă, dacă oraşul ar fi rămas multă vreme fără făină.

Că a admis ca aprovizionarea să se facă plătind mai mult decât obicinuit, aceasta era foarte natural, cu scumpetea mânei de lucru şi dorinţa generală de câştig. Că a căzut peste un antrepenor care a abuzat de încrederea acordată? Sancţiunea există, dar nu schimbă problema. D. Crupensky nu poate să rişte ca oraşul să rămâie nealimentat.

*

Le-am spus toate aceste pentru ca cele publicate în *Opinia* să nu dea loc la echivoc—cu atât mai inadmisibil cu cât, atunci când neam ocupat de sistemul care s'a practicat la serviciul de aprovizionare, sistem pe care, în mod eufemistic, l'am denumit „a lucra în bobote", am relevat că ordinea a fost introdusă abia când a venit la comună d. Crupensky, care, prin delegatul său d. Sculy, a impus o contabilitate în regulă şi s'a făcut inventar şi proces-verbal de primire.

In privinţa acestui sistem— care nu are nimic aface cu primariatul d-lui Crupensky — am făcut toate rezervele noastre, am produs fapte, iar astăzi punem următoarele chestiuni:

a) Există vre-o dovadă la comună despre data când a luat naştere serviciul de aprovizionare al comunei? Cu alte cuvinte, acest serviciu are o stare civilă, o dată de naştere?

b) Se susţine că dosarele pentru tot timpul cât a furnizat comuna d. Manolescu, s'ar afla la ministerul de interne, reclamate de acel minister. Dacă lucrul este astfel, dacă nu sunt dosarele, unde sunt registrele? Căci dosar şi serviciu de aprovizionare fără registre nu se poate Unde sunt dar registrele?

c) In genere cei ce au condus serviciul de aprovizionare—întrebarea priveşte deci toate administraţiile dela 1914 încoace — au ţinut registre? Şi dacă da, unde se află ele? Şi dacă nu, pe ce baze s'au făcut conturile, pe ce cale s'au constatat cîştigurile sau pierderile? Unde sunt dovezile de cheltuială şi contul de cîştiguri?

Punem aceste întrebări, cari vor trebui să fie şi suntem siguri că vor fi, elucidate. OP.

Câteva NOTE

D. Marghiloman s'a dovedit din nou că utilizează în politică aptitudinile d sale de sportsman.

Ultimele cord ale raporturi cu americanii şi englezii învederează că d-sa pontează pe calul englez şi pur sânge american.

Şi se pare că si de astă-dată a pontat pe calul cel bun.

*

La Iaşi va funcţiona de acum încolo un inspectorat sanitar regional.

Ar fi culmea ca acest inspectorat să mai găsească timp să se ocupe de starea sanitară a întregei regiuni, când nu există a tivitate omenească destul de mare, care să poată ameliora starea sanitară a oraşului numai.

*

Intrarea armatelor române la Buda-Pesta provoacă bucurie nu numai la români ci şi în sânul populaţiunei din capitala maghiară, salvată de teroarea bolşevismului.

E de văzut însă dacă lucrurile se petrec tot ast-fel când e vorba de altaţi, chiar dacă îi cheamă Romanelli.

*

In clipa când populaţia din România va avea de mâncat, se va fura mai puţin.

Este desigur o curiozitate a vremei că cu cât poporul suferă mai mult cu atât se fură mai mult.

POLITICA

La Buda-Pesta!

Mândria naţională românească e pe deplin mulţumită. Trufia maghiară, opresoarea de secole a românismului din Ardeal, a fost răpusă.

Un fapt de arme, ca cel întrunit Duminecă la Buda-Pesta, n'are însă numai însemnătate de ordin sufletesc ci trebue a fi cercetat în lumina consecinţelor politice pe cari le produce. Şi dacă este astfel, prima chestiune care se pune este: modifică în trucâtva, acest fapt de arme, situaţia ce ni s'a creat la Conferinţa de la Paris? In concepţia guvernului actual, România nu poate semna pacea cu Austro-Ungaria pe motive teritoriale—Banatul—şi pe motive de suveranitate naţională—protecţia minorităţilor şi controlul tranzitului.

Prin actul vitejesc de Duminecă obţinem vre-o modificare asupra acestor puncte? Prin faptul că suntem la Buda-Pesta căpătăm Torontalul? Şi fiindcă am răpus pe Bela Kuhn, minorităţile nu vor mai avea dreptul să se plângă Ligei Naţiunilor? Un mare punct de întrebare şi, pentru a nu ne pierde cu desăvârşire nădejdea, spunem: rămâne de văzut.

Dacă actul de la Buda-Pesta ar avea cel puţin consecinţa de a tranşa pacea şi graniţa cu Ungaria, prin voinţa noastră de învingători, evident ca el ar fi mare în consecinţe. Dar şi aici e un mare punct de întrebare şi unele incidente despre cari menţionează ultimele telegrame şi ştirile înregistrate în ziarele de dimineaţă ne arată, că cei cari înţeleg să dicteze şi ca toţi să li se supue, înţeleg acum să dea actului un caracter internaţional.

Până a se vedea insă consecinţele politice, ocuparea Buda-Pestei constitue un act de adâncă mândrie naţională şi înseamnă înfrângerea trufiei maghiare, opresoarea de secole a românismului din Ardeal...

INSEMNARI

Confraternitate şi inconştienţă

In mijlocul curentului reacţionar şi marotei răzbunătoare care s'au înfipt dintr'odată la ziarul „Adevărul", d. C. Costa-Foru a reuşit într'o mare măsură să se sustragă relelor inspiraţii şi să păstreze în suflet ceva din spiritul democratic şi generozitatea de odinioară.

Astfel d-sa ne dă încă un exemplu de iubirea de libertate şi justiţie care nu i-au părăsit conştiinţa. Intr'un articol publicat în „Adevărul" mărturiseşte că a întreprins un demers pe lângă cei în drept pentru eliberarea ziariştilor condamnaţi.

O neaşteptată dar temeinică nădejde în această chestiune ni-o dă faptul că în sferele guvernamentale şi în cercul magistraţilor cererea a fost primită cu simpatie.

Dar d. Costa Foru îşi exprimă teama ca, în cazul eliberărei ziariştilor sau cu prilejul unei campanii în acest scop, să nu se producă o nelegiuire din partea unor confraţi, adică să nu se protesteze contra unei eliberări.

Din nefericire temerea d-lui Costa-Foru este perfect justificată. O parte din presa noastră, înstrăinată de noţiunea demnităţii şi justiţiei civice, condusă de nişte persoane cu inima goală de solidaritate şi avânt generos şi plină de orbire josnică, această presă s'a adăogat ca o ruşinoasă uncaltă la regimul absolutist al impilărei mult mai şi răzbunărei politice. Nu numai că nu s'a protestat cu prilejul arestării ziariştilor, dar s'au găsit condei cari să se bucure de acest nedrept şi trist act şi să facă cor cu elementele inchizitoriale ale răsbunărei politicianiste.

Ce adâncă decăderere este a se proscri de pigmei un venerabil stâlp al literelor româneşti ca Ion Slavici şi un mare inspirat ca Tudor Arghezi! Şi ce garanţie putem avea că înjosirea nu se va menţine, dacă acum de curând antipatica „Epoca" a protestat contra vremelnicei eliberări a confratelui Alfred Hefter?

Şi dacă bunul simţ a dispărut la o parte din trista noastră presă, măcar stăpânii conducători să facă şi ei odată un gest de omenie.

Astfel se va reabilita în parte vremea orbirei generale în care ne sufocăm şi posteritatea va avea o condamnare mai puţin de pronunţat.

Renovatus

Informaţii

x Cu privire la faptul că comandamentul român n'ar fi ţinut socoteala de prescripţiile aliaţilor în chestia ocupărei Budei Pestei, trebuie relevat ştirea vine pe calea unei radiograme din Nancy, deci trebuie primită cu rezerve.

In schimb nu trebuie să treacă nebăgată în seamă ştirea din Paris după care colonelul Romanelli, reprezentantul aliaţilor la Buda Pesta, s'a grăbit să facă cunoscut d-lui Clemenceau că noul guvern ungur este dispus a îndeplini în totul condiţiile armistiţiului.

Semnificaţia şi importanţa acestei ştiri nu va scăpa desigur nimănui.

Acţiunea d-lui Flondor. — In cercurile politice se atribue o importanţă deosebită şederei d-lui I. Flondor în Capitală

Fruntaşul bucovinean tratează pentru închegarea unui bloc al opoziţiei, pentru o acţiune unitară, în chestiile internă şi externă. D-l Flondor tinde să achiziţioneze şi asentimentul socialiştilor.

D. Judecător de instrucţie Aslan, s'a ocupat eri după prânz de „Afacerea Marteau", ascultînd în această privinţă pe d-nii Marteau, Gaetan, Nicolici şi Tessaro. Tot în această afacere a fost ascultat şi d. Omer Popovici care, se ştie, a depus cel dintâi o plângere în contra d-lui Marteau, în chestia cumpărărei de către comună a zaharolui ukrainian.

D. Pantazi a fost numit şef al oficiului telefonic central, în locul d-lui Raicu, trecut la un alt serviciu important.

Din Galaţi se comunică un fapt, care constitue cea mai strălucită dovadă că specula şi că toate măsurile cari prohibesc libertatea desăvârşită a comerţului, constitue în fond mijloace de câştiguri fabuloase pentru abuzurile cu permisuri şi deci, constitue cauze evidente de scumpete şi speculă.

Astfel, în portul Galaţi zahăr nevămuit şi fără permis se oferă cu 7 lei kgr. Zahărul vămuit şi cu permisul de intrare în oraş se oferă cu 21 lei kgr. Intrebăm, din moment ce taxa vamală nu e de cât un leu şi câţi-va bani de kgr, pentru ce diferenţa atât de exorbitantă între zahărul nevămuit şi cel vămuit şi cu permis de intrare? In punga cui intră această fabuloasă sumă, care constitue diferenţa în chestiune?

Nu credem că mai este nevoie de un alt comentar şi de o mai bună dovadă că libertatea comerţului, care ar pune capăt operei de venalitate şi corupţiune a permiselor, ar însemna o importantă ieftenire a traiului.

Comerţul liber şi zahărul ar costa 8 lei pe piaţa Galaţilor. Cu ticăloasele pungăşii ale permiselor, acest zahăr costă pe piaţa Galaţilor 21 lei iar pe piaţa Iaşilor 32 lei.

D. ministru delegat al Bucovinei, I. Nistor, a ţinut la Cernăuţi o consfătuire cu delegaţii ţăranilor, ai preoţimei, învăţătorilor şi ai marei proprietăţi, în chestia proiectului privitor la reforma agrară.

Ziarul „Socialismul" a fost suspendat pentru 24 ore.

O curiozitate. —Confratele „Izbînda" află că la Paris mişună vre-o 200 indivizi cari se dau drept „ziarişti romîni", atunci cînd presa noastră n'are decît vre-o 2-3 reprezintanţi autorizaţi în capitala Franţei.

Aceşti indivizi cutreeră autorităţile şi cercurile franceze, prevăzuţi cu tot felul de legitimaţii, şi lucrează în numele şi pe socoteala presei romîne.

Cine sunt aceşti indivizi, demni imitatori ai d-lor Antonescu şi Diamandi, cari s'au substituit ziariştilor romîni la Conferinţa păcii?

La mînăstire!—In urma ultimelor evenimente din Croaţia se anunţă intenţiunea regelui Petru al Serbiei de a abdica în favoarea prinţului Alexandru şi a se retrage la o mînăstire din Semendria.

Cu acest prilej un gazetar francez scrie în „Petit Parisien":

„El va urma astfel tradiţia prinţilor sîrbi de odinioară, a marilor voevozi cari au făcut să triumfe neamul lor în zilele Bizanţului.

„Această lungă tragedie, care a fost viaţa lui, va lua sfârşit într'o seară în faţa iconostasului. Şi cel care a fost regele Petru al Serbiei îşi va preumbla visul pe sub înalţii plopi ai Tophidinei, mîngîiat de vîntul ce bate dinspre Dunăre şi tresărind sub azurul cerului sîrbesc ... însfârşit liber"!

Profesorii basarabeni, cari urmează cursurile de vacanţă la Universitatea din localitate, se înapoiază la posturile lor în ziua de 20 a lunei.

Cursurile şcoalei de telegrafie din localitate iau sfârşit la 1 Septembrie.

Sărbătorirea victoriei în Iaşi

Cuvântarea a d-lui General — Lupescu —

Iaşii au sărbătorit aseară victoria oştilor noastre, în chip grandios.

Vestea care confirma în mod oficial intrarea trupelor noastre în Buda-Pesta, a fost adusă la cunoştinţa populaţiei printr'o înştiinţare a d-lui Haliţa, prefect de judeţ, placardată pe zidurile oraşului, la ora 4 după prânz, şi a produs un entuziasm neasemuit. Iaşii se îmbracă în haina de sărbătoare, steagurile tricolore fâlfâie pe toate casele.

La ora 8 şi 30, detaşamente de trupe porniră spre Palatul administrativ în frunte cu muzica militară, aclamate în trecere. Urmă curând un grup numeros de studente şi studenţi, uniţi cu profesorii basarabeni, cântând imnul naţional.

La ora 9 au loc o splendidă retragere cu torţe. Venea întâi studenţimea, muzica militară, detaşamentele de trupe, urmate de o mulţime imensă. In drum trupele au fost aclamate.

In faţa Comandamentului imensul corteţiu se opri. Pe balconul Palatului comandamentului se găseau adunaţi ofiţerii superiori, în frunte cu d. general Lupescu, comandantul corpului 4 de armată.

Mulţimea aclamă pe d. General Lupescu, care rosteşte o cuvântare înălţând toate sufletele.

Aduce întâ vestea mare, că Luni, la ora 6 seara, trupele române au intrat în Buda-Pesta, primite cu linişte de populaţia maghiară şi pe alocuri chiar cu bucurie.

Aminteşte luptele eroice duse de ostile române, care nu au urmărit de cât a-şi face datoria, în urma atacurilor ce au suferit.

Trupele române n'au intrat în capitala Ungariei în scop de a pedepsi, căci acest fel de concepţie este străin românului, ci numai pentru a se pune la adăpost şi a face operă de pace şi de civilizaţie.

Aminteşte cu acest prilej în chip mişcător de soldaţii şi ofiţerii căzuţi pe câmpul de onoare, în lupte eroice duse pentru dezrobirea fraţilor şi realizarea idealului naţional.

Termină strigând: Trăiască M. S. Regele, marele Comandant care ne-a dus la victoria desăvârşită.

Uralele şi aclamarea sunt nesfârşite. Din mii de pepturi răsună strigătele de „Trăiască armata română. trăiască România Mare, Trăiască M. S. Regele Ferdinand".

In piaţa Unirei mulţimea se opri până târziu noaptea, inveselită prin cântecele naţionale ale muzicei militare şi sărbătorind fericita şi marea victorie a românismului.

Funcţionarii grevişti de la fabrica „Textila" au reluat eri activitatea fără să mai insiste în motivele pentru cari au declarat greva.

Se aduce la cunoştinţa publicului că cu incepere de Joi 5 August 1919 pâinea se va distribui numai pe cartelele noui.

Secretarul Camerei de comerţ din localitate a participat la o consfătuire la ministerul industriei în vederea reorganizărei Camerelor de Comerţ din întreaga ţară.

La 15 August se isprăveşte termenul pentru inscrierea la concursul de admitere în şcolile speciale de mişcare, telegraf şi întreţinere.

După cum se ştie, concursul va avea loc la 1 Septembrie la direcţia regională a C. F. R. din localitate.

ELEGANTUL CINEMA **ELISABETA** ASTAZI IN MATINEU ŞI SEARA

URIASA DRAMA DE AVENTURI SI SENZAŢII

Spirala Morţei

IN 5 ACTE MARI. In rolul principal apare frumuseţea răpitoare, d-ra

CECYL TRYAN O STEA BRILIANŢA A SCENEI ITALIENE

INTENDENŢA GARNIZOANEI IAŞI

PUBLICAŢIUNE

Intendenţa Garnizoanei Iaşi având nevoe pentru hrană animalelor armatei de pe teritoriul judeţului Iaşi de:

100 vagoane fân şi

100 „ paie, va ţine licitaţie publică în ziua de 30 August st. n. 1919 ora 10 a. m. în localul intendenţei (vis a-vis de moara „Păcurari") pentru aprovizionarea acestor cantităţi — Asemeni va ţine licitaţie publică în ziua de 1 Septembrie st. n. 1919 ora 10 a. m. pentru aprovizionarea a:

240000 kgr. brânză
40000 „ slănină
50000 „ prune uscate şi
50000 „ untură de porc, necesare hrănirei trupelor şi ofiţerilor din garnizoana şi judeţul Iaşi pe exerciţiul anului 1919—20.

Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 62-83 din legea contabilităţii publice.

Odată cu ofertele se va depune şi garanţia de 10 la sută din valoarea ofertei.

Se primesc oferte şi pentru cantităţi mai mici însă numai dacă se acoperă 1 | 8 din întreaga cantitate necesară.

Predarea se va face odată pentru întreaga cantitate sau după trebuinţă.

Informaţiuni şi condiţiunile de predare se pot vedea în orice zi de lucru. la Serviciul Intendenţei între orele 8—12 a. m. şi 3—7 p. m. unde se poate lua cunoştinţă şi de caietele de sarcini.

Intendenţa avînd nevoe de un maistor specialist în fabricarea pastelor făinoase şi de o dactilografă aduce la cunoştinţă amatorilor că se pot prezenta pentru angajare.

Şeful Intendenţei Garnizoanei Iaşi
Int. Maior *Leon Popovici*

Maşini de scris

Biroul Maşinelor de scris din str. C. Negri 93 **cumpără** maşini de scris în bună stare de funcţionare.

De închiriat chiar de pe acum: una livriţă bună pentru depositat vinuri şi un grajd în centru oraşului. Doritorii se vor adresa la Agenţia de Publicitate I. Brăniştean str. Gh Mârzescu 23.

Caut spre imediată angajare un meranic cu referinţe bune.
JACQUS GRUENSPAN
Moara Albina, Soş. Sărărie 7

De vânzare casa din Str. Săvescu No 14 doritorii se vor adresa în str. Palat 17, nu se primesc intermediari.

„Motocicleta Indian"

5 jum H. p. în bună stare aproape nouă se vinde în strada Zugravi No. 49

2-3 Şofeuri mecanici se caută spre imediată angajare A se adresa la D-l I. A. Singher str. Cuza-Vodă 71.

Curs primar pentru intrat în licee, seminarii, şcoli normale etc. prepară elevi în timpul vacanţei, în mod conştiincios, institutorul C. H. VARTIC şcoala No. 1 de băeţi TREI-ERARCHI-Iaşi (strada C. Negri 28.)

De Închiriat

una odaie pentru un birou, una odaie şi o bucătărie nemobilată. pivniţă pentru vin sau ruete, un subsol şi o magazie pentru marfă.
A se adresa la d-l ISIDOR MARGULIES str. Ştefan cel Mare 27 Iaşi.

Marilor Patrioţi Români

D-lor: **Ionel Brătianu, Take Ionescu General Averescu, Constantin Mille etc.**

Subsemnatul Descoperitor al Preziceri prin calcul de cifre

SAVESCU

Iaşi str. I. C. Brătianu 89 (prin gang în curte) v'am trimis la 15 Iulie st n. şi desigur că aţi primit prezicerile mele asupra viitorului României Noastre şi astăzi le vedeţi realizate în totul la dată precisă. Aţi citit desigur şi prezicerile făcute de mine în Martie în ziarul „Dimineaţa" V'aţi convins că ziua cea mare a sosit, Treceţi peste sacrificiile personale pentru *Idealul nostru naţional*. Dreptatea îşi are rolul Daţi-vă mâna ca la 59, legaţi lanţul Mărirei Personal sunt satisfăcut, Dnie Oţăraşu şi toţi ceia ce n'aţi crezut în realizarea aspiraţiilor noastre . . . .

Încă câteva zile în localitate prezic ori ce chestiuni numai la persoane serioase orele de primire 8 jum—12 şi 3—8.

Arestări senzaţionale.—La Chişinău au fost arestaţi 4 indivizi veniţi din Odesa şi bănuiţi de propagandă bolşevistă. Numele lor este Samoil Bancă, Ivan Alexievici Cercaş, Feodosie Vasilievici Lusanov şi Iacob Dolgaci.

Ei ar fi fost însărcinaţi de comitetele bolşevice din Odessa şi Moscova să facă propagandă şi mai ales să încerce a elibera pe cei 100 cari se află în judecata Curţii Marţiale din Chişinău.

Se spune că tactica lor era a conrupe pe judecători cu sume mari de bani, iar în caz de nereuşită să asasineze pe asesorii Curţii în plină şedinţă. In acest scop erau însoţiţi de un terorist.

Arestaţii mai plănuiau să dezlănţue revoluţia socială cu ajutorul surorilor de caritate şi ofiţerilor ruşi cari se mai găsesc în Basarabia

Curios este că aceşti patru indivizi reuşiseră să pătrundă în localul Curţii Marţiale unde au loc dezbaterile procesului celor o sută şi mai bine acuzaţi de bolşevism.

Ancheta ar fi descoperit vasta lor pregătire a revoluţiei.

SERBAREA DE ASTAZI.— Pentru sărbătorirea victoriei, un Te-Deum s'a oficiat azi, la ora 11, la Mitropolie, de P. S. S. Archiereul Gurie, înconjurat de clerul bisericei. Asista autorităţile, şi un numeros public.

P. S. S. Archiereul Gurie, într'o piedică frumoasă reţevă îmbinda trupele romîne, care prin vitejia lor, prin dragostea către patrie şi ajutorul lui Dumnezeu, au învins pe duşmanii noştri cei mai vehemenţi.

Înainte de defilare, d. general Lupescu, aminteşte trupelor, marea victoria c camarazilor lor, la Tissa şi la Dunărea, care va face mîndria fie-cărui romîn, căci vorbindu-se de soldatul romîn, se va zice: iată un viteaz.— Termină strigînd Trăiască Marele nostru comandant M. S. Regele Ferdinand şi întreaga Familie regală.

Se formează o procesiune, care porneşte spre piaţa Unirei.

DEFECŢIUNI.— Se ştie că federaţia socialistă a Senei a decis excluderea din partid a trei deputaţi cari au votat creditele militare. Faţă de aceasta, un număr de 40 deputaţi socialişti majoritari au protestat, declarînd că se solidarizează cu cei excluşi şi vor porni o propagandă asupra acestei chestiuni.

Soc. Cooperativă „General Averescu" a invalizilor din războiu, grade inferioare, filiala Iaşi pentru a şi putea forma un fond de întreţinere, a organizat pentru seara zilei de Luni 11 August st. n. o reprezentaţie dată de Trupa Israelită Leopold Kaner-Schermann.

Nu ne îndoim că toţi ieşenii vor da concursul lor asistînd la această reprezentaţie.

Soc. Cooperativa „General Averescu» a invalizilor din războiu, grade inferioare filiala Iaşi aduce la cunoştinţa tuturor invalizilor încă neînscrişi în Societate, că înscrierile continuă zilnic de la 9—12 şi 3—6 în localul Soc. din str Bulevardul Ferdinand No. 23.

ECOU.— Aflăm că în cercul intim al familiei s'a celebrat Duminică 3 August logodna D rei Betty Bercovici fiica comerciantului Bercovici din localitate cu Dl. Bernhard Aronovic comerciant din Răducăneni.

PARIS
LAZARE BERGHER
61 Rue des Martyrs
Telefon: Centrala 83 | 77

efectuiază orice cumpărături de mărfuri atât pe piaţa Franţei cât şi a Angliei îngrijind de prompta lor expediţiune în ţară.

SPECTACOLE

La Cinema ELISABETA.— Astăzi în matineu şi seara: SPIRALA MORŢEI dramă de aventuri şi senzaţie în 5 acte mari.— O minune pe ecranul cinematografic, mai tare ca „Circul Morţei". In rolul principal D-ra Cecyl Tryan, o stea briliantă a scenei italiane. Noul program mai cuprinde Jurnalul actualităţilor şi o comedie.

Grădina şi SALA Cinema SIDOLI Astăzi şi în zilele următoare: Pentru prima oară în ţară REGELE AERULUI extra ordinară dramă din aventurile prinţului Henry IV. In rolul principal apare KIP KOP care prin forţa lui herculiana învinge tot ce-i stă în cale.

Programul este complectat: Un voiaj pe vasul „Lusitania" şi o comedie de mare haz.

Grădina CINEMA TRAIAN. Astăzi şi în zilele următoare: Spectacol ales: FEMEIA FARĂ INIMA emoţionantă dramă în 5 mari acte de *Mario Corsi*.

Interpreterea se datoreşte celebrei artiste italiane *Bianca Belincioni*. — Spectacolul ce se desfăşoară înaintea spectatorului duce prin vechile ruini ale cetăţii egiptene Memphis.

ATENTIUNE!
La Ceasornicăria R. DULBERG
IAŞI, STRADA CUZA-VODA 85, IAŞI
A sosit un mare transport de diferite CEASORNICE DE MÂNA ŞI DE BUZUNAR precum şi BIJUTERII FINE şi se vinde cu preţurile : : : cele mai reduse : : :

Depozitul de vinuri
en gros
str. Ghica-Vodă No. 32
(centrala Iaşi)
Aduce la cunoştinţa tuturor d-lor cârciumari, restauratori, bodege etc. că a adus un mare transport de vinuri excelente de o calitate superioară lbe şi negre din renumitele vii a D-lui Sava Hagi Ioan regiunea Iaşi, Doi Peri.
Avram Davidsohn
Iaşi str. Ghica-Vodă 32

Stiri Telegrafice

OCUPAREA BUDAPESTEI

= Cum a fost primită armata. — Linişte şi încredere —

COMUNICAT OFICIAL din 4 August 1919

FRONTUL de EST.— Incercări izolate de trecere peste Nistru au fost respinse cu focuri de către posturile noastre.

FRONTUL de VEST.— Au fost complect impresurate şi diviziile 2 şi 4 maghiare. Se continuă cu dezarmarea diviziilor cari au capitulat şi a unităţilor răzleţe Ieri 4 August, la ora 18 Budapesta a fost ocupată de trupele noastre Populaţia a primit armata română cu linişte, încredere şi pe alocurea cu manifestări de de bucurie. Un detaşament alcătuit din infanterie, cavalerie şi artilerie a defilat în mijlocul oraşului în faţa trupelor din Transilvania şi a unui imens public.

M. C. G.

Reducerea pretenţiilor către Germania

LYON.—Guvernul englez a distribuit parlamentului textul englez al declaraţiunilor d-lor Wilson, Clemenceau şi Lloyd George, declaraţiuni făcute în ziua de 16 Iulie, cari se raportă la micşorarea pretenţiunilor Aliaţilor faţă de Germania cu privire la reparaţiunile datorite pentru perioada de ocupaţiune. Această reducere se va face cu condiţiunea ca Germania să învedereze lealitate şi bună-voinţă în toate acţiunile sale.

OCUPAREA BUDAPESTEI

Cum a decurs intrarea trupelor în oraş—Reprezentantul aliaţilor cere oprirea—Intrarea a două regimente—Noul guvern cere ajutorul aliaţilor—Teama Ungurilor—

NAUEN.—Trupele romîneşti au intrat în Budapesta. Comandamentu romîn, ignorînd dispoziţiile reprezentantului aliaţilor, colonelul Romaneli, nu a oprit înaintarea. Sîmbătă, trupele româneşti erau la o zi de marş depărtare de capitala Ungariei în localitatea Gogolo. In noaptea de Sîmbătă spre Duminică, colonelul Romaneli a cerut pentru a doua oară oprirea înaintărei. Comandamentul romîn, a răspuns că din consideraţiuni strategice va ocupa Budapesta.

Dupa ocuparea oraşului, Romaneli a stăruit şi obţinut ca numai 2 regimente să ocupe căzărmile dela periferia oraşului.

In tot cuprinsul Ungariei vor romîne numai 20.000 oameni din „Garda roşie" iar la Budapesta 4000.

Guvernul ungar a cerut Aliaţilor un ajutor constînd în 5000 soldaţi cari să-i apere de Romîni. El motivează această cerere pe teama populaţiei ca Romînii să nu se dedea la incendii.

Fidelitatea noului guvern maghiar

— El va implini cererile Antantei —

PARIS. — Şeful misiunei militare italiene din Budapesta colonelul Romanelli care este în acelaş timp reprezentantul aliaţilor pe lângă noul guvern ungar răspunzând unei telegrame pe care i-a trimis'o primul-ministru Clemenceau—spune că noul cabinet constituit este animat de dorinţa de a respecta cererile formulate de Antanta.

Elveţia şi „Liga Naţiunilor"

LION. -- Din Berna se comunică ştirea că consiliul federal al republicei, va recomanda corpurilor legiuitoare adeziunea la organizaţi- „Ligei Naţiunilor".

Serbările din Franţa

PARIS. — In cuprinsul întregei ţări au avut loc serbări pentru recunoştinţa naţională.

Activitatea comisiunilor

LYON. — Consiliul suprem în şedinţa sa de Luni, s'a ocupat de chestiunea Ungariei. In acelaş timp a lucrat în vederea terminărei tratatului cu Bulgaria.

Deasemenea au mai lucrat comisiunile pentru revizuirea tratatului de la 1839; cea însărcinată cu afacerile Poloniei, care a studiat regimul Galiţiei orientale; comisiunea reparaţiunilor precum şi acea care studiază clauzele din tratatul de pace cu Austria.

Camera franceză şi tratatul de pace

PARIS. — Primul-ministru Clemenceau a avut Luni o întrevedere cu d-nii Rene Viviani şi Louis Barthou, preşedintele şi raportorul comisiunei păcei din Cameră. Pentru Marţi, d-l Barthou şi-a fixat citirea lungului său raport asupra tratatului de la Versailles.

Bucuria cehoslovacilor

—In jurul căderei lui Bela Kuhn—

LYON. —Din Praga se anunţă că întreaga presă îşi manifestă satisfacţia pentru răsturnarea guvernului bolşevist al lui Bela Kuhn Aceasta cădere va înlesni circulaţia vapoarelor pe Dunăre, înlesnind prin aceasta şi alimentarea ţărei.

In acelaş timp ziarele îşi exprimă credinţa că forţele ungureşti trebuesc reduse la minimum posibil.

Delegaţia bulgară

PARIS.— S'a format o comisiune compusă din d-nii Jules Cambon, White Sir Eyre, Crowo, de San Martino şi Matoni, care în numele celor cinci puteri aliate a procedat Luni la verificarea actelor delegaţiunei bulgare dela Conferinţă, pe care le a găsit în deplină regulă.

Chestia Fiume tranşată ?

LION.— După cum relatează ziarul „Petit Journal", chestiunea portului Fiume este în curs de tranşare.

Schimbări în echipament

PARIS.— Printr'un ordin al Ministerului de război lancea pe care o purtau cavaleriştii, a fost suprimată; se menţine numai pentru trupele din Maroc.

Fostul Hotel Europa
DE INCHIRIAT
de la 26 Octombrie 1919, pentru informaţiuni a se adresa proprietarului la N. MOTAŞ, Bulevardul Ferdinand.

Se cumpără Dinamo
de 110 volţi, 200 amperi sau 220 „ 100 „ şi **Electromotor** circa 8 hp. conf. voltajului Dinamului. A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brăniştianu str. Gh. Mârzescu 23 Iaşi.

La Farmacia Dr. RĂŢIANU se găsesc următoarele specialităţi:
Urodonal, Apioline Chapoteaut, Jodone Robin, Arheol şi Riodine Astier, Eumictine, Santal Midy, Tablete Oxymenthol, Dragées Hecquet, Ovules şi Creione Chaumel, Huile Grise Vigier, Amponles Seringues Robert şi Cariére Fiole Enesol, Electrargol, Neosalvarsan Ehrlich, Colloiod Dubois, Santheosă pură, fosfatată şi cafeinată, Lacteol şi Lactobacilină în tablete, Cuscarine Leprince. Tablete Adaline şi Bromural, Capsule Bornival, Phosphatine Faliére, Fiole cu cyanură, şi bijodură, Supositorii Antihemorroidale Midy, Digitaline Nativelle, Jubol, Pilules Déhaut, Hectargire A şi B. Colloiod Olinchevici alfa, beta şi gama, *Preservative pentru Doamne.*

ANUL XV-lea No. 3692

25 BANI NUMARUL

Vineri 8 AUGUST 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . . 60 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
:::: ADMINISTRAŢIA ::::
IAŞI — Str. Gh. Márxescu 23.
— TELEFON No. 200 —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Márxescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Rezístenţa activă ?

— Ocuparea Temişoarei —

Un nou şi neaşteptat fapt de arme s'a produs: ocuparea Temişoarei de către trupele noastre.

Nu cunoaştem amănuntele situaţiei politice şi întru cât aceasta este o recomandare a aliaţilor noştri. Se poate ca acest act militar să fie o urmare firească a hotărârilor Conferinţei de pace.

Dar nu mai puţin posibil este ca înaintarea trupelor în Banat să fie făcută din propria noastră iniţiativă, fără un prealabil aviz al Conferinţei, şi ca o acţiune de energie şi afirmare hotărâtă faţă de intransigenţa sârbească.

In acest din urmă caz reese evident că ne aflăm în faţa unei clarificări a politicei noastre externe şi că se lămureşte înţelesul şi întinderea politicei de rezistenţă preconizată de d. Brătianu faţă de nemulţumitoarele deciziuni ale Conferinţei.

Aşa dar e vorba de o rezistenţă activă. Atitudinea României, după părerea d-lui Brătianu, nu se poate reduce numai la un refuz de semnare însoţit de un protest, sau chiar un protest formal dar cu semnarea îndeplinită de un guvern ad-hoc. Suntem dimpotrivă în plină acţiune directă şi hotărâtă.

Ocuparea Buda-Pestei s'a făcut— lucrul este notoriu—împotriva recomandaţiunilor contrare ale Conferinţei. Iată că acum facem al doilea act de energie pe cont propriu prin ocuparea Temişoarei.

Rămâne desigur de văzut dacă avântul fără pereche al soldaţilor noştri va însemna un act definitiv în interesul şi concepţia noastră de stat. S'ar putea ca manifestarea noastră de independenţă să fie urmată de fatalităţi internaţionale cărora să trebuiască a ne supune, cu toată durerea şi conştiinţa nedreptăţilor ce ni se fac. Nu este însă mai puţin adevărat că asupra tratărilor de pace şi aranjamentelor internaţionale are o deosebită influenţă situaţia de fapt, determinată prin manifestarea fermă a voinţei şi prin acţiunea în fapt a forţei superioare, cu atât mai mult cu cât o atare forţă este pusă în serviciul unei cauze drepte.

Aşa dar se afirmă politica rezistenţei active, în lumina căreia urmează a judeca şi situaţia noastră politică internă.

Şi până la marile şi micile dezlegări ale problemelor în curs, salutăm noul avânt de vitejie al soldatului nostru şi privim cu drag la entuziasmul românilor din Temişoara duşi la sînul mare al lumei româneşti.

Din nevoile femeii muncitoare

Greutăţile vieţii, nepăsarea bărbatului ori diferitele lui viţii au silit pe femeie să muncească pentru întreţinerea familiei.

Femeia ignorantă munceşte cu ziua fie ca servitoare prin case particulare, fie în fabrici sau ca lucrătoare de pământ. Ea pleacă de acasă de dimineaţă şi se întoarce tocmai seara. In acest timp copiii rămân singuri de cele mai multe ori, mănâncă Dumnezeu ştie ce şi cum, umblă lainici pe străzi, se joacă în praf sau în noroiu, în ploaie sau în ger şi astfel răcesc, capătă diferite boli primejdioase, sunt expuşi la insolaţie, se anemiază şi rămân nesănătoşi pentru toată viaţa; se aprind dela foc, îi calcă diferite vehicule se lovesc unii pe alţii şi astfel devin nefolositori, în multe cazuri chiar o sarcină pentru familie şi societate şi periculoşi prin deprinderile rele ce contractează din contactul cu vagabonzii şi din lipsa de supraveghere.

S'au înfiinţat şi se înfiinţează grădini de copii pentru popor prin oraşe şi pe la sate şi aceste ar fi în adevăr minunate şi ar trebui înzestrate pentru binele familiei şi al societăţii şi institute pentru ajutorarea femeilor însărcinate, a lehuzelor, a copiilor până la vârsta de trei ani.

Pentru moment ne ocupăm de grădinile de copii sau şcolile froebeliene. Aşa cum sunt organizate astăzi, ele nu sunt de mare folos: copilul este primit la şcoală la ora 8 dim. pe când mama a plecat de pela 6; la amiază copilul se duce acasă între 12 şi 2 şi e singur cu fraţii şi surorile fără minte şi ei şi mâncarea rece, nefindestulătoare iar seara dela ora 4 e iarăşi singur acasă pînă vin părinţii şi-şi petrece vremea tot pe stradă în murdărie şi în contact cu răii. Apoi unde mai socotesti vacanţiile de Crăciun şi de Paşti şi mai ales vacanţa cea mare.

Mîncare proastă şi nesănătoasă, murdărie, tovărăşie periculoasă, iată cum creşte copilul femeii muncitoare, chiar cînd se duce la şcoala froebeliană.

Trebuie deci ca această instituţie să fie organizată aşa ca să corespundă nevoilor sociale.

Mama când pleacă la lucru să'şi poată duce copilul la şcoală şi cînd se întoarce să şi'l ia acasă.

La şcoală copilul, dacă are apucături rele, poate fi cercetat.

Un medic să'i cerceteze bine la început şi apoi să'i mai vadă din când în când Fiecare să'şi aibă foaia de observaţiuni medicale. Să fie hrăniţi potrivit cu constituţia şi starea sanătăţii.

Şcoala aceasta să nu facă decât educaţia copilului potrivit cu vîrsta lui, să'l crească sănătos, să-i desvolte fără sforţare simţurile, mintea, sentimentele, să-i formeze caracterul.

Pentru ca să avem rezultate bune trebue ca conducătoarele şa fie bine alese. Nici pregătire specială nu au de oarece nu sunt şcoli normale pentru dînsele. Pentru că sunt locuri vacante multe, reuşesc şi ele în număr mare şi multe îşi îndeplinesc slujba numai ca să încaseze salar. Nu au iubire pentru copii, nu'şi înţeleg menirea. Şi lumea e incântată de reprezentaţiile cu cari se prezintă copilaşii.

Cînd ar şti cei ce aplaudă asemenea spectacole, cît sufăr în cele mai multe cazuri copiii, pînă ajung să se prezinte aşa de frumos, li-ar plînge de milă. Nu mă gîndesc scriind acestea, la grădinile de copii din Iaşi, cari au conducătoare cu pregătire specială şi conştiente de rolul lor.

Tot şcoala ar trebui să aibă grija îmbrăcămintei copilului, ca să fie potrivită cu timpul, cu vîrsta şi cu sănătatea.

Ingrijindu-ne de copii, facem operă socială, căci luptăm contra descreşterii populaţiunei, contra multor plăgi publice şi pregătim cetăţeni sănătoşi, muncitori şi demni. Aceasta e chestia cea mai importantă pentru binele societăţei.

Sistema Montessori e minunată pentru educaţia copiilor de la 3 – 7 ani, dar, pînă se va putea introduce la noi, să ne mulţumim cu şcoala froebeliană bine organizată.

Laura Zaharia, *profesoară*

Câteva note

Un confrate din Capitală compară pe cenzor cu mitologicul Cerber.

Nefericită comparaţie.

In adevăr, Cerberul are trei capete, iar cenzorul nici unul.

*

La unguri se întinsese nebunia ca o pestă, de aceia românii au ocupat Buda-Pesta.

*

Armata lui Bela Kuhn, se numeşte gardă roşie fiindcă a înroşit Tisa de sânge.

*

Asupra lui Bela Kuhn, arestat la Viena, s'au găsit cinci milioane de coroane.

Şi ne miram de ce nu se retrăgea de la guvern...

*

Trupele române au intrat în Temişoara. Cum s'ar zice, sârbii şi au găsit Banatul tocmai în Banat.

Blanzy

POLITICA

Incidentul din Sibiu

In Sfatul Naţional de la Sibiu s'a petrecut un regretabil incident care denotă un fel de a vedea şi o stare de spirit în Ardeal cari n'ar fi trebuit să existe şi care nu se bănuia că poate să existe.

In primul rând, consiliul dirigent s'a abătut grav de la solemna declaraţie din Alba Iulia, neacordând dreptul de vot femeilor. Acest punct de program n'a fost inserat în proectul reformei electorale. O sumă de oratori au relevat faptul şi au adus protestul lor justificat. Printre aceştia au fost bine înţeles şi deputaţii socialişti împreună cu cei doi miniştri reprezintanţi în consiliul dirigent. Cu acest prilej unii deputaţi s'au arătat intoleranţi şi au jignit pe reprezentanţii socialiştilor. Starea de spirit astfel creată a dus la un violent incident în urma căruia socialiştii au fost nevoiţi să părăsească adunarea.

Faţă de gravitatea întorsăturei lucrurilor, provocatorii conflictului au trebuit să dea înapoi şi să facă declaraţii de urbanitate şi toleranţă—printre aceştia şi d. Octavian Goga, influenţat mai de mult de sistemul trist al Regatului.

Totuşi faptul rămâne.

Toată întâmplarea este penibilă şi nu trebuia cu nici un preţ să se producă.

CR.

INSEMNARI

Veninul oligarhic

Un ziar politic din Capitală, cu o expresiune de program totalmente stearsă, şi care formează o cogeamite verigă în lanţul hibriditătii constelaţiilor noastre politice uzurpatoare a drepturilor poporului, abordează cu tupeu chestiunea amnistiei şi îşi expune mizerabila-i părere.

Astfel, luând în considerare proectul de amnistie elaborat de guvernul francez, ziarul „Românimea" constată că la noi o asemenea chestiune nu este oportună. Tot felul de cancanuri răsuflate şi caraghioase de politică măruntă, interese personale, şi brodate pe autosugestiuni de mărire europeană, toate duplicităţile în chestiunile curente şi toată echilibristica pe spatele mulţimei— ată ce este oportun. Amnistia armoniei sociale şi liniştei casnice, amnistia uitătoare a rătăcirilor de o clipă cât şi reparatoarea unor prevenţiuni de multe ori nedrepte şi brutale, amnistia ca ultimă revenire a răsturnărei raporturilor naturale, prin recunoaşterea drepturilor sfinte ale individului zdrobit de ficţiunea cumplită a unei ciudate raţiuni de stat, această amnistie... nu e oportună !

Dar „Românimea", europeană cum este, discută chestiunea din punct de vedere francez şi — credinciosă tradiţiei celor două luntre— face unele concesiuni, măsurind vina dezertării cu metrul. Până la 25 centime, de pildă, faptul ar putea fi scuzabil. Dacă s'a trecut o liniuţă mai mult, apoi e buciuc mare.

Dar cînd e vorba de „trădători", apoi se schimbă plăcinta. Veselul confrate nu glumeşte. Şi în primul rând invocă durerea familiilor celor morţi eroic cari ar vedea că trădătorii... etc. etc... ca şi cum durerea mamei şi soţiei se îngrădeşte la limitele... europene ale unei veninoase şi sufocante „Românimi".

Renovatus

Informaţii

■ Un direct sprijinitor al Ungariei a fost Anglia. Această simpatie filo-maghiară a englezilor nu s'a dezmînţit nici când Ungaria a căzut pe mâna desordinei răbonce a lui Bela Kuhn.

Şi iată că acum, din toată presa aliaţilor, numai presa engleză este aceia care conţine o pronunţată notă răuvoitoare la adresa noastră, cu prilejul înaintărei provocate a trupelor noastre şi ocuparea Buda-Pestei.

Să ne mai întrebăm pentru ce ?

※ *Situaţia Romîniei.* — Asupra rezultatului influenţei pe care acţiunea noastră militară o va avea asupra Conferinţei din Paris, am făcut ieri rezervele noastre de rigoare. Din nefericire tot ce am prevăzut pare a se învedera. Astfel ziarul d-lui Clemenceau „L'Homme Libre" scrie:

„Nu putem admite pretenţiunile exagerate ale unor români, asupra unor teritorii a căror soartă fixată de Conferinţă nu va mai fi repusă în discuţie, şi mai ales nu va fi lăsată la discreţia operaţiunilor lor militare locale. In ceasul de faţă o datorie se impune marilor naţiuni ale Antantei, aceea de a face să se audă destul de puternic şi de lămurit glasul lor al tuturora. Pacea pe care am făcut-o trebue să fie respectată de toţi. Nici un imperialism nu poate să mai fie tolerat, oricare ar fi el şi orice legitimitate ar vrea el să invoce".

※ Ca o urmare a ocupărei Budapestei, legătura noastră cu străinătatea se va uşura într'un timp scurt.

Pînă în două săptămîni Simplonul va trece prin capitala Ungariei. Deasemenea se va deschide şi traficul de mărfuri pe Dunăre.

※ Adevărul" anunţă că in urma incidentului din Sibiu, socialiştii ardeleni s'au retras cu hotărîrea a nu mai reveni sub nici un cuvînt.

※ Azi dimineaţa, fata Etla Olivenbaum, ştergînd geamurile dela o locuinţă din strada Ştefan cel Mare, a căzut din etajul al treilea în stradă.

In stare muribundă a fost transportată la spital.

PROCLAMAŢIA REGELUI. — Marele Cartier a dat, in numele Regelui o proclamaţie către populaţia Budapestei, vestind pe locuitori să aibă incredere in generozitatea trupelor romîne şi că orice dezordine va fi reprimată.

Proclamaţia este redactată in limbile romînă, ungară şi franceză.

※ Cetim în „Izbânda" următoarea judicioasă informaţie asupra căreia atragem atenţiunea celor în drept:

Cercul de recrutare din Iaşi a lansat un ordin prin care mobilizează pe toţi dispensaţii din contigentele 1915—1920.

Or, prin consiliul de miniştri mobilizarea a fost decretată cu menţinerea specială că dispensaţii să nu fie mobilizaţi.

De notat că numai la Iaşi a fost făcută asemenea mobilizare.

※ Comitetul organizator al Universităţei din Cluj s'a adresat pentru catedra de ştiinţi d-lui dr. Emil Racoviţă, cunoscutul om de ştiinţă şi explorator cu reputaţie mondială stabilit de ani la Paris.

D. dr. Racoviţă a declinat această onoare, invocînd ocupaţiile sale ştiinţifice şi lipsa de practică profesorală.

※ VINOVAŢIA KAISERULUI.— Se cunosc gravele destăinuiri făcute în adunarea naţională de la Weimar asupra conducerei războiului în 1917. Ministrul Erzberger a arătat cum în acel an Anglia, prin intermediul Papei, a incercat să intre in tratative de pace şi a cerut ca German a să-şi precizeze punctul de vedere asupra Belgiei. Erzberger acuză pe conservatori şi partidul militarist că au lăsat să treacă prilejul încheerei unei păci onorabile, învinuind în special pe fostul cancelar dr. Michaelis.

Cel vizat s'a grăbit a da un prompt răspuns, incercând să se desvinovăţească.

Este uşor de văzut că răspunsul lu Michaelis nu este concludent şi se referă la lucruri de amănunt, fără a izbuti să indepărteze principala şi grava acuzaţiune ce i s'a adus.

Dar cu acest prilej dr. Michaelis face o destăinuire impovărătoare pentru răspunderea ex-imparatului Wilhelm.

Fostul cancelar povesteşte cum propunerile indirecte ale Angliei au provocat la Berlin un consiliu de coroană ţinut la 1 Septembrie 1917.

Discutându-se chestia Belgiei, împăratul a scris cu propria-i mână şi semnat următoarea remarcă:

„Anexarea Belgiei este o chestiune delicată. Coasta Flandrei, ce e drept, este foarte importantă şi Zeebrugge nu trebue să cadă în mâna englezilor, dar singură coasta belgiană nu poate fi ţinută. Trebue realizată o uniune economică între Belgia şi Germania; însăşi Belgia are cel mai mare interes".

Din aceasta reese destul de clar tendinţa anexionistă a Kaiserului şi politicianilor aflaţi în slujba militarilor.

Apare din ce în ce mai lămurit că poporul german a fost jertfit de nişte conducători fără scrupul. Şi atunci ceasul judecăţii nu mai poate fi întârziat.

Fie-căruia pedeapsă după răspunderile sale.

※ Cenzura ne înştiinţează că începând de astăzi, cenzurarea ziarelor se va face de la ora 3 în sus

Ştim că meseria este obositoare şi înţelegem că şi cenzorii sunt oameni cu legitime necesităţi.

Dar noua hotărâre luată ne întârzie apreciabil apariţia ziarului şi vestim cetitoriior că vina nu este a noastră.

※ D. Filip Ciorapciu şi-a inaintat demisia din demnitatea de prefect al jud. Orhei.

※ La filiala din localitate a Casei funcţionarilor publici va sosi in curând un transport de zahar care va fi distribuit funcţionarilor pe preţ de 11 lei 50 bani kgr, in cantitate de 2—3 kgr. de persoană.

ELEGANTUL CINEMA **ELISABETA** ASTAZI IN MATINEU ŞI SEARA

URIASA DRAMA DE AVENTURI SI SENZAŢII

Spirala Morţei

IN 5 ACTE MARI. In rolul principal apare frumuseţea răpitoare, d-ra

CECYL TRYAN O STEA BRILIANTA A SCENEI ITALIENE

La Banca Moldova

se vinde numaĭ cu lădiţa săpon de *Basarabia*, cu preţuri foarte reduse, şi anume:

Săpun de rufe cal. I cu Leĭ 12 50 kg.

Săpun de rufe cal. II Lei 11 kgr.

Săpun de Marsilia cu Lei 1 60 bucata.

La DEPOZITUL DE VINURI AL

BANCII MOLDOVA

— Str. Cuza-Vodă —

Se vinde de la 30 litri în sus vin vechi recolta 1912-14 cu lei 5.50 Litru Asemenea se vinde cu preţ de CONCURENŢA vin de ODOBESTI diverse calităţi superioare ca: Resling, Tămăioasa şi Otonel.

Cumpăraţi şi vă veţi convinge.

Depozitul de vinuri

en gros

str. Ghica-Vodă No. 32 (centrala Iaşi)

Aduce la cunoştinţa tuturor d-lor cârciumari, restauratori, bodegi etc. că s adus un mare transport de vinuri excelente de o calitate superioară lbe şi negre din renumitele vii a D-lui Sava Hagi Ioan regiunea Iaşi, Doi Peri.

Avram Davidsohn

Iaşi str. Ghica-Vodă 32

De vânzare atelierul de Vulcanizare a envelopelor şi cameritor de automobile din Iaşi. Bulevardul Elisabeta 3 (vis-a-vis de Hotel Bejan)

Rachiuri excelente

CU GUSTURI FINE

din produsele instructelor vii

H. d'Economos Iveşti

— vinde engros Depozitul —

REISCHER et CRITICOS

IAŞI.— Vis-a-vis de Spitalul S-ftul Spiridon

Domnişoară tânără germană caută loc ca menajeră la un domn singur.

A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Gh. Mărzescu 23 Iaşi sub Atm.

Guvernantă se caută la copil de trei ani. A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Gh. Mărzescu 23 Iaşi.

Marele Atelier de dogărie

Iosub Schwartz et Co. Iaşi

str. Palat 71

are de vânzare:

Butoaie noi şi vechi de stejar, şi diferite mărimi, şi Butoaie noi de fag în condiţiuni avantajoase

Caut spre imediată angajare un mecanic cu referinţe bune.

JACQUS GRUENSPAN

Moara Albina, Soş. Sărărie 7

De vânzare casa din Str. Săvescu No 14 doritorii se vor adresa în str. Palat 17, nu se primesc intermediari.

De vânzare Una vacă de rasă cu vitel mic. Adresa strada Palat 60 bis.

Cereţi imediat! Vâpsele de vâpsit singur rochii, bluze haine etc.

Procedeu simplu şi rapid. Fie care plic are şi instrucţia necesară.

Depozit la: ROMANIA-MUZICALA Iaşi Str Lăpuşneanu 24.

De vânzare o maşină „JOST" in perfectă stare precum şi un piano concert foarte bun.

※ In ziua de 25 August 1919 ora 9 a. m. se va ţine în localul Primăriei (serv. Aprovizionărei) licitaţie prin oferte închise pentru vânzarea a:

50 butoaie goale de peşte.

50 butoaie goale de brânză şi scrumbii.

50 butoaie goale de ulei.

Aceste butoaie se pot vedea în fiecare zi de lucru la depozitul din str. Bucşinescu.

Dispoziţiunile art. 72-83 din legea asupra Contabilităţei publice se vor aplica acestei licitaţii.

※ Aprovizionarea comunei Iaşi vinde tărâţe de calitate superioară provenienţă din grâu australian. în orice cantităţi. Preţul 1 leu kgr.

※ Librarii din localitate vor ţine zilele aceste o consfătuire în vederea aprovizionărei librăriilor cu rechisite şi cărţi pentru noul an şcolar.

※ In cursul săptămânei viitoare începe mutarea Curţilor şi Tribunalelor in palatul administrativ.

※ Concursul pentru liceele militare începe la 29 a lunei. De astă dată concursul se ţine la Chişinău şi Sibiu.

※ *Comisia camerei franceze insărcinată cu studierea proectului de amnistie şi-a depus raportul cerând lărgirea proectului în sensul acordărei unei amnistii generale şi depline.*

Examenul de capacitate.— Reuşiţii la examenul de capacitate:

Pentru limba latină d-nii Teodorescu I. Ioan, Lambrino Scarlat, Toma Gheorghe, Simenski, Dragoescu I Petre, Ionescu Stelian, Odor Ioan, Papazoe Petre, Teodorescu I. Al. Diaconescu Ioan, Donescu Haralambie, Chiperiu, Cioflec G. Dan Paul. Gerota, Popa Haralambie, Popovici Panait şi Delescu Iulian.

Pentru limba franceză d-nii Perieţeanu Mircea, Sudanu Napoleon, Popescu Necsesti, M. Bantaş, Dinu Aurel, Zaborovski, Stănescu N., Marinescu, Brassey, Georgescu Petre, Teodorescu Petre, Marinescu Gheorghe, Lefteriu Gh. Ionescu Damian, Popescu-Telega, Teodorescu Raul, Iorgulescu M. şi Andriescu Constantin.

※ CONSTITUŢIA GERMANĂ.— Se telegrafiază din Weimar, că adunarea naţională a acceptat în a treia cetire proectul Constituţiei cu 262 voturi pentru şi 75 contra.

※ Actualmente pretutindeni are loc transratul grâului. Recolta este cu deosebire abundentă.

※ D. Emil Panaitescu profesor din localitate, a fost transferat la o catedră din Bucureşti.

※ DESCHIDEREA ŞCOALELOR.— Cu privire la deschiderea anului şcolar, în ceia ce priveşte şcoalele secundare, ministerul de instrucţie a făcut cunoscut că inscrierile au a se face între 1—14 Septembrie.

Deschidere şcoalelor va avea loc la 15 Septembrie, examenul de admitere intre 16—20 şi cel de corigenţă intre 21—24 Septembrie.

Inceperea regulată a cursurilor e fixată pentru 25 Septembrie.

※ Sindicatul funcţionarilor de bancă şi de biron îşi continuă activitatea şi aduce la cunoştinţă celor interesaţi că nici un funcţionar ale unei bănci din localitate nu s'a retras din sindicat. De altfel nu s'a adresat sindicatului nici o demisiune din partea nici unui membru.

※ *Arestările din Chişinău.*— Am arătat in numărul de eri firul unui complot senzaţional descoperit la Chişinău.

Astăzi se mai anunţă arestarea numitului Caciacovski agent special insărcinat cu mituirea judecătorilor celor o sută acuzaţi de bolşevism.

Instrucţia a dovedit că agitatorii pregăteau un atentat chiar in localul Curţii Marţiale odată cu provocarea de tulburări in intreaga Basarabie.

Printre arestaţi se află şi o d-ră Fichman care a distribuit 100,000 ruble la diverşi agitatori.

Un ofiţer bolşevist arestat pe cînd trecea Nistrul, a declarat că bolşeviştii nu urăsc pe romîni ci urmăresc numai a ridica toată recolta şi alimentele din Basarabia, întrucît ei mor de foame de oare ce în Rusia şi Ukraina nu s'au făcut sămănături mai de loc.

Profilaxia tuberculozei —Constituindu-se în Iaşi o filială a Societăţei pentru profilaxia tuberculozei s a ales comitetul alcătuit din Dnele; Matilda Simionescu preşedintă Aglaia Hurmuzescu vice preşedintă, Sofica Teodoreanu Casieră, Elena Ioanovici secretară. membre: Dnele Elisa Grecianu, Elena Meissner, Emma Stroja, Aneta Dr. Racoviţa, Aneta Botez, Ortensa Vasiliu Ortensa Buzoianu, Dra Elena Lupu D.r Burada, Dr Manicatide.

Persoanele inimoase ce îşi dau seamă de insemnătatea luptei intreprinse, sunt rogate a'şi da concursul acestui comitet. Inscrierile se primesc în fiecare Miercuri de la 6—7 p. m. la sediul filialei Crucei Roşie (curtea Jokei Club). Cotisaţia anuală fixată după statute la minimum 12 lei.

※ La ministerul de industrie se lucrează actualmente cu asiduitate la stabilirea preţului cerealelor.

※ Soc. Cooperativă „General Averescu" a invalizilor din războiu, grade inferioare, filiala Iaşi pentru a şi putea forma un fond de întreţinere, a organizat pentru seara zilei de Luni 11 August st. n. o reprezentaţie dată de Trupa Israelită Leopold Kaner-Scher mann.

Nu ne îndoim că toţi ieşenii vor da concursul lor asistând la această reprezentaţie.

SPECTACOLE

※ La Cinema ELISABETA.— Astăzi în matineu şi seara: SPIRALA MORŢEI dramă de aventuri şi senzaţie în 5 acte mari.— O minune pe ecranul cinematografic, mai tare ca „Circul Morţei". In rolul principal D ra Cecyl Tryan, o stea brilianta a scenei italiane. Noul program mai cuprinde Jurnalul actualităţilor şi o comedie.

※ Grădina şi SALA Cinema SIDOLI

După cererea generală

Astăzi şi în zilele următoare: Pentru prima oară în ţară REGELE AERULUI extra ordinară dramă din aventurile prinţului Henry IV. In rolul principal apare KIP KOP care prin forţa lui herculeana învinge tot ce-i stă în cale.

Programul este completat: Un voiaj pe vasul „Lusitania" şi o comedie de mare haz.

※ Grădina CINEMA TRAIAN. Astăzi şi în zilele următoare: Spectacol ales

După cererea generală

FEMEIA FARA INIMA emoţionantă dramă în 5 mari acte de *Mario Corsi*.

Interpreterea se datoreşte celebrei artiste italiane *Bianca Belincioni*. — Spectacolul ce se desfăşoară înaintea spectatorului duce prin vechile ruini ale cetăţii egiptene Memphis.

Maşini de scris

Biroul Maşinelor de scris din str. C. Negri 93 **cumpără** maşini de scris în bună stare de funcţionare

Stiri Telegrafice

SOARTA LUI BELLA KUHN

— Austriacii îi oferă adăpost. — Confiscarea averei sale. —

PARIS.— Se comunică din Viena că ziarele de acolo anunţă că în urma cererei guvernului ungar, guvernul austriac a consimţit să primească pe fostul conducator al Ungariei Bella Kuhn, in Austria, internându-l până ce guvernul ungur va avea posibilitatea să şi-l reia.

Sâmbătă, făcându-se o cercetare la Bella Kuhn, i s'a confiscat suma de cinci milioane de coroane.

Comunicat oficial

Trecerea Dunărei. — Ocuparea Temişoarei.

Frontul de est. — Pe Nistru posturile noastre au respins cu focuri stăruitoarele incercări de fraternizare ale bolşeviştilor.

Frontul de vest. — Diviziile noastre continuă cu dezarmările. La Budapesta este linişte desăvârşită. Ordinea a fost de indată şi pe deplin asigurată. Trupele noastre au trecut Dunărea şi au ocupat malul ei drept in sectorul Budapestei.

In ziua do 3 August, ora 10 a. m., trupele romîne au intrat in Temişoara, in uralele nesfârşite ale populaţiei adunată din toate colţurile Banatului pentru a lua parte la această istorică şi măreaţă sărbătoare. Minunata ţinută a ostaşilor noştri a stârnit admiraţia tuturor. Bucuria era fără margini.

M. C. G.

Delegaţii austriaci pleacă.....

LYON. -- O mare parte dintre delegaţii austriaci de la Saint — Germani, au plecat spre Wiena. Cancelarul Renner a plecat şi dânsul, eri, Miercuri.

Franţa ratifică pacea

— Raportul Dlui Barthou —

LION. — Dl. Louis Barthou, raportorul general al comisiunei de pace din camera franceză, a citit Marţi înaint a comisiunei raportu intocmit de D-sa asupra tratatului. La urmă, majoritatea comisiunei a conchis la ratificarea păcei.

Ministrul Greciei la Belgrad

LION.— Reprezentantul Greciei în capitala Serbiei s'a reintors la 5 August, fiind primit în audienţă de principele-regent Alexandru.

Lupta contra bolşevicilor

BERNA.—Armatele lui Petliura au cucerit localitatea Fastov, în etapele Kievului.

Românii la Budapesta

LION. - Un detaşament de trupe romîneşti a intrat în mahalalale Budapestei. Ordinea domneşte acolo.

Dezmiţire

PARIS -Din Geneva se desminte versiunea ca în Elveţia ar exista greve.

Insulele Aaland

LION.—Consiliul suprem interaliat a luat in cercetare chestiunea insulelor Aaland cari conţin populaţiune suedeză, dar cari sunt pretinse de finlandezi.

Austria, adăpostul ungurilor

PARIS — Guvernul austriac va putea trata cu reprezentanţii aliaţilor din Viena, cu privire la transportarea bolşevicilor unguri într'o ţară de dincolo de Mare.

Foştii comisari ai poporului, din Budapesta Pockang şi Racocii, au fost şi ei internaţi Simbătă, odată cu alţi bolşevici unguri.

Conferinţa germano-polonză

LION.— Consiliul suprem a luat hotărârea ca la conferinţa Germano-polonză ce va avea loc la Berlin să asiste şi şefii delegaţiunilor militare aliate, cari se găsesc in Germania.

In această conferinţă se va decide asupra trecerei suveranităţei în teritoriile cedate de germani polonezilor.

ECOURI

※ *Mare transport de ghete* de box, chevreaux şi lac pentru barbaţi şi dame, au sosit direct din America la Magazinul EMANOIL MARCOVICI Str, Ştefan cel Mare 54 (vis a-vis de Banca Naţională).

※ Soc. Cooperativa „General Averescu» a invalizilor din războiu, grad inferioare filiala Iaşi aduce la cunoştinţa tuturor invalizilor fără neînscrişi în Societate, că înscrierile continuă zilnic de la 9—12 şi 3—6 în localul Soc. din str. Bulevardul Ferdinand No. 23.

Raftin de calitate superioară, pentru domnii Viticultori şi Agricultori a sosit şi se vinde la Banca Moldova Iaşi.

INTENDENŢA GARNIZOANEI IAŞI

PUBLICAŢIUNE

Intendenţa Garnizoanei Iaşi având nevoe pentru hrana animalelor armatei de pe teritoriul judeţului Iaşi de:

100 vagoane fân şi

100 „ paie, va ţine licitaţie publică in ziua de 30 August st. n. 1919 ora 10 a. m. în localul intendenţei (vis a-vis de moara „Păcurari") pentru aprovizionarea acestor cantităţi — Asemeni va ţine licitaţie publică in ziua de 1 Septembrie st. n. 1919 ora 10 a. m. pentru aprovizionarea a:

240000 kgr. brânză

40000 „ slănină

50000 „ prune uscate şi

50000 „ untură de porc, necesare hrănirei trupelor şi ofiţerilor din garnizoana şi judeţul Iaşi pe exercitiul anului 1919—20.

Licitaţia se va ţine in conformitate cu art. 62-83 din legea contabilităţi publice.

Odată cu ofertele se va depune şi garanţia de 10 la sută din valoarea ofertei.

Se primesc oferte şi pentru cantităţi mai mici insă numai dacă se acoperă 1 | 8 din intreaga cantitate necesară.

Predarea se va face odată pentru intreaga cantitate sau după trebuinţă.

Informaţiuni şi condiţiunile de predare se pot vedea în orice zi de lucru. la Serviciul Intendenţei intre orele 8—12 a. m. şi 3—7 p. m. unde se poate lua cunoştinţă şi de caietele de sarcini.

Intendenţa avind nevoe de un maister specialist în fabricarea pastelor făinoase şi de o dactilografă aduce la cunoştinţă amatorilor că se pot prezenta pentru angajare.

Şeful Intendenţei Garnizoanei Iaşi

Int. Major *Leon Popovici*

De vânzare ocazional şi urgent

2 Autocamioneţe pentru 12 persoane.

1 Automobil tucsim 7 locuri

1 Atelier complect pentru reparaţiuni de automobile.

Diverse materiale şi accesorii pentru automobile.

Informaţiuni BANCA IAŞILOR

PARIS

LAZARE BERGHER

61 Rue des Martyrs

Telefon: Centrala 83 | 77

efectuiază orice cumpărături de mărfuri atât pe piaţa Franţei cât şi a Angliei îngrijind de promptă lor expediţiune în ţară.

„Motocicleta Indian"

5 jum H. p. în bună stare aproape nouă se vinde in strada Zugravi No. 49.

2-3 Şofeuri mecanici se caută spre imediată angajare A se adresa la D-l I. A. Singher str. Cuza-Vodă 71

De inchiriat chiar de pe acum: una pivniţă bună pentru depozitat vinuri şi a grajd in centru oraşului. Doritorii se or adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Gh Mărzescu 23

Fostul Hotel Europa

DE INCHIRIAT

de la 26 Octombrie 1919, pentru informaţiuni a se adresa proprietarului la N. MOTAŞ, Bulevardul Ferdinand.

ANUL XV-lea No. 3693

25 BANI NUMARUL

SAMBATA 9 AUGUST 1919

ABONAMENTE:

UN AN . . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „

: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.

— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

AMUNCIURI:
- Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

La vecinii răsăriteni

Un observator competent, în chestiile curente de peste Nistru, ar putea spune că în faţa frontului romînesc rasăritean ruleaza fără întrerupere nişte filme din cele mai stereotipe. Nu e nimic nou sub soare, dar etapele istoriei politice, cari se succed în Ucraina, prezintă numai şi numai reeditarea unui aceluiaşi capitol. In neputinţa lor de a'şi asuma o nouă răspundere a unui nou ideal politic şi social, nefericiţii ukrainieni tot mai rătăcesc într'o pădure cu trei brazi: bolşevismul general rusesc bolşevismul specific ukrainian (petliurism) şi anarhia.

Victoriile acestor trei stări de lucruri, una biruind alternativ cealaltă transformă viaţa celor mai paşnici locuitori ai ţărei într'un iad şi într'un haos. Proprietarii mari şi mici dela ţară şi dela oraşe, împreună cu massele amorfe ale ţărănimei sî burgheziei mici, plus intelectualii moderaţi, plus comercianţii, suspină adînc la amintirea veacului de aur din trecutul ante-revoluţionar, însă sunt absolut incapabili, cu tot numărul lor foarte mare, să se organizeze şi să întroneze un regim al lor.

Aceştia visează cu toţii venirea armatelor de Don ale lui Denikin, intervenţia aliaţilor, a romînilor, minunea cerească etc., dar nu sunt în stare să ia o iniţiativă pur locală de asanare a vieţei devenită un chin, de nesiguranţă, de jaf şi de scumpete Evident, ei încă nu au ajuns la extrem, la disperare, dacă nu imită pe asupritorii lor venetici şi locali; nu iau în mînă arme şi bîte şi nu procedează în consecinţă.

De fapt vedem dealungul Nistrului câteva regimuri: mai aproape de Odessa se anunţă răscoala locuitorilor contra pretinşilor stăpîni—bolşevici; aci răsculaţii nefiind bine organizaţi pe vre-o platformă, îşi expun regiunea unei noui anarhii. In dreptul Benderului (Tighina) — se mai menţine bolşevismul rusesc; mai sus, după cursul Nistrului, la Răbniţa (al 2-lea pod de c. f.), într'un colţ ocolit de toate schimbările repezi din Ukraina, se mai păstrează ukrainismul local în sensul petliurismului pacinic. In fine mai spre nord, la Iampol şi Mohilău, însuşi Petliura mai reţine 3-4 judeţe ce i-au rămas din marea Ukraină. Dar şi aci se aşteaptă din non o invaziune bolşevistă..

Toate aceste stări de lucruri se repetă de vre un an şi jumătate; fluxul şi refluxul anarho-ukrainobolşevist se izbeşte şi produce zgomot pe malul stâng al Nistrului cu un indiferentism natural, demn de invidiat în zilele noastre de zbucium deşert. La Mohilău, de pildă, într'un an de zile s'au succedat: austriacii, hatmaniştii-ukraineni, voluntarii ruşi, petliuriştii, ukrainieniinaţionalişti locali (disidenţa petliuriştilor), bolşevicii locali, şi în fine ukrainienii lui Petliura.

Fie care din aceste formaţiuni nu prezintă de cât detaşamente de sute, rareori de mii de oameni. Dar fiindcă arma şi bâta locuitorului rămân neutilizate, fiecare succesiv îşi bate joc de acea localitate, neputincioasă de a-şi menţine regimul.

Când se va pune capăt acestei rulări de filme stereotipe? Numai atuncea, când: sau va veni un Denikin; sau se vor trezi locuitorii şi-şi vor organiza autonomia locală moderată contra anarhiei şi a bolşevismului ucrainian şi rus; sau va urma o intervenţie a vecinilor nemijlociţi.

Or, până atuncea ne vom uita mereu peste Nistru cu aceiaşi impresie de spectatori ai unor filme stereotipe. Făcliile revoluţiei şi lozincele ei s'au stins acolo de mult; programele şi platformele, ideile şi chiar cuvintele noui au pierdut tot înţelesul lor de acuma un an—doi. Incendiul mai distruge ultimele materiale...

ALEXIS NOUR

Câteva NOTE

Ziarul „Evenimentul" se plânge că cenzura e prea blajină.

Vezi dumneata?.

*

Acelaş ziar anunţă că aprovizionarea comunei vinde tărâţe de grâu cu un leu kgr. adăogând imediat:

„In acest scop, rectoratul a intervenit la minister pentru a acorda suma de zece mii lei pentru profesorii basarabeni lipsiţi de mijloace".

Un accident de paginaţie care nu este de loc măgulitor pentru profesorii basarabeni.

*

Deputaţii socialisti au fost siliţi să părăsească Statul Naţional din Sibiu.

Se afirmă că în timpul incidentului umbra d-lui Mârzescu plutea de-asupra asistenţei.

*

Angajamentul solemn de la Alba-Iulia a fost nesocotit la Sibiu şi arsenal de vot n'a fost a ordat femeilor.

Cu drept cuvânt femeile s'ar putea întreba:

—A fost vorba de Alba-Iulia sau de Iulia-Polonesă.

Blanzy

POLITICA

Vorbe, şi alt nimic

La Marele Sfat Naţional de la Sibiu d. Ionel Brătianu şi-a făcut apariţie şi a ţinut un discurs.

O singură frază din cele spuse de primul nostru ministru prezintă un caracter mai deosebit şi ne reţine o clipă în loc. Iata:

«Acum când trupele noastre sunt definitiv în Budapesta, nici o conştiinţă romînească nu se poate îndoi că există în sufletul poporului facultăţi suficiente ca s'şi asigure dezvoltarea lui deplină».

Aceste deosebit de importante cuvinte, dacă ar fi fost rostite de altcineva de cât de un barbat politic român—şi mai ales d. Brătianu—ar produce o adevărată senzaţie. Căci nu e puţin lucru când un şef de guvern recunoaşte maturitatea politică a poporului şi dreptul lui de a'şi decide singur soarta şi a'şi conduce interesele.

Aceste cuvinte ar constitui în altă ţară un prag supremal unei noui vieţi sociale adânc democratice. La noi însă lucrul nu e tocmai aşa. La noi declaraţiuni de acest fel au ajuns o simplă floare de stil şi o figură oratorică. Aşa ne-am deprins să vorbim de 50 de ani, dar nu ne gîndim nici odată a îndeplini serios ceea ce constatăm şi mărturisim.

De multă vreme politicianii noştri au constatat—şi aceasta cu drept cuvînt — că maturitatea poporului român îi dă dreptul la viaţa cea mai democrată de stat. Şi totuşi o asemenea viaţă democratică a fost departe de a se acorda.

Astăzi stăm sub un sever regim al cenzurei şi stărei de asediu. Şi d. Brătianu recunoaşte maturitatea poporului, dar se gândeşte d-sa a intra în legalitate? Fără îndoială că nu.

Şi atunci, decât a reedita clişee vechi de întrunire, şi dacă nu avem gând a respecta dreptul poporului, mai bine tăcerea, tăcerea atât de obişnuită firei ciudate a d-lui Brătianu. CR.

※ In unele cercuri se afirmă că d. Tancred Constantinescu va demisiona din postul de secretar general al ministerului de industrie.

INSEMNARI

Cerinţa Democraţiei

Am arătat ieri punctul strâmt de vedere al ziarului „Românimea" cu privire la chestiunea amnistiei. Organul conservator, vădit ostil acestui imperios şi important act democratic, a căutat şi de data aceasta a ocoli inima chestiunei, refugiindu-se în considerente teoretice pe baza proectului prezintat Camerei francese.

De fapt „Românimea" socoteşte drept teorie o dialectică de modă învechită, în jurul aceluiaşi concept al patriotismului invocat în toate împrejurările în mod personalmente calculat, superficial şi cumplit de obositor.

„Românimea" jubilă în faţa insuficienţei proectului francez, elaborat sub presiunea împrejurărilor, de unele personagii geloase de un democratism al cuvântului dar mult străine de vastul şi curatul democratism social.

Dar iată că între timp comisiunea parlamentară franceză îşi depune raportul, mărturiseşte insuficienţa proectului şi cere o amnistie generală şi deplină. Incurcătura „Românimei" nu va fi de loc mică. Ea va trebui să-şi menţie punctul de vedere fără sprijinul unui act extern, caz în care teoriile ziarului conservator se vor reduce la simple alocuţiuni neconcludente, conform exemplelor de până acum.

Franţa nu mai măsoară greşelile cu metrul şi nu se mai oboseşte cu orânduirea ridicolă a diverselor categorii de „trădători". Ea urmează cursul democraţiei şi bunului simţ, ca mai în toate statele europene.

Pe şovăelnici ar trebui să-i convingă un fapt cu deosebire elocvent. Toate grupările democratice de pretutindeni pretind cu energie amnestia generală. Şi toate guvernele parlamentare (care nu guvernează prin decrete-legi) iau măsuri sau au şi acordat amnestia. Prin urmare nu mai există îndoială asupra faptului că amnestia este un act cerut de vremuri şi un act prin excelenţă democratic.

Prin atitudinea ei „Românimea" nu este prietenă a poporului ci un ecou fără trecere al vechiului politicianism.

Cine este democrat? Să ceară, să impue, să acorde amnestia generală, deplină şi imediată.

Renovatus

Informaţii

ALEGERILE.— *D. Prim-Preşedinte al Tribunalul în unire cu d. Haliţa, prefect de judeţ, au luat cuvenitele dispoziţiuni, pentru ca alegerile să poată avea loc la data fixata prin decretul-lege.*

D. Prim Preşedinte a intervenit la ministerul de justiţie, arătând că vor mai trebui detaşaţi zece magistraţi, cari să completeze numărul judecătorilor, cari au a prezida cele 17 centre electorale din judeţ.

De către Prefectura de judeţ s'au expediat azi prin comune gheretele de votare câte, 11 gherete de fie care centru.

Listele electorale sunt afişate în toate comunele rurale.

※ *Retragerea socialiştilor din consiliul dirigent.*—In urma penibilului incident din Marele Sfat de la Sibiu, d-nii Flueraş şi Jumanca, miniştri socialiştii în Consiliul Dirigent al Ardealului au adresat d-lui Th. Michali o comunicare prin care aduc la cunoştinţă retragerea d'lor din minister.

Faţă de cum au decurs evenimentele, cei doi miniştri spun în acea adresă că se cred dispensaţi de orice explicaţiune a gestului pe care l'au făcut.

D. Iuliu Maniu a adus elogii demisionaţilor, şi astfel s'a încheiat o încercare de colaborare între democraţie şi politicianism, lucru ce s'a dovedit imposibil în ţara romînească

※ Serviciul de aprovizionare al comunei va fi desfiinţat pe ziua de 1 Septembrie.

※ *Intre România şi Ungaria*— Comentînd noua situaţie creată prin acţiunea militară a României, oficiosul „Viitorul" prezintă situaţia astfel:

„Luptă pe care a avut s'o ducă armata romînă singură şi izolată în Europa centrală, cu un inamic de trei ori mai numeros, reprezintînd în toate aspectele ei un nou război, e firesc şi logic lucru ca armistiţiul pe care (Ungaria) îl solicită Romîniei să cuprindă şi el condiţiuni noui, care să ne pună complect la adăpostul surprizelor şi atacurilor viitoare. De data aceasta fiind deci vorba de un nou război şi numai între Romînia şi Ungaria, desigur că vom avea să punem condiţiile noastre deosebite şi speciale de armistiţiu, păstrînd norma raporturilor de la învins la învingător. E un drept al Romîniei care a făcut singură şi de asta dată jertfe aşa de grele..."

Criza politică. — *Austria a înmânat contra-propunerile, şi Conferinţa urmează a răspunde până în 15 zile.*

Prin aceasta criza politică internă se accentuiază din nou. D. Brătianu trebuie să ia atitudinea hotărâtă pe care înţelege s'o aibă faţă de tratatul cu Austria.

Pontajele politice, intreruple cu prilejul acţiunilor militare, au fost iarăş reluate.

D. Take Ionescu a fost telegrafic chemat dela Sinaia şi primit în audienţă la Rege. In acelaşi zi, după şeful conservatorilor naţionalişti, Suveranul a avut un schimb de păreri cu d. Brătianu.

După cât se afirmă din cercurile liberale, d. Brătianu continuă a stîrui în politica de nesemnare şi rezistenţă. D sa este gata a părăsi puterea şi a sprijini orice guvern care va refuza şi el semnarea. Trebuie însă să recunoaştem că pentru acest lucru d. Brătianu nu ar avea nevoe să se retragă.

Situaţia însă se prezintă altfel, şi aceasta din cauza acţiunei întreprinse de d. I. Flondor. Fruntaşul bucovinean a reuşit să convingă pe d. Take Ionescu şi general Averescu asupra necesităţii unui bloc al opoziţiei care să se pronunţe pentru strângerea legăturilor cu aliaţii şi semnarea.

Această formaţiune politică are un deosebit ascendent şi, prin expunerea unei logici firesti a lucrurilor, a sdruncinat părerile Suveranului asupra unei politici de rezistenţă.

Nu este exclus aşa dar ca demisia d-lui Brătianu să se producă— şi aceasta curînd — din necesitatea schimbărei în atitudinea politică a României de pînă acum.

In acest caz pare a fi indicat un guvern Take Ionescu care să semneze pacea şi apoi să prezideze alegerile avînd cea mai inverşunată opoziţie din partea partidului liberal

※ Se afirmă că d-nii Flueraş şi Jumanca vor sosi la Bucureşti şi se vor consfătui cu şefii socialişti din regat asupra situaţiunei create democraţiei în urma cunoscutului incident din Sibiu.

Consiliul de miniştii va semna în curând jurnalul prin care se prohibeşte exportul cerealelor şi derivatelor, până la noui dispoziţiuni.

Se va acorda deplină libertate comerţului cu cereale în interior.

※ Pe şoseaua Chişinău Şendreni şi în pădurea Hânceşti a fost prinsă o bandă compusă din 23 indivizi, adevăraţi haiduci cari jefuiau şi terorizau populaţia.

Banditii au fost împresuraţi şi prinşi de un excadron al reg. 9 călăraşi.

Combaterea variolei în Iaşi

—Şedinţa Consiliului de higienă—

Aseară a avut loc o şedinţă importantă a consiliului de higienă al oraşului, sub preşedinţia d-lui Cruceanschi, asistat de d. dr. Flor, medic-şef al oraşului.

Asistă d-nii dr. Zosin Iamandi Ochs. Grigoriu, Petrovici, Anghel, Teodor şi d-nii Climescu, Savul şi şi Michailescu.

La această şedinţă, asista pentru întâia oară şi d. dr. Cazacu, directorul sanitar regional.

*

Se rezolvă diferite chestiuni.

Se aprobă deschiderea unei fabrici de sodă, în curtea fabricei Zimbru.

Se acordă autorizaţie d-lui Anton Ionescu de a înfiinţa o fabrică de meseluri în strada Dragoş, rămânând ca administraţia comunală să dispue dacă i se dă sau nu autorizaţia de a fabrica meseluri.

Se respinge cererile de a se intemeia o moară pentru măcinat porumb la fabrica de ulei „Progresul" şi de a infiinţa o spălătorie chimică în strada Bucşinescu,

*

Ajungem la chestia epidemiilor.

D. dr. Flor. arată că de la 1 Mai s'au înregistrat în localitate 12 cazuri de difterie, 8 cazuri de febră tifoidă, 34 cazuri de tifus exantematic şi 113 cazuri de variolă.

*

In chestia variolei se naşte o discuţie mai mare. D. dr. Flor, crede că una din cauze ar fi proasta condiţie în cari se destăc alimentele. Cere închiderea covrigăriilor, de oarece s'au constatat că vând covrigi, de şi au bolnavi în casă Medicii particulari nu arată vaccinările făcute. Iar spitalul de izolare nu are paza suficientă.

Se mai fac şi alte propuneri.

D. dr. Cazacu, crede că nu trebue să ne înspăimântăm. Ori ce măsură restrictivă trebue părăsită. Numai vaccinarea trebue generalizată şi în această privinţă să apelăm la toate organizaţiile locale şi succesul va fi deplin.

Părerea directorului sanitar a fost adoptată.

※ *Englezii părăsesc Rusia.*—Forţele navale vor fi curând îndreptate spre nordul Rusiei pentru a cooperа cu trupele de uscat la evacuarea anunţată de ministrul războiului în Cameră.

Pentru îndeplinirea acestei delicate operaţiuni a fost desemnat generalul Rawlinson care a a şi primit ordinul să plece imediat în Rusia, la Arhanghelsk şi Murmansk.

※ D. George Frăţilă, antreprenorul restaurantului din gara Todireni, ne roagă să dezminţim ştirea apărută într'un ziar din localitate cum că restaurantul d'sale s'ar afla în stare de necurăţenie.

Dacă faptul ar fi fost exact, însăşi direcţia C. F. R. ar fi închis localul vizat.

※ După indemnul d-lor d-ri Cazacu, director sanitar regional şi Flor, medic şef al oraşului, va avea loc în cursul săptămânei viitoare, o mare consfătuire, la care vor fi invitaţi representanţii autorităţilor, conducătorii diferitelor organizaţiuni muncitoreşti şi alte personalităţi precum şi presa.

Se vor discuta mijloacele de combatere a variolei

※ In cursul lunei Iulie s'au inregistrat în localitate 174 naşteri, 240 morţi, 5 divorţuri şi 86 căsătorii

※ Serviciul sanitar a fost oficial înştiinţat despre isbucnirea holerei şi ciumei la Smirna.

※ Insfârşit, d. ministru Al. Constantinescu a aflat şi domnia sa că zahărul este un articol de prima necesitate.

După atâta speculă pe spatele populaţiei, zahărul va fi lăsat liber la import.

ELEGANTUL CINEMA **ELISABETA** ASTAZI IN MATINEU ŞI SEARA

URIASA DRAMA DE AVENTURI SI SENZAŢII

Spirala Morţei

IN 5 ACTE MARI. In rolul principal apare frumuseţea răpitoare, d-r

CECYL TRYAN O STEA BRILIANTA A SCENEI ITALIENE

„AGRICOLA"

Reprezentanţa generală din Iaşi str. Stefan cel Mare 37 aduce la cunoştinţă clientelei sale agricole că contractează orice-fel de asigurări (recolte de cămp în toate studiile producte în magazii, maşini de treer etc.) în condiţiunile cele mai convenabile.
Pentru obştii condiţiuni excepţional de avantagioase.

In str. Eminescu No. 5

de închiriat una cameră mobilată cu pensiune. Asemenea se vând lucruri de ocazie: ghete, pălării, lengerie etd.

La Banca Moldova

se vinde numai cu lădiţa săpon de *Basarabia*, cu preţuri foarte reduse, şi anume:
Săpun de rufe cal. I cu Lei 12.50 kg.
Săpun de rufe cal. II Lei 11 kgr.
Săpun de Marsilia cu Lei 160 bucata.

La DEPOZITUL DE VINURI AL

BANCII MOLDOVA

— Str. Cuza-Vodă —

Se vinde de la 30 litri în sus vin vechi recolta 1912-14 cu lei 5.50 Litru
Asemenea se vinde cu preţ de CONCURENŢA vin de ODOBESTI diverse calităţi superioare ca: Resling, Tămâioasa si Otonel.
Cumpăraţi şi vă veţi convinge.

Depozitul de vinuri

en gros

str. Ghica-Vodă No. 32 (centrala Iaşi)

Aduce la cunoştinţa tuturor d-lor cârcumari, restauratori, bodegi etc. că a adus un mare transport de vinuri excelente de o calitate superioară albe şi negre din renumitele vii a D-lui Sava Hagi Ioan regiunea Iaşi, Doi Peri.

Avram Davidsohn
Iaşi str. Ghica-Vodă 32

BANCA IAŞILOR are de vânzare în condiţiuni foarte avantajoase:

Butoaie noi de stejar

de cea mai bună calitate având capacitate între 15 şi 70 decalitri forma uzitată în Basarabia.
A se adresa la Banca Iaşilor Str. Ştefan cel Mare 4.

Cereţi imediat! Văpsele de văpsit singer rochii, bluze hane etc.
Procedeu simplu şi rapid. Fie care plic are şi instrucţia necesară.
Depozit la: ROMANIA-MUZICALA Iaşi Str Lăpuşneanu 24.
De vânzare o maşină „YOST" in perfectă stare precum şi un piano concert foarte bun.

Caut spre imediată angajare un mecanic cu referinţe bune.
JACQUS GRUENSPAN
Moara Albina, Soş. Sărărie 7

Curs primar pentru intrat în licee' seminarii, şcoli normale etc. prepară elevi în timpul vacanţei, în mod conştiincios, institutorul C. H. VARTIC şcoala No. 1 de băeţi TREI-ERARCHI-Iaşi (strada C. Negri 28.)

De inchiriat chiar de pe acum: una pivniţă bună pentru depositat vinuri şi o grajd în centru oraşului. Doritorii se vor adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Gh. Mârzescu 23

Fostul Hotel Europa

DE INCHIRIAT

de la 26 Octombrie 1919, pentru informaţiuni a se adresa proprietarului la N. MOTAŞ, Bulevardul Ferdinand No. 9 Iaşi,

※ D. Şandru, primarul oraşului Cernăuţi, şi-a inaintat demisia. Acelaş lucru l'a făcut şi ajutorul de primar d: dr. Bocancea.

Cauza acestor demisiuni este o neinţelegere ivită intre administraţia comunală a Cernăuţilor şi d. ministru Nistor.

※ Duminică 10 August va avea loc o nouă consfătuire a membrilor sindicatului agricol din Moldova pentru a discuta chestiunea preţului cerealelor şi aplicarea legei exproprierei.

※ CHESTIA PANEI.—In „Monitorul Oficial" de astăzi va apare un decret-lege prin care fabricarea pâinei va fi lăsată liberă în toată ţara, cu începere dela 1 Septembrie.

Se stabilesc două calităţi de pâne: una albă lux cu 3,50 chilogr. şi alta neagră cu 90 bani.

Grâul se va procura de brutari direct dela producători cu preţul maximal de 10.000 lei vagonul.

Supravegherea fabricărei pâinei este lăsată în sarcina administraţiilor comunale.

※ *Bancnotele furate.*— S'au pus in circulaţie pe piaţa oraşului nostru, bancnote de 20 lei de cele furate acum câte-va luni din transportul sosit la Galaţi.

Biletele fiind ale Băncei Naţionale nu se deosebesc de celelalte de cât prin faptul că n'au numerile de ordine precum şi semnăturile.

Atragem atenţia publicului la primirea banilor să observe dacă bancnotele au numerile şi semnăturile pentru a nu se expune la neplăceri.

Câte-va din aceste bilete fiind prezentate la casieria Băncei Naţionale au fost anulate,

Se fac cercetări pentru aflarea modului cum s de către cine au fost aduse in localitate

※ BUDGETUL FRANŢEI pe anul curent va atinge 47 miliarde cheltueli şi numai 38 miliarde venituri.

Adăogindu-se şi rambursările ce trebuesc făcute Băncii Franţei, dificitul este socotit la 12 miliarde.

Pentru anul 1920 este prevăzut un budget ordinar de 25 miliarde şi jumătate.

Enorme dificultăţi rămase în urma răsboiului!

※ DRAPELUL GERMAN a fost modificat în Adunarea din Weimar prin adoptarea culorilor negru, roş şi auriu.

Vechiul drapel negru, alb şi roş este menţinut ca pavilion la vasele comerciale.

※ Prefectul judeţului Iaşi va lua parte ca membru in Curtea pentru pagubele de război, în calitate de delegat al ministerului de interne.

※ Toţi elevii repetenţi, de la particulari şi de la liceele statului, sunt admişi de minister a da examen ca pregătiţi în particular, în seziunea de la Septembrie a. c.

※ Cercul cultural „Agaez" al elevilor sionişti invită pe tineri şi domnişoare la şedinţa specială ce va avea loc Sâmbătă seara la ora 8 in localul „Uniunei sioniste", cu ocazia împlinirei unui an de existenţă,

※ Pentru asigurarea traficului normal de călători intre România, Ungaria, Austria şi Ceho-Slovacia, o comisiune de ingineri a plecat din Bucureşti la Buda-Pesta pentru studiarea chestiunii.

※ Guvernul studiază o ofertă a Ucrainei de a ne procura 5 milioane kgr. de zahăr, in schimbul unei cantităţi in valoare egală de petrol, vinuri şi sare.

※ *Un subprefect prea zelos.*—Primim următoarele, din partea d lui Const. Gheorghiu, proprietar din Băiceni (jud Iasi):

Un grup de cetăţeni din Tg. Frumos a hotărît să scoată o revistă cu caracter femenist. Dar d. administrator de plasă Văsescu a confiscat manuscrisele fără a se gândi să le înapoeze. Ba ceva mai mult, a confiscat dela tipografia unde se imprima revista, niste bilete pentru o serbare câmpenească dată în scopul reparărei bisericei Sf. Nicolai din Tg. Frumos.

Rugăm pe d. prefect Haliţa să şi aibă în vedere subalternul, această adevărată pacoste pentru Tg. Frumos.

Şi mă iscălesc, d-le redactor, cu dreptul, pentru ca d. Văsescu să nu spue că'l „dau la gazetă jidanii", cum obişnueşte d-sa să se disculpe.

※ Publicistul american d. Aronovici Gherber a deschis un curs de engleză în localul şcolii „Junimea" din str. Sărărie.

Inscrierele se fac zilnic intre 9—11 şi 3=5.

Se garantează învăţarea limbei engleze în timpul cel mai scurt.

※ *Serbarea dela Buciumi*—Duminică 10 August, ora 10 a. m. va avea loc la grădina Domnească (fostă Rivalett) o mare serbare câmpenească organizată de comitetul pentru strângerea fondurilor necesare la ridicarea monumentului eroilor din comuna Buciumi, căzuţi în răsboi.

La această atractivă serbare vor da concursul lor si artiştii C. Camuschi, N. Dumitriu, Rotaru, etc.

Seara va avea un bal in saloanele administraţiei plăşii Codru, în ariile fanfarei şi orchestrei reg. 13.

Intrarea 5 lei de persoană.

※ Primim următoarele: Functionarii Băncii Iaşilor, văzând că s'a dat în ziarul „Opinia" din 6 August, o interpretare greşită imprejurărilor in care a luat sfârşit greva dela Banca Iaşilor ţin să afirme următoarele:

Greva de 2 zile a fost făcută ca o protestare contra atitudinei Consiliului de Administraţie, care contra intereselor băncii continua a ţine pe funcţionari intr'o situaţie inferioară faţă de colegii lor dela celelalte instituţii.

Este inexact că functionarii s'au declarat satisfăcuţi după grevă cu sporurile minime acordate de consiliu inainte de grevă. Ei n'au continuat mai mult greva pentru că ar fi causat pagube insemnate băncii şi n'au vroit să dea ocazie Consiliului de Administraţie să arunce asupra functionarilor răspunderea bunului mers al instituţiei.

Functionarii au reluat lucrul protestând in scris contra atitudinei Consiliului, incredinţaţi fiind că sacrificiul lor pentru salvarea băncii va fi apreciat de opinia publică.

Acest gest a fost făcut fără a se lua avizul sindicatului functionarilor de bancă care a oferit tot sprijinul său şi in consecinţă functionarii Băncii Iaşilor şi'au presentat demisia din Sindicat. Intrucât insă s'a căutat a se prezenta sacrificiul făcut de functionari ca un insuccess al Sindicatului, functionarii se văd obligaţi a apara acest Sindicat de a cărui inaltă menire sunt convinşi şi au hotărât a cere reinscrierea lor in Sindicat.

※ In invăţământul secundar din Basarabia sunt vacante 373 de catedre.

Doritorii de a ocupa aceste catedre cu titlul definitiv, provizor sau suplinitor vor trebui să inainteze cererile ministerului sau directoratului instrucţiei la Chişinău, impreună cu actele necesare.

※ In cercul intim al familiei a avut loc eri căsătoria religioasă a D-rei Elena Vinograschi cu D-l Aurel Stefanovici, dirigintele Oficiului Drăceni (Fălciu) nuni fiind D-na şi D-l Andrei Benişache secretarul primăriei Huşi.

SPECTACOLE

※ La Cinema ELISABETA.— Astăzi in matineu şi seara: SPIRALA-MORŢEI dramă de aventuri şi senzaţie in 5 acte mari.— O minune pe ecranul cinematografic, mai tare ca „Circul Morţei". In rolul principal D-ra Cecyl Tryan, o stea brilianta a scenei italiane. Noul program mai cuprinde Jurnalul actualităţilor şi o comedie.

※ Grădina şi SALA Cinema SIDOLI
După cererea generală
Astăzi şi în zilele următoare: Pentru prima oară în ţară REGELE AERULUI extra ordinară dramă din aventurile prinţului Henry IV. In rolul principal apare KIP KOP care prin forţa lui herculiana învinge tot ce-i stă în cale.

Programul este complectat: Un voiaj pe vasul „Lusitania" şi o comedie de mare haz.

※ GRADINA CINEMA TRAIAN. — Astăzi Vineri 8 August are loc prima representaţie a companiei lirice de operete „Stănescu Cerna" în fruntea unui ansamblu de 40 persoane.

Se va reprezenta CAMARAZII operetă în trei acte de Soupés. Biletele la casa grădinei dela ora 10 dim.

Stiri Telegrafice

AUSTRIACII AU RĂSPUNS

PARIS. — Consiliul suprem interaliat a primit din partea guvernului austriac răspunsul la propunerile de pace făcute de aliaţi. Aceste contra-propuneri vor fi date publicităţei in acelaş timp cu răspunsul aliaţilor.

Comunicat Oficial

din 7 August

FRONTUL DE EST. Schimb de focuri de armă şi mitralieră.

FRONTUL DE VEST. Diviziile duşmane continuă cu depunerea armelor. Se urmăresc câteva unităţi răzleţe care s'au retras spre nord în reginnea Erlan.

Nouile trupe române care au intrat în Budapesta au fost foarte bine primite de populaţie, aruncându-li-se flori in cale. Populaţia se arată bucuroasă că a scăpăt de devastările şi teroarea bolşevicilor.

Astăzi capitata Ungariei se găseşte in deplină linişte şi ordine.

M. C. G.

Situaţia in Rusia bolşevistă

—O uriaşă schimbare va survenii Dezertăciunea planurilor lui Lenin.—

PARIS.— Se comunică din Geneva ziarului „Le Temps" că, ca o urmare a prăbuşirei lui Bela Kuhn, în Ungaria, în politica actuală a Rusiei se va produce o insemnată modificare. Lenin se convinge de neputiinţa realizărei programului comunist.

Situaţia este extrem de critică

Reparaţiunile războiului

PARIS.—Delegaţia germano-aliată a lucrat Miercuri la Versailles studiind chestiunea reparaţiilor de război.

In aceiaşi zi a lucrat şi comisiunea însărcinată cu afacerile poloneze.

In Serbia

— Căi ferate restabilite. —

PARIS.— Se află din Belgrad că s'au restabilit căile ferate cari leagă capitala Regatului cu Nişul şi acest din urmă oraş cu portul grecesc Salonic.

Carbunii in discuţie europeană

LYON.— Consiliul suprem interaliat este convins de necesitatea de a se constitui o conferinţă a statelor Europei, referitoare la chestia cărbunilor.

Străpungerea Vosgilor

PARIS.—S'a luat deciziunea străpungerei Vosgilor.

Austria trimite noui delegaţi

LION. — La Saint-Germain au sosit câţi va noui delegaţi austriaci.

Franţa ratifică Pacea

PARIS.— Camera a votat ratificarea tratatului incheiat la Versailles.

Călătoria moştenitorului Angliei

LION. — Prinţul de Galles a plecat în Canada.

Tracia şi Grecii

LYON. — Primul-ministru grec Venizelos, a supus pentru a doua oară Conferinţei de pace aspiraţiunile greceşti în Tracia.

Alegerile preşedinţiale din Portugalia

LION. — Se comunică din Lisabona că cea mai mare parte a reprezentanţilor din Parlament, au propus ca candidat la preşedinţia republicei pe D. Gomes Peixaira.

PARIS
LAZARE BERGHER
61 Rue des Martyrs
Telefon: Centrala 83 | 77
efectuiază orice cumpărături de mărfuri atât pe piaţa Franţei cât şi a Angliei îngrijind de promptă lor expediţiune în ţară.

De vânzare ocazional şi urgent
2 Autocamionete pentru 12 persoane.
1 Automobil turism 7 locuri
1 Atelier complect pentru reparaţiuni de automobile.
Diverse materiale şi accesorii pentru automobile.
Informaţiuni BANCA IAŞILOR

Marele Atelier de dogărie Iosub Schwartz et Co. Iaşi
str. Palat 71
are de vânzare:
Butoaie noi şi vechi de stejar, şi diferite mărimi, şi Butoaie noi de fag în condiţiuni avantajoase

Raftia de calitate superioară, pentru domnii Viticultori şi Agricultori a sosit şi se vinde la Banca Moldova Iaşi.

De vânzare atelierul de Vulcanizare a envelopelor şi camerilor de automobile din Iaşi.
Bulevardul Elisabeta 3 (vis-a-vis de Hotel Bejan

Rachiuri excelente
CU GUSTURI FINE
din produsele instructelor vii
H. d'Economos Iaşi
— vinde angros Depozitul —
REISCHER et CRITICOS
IAŞI.— Vis-a-vis de Spitalul S-ftul Spiridon

PARFUMERIA „MERCUR"
AZIK MOSCOVICI & SEGALL
CENTRALA: Bucureşti, Cal. Victoriei No. 30 (Casa Macca) — SUCURSALA Iaşi, str. Ştefan cel Mare No. 55
Anunţă onor clientele din Moldova, Bucovina şi Basarabia că este foarte bine asortat cu Parfumerie Francez: Coty, Houbigant, D'orsay, Poger et Gallet, Piver, etc Articole de cauciuc, pansamente perii pentru dinţi, piepteni etc
Toate furnizate direct dela sursă.

ATENTIUNE!
La Ceasornicăria R. DULBERG
IAŞI, STRADA CUZA-VODA 85, IAŞI
A sosit un mare transport de diferite CEASORNICE DE MÂNA ŞI DE BUZUNAR precum şi BIJUTERII FINE şi se vinde cu preţurile : : : cele mai reduse : : :

ANUL XV-lea No. 3694

25 BANI NUMARUL

Duminică 10 AUGUST 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
:::: ADMINISTRAŢIA ::::
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Garda Conştiinţei Naţionale

Naţionaliştii din Iaşi încep să se agite: sunt însă prea puţini şi prea bicisnici,—deaceea agitaţia lor, care altă dată revolta, astăzi este pur şi simplu ridicolă...

Naţionaliştii au format o „gardă a conştiinţei naţionale.“ S'au lansat manifeste,—se ţin întruniri.. Profesori universitari, cari n'au studenţi la Facultatea lor, îşi caută auditoriu la Universitatea populară, pentru a-şi expune gravitatea deşartă... Au fost chemaţi şi studenţii şovini. Au venit şi preoţii de rigoare. Iar pe de-asupra acestei mişcări patriotice domină spiritul ipistatului român.

Când pretutindeni, din legiuirile cele mai despotice, se şterg deosebirile dintre naţionalităţi, — la noi naţionaliştii vor să accentueze aceste deosebiri... şi mai ales în momentul când Conferinţa păcii vrea să ne impună în tratat controlul minorităţilor. Agitaţia naţionaliştilor este astfel o justificare mai mult a celebrului art. 5, care ne atinge „prestigiul naţional“...

Când pretutindeni biserica se desparte de stat, rămânînd o afacere particulară a fiecăruia,— la noi naţionaliştii fac apel la cler, pentru propagandă religioasă, organizată, şi cu caracter de principiu.

In modul acesta, naţionaliştii democraţi au aceleaşi lozinci ca şi reacţiunea: antisemitismul şi religia. Prin antisemitism, nemulţumirile populare—cari ar trebui să aibă altă ţintă firească—sunt canalizate împotriva evreilor.

— *A!* „Jidanii“! Ei sunt vinovaţi de toate nenorocirile popoarelor.

Dar antisemitismul provoacă numai o diversiune în massele populare: realele nemulţumiri însă persistă şi ele izbucnesc uneori în pogromuri. Aceste isbucniri pot degenera.

De aceia-i mai bine să fie înfrînt însuşi spiritul de protestare al masselor şi dorul lor de prefacere violentă sau treptată. Atunci intervine preotul: cu duhul blîndeţii, el îşi împlîntă mîna în chica poporului, pe care-l bate cu fruntea de lespedele bisericei—până când îl ameţeşte. Poporul în biserică învaţă umilinţa şi resemnarea. —Aşa a dat Dumnezeu!...

*

Minciunile acum nu mai amăgesc pe nimeni. In zadar naţionaliştii îşi anină benzi tricolore la mânecă, în zadar asmuţă vulgul intelectual împotriva Evreilor, în zadar pun preoţii în biserici să ne aforisească. Nu se mai teme nimeni astăzi de afuriseala dumnealor.

Noi vrem dreptate fără margini pentru toţi. Propovăduim dragostea între oameni. Şi dăm cu piciorul în uşa templelor, cari adăpostesc ura şi răsbunarea.

*

Dar... observăm că am început să vorbim serios despre iniaţiatorii „Gărzii naţionaliste“. Am greşit.

După cum uneori, când priveşti copiii jucându-se pe stradă de-a războiul, te gândeşti la adevăratele lupte dintre oameni, — tot astfel şi noi, aruncându-ne o clipă ochii la farsa „galbenă“, ne-am gândit la reacţiunea adevărată, şovină şi antisemită, care se tîreşte undeva, ca un şearpe, prin umbră...

M. SEVASTOS

Consecinţele patimei politice

— Expresiune jignitoare şi nedreaptă.—

Confratele „Mişcarea“ deschide campanie contra „frontului unic“ al opoziţiei şi crede că acest „front“ a capitulat în faţa guvernului liberalo-financiar. Ciudat este că o asemenea afirmaţiune a oficiosului local se produce tocmai într'un moment acut al crizei politice şi în apropierea sigură a prăbuşirei guvernului.

Dar nu despre aceasta vrem să ne ocupăm acum. Şi de altfel, înţelegem foarte bine vehemenţa spontană a „Mişcărei“ şi mâhnirea tainică ce transpiră din rândurile numitului ziar.

Ceia ce ne reţine un moment atenţia este ambalarea patimei politice care face ca să se utilizeze expresiuni nefericite; grave în înţelesul lor dublu şi nepermise din punct de vedere al cuviinţei cetăţeneşti.

Astfel „Mişcarea“ nu găseşte altă formulă întru ironizarea d-lui general Averescu, decît calificativul de şi a slabei d-sale închegări de partid.

Dar este nepermis a ironiza pe general împrumutându'i calitatea de „comandant al unei armate şi aceasta pentru motivul că ironia cade în primul rînd pe seama acestor sărmani şi nevinovaţi cari s'au jertfit pentru patrie şi neam

Ne place a crede că „Mişcarea“ nu a avut intenţia nici un moment a jigni pe aceşti bravi cetăţeni

Dar tot atîta credem că o expresiune-polemică, orcît ar fi scrisă în aprinderea luptei politice, nu trebue să piardă din vedere acea justă reţinere şi acel ton care să oprească o lovitură laterală acolo unde nu trebue şi nu e drept să se producă.

Caracterizînd spiritual pe d. Take Ionescu drept „şef al invalizilor politici“, este necuviincios ca de dragul unei glumeţe apropieri verbale să se arunce un văl de ironie peste invaliditatea celor cari au contribuit la făurirea Romîniei *Mari*, cum s'a făcut prin nefericita expresie a comandei d-lui general Averescu

Şi din această neplăcută întîmplare, opinia publică va constata odată mai mult şi desigur că împreună cu „Mişcarea“—cît de mult patima politică la noi scoboară nivelul moral, întunecă adevărul, atrofiază cuviinţa şi zdruncină simţimîntul solidarităţei sociale. *Zed.*

„Mişcarea“ ar fi putut destul de bine şi foarte just să constate că d. general Averescu este un personagiu lipsit de calităţi politice, cu un partid himeră şi fără fond social, o apariţie vremelnică a zilelor neclare, o ambiţiune fără şanse, o popularitate cu tendinţe de capital bun de pus în exploatare dar lipsită de utilajul complex necesar unei instituţiuni politice, în sfârşit confratele liberal ar fi putut găsi o sumă infinită de atribute negatorii şi contestaţiuni la adresa d-lui Averescu

Câteva NOTE

Eugen Lovinescu cugetă:

„Ce a ce i stăpânia activitatea politică de acum, este des gur, o concepţie politică“

Bravo criticule!

*

De când a fost prins în Basarabia în sac, d. A. C. Cuza tace chitic.

E vina cenzurei, o cenzură proprie în cazul antisemitului şi care i-a suprimat toată mintea

Nu e vorbă, că şi atunci când vorbea d. Cuza exercita un oficiu de cenzor tăind... braşoave.

*

Imprejurările au scos arăşi pe tapet „Criza politică“.

Să ştiţi că d. Brătianu se îmbolnăveşte din nou.

*

„Evenimentul“ duce o campanie surdă în contra bolşevismului.

Foarte semnificativ pentru un ziar în perspectivă de a deveni „radical-socialist.

*

De ce bolşeviştii ruşi duc răsboi contra României?

Fiind-că confundă pe d. Brătianu cu răposatul Ţar al Rusiei, înşelaţi de identitatea regimurilor,

Blanzy

EXTERNE

Reacţiunea din Ungaria

In Ungaria se produc evenimente surprinzătoare, deşi faţa de amestecul militar străin în trebile de natură internă ale Ungariei era de aşteptat întrucâtva faptul produs.

Pe când guvernul socialist al d-luiBayden ţinea şedinţă, jandarmeria maghiară a pătruns pe neaşteptate în sală şi a arestat pe toţi membrii cabinetului.

Puterea a fost preluată de arhiducele Iosef, cu titlul de guvernator al statului Ungar. Actualmente se tratează formarea unui guvern de coaliţie, cu reprezentanţi din toate partidele. Acest arhiduce Iosef este fostul comandant suprem al trupelor austro-ungare în acţiunea militară contra Romîniei. Persoana lui, felul cum şa-a însuşit puterea şi titlul adoptat, precum şi modul cum se intenţionează formarea noului guvern, nu lasă nici o îndoială că ne aflăm în faţa unui aşa zis act de reacţiune politică, în senzul restabilirei vechiului regim burghez.

Este de notat faptul că această acţiune reacţionară se îndeplineşte din pricina şi sub auspiciile armatelor aliate. Iată cât de departe suntem de evenimentele unui secol în urmă când invaziile franceze duceau în lume spiritul revoluţionar.

Din această împrejurare putem lesne conchide care ar fi faţa lucrurilor când armatele aliate ar parveni să ocupe Rusia şi să se instaleze la Moscova. Vre-un mare duce s'ar proclama guvernator şi regimul Ţarilor s'ar reintron.

In faţa lovituri din Ungaria înţelegem mai bine ca oricând pentru ce organizaţiile democratice şi muncitoreşti de pretutindeni duc lupte tenace impotriva intervenţiilor armate în Rusia şi Ungaria. Pentru acest din urmă stat acţiunea democratică n'a reuşit şi rezultatul îl vedem.

Şi ne întrebăm dacă pentru poporul şi statul român este interes ca în Ungaria şi Rusia să se restabilească regimuri burgheze, şoviniste şi imperialiste...

Cr.

INSEMNARI

Copita Lovinescului

In timpul marelui război, când tineretul acestei ţări şi-a oferit morţii viaţa, liniştea, avutul şi uneori chiar conştiinţa, au fost câteva putregaiuri sociale cari s'au sustras datoriei, au evitat primejdia şi fără ruşine şi-au purtat hoitul voinic îndărătul frontului, în siguranţa cea mai puţin recomandabilă. Şi vina acestor „ambuscaţi“ era cu atât mai mare cu cât un sentiment elementar de pudoare nu-i îndemna a-şi înghiţi în tăcere situaţia laşităţii lor. Ei făceau paradă de patriotism dus până la delir, şi zugrumau pe inamic.. prin gazete. Ei n'aveau lacrămi pentru cei cari sângeră şi mor, fiind-că ei făceau abstracţie de individ în schimbul idealului, dar nesocoteau mizeria omului, cu avântul trupului parfumat din preajma cocotei, pe divanul moale şi cu sticla de rom ameţitor.

Priviţi prototipul acestor corbi pesevenghi în persoana lui Lovinescu, fătoiul de la Fălticeni, gros cât un hărdău şi lunguşor ca un oţetar, fugit de război dar mâncător fără perechea de duşmani. Şi în canibalismul lui nebun a căutat şi caută mereu şi duşmani.. interni.

In ultimul număr al „Sburătorului“ Lovinescu aruncă o săgeată de carton în contra lui Tudor Arghezi. Se pune la adăpostul unei judecăţi—încă provizorie—izvorâtă pe cât se ştie din nestăpânita patimă politică, şi defaimă pe cel ce nu se poate apăra, făcând aceasta cu aceiaşi vitejie cu care a făcut şi războiul naţional.

O viaţă întreagă n'a putut Lovinescu să priceapă măcar cuvântul şi energia lui Arghezi, şi astăzi—când a scăpat de enigma şi inspiraţia vastă a poetului şi pamfletarului—visează Lovinescu în steaua lui apărută, ridică copita şi loveşte leul rănit.

Pentru Lovinescu, nedreptăţitul Arghezi este pamfletarul fără idei şi convingeri, condeiul întinat. Şi Lovinescu doreşte ca leul să putrezească în temniţă. Acest papagal cu suflet asexuat monopolizează răbdătoarea hârtie ca să-şi clădească o glorie, la strâmtoarea marilor literaţi, în loc să şi hrănească musculatura din produsul jalbelor la primăria din Fălticeni.

Dar greşala Lovinescului este a nu fi contat pe faptul că au mai rămas condeie conştiente şi mai cu seamă că leul nu va muri ci se va ridica furtunos, debordant de forţă şi suprem în răzbunare.

Atunci Lovinescu va fugi iar la Fălticeni.

Renovatus

Informaţii

※ *Criza politică agitată din nou pentru o clipă, în ziarele de opoziţie, a căzut iarăşi în punctul mort din ultimul timp.*

Barometrul politic se mărgineşte pe ziua de astăzi a înregistra afirmaţiunea că în nici un caz d. Brătianu nu va prezida viitoarele alegeri.

※ *Presa franceză confirmă ştirile apărute în ziarele româneşti asupra demersului Conferinţei de pace în chestia ocupărei Budapestei de trupele romîne.*

Intr'o asemenea notă alcătuită la Paris, guvernul ungar era asigurat că aliaţii nu vor lăsa pe romîni să ocupe Budapesta ci vor fi invitaţi să se retragă din nou pe Tisa.

Ne întrebăm încă odată, de unde atîta filo-maghiarism?

※ *Se confirmă că America s'a pronunţat oficial contra continuărei blocadei ruseşti. Se ştie că tot Statele Unite au determinat retragerea trupelor aliate din Rusia.*

Actualmente membrii Conferinţei studiază posibilitatea reluărei raporturilor comerciale şi chiar politice cu guvernul sovietelor.

※ *Politica Finlandei.*—După cum se anunţă din Helsingfors căderea lui Mannerheim la alegerile prezidenţiale a determinat o nouă atitudine în politica finlandeză.

Astfel, este lucru sigur că Finlanda nu va participa la nici o expediţie contra Petrogradului. Guvernul nu o voeşte şi nici Dieta.

Partidul socialist a făcut un demers pe lîngă biroul internaţional din Bruxelles, cerînd ca puterile Antantei să nu indemne Finlanda la război.

※ Mîine, Duminică, începe la Chişinău funcţionarea nouilor şcoli de adulţi înfiinţate pentru studenţii basarabeni cari nu cunosc limba romînă, în scop de a învăţa limba şi a-şi putea continua studiile la şcolile statului.

※ Este definitiv stabilit că Suveranii vor vizita Basarabia şi Bucovina încă în cursul acestei luni.

※ La telegrama de felicitare trimisă de d. S. Haliţa, prefectul judeţului, M. S. Regina cu prilejul serbărei zilei onomastice, Suverana a bine-voit a trimite următorul răspuns:

D-lui S. Haliţa, pref. jud. Iaşi

„Vă mulţumesc călduros pentru inimoasele dv. cuvinte cari M'au mişcat adînc şi fac cele mai bune urări pentru întreaga populaţie a judeţului Iaşi.

MARIA

※ *Minierii englezi.* — Rezultatul conferinţei de la Leeds este că minierii din Yorkshire au refuzat se se supue aranjamentului încheiat între guvern şi Federaţia minierilor Marei-Britanii.

Delegatul minierilor din Yorkshire d Herbert Smith s'a arătat intransigent şi a refuzat orice discuţie asupra pierderei de timp prin aplicarea zilei de 8 ore.

Intr'o telegramă pe care ziarul „Le Matin“ o primeşte din Londra se spune că noua situaţie creată are un caracter foarte serios

Cei 200 000 grevişti continuă şomajul, dar se nădăjdueşte totuşi într'o soluţie împăciuitoare.

※ *Floroasa crimă din jud. Orhei.*— Administratorul financiar din Orhei, Al. Mihăilescu şi directorul fabricei de tutun „Luceafărul“ d. Blunştein au fost atacaţi de bandiţi în apropierea satului Curleni.

O scurtă luptă s'a încins în cursul căreia bandiţii au doborît cu focuri de revolver pe Mihailescu şi Blunştein.

Cînd au trecut jandarmii pe şosea au găsit mort pe cel din urmă, Mihailescu a expirat după două ore.

Se fac asiduie cercetări pentru descoperirea criminalilor.

※ Din cauza recoltei bogate, preţul grîului scade în Basarabia din zi în zi. Actualmente se vinde cu 1 leu 40, 1 leu 20 şi chiar un leu kgr.

※ Ministrul delegat al guvernului la Cernăuţi a dat o ordonanţă prin care se declară imobilizată întreaga recolta de cereale din Bucovina.

※ Graniţa Nistrului, în sus de Mohilău, a fost deschisă pentru traficul comercial cu Ukraina.

※ Listele electorale au fost afişate. Distribuirea cărţilor de alegători va incepe in cursul săptămînei viitoare şi se va face in timp de 5 zile.

※ O înştiinţare a ministerului de instrucţiune arată că reforma învăţămîntului nefiind încă terminată, clasa 8-a liceală va funcţiona şi în anul acesta.

※ Pentru mobilizaţi moratoriul a fost prelungit până la 8 Septembrie.

※ A apărut decretul prin care zahărul este cu desăvârşire lăsat liber la import.

※ Azi s'a procedat la constituirea comisiunii care, conform cu decretul-lege, va judeca pe negustorii speculanţi.

Comisiunea se află sub preşedinţia d-lui Leonescu, fost procuror general.

※ **In urma insistenţei personalului, farmaciştii din localitate au acceptat in principiu respectarea zilei repausului duminical prin închiderea farmaciilor o jumătate de zi. Nu se vor închide decît prin rotaţie jumătate din numărul farmaciilor, aşa ca publicul să nu sufere**

ELEGANTUL CINEMA **ELISABETA** ASTAZI IN MATINEURI ŞI SEARA

URIASA DRAMA DE AVENTURI SI SENZAŢII

Spirala Morţei

IN 5 ACTE MARI. In rolul principal apare frumuseţea răpitoare, d-ra

CECYL TRYAN O STEA BRILIANTA A SCENEI ITALIENE

Caut spre imediată angajare un mecanic cu referinţe bune.
JACQUS GRUENSPAN
Moara Albina, Soş. Sărărie 7

Cereţi imediat! Văpsele de văpsit singer roşii, bluze hane etc.
Procedeu simplu şi rapid. Fie care plic are şi instrucţia necesară
Depozit la: ROMANIA-MUZICALA Iaşi Str Lăpuşneanu 24.
De vânzare o maşină „YOST" in perfectă tare precum şi un piano concert foarte bun.

De vânzare Una vacă de rasă cu vi ţel mic. Adresa strad Palat 60 bis.

Curs primar pentru intrat în licee seminarii, şcoli normale etc. prepară elevi în timpul vacanţei, în mod conştiincios, institutorul C. H. VARTIC şcoala No. 1 de băeţi TREI-ERARCHI-Iaşi (strada C Negri 28.)

De inchiriat chiar de pe acum: una pivniţă bună pentru depozitat vinuri şi o grajd in centru oraşului. Doritorii se vor adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Gh Mârzescu 23

Fostul Hotel Europa
DE INCHIRIAT
de la 26 Octombrie 1919, pentru informaţiuni a se adresa proprietarului I. N. MOTAŞ, Bulevardul Ferdinand No. 9 Iaşi,

PARIS
LAZARE BERGHER
61 Rue des Martyrs
Telefon: Centrala 83 | 77
efectuiază orice cumpărături de mărfuri atât pe piaţa Franţei cât şi a Angliei îngrijind de prompta lor expediţiune în ţară.

De vânzare atelierul de Vulcanizare a envelopelor şi cameritor de automobile din Iaşi.
Bulevardul Elisabeta 3 (vis-a-vis de Hotel Bejan

De vânzare ocazional şi urgent
2 Autocamionete pentru 12 persoane.
1 Automobil tursim 7 locuri
1 Atelier complect pentru reparaţiuni de automobile.
Diverse materiale şi accesorii pentru automobile.
Informaţiuni BANCA IAŞILOR

Marele Atelier de dogărie
Iosub Schvartz et Co. Iaşi
str. Palat 71
are de vânzare:
Butoaie noi şi vechi de stejar, şi diferite mărimi, şi Butoaie noi de fag în condiţiuni avantajoase

Raftia de calitate superioară, pentru domnii Viticultori şi Agricultori a sosit şi se vinde la Banca Moldova Iaşi.

BANCA IAŞILOR are de vânzare în condiţiuni foarte avantajoase:
Butoaie noi de stejar
de cea mai bună calitate având capacitate intre 15 şi 70 decalitri forma uzitată in Basarabia.
A se adresa la Banca Iaşilor Str. Ştefan cel Mare 4.

Camion Automobil
marca MAG de 5 tone in bună stare precum şi Maşină de Aburi *Compound* cu 2 cilindre de 100 cai putere se vinde la Fabrica Textila Wachtel de la Copou. A se adresa la Banca Moldova.

MULŢUMIRE

Comitetul şi Direcţiunea orfelinatului „Iacob şi Fanny Neuschotz" aduc viile lor mulţumiri nobilei societăţi „Crucea Roşie Americană" filiala Iaşi, care a binevoit a dona îmbrăcăminte şi alimente pentru Orfanii acestei instituţiuni. 450-A-1

Chestia româno-ungară. — Se anunţă că o misiune compusă din trei generali aliaţi a plecat la Budapesta în scop de a supraveghea executarea clauzelor armistiţiului.

Comentînd această ştire, oficiosul „Viitorul" crede că este vorba de armistiţiul din Noembrie trecut, de oare ce noul armistiţiu încheiat exclusiv intre romîni şi unguri, fără intervenţia sau avizul nimărui.

Dar ne intrebăm şi noi, la rîndul nostru, pentru ce e nevoe a se executa armistiţiul din Noembrie, daca e sortit a rămîne nul în faţa noului armistiţiu romino-ungar?

Eri dimineaţă, pe şoseaua Tg. Frumos-Hîrlău, doi comercianţi din Tg. Frumos, Moise Iţic şi Froim Iancu, au fost opriţi de un individ îmbrăcat milităreşte, care ameninţîndu-i cu revolverul i-a jefuit de suma de 5280 lei, ce aveau asupra lor.

Jandărmeria a fost înştiinţată.

Un număr de chiriaşi au luat iniţiativa de a constitui o ligă a chiriaşilor. In consfătuirea de mîine urmează a se alege comitetul.

Inspectoratul timb. teatrale aduce la cunoştinţa următoarele:

De oarece multă lume abuzează pe la teatrele particulare ca: operete, cinematografe, circuri, reviste, teatre de vară, etc., dîndu-şi calitatea de persoană „oficială" şi astfel frustând timbrul teatral care e egalat cu cel fiscal; se aduce la cunostinţa tuturor, că de la data acestei dispoziţii legale, este cu desăvîrşire oprită intrarea acestor persoane şi, la caz de nesascultare, patronii acestor spectacole, au dreptul a cere numele şi calitatea persoanei care invocă oficialitatea, în scop de a veni gratis la spectacol.

Aceste persoane cari intră fraudulos, se vor raporta Comandamentului Pieţi dacă sunt militari, iar civili Prefecturei de Poliţie.

După regulamentul legii teatrelor, art. 182, nu pot intra ca „oficiali" de următoarele autorităţi: 1) Directiile teatrelor Naţionale din Bucureşti. Iaşi şi Craiova, împreună cu comitetele respective, două loji, sau opt staluri I. 2) Primăria, o lojă sau 4 staluri I. 3) Poliţia, două stale I şi un stal III. 4) Comandamentul Pieţei, un stal I. 5) Comandantul pompierilor, un stal I. 6) Serviciul medical comunal, un stal I.

Deoarece această listă a fost afişată de mult la toate casele de bilete dela spectacolele de mai sus şi nu s'a ţinut seamă de ele, se face cunoscut că persoanele cari vor mai face uz de cuvîntul „oficial" numai pentru a intra gratuit, frustrînd legea fiscului vor fi date în judecată.

Reuşiţii la examenul de capacitate:

Pentru limba germană d-nii Munteanu Romulus, Ebervein Alex, Tempeanu Virgil, Ionescu Şerban, Preot Florea Neculai. Andrieşescu Ioan, Roth Victor, Chifu C., Buzescu Gh., Sofrin D. Chiperu C. şi Preotul Herda Virgil.

Pentru pensionari.—Ministerul de finanţe printr'o circulară, face cunoscut că la calcularea şi plata indemnităţei de traiu acordată pensionarilor, să albă în vedere si următoarele:

Dacă un pensionar care este şi funcţionar şi primeşte pe lîngă retribuţiune şi o parte din pensiune până la 300 lei, nu are drept la indemnitate de scumpete la partea de pensiune.

Indemnitatea de scumpete cuvenită gradelor inferioarese va plăti trimestrial.

Se va plăti deasemenea indemnitatea de scumpete invalizilor de război şi urmaşilor celor morţi in campania din 1916—1918, cari nefiind încă inscrişi la pensiune, primesc provizor o ineasnire de traiu.

Mare transport de ghete de box chevreaux şi lac pentru barbaţi şi dame, au sosit direct din America la Magazinul EMANOIL MARCOVICI Str. Ştefan cel Mare 54 (vis a-vis de Banca Naţională).

Plata pensiilor pe luna August şi indemnizaţiile de scumpete pe lunile Iulie şi August, se vor face de administraţia financiară, cu începere de la 12 August.

Relativ la informaţiunea apărută în ziarul nostru No. 3690 din 6 August cum că s'a făcut o desfiindere în birourile soc. „Steaua Basarabiei", aflăm că cercetarea nu privea administraţia acestei societăţi, persoana vizată ne făcând parte din societate şi ne-având legături cu ea.

Cursurile liceului preparator „Mihail Eminescu" din str. Procopie continuă ca şi mai inainte, nefiind intrerupte nici un moment.

D. Ion Şalariu a fost înaintat în postul de instalator telefonic ajutor pe lângă prefectura jud. Iaşi, in locul lui Gh. Sofiu decedat.

Recolta grâului in Basarabia este excelentă. Secerişul este aproape complect terminat şi se crede că foarte curând se va pune in consumaţie pâne din recolta nouă.

Un reviriment la Petersburg — La alegerea sovietelor din Petrograd, cu toată vigilenţa guvernului, comunistii n'au reuşit să capete decât 214 mandate din 483 aleşi.

Aflăm că d-l Alexandru Blumenfeld, licentiat în drept, depunând ieri legiuitul jurământ, s'a înscris in baroul avocaţilor din Iaşi.

Lupte de rasă.— La finele lunei trecute au fost înregistrate la Chicago multe victime. Din 27 morţi, 12 sunt albi. Răniţii trec numărul de o mie dintre care mulţi mortal Luptele continuă.

Din cauza atitudinei foarte agresive a negrilor s'a cerut un nou ajutor al trupelor.

Incă in cursul acestei luni vor începe lucrările de reparare a localului Universităţii din Iaşi.

Lucrările vor costa 220000 lei.

D. Iulian Teodorescu, rectorul Universităţii, a plecat la Bucureşti, pentru a lua parte la lucrările comisiunei de organizare a Universităţii din Cluj.

Jupuitorii de la Abator au inaintat un memoriu administraţiei comunale, cerînd o îmbunătăţire a situaţiei lor materiale.

La oficiul telegrafic central Iaşi sunt vacante 5 locuri de factori (împărtitori de telegrame) cu salarul lunar de 90 lei, plus indemnizaţia de scumpete 198.90 lei şi indemnizaţia de locuinţă.

Condiţiile de admitere:

a) să fie român sau naturalizat

b) să albă etatea de 21—30 ani împliniţi,

c) să fi satisfăcut legea recrutării,

d) să prezinte acte de moralitate şi bună purtare şi certificat de sănătate din partea unui medic oficial,

e) să depună 150 lei garanţia.

f) aspiranţii să prezinte certificatul de absolvire a cel puţin 4 clase primare.

Mâine la ora 10 dimineaţa are loc adunarea generală a societăţii „Colonia scolară", de sub preşedinţia d-lui S. Haliţă.

La finele art. 86 din legea de organizare a comunelor urbane, a fost adăugat următorul alineat:

Comunele urbane vor putea dona sau cesda gratuit, cu aprobarea ministerului de interne, terenuri, construcţiuni sau imobile din domeniul lor privat, a că, ror valoare nu ar trece de a 20-a parte din veniturile lor, societăţilor de binefacere sau de asistenţă publică recunoscute ca persoane morale şi care contribuesc prin opera lor la indeplinirea sau uşurarea sarcinelor comunei.

D-na H. Tuduriu a fost numită moaşă la cercul Costuleni (Iaşi) în locul d-nei Ana Munteanu trecută la cercul Movileni.

D. Teodor Inculeţ, judecător de gedinţă la trib. Chişinău, a fost delegat să participe la lucrările comisiunei pentru legislaţia regimului apelor.

BIBLIOGRAFIE. — „Insemnări Literare No. 26 cu următorul sumar: G. Topîrceanu—Grănicerii, Un epilog. Alexis Nour.—Lira Berei. Al. Philiphide—Apus de toamnă. M. Sevastos—In temniţă.

—„File rupte din viaţa aromânilor" de Nuşi Tuliu. Un volum de peste 100 pagini. preţul 3,50.

—„Sburătorul" No. 16 cu un bogat sumar datorit d-lor E. Lovinescu, Elena Farago. Hortensia Papadat-Bengescu, D. Nanu, Victor Eftimiu, I. C. Vissarion, H. Sanielevici, Al. Stamatiad, N. Davidescu, etc.

— „Renaşterea Română" anul II, No. 15—17 cu interesante articole de prof. I. Atanasiu, dr. G. Marinescu, I. Otescu, Isabela Sadoveanu, Henri Suskind, Popescu Dida, inginer M. Florescu, I. Bucovineanu, dr. Nitescu şi St. Niculescu.

— „Răsăritul" No. 21—22, redactat de I. Manolescu şi I. U. Soricu, cu colaborarea d-lor A. Mândru, D. Iov, H. Sthal, Const. Asimini, etc.

—„Buletinul cercului femenist" din. jud. Neamţ, No. 1, cu un interesant cuprins.

— „Hasmonea" anul II, No. 1—2 Numărul din Iulie inchinat memoriei lui Teodor Herzl.

— „Hiena" No. 15. revistă de polemică redactată de Pamfil Şeicaru şi Cezar Petrescu.

— A apărut No. 9 — 10 din revista socială-literară-artistică „Scânteia" cu următorul sumar:

G. Spina—Pământul. C. R. Ghiulea—Reabilitarea lui Juda? I. Brosu.—Sărbătoarea Pâinei. Demostene Botez — Rodion. — Cântec, iubirea trece. J. Niedal—Piscul. Eoric Furtună—Spre doare stelară.—C. Schreiber—O forţă a naturii. L. Leoneanu — Romanţă de seară, Recenzii—artă. etc,

Numărul 1 leu.

SPECTACOLE

La Cinema ELISABETA.— Astăzi în matineu şi seara: SPIRALA MORŢEI dramă de aventuri şi senzaţie în 5 acte mari.— O minune pe ecranul cinematografic, mai tare ca „Circul Morţei". In rolul principal D-ra Cecyl Tryan, o stea brilianta a scenei italiene. Noul program mai cuprinde Jurnalul actualităţilor şi o comedie.

Grădina şi SALA Cinema SIDOL
După cererea generală
Astăzi şi în zilele următoare: Pentru prima oară în ţară REGELE AERULUI extra ordinară dramă din aventurile prinţului Henry IV. In rolul principal apare KIP KOP care prin forţa lui herculiana învinge tot ce-i stă în cale.

Programul este complectat: Un voiaj pe vasul „Lusitania" şi o comedie de mare haz.

Duminică 10 August ora 3 fix trupa de operete Stănescu Cerna va da în matineu frumoasa operetă CAMARAZII în sala Sidoli cu preţuri reduse.

Grădina Cinema TRAIAN— Astăzi, Sâmbătă 9 August are loc a doua representaţie a companiei lirice de operete de sub conducerea artistului „Stănescu Cerna". Se va representa pentru a 2-a oară CAMARAZII de Kalman. Duminică 10 August: Voevodul Ţiganilor operetă în 3 acte de Straus

Duminică 10 August ora 3 fix trupa de operete Stănescu-Cerna va da în matineu frumoasa operetă CAMARAZII în sala Sidoli cu preţuri reduse

In str. Eminescu No. 5
de inchirat una cameră mobilată cu pensiune. Asemenea se vând lucruri de ocazie: ghete pălării, lenjerie etd.

Stiri Telegrafice

COMUNICAT OFICIAL
din 8 August

FRONTUL DE EST.—Incercări de trecere ale inamicului pe malu drept al Nistrului au fost respinse cu focuri

FRONTUL DE VEST. —Sunt in curs de dezarmare lucrătorii marilor fabrici din Budapesta şi imprejurimi. Totul se petrece in linişte. Sia capturat numeros material de război care este in cors de adunare şi inventariere. M. C. G.

LA BUDAPESTA
—Cine ocupă oraşul. — Soarta guvernului Baydel.— Noul guvern al archiducelui Iosef.— — Oprirea traficului pe căile ferate.—

LYON.— Se comunică din Budapesta că oraşul este ocupat atât de români cât şi de contigente franceze, engleze, americane şi ceho-slovace. Circulaţia pe căile ferate este suspendată. Guvernul Baydel se află arestat de către jandarmerie, în palatul imperial.

Archiducele Iosif a luat puterea constituind un minister de coaliţie. El a cerut partidului ţărănesc şi chiar celui social-democrat să intre in noul cabinet format de el. Guvernul acesta va trata cu aliaţii prin reprezentanţii lor dela Budapesta.

Ce se petrece în Elveţia
— Au fost greve.— Suspendarea unui ziar —

PARIS.— La Basel, numărul muncitorilor cari vor să lucreze se inmulţeşte necontenit. Ei stau sub protecţia trupelor.

Wieser, redactor la „Baseler Worwaerts" a fost arestat. Numitul ziar a fost suspendat dat în judecată iar tipografia sa ocupată milităreşte.

Tratatul de pace in Camera franceză

Lyon.— D. Deschanele a propus Camerei deputaţilor ca la 26 August să se înceapă discuţiunea asupra tratatului dela Versailles.

Noul preşedinte al Portugaliei

Lyon.—La alegerile preşedinţiale a reuşit d. Antonia Almeide care al intrunit 123 de sufragii din totalu de 167.

La Consiliul suprem
— Intocmirea tratatelor pentru Ceho-Slovacia şi pentru România.— Falckenhayn în locul Kaizerului.—

LYON.—Consiliul suprem [intera-liat a aprobat clauzele cari sunt cuprinse în tratatele cu Ceho-Slovacia şi Romînia.

In acelaş timp consiliul s'a ocupat de scrisoarea fostului generalism german, Falckenhayn, prin care acesta se pune la dispoziţia aliaţilor spre a fi judecat, în locul Ex-împăratului Wilhelm.

Reintoarcerea Cancelarului Renner

Lyon.—Cancelarul şi Ministrul de externe austriac, Renner, va rămâns la Viena până la 12 August, când se va reîntoarce la Saint-Germain.

Bolşevicii bătuţi
— Petliura înaintează —

PARIS.—Se comunică din Berna că trupele lui Petliura inaintează pe linia Odessa-Smerinca-Kiev. Intre Bug şi Nistru ukrainienii au avansat cu 50 km., capturînd 20 bolşevici.

Legăturile franco-persane
—Cultura franceză în Persia—

PARIS —Luna viitoare o comisiune compusă din jurişti francezi va pleca la Teheran pentru a infiinţa acolo o şcoală de drept francesă. In acelaş timp se vor inspecta instituţiile judiciare persane.

Rachiuri excelente
CU GUSTURI FINE
din produsele instructelor vii
H. d'Economos Iveşti
— vinde engros Depozitul —
REISCHER et CRITICOS
IAŞI.— Vis-a-vis de Spitalul S-ftul Spiridon

ANUL XV-lea No. 3695

25 BANI NUMARUL

MARTI 12 AUGUST 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
:::: ADMINISTRAŢIA ::::
IAŞI — Str. Gh. Márxescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Márxescu 23 — —
Succesionara exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Evenimentele din Anglia

Războiul mondial s'a încheiat pentru Anglia cu un bilanţ favorabil. Sacrificiile enorme de oameni şi mai ales de bani pe cari le-a făcut mai bine de patru ani de zile, nu au fost în zadar.

Flota de război germană e capturată, coloniile germane sunt în mîna ei, imperiul african de la Cap la Cairo, visat de Cecil Rhodes, a devenit o realitate; stăpînirea Mesopotamiei şi protectoratul asupra Arabiei leagă Cairo cu Calcutta, Egiptul cu India.

Politica tradiţională a lui Pitt şi Palmerston care căuta să zdrobească adversarul favorizând conflagraţiunile europene, a triumfat încă odată cu Lloyd George şi nimeni nu va putea refuza tributul său de admiraţie unor instituţii cari ş'au dovedit vitalitatea, prin vigoarea şi tenacitatea efortului anglo-saxon.

Şi totuşi in momentul în care Anglia serbează victoria, ea trece printr'o gravă criză internă şi întreaga presă engleză neliniştită şi alarmată priveşte cu îngrijorare spre viitor.

Războiul a dezorganizat profund viaţa economică, multe ramuri de industrie au fost sacrificate, salariile au crescut enorm Dar odată cu demobilizarea, din cauza afluxului momentan de braţe, ele tind să se micşoreze, fără ca preţul traiului să scadă şi el în aceiaşi măsură. Cifra importului a crescut enorm pe când exportul stagnează. Mijloacele de transport şi tonajul sunt insuficiente. Şi dificultăţile acestei stări de tranziţie apasă mai ales asupra clasei muncitoare care a dus greul războiului acceptînd,

serviciul militar obligator şi sacrificând necesităţilor naţionale libertăţile ei preţioase.

Conştient de forţa pe cari o posedă şi de serviciile pe care le-a adus naţiunei, muncitorimea engleză nu se mulţumeşte numai cu reducerea la 8 a orelor de muncă, ea crede că a venit momentul să păşească cu hotărîre la realizarea revendicărilor ei integrale, naţionalizarea ramurilor celor mai însemnate ale producţiei, începînd cu acea a minelor.

Şi nici odată mai mult ca acum industria engleză nu a avut nevoie de o muncă mai intensă şi mai coordonată.

Căci dacă concurenţa germană a fost deocamdată înlăturată pe pieţele depărtate, industria engleză are de luptat acolo cu acea americană care tinde a căpăta o situaţie preponderentă chiar pe piaţa internă a Angliei şi în coloniile ei. Şi în extremul Orient în China, ba chiar în Indii, Japonia se anunţă ca un concurent primejdios.

In faţa exportului american a cărui cifră se ridică pentru anul 1918 la 38 miliarde, acel englez atinge abia 15 miliarde şi jumătate.

Şi conducătorii statului englez cari se gîndesc la viitor şi la aprigele lupte economice în perspectivă, se tem că scăderea orelor de muncă şi naţionalizarea diferitelor ramuri de industrie cerute de muncitori nu vor contribui la creşterea atât de dorită a producţiei.

Ei observă cu pesimizm că acea a cărbunilor a scăzut dela 230,000 tone la 180,000 anual, fapt care are pentru industria engleză urmări incalculabile, punând-o faţă de acea americană într'o situaţie de vizibilă inferioritate.

Şi se pare că noua situaţie creată de război şi acuitatea problemei sociale vor aduce o nouă grupare a vechilor partide. Intărit prin acţiunea sa în timpul războiului, victorios în ultimele alegeri, partidul conservator englez tinde să atragă elementele liberale conduse de Lloyd George care pare a înclina spre protecţionismul şi imperializmul lui Chamberlain.

Un bloc naţional ar fi pe cale să se formeze sub energica lui conducere. Făcând concesii de detaliu muncitorimei, el va opune o rezistenţă hotărâtă revendicărilor ei extreme, întărzând pe cât va fi posibil naţionalizarea minelor.

Elementele radicale din partidul liberal, cari au rămas fidele principiilor, vor evolua probabil spre partidul muncii.

Anglia e desigur în ajunul unor mari l pte sociale.

Până acum, situaţia privilegiată şi excepţională a industriei engleze pe glob, înţelepciunea clasei conducătoare care a ştiut totdeauna să cedeze la timp, spiritul practic, concret şi oportunist al muncitorimei, au ferit Anglia de acele commoţiuni violente cari nu odată au zguduit alte ţări.

E desigur greu de răspuns în ce măsură se va exercita şi mâini acţiunea acestor factori.

Dacă prezenţa lor face o revoluţie puţin probabilă nu trebue să uităm că spre deosebire de alte ţări, Anglia e lipsită de acea clasă rurală de mici proprietari pe care se sprijină totdeauna guvernele burgheze pentru păstrarea stabilităţii şi a ordinei sociale existente.

Lipsa acestui contrapond face mai eficace presiunea clasei muncitoare şi cine ştie dacă ea nu va sili guvernul englez să intre chiar fără voia lui pe calea reformelor celor mai înaintate şi a soluţiilor celor mai îndrăzneţe.

OCTAV BOTEZ

Câteva NOTE

Dacă a existat Shakespeare.— *Marele dramaturg e mereu la modă; presa europeană a reluat discuţia dacă el a existat în adevăr ori nu. Precum se ştie, de multă vreme părerile sunt împărţite.*

De pildă, belgianul Celestin Demblon a consacrat o sută de conferinţe şi trei volume respectabile ca să dovedească faptul că autorul lui „Hamlet" n'ar fi altul decât R. Rutland

Un savant german, profesorul Tutlius, pretinde că diversele piese au fost compuse de un ciclu de autori străini unii altora.

Savantul englez sir Thomas Hombius împinge galanteria până acolo încât atribue toată opera lui Shakespeare reginei Elisabeta. Alţii o atribue în întregime vestitului filosof şi om politic Bacon de Verulam.

Autorul umorist Mark Twain tranşează chestiunea în modul următor;

„Shakespeare nu este autorul operei sale. Aceasta trebue a fi atribuită unuia dintre contimporanii săi care purta acelaş nume!"

*

Cenzura a atins recordul pe ziua de Sâmbătă. Intr'un articol al nostru a suprimat pretutindeni o frasă reprodusă aidoma după „Mişcarea". Ceea ce se permite oficiosului liberal nouă nu se socoate drept subversiv.

Nu cumva cenzura crede că „Mişcarea" poate scri totul fiindcă n'o citeşte nimeni?.

In acest caz îi recunoaştem dreptatea şi ne dăm bătuţi.

Blanzy

INSEMNARI

Greşeli de tactică

Cetitorii au luat cunoştinţă de o îngrozitoare crimă săvârşită în jud. Orhei. O bandă de rău-făcători a ucis pe doi funcţionari superiori şi apoi i-a jefuit. Incă un caz de jaf banditesc s'a întâmplat de curând pe şoseaua Tg. Frumos-Iaşi. Asemenea acte de violenţă dezordonată se petrec din nefericire destul de des, bine înţeles însă că fără a depăşi starea normală a actelor imorale ce se petrec fatal în sînul societăţilor civilizate.

Totuşi poate că actele de banditism sunt ceva mai numeroase ca mai înainte. Şi chiar de nu, tot sunt negrăit de regretabile atâtea câte sunt şi e de dorit să dispară cu desăvârşire.

In vremurile specifice de viaţă în societatea românească de astăzi, trebue să recunoaştem că banditii ordinari sunt vrednici de plâns, ca unii ce cad victima nedibăciei lor şi lipsei de adaptare la mediu. Ei ajung astăzi a fi condamnabili nu din pricina faptei şi scopului, ci mai ales din cauza metodei nepractice pe care o întrebuinţează.

In adevăr. Să ne închipuim că aceşti banditi, cu şiretenia şi cursul lor, s'ar pune bine pe lângă unii reprezintanţi ai autorităţilor, ar face politică de devotament către şef şi partid, ar pătrunde — şi aceasta destul de uşor— în secretul trebilor publice şi la mânuirea resorturilor administrative. Care ar fi urmarea ?

Ar da autorizaţii şi permise, ar sustrage din depozite, şi-ar apropria cheltuelile administrative, ar participa la cointeresări, ar funda bănci, ar pleca în misiuni gras plătite, ar intra în Parlament şi consilii de administraţie, în fine ar ajunge la suprema situaţie de a elabora decrete legi pe sprinceană

Prin acest mod legal şi frecvent şi-ar ajunge scopul de a se îmbogăţi repede şi fără osteneală. Nenumărate exemple au în faţa lor.

Dar sărmanii banditi n'au educaţie şi bună creştere. Ei comit acte imorale şi cad în prevederile codului penal.

Cu drept cuvânt, hoţii şi asasinii sunt victime ale greşelilor de tactică...

Renovatus

Parlamentarismul in Ardeal

Sunt câţiva ani de atunci. D-nii Mihaly, Pop şi Vaida expuneau în Parlamentul din Budapesta punctul de vedere al partidului naţional român.

Majoritatea parlamentară maghiară nu contesta dreptul existenţei politice a grupărilor româneşti şi nu nesocotea prezenţa deputaţilor români în sfatul regatului maghiar. Cel puţin în principiu lucrul se petrecea aşa.

In schimb maghiarii nu admiteau afirmarea românilor ca naţiune cu veleităţi autonome şi mai ales se arătau ostili faţă de ţinuta dârză şi categoric distinctă a deputaţilor români. Căci parlamentarii români erau demni, energici şi combativi.

In parlamentul din Budapesta majoritatea acuza pe deputaţii români că sunt insolenţi, că susţin un punct de vedere care nu se potriveşte cu situaţia şi interesul de stat, că fac acţiune politică jignitoare pentru statul şi autoritatea maghiară. Din această pricină scandalurile erau dese, iar deputaţii români erau bruscaţi şi eliminaţi din sală.

Şi noi, dincoace şi dincolo de Carpaţi, protestam contra ţinutei majorităţii maghiare, o acuzam de impulsivitate, intransigenţă şi intoleranţă. Şi fără îndoială că aveam dreptate.

Iată astăzi un parlament român la Sibiu. Acolo îşi spun punctul de vedere nu reprezintanţii ai naţionalităţilor ci deputaţi români trimişi de partidul socialist român. Ei sunt corecţi în ţinută şi blânzi în cuvânt, mult mai blânzi ca d-nii Mihaly şi Vaida la Budapesta.

Dar un domn Goga, de pildă, le neagă deputaţilor socialişti o existenţă politică legitimă, îi infierează în părerea lor. Majoritatea îi priveşte ostil şi-i elimină din sală.

Care este deosebirea şi unde-i situaţia morală nouă?. Şi mai cu seamă este de reţinut că încă nu e vorba de un incident cu deputaţi maghiari şovinişti. Ci români între români.

Ce arătăm naţionalităţilor şi ce spunem Europei?.

GY.

Informaţii

x CRIZA POLITICA intră în faza acută, intru-cât mâine este termenul când Conferinţa păcii trebue să dea răspunsul definitiv în chestia păcei cu Austria.

Ziua de mâne trebue să decidă de atitudinea definitivă şi soarta guvernului nostru. O ameliorare a crizei nu se prevede, intru-cât se afirmă că tratatul a rămas nemodificat în chestia protecţiei minorităţilor şi a controlului.

D. Brătianu va trebui să se demită.

In chestia succesiunei la guvern este caracteristică lunga audienţa la care Suveranul a invitat pe d. Marghiloman. Caracteristic de asemenea este că opoziţia şi-a accentuat vioiciunea campaniei atît contra guvernului cât şi împotriva partidului progresist.

Dar cum situaţiunea de fapt face imposibilă recurgerea la extreme, se contează pe probabilitatea unui guvern Take Ionescu-Averescu, sau un guvern tranzitoriu de funcţionari.

Capitala Romîniei Mari.— *Se afirmase că va fi Galaţul. Iată însă că „Gazeta Transilvaniei" înregistrează o declaraţie în această privinţă făcută de d. Brătianu la Braşov.*

Primul ministru a declarat că Braşovul este desemnat din toate punctele de vedere a deveni Capitala României Mari. Această declaraţie a fost făcută la un banchet oficial unde s'a şi băut pentru Braşov „viitoarea capitală a României mari".

Lupta opoziţiei.— „Romînimea", organul d-lui Take Ionescu, publică un fulminant articol contra guvernului, terminînd cu următoarele cuvinte:

„Dacă d. Ion Brătianu nu a compromis încă totul şi în mod definitiv la Conferinţa Păcii şi avem norocul să mai fi rămas ceva de salvat sau îndreptat, singura scăpare este ca, fără un minut mai mult de întîrziere să cerem Coroanei înlăturarea d-lui Ion Brătianu".

Oficiosul „Viitorul", răspunzînd unei informaţiuni a d-lui Take Ionescu asupra păcei separate, declară:

„In consiliul de miniştri de la Iaşi, cea dintâi propunere de pace separată a făcut'o d. D. A. Greceanu, pe atunci ministru al lucrărilor publice".

Comisiunile judeţene pentru acordarea despăgubirilor de război îşi vor începe lucrările in cursul lunei Septembrie.

„Epoca" anunţă formarea noului guvern astfel:

General Prezan preşedinţia şi războiul, C. Diamandy externele, C. Dissescu domeniile, N. N. Săveanu internele şi C. Banu culte.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen s'a înapoiat eri în localitate.

TE-DEUMUL DE ERI

La Mitropolie s'a oficiat eri un Te-Deum, pentru sărbătorirea victoriei trupelor noastre.

Serviciul religios a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, înconjurat de tot clerul catedralei.

Răspunsurile au fost date de excelentul cor Mitropolitan, sub conducerea d lui Dimitriu, care s'a întrecut de astă dată.

Asistă reprezentanţii autorităţilor militare şi civile, ofiţerii garnizoanei şi un numeros public.

După terminarea serviciului religios, I. P. S. S Mitropolitul a rostit o predică, care a înălţat toate sufletele.

Relevă marele triumf al trupelor noastre, care cu ajutorul lui D-zeu au răpus pe duşman, şi au realizat idealul naţional, care va fi desăvârşit

Divinitatea a recompensat dragostea de patrie, credinţa în biserica strămoşească a poporului nostru, făcând ca dreptatea neamului să fie recunoscută. Aduce omagii eroicelor noastre trupe şi iubiţilor noştrii Suverani, cari au împărtăşit toate suferinţele poporului şi se bucură azi de bucuria lui.

A urmat defilarea în chip grandios

*

Cu prilejul Te-Deumului de eri, I. P S. Mitropolitul Moldovei, a transmis Suveranului telegrama următoare:

Majestăţei sale Regelui Ferdinand Bucureşti.

Cu nădejdea în Dumnezeu şi încredere în vitejia oştirei a-ţi tras sabia şi a-ţi pornit cu armata la război pentru dreptatea neamului românesc.

Greutăţile de tot felul, întîmpinate de armată şi popor, n'au putut opri unirea tuturor românilor în hotarele istorice şi ca răsplată cerească Dumnezeu a ajutat ca armata, zdrobind trufia vrăjmaşului, să ridice steagul românesc pe zidurile cetăţei Buda-pesta, pecetluindu-se pe vecie unirea tuturor românilor.

Acest strălucit fapt l'am sărbătorit azi în Mitropolia Moldovei împreună cu armata şi poporul, rugând pe D-zeu să binecuvinteze România Mare şi pe Majestatea Voastră cu întreaga Dinastie.

(s) PIMEN

Ministerul Cultelor, în vederea examenului de capacitate, a înfiinţat pe lîngă societatea de gimnastică „Inainte" din Bucureşti, cursuri de vară pentru maeştrii suplinitori cît şi absolventele şcoalelor speciale de maestre de gimnastică din Bucureşti şi Iaşi.

Cursurile vor dura o lună, de la 15 August la 15 Septembrie.

I. P. S. S. Mitropolitul a primit eri un numeros grup de preoţi basarabeni.

Intrevederea a decurs în chipul cel mai frăţesc.

Agricultorii din Moldova întruniţi eri, au redactat o telegramă de protestare, împotriva despoziţiei luate de casa de împroprietărire de a suspenda ori ce operaţie pînă la 1 Octombrie, - aceasta fiind în dauna proprietarilor, ca şi a ţaranilor.

In conformitate cu ordinul M. C. G. No. 3405-919 se aduce la cunoştinţa tuturor militarilor ruşi care se află pe teritoriul acestei garnizoane şi împrejurimi că pentru repatriarea lor în Rusia s'a organizat la Tulcea un serviciu de etape al armatei Denikin, care înlesneşte plecarea lor, dându-li se gratuit alimente, plus că Comandamentul nostru le înlesneşte transportul pînă la Tulcea. Aceştia se vor prezenta la Comenduire pentru a le da actele legale pentru plecarea la Tulcea. Cei ce nu se vor conforma acestui ordin de a pleca, vor fi adunaţi şi internaţi de noi în tabăra Măstăcani.

ELEGANTUL CINEMA **ELISABETA** ASTAZI IN MATINEU ŞI SEARA

Pentru ultima oară

URIASA DRAMA DE AVENTURI SI SENZAŢII

Spirala Morţei

IN 5 ACTE MARI. In rolul principal apare frumuseţea răpitoare, d-ra

CECYL TRYAN O STEA BRILIANTA A SCENEI ITALIENE

Camion Automobil

marca MAG de 5 tone in bună stare precum şi Maşină de Aburi *Compound* cu 2 cilindre de 100 cai putere se vinde la Fabrica Textila Wachtel de la Copou. A se adresa la Banca Moldova.

Rachiuri excelente

CU GUSTURI FINE

din produsele neintrecutelor vii

H. d'Economos Iaşti

— vinde engros Depositul —

REISCHER et CRITICOS

IAŞI.— Vis-a-vis de Spitalul S-ftul Spiridon

Inştiinţare

In ziua de Marţi 12 Iunie crt a dispărut din casa d-lui Apostol directorul scoalei primare Vasile Conta copilul Julius Budeanu (zis Bibică) de 14 ani statură înaltă, faţa albă, fruntea lată, ochii căprii, părul castaniu dat în sus, nas mic, cântă şi la vioară.

Cine stie unde se află este rugat să înştiinţeze pe mama lui Ana Budeanu str. Săvescu 30 Iaşi, unde va primi o bună recompensă.

Poate veni acasă căci nu-i se va face nimic.

P. S.. Persoanele cari s'au adresat în str. Sărărie 30 (cum din eroare, s-a anunţat) sunt rugate a veni în str. Săvescu 30.

Guvernantă se caută la copii de trei ani. A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Gh. Mârzescu 23 Iaşi.

Marele Atelier de dogărie

Iosub Schwartz et Co. Iaşi

str. Palat 71

are de vânzare:

Butoaie noi şi vechi de stejar, şi diferite mărimi, şi Butoaie noi de fag în condiţiuni avantajoase

De vânzare ocazional şi urgent

2 Autocamionete pentru 12 persoane.
1 Automobil tursim 7 locuri
1 Atelier complect pentru reparaţiuni de automobile.
Diverse materiale şi accesorii pentru automobile.

Informaţiuni BANCA IAŞILOR

PARIS

LAZARE BERGHER

61 Rue des Martyrs
Telefon: Centrala 83 | 77

efectuiază orice cumpărături de mărfuri atât pe piaţa Franţei cât şi a Angliei îngrijind de promptă lor expediţiune în ţară.

Fostul Hotel Europa

DE INCHIRIAT

de la 26 Octombrie 1919, pentru informaţiuni a se adresa proprietarului la N. MOTAŞ, Bulevardul Ferdinand No. 9 Iaşi,

De închiriat chiar de pe acum: una pivniţă bună pentru depositat vinuri şi o grajd în centru oraşului. Doritorii se vor adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Gh Mârzescu 23

De vânzare 2 docare pentru un cal fiecare cu 4 locuri o saca pentru apă, 20 vase vechi de stejar pentru vin, 2 cări mari de stejar pentru vin roş, ciubere de stejar, 2 hamuri pentru un cal, diverse mobile, crevete, dulapuri, paturi de fer cu somiere, paturi turcesti şi diverse articole pentru gospodărie viticolă, toate în perfectă stare.

A se adresa la D-l Avocat Ştefan A. Drăghici în str. N. Gane 12 intre orele 7—8 a. m. şi 6—8 p. m. în fiecare zi.

Intrunirea agricultorilor

Sindicalizarea vânzărei.—Grâu pentru populaţia ieşană —Exportul.—O propunere —Infiinţarea unei Bănci— Proprietarii şi expropierea

In localul „Sindicatului agricol" a avut loc ieri o adunare numeroasă a agricultorilor din Moldova. Prezidează d. Tacu.

*

Cea dintâ chestie la ordinea zilei, e propunerea cu privire la sindicalizarea vânzărei cerealelor.

D. Tacu arată că aceasta va fi atât în interesul general cât şi în acel al agricultorilor. E de dorit ca toţi agricultorii să se ralieze la această părere, să depue toată recolta lor la sindicat, care va face vânzarea în condiţiile cele mai bune.

Iau parte la dezbatere numeroşi agricultori, după care, în unanimitate, se primeşte propunerea făcută.

Se alege o comisiune, compusă din d-nii: dr. Ilie Stroici, Sol. Stern. Garabet Manea, C. Rusovici şi Froim Fiser, care să organizeze sindicatul vânzărei.

*

A doua chestiune ce se discută e acea a exportului, ce se permite prin decretul-lege, în urma stabilirei cantităţei necesare pentru consumaţiunea internă.

In asentimentul adunărei, preşedintele îşi exprimă speranţa că agricultorii moldoveni, dând cota legală, nu vor fi năpăstuiţi.

Adunarea hotăreşte apoi a pune de îndată, înainte încă de a termina operaţiile pe câmp, 180 vagoane grâu la dispoziţia comunei şi 25 vagoane la dispoziţia armatei, pentru a îndestula necesităţile populaţiei şi armatei până în clipa când cerealele vor fi puse în chip liber la dispoziţia tuturora.

*

Se dă apoi cetire unei propuneri venite din partea Moarei „Dacia".

Aceasta propune a cumpăra tot stocul de grâu de care dispune sindicatul, plătind preţul maximal, de a o prefaca în făină, şi după scăderea costului de măcinis să împartă câştigul cu agricultorii.

Propunerea se trimite în studiul comisiunei.

D. dr. Stroici ridică o chestiune, cu privire la modul de aplicare a legei de împroprietărire, iar d. Gutman una cu privire la arendaşi. Se vor face cuvenitele întâmpinări.

D. Tacu, preşedintele Adunărei, arată nevoia de a se constitui o Bancă, în care agricultorii să aibă reprezentanţi cât mai numeroşi.

Adunarea primeşte propunerea, hotărând a începe de îndată subscripţiile. Se alege o comisiune care să se ocupe cu organizarea acestei Bănci.

Intrunirea se termină printr'o admirabilă cuvântare rostită de d. Tacu, cu privire la sacrificiile făcute de marii proprietari pentru realizarea improprietăririi ţăranilor.

※ Sindicatul birjarilor a propus sindicatului agricol de a cumpăra tot stocul de ovăz de care dispun agricultorii din judeţ.

※ S'a decis ca grîul şi secara sosite de la aliaţi să se vîndă cu 15.000 lei vagonul, iar porumbul cu 17.000 lei.

※ In urma ordinelor date de d N Maxim, prefect de poliţie, agenţii poliţiei au executat eri o severă supraveghere în piete, pentru ca desfacerea cărnei să se facă pe preţurile maximale fixate de comună.

※ Direcţia manufacturei de tutun a obţinut autorizaţ a comunei de a aşeza un chioşc special în apropierea gărei, în care se vor desface profusele fabricei punând astfel capăt speculei.

※ Comitetul Asociaţiei Studenţilor Evrei, roagă doamnele şi domnişoarele din localitate de a dona obiecte pentru bazarul ce se va organiza la marea serbare ce va avea loc în curând beneficiul net fiind destinat „Căminului Studenţilor Evrei".

Comisiuni speciale se vor ocupa cu strângerea obiectelor Data şi locul serbărei se vor anunţa ulterior.

※ Consistoriul eparhial judecând pe preoţii Bălănescu şi Lazar din judeţul Suceava, li-a aplicat pedeapsa transferărei.

■ **PARERILE LUI HINDENBURG**

Corespondentul lui „New-York Sun" a interviewat la Hanovra pe mareşalul Hindenburg, care i-a declarat următoarele în chestia judecărei fostului împărat Wilhelm:

— Dacă acest proces se face, aceasta nu va insemna numai violarea suveranităţii Germaniei şi a principiilor fundamentale ale dreptului ginţilor, ci va repune în practică vechiul precedent stabilit de Romani după care patriotismul şi apărarea propriei ţări erau socotite crime pentru cei învinşi.

Mi se pare că nu este nici o deosebire între apariţia împăratului şi generalilor săi în faţa tribunalului internaţional, şi tirârea căpitanilor învinşi îndărătul carului de triumf al învingătorilor, cum se obişnuia în epoca imperială romană.

La obiecţiunea ziaristului că ex-împăratul este acuzat a fi provocat războiul, Hindenburg a răspuns:

— In toate timpurile învingătorii au formulat această acuzaţiune pentru a cere capul monarhului învins.

— Dar acest proces, insistă ziaristul, va trebui să servească drept exemplu pentru generaţiile viitoare.

Mareşalul răspunse:

— Tot aşa spuneau şi Romanii. Dar istoria dovedeşte că târând pe învins după carul de triumf, reputarea războaelor n'a fost îmoledecată. Din acest punct de vedere Lloyd George este reincarnarea împăraţilor romani. Pregătind un mare proces, nu numai pentru a-şi mări propria popularitate, ci şi pentru a teroriza 60 milioane de germani, se înşeală. Dimpotrivă procesul va provoca în Germania o ură nestinsă şi implacabilă, iar pacea permanentă nu se va putea înfăptui.

Mareşalul arată apoi cum a cerut lui Foch să fie el judecat, întrucât Kaizerul nu e răspunzător de conducerea războiului, dar n'a primit răspuns.

Şi apoi a terminat astfel:

— In ce mă priveşte, eu ştiu că împăratul meu n'a vroit războiul. El este şi rămâne împăratul meu.

In orice caz, acesta nu este ultimul război. Cât timp vor fi oameni vor fi şi războaie şi poporul german va putea să se ridice încă. Eu nu voi vedea învierea lui, dar fiul meu va avea fericirea aceasta. Germania nu va putea rămâne bătută pentru că are de îndeplinit o misiune în lume.

※ *Primul congres al tuturor viticultorilor români.*—In noile hotare ale României, viticultura luând o importanţă deosebită şi faţă de multiplele chestiuni de organizare ce se impun după un război, Societatea de Viticultură din Iaşi, cu adesiunea Sindicatelor viticole din Romanaţi, Râmnicu Sarat Prahova şi Putna, a luat iniţiativa ţinerii unui congres viticol la Chişinău, între 1 şi 5 Septembrie a. c.

La acest congres sunt invitaţi toţi viticultorii din România Mare, urmând a se pune bazele noului organizaţiuni viticole.

Programul congresului va fi:

1) Discutarea statutelor Uniunei Generale a Sindicatelor viticole şi a Sindicatelor regionale. Atribuţiunile şi formarea asociaţiunilor viticole profesionale, cooperative de producere şi de vindere, etc.

2) Reconstituirea viilor şi importul vitelor.

3) Lupta contra boalelor viţei.

4) Prepararea vinului şi industriile viticole.

5) Comerţul vinului, import, export' impozite şi lupta contra fraudelor.

6) Organizarea învăţământului viticol. Organizarea, atribuţiunile şi repartizarea staţiunilor viticole şi oenologice. Popularizarea şi vulgarizarea cunoştinţelor viticole ştiinţifice.

Lucrările congresului probabil vor dura trei zile, după care se vor face şi câteva excursiuni viticole.

De oarece membri congresului vor beneficia de taxe reduse pe căile ferate şi de alte avantaje, cei cari doresc să ia parte sunt rugaţi să se înscrie, trimiţând taxa de inscriere de 20 lei, urmând a li se trimite cartea de membru al congresului, pe baza căreia vor putea face călătoria cu preţ redus.

Pentru orice detalii a se adresa Secretariatului Congresului, căsuţa poştală 36, Chişinău.

※ **Consfătuirea preoţilor.**— Preoţii din Iaşi s'au întrunit Sâmbătă seară, la Cancelaria Protopopiei, sub preşedinţia Părintelui Niculea, protoereul oraşului.

S'a luat act de apelul făcut de „Garda conştiinţei naţionale", că şi preoţii să ieie parte la această mişcare. S'au luat în comun acord o serie de dispoziţiuni pentru combaterea adventismului. S'a hotărât oficiarea unui parastas, în memoria eroilor căzuţi la Tisza

S'a mai discutat despre revista bisericească care va apărea în curând.

※ Aflăm cu plăcere că d-na Olga Schoenfeld, soţa cunoscutului librar M. H. Schoenfeld din localitate, a dat naştere unui drăguţ băeţaş. Atât mama cât şi copilul sunt în perfectă stare de sănătate.

Transmitem felicitările noastre.

SPECTACOLE

※ La Cinema ELISABETA.— Astăzi în matineu şi seara: SPIRALA MORŢEI dramă de aventuri şi senzaţie în 5 acte mari.— O minune pe ecranul cinematografic, mai tare ca „Circul Morţei". In rolul principal D-ra Cecyl Tryan, o stea brilianta a scenei italiene. Noul program mai cuprinde Jurnalul actualităţilor şi o comedie.

※ Grădina şi SALA Cinema SIDOLI Astăzi şi în zilele următoare: Nou! Nou! O montare grandioasă! ULTIMUL AMOR (Ce dernier amour) splendidă desfăşurare dramatică în 5 mari acte interpretată de somităţile scenelor din Occident.

Bogatul şi splendidul program este completat cu interesanta vedere de pe natură: MUNTELE ATHOS precum şi o frumoasă comedie, CERCUL MAGIC

※ GRADINA CINEMA TRAIAN — Astăzi şi în zilele următoare; Ultima noutate cinematografică: FEMEIA FARA INIMA grandioasă dramă sentimentală cu o acţiune ce se desfăşoară pe anticele locuri ale Egiptului cu vederile vechei cătăţi Memphis etc. etc.

Interpretarea se datoreşte celebrei artiste Italiane BIANCA BELINCION o nouă stea a Romei.

De vânzare Una casă situată în comuna Copou Rediu-Tătar. compusă din 6 camere, bucătăria, locuinţă servitori, hambar, 2 pivniţe, fântâni. grădină pomi fructiferi, suprafaţă 5000 mtr², bună pentru fermă.

Preţ convenabil. A se adresa la D-na Constantinescu sau la Iaşi Strada Banului 2 la D-l Gr. Carp.

Caut spre imediată angajare un mecanic cu referinţe bune.

JACQUS GRUENSPAN
Moara Albina, Soş. Sărărie 7

De vânzare Una vacă de rasă cu viţel mic. Adresa strada Palat 60 bis.

Cereţi imediat! Vopsele de vopsit singur rochii, bluze hane etc.

Procedeu simplu şi rapid. Fie care plic are şi instrucţia necesară

Depozit la: ROMANIA-MUZICALA Iaşi Str Lăpuşneanu 24.

De vânzare o maşină „YOST" in perfectă stare precum şi un piano concert foarte bun.

Curs primar pentru intrat în licee seminarii, şcoli normale etc. prepară elevi în timpul vacanţei, în mod conştiincios, institutorul C H. VARTIC şcoala No. 1 de băeţi TRE-ERARCHI-Iaşi (strada C Negri 23.)

De vânzare casa din Str. Săvescu No 18 doritorii se vor adresa in str. Palat 17, nu se primesc intermediari.

Stiri Telegrafice

Comunicat oficial din 10 August 1919

FRONTUL DE EST.— *Incercări izolate de trecere a Nistrului şi fraternizare, au fost respinse cu focuri. Una din vedetele noastre surprinzând posturile inamice dela gura Nistrului, a capturat trei tunuri de câmp.*

FRONTUL DE VEST.— *Se urmăreşte fracţiunile armatei roşii retrasă spre frontiera ceho-slovacă, precum şi câteva unităţi izolate apărute la Sud de Budapesta. Diviziile cari au capitulat continuă să depună armele şi materialele cu cari erau prevăzute.*

M. C. G.

Belgia a ratificat pacea

—Au votat şi socialiştii—

Lyon — Parlamentul din Bruxelles a ratificat tratatul de pace încheiat la Versailles, cu unanimitatea voturilor celor 120 membri asistenţi. S'a ratificat atât tratatul cât şi anexa referitoare la înţelegerea militară dintre Franţa, Anglia, America şi Belgia.

Deputaţii socialişti au votat şi dânşii.

Acţiunea statelor scandinave

— Scandinavia şi «Liga Naţiunilor» — O curte superioară de arbitraj. —

PARIS. — Din Stockholm se comunică ştirea că şeful socialiştilor suedezi, Branting, a plecat la Copenhaga pentru a lua parte la conferinţa inter-scandinavă de acolo, care are de scop să precizeze punctele de vedere ale statelor scandinave faţă de organizaţiunea „Ligei Naţiunilor".

In aceiaşi consfătuire se va lua în discuţiune înfiinţarea unei curţi de arbitraj de către statele peninsulei scandinave.

Francezii în Grecia

LION—Din Atena se vesteşte că acolo a avut loc sărbătorirea luărei in posesiune a clădirei destinată oficiului comercial francez din acel oraş.

Un control asupra Turciei

LION.—Consiliul suprem interaliat a hotărît ca toate ţările aliate şi cele interesate să aibă drept de control asupra instrăinărilor bunurilor domeniale ce le ar face Turcia

Ce face d-l Ţittoni?

LION.—Delegatul italian Tittoni va conferi cu d-nii Lloyd George şi Clemenceau.

In chestia Fiume

LION.—Comisiunea compusă din patru generali, care a fost la Fiume în interesul unei anchete, şi-a terminat lucrările. Ea va face un referat consiliului suprem din Paris.

Ministrul francez în Danemarca

PARIS.—D. Claudel a fost numit plenipotenţiar francez pe lângă guvernul danez. D-sa a sosit la Copenhaga

Descoperitorul prezicerei prin calcul de cifre

SAVESCU

urmând a pleca din localitate peste 2 zile mulţumeşte tuturor celor ce l-au adus note de mulţumire şi s'a convins de prezicerile sale.

Str, I. C. Brătianu 89, prin gang

La Trei Stele Albastre

ISAC A BLUMENFELD Str. Cuza Vodă 42

A sosit un mare transport de Marchizeturi în culori, lingerie confecţiuni, chifon şi pânzeturi cu preţurile cele mai reduse. Se vinde en-detail cu preţuri de en-gros A sosit şi un mare transport de ciorapi albi şi negri, batiste, săpunuri fine franceze.

Preţurile cele mai reduse
notaţi bine adresa:

LA TREI STELE ALBASTRE

Str. Cuza-Vodă 42

Raftia de calitate superioară, pentru domnii Viticultori şi Agricultori a sosit şi se vinde la Banca Moldova Iaşi.

„AGRICOLA"

Societate Anonimă de Asigurări Generale, Bucureşti.

Reprezentanţa generală din Iaşi str. Ştefan cel Mare 37 aduce la cunoştinţă clientelei sale agricole că contractează orice-fel de asigurări (recolte de câmp în toate studiile producte în magazii, maşini de treer etc.) în condiţiunile cele mai convenabile.

Pentru obştii condiţiuni excepţional de avantagioase.

ANUL XV-lea No. 3696

25 BANI NUMARUL

MERCURI 13 AUGUST 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Márzescu 23.
— — TELEFON No. 300 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Márzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

SOCIALISM

Jertfa neînchipuită de sânge, care s'a vărsat în numele drepturilor celor mici, încredinţarea că tot prăpădul războiului nu se va putea pune la loc de cât prin munca celor mici, fac ca în toată Europa toţi ochii să se îndrepte către aceştia.

Ţara noastră trebue şi ea să urmeze chemarea v r e m e i. Fie de drag adevărat, fie de nevoe, partidele noastre politice şi-au adus aminte că există şi la noi o mişcare socialistă. O dragoste acută pentru socialism a fost cea d'intâi dovadă: după prima declaraţie de amor, eşită chiar din gura unui ministru, că „partidul socialist a devenit un partid de ordine şi se arată vrednic să iea parte la conducerea treburilor publice", a urmat o alta: „noi vom evolua net către stânga". In limbajul amorului succesiunea întrebărilor ar fi: „vii mata la mine?" Dacă nu s'a răspuns invitaţiei, spune în şoaptă: „atunci viu eu la mata".

Mişcarea socialistă română, vine astfel din nou la ordinea zilei.

Porsită altă dată de la Iaşi, a doctrină pur sufletească, a întrunit toată intelectualitatea dezinteresată de pe vremuri. Ştim în ce mod, într-o zi, tot de la partidul liberal i-a venit declaraţia de amor. Inlăuntrul acestui partid s'au topit toţi teoreticianii mişcărei socialiste române, şi au rămas în afară de acest partid doar câţi va fanatici cu drapelul având cu ei cadrele muncitoreşti din câte-va centre. Erau schivnicii, cari din schitul unde tineau credinţa curată, priveau la vlădicii cari, în odăjdii, oficiau, numai în numele cultului, în templul luat cu chirie.

Ştim, iarăşi, în ce mod a venit dezamăgirea foştilor socialişti, în ziua când—în sfârşit—tot vremurile au impus reforma electorală şi agrară, revendicările minimale ale lor. Compromisul partidelor burgheze a mutilat în aşa fel proectul iniţial, în cât raportorul reformelor, tutorul sufletesc al socialismului liberal, d-l Stere, a devenit „un solitar".

De-atunci, toţi foştii socialişti din stânga liberală s-au împrăştiat; unii stau azi în rezervă, iar alţii, cari cred că vremea îi cheamă la locul lor cel vechiu, revin izolaţi la matcă.

Fi-va, oare, partidul social-democrat, în actuala formă, simburele în jurul căruia să se închege toată suflarea doritoare de a vedea venind şi pentru ţara noastră vremea cea nouă?

Plămădit in toate ororile războiului, socialismul în Apus se ridică ca un drept al celor cari au plătit mai greu birul războiului. Acei cari prin uriaşa lor sforţare, in uzinele de arme şi muniţii, sau în faţa morţei ce i-a pândit veşnic, au adus izbânda, trebue să vadă că in patria cea nouă, izbânda le croeşte o viaţă nouă. Realizarea revendicărilor democratice ia, deci, oare cum, o formă de plată a unei datorii, iar scadenţa acestei vechi poliţe, se pune azi cu atâta putere, încât oligarhia nu o mai poate amîna. Capitalismul dă singur „cât" i se cere, ca să nu ajungă să vadă „cum" i se va cere.

La noi aceiaşi poruncă a vremei a făcut ca Regele însuşi să făgăduiască plugarilor din tranşee, că se vor bucura singuri de rodul isbânzei lor Făgăduiala se implineşte: Capitalismul nostru a dat capitalul său: pământul.

Liniştea cu care a primit ţaranul peste tot ordinea cea nouă, ascultarea cu care rămâne şi azi sub arme—singurul soldat din Europa care mai calcă încă câmpuri de bătae—ne arată că singura revendicare a mulţimei care ne-a dat izbânda, a fost împlinită. Ori ce i-am mai da, i este indiferent; votul obştesc chiar, nu'l încălzeşte; cu el, ori fără el, tot nu va lua parte la viaţa publică.

Prin urmare, la scadenţa poliţei către proletariatul nostru, vedem din capul locului că nu putem importa alte nevoi, de cât pe acelea ale mulţimei noastre „Vremea vinde şi nevoia cumpără" spune o vorbă veche romînească. Nu vom putea cumpăra o marfă pentru care avem puţini consumatori.

La noi, de altfel, socialismul a avut totdeauna alt cuprins decât în Occident. Lipsa unui proletariat industrial, în sensul apusean al cuvîntului şi izolarea totală de mişcarea socială a marelui proletariat agrar, au făcut ca partidul să cuprindă numai pe acei cari găseau în revendicările social-democrate satisfacerea nevoilor lor: abia în centrele mari lucrătorii din ateliere—mai ales C. F. R —şi proletariatul evreu, mânat acolo de egalitatea de drepturi cerută de program; aceştia au format cadrele credincioase ale acelor cari la fiecare 1 Mai au ascultat predica sfîntă a şefilor, iar la unele alegeri au votat chiar şi pe Rakovski, în numele partidului.

Se poate, însă, spune, că ceia ce a fost în trecut, nu mai este azi.

Situaţia de azi a socialismului nostru şi chemarea lui, va forma obiectul unei alte discuţii, de oarece technica gazetărească, impune anumite dimensiuni unui articol.

Dr. ŞTEFANESCU-GALAŢI

Câteva NOTE

Un ziar din Capitală propune ca articolele sibilice ale d-lui Iorga să fie traduse în româneşte pentru ca să fie înţelese de toată lumea.

Propunere nostimă dar inutilă, întrucât apostolul de la Vălenii a fost de multă vreme tradus de d. A. C. Cuza

*

Tovarăşul într'un apostolat al d-lui Iorga, sentenţiosul şi izolatul Lenin, încearcă a face propagandă bolşevistă acordând interviewuri p r i n telegrafie fără fir.

Cel puţin nu poate fi acusat că trage pe sfoară Europa!.

*

O înjghebare nouă din sursă cuzistă: Garda conştiinţei naţionale, care nu trebue confundată cu Conştiinţa gărzei naţionale.

Pentru mai multă precisiune este de adăugat că între asemenea gardă şi facultatea conştiinţei este o legătură ca între nucă şi perete.

*

Colaborarea între socialişti şi liberali este iminentă prin participarea la un guvern naţional a d-lui Ionaş Grădişteanu, fruntaş al partidului... radical-socialist.

Blanzy

Consecinţele unei greşeli politice

— D. Al. Marghiloman la Palat —

Ziarele au înregistrat un fapt, care numai pentru cei streini de mersul vieţei noastre politice poate trece neobservat: d. Marghiloman a fost la Palat, adus în acest scop cu un vagon regal de la Buzău.

In primul loc faptul în sine are semnificaţie, în legătură cu politica noastră actuală. După ce din Noembrie anul trecut Palatul nu avea nici un raport cu d. Marghiloman, iată-l astăzi pe «trădătorul» şi autorul păcei separate, chemat la Palat şi desigur nu într'o audienţă obicinuită şi pentru întâmplări banale.

Dar, lăsând la o parte laturea aceasta a problemei, nu putem să nu luăm în privinţa unei alte laturi, cu însemnătate deosebită din punct de vedere al politicei interne.

Pentru cei ce cunosc protocolul Palatului nu este nici un secret că nu numai că d. Brăteanu a fost de această invitaţie dar este cert că a recomandat'o chiar.

De aci se vede lămurit că d. Brăteanu nu s'a sinchisit de a avea raportul cu d. Marghiloman şi n'a înţeles să urmeze politica de distrugere a acelora cari au avut altă credinţă în privinţa rolului şi atitudinei României în marele conflict.

Că d. Brăteanu a procedat astfel, e foarte natural. D-sa continuă jocul de a arunca intre picioarele d-lui Take Ionescu pe d. Marghiloman pentru a putea urmări sistemul: divide et impera.

Că d. Marghiloman s'a lăsat să fie aruncat în braţele d-lui Brăteanu—şi or-ce s'ar spune, aşa este — lucrul este deasemenea foarte natural şi explicabil, în urma greşelei d-lui Take Ionescu de a urmări distrugerea celora ce s'au deosebit de d-sa pe chestia externă.

Ceea ce se întâmplă astăzi, faptul că d. Brăteanu continuă a domina, că partidul liberal continuă a avea un sprijin într'o ramură a partidului conservator, toate aceste sunt consecinţele marei greşeli politice a d-lui Take Ionescu, care in calitate de şef necontestat n'a înţeles că nu trebue să existe nimica pe lume care să-l preocupe mai mult de cât lupta contra liberalilor, şi că în lupta aceasta nu trebue să fie lipsit de nici un element antiliberal, or-cari ar fi fost sentimentele acelui element, într'o anumită chestie şi la un anume moment dat.

D. Take Ionescu a crezut că tovărăşia cu d. Marghiloman îi va strica. S'a înşelat. Liberalii nu s'au temut de acest lucru şi rezultatul se vede prin faptul situaţiei ce s'a creat actualmente şefului conservatorilor naţionalişti.

INSEMNĂRI

Afirmari şi Exemple

Ne-am plâns intotdeauna de intunericul în care suntem ţinuţi cu privire la formidabilele evenimente sociale din Rusia. Revoluţia socială comunistă este un act de o covârşitoare importanţă morală şi economică în istoria lumei. Şi dacă generaţiile viitoare vor învăţa în cartea năsuinţelor omeneşti, după personalitatea lui Trotzki şi regimul lui Lenin, este o ruşine ca noi, contimporani ai marei experienţe sociale, să nu putem cunoaşte şi studia cu un ceas mai curând cela ce posteritatea va memoriza in amănunt.

Se spune şi se pare că tactica bolşevistă este rea şi primejdioasă.

Renovatus

Incertitudini şi Precizări!.

— De la corespondentul nostru din Capitală —

Situaţia la Buda-Pesta.—Nici o ştire.— Chestia minorităţilor.— Guvernul General Prezan.— — Rostul lui —

In clipa în care scriu, ne aflăm la două extreme: pe de o parte o complectă incertitudine, pe de alta precizări,... cari urmeaza să fie verificate în viitor de mersul evenimentelor.

In ce priveşte primul lucru, trăim într'o absolută incertitudine cu privire la cele ce se petrec la Buda-Pesta şi tot ce se raportă la evenimentele în legătură cu capitala maghiară. De două zile nu se comunică presei, în această privinţă, de cât crîmpeie de telegrame, cu o semnificaţie anodină.

In schimb nu ştim nimic nici în privinţa armistiţiului impus de noi, nici despre cele ce fac cei patru generali, trimişi în grabă de Antanta. Nu ştim nici ce gândeşte Conferinţa despre noul guvern maghiar şi nici ce măsuri a luat sau înţelege să ia pentru clarificarea situaţiei. E cazul însă să ne întrebăm dacă şi de asta dată se poate spune: „pas de nouvelles, bonnes nouvelles"!

Ceea-ce ştim însă este că nu avem nici un motiv să ne bucurăm de reinstalarea Habsburgilor la Pesta. Arhiducele Iosef este fiul palatinatului este cel mai şovinist maghiar, este acel membru al dinastiei habsburgice care nu vorbeşte de cât ungureşte, este acel care înainte de război atîţa partidul independent ungar şi urma să devie regele Ungariei, dacă uniunea austro ungară ar fi fost desfăcută.

Cine îşi închipue că este în interesul democraţiei şi al românismului reinstalarea reacţiunei şoviniste maghiare, se înşală amar şi de aceia apare inexplicabil cum de a fost cu putinţă lovitura de stat din Ungaria, numai cu concursul jandarmilor.

*

Pe cînd in această privinţă, totul se reduce la incertitudini şi puncte de întrebare, în altă ordine de idei încep să se producă unele precizări.

Astfel, in legătură cu telegrama care vesteşte că se va revizui chestia minorităţilor in ce priveşte Romînia, **informaţi uni din sursă guvernamentală spun că deşi se va produce ameliorări ele nu vor fi de aşa natură încât d. Brătianu să se poată declara mulţumit şi deci vom avea rezistenţă şi schimbare de regim**

Schimbarea s'ar produce in ziua cînd aliaţii vor voi să se procedeze la semnare. D. Mişu va protesta la Paris, iar la Bucureşti d. general Presan va lua frâurele guvernului.

*

Importă puţin cu cine va face d. Presan guvernul. Are însă o mare importanţă ce fel de politică va face d-sa Acea politică, aşa spun guvernamentalii, va insemna refuz de semnare şi reristenţă.

Pînă unde? Cat de departe? Aci stă miezul problemei. Or, intru cît nu avem parlament şi nici nu va mai fi un guvern de partid, d. general Presan va avea caracterul de *homo regius* şi va face politica regelui. Pe de altă parte, nefiind angajat, ar fi posibil dacă în urma unor negocieri, d. general Prezan obţine oare-cari ameliorări de condiţii, ca d-sa să accepte ceea ce d. Brătianu nu ar putea accepta intrucît e prea angajat.

Cu alte cuvinte d. general Presan va face rezistenţă spre a negocia şi va semna dacă negociaţiunile vor aduce oare-cari ameliorări.

*

Rămâne un punct, în privinţa căruia nu s'a înzistat încă.

Soluţia unui guvern general Prezan cum va fi ea acceptată de opoziţia condusă de d-nii Take Ionescu—General Averescu?. Vor conveni ei că ea este o soluţie constituţională sau vor continua să vorbească de regim personal?. Şi apoi se vor mulţumi numai la manifestaţiuni platonice sau vor face n o u l u i guvern o opoziţie vajnică?. Iată atâtea întrebări, cari nu vor putea sa nu fie lămurite într'un viitor apropiat.

Un lucru este însă în afară de orce discuţie: Guvernul general Presan nu va dăinui, iar alegerile generale nu vor fi presidate de dsa—căci în caz contrar opoziţia se va obţine de la alegeri.

INFORMAŢIUNI

※ *Cuvântul d-lui Tache Ionescu.*—Ziarul „Romînimea" publică un nou comunicat cu privire la situaţia politică.

Se stăruesţe din nou asupra responsabilităţei exclusive a Coroanei, in timpul de astăzi al guvernărei fără Parlament, se susţine că politica d-lui Brătianu este „superlativul incoherenţei" şi se afirmă că dacă Romînia protestează şi refuză semnarea, guvernul actual trebue să rămîe pentru a suporta urmările politicei lui.

※ Primul act de guvernămînt al fostului cabinet Beydl, răsturnat de lovitura arhiducelui Iosef, a fost decretarea amnistiei generale.

※ Comandamentul corpului IV, a înştiinţat azi Prefectura de Poliţie, că acest Comandament va părăsi la 20 August casa Motaş, din strada Cuza-Vodă, pentru a se instala în Palatul cercului militar.

※ Oficiosul „Viitorul" crede că pătania comuniştilor din Budapesta are o directă repercursiune asupra Rusiei unde sunt pe cale a se produce revolte antibolşeviste.

„Viitorul" scontează căderea lui Lenin şi afirmă că, in cazul acesta, acţiunea Romîniei ar reprezenta un indoit serviciu pentru cauza Aliaţilor".

Se ştie însă că „Viitorul" de mult ne cîntă pe toate tonurile că cauza Conferinţei şi aliaţilor duce la nesocotirea intereselor noastre, de unde politica de rezistenţa a d-lui Brătianu.

Şi atunci pentru ce „Viitorul" ne atrage atenţia ca Romînia aduce servicii „cauzei aliaţilor", în loc de a servi interesele noastre proprii?

Sau guvernul face politică străină sau „Viitorul" spune poveşti, ca să ştim.

※ Din ordinul d-lui judecător de instrucţie, d. Omer Popovici a fost pus ieri în libertate.

La Farmacia Dr. RATIANU se găsesc următoarele specialităţi;
Urodonal, Apioline Chapoteaut, Jodone Robin, Arheol şi Riodine Astier, Eumictine, Santal Midy, Tablete Oxymenthol, Dragées Hecquet, Ovules şi Creione Chaumel, Huile Grise Vigier, Amponles Seringues Robert şi Cariére Fiole Enesol, Electrargol, Neosalvarsan Ehrlich, Colloiod Dubois, Santheosă pură, fosfatată şi cafeinată, Lacteol şi Lactobacilină în tablete, Cuscarine Leprince. Tablete Adaline şi Bromural, Capsule Bornival, Phosphatine Faliére, Fiole cu cyanură, şi bijodură, Supositorii Anţihemorroidale Midy, Digitaline Nativelle, Jubol, Pilules Déhaut, Hectargire A şi B. Colloiod Olinchevici alfa, beta şi gama, *Preservative pentru Doamne.*

LA MAGASINUL
„PROVODNIK"
LUPU HAIMOVICI
s'a deschis un raion de Manufactură, Galanterie şi Mărunţişuri etc. etc.
şi se vând cu preţurile cele mai reduse.

10 Forje noi de câmp
(FELDSCHMIEDE)
de vînzare la Atelierul I. MAREK Iaşi str. Socola 155.

Guvernantă se caută la copil de trei ani. A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Gh. Mărzescu 23 Iaşi.

Caut spre imediată angajare un mecanic cu referinţe bune.
JACQUS GRUENSPAN
Moara Albina, Soş. Sărărie 7

Curs primar pentru intrat în licee seminarii, şcoli normale etc. prepară elevi în timpul vacanţei, în mod conştiincios, institutorul C. H. VARTIC şcoala No. 1 de băieţi TRE-ERARCHI-Iaşi (strada C Negri 25.)

Fostul Hotel Europa
DE INCHIRIAT
de la 26 Octombrie 1919, pentru informaţiuni a se adresa proprietarului la N. MOTAŞ, Bulevardul Ferdinand No 9 Iaşi,

De vânzare ocazional şi urgent
2 Autocamionete pentru 12 persoane.
1 Automobil turism 7 locuri
1 Atelier complect pentru reparaţiuni de automobile.
Diverse materiale şi accesorii pentru automobile.
Informaţiuni BANCA IAŞILOR

Camion Automobil
marca MAG de 5 tone în bună stare precum şi Maşină de Aburi *Compound* cu 2 cilindre de 100 cai putere se vinde la Fabrica Textila Wachtel de la Copou. A se adresa la Banca Moldova.

Inştiinţare

In ziua de Marţi 12 Iunie crt a dispărut din casa d-lui Apostol directorul şcoalei primare Vasile Conta copilul Julius Budeanu (zis Bibică) de 14 ani statură înaltă, faţa albă, fruntea lată ochii căprii, părul castaniu dat în sus nas mic, cântă şi la vioară.

Cine ştie unde se află este rugat să înştiinţeze pe mama lui Ana Budeanu str. Săveseu 30 Iaşi, unde va primi o bună recompensă.

Poate veni acasă căci nu i se va face nimic.

P. S. Persoanele cari s'au adresat în str. Sărărie 30 (cum din eroare, s-a anunţat) sunt rugate a veni în str, Săveseu 30.

De vânzare 2 docare pentru un cal fiecare cu 4 locuri o saca pentru apă, 20 vase vechi de stejar pentru vin, 2 cări mari de stejar pentru vin roş, ciubere de st jar. 2 hamuri pentru un cal, diverse mobile, crevete, dulapuri, paturi de fer cu somiere, paturi turceşti şi diverse articole pentru gospodărie vitecică, toate în perfectă stare
A se adresa la D-l Avocat Ştefan A. Drăghici în str. N. Gane 12 între orele 7—8 a. m. şi 6—8 p. m. în fiecare zi.

Direcţiunea Institutului de Domnişoare
al societăţii ortodoxe (fost Humpel) str. Carp 2 face cunoscut că a început înscrierile pentru viitorul an şcolar.
Institutul cuprinde: curs primar, curs liceal după programa statului—curs modificat şi studii facultative: piano vioară, pictură, dans.
Cursurile vor începe în ziua de 15 Septembrie
Pentru orice informaţiuni a se adresa la cancelaria şcolii între orele 9—11 a. m,

Se caută 2 ajutori comptabile cu cunoştinţe bune de comptabilitate şi cu scriere frumoasă. A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Gh Mărzescu 23 sub I. B.

✻ *Ernst Haeckel*, marele naturalist şi filosof german a murit la Iena în vîrstă de 85 ani.

Pentru dezrobirea intelectului omenesc, n'a fost muncitor mai uriaş în lume, în epoca vieţii noastre, ca acest venerabil întemeetor al Monismului ştiinţific şi distrugător al zeilor unui cer de legendă şi încătuşare a cugetărei omeneşti.

Această pierdere ar fi ireparabilă dacă bătrînul savant nu şi-ar fi trăit îndelungata viaţă pentru a oferi omenirei tot ce mintea lui a concepput şi a creat.

Haeckel şi-a făcut cu prisosinţă datoria către umanitate. Rămîne altora sarcina de a duce mai departe făclia civilizaţiei omeneşti.

✻ *O întâmpinare.* Dl inginer agricol D. M. Teodoru ne adresează o scrisoare prin care protestează contra unei informaţii apărute în „Opinia" şi în care se făceau consideraţiuni severe la adresa activităţei agronomilor noştri.

D. Teodoru spune că unele cazuri izolate—ca acel al agronomului Zarman—nu pot atinge corpul întreg prin faptele urâte pe cari ceilalţi agronomi le dezaprobă.

Această firească declaraţiune este foarte frumoasă şi luăm act de dînsa. Asigurăm pe d. Teodoru că nu ne'am îndoit niciodată de sentimentele d'sale.

Trebue totuşi să recunoască odată cu noi că s'au dovedit multe, multe defecţiuni în sînul agronomilor noştri.

✻ La Primărie s'a primit azi suma de bani, constituind indemnizaţia de scumpete, acordată funcţionarilor comunali, pe lunile Iulie, August şi Septembrie.

✻ Proectele de reformă electorală şi agrară pentru Bucovina vor fi supuse zilele acestea semnărei Regelui

COLONIA ŞCOLARA

— ADUNAREA DE ERI —

Membrii societăţei „Colonia şcolară", s'au întrunit eri în adunarea generală. Şedinţa a fost deschisă de d-na Socor, vice preşedintă, după care s'a ales pe d. Vasiliu ca preşedinte provizor.

D Tăzlăuanu face o dare de seamă despre mersul societăţei în ultimii ani. Azi societatea dispune de un capital de 48,577 lei şi 21 bani. Adunarea aprobă Bilanţul şi dă cuvenita descărcare.

Se votează apoi budgetul pe 1919 1920, care se cifrează la venituri şi cheltuieli cu suma de 4000 lei.

Adunarea se prorogă apoi pentru ziua de 21 Septembrie, când urmează a se proceda la alegerea noului consiliu de administraţie.

Se mai hotăreşte ca în anul acesta să se distribue medicamente şi lapte, în chiar localurile şcolare, la elevii şcoalelor primare constataţi mai slabi şi mai nevoeşi.

■ DESCHIDEREA ŞCOALELOR PRIMARE.— La şcoalele primare înscrierile încep la 15 Septembrie stil nou, iar cursurile regulate la 20 ale aceleiaşi luni.

— Reparaţiunile localurilor şcolare n'au început, asemenea cele ale mobilierului, precum şi aprovizionarea localurilor de şcoli cu lemne de foc.

In cela ce priveşte localul şcoalei Trei Erarhi, unde fusese ministerul de lucrări publice, acest minister a afectat suma de 100,000 lei pentru restaurarea localului.

Orariul pentru noul an şcolar va fi de ziua întreagă, afară de acele şcoli, care au a funcţiona câte două în acelaşi local.

✻ Distinsa noastră concetăţeană d-na Maria Buţureanu a ţinut Duminecă la Chişinău o interesantă conferinţă, tratând despre: „Femeea şi societatea modernă".

Inalţi Prelaţi ruşi în Iaşi

Sosirea—Recepţia—Dejunul—Toasturile Amănunte

Mitropolitul Kievului, insoţit de mai mulţi înalţi prelaţi ruşi, a fost eri oaspetele oraşului nostru.

In timpul zilei I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a fost vestit de această visită. La ora 2, Inalt P. S. S. Mitropolitul a plecat la gară, insoţit de Părintele Nicolae, Protoiereul oraşului şi de numeroşi preoţi, în întâmpinarea distinsilor oaspeţi

Exact la ora fixată, trenul intră în gară şi se scoboară I. P. S. S. Antonie, Mitropolitul Kievului, insoţit de doi episcopi, 4 arhierei şi un colonel In tălnirea între Mitropolitul Pimen şi Mitropolitul Antonie a fost cât se poate de cordială.

După câte-va clipe petrecute în salonul de recepţie, cu toţii s'au urcat în automobile îndreptându-se la Palatul Mitropolitan, unde aveau să găsduiască. Mitropolitul Kievului s'a arătat viu impresionat de această binevoitoare atenţiune.

La Palatul Mitropolitan aceiaşi primire cordială.

După o o ihnă, Mitropolitul Kievului povesti că se află de mai multă vreme în refugiu în Polonia şi că acuma, plecă în Caucazia, hotărât de a infrunta toate greutăţile drumului.

La dejunul oferit de Mitropolitul Moldovei în onoarea oaspeţilor, a domnit cea mai perfectă cordialitate. I. P. S. S. Mitropolitul Kievului rid că cel dintâi toast, pentru sănătatea şi fericirea Suveranilor, pentru eroica armată română şi pentru prosperitatea României Mari.

A răspuns I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, închinând pentru o Rusie pacinică şi democrată.

După masă, Inalţii prelaţi ruşi au vizitat bisericele Trei Erarhi, Sf. Nicolae, Universitatea şi alte instituţiuni, primiţi pretutindeni cu o mare dragoste.

Seara au părăsit Iaşul, conduşi la gară de I. P. S, S Mitropolitul Pimen şi clerul ieşan.

Despărţirea a fost mişcătoare, Mitropolitul Kievului zicând că în Iaşi a simţit în adevărat ce înseamnă dragostea creştinească.

✻ D. Stoica, revizorul şcolar al judeţului, se află de câteva zile suferind.

✻ D-na Maria Coman a fost numită impiegată la serviciul sanitar al oraşului Iaşi, în locul d-nei Maria Pârţianu.

✻ Dl. Ion Florea, agent sanitar al cercului Costuleni, a fost transferat în postul de mecanic la spitalul Ungheni (Iaşi).

✻ DE LA SINDICATELE GALBENE. Comitetul sindicatului naţional al muncitorilor şi micilor slujbaşi C. F. R. a hotărât să adere la lupta întreprinsă de Garda conştiinţei naţionale, rămînînd strâns unit în jurul drapelului naţional şi al Tronului, şi a contribui cu toate puterile la propăşirea patriei.

Vor fi trimişi doi delegaţi în comitetul gărzii naţionale.

✻ La şcoala comercială superioară din localitate sunt vacante 8 locuri de bursă.

Cererile de înscriere se adresează direcţiei şcolei până la 21 Septembrie. Concursul se va ţine între 21—28 Septembrie.

✻ Pentru a se clarifica situaţia militară a dentiştilor care nu sunt doctori în medicină, însă au dreptul de liberă practică a dentisticei sunt rogaţi a trimite Marelui Cartier General Serviciul Sanitar la Spitalul Militar „Regina Elisabeta" adresa, vârsta, gradul ce au în armată, contingentul, unitatea din care au fost demobilizaţi în 1918

✻ TIMP DE PACE.— Se telegrafiază din Essen că dezarmarea Germaniei continuă.

Polygoanele de artilerie de la Essen, Meppen şi Tangermunde au fost transformate într'o largă măsură în câmpuri de experienţă pentru maşini agricole

Insăşi uzinele Krupp şi-au adaptat fabricaţiunea la nevoi din timp de pace.

✻ Chestia responzabilităţilor.— Ziarul „Hamburger Neueste Nachrichten" publică o scrisoare deschisă a prinţului Heinrich de Prusia către regele George al Angliei, în care pretinde următoarele:

„Faptele şi documentele arată fără nici o îndoială că singur guvernul englez, de ani de zile, a pregătit acest război mondial pentru a îndepărta concurenţa jenantă a Germaniei şi astfel, numai guvernul englez poartă răspunderea declanşărei războiului".

Apoi prinţul german susţine că dacă se voeşte o clarificare a adevărului, apoi conducătorii englezi ar trebui să compară în faţa judecăţii.

✻ Camera badeneză a cerut guvernului să prezinte un proect de socializare a cinematografelor şi în acelaş timp să stabilească un serviciu special pentru controlarea cheltuelilor acestei industrii.

✻ DIN COŢMANI (Bucovina) ni se scrie că în ziua de 4 August s'a sărbătorit cu o deosebită solemnitate ziua onomasticei M. S. Reginei, în prezenţa autorităţilor în fruntea cu prefectul şi primarul, şi a reg. 13 infanterie sub comanda d-lui locot-colonel Ionescu.

După terminarea serviciului divin, preotul Gh. Gheorghiu, confesorul reg. 13, a ţinut o frumoasă cuvântare asupra însemnătăţii zilei, apoi a luat cuvântul d. locot-colonel Ionescu, după care a urmat defilarea trupelor.

✻ BIBLIOGRAFIE — A apărut No. 9 10 din revista socială literară-artistică „SCÂNTEIA" cu următorul sumar: G. Spina: Pământul, C R. Ghiulea: Reabilitarea lui Juda?, I. Brosu: Sărbătoarea Pânii, Demostene Botez: Rodion, *** Cântec Iubirea trece I Niedal: Piscul, Enric Furtună: splendoare stelară, C. Schreiber: O forţă a Naturii, L. Leoneanu: Romanţă de seară. Literatură-Artă etc. etc.

Preţul 1 leu.

—„Rolul României în Epoca de regenerare a Bulgariei" de Petru Constantinescu.

Un erudit studiu de naraţiune şi teorie istorică, prezintând şi o deosebită actualitate politică. Un volum de peste 100 pagini, preţul 5 lei.

SPECTACOLE

✻ La Cinema ELISABETA.— Astăzi în matineu şi seara, pentru I-a oară în Iaşi „Singură pe lume sau Maciste Învingător", superbă dramă de aventuri în 6 acte.— Desfăşurare de mare senzaţie. In rolul principal apare simpatica şi graţioasa artista d-ra Cecyl Tryan.

In curând LAMPO:

✻ Grădina şi SALA Cinema SIDOLI Astăzi şi în zilele următoare: Nou! Nou! O montare grandioasă! ULTIMUL AMOR (Le dernier amour) splendidă desfăşurare dramatică în 5 mari acte interpretată de somităţile scenelor din Occident.

Bogatul şi splendidul program este completat cu interesanta vedere de pe natură: MUNTELE ATHOS precum şi o frumoasă comedie, CERCUL MAGIC

✻ GRADINA CINEMA TRAIAN.— Astăzi şi în zilele următoare; Ultima noutate cinematografică: FEMEIA FARA INIMA grand oasă dramă sentimentală cu o acţiune ce se desfăşoară pe anticele locuri ale Egiptului cu vederile vechei cetăţi Memphis etc. etc.

Interpretarea se datoreşte celebrei artiste Italiane BIANCA BELINCION o ouă stea a Romei.

Stiri Telegrafice

Monarchia în Ungaria

— Arhiducele Iosif regent —

Nauen.—Archiducele Iosif a primit a funcţiona ca regent până la alegerea adunării naţionale.

El a primit jurământul membrilor din cabinet.

Aliaţii şi schimbările din Ungaria

LYON. — Sîmbătă şi Duminică Consiliul suprem interaliat nu a ţinut şedinţă. Din această cauză nu s'a putut lua în consideraţiune comunicarea telegrafică a archiducelui Iosif, prin care acesta cere să fie recunoscut de aliaţi ca regent în Ungaria.

S'a stabilit ca eri, Luni, Aliaţii să dea răspunsul cuvenit.

Criza din cabinetul sîrb

LYON.—Fostul prim'ministru Protici, se arată dispus a forma din nou cabinetul condiţionînd aceasta de eliminarea din minister a vechilor miniştri de Interne, Comunicaţiuni, Reforme agrare şi Culte.

Dezminţire

LION.— Ştirea lansată că Puterile aliate ar fi intrat în legături cu fostul Impărat Carol al Austriei se desminte.

De asemenea trebueşte privită ca nefondată versiunea că Antante ar susţine pe arhiducele Iosif ca regent în Ungaria.

Intre România şi Polonia

LION.—Peste puţin timp se va pune în circulaţie un tren express, direct, între Bucureşti şi Varşovia.

Ocuparea Sileziei

LION. —Armatele aliate cari au primit misiunea de a ocupa regiunea Sileziei de sus au trimis câteva batalioane.

Plecare

LION.— Dl. Abel, guvernatorul general al Alegariei, insoţit de soţia sa au părăsit portul Marsilia, pentru a se reîntorce în patrie.

Oraşe decorate

LION.—D. Poincarre, preşedintele republicei, a predat insemnele „Legiunei de onoare" oraşelor Hasebrick şi Dunkerque

De vânzare Una casă situată în comuna Cepou Rediu-Tătar. compusă din 6 camere, bucătărie, locuinţă servitori, hambar, 2 pivniţe, fântâni, grădină pomi fructiferi, suprafaţă 5000 mtr², bună pentru fermă.
Preţ convenabil A se adresa la D-na Constantinescu sau la Iaşi Strada Banului 2 la D-l Gr. Carp

ATENTIUNE!
La Ceasornicăria R. DULBERG
IAŞI, STRADA CUZA-VODA 85, IAŞI
A sosit un mare transport de diferite CEASORNICE DE MÂNA ŞI DE BUZUNAR precum şi BIJUTERII FINE şi se vinde cu preţurile : : : cele mai reduse : : :

PARFUMERIA „MERCUR"
AIZIK MOSCOVICI & SEGALL
CENTRALA: Bucureşti, Cal. Victoriei No 30 (Casa Macca)
SUCURSALA Iaşi, str. Ştefan cel Mare No. 55
Anunţă onor clienţele din Moldova, Bucovina şi Basarabia că este foarte bine asortat cu Parfumerie Francez: Coty, Houbigant, D'orsay, Poger et Gallet, Piver, etc. Articole de cauciuc, pansamente perii pentru dinţi, piepteni etc
Toate furnizate direct dela sursă.

ANUL XV-lea No. 3697

25 BANI NUMARUL

JOI 14 AUGUST 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . 40 „
TREI LUNI . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Márnescu 22.
— — TELEFON No. 300 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Márnescu 22 — —
Sentoţionarà exclusivă a publicităţii
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITATII IASI

Veşti de peste Nistru

Nistrul e o apă măreaţă, care curge limpede în albia stâncoasă. In coturi adânc tăiat. Soroca se înalţă în etaje de vile şi vii. Călătorului care vine din depărtările Podoliei, veche aşezare îi apare ca o surprinzătoare viziune învăluită în abur de vis. La malul apei cetăţuia medievală a vechilor străji sorocene cari păzeau hotarul moldovenesc, doarme într'o netulburată şi adîncă melancolie. Pe maluri, între holdele pârguite de soarele de Iulie dincolo, ori între şiragurile de copaci dincoace, aproape nu se zăreşte mişcare. Peisagiul parcă dormitează Cu toate acestea suntem pe un front de război. Dincolo e haosul de anarhie al Ukrainei; dincoace, de pe înălţimi, stăpânesc tunurile noastre.

Chiar în faţa Sorocei, satul malorus Ţichinăuca se pare că nu trăeşte şi nu se bucură de ogoarele-i sămănate, decât pentrucă se află supt traiectoria proectilelor de dincoace. Starostele de-acolo bucuros urmează poruncilor de pe ţărmul drept—numai să poată scuti sărmanele aşezări ale gospodarilor lui de fierul şi focul cari cutreeră în ţinuturile învecinate.

In noaptea de 24 spre 25 Iulie, în liniştita noapte a Sorocei s'au auzit bătăile surde ale tunurilor Nimeni nu s'a emoţionat Cunoscuţii noştri ne au încredinţat că trebuie să fie ceva dincolo.

In adevăr, dimineata primim ştiri. Tunul a bătut la Jampol, dincolo de Nistru la 7 Kilometri. Străjile noastre ştiau că această nenorocită capitală de ţinut sufere de câtva timp într'una încălcările tuturor bandelor şi tuturor aventurierilor Ukrainei. Ştiau că „trupele" lui Petliura nu de multă vreme au pus stăpânire pe oraş alungând pe bolşevici, au aruncat bir de războiu asupra locuitorilor şi au executat sumar un lung şirag de suspecţi şi trădători... Ca o urmare logică, stăpânitorii vremelnici au căutat aur, în toate saltarele, lăzile şi ascunzătorile caselor şi au luat în stăpânire ultimele rezerve de grîu de prin cămări. Banul nu lipseşte în Ukraina. Ba se pare că e chiar prea îmbelşugat. Dovadă că funtul de pîine se plăteşte pînă la 60 de ruble. Dar nemernicii oameni preferă un pumn de grîu grămăzilor de ruble de hîrtie.— Cu capetele plecate Evreii şi Haholii dela Iampol au suferit şi această furtună după multe altele, aşteptînd zile mai bune. Mai cu samă Evreii au avut a păti şi de astădată din nou toate calele sparte,— căci se pare că simpla politică a pogromurilor e în foarte mare cinste în cenuşiile întinderi de peste Nistru.

Dar iata că în noaptea de Vineri spre Sîmbătă a bubuit tunul bolşevicilor. Şi dimineaţa, pe o vreme ploioasă, străzile de pe malul drept au putut vedea în Iampol învălmăşeala şi lupte. Stăpînitorii de eri erau scoşi din bîrloguri, alungaţi pe uliţi, împuşcaţi şi tăiaţi. Petliuriştii, inferiori în număr, au părăsit repede cîmpul de luptă. Bolşevicii au pus stăpânire pe oraş—şi au tras cu boii undeva, la adăpost supt un şopron, cele patru tunuri cari la sprijiniseră acţiunea...

Indată a început, firește, a se face o nouă rînduială. O listă de trădători şi suspecţi a eşit la iveală —cu execuţiile de rigoare. Percheziţiile şi confiscările au început din nou...

Toate aceste lucrări se petreceau la o zvîrlitură de băţ peste Nistru. Moldovenii de dincoace aveau din nou un spectacol care de doi ani de zile se repetă necontenit. Iampolul e o mică icoană a stărilor de lucruri din întreaga Ukraină. Nu e de mirare când se aud veşti despre convoiuri de nenorociţi cari vin la malul Nistrului de dincolo, întinzând braţele şi cerşind cu plîngeri ajutor,—ca să se poată întoarce liniştea la bântuitul lor cămin.

Sorocenii treceau dimineaţa la treburile lor, se opreau şi vorbeau liniştiţi despre zgomotele nopţei...

— A bătut tunul la Iampol...

Era o întîmplare neînsemnată. Dar în câte locuri, pe marile întinderi ale Podoliei şi Hersonului pînă la Kiev şi dincolo, bate tunul şi curge sîngele! In câte colţuri se sugrumă fraţi pe fraţi, în câte tîrguri uliţile „jidovimii" sunt înecate în sînge şi zăgăzuite cu mii de cadavre.. O nebunie roşie bîntue fără s t a v i l ă în ţara stepelor, şi parcă bate dintr'acolo un vînt de nenorocire şi de nemărginită tristeţe. Fără îndoială, în om trăeşte o fiară. Vai de el cînd gratiile au fost rupte şi bestia adulmecă sîngel

Tunul bate la Iampol şi mai departe. Nistrul curge însă liniştit şi limpede în albie de stîncă, şi dincoace grînele se coc, cu luciri de aur, supt un cer de pace, care îmi apare ca supremul bine, între marile şi micile necazuri ce ne bântue.

Soroca MIHAIL SADOVEANU

Câteva note

Se afirmă că vom avea în curând un guvern Presan.

In sfârşit, ne..democratizăm!.

*

Confratele „Mişcarea" ne ţine de rău că vorbind de d O tavian Goga, n'am utilizat atributele. Le satisfacem dorinţa: D Goga este un fost poet corect şi un actual politician îndoielnic, cu veleităţi princiare..

*

Cenzura nu permite a vorbi despre grevele din străinătate.

Excelenţii confraţi de la cenzură, după cum se vede au slăbiciunea a se recomanda d r e p t burgheji-capitalişti. Zadarnic!. Ştim bine că sunt proletari ca şi noi.

*

Conform unui decret-lege recent, comercianţii au afişat preţurile mărfurilor.

Pe viitor vom fi deci speculaţi cu preţuri fixe.

*

Poliţiştii englezi s'au pus în grevă. Unde dă aşa chilipir peste socialiştii noştri!.

Blazy

Rezistenţă activă

— Urmările ocupărei Budapestei —

Am arătat din primul moment ce înseamnă acţiunea noastră energică în contra ungurilor culminînd prin ocuparea Budapestei.

Din capul locului, înaintărei noastre i s'a opus un veto al Antantei prin reprezintantul Italiei colonelul Romanelli.

Noi ne-am dat seama că salvarea intereselor noastre v i t a l e stă în propriile-ne mîni şi că nu putem avea încredere în propunerile aliaţilor cari se reazemă numai pe interese financiare şi economice, fără legătură cu datoria şi considerat unea alianţei şi prietenie.

Astfel am d săvîrşit acţiunea militară împotriva recomandărilor antantei, precizând înţelesul politicei de rezistenţă printr'o rezistenţă activă.

Iata însă că Antanta, contrar tradiţiei istorice şi spre deosebire de propria-i uzanţa de până acum, nu voeşte să se resemneze în faţa faptului împlinit nici măcar atât cât s'a resemnat faţă de acţiunile demerare ale Ungariei lui Bela Kuhn.

Conferinţa ne face semnificaţiunea, nu recunoaşte starea de fapt şi ne impune noui sacrificii in dauna intereselor şi demnităţii noastre de stat şi naţiune.

Suntem trataţi ca un stat inamic şi invins. Faţă de asemenea ciudată împrejurare nu ne rămâne decât să arătăm că singurul lucru ce posedăm şi dorim a-l păstra intact este conştiinţa şi demnitatea.

Iată pentru ce trebue să ne condocem hotărât pe temeiul intereselor noastre vitale, sprijiniţi pe forţa noastră proprie.

Conflictul dintre noi şi ungari este o chestiune care interesează aceste două naţii, cu exclusiunea intervenţiilor imperialiste şi cine

Aşa dar noi avem de hotărât iar rolul celor mari este să ia cunoştinţă.

INSEMNARI

ERNST HAECKEL

După o îndelungată şi rodnică viaţă, Ernst Haeckel închide ochii la Jena în vârsta de 85 ani.

Acest mare naturalist şi filosof german, de la munca de amănunt a experienţei ştiinţifice în lumea microscopică a biologiei, s'a ridicat la treptele cele mai îndrăzneţe ale sintezei teoretice şi putem chiar spune că, influenţat de caracteristica spiritului filosofic german, a ajuns a şi avânta cugetarea vastă în documentul abstract al metafizicei.

Născut la Potsdam în 1834, Haeckel ajunse în curând celebru prin studiile lui asupra compoziţiei şi aspectului protoplasmei, prin descoperirea mult contestată a moneri şi prin analiza celulei protoplasmatice—baza fizică a vieţii.

De la studiul ştiinţific experimental, Haeckel a trecut la considerat uni de ansamblu asupra morfologiei, susţinând cu îndrăzneală teoria transformismului şi îmbrăţişând toată existenţa lumei în jurul omului readus la unitate —, doctrina unităţii, monismul.

Când Haeckel răsărea pe cerul ştiinţei universale, marele Darwin era în plină strălucire şi biologul englez d n primul moment a apreciat şi onorat pe colegul său german.

Haeckel a propovăduit entuziaste consideraţiuni filosofice în sprijinul libertăţii de cugetare şi a salvărei lumei din ghiarele superstiţie teiste. Din această pricină a avut de suportat o grea luptă cu preoţimea şi reacţiunea intelectuală din Germania şi de pretutindeni Dar Haeckel a rămas victorios sub scutul invincibil al ştiinţei, pregătind posteritătii civilizaţia monistă, în scopul descoperirei şi stăpânirei de către om a secretelor naturei, pentru ridicarea materială şi morală a omului şi pregătirea unei vieţi de indestulare şi tihnă pentru mulţimea poporului bun şi muncitor.

Doctrina lui Haeckel a dezvoltat baza teoretică a sistemului social care afirmă şi înfăptueşte dreptul poporului la propria-i conducere.

Şi astăzi, adormind în eternitate, Haeckel duce cu dânsul un surâs fericit pricinuit de încrederea izbândei celei mai depline care îi va încorona mormântul.

Renovatus

Informaţii

■ Situaţia în legătură cu evenimentele dela Budapesta continuă a fi nu numai accelerată dar şi excesiv de incurcată.

Lovitura de stat din Ungaria cu răsturnarea habsburgilor ar fi provocat în apus nemulţumire şi mai cu seamă nedumerire căci noi, care aveam acolo paza ordinei şi a poliţiei, am lăsat să se facă o lovitură de stat, care de fapt înseamnă *Austro-Ungaria rediviva* **E foarte greu de prevazut cum se vor clarifica faptele.**

※ *Toate tratativele urmate pentru înfiinţarea unui tren direct între Bucureşti şi Varşovia sunt terminate. In curând expresul Bucureşti-Varşovia va circula zilnic.*

De asemenea tratativele pentru înfiinţarea unui tren expres Bucureşti. Lemberg - Praga-Viena sunt foarte avansate şi în curând va fi pus în circulaţie şi acest expres.

※ *Ştirea înregistrată de noi acum câte-va zile se confirmă.*

Conferinţa păcii, cercetând clauzele tranzitului şi protecţiei minorităţilor din tratatul cu Austria, a adus uşoare modificări de redacţiune lăsând neatins principiul încălcărei suveranităţii micilor state.

※ *Ziarul „Epoca" a fost primul care a înregistrat versiunea formărei unui guvern sub preşedinţia d-lui general Presan.*

Acelaş ziar este primul care dezminte probabilitatea faptului, ştirea răspândită fiind „o manoperă mai mult, pentru deruterea opiniei publice în actuala criză".

※ In bulentinul asupra situaţiei, oficiosul „Viitorul" anunţă că „se fac tentative in Austria pentru restabilirea regimului monarhic spre care se pare că merge de astfel şi Ungaria.

※ In urma stăruitoarei intervenţii a d-lui G. Grigoroviciu, guvernul a revenit asupra măsurei prin care urmau să fie expulzaţi din Bucovina locuitorii galiţieni supuşi austriaci.

※ „Epoca" crede a şti că alegerile vor fi amînate pentru data de 1 Noembrie.

※ Ministrul finanţelor a terminat cele două proecte de decrete-legi privitoare la sporirea taxelor de timbru şi la impozitul asupra cîştigurilor de războiu.

De neînţeles cum aceste două importante măsuri, în special impozitul asupra cîştigurilor de război, întârzie totuşi a fi supuse semnărei Regelui şi publicate în „Monitorul Oficial".

※ Bursa continuă a marca o mare urcare a tuturor valorilor nu numai la cele cotate la bursa oficială ci şi la cele cotate la târgul liber.

Societatea de Asigurare *Dacia*, Banca Agricolă marchează urcări. Petrol-Blok marchează o primă de 480 lei.

Subscripţia la *Industria Ardealului* a fost revocată, întru cît acţiunile au fost distribuite a l'am'abe. Ele marchează de pe acum o primă de 160 lei bucata.

※ D. general Prezan se află în Capitală, bolnav de gripă.

※ Se afirmă că d. Fluerăş, fost ministru în consiliul d'rigent din Sibiu, va pleca la Lucerna ca reprezintant al socialiştilor romîni la congresul internaţional socialist.

※ Procesul cunoscutului bancher Margulies, originar din Iaşi, care se dezbate în faţa consiliului de războiu din Marsilia se va termina în cursul săptămânei acesteia.

Pe ziua de 7 August s'au terminat depoziţiile martorilor, iar a doua zi s'a început acuzarea comisarului republicei.

Pledoariile apărărei sunt foarte lungi.

※ Camera franceză a fixat pentru 26 August dezbaterea tratat. de pace Imediat după aceia va începe discuţia asupra proectului de amnistie.

※ Ziarele franceze cu data de 8 August publică in extenso condiţiile de armistiţiu intre România şi Ungaria, condiţii pe care guvernul nostru nu a găsit de cuviinţă să le comunice presei din ţară.

※ Azi au sosit in gară 100 vagoane făina de la aliaţi, cu destinaţia pentru manutanţă.

※ Caporalul de graniceri Gh. Zaharia, din comuna Copou, umblînd cu un revolver, acesta s'a descărcat, glontele lovind pe caporal in piciorul stâng.

Pacientul a fost internat in spital

※ INTREBARE.—Se ştie că marii proprietari intenţionează inchegarea unui aranjament in virtutea căruia sindicatul proprietarilor impreună cu patronii brutari să reguleze ei repartiţia şi aprovizionarea cu făină şi pâine a populaţiei.

Am dori să ni se lămurească dacă nu suntem cumva in faţa primejdiei unui monopol care ar avea ca urmare menţinerea unui preţ ridicat al pâinei, in timp ce recolta abundentă şi depositele din făina australiană ar permite scăderea treptată a preţurilor şi uşurarea populaţiei.

Facem această întrebare pentru liniştirea opiniei publice care se arată in mod legitim ingrijorată.

※ BANCHETUL BASARABENILOR La 18 a lunei s'au sfârşit cursurile de vacanţă, pe cari profesorii basarabeni le urmează la Universitatea noastră.

In ziua de 20 August, profesorii basarabeni vor părăsi localitatea, însă înainte de a se înapoia la posturile lor, vor face o excursiune in Bucovina, insoţiţi de un grup de profesori ai Universităţei noastre.

Vor trece prin Putna, unde vor depune o coroană pe mormântul Marelui Domn.

Sâmbătă seara, va avea loc la „Căminul Studenţesc", un banchet oferit de profesorii basarabeni, în onoarea profesorilor Universitari ale căror cursuri le-au urmat în timpul vacanţei.

Mâncărurile şi vinul va fi din produsele Basarabiei.

※ ARHIDUCELE IOSEF.— La ordinea zilei este astăzi persoana arhiducelui Iosef şi lovitura de stat pe care a intreprins-o la Buda-Pesta.

Arhiducele aparţine ramurei Toscane a casei de Habsburg-Lorena. El este fiul arhiducelui Iosef şi al princesei Clotilda de Saxa-Coburg-Gotha Este doctor in drept şi in ştiinţe tehnice de la universitatea din Budapesta şi căsătorit cu Augustina de Bavaria

La izbucnirea revoluţiei ungare el a fost printre primii care au recunoscut regimul republican şi renunţase formal, el şi fiul său-mai mare, la toate drepturile şi prerogativele de arhiduce şi membru al familiei imperiale-regale.

Dar se dovedeşte acum că această renunţare a făcut-o la strâmtoare şi ca acum revine cu potte de domnie.

※ COMERCIANŢII ŞI SPECULA — Eri o delegaţie a Comercianţilor detaliişti s'au prezentat şi a fost primită de d. N. Maxim, prefect de Poliţie.

Comercianţii s'au plâns că decretul pentru combaterea speculei nu specifică cine are dreptul să se folosească de beneficiul de 30 la sută peste factura de import: angrosistul, sau la un loc angrosistul şi detailistul şi in acest caz, în ce proporţie.

D. Prefect a promis că va da repede o dezlegare acestei observaţiuni a Comercianţilor detaliişti.

※ Inscrierile la şcoala naţională de viticultură, osnologie şi horticultură din Chişinău se primesc la direcţia şcoalei până la 5 Septembrie.

Examenele de admitere vor începe la 15 Septembrie, iar cursurile la 1 Octombrie.

Pentru interni sunt 15 locuri de bursă şi 10 solve.

※ *Campania opoziţiei.*— Toţi şefii opoziţiei se află in Capitală, în vederea rezolvărei crizei politice.

O consfătuire intimă a avut loc între d-nii Take Ionescu, general Averescu, Iancu Florescu şi Vladimir de Herta.

E vorba ca opoziţia să facă un demers colectiv pe lîngă Suveran.

※ Studenţii universitari Evrei sunt convocaţi pentru Vineri 14 August a. c. ora 10 jum. la o mare consfătuire ce va avea loc la şcoala Cultura.

Chestiuni importante la ordinea zilei.

※ *Turneul d lui Sibianu.*— Distinsul nostru concetăţean, profesorul Ilie Sibianu, se află in turneu artistic prin Ardeal.

După cît aflăm, marele nostru pianist a reportat adevărate triumfuri la Braşov, Sibiu şi Cluj.

După cererea societăţilor muzicale ardeleneşti, d. Sibianu va pleca la Buda-Pesta unde va cânta compoziţia d-sale „Rapsodia Romînă".

■ Reuşiţii la examenul de capacitate. Geografia: d-nii Gheorghiu Neculai, Mironescu Cristofor, Dinculescu N., Cancel P., Mihailescu Vintilă, Florinescu A., Teofănescu Eugen, Boga Leon, Ursoiu Ioan, Teodorescu Ioan. Teodorescu Stoica, Corodeanu Stefan. Mihuliţ Alexandru şi Dimitrescu Vintilă.

PALAVRA ?,

※ *Constituirea protoereilor.*—Vineri va avea loc la Palatul mitropolitan o adunare a tuturor protoereilor şi revizorilor eclesiastici din eparhia Moldovei.

Se va discuta în primul rând chestia unificărei bisericei, făcând ca fruntaşii bisericei din eparhie să iele cunoştinţă de statutul lui Şaguna, care va forma baza alcătuirei viitoare a bisericei.

A doua chestiune va fi aceea a congresului preotesc. Cu acest prilej I. P. S. S. Mitropolitul va expune vederile sale în această privinţă.

※ CHESTIUNEA UNGARA.—Ziarul „Reichspost" din Viena află că Antanta va cere să i se predea foştii miniştri unguri Bella Kuhn, Landler şi Pogany.

Preşedintele Adunărei Naţionale d. Seitz, a declarat că nu trebue refuzat dreptul de azil foştilor bolşevici unguri.

•

„Deutsche Allgemeine Zeitung" află că contele Andrassy are şanse a prelua conducerea guvernului ungar.

Guvernul din Budapesta a ridicat măsurile asupra presei, dând o desăvârşită libertate.

PALAVRA ?.

※ Confratele nostru d. Adonis Popov şi soţia au îndeplinit astăzi dureroasa solemnitate a înmormântărei copilului lor Ioana-Maria, adormită întru fericire la vrâsta de 3 luni.

Crud loviţii părinţi şi-au încredinţat copila în braţele adormitului ei unchi Grigore Popov, pentru a fi legănată în dragoste familială până la învierea cea de apoi.

Trimitem îndureraţilor noştri prieteni o caldă şi mângâietoare îmbrăţişare.

■ In localitate s'a înfiinţat o societate cu scopul de a răspândi studiul limbei ebraice, pentru a o face o limbă vie. Iniţiatorii sunt d-nii Weisberg, Carol Drimer, Moses Nacht, Apfelbaum, etc.

※ La Constanţa s'au declarat trei cazuri de holeră printre călătorii sosiţi cu un vapor din Sevastopol.

※ D. Haliţa, prefect de judeţ, a confiscat azi 2000 chilograme făină de la Aliaţi, care trimisă în judeţ, a fost revândută unui brutar din localitate spre speculare

D. Haliţa a deschis o anchetă severă în ceea ce priveşte şi alte cantităţi de făină, bănuite a fi fost sosite.

PALAVRA ?.

※ In învăţământul secundar al băeţilor, mai sunt vacante următoarele ore: Galaţi Ştiinţele naturale 15 ore, Focşani limba română 14 ore şi Târgovişte, muzica, 10 ore.

※ La Varatic a încetat subit din viaţă bătrânul profesor Vasile I. Botez. Era o figură frumoasă ieşană şi moartea sa, atât de neaşteptată, lasă regrete unanime

※ ECOU.— In cercul intim al familiei s'a serbat în seara de 11 August a. c. logodna D-rei Rebeca Liebling cu Dl. Adolf Iosupovici comerciant din Iaşi.

※ *Mare transport de ghete* de box chevreaux şi lac pentru barbaţi şi dame, au sosit direct din America la Magazinul EMANOIL MARCOVICI Str. Stefan cel Mare 54 (vis a-vis de Banca Naţională).

SPECTACOLE

※ La Cinema ELISABETA.— Astăzi în matineu şi seara, pentru I-a oară în Iaşi „Singură pe lume sau Macista Învingător", superbă dramă de aventuri în 6 acte.— Desfăşurare de mare senzaţie. In rolul principal apare simpatica şi graţioasa artista d-ra Cecyl Tryan.

In curând LAMPO:

※ Grădina şi SALA Cinema SIDOLI Astăzi: Pina Menichelli şi Diana Karenine vor apare în ultimele lor creaţii în care au obţinut cele mai strălucite succese pe ecranele cinematografice din întreaga lume: „Supremul Strigăt şi în voia Soartei" emoţionantă dramă de actualitate in 5 mari acte şi un prolog.

※ GRADINA CINEMA TRAIAN — Astăzi şi în zilele următoare; Ultima noutate cinematografică: FEMEIA FARA INIMA grandioasă dramă sentimentală cu o acţiune ce se desfăşoară pe anticele ocuri ale Egiptului cu vederile vechei cetăţi Memphis etc. etc.

Interpretarea se datoreşte celebrei artiste Italiane BIANCA BELINCION o stea a Romei.

Stiri Telegrafice

Comunicat oficial din 12 August 1919

Frontul de est.— Schimb de focuri de armă mai vii în sectorul Duboşari. Incercări de fraternizare au fost respinse cu focuri.

In operaţiunea interprinsă de escadrila noastră de vedete la gura Nistrului, s'au mai capturat încă două obuziere de 152 mm., material de telegraf, telefon, cale ferată şi câteva bărci.

Frontul de vest.— Se urmăresc fugari armaţi, în pădurile dela nord şi vest de Erlau şi dela S. V. de Buda-Pesta.

Sfaturile Conferinţei

— Notele adresate guvernului român —

Lyon.—D. Henry Cambon, ministrul-plenipotenţiar francez la Bucureşti, a remis Sâmbătă primului-ministru Brătianu trei note din partea consiliului suprem. Printre altele, Conferinţa invită guvernul român a nu lua dispoziţiuni personale în Ungaria — ci să se mărginească a coordona hotărîrile sale cu acele ale reprezentanţilor Antantei cari se găsesc la Budapesta.

Acţiunea polonă contra bolşevicilor

—Viguroasa ofensivă a polonezilor.—Consecinţe însemnate.—

PARIS.— Turnul Eiffel. Ştirile cari parvin prin telegrafia fără fir indică că armatele poloneze au început o puternică ofensivă contra bolşevicilor. Acţiunea aceasta este socotită ca foarte însemnată dat fiind faptul că armatele poloneze sunt în număr considerabil şi au la dispoziţie numeros material de artilerie.

Primele rezultate ale acestei ofensive marchează un succes considerabil.

Dacă ştirile privitoare la această ofensivă se vor confirma în totul, atunci este sigur că guvernul sovietist se va resimţi simţitor de pe urma ei.

Demobilizarea parisienilor

PARIS.—Luni după amiază a avut loc la Bagatelle o serbare militară organizată de municipalitatea Capitalei, cu ocazionea demobilizărei definitive a trupelor din garnizoana Paris,

Conferinţa şi schimbările din Ungaria

— S'a examinat...situaţia... —

LYON.— In şedinţa sa de Luni Consiliul suprem interaliat a examinat noua stare creată în Ungaria, discutând măsurile ce trebuesc luate cu privire la archiducele Iosif.

Aliaţii desmint...

— In jurul evenimentelor din Austro-Ungaria

PARIS. Turnul Eiffel—Din Viena se comunică ziarului „Le Temps" că evenimentele petrecute în Ungaria în timpul din urmă, sunt prezentate de opinia publică de acolo, ca nişte maşinaţiuni ale puterilor aliate, tinzînd către reintronarea monarchiei austro-ungare, pentru ca cu modul acesta să seindepărteze incorporarea Austriei la Germania

In faţa acestor aserţiuni nefondate, reprezentanţii puterilor aliate, refuză dezminţirile, afirmînd categoric că Antanta nu are nici un rol in afacerile interne ale Austro-Ungariei, şi nu se amestecă in treburile lor decât atunci cînd menţinerea ordinei o cere.

ULTIMA ORA

Rezistăm sau semnăm ?

— TENSIUNEA A SPORIT —

BUCUREŞTI.—Din sferele guvernamentale se comunică faptul că în ultimele zile tensiunea dintre noi şi aliaţi a ajuns la paroxism.

Evenimentele din Buda-Pesta par a fi contribuit mult la aceasta şi nu sunt excluse noui eventuale încurcături.

Pe de altă parte se comunică că nu poate fi vorba de modificări esenţiale în chestiunea protecţiunei minorităţilor. Ast-fel că mai mult de cât or-când se pune chestiunea: rezistăm sau semnăm?

Partidul liberal şi-a spus cu hotărâre cuvântul. Se pare insă că sferele hotărâtoare nu sunt toţi atât de hotărâte şi că ultimele intâmplări, cari vor fi cu siguranţă mai târziu cunoscute de marele public, au produs o profundă impresie asupra acelora ce trebue să-şi spuie ultimul cuvânt in chestia atitudinei de adoptat.

Sfârşitul Crizei

— Demisia ministerului—Noul guvern —

BUCURESTI,—D. Maniu a sosit şi şedinţa de ieri a consiliului de miniştri înseamnă sfârşitul crizei.

Viitorul guvern va fi prezidat sau de către d. general Presan sau de către d. general Văitoianu. Această din urmă soluţie pare cea mai probabilă.

„AGRICOLA"

Societate Anonimă de Asigurări Generale, Bucureşti.

Reprezentanţa generală din Iaşi str. Stefan cel Mare 37 aduce la cunoştinţă clientelei sale agricole că contractează orice-fel de asigurări (recolte de cămp în toate stadiile producte în magazii, maşini de treer etc.) în condiţiunile cele mai convenabile.

Pentru obştii condiţiuni excepţional de avantagioase.

Sanatoriu Dr. Tzaicu

IAŞI, — STR. CAROL 20 — IAŞI, TELEFON 115

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului, s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale,

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune. Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie, Mecanoterapie.

Se primesc în consult cu medici distinşi după specialităţi boli interne şi nervoase, (excluse boli contagioase şi nervoşi turbulenţii.

Informaţiuni şi consultaţiuni intre orele 2 - 4 p. m.

PARFUMERIA „MERCUR"

AIZIK MOSCOVICI & SEGALL

CENTRALA: Bucureşti, Cal. Victoriei No. 30 (Casa Macca) — **SUCURSALA** Iaşi, str. Ştefan cel Mare No. 55

Anunţă onor clientele din Moldova, Bucovina şi Basarabia că este foarte bine asortat cu Parfumerie Francez: Coty, Houbigant, D'orsay, Poger et Gallet, Piver, etc. Articole de cauciuc, pansamente perii pentru dinţi, piepteni etc.

Toate furnizate direct dela sursă.

Direcţiunea Manufacturei de tutun, Iaşi

ANUNCIU

Se publică spre cunoştinţa amatorilor că în ziua de 20 August st. n. 1919 orele 10 dim. se va ţine licitaţie cu oferte închise pentru aprovizionarea a 100 vagoane cu lemne de foc.

Condiţiunile licitaţiei se pot vedea la cancelaria fabricei în toate zilele de lucru intre orele 8 jum,—12 dim.

Direcţiunea

Curs primar pentru intrat în licee semnarii, şcoli normale etc. prepară elevi în timpul vacanţei, în mod conştiincios, institutorul C. H. VARTIC şcoala No. 1 de băeţi TREI-ERARCHI-Iaşi (strada C Negri 28.)

Caut spre imediată angajare un mecanic cu referinţe bune.

JACQUS GRUENSPAN

Moara Albina, Soş. Sărărie 7

Fostul Hotel Europa

DE INCHIRIAT

de la 26 Octombrie 1919, pentru informaţiuni a se adresa proprietarului la N. MOTAŞ, Bulevardul Ferdinand No. 9 Iaşi,

PARIS

LAZARE BERGHER

61 Rue des Martyrs

Telefon: Centrala 83 | 77

efectuiază orice cumpărături de mărfuri atât pe piaţa Franţei cât şi a Angliei îngrijind de promptă lor expediţiune în ţară.

Marele Atelier de dogărie Iosub Schwartz et Co. Iaşi

str. Palat 71

are de vânzare:

Butoaie noi şi vechi de stejar, şi diferite mărimi, şi Butoaie noi de fag în condiţiuni avantajoase

De vânzare ocazional şi urgent

2 Autocamionete pentru 12 persoane.

1 Automobil turism 7 locuri

1 Atelier complect pentru reparaţiuni de automobile.

Diverse materiale şi accesorii pentru automobile.

Informaţiuni BANCA IAŞILOR

LA MAGASINUL

„PROVODNIK"

LUPU HAIMOVICI

s'a deschis un raion de Manufactură, Galanterie şi Mărunţişuri etc. etc. şi se vând cu preţurile cele mai reduse.

De vânzare 2 docare pentru un cal fiecare cu 4 locuri o saca pentru apă, 20 vase vechi de stejar pentru vin, 2 căzi mari de stejar pentru vin roş, ciubere de stejar, 2 hamuri pentru un cal, diverse mobile, crevete, dulapuri, paturi de fer cu somiere, paturi turcesti şi diverse articole pentru gospodăria vitieclă, toate în perfectă stare.

A se adresa la D-l Avocat Ştefan A. Drăghici în str. N. Gane 12 intre orele 7-8 a. m. şi 6—8 p. m. în fiecare zi.

Bachiuri excelente

CU GUSTURI FINE

din produsele neîntrecutelor vii

H. d'Economos Iaşi

— vinde engros Depozitul —

REISCHER et CRITICOS

IAŞI.— Vis-a-vis de Spitalul S-ftul Spiridon

Inştiinţare

In ziua de Marţi 12 Iunie crt a dispărut din casa d-lui Apostol directorul şcoalei primare Vasile Conta copilul Julius Budeanu (zis Bibică) de 14 an statură înaltă, faţa albă, fruntea lată ochii căprii, părul castaniu dat în sus nas mic, cântă şi la vioară.

Cine ştie unde se află este rugat să înştiinţeze pe mama lui Ana Budeanu str. Săvescu 30 Iaşi, unde va primi o bună recompensă.

Poate veni acasă căci nu-i se va face nimic.

P. S.. Persoanele cari s'au adresat în str. Sărărie 30 (cum din eroare, s-a anunţat) sunt rugate a veni în str, Săvescu 30.

Guvernantă se caută la copil de trei ani. A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Gh. Mărzescu 23 Iaşi.

De inchiriat chiar de pe acum: una pivniţă bună pentru depozitat vinuri şi un grajd în centru oraşului. Doritorii se vor adresa la Agenţia de Publicitate I. Brănişteanu str. Gh Mărzescu 23

DEMOBILIZAT

Doctorul BRENER

SPECIALIST MAMOŞ

(Boale de Femei)

Consult 1—5

BANCA IAŞILOR are de vânzare în condiţiuni foarte avantajoase:

Butoaie noi de stejar

de cea mai bună calitate având capacitate intre 15 şi 70 decalitri forma uzitată in Basarabia.

A se adresa la Banca Iaşilor Str Stefan cel Mare 4.

Cereţi imediat! Văpsele de văpsit singer rochii, bluze hane etc.

Procedeu simplu şi rapid. Fie cars plic are şi instrucţia necesară.

Depozit la: ROMANIA-MUZICALA Iaşi Str Lăpuşneanu 24.

De vânzare o maşină „YOST" in perfectă stare precum şi un piano concert foarte bun.

10 Forje noi de câmp

(FELDSCHMIEDE)

de vânzare la Atelierul I. MAREK Iaşi str. Socola 155.

ANUL XV-lea No. 3698

25 BANI NUMARUL

VINERI 15 AUGUST 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . 60 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
:::: ADMINISTRAŢIA ::::
IAŞI — Str. Gh. Márxescu 23.
— TELEFON No. 200 —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Márxescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu. —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Socialismul nostru

La obiecţiunile cari privesc viaţa trecută a socialismului nostru, se poate răspunde că azi nu mai este aceiaşi viaţă, de oare ce azi condiţiile sunt schimbate.

In adevăr, există condiţii cari pot creşte puterea partidului. Proletariatul industrial, pe care ni-l dă teritoriile alipite, va da socialismului român o faţă nouă iar lipsa evreilor cari au drepturi şi fără socialism, va face să dispară vechea obiecţie de înstrăinare ce se aducea partidului, încât această împrejurare poate să-i crească adeziunile.

In Ardeal, mai ales, socialismul este mai organizat. Acolo, însă, socialismul a putut fi confundat cu naţionalismul, de oare ce amândouă vorbeau în numele drepturilor celor oprimaţi. Această împrejurare a putut creşte rândurile socialismului. Astăzi una din opresiuni, cea străină, s'a dus, în cât, desbrăcat de naţionalism, poate că socialismul să rămână redus la proletariatul industrial, pe când majoritatea cea mai mare o formează şi acolo tot proletariatul agrar.

Ori cum, cu creşterile şi cu scăderile aduse de vreme, socialismul român ar fi trebuit să ne arăte pînă acum, în ce mod ştie el să bată la poarta vremei.

Cu toate că această poartă îl invită, parcă, totuşi se pare că nici o linie de conduită precisă nu se desemnează. Lipsit de şefi cu vederi mai întinse, socialismul s'a sleit în mărunţişuri Atît în Ardeal, cît şi la noi, manifestările lui sunt alături de poruncile vremei

In Ardeal socialiştii se declară republicani, atunci cînd împrejurările au impus de mult o renunţare deplină la acest punct din vechile visuri.

La noi în numele socialismului nu s'au făcut de cît un număr de greve. Cea mai mare, greva de protestare, care trebuia să'l pună alături de socialismul european, în ziua hotărîtă de acesta pentru greva generală a muncitorimei, a dat greş la noi mai rău de cît în apus Grevele mărunte, mai ales la unele organe ale Statului nu au avut de cît un caracter de stomah, iar lipsa de şefi a făcut ca revendicările acestor greve să se scoboare la pretenţia de înlocuire a directorilor de exploatare. Fiecare grevă a avut un caracter local, mărginit la o singură breaslă. Statul pentru a putea avea liniştea cerută de împrejurările din afară, a trebuit să impună cedare la unele pretenţii; fiecare cedare era o invitaţie la o altă grevă, la o altă breaslă, în cît toate aceste împrejurări, precum şi tulburarea ce grevele au adus in cele mai elementare nevoi ale vieţei zilnice, au făcut ca grevele să nu fie privite cu simpatie de marele public. Acestuia i-ar fi trebuit ca greva să-i sune la ureche ca o mişcare generală de protestare a muncitorimei în potriva exploatărei, nu ca o manifestare izolată de nemulţumire împotriva stăpînului, mai ales cînd îl ştii la nevoe. De atunci s'a liniştit stomachul, s'au liniştit şi grevele; acest fapt scoboară valoarea grevelor, pentru toţi acei cari aşteaptă să vadă socialismul ca o doctrină.

Dacă socialismul ar fi fost o poruncă a vremei, cum se spune peste tot, ar fi trebuit ca şi la noi el să izbucnească spontaneu, ca lăstarul viguros, care dă la o parte ţărâna din faţa lui, când îl cheamă din adânc căldura ce dă viaţa. Prin imitaţie nu se poate chema la viaţă un organism pe care vremea nu-l cere.

Imprejurările generale nu sunt azi altele la noi, de cât în ziua cînd acei cari au făcut, cu mai multă pricepere decât putem face noi examinarea condiţiilor de viaţă ale socialismului, au adoptat un număr de revendicări minimale şi au trecut la liberali. „Poporanism" nu socialism, a fost lozinca celui mai autorizat dintre teoreticiani socialismului nostru.

Nu putem tăgădui nici dezinteresarea, nici căldura convingerilor acelor cari, de şi au trăit în această doctrină o viaţă întreagă, totuşi au recunoscut că socialismul la noi nu poate să aibă a elaşi cuprins ca în Occident.

Astă-zi massa cea mare a proletariatului nostru rămâne tot legată de pământ. Ori ce am vrea să facem pentru democraţie, nu trebue să fie importat, fiind-că n avem de unde să luăm model. Suntem singura ţară în Europa cu proletariat agrar; prin urmare trebue să ne facem un socialism nou, anume pentru noi.

Ridicarea acestui proletariat pe toate căile, sustragerea lui de la supunerea la care îl reduc oraşele, suprimarea maşinăriei care robeşte ţara la câte-va asociaţii numite partide politice, asta trebue să se facă, dacă vrem ca în adevăr România ă fie „mare".

Ast n-o pot face partidele vechi politice, fiind că ar fi sfârşitul lor; n'o poate face nici socialismul, sub forma lui actuală. Un soare nou răsare pentru Europa; se zice că el vine din spre Apus — fiind că vremurile s'au răsturnat. Acei cari sunt în adevăr doritori să'l vadă răsărind şi pentru ţara romînească, ca să soarbă şi să ridice la cerul plin de nădejdi noi, sudoarea şi sîngele care au udat din belşug un pământ pe cari stau aplecaţi 15 milioane de ţarani, sunt datori să se strîngă, pentru dezrobirea complectă a proletariatului romîn.

Un nou organism social trebue să fie chemat la viaţă.

Despre aceasta într'un viitor articol.

Dr. Ştefănescu-Galaţi

Câteva NOTE

Ideia de justiţie.— *In evul mediu îndeplinirea justiţiei era o chestiune lăsată pe seama persoanelor, în ordine socială şi pe seama lui Dumnezeu in ordinea morală. Cine se credea nedreptăţit îşi căuta singur dreptatea, în limitele forţei şi curajului. Pentru cei bicisnici şi laşi, bunul Dumnezeu se punea garant.*

Intre societăţi (state) era la favor aceiaşi lege a pumnului şi răzbunărei.

Pentru cinstea omenirei, ideile au evoluat şi lucrurile s'au schimbat. Distribuţia justiţiei a devenit socială, iar suportul moral al lui Dumnezeu, a fost înlocuit cu obldăuirea legilor şi egalităţii în faţa lor S'a alcătuit o putere în stat pentru paza siguranţei şi ordinei. Pentru conflictele externe, sistemul pumnului atotputernic s'a menţinut, dar cu o timiditate treptat crescândă. Astăzi fiecare stat războinic dă vina pe agresiunea adversarului şi fireşte, totdeauna învinsul este şi cel vinovat Se constată oricum o pudoare umană şi o tendinţă spre înlocuirea brutalităţii, până la provocarea arbitrajului şi fiţiunea Ligei Naţiunilor a d-lui Wilson.

Numai Iaşul nostru se menţine în sânul lui Avram moştenit de d. A. C. Cuza şi numai noi ne întoarcem la evul mediu, căutând a încredinţa din nou justiţia pe mâini particulare. Ştim dosar cu prisos nţă ce mâncare este Garda Consiliinţei...antisemite.

Blanzy

POLITICA

Ceia ce se impune

Am analizat ieri situaţia externă a ţărei şi am arătat cum suntem constrinşi la o politică proprie a interesului şi demnităţii naţionale.

Totuşi trebue avut în vedere, cu toată perspicacitatea cuvenită, starea specială in care împrejurările internaţionale ne pun. Este chestiunea refacerei noastre şi organizărei de stat, problema raporturilor noastre în viitor. Timpul si comunitatea principală de interese ne ordonă — dacă putem zice astfel — a păstra cordialele raporturi cu aliaţii alături de cari am luptat şi am izbândit.

Din această cauză ne trebueşte o deosebită abilitate şi conciliaţiune în susţinerea cauzei noastre, pentru a nu slăbi nişte raporturi la cari nu putem renunţa fiind-că starea de fapt în Europa nu ne pune deocamdată două alternative, şi aceasta pentru multă vreme.

Astfel stând lucrurile, se arată de la sine că, deşi îndreptăţiţi a ne afirma cu hotărâre punctul de vedere, trebue totuşi a păzi cu mare băgare de seamă limita peste care nu putem trece fără o reală şi nescutită primejduire. O politică a interesului şi demnităţii naţionale, dar in nici un caz o politică de ostilitate şi izolare.

Şi faţă de starea critică a împrejurărilor, nu ne putem reţine de a face constatarea că altă autoritate am fi avut in ochii Apusului dacă am fi dovedit că suntem un stat reprezentând democrat, cu un regim blând şi liber şi cu un parlament care să exprime voinţa poporului. Intr'un asemenea caz am fi găsit mai multă încredere la aliaţi şi n'am fi suferit de pe urma suspiciunilor pe cari, ori ce s'ar zice, le-am provocat noi singuri.

Iat vina mare a conducătorilor noştri.

INSEMNARI

Budget şi morală

Mai puţin la noi, mai mult în Franţa, ofiţerii se recrutează din familiile cu veleităţi aristocrate. Aceste elegante şi nobile familii dacă nu se prea grăbesc a mări grupele oamenilor de ştiinţă, dau în schimb o recoltă numeroasă de ofiţeri. Iar conducătorii de trupe ieşiţi din popor se aristocratizează de la sine, adoptând o excelentă părere despre superioritatea meseriei, hainei şi consideraţiei lor în societatea pururi îngrijită de supunerea oarbă a mojicilor şi de pregătirea acestor mojici la asasinate în masă în conflictele externe ale demnităţii caselor de bani bocresti.

Aşa stă lucrul şi nu e de mirare că în Franţa s'a putut petrece un fapt banal faţă de cutuma vescului, dar caracteristic din punctul de vedere moral.

Guvernul a prezintat Camerei un proect de lege pentru mărirea soldelor ofiţereşti, necesitând o grevare a budgetului cu 180 milioane Proectul a fost admis fără nici o discuţiune.

Un grup de deputaţi socialişti (bine înţeles) au făcut cu acel prilej propunerea să se mărească şi primele de demobilizare pentru soldaţi, ceia ce necesită o cheltuială occidentală de 75 milioane lei.

Această modestă propunere a jignit însă patriotismul specific al deputăţimei burgheze, şi a fost în mod tragic combătută pe motivul că acest plus de cheltuială duce Franţa la faliment!

Ofiţerasul poate deci să-şi mărească leafa cu 500 la sută, spre gloria patriei, iar pârlitul de soldat ruinează statul dacă ia 30 la sută mai mult, intr'o primă de demobilizare ocazională, pentru a şi cârpi un colţ din sărăcia căminului pe care l-a părăsit pentru interesul altora. Şi aceasta cu atât mai ciudat cu cât tot blata mojicime dezaoadă batista ca să facă un budget ţării, în timp ce ofiţerii şi deputaţii joacă rolul mai modest de incasatori surlanţi cu mânile culante şi buzunarele sparte.

Dacă-i republică, dacă i monarhie autocrată sau constituţională, tot una este când baza organizărei o constitue exploatarea capitalistă. Şi exemplul de mai sus se găseşte pretutindeni, ca un imbold pentru prostime să-şi uite de casă şi copii, să alerge la chemarea boerului,

fiindcă se compromite finanţa pe care aceiaşi prostime o va plămădi din sânge ca să poată guverna mai departe cei binecuvântaţi de Dumnezeul bogaţilor...

Renovatus

Informaţii

※ *Ziarul „Patria" din Sibiu anunţase că d. Brătianu se va reîntoarce la Paris pentru a continua tratativele.*

Cercurile oficioase se grăbesc a dezminţi. Atragem totuşi atenţia cititorilor noştri să nu pue prea multă bază pe această dezmintire.

※ *Am anunţat ieri că d-nii Take Ionescu, general Averescu, Iancu Flondor şi Vladimir de Herţa, s'au pus de acord pentru o acţiune comună a opoziţiei.*

Se afirmă că această acţiune se va desfăşura în contra formărei unui guvern de tranziţie, ci va căuta să impue formarea unui guvern naţional cu representarea tuturor curentelor politice.

Menirea unui asemenea guvern va fi a strânge legăturile cu aliaţii, a semna pacea şi a prezida alegerile.

Confratele „Izbânda" reproduce următoarea ştire după oficiosul francez „L'Homme Libre".

„Cei patru generali aliaţi trebue să ajungă la Budapesta pe ziua de 12 August. In afară de supravegherea pe care ei trebue să o exercite asupra dezarmării şi predării armatelor, *ei vor trebui să asigure cât mai repede ca putinţă plecarea trupelor române*".

※ Parchetul cercetează dispariţia a două şi jumătate vagoane de grîu, in împrejurările următoare:

Doi comercianţi cumpăraseră această cantitate de grîu stricat de la manutanţa, în scop de a o intrebuinţa la fabricarea de spirt. Sunt însă bănuiţi că acest grîu ar fi fost pus in consumaţiune publică.

Deocamdată, după cererea serviciului sanitar, şi după referatul institutului de chimie, s'a dispus denaturarea a 6000 kilograme din acel grîu, găsite măcinate la moara Iaşilor.

※ „Viitorul" precizează că amestecul Antantei în chestia conflictului romîno-ungar se datoreşte şi de data aceasta Americei.

※ Direcţia generală c. f. r. în urma înţelegerei cu Marele Cartier General al armatei a stabilit ca circulaţia normală a trenurilor din întregul teritoriu al României Mari să înceapă la 15 August.

Prefectul de Botoşani, d. Ramiro Savinescu, a demisionat, în urma nesfîrşitelor intrigi din sînul partidului liberal de acolo.

Partizanii d-lui Al. Şmelţ au inregistrat, precum se vede, un succes. In schimb partidul se clatină.

D. Ion Suciu, şeful resortului organizărei din Consiliul dirigent de la Sibiu, şi-a dat demisia.

După cum se ştie, d. Suciu a fost acela care a provocat ieşirea din minister a socialiştilor Jumanca şi Flueraş.

Această ştire ne'a fost suprimată ieri de cenzură, dar fiindcă ziarul „Epoca" a putut s'o inregistreze, ne facem plăcerea a o publica şi noi iarăşi, ca să facem sînge rău confraţilor noştri cenzori cari sunt cîte odată prea zeloşi.

※ REACŢIUNE.—Ziarul „Le Matin", marele organ burghez, se exprimă astfel asupra lovitorei de stat a arhiducelui Iosef:

„Pe de oparte, inaltul comandament român a impus un armistiţiu sever care distruge prin măsuri radicale toate forţele armatei ungare Pe de altă parte, *o lovitură de stat pregătită de partidele burgheze* a răsturnat guvernul Beidi pentru a-l inlocui printr'un minister *cu aspect mai mult reacţionar.* Se urmăreşte *evoluţia spre dreapta*".

Marele ziar parizian mai adaogă că foştii miniştri ai lui Carol I cari se află in Elveţia lucrează fără răgaz să restabilească monarhia în Ungaria, sub sceptrul unui Habsburg. Săptămâna trecută fusese elaborat un plan pentru a face Antantei promisiunea că Ungaria va semna orice pace dacă Carol de Habsburg este autorizat să reintre în Budapesta cu titlul de rege al Ungariei.

Iată dar reacţiunea in plină activitate, primejduind libertatea poporului cîştigată cu atîtea dureri şi sacrificii!

※ *Rusia şi siguranţa păcei.*—Raportul d-lui Barthou asupra tratatului păcei, prezentat Camerei franceze, conţine următorul pasagiu privitor la Rusia:

„Viitorul Rusiei,—în privinţa căreia puterile aliate şi asociate n'au reuşit să fixeze o politică comună—rămâne enigmatic. Atâta timp cât situaţiunea internă şi externă a acestui vast imperiu ruinat de anarhie, dar pe care îl vor salva resursele lui naturale, nu va fi stabilită pe baze solide, pacea europeană va fi nesigură, precară, expusă la o nouă primejdie".

※ *Procesul Kaiserului.*—Răspunzând unei intrebări in Camera Comunelor, d. Bonar Law a declarat că aliaţii nu şi-au schimbat hotărârea relativ la judecarea ex-împăratului german la Londra, dar această judecare nu va putea incepe înaintea ratificărei tratatului.

※ Institutul de orbi şi surdo-muţi din Cernăuţi îşi reia activitatea pe ziua de 1 Septembrie.

※ O *anchetă ştiinţifică* a fost intreprinsă de marele cotidian parizian „Le Temps" in chestiunea stadiului cercetărilor ştiinţifice intr'o societate viitoare organizată pe baze socialiste.

In acest scop „Le Temps" s'a adresat somităţilor ştiinţei franceze şi răspunsurile au fost foarte numeroase şi pline de interes.

Imensa majoritate a oamenilor de ştiinţă au fost de părere că intr'o societate viitoare cercetările ştiinţifice îşi vor continua mersul normal fără nici o piedecă.

S'au adus multe argumente teoretice şi experimentale in susţinerea tezei. S'a spus că spiritul iscoditor al omului nu va slăbi in nici o imprejurare socială, el fiind in genere independent de regimurile politice. Ba ceva mai mult, prin ridicarea muncitorimei la o viaţă materială şi morală mai bună, ştiinţa va căştiga de la inteligenţa latentă care formează clasa intelectuală a masselor, rezervă care în societatea actuală este inăbuşită şi nu are prilejul a se manifesta in mod fructuos. Multiple exemple din istoria civilizaţiei omeneşti au fost puse la contribuţie.

Se vede de aici că ziarul profund reacţionar „Le Temps" a suferit un eşec prin această anchetă pe care o intreprinsese în nădejdea unui rezultat contrar.

La Farmacia Dr. RATIANU se găsesc următoarele specialităţi;

Urodonal, Apioline Chapoteaut, Jodone Robin, Arheol şi Riodine Astier, Eumictine, Santal Midy, Tablete Oxymenthol, Dragées Hecquet, Ovules şi Creione Chaumel, Huile Grise Vigier, Amponles Seringues Robert şi Cariére. Fiole Enesol, E'ectrargol, Neosalvarsan Ehrlich, Colloiod Dubois, Santheosă pură, fosfatată şi cafeinată, Lacteol şi Lactobacilină în tablete, Cuscarine Leprince. Tablete Adaline şi Bromural, Capsule Bornival, Phosphatine Faliére, Fiole cu cyanură, şi bijodură, Supositorii Antihemorroidale Midy, Digitaline Nativelle, Jubol, Pilules Déhaut, Hectargire A şi B. Colloiod Olinchevici alfa, beta şi gama, *Prezervative pentru Doamne.*

De vânzare un piano în str. Elena Doamnă 34. Vizibil în iecare zi între orele 11—12 dim.

De vânzare imobilul din str. Socoala de Arte. No. 6, liber de contract de la 26 Octombrie 1919. A se adresa V. CERNATESCU avocat Str. Sf-tul Theodor 40.

De închiriat una odae mobilată. A se adresa str. Lăpuşneanu 39

Lemne de foc fag. carpăn şi stejar se găsesc în Depozitul Comunal din Str. Cuza-Vodă alăturea de Prefectura de Poliţie şi se vând neţăete cu 12 lei suta şi tăete cu 17 lei suta.

Onor Public este rugat a se aprovizziona din timp cu lemne pentru a le avea mai eftin şi mai uşor.

Comptabil corespondent

cunoscând franceza şi germană se caută de urgenţă. Ofertele se vor adresa în scris la Industriile Chimico-Farmaceutice Soc. Anonimă str. C. Negri 45 Iaşi.

Direcţiunea Manufacturei de tutun, Iaşi

ANUNŢIU

Se publică spre cunoştinţa amatorilor că în ziua de 20 August st. n. 1919 orele 10 dim. se va ţine licitaţie cu oferte închise pentru aprovizionarea a 100 vagoane cu lemne de foc.

Condiţiunile licitaţiei se pot vedea la cancelaria fabricei în toate zilele de ucru între orele 8 jum,—12 dim.

Direcţiunea

Curs primar pentru intrat în licee semnarii, şcoli normale etc. prepară elevi în timpul vacanţei, în mod conştincios, institutorul C H. VARTIC şcoala No. 1 de băeţi TREI-ERARCHI-Iaşi (strada C Negri 28.)

Fostul Hotel Europa

DE INCHIRIAT

de la 26 Octombrie 1919, pentru informaţiuni a se adresa proprietarului la N. MOTAŞ, Bulevardul Ferdinand No. 9 Iaşi,

De vânzare ocazional şi urgent

2 Autocamionete pentru 12 persoane.
1 Automobil tursim 7 locuri
1 Atelier complect pentru reparaţiuni de automobile.
Diverse materiale şi accesorii pentru automobile.

Informaţiuni BANCA IAŞILOR

De vânzare Una casă situată în comuna Copou Rediu-Tătar. compusă din 6 camere, bucătăria, locuinţă servitori, hambar, 2 pivniţe, fântâni. grădină pomi fructiferi, suprafaţă 5000 mtr², bună pentru fermă.

Preţ convenabil. A se adresa la D-na Constantinescu sau la Iaşi Strada Banului 2 la D-l Gr. Carp

De vânzare 2 docare pentru un cal ficare cu 4 locuri o saca pentru apă, 20 vase vechi de stejar pentru vin, 2 cări mari de stejar pentru vin roş, ciubere de stejar. 2 hamuri pentru un cal, diverse mobile, crevete, dulapuri, paturi de fer cu somiere, paturi turcesti şi diverse articole pentru gospodărie viteală, toate în perfectă stare

A se adresa la D-l Avocat Ştefan A. Drăghici în str. N. Gane 72 între orele 7-8 a. m. şi 6—8 p. m. în fiecare zi.

10 Forje noi de câmp

(FELDSCHMIEDE)

de vînzare la Atelierul I. MAREK Iaşi str. Socola 155.

LA MAGASINUL

„PROVODNIK"

LUPU HAIMOVICI

s'a deschis un raion de Manufactură, Galanterie şi Mărunţişuri etc. etc.

şi se vând cu preţurile cele mai reduse.

DEMOBILIZAT

Doctorul BRENER

SPECIALIST MAMOŞ

Boale de Femei

Consult 1—5

De Inchiriat

una odaie pentru un biron, una odae şi o bucătărie nemobilată, pivniţă pentru vin zarzuete, un subsol şi o magazie pentru marfă.

A se adresa la d-l ISIDOR MARGULIES str Ştefan cel Mare 27 Iaşi.

※ *Ministerul* de razboi a admis ţinerea unui examen integral în luna Septembrie pentru elevii de la toate liceele militare cari în timpul războiului n'au putut promova nici o clasă sau au promovat n mai o singură clasă.

Din această categorie vor beneficia numai elementele cari la încheerea anului şcolar 918 919 au promovat cu media generală 7 cel puţin, şi numai după avizul comandantului liceului respectiv.

PALAVRA ?

※ La 5 Septembrie va avea loc la Bucureşti un congres al delegaţiilor Camerilor de Comerţ, în vederea unificărei activităţei în Romînia Mare.

Delegaţia Camerei de Comerţ din Iaşi, se compune din d'nii, Ştefăniu şi Em. Lupu.

※ Au fost daţi în judecata Curţii Marţiale patru ofiţeri cari au fost prinşi că luau mită de la industriaşii unguri pentru a nu li se rechiziţiona maşinile si uneltele.

※ Astăzi a avut loc la primărie tragerea la sorţi a titlurilor celor două împrumuturi comunale pentru apă de 13 şi 7 milioane de lei.

※ Mîine la ora 5 p. m. va avea loc, în sala de şedinţe a consiliului comunal, marele sfat convocat de Direcţia regională sanitară în vederea măsurilor de luat pentru combaterea epidemiilor cari bîntue în localitate.

Au fost invitaţi delegaţi ai tuturor organizaţiilor din localitate.

PALAVRA ?

※ In urma insuccesului pe care l'a avut la conferinţa socialistă din Lucerna, d. Emile Vandervelde, delegatul belgian s'a retras din Internaţională.

Cauza adevărată a acestei retrageri ar fi însă evoluţiunea în păreri pe care a suferit'o d. Vandervelde de cînd a făcut parte din guvernul burghez.

In adevăr, din socialist revoluţionar d. Vandervelde devenise un moderat patriot, în virtutea contagiului firesc al budgetului.

※ Pîinea are o culoare gălbie, din pricină că la fabricaţiune se utilizează faină de orz. Se afirmă că din această pricină s'au ivit dureri de stomah atît de frecvente.

Rugăm administraţia comunală a descoperi adevărul în această privinţă.

PALAVRA ?

※ Membrii Uniunei Evreilor Pămînteni se intrunesc în astă-seară la orele 8 jum. in sala „Cultura". pentru a discuta asupra atitudinei evreilor in actualele alegeri şi a stabili un program de activitate.

※ Delegatul juridic al Romîniei la Conferinţa păcii, d. S. Rosenthal, s'a înapoiat la Paris.

※ Articolele alimentare ce sosesc de la aliaţi sunt scutite de orice taxă vamală.

※ Direcţiunea regională va suspenda pentru 2—3 zile transportul de lemne, pentru a aduce în localitate cele 187 vagoane grâu, din noua recoltă, pusă la dispoziţia Comunei de Sindicatul agricol.

※ La Roman va avea loc în curînd o reprezentaţie extraordinară, dată de diletanţi, cu piesa „Heidelbergul de altă dată".—Piesa e pusă în scenă de d. Victor Alexandrescu.

※ *Feminismul în Basarabia.*— Am vorbit la timp despre acţiunea feministă întreprinsă în Basarabia de către Cercul Feminist din Iaşi. O adunare feministă a avut loc Duminecă la Chişinău. Iată unele amănunte :

In sala „Orfeum" asista un numeros public.

D'na Ana Contă-Kernbach face istoricul chestiunei feministe argumentând necesitatea acordărei de drepturi femeilor şi îndemnând la organizare.

D'na Maria Buţureanu vorbeşte despre „Rolul civil şi politic al femeilor moderne".

Distinsa conferenţiară combate prejudecăţile înrădăcinate în societate asupra femeilor si arată cum este dusă în Apus lupta feminismului.

D-na Buţureanu arată cum femeile din vechiul regat îşi puseseră speranţe în noile stări de lucruri care se desemnau în Basarabia şi Transilvania, prin acordarea dreptului de vot femeilor. Dar în loc ca emanciparea femeilor să se întindă si asupra vechiului regat, lucrurile s'au întors pe dos, refuzându-se drepturile şi basarabenilor şi transilvănenilor,

Oratoarea îşi exprimă însă nădejdea că femeile din Romînia Mare vor şti să se organizeze şi să lupte pentru întronarea unei vieţi de adevărată egalitate şi dreptate socială.

Preconizează apoi formarea unei secţiuni feministe la Chişinău.

Ca urmare acestei propuneri, un foarte mare număr de persoane s'au reunit la ora 5 p. m. în localul Şcoalei normale unde s'a alcătuit Cercul Feminist secţia Chişinău şi s'a procedat la alegerea comitetului.

※ Pensiile pe luna August şi indemnizaţia de scumpete pe lunile Iulie şi August, au început a fi plătite de azi, de către administraţia financiară.

※ Aflăm cu părere de rău încetarea din viaţă la Truseşti, unde se găsea în concediu, a lui G. Gheorghiu, un vechiu şi destoinic controlor fiscal, pe lângă administraţia financiară din localitate

※ Au reuşit la examenul de capacitate pentru Matematică d.nii: Sergescu Petru Caraivan Emil, Onicescu Octav, Păcăţeana Ioan Setlacec, Gh. Tacorianu Ştefan, Georgescu I. Antonescu Ion, Preotul Popescu Victor, Diaconescu Nicolae, Popp T., Pascu, N. Florinescu N. Romanescu C, Capşa Grigore, Coman August, Ionescu N. Gh, Stancu H Adamescu Maxim, Somniceanu M., Breazu. D, Niculescu N. Peter Iulian, Ionescu K. C Stoicescu Mihail, Masilu Barbu, Dimitriu I, Glodaru C. Pârvulescu, C. Canciu Gheorghe şi Antonescu Preda.

※ Alţi 45 mecanici ceferisti au plecat în Franţa pentru a aduce un număr de locomotive.

※ Decretul-lege pentru reorganizarea Conservatoriilor de muzică şi declamaţie va veni în curând în discuţiunea consiliului de miniştri.

După cum am anunţat la timp, o parte din profesorii Conservatorului vor fi asimilaţi cu profesorii universitari, iar cealaltă parte cu profesorii de curs secundar.

※ D, Iorgu Toma a fost numit secretar general al d-lui I. Nistor, ministrul Bucovinei.

※ *Şedinţa Camerei de Comerţ* — Membrii Camerei de comerţ s'au întrunit ieri sub preşedinţia d lui Arghiropol.

S'a discutat despre decretul lege privitor la înfrânarea speculei. numindu-se o comisiune, care să se puie în contact cu comercianţii după care să redacteze un referat.

Comisiunea se compune din d-nii Arghiropol, Em, Lupu, Arseni şi Ionescu.

※ GERMANII ŞI PACEA —„Frankfurter Zeitung" află din Berlin ca Societatea Germană, care a fuzionat în ultimul timp cu oficiul central pentru Liga Naţiunelor, a lansat un apel în care se spune :

Nu se poate ajunge la revizuirea tratatului de pace decât prin instituţia Ligei Naţiunelor. Aşa de imperfectă cît este, ea e capabilă de evoluare, şi în toate ţările se înmulţesc glasurile celor care cer revizuirea tratatului, în numele unei păci internaţionale de dreptate.

Societatea Germană a păcei consideră de a ei datorie să unească în acest scop toate forţele Germaniei.

N'avem perspectiva să ajungem la un rezultat într'un timp apropiat, decât dacă ne punem în mod sincer pe terenul Ligei Naţiunelor şi dacă urmărim o politică cinstită şi pasnică.

Numai astfel vom putea recâştiga încrederea.

Acest apel se ridică apoi contra ideei unui război de revanşă, spunând :

„Acel care propovăduesţe această idee, acel care, după necrezuta dramă pe care am trăit-o, mai vrea încă odată să joace soarta unui popor pe cartea unui război, este un criminal către poporul său şi către umanitate".

※ D. Sterea Gheorghiu a fost numit copist în serviciul prefecturei poliţiei Iaşi.

※ Administraţia Comunală a primit o ofertă din partea unei case din Bucureşti, pentru procurarea asfaltului necesar reparărei stradelor din Iaşi.

Un delegat al acelei case va sosi zilele acesta în Iaşi.

※ D. Păiuş, inginerul uzinei electrice, pleacă mâine la Bucureşti, pentru a trânsa cumpărarea unui motor Diesel. Instalarea acestui nou motor, va asigura statornicia funcţionărei luminei electrice în localitate.

※ BIBLIOGRAFIE, — „Ideea Europeană" anul I. No. 8 : Intre militarism şi balcanism de C. Rădulescu-Motru; Europa danubiană; Gândirea lui P. P. Carp; Presa; Note, recenzii etc. etc,

Preţul 50 bani.

— „Curierul Judiciar" No. 8, cu un bogat sumar de doctrină şi jurisprudenţă.

※ D. Dinu Stroescu, şef de secţia la administraţia financiară, a fost avansat şef de secţia clasa întâia.

※ Administraţia financiară va schita începând de mâine, cuponele la Imprumutul Unirei.

※ *Incă una.* — Un conducător de tramvai în Bucureşti, observând primejdia de a lovi un copil, a oprit vagonul brusc.

Un domn căpitan Petrescu Mogos, supărat de zdruncinătură, a scos baioneta şi a lovit pe tramvaist în spate rănindu-l.

Viteazul a fost înaintat judecătei. Cu asemenea mentalitate la unii ofiţeri, purtarea armelor constitue o serioasă primejduirei a vieţii cetăţenilor.

※ Pentru noul an şcolar, sunt vacante în învăţământul comercial al băieţilor din Iaşi 13 ore la contabilitate şi 7 la mărfari.

In învăţământul secundar de băeţi 12 ore la limba engleză, 8 de Istorie, 11 de Filosofie cu practica pedadogică 10 de higienă şi 9 ştiinţele agricole.

SPECTACOLE

※ La Cinema ELISABETA.— Astăzi în matineu şi seara, pentru I-a oară în Iaşi „Singură pe lume sau Maciste Invingător", superbă dramă de aventuri în 6 acte.— Desfăşurare de mare senzaţie. In rolul principal apare simpatica şi graţioasa artista d-ra Cecy Tryan.

In curând LAMPO

※ Grădina Cinema şi Sala SIDOLI Astăzi: Pina Menichelli şi Diana Karenine vor apare în ultimele lor creaţi în care au obţinut cele mai strălucite succese pe ecranele cinematografice din întreaga lume : „Supremul Strigăt şi în voia Soartei" emoţionantă dramă de actualitate in 5 mari acte şi un prolog.

※ GRADINA CINEMA TRAIAN — Astăzi şi în zilele următoare ; Ultima noutate cinematografică: ULTIMUL AMOR grandioasă dramă sentimentală cu o acţiune ce se desfăşoară intr'una din regiunile cele mai frumoase ale naturei.

Bogatul program este complectat cu interesante vederi de pe Muntele Athos precum şi frumoasa comedie „Cercul Magic".

Stiri Telegrafice

Inţelegerea româno-poloneză

— Colaborarea armatelor. —

PARIS.— Din Lemberg se comunică că rezultatul conferinţei ce a avut loc între reprezentanţii Poloniei şi Romîniei este satisfăcător.

Trupele romîne vor colabora cu armata poloneză.

ROMANIA SEMNEAZA ?

— O nouă versiune asupra crizei politice—

Bucureşti. — In cercurile bine informate se afirmă că un reviriment e pe cale a se produce în parerile guvernanţilor.

Se afirmă chiar că însuşi d. Brătianu ştiar fi schimbat punctul de vedere, influenţat de părerea Suveranului, şi ar fi decis a se pronunţa pentru semnare.

Ceva mai mult. Nu este exclus ca d. Brătianu în persoană să continue a reprezenta România şi în cazul semnărei păcei, explicând aceasta prin unele concesiuni la care aliaţii au convenit în chestiunile teritoriale, şi prin îmblânzirea redactării art. 71, fost art. 5 din tratatul cu Austria.

Disperata situaţie a bolşeviciior

—Ofensiva polonă şi cea ukraiană.— Bolşevicii bătuţi pe tot frontul.—Grevele de la Căile ferate—Lenin îşi strămută capitala.—

PARIS — Ofensiva trupelor poloneze în Rutenia-albă a avut succes. Cîmpul de operaţie s'a întins şi asupra văei Beresina. In toate sectoarele trupele bolşevice bătute, au fost respinse. Polonezii au ocupat Minsck.

Din cuprinsul Ukrainei trupele bolşevice sunt în retragere. Trupele ukrainiene au ocupat localităţile Doublon şi Strara. Oraşul Bosacow, situat la 40 mile depărtare la est de portul Odessa, a fost deasemenea ocupat de către trupele voluntare.

Din Helsingfors se comunică că datorită greutăţilor de transport, bolşevicii sunt într'o situaţie gravă.

Lenin are de gînd să şi strămute cabinetul la Tula.

La Petrograd din cauza grevei lucrătorilor de la C. F. traficul este oprit.

Arestare

PARIS.— Se comunică din Petrograd că ex-comandantul armatelor bolşevice... (cine ?) a fost arestat.

Ambasadorul Angliei in Statele Unite

LION —Vicontele Gray a primit însărcinarea de a reprezenta Anglia in calitate de ambasador la Waschington.

Chestiunea Traciei

LION —Primul ministru grec Venizelos a declarat că negocierile in privinţa Traciei au luat un curs favorabil.

Reîntoarcerea D-lui Renner

LYON.— Se anunţă din Zurich că cancelarul Renner s'a reîntors Marţi la Saint-Germain.

Moartea lui Carnegie

LYON. — Din New-York se comunica ştirea că marele miliardar american, Andrew Carnegie, care a pus bazele Palatului Păcii dela Haga a murit de pneumonie.

Publicaţie

Se aduce la cunoştinţă armatorilor că acest serviciu urmând a repara sobele de teracotă de la clădirile cazărmilor atât din Garnizoana Iaşi cât şi de la celelalte oraşe din Moldova amatorii vor trimite ofertele la serviciu de Geniu al Corpului 4 Armată din strada General Berthelot No. 14 până în ziua de 25 August st. n. cuprizând :

1) Costul curăţitului unei sobe
2) Costul plăcilor de înlocuit
3) Costul garniturilor fiecare bucată aparte pentru ferărie uşi mari uşi, mici, grătare.
4) Oraşul în care se oferă să repare cunoscând că trebueşte terminate până la 1 Noembrie 1919
5) Costul curăţitului unui hogeac.
6) Costul curăţitului unui hogeac prin ardere.
7) Costul curăţitului unei sobe de zid cu 2 stâlpi, 4 stâlpi şi ruseşte.

Şeful Serviciului de Geniu corpului 4 Armată

Colonel COLOENESCU

No. 30237

ANUL XV-lea No. 3699

25 BANI NUMARUL

Sămbătă 16 AUGUST 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . 60 LEI
ŞASE LUNI . . . 40 „
TREI LUNI . . . 20 „
:::: ADMINISTRAŢIA ::::
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— TELEFON No. 200 —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— Str. Gh. Mârzescu 23 —
Consecionară exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

ULTIMUL DECLIN?

Cu timpul tot se mai desprind cauzele descompunerei în Rusia Centrală, supusă regimului de stat bolşevist. Avînd posibilitatea să cunoaştem adevărata stare de lucruri de acolo, am grupa aceste cauze în patru categorii principale, din cari două de ordin elementar, iar celelalte două izvorîte din lipse şi cusururi manifestate de spiritul distrugător al bolşevismului:

1) Simţul proprietăţei individuale. Acesta fusese mult ştirbit, chiar rănit adînc în tot timpul războiului din vremea ţarului. Statul decrepit-autocrat, avînd în el o societate cea mai liberă din Europa, şi atît de contradictoriu libertăţei individuale foarte desvoltate prin revoluţie şi literatură,—acest stat s'a făcut absolut odios prin sistemul său de forţare, de suprimare a roadelor proprietăţii individuale la imensa majoritate a poporului. Amestecul agenţilor Statului în munca, producţia şi cîştigul celor mulţi, răpirea prin rechiziţionare a tuturor acestor funcţii şi satisfacţiuni în folosul Molohului celor puţini, au dus la catastrofa de la 1 Martie 1917.

De la această dată, individualitatea omenească in Rusia cu simţul proprietăţei cu tot, s'a văzut liberă. Precum, începînd cu acea dată, soldatul rus nu a mai vrut să moară pe fronturi, socotind că tocmai acum trebue să trăiască, tot aşa indivizii eliberaţi, compunînd statul rus revoluţionar, s'au reîntors la punctul egoist de conservare şi apărare a muncei, a producţiei şi a cîştigului propriu.

Asfel contradicţia cu interesul suprem, în numele căruia statul cerea nouilor cetăţeni jertfe şi energii pentru întregul strat social, a fost repede umplută cu vorbărie, prin care se urmărea crearea unui nou contract social, asigurînd *in spe* interesele individualităţei omeneşti, garantînd acesteia maximum de produse individuale proprii. Sub năvala forţelor centrifugale, determinate de tot trecutul ţarist, vorbăria substituise şi mistuise însăşi tendinţa de a face un nou contract social.

Intervenţia chirurgicală a bolşevismului, întreprinsă tocmai în numele libertăţii complecte individuale, a pus capăt naivelor încercări de a împăca omul cu statul, varza cu capra. La început varza ameninţase să sfîşie capra. In numele celor mulţi s'a pornit o cruciadă în care nu cruciaţii au căzut victime. Or, şi aci statul, ca atare, şi-a arătat în curînd gura de crocodil. In numele organizării bolşeviste, în numele armatei roşii, pentru necesităţile luptei contra lumii întregi şi câte şi mai câte „pentru" şi „în numele" de înaltă vibrare, a fost suprimat tot ceea ce a fost individual: proprietatea libertatea,— sub pretext că acestea, medievale, se inlocuiesc cu socializarea şi dreptatea veacului viitor de aur.

Dar omul," omul actual, omul ca atare, viaţa căruia odată izbucnită din negura nefiinţei, îşi apără cu extremă inverşunare integritatea şi propăşirea individuală, — a fost din nou sacrificat pentru un Moloch reformat în principiu dar practicând tercarea, suprimarea etc., ca şi ori-ce feudal.

Şi omul a răbdat, iar astăzi nu mai vrea să răbde. El apucă bâta. Reacţiunea în Rusia bolşevistă e în curs, e în aer. Simţul proprietăţii, în sensul cel mai bun democrat, se redeşteaptă. Aceasta este cauza principală a declinului care cuprinde bolşevismul moscovit.

2). Atacul restului lumei îndreptat contra Rusiei lui Lenin-Troţki are aceleaşi rădăcini în simţul proprietăţii individuale, dar...medievale.

3) Bolşevismul se mai disolvă graţie evoluţiei lui şi întinderii peste toată Rusia centrală: stradă, mahala, flăcăimea războinică de prin suburbii, huligănimea, apaşii şi reacţionarii rămaşi teferi, — toţi aceştia fac un bolşevism mai odios decât a fost ţarismul lui Pavel I, cel mai crud autocrat rus. La Moscova chiar, cu toţii Leninii, subalternii bolşevişti au reînviat vremurile închiziţiei spaniole şi ale ohranei ruseşti... Ce să mai vorbim de provincie!...

4). Lipsa de oameni de stat de intelectuali şi de adevăraţi, savanţi, adevăraţi muncitori cerebrali, cari cu toţii—de! — au fost şi sunt în Rusia „burghezi" democraţi. Când subalternii lui Lenin-Troţki exterminau cei 40 de mii de „burghezi" în Petrograd, ei săpau mormântul statului bolşevist. Datoria acestuia era să atragă elementele intelectuale la munca comună. Leninismul n'a făcut-o.

Toate aceste cauze fac astăzi ca reacţiunea în Rusia să fie nu în sufletul lui Denikin sau al lui Kolcesk ci în aer, în cursul vieţei zilnice.

ALEXIS NOUR

Pînda Reacţiunei

Socotim o axiomă faptul că în vremea de astăzi o acţiune politică şi socială trebue să aibă un caracter profund democratic. De aceea ne credem pe calea cea adevărată numai atunci când privim lucrurile din acest punct de vedere.

Ne întrebăm deci care este adevăratul caracter al loviturei de stat din Ungaria şi ce aspect prezintă faţă de starea şi spiritul general al lumei contemporane. Şi cum este o chestiune de persoane şi complexe amănunte politice, al căror sens intim ne este foarte necomplect cunoscut, căutăm orientarea precisă după atitudinea adevăratului cadru politic democrat, partidul socialist.

Socialiştii unguri du protestat cu hotărâre împotriva a două fapte: unul pe care nu-l înregistrăm pentru ca să n'aibă cenzura prilej a interveni, şi al doilea—instalarea guvernului reacţionar al arhiducelui Iosef.

Aşa dar, este lucru incontestabil că lovitura de stat din Ungaria înseamnă un început de înnăbuşire a libertăţii sociale. Orice declaraţiune şi măsură de formă, cu pretenţie de democratism, ar lua noul guvern, el rămâne nu mai puţin primul început al reacţiunei. Şi nu va contesta nimeni că nu pentru reîntronarea vechiului şi nevrocitului regim s'au făcut atâtea sacrificii, s'au distrus atâtea opere şi a curs atâta sânge. O reacţiune într'un punct al Europei ar sprijini întărirea reacţiunei pretutindeni. Şi aceasta ar însemna înfăptuirea unei costisitoare şi zadarnice opere de regres în detrimentul câştigului public făurit cu jertfa cea mai urieşă a poporului bun, răbdător şi harnic. Ar fi deci să ne sacrificăm a doua oară pentru plăcerea aceloraşi răi-sfătuitori înviaţi din mormântul pe care şi l-au săpat singuri. Şi aceasta nu se poate.

De aceea este o datorie imperioasă a fie-cărui popor să lucreze pentru paralizarea acţiunei din Budapesta şi înfrânarea acelei forţe oculte şi brutale care învie ză fantome şi batjocoreşte bunul simţ popular. **Gy.**

Câteva NOTE

Vorbind de unii politicieni români, oficiosul „Viitorul" îi numeşte, „odioşi, de o mie de ori odioşi". cu adaosul că „spunând aceasta, suntem în sentimentul unanim al opiniei publice româneşti"....

Pentru a dovedi şi mai bine acest „sentiment unanim", nu crede „Viitorul" că ar fi nemerit să ceară guvernului convocarea corpului electoral?.

Cum?.

*

Cartea Românească, *societate anonimă, a emis 20,000 de acţiuni dintre cari 12,000 au fost subscrise de 15 fondatori iar restul de 8000 sunt oferite subscripţiei... marelui public. Micul public al fondatorilor este adânc convins de sicăloarea:*

„Ai Carte (Românească), ai parte"!.

*

Ieri a circulat versiunea că d. Brătianu s'ar fi hotărât să iscălească pacea.

Dacă e rost să mânuiască finanţele statului prin decrete-legi, de ce nu?, Dar dacă vor trebui făcute alegeri, atunci... nu iscăleşte.

*

America a intrat în război pentru libertatea popoarelor!. Din neinţe egeri cu substrat... idealist, aceeaşi Americă ne ameninţă cu înfometarea.

Foarte natural. Se ştie că ai spirit liber când ai stomahul gol. In orice caz însă, nu putem contesta că ni se acordă libertatea .. a muri de foame.

*

Faţă de somaţiile aliaţilor, d. Brătianu face pe turcul.

Nu degeaba este d-sa Vizir, într'un regim hamidian.., cum ar spune d. general Averescu.

Blazy

POLITICA

LIMPEZIRE

O ameliorare apreciabilă s'a produs în ce priveşte situaţia noastră la Conferinţa păcii. Răspunsul conciliant şi amical, argumentarea logică şi desigur modestă făcută de guvern asupra necesităţilor absolute cari ne dictează puncte de vedere şi acţiuni extreme, au avut darul să convingă pe aliaţi că nu poftele imperialiste şi sentimentele de atot puternicie răzbunătoare ne conduc în administrarea nevoilor de stat şi neam. O ţinută demnă dar prietenoasă şi lipsită de ostilitate, nu putea să nu fie favorabilă—lucru pe care, în ce ne priveşte, l-am înţeles şi preconizat încă din primul moment al crizei.

Dacă neînţelegerile s'au produs şi tensiunea diplomatice s'a menţinut atâta vreme, aceasta s'a datorit neîndoios şi în primul loc nedibăciei delegaţilor noştri cari au crezut că tratativele diplomatice trebuesc secondate de o intransigenţă absolută şi ţinută personală olimpiană.

Odată cu schimbarea tonului şi argumentărei din partea noastră, era de la sine înţeles că tensiunea va scădea, într-cât este la mintea oricui că unele nerecunoaşteri ale pretenţiilor noastre nu puteau fi datorite decât unui complex de situaţiuni şi interese cari trebuesc armonizate şi consolidate în vederea stabilirei unui tot armonic general.

Dacă delegaţii români au înţeles acest lucru, apoi şi situaţia noastră la Conferinţă a luat altă faţă.

Ne mai rămâne acum să risipim neîncrederea pe care am provocat-o prin afirmarea unui spirit civilizat şi democratic. Ne mai rămâne să reintrăm în viaţa constituţională, să ridicăm starea de asediu şi cenzura, să convocăm corpul electoral.

Astfel vom reintra în normal şi vom introna o eră de solidaritate şi pace internă şi externă.

* *Punctul de vedere progresist.* — In privinţa acţiunei diplomatice a guvernului şi a condiţiilor de armistiţiu impuse Ungariei, conform noei atitudini a partidului progresist, ziarul „Steagul" scrie:

„Nu e nimic exagerat şi nimic în afară de necesitatea lucrurilor în aceste condiţiuni.

„Romînia nu poate înceta acţiunea ei militară şi nu se poate crede în siguranţă decît numai după ce aceste condiţiuni vor fi executate".

INSEMNARI

CARNEGIE A MURIT....

Aşa glăsueşte o telegramă din New-York, transmisă într'un mod banal şi curent, ca şi cum ne-ar spune de plidă că un vas a plecat la Arhangelsk sau că d. Wilson s'a dus în turneu electoral. Şi apoi lucrul e firesc şi o moarte de om tot la o informaţie de gazetă se reduce.

Carnegie şi-a sfârşit activitatea pământească, lăsând în urmă i o movilă respectabilă de aur strălucitor peste aur. Şi din toată această caracteristică a miliardarului — aurul — nici o centimă nu şi-a urmat stăpânul, pentru că metalul îngrat n'are calităţile de devotament clinesc. Inteligenţa lui Carnegie, nădejdile şi sensibilitatea lui, l'au însoţit neclintit pentru că aceste facultăţi sunt omul şi ele sunt proprietatea individuală determinată de natură, ba şi acestea cu obligaţiunea a se manifesta în mod şi interes social. Dar banul, bunurile pământeşti... iată ce nu pot trece pragul morţii, pentru că acestea nu sunt ale omului izolat ci sunt obşteşti şi ele nu pier cât timp societatea este vie.

Se spune că regretatul Carnegie a fost un om priceput, bun şi darnic.

Cînd milioane de proscrişi nu puteau dărui un os câinelui de casă, Carnegie dăruia zeci şi sute de milioane, un bacşiş american pentru instituţii ospitaliere şi culturale.

Credem totuşi că fabuloasa avere era rău plasată, după cum era nedrept acumulată.

Carnegie a gândit la „Arta de a face banii" şi a susţinut că economia produce inegalitatea economică. El s'a bazat pe exemplul propriului său noroc dar a pierdut din vedere exemplele sutelor de milioane de proletari.

Ştiu masele că organizarea socială, în umbra dezordonată a hazardului, ridică unele exemplare individuale la situaţia de a exploata munca şi a acumula bogăţia naturală.

Prin asemenea funcţie economică s'au ridicat movilele de bănet ale lui Carnegie. Şi dacă milostivul a compătimit şi dărui, nu mai puţin totuşi a ţinut sub chee averi cari puse la dispoziţia obştească, ar fi determinat la viaţă plină şi demnă milioane de robi, înlăturând tot odată practicarea, tristă prin necesitatea ei a caritătii creştine.

Din bogăţiile lui Carnegie ar fi trăit un popor întreg, atunci când miliardarul n'avea ce face cu atâta aur. Şi murind Dumnezeul capitalismului, îi sună pustiu la căpătâi sfinţenia zimţuită care nu poate să moară pentru că va fi a lumei...

Renovatus

Informaţii

* *In privinţa comunicărei telegrafice curioase asupra unui acord militar româno-polon pentru o acţiune anti-bolşevistă, pare a fi vorba din partea României numai despre menţinerea frontului defensiv de la Nistru.*

Prelungirea termenului de încetăţenire. — *„Monitorul Oficial" publică un decret în virtutea căruia termenele pentru declaraţiunile de încetăţenire se prelungesc după cum urmează:*

Pentru evreii aflaţi în ţară, cu trei luni de la data expirărei primului termen.

Pentru cei aflaţi în străinătate termenul va fi de şapte luni de la data promulgărei decretului No. 2085 din 28 Mai 1919.

Pentru cei mobilizaţi sau prizonieri, termenul va fi de cinci luni de la trecerea armatei pe picior de pace sau de la repatriare.

* O delegaţie de meseriaşi s'a prezintat azi d'lui Prefect de Poliţie, formulînd dorinţa de a înfiinţa o ligă a consumatorilor.

* *O nouă anchetă.*—D. judecător de instrucţe Ieşanu a făcut o nouă descindere, eri, la mai multe persoane.

Se păstrează încă o complectă discreţie, însă după cît a transpirat, aceste descinderi ar fi fost provocate de un denunţ, după care o cantitate insemnată de făină acordată pentru o anumită clasă de oameni ar fi fost numai un pretext pentru a specula această făină, lipsindu-se pe cei în drept de folosinţa ei.

* *Agresiune.*— Aflăm că la Erbiceni (Jud. Iaşi) s'a petrecut un caz de agresiune destul de grav şi asupra căruia atragem atenţiunea celor în drept.

D. Iancu Schoenfeld, creditor al numitului Aba Gottlieb, a cerut a cestuia să-i plătească datoria. Debitorul, şi de data aceasta, a încercat să se sustragă îndatoririlor sale refuzând plata datoriei, şi la un moment dat a scos un pumnal şi a lovit pe d. Schoenfeld în cap producîndu-i patru răni primejdioase.

Soţii Const. Botez, cârciumari în Erbiceni, aflîndu-se în apropiere, au dat ajutoarele necesare victimei, oprind hemoragia.

Periculosul agresor a dispărut.

Curios este că postul de jandarmi încă n'a parvenit a descoperi pe Gottlieb.

Să fie lucrul atât de greu?

* In ziua de 19 August se va sărbători la Mărăşeşti strălucita biruinţă a trupelor romîne din vara anului 1917.

Guvernul şi reacţiunea ungara.—Oficiosul „Viitorul" se exprimă astfel asupra reacţiunei din Ungaria:

„Cum este greu de presupus că o Monarhie s'ar incumeta să mai ştirbească din cuceririle sănătoase şi purtătoare de progres săvîrşite prin avîntul democraţiei, şi cum este de aşteptat ca noul regim să readucă liniştea şi reluarea vieţei productive se poate ca numele Archiducelui Iosef pentru el şi ai lui sau pentru alţii, să deschidă o nouă epocă in istoria constituţională a Ungariei, redusă la graniţele-i etnice".

Această ţinută favorabilă a oficiosului guvernului este în dezacord cu sentimentele Apusului şi sună cindat acum, cînd se anunţă că guvernul arhiducelui Iosef ar fi fost silit a demisiona

* D. judecător de instrucţie Coroiu, a semnat eri un mandat de arestare în potriva unei doamne din localitate sub invinuirea de furt.

Iată despre ce e vorba: Un cunoscut domn a ţinut să pepetreacă cu această doamnă şi a convins'o să meargă cu dînsul acasă

A doua zi, acest domn dă o fugă la siguranţă şi depune o plîngere că doamna în chestiune i-ar fi furat un portmoneu cu 24,000 lei.

Tânăra doamnă, de altfel de bună familie şi dispunînd de o stare materială care o pune la adăpostul nevoei, e imediat arestată la brigada de siguranţă. D. Leahu, autorul prinderei bandei Bilici, face cercetările şi intrebuinţează toată experienţa sa, dar nu găseşte nici un indiciu care să dovedească vinovăţia doamnei.

Dar brigada de siguranţă, pentru a'şi degaja orice răspundere o înaintează judecătorului de instrucţie.

Rămâne să vedem azi ce va spune tribunalul.

După „Presse medicale" gripa a produs în India cinci milioane de decese, mai multe victime de cât a produs ciuma în 20 de ani.

PARFUMERIA „MERCUR"

AIZIK MOSCOVICI & SEGALL

CENTRALA: București, Cal. Victoriei No. 80 (Casa Macca) — **SUCURSALA** Iași, str. Ștefan cel Mare No. 55

Anunță onor clientele din Moldova, Bucovina și Basarabia că este foarte bine asortat cu Parfumerie Francez: Coty, Houbigant, D'orsay, Poger et Gallet, Piver, etc. Articole de cauciuc, pansamente perii pentru dinți, piepteni etc.

Toate furnizate direct dela sursă.

Institutul de fete „CHAMPALBERT HEROVANU"

STR. BARBOI 19

Curs primar și secundar după programa statului. Curs modificat.

Inscrierile încep la 15 Aug. st. n. cursurile la 8 Sep. st. n. *Direcția*

Institut Eng. Harnage

Cuza-Vodă 16

Program și profesori de la stat. Curs liceal primar și facultativ cu limbi moderne și pian grădină de copii. Instrucția și educație îngrijată. Inscrierile au început.

Se vinde Cu Lei 22 suta Kg. LEMNE tăiate fag. carpen, stejar la Depositul TH. NEGRUZZI et Co. Iași Str. Arcu No. 7 Cântărire precisă și automatică. Livrare promptă

Descoperitorul prezicerei prin calcul de cifre

SAVESCU

urmând a pleca din localitate peste 2 zile mulțumește tuturor celor ce i-au adus note de mulțumire și s'a convins de prezicerile sale.

Str. I. C. Brătianu 98 prin gang

LA BANCA IAȘILOR

sunt de vânzare 22 axe diferențiar noi pentru automobile marca Jeffery.

Scrobeală albă „Ancora" prima calitate pentru rufe expediază promp convenabil „Depozitul de Scrobeală Pasagiul Macca" 2.

Cereți imediat! Văpsele de văpsit singur rochii, bluze hane etc.

Procedeu simplu și rapid. Fie care plic are și instrucția necesară

Depozit la: ROMANIA-MUZICALA Iași Str Lăpușneanu 24.

De vânzare o mașină „YOST" in perfectă stare precum și un piano concert foarte bun.

Fostul Hotel Europa

DE INCHIRIAT

de la 26 Octombrie 1919, pentru informațiuni a se adresa proprietarului la N. MOTAȘ, Bulevardul Ferdinand No 6 Iași,

PARIS

LAZARE BERGHER

61 Rue des Martyrs

Telefon: Centrala 83 | 77

efectuiază efice cumpărături de mărfuri atât pe piața Franței cât și a Angliei îngrijind de promptă lor expediție în țară.

De vânzare ocazional și urgent

2 Autocamioneta pentru 12 persoane.
1 Automobil turism 7 locuri
1 Atelier complect pentru reparațiuni de automobile.
Diverse materiale și accesorii pentru automobile.

Informațiuni BANCA IAȘILOR

Rachiuri excelente

CU GUSTURI FINE

din produsele neintrecutelor vii

H. d'Economos Iași

— vinde engros Depozitul —

REISCHER et CRITICOS

IAȘI.— Vis-a-vis de Spitalul S-ftul Spiridon

Guvernantă se caută la copil de trei ani. A se adresa la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu str. Gh. Mârzescu 23 Iași.

LA MAGASINUL

„PROVODNIK"

LUPU HAIMOVICI

s'a deschis un raion de Manufactură, Galanterie și Mărunțișuri etc. etc. și se vând cu prețurile cele mai reduse.

※ Acum cît-va timp s'a furat unui ofițer francez, în gara Pașcani, un geamandan cu 400 000 lei.

O telegramă din Bacău anunță, că s'a descoperit acolo un individ, la care s'au găsit o parte din banii furați.

※ Azi a sosit în localitate călugărul de la Muntele Athos Nicodem Plesciaru. El are ca misiune de a inspecta schiturile din Moldova, ce aparțin Sf. Munte.

※ In urmă ridicărei prohibirilor la importul zahărului, acest aliment scade la preț din zi in zi.

Pe ziua de ieri s'a vîndut cu 16 lei kgr.

Astazi, cooperativa „Indestularea" vinde zaharul cu 14 lei kgr. și se crede că prețul va continua a scădea treptat.

※ Pentru înfrînarea speculei, autoritățile sunt hotărîte să rechiziționeze grădinele de zarzavat, dacă cultivatorii vor continua să ascundă marfa sau să treacă peste prețurile maximale.

※ După cum se anunță din New-York congresul evreesc din America pregătește o întrunire în acel oraș pentru primirea rapoartelor delegaților la Conferința păcii.

Congresul se va ocupa cu problemele evreesti din Europa precum și cu revendicările istorice asupra Palestinei,

※ *Consfătuirea comercianților.*—La Camera de Comerț a avut loc asseară o consfătuire intre delegatia Camerei compusă din d nii Arghiropol. Em, Lupu și Ionescu și comercianții angrosiști.

Comercianții au formulat o sumă de cereri Cele mai principale sunt: libertatea completă a comerțului, ca singur mijloc de a provoca o ieftenire, apoi stabilirea valutei și in fine libertatea pentru comercianții de branșă de a putea plăca in străinătate, pentru aducerea de mărfuri.

In chestia decretului-lege cu privire la infrînarea speculei, comercianții au cerut să se precizeze, cum anume are a se face repartisarea câștigului de 30 la sută, adaos peste factura importatorului.

In acest scop se va elabora un memoriu.

※ Contractele de închiriere asupra imobilelor urbane existând la data de 14 August 1919 in Basarabia, au fost prelugite de drept, ca și in vechiul regat. până la 23 April 1920. Nici o chirie nu se va putea spori până atunci peste acea constatată la 1 Octombre 1914.

Totuși, câteva excepții sunt prevăzute pentru marile localuri de comerț, bancă, industrie etc.

※ In strada G. Mârzescu la No 25, colț cu strada Ștefan cel Mare, s'a instalat de cât-va timp o casă de prostitație, care provoacă indignarea numeroșilor locatari ai casei.

Vrem a crede, că d Prefect de poliție, va pune repede capăt acestui scandal public.

※ *Intrunirea chelnerilor.* — Membrii Asociațiunei chelnerilor, s'au adunat astă noapte in localul sindicatului asociațiunei.

A luat parte și un delegat al Asociațiunei din București.

S'a hotărât a inainta un memoriu către patroni, prin care să se ceară sporirea salariilor și o hrană mai bună.

※ Epitropia Generală a Casei Spitalelor și Ospiciilor Sft. Spiridon din Iasi aduce la cunoștința generală că în ziua de 26 August. st. n. a. c. ora 10 a. m, se va ține licitație publică prin oferte închise pentru arendarea unui loc fost vie „Samoil" in suprafață de 1 hectar 7150 m. p. situat in Comuna Galata Județul Iași, pe un period de 3 ani. Incepător de la 26 Octombrie 1919.

Licitația va incepe de la suma de 80 lei.

Garanția provizorie va fi 100 lei.

Licitația se va ține conform art. 73—83 din Legea contabilității generale a Statului.

Condițiunile de arendare se pot vedea în ori ce zi de lucru în cancelaria serviciului silvic si domeniei al Casei.

※ Familia regală pleacă mâne la Sinaia unde va rămâne mai mult timp.

※ Se cunoaște actul de agresiune al cărui victimă a fost rabinul din localitate d. Taubes.

Judecătoria ocol. II a dat astăzi deplină satisfacțiune d-lui Taubes.

※ TEATRUL IN BUCOVINA.— Un nou mare turneu teatral incepe la 18 August in Bucovina de către *„Compania dramatică română"* de sub direcțiunea d. D. *Iov* și M. *Popovici*. In urma marelui succes pe care această Companie l'a avut în Basarabia, unde timp de 45 zile a dat reprezentații la orașe și spectacole gratuite la țară pentru săteni. d. ministru delegat I. Nistor a invitat această Companie si în Bucovina ca să pune o piatră la temelia noastră culturală-natională, după cum scrie în adresa de invitare Repertoriul cuprinde piesele: „Napasta" de Caragiale, „Zile vesele după războiu" de Sadoveanu, „Doi surzi" „Doi sergenți" și „Să ne dispărțim".

Primele reprezentații vor fi la Rădăuți la 18 și 19 crt. după care vor urma cinci reprezentații la Cernăuți. Ca și în Basarabia Compania dramatică română va da reprezentații gratuite la țară. Cea dintâiu va avea loc Duminică 24 crt. în Com Mahala. sat la o depărtare de 10 km. de Cernăuți.

Compania dramatică cuprinde pe cei mai renumiți artisti ai teatrului național din Iași: P Patrone, I. Profir, C. Momuleanu, M. Popovici, Damira A. Ghitescu, N Meicu, C. Ramadan, Natalia Profir, Laura Vrânceanu etc.

Suntem încredințați că artiștii ieșeni vor întâlni și în Bucovina aceiași primire entuziastă cu care au fost întâmpinați și în Basarabia unde au trasa cea dintâiu brazdă pentru înfăptuirea teatrului național.

※ La Seminarul „Veniamin" sunt vacante pentru clasa I, 25 burse și 15 solve.

Se primesc elevii și pentru restul claselor.

Pentru clasa I. se primesc elevi cu concurs, examinându-se candidații din materia făcută în ultimul an la școala primară.

Pentru restul claselor, locurile se pot ocupa de către elevii școalelor pregătitoare și Licee și Gimnazii, care vor trece numai examen de diferință asupra materiilor ce se fac in Seminar, și nu le-au făcut la școalele unde au urmat.

Inscrierile se primesc până la 10 Septembrie!

Concursul incepe la 15 Septembrie stil nou ora 8 a. m.

※ LA PREFECTURA DE JUDEȚ La Prefectura de județ, a avut loc a seară o consfătuire a administrasurilor de plasă. Consfătuirea a fost presidată de d Haliță, prefect de județ

D. Haliță, a atras in primul rând atentiunea administratorilor asupra decretului-lege pentru constituirea comitetelor școlare din comunele rurale. Aceste comitete inlocuesc vechile eforii, și au a se ocupa de întreținerea materială a școalelor.

S'a convenit asupra modului de constituire a câte unui comitet școlar în fie ce comună, fixându-se o zi anumită, in timpul cel mai scurt.

A doua chestiune ce a preocupat adunarea, a fost acea a reparațiunilor necesare localurilor de scoli existente și găsirea de localuri noi pentru catedre din nou create.

Și în această privință. după indicațiile și dispozițiile luate de d. Haliță, aceste lucrări vor incepe de îndată.

Ultima chestie a fost acea cu privire la incasarea zecimilor ce se cuvin Comitete or școlare. d. Haliță făcând de îndată o intervenție la administrația financiară, cu rugăminte ca perceptorii să nu neglijeze acele incasări.

Inainte de a se despărți, d. Haliță a indemnat pe administratorii de plasă de a agita ca redeschiderea școalelor să aibă loc la ziua fixată, fără nici o întârz cere.

※ BIBLIOGRAFIE. — A apărut revista săptămânală *„Insemnări Literare"*, anul I, No. 27, cu următorul sumar:

Hortensia Papadat-Bengescu—Carnetul silelor pustii. Tudor Mănescu—O zi M. Codreanu—Sonete. M. Sadoveanu—Ordonanta. Alice V. Soare—Metempsicoza. D. Razu—Concurență. Corneliu M—Cronica rimată, precum și numeroase recenzii și actualități.

Prețul 1 leu.

SPECTACOLE

※ La Cinema ELISABETA.— Astăzi in matineu și seara, pentru I-a oară în Iași „Singură pe lume sau Maciste Iavingător", superbă dramă de aventuri in 6 acte.— Desfășurare de mare senzație. In rolul principal apare simpatica și grațioasa artista d-ra Cecyl Tryan.

In curând LAMPO

※ Grădina Cinema și Sala SIDOLI Astăzi: Pina Menichelli și Diana Karenine vor apare în ultimele lor creați în care au obținut cele mai strălucite succese pe ecranele cinematografice din întreaga lume: „Supremul Strigăt și în voia Soartei" emoționantă dramă de actualitate in 5 mari acte și un prolog.

※ GRADINA CINEMA TRAIAN — Astăzi și în zilele următoare; Ultima noutate cinematografică: ULTIMUL AMOR grandioasă dramă sentimentală cu o acțiune ce se desfășoară intr'una din regiunile cele mai frumoase ale naturei.

Bogatul program este complectat cu interesante vederi de pe Muntele Athos precum și frumoasa comedie „Cercul Magic".

※ *Mare transport de ghete* de box chevreaux și lac pentru barbați și dame, au sosit direct din America la Magazinul EMANOIL MARCOVICI Str. Ștefan cel Mare 54 (vis a-vis de Banca Națională).

De vânzare un piano în str. Elena Doamnă 34. Vizibil în fiecare zi intre orele 11—12 dim.

Stiri Telegrafice

Comunicat oficial din 14 August 1919

FRONTUL DE EST.— Schimb de focuri in sectorul Bielocz-Dobosari. O incercare de trecere in dreptul Dobosarilor a fost respinsă cu focuri. Deasemenea a fost respinsă cu focuri incercarea de fraternizare a inamicului cu un post român din sectorul Oxenti.

Până in seara de 12 August crt., cu prilejul operațiunei intreprinsă in insula Carolina, de la gura Nistrului s'au mai capturat incă următoarele materiale: 7 tunuri de 76, 2 mm., 2 obuziere de 120 mm., 27 ante-tunuri și 11 chesoane. Obuzierele și tunurile sunt în bună stare.

FRONTUL DE VEST.— Pretutindeni liniște.

Trupele noastre au ajuns la vest de Budapesta pe linia Szentondre dreapta Dunărei Szeckes-Fehrhewar-Adony.

M. C. G.

Pericolul unei Ungarii monarchiste

— Neliniștea ceho-slovacilor. —

LYON. — In rîndurile ceho-slovacilor și ale jugo-slavilor domnește neliniștea cu privire la pericolul ce l'ar constitui o Ungarie sub forma unei monarchii sub domnia Habsburgilor — atît pentru popoarele învecinate cît și pentru întreaga pace europeană.

Reprezentanți de ai republicei ceho-slovace vor aduce la cunoștiință sentimentele poporului lor, cu privire la această stare de lucruri.

Peste puțin sîrbo-croații vor face acelaș lucru.

Situația României

— In legătură cu evenimentele din Ungaria.— Credințele aliaților

LION — Nesosind răspunsul guvernului român la nota puterilor aliate, răspuns care trebuia să sosească încă de Marți seara la secretariatul Conferinței, Consiliul suprem a amânat discuțiunile cu privire la situația din Ungaria.

Se comunică că la București, nota transmisă de Aliați la 8 August a produs o puternică impresie de oarece guvernul român este convins că prin acțiunea sa in Ungaria, capturând material de război în mare cantitate, alimente și vite—nu a depășit drepturile sale intru nimic.

Guvernul din București a priceput totuși că incordarea relațiunilor cu Consiliul suprem nu i-ar putea fi profitabilă și că înăsprirea dezbaterilor nu i-ar putea aduce vreun folos.

Denickin bate pe bolcevici

Un front unic contra bolșevicilor

PARIS.—Trupele lui Denikin au luat la Kamishin, in ziua de 28 Iulie 11 000 prizonieri de la bolcevici; 150 mitraliere, 60 tunuri și numeros material.

Diviziile 37 și 39 ale armatei bolcevice au fost infrînte.

Cavaleria generalului Denikin a facut legătura cu aripa stîngă a cazacilor din Urali.

Astfel că, în prezent, un front unic anti-bolșevist se întinde de la răsăritul la sudul Rusiei.

Petliura cere pace

PARIS. — Generalul Petliura a trimis reprezentanți la Leopal pentru a trata pace cu comandamentul polon

Rolul delegaților români

LYON. — Ziarul „Le Temps" scrie că delegații Romîniei la Conferința Păcei, D'nii dr. Vaida-Voevod și Mișu, vor aduce la cunoștiința conferinței răspunsul pe care guvernul din București l'a dat notelor primite de la Consiliul suprem din Paris.

Misiunea d-lui Diamandi

LION.—D. C. Diamandi, insărcinat ca comisar al guvernului român la Budapesta, a sosit in acel oraș luînd contact cu șefii misiunilor aliate.

Betty Segall

Julius Davidovici

LOGODIȚI

Iași — August 1919

DEMOBILIZAT

Doctorul BRENER

SPECIALIST MAMOȘ

Boale de Femei

Consult 1—5

De inchiriat chiar de pe acum: una pivniță bună pentru depozitat vinuri și un grajd in centru orașului. Doritorii se vor adresa la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu str. Gh Mârzescu 23

Direcțiunea Institutului de Domnișoare

al societății ortodoxe (fost Humpel) str. Cardă 2 face cunoscut că a incepat inscrierile pentru viitorul an școlar.

Institutul cuprinde: curs primar, curs liceal după programa statului—curs modificat și studii facultative: piano, vioară, pictură, dans.

Cursurile vor incepe în ziua de 15 Septembrie

Pentru orice informațiuni a se adresa la cancelaria școlii intre orele 9—11 a. m,

Articole medicinale

Drogari, pansamente, amidon, cauciucării, etc., vinde convenabil.

IMPORT, EXPORT INDUSTRIE CO. MERȚ, PASAGIUL MACA 2 București

ATENTIUNE!

La Ceasornicăria R. DULBERG

IAȘI, STRADA CUZA-VODA 85, IAȘI

A sosit un mare transport de diferite CEASORNICE DE MÂNA ȘI DE BUZUNAR precum și BIJUTERII FINE și se vinde cu prețurile : : : cele mai reduse : : :

ANUL XV-lea No. 3700

ABONAMENTE:
UN AN . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
:::: ADMINISTRAŢIA ::::
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— TELEFON No. 200 —

25 BANI NUMARUL

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

Duminică 17 AUGUST 1919

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
— Un number vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Respectul legilor

Nu ştiu dacă în vre-o altă ţară se iau atât de puţin în serios şi se nesocotesc cu atîta uşurinţă legile, ca la noi. Acest lucru s'a observat fireşte mai de mult, dar necunoscându-i-se cauza, desigur că şi remediul a fost aplicat greşit; căci în loc să se ia măsuri pentru aplicarea legilor—bune, rele, aşa cum erau—s'a crezut mereu că lipsa de legi e de vină şi s'a legiferat mereu, fie în sensul elaborărei, fie in acel al complectărei şi modificărei lor Astfel a isvorît acel noian de legi şi regulamente care ne călăuzesc astăzi şi cari, ţinînd seamă de scurta epocă de 63 ani în care au fost făurite, ne servesc doară, ca prin fantasticul lor număr sa ţinem recordul neînvins de nici o altă putere legislativă a vre-unui Stat cu adevărate pretenţii de cultură şi civilizaţie. Socotind după complecta şi valoroasa colecţie de legi a d-lui Hamangiu, găsim de la 1856 până astăzi peste 2200 legi şi regulamente,(fără a mai adăoga şi extraordinarul număr de decrete-legi făcute în grabă) cari pentru a putea fi aplicate, au suferit atît de numerosse modificari. E destul, cred, a aminti în această privinţă, că decretul-lege relativ la expropieri şi cel relativ la reforma electorală, au necesitat până acuma câte cinci modificări fiecare. In asemenea condiţiuni s'ar putea spune că suferim de o adevărată lipsă de legi, căci ele fiind atat de numeroase şi cu atît de multe modificări, nu pot fi aplicate şi nu pot fi cunoscute nu numai de lumea care trebue să li se supue, ci chiar de magistraţii chemaţi a le aplica.

Datorită acestei abundente legiferări, multe legi nici nu a avut timpul să'şi producă efectele bune sau rele, iar sumedenia de ordonanţe şi decrete au fost abrogate şi reîntronate de répetate ori, în cît la un moment dat nu se mai ştia dacă sunt sau nu in vigoare.

Din cauza acestora şi altor consideraţiuni, legile la noi au fost atît de puţin luate în serios încît s'a căpătat impresia că ele s'au făcut numai ca să fie făcute şi nu ca să fie executate. Iar lovitura de graţie în această privinţă a fost dată prin elaborarea decretelor-legi.

Experienţa mi-a dovedit în şease luni de magistratură că cea mai mare parte dintre ordonanţe şi decrete-legi au devenit inutile şi ineficace, numai datorită nesocotirei şi neexecutărei lor. Şi aceasta din cauză că ori nu au fost desemnaţi agenţi competenţi cu constatarea delictelor şi contravenţiunilor, ori că agenţii însărcinaţi nu şi-au făcut datoria.

E suficient a arăta că la această judecătorie (ocol I Urban), în a cărei circumscripţiune sunt peste 2000 comercianţi, nu s'au judecat de cât două contravenţiuni la ordonanţa No 2 a dir. aprovizionărei, care prevede preţul maximal pentru vânzarea pâinei, şi două contravenţiuni la ordonanţa care oprea fabricarea bomboanelor şi prăjiturilor din cauza lipsei zaharului, pe când este îndeobşte cunoscut că fie-care comerciant restaurator sau cofetar, a contravenit de cel puţin o mie de ori numai la ordonanţele de mai sus.

Contravenţiunile la celelalte decrete şi ordonanţe au fost deasemeni înregistrate într'un număr extraordinar de mic, pe când în Franţa în timp numai de 6 luni, şi la o singură secţiune a Tribunalului Seinei, au fost condamnaţi peste 1700 contravenienţi la pedepse cari au atins 15 luni închisoare şi 30.000 fr. amendă.

Din aceste constatări rezultă pînă la evidenţă că legile numeroase devin cu atât mai inutile cu cât sunt lipsite de o aplicare severă şi conştiincioasă, mai ales în o societate atît de indoleată şi nedisciplinată ca a noastră şi la a cărei educaţiune a contribuit atât de mult şi sistemul nostru de legiferare.

Constantin Gh. Vasiliu
magistrat

POLITICA

Amânarea alegerilor

Consiliul de miniştri a hotărât o nouă amânare a alegerilor, cu 15-20 zile peste ultimul termen fixat.

Această importantă chestiune a vieţii noastre politice -alegerile— a ajuns o poveste ridicolă în statul nostru fost constituţional.

Când după revoluţia din 1905, în Rusia s'a acordat Duma cu o largă reprezentare populară, după o prima sesiune normală, această instituţie a început să-şi piardă independenţa în faţa regimului de stat autocrat şi ameninţa se devie o ficţiune. Bine înţeles că nici in Rusia ţarului nu d'spăruse cu totul pudoarea la guvernanţi şi nu se îndrăznea a se suprima pur şi simplu reprezentanţii naţiunei.

Numai la noi lucrurile se petrec fără nici un înconjur şi cu un desăvârşit cinism, fiind singura ţară din lume în care Constituţia este suprimată şi în care cuvântul mulţimei n'are nici o cântare.

In împrejurările critice de astăzi ar fi fost mai mult ca oricând nevoe de un parlament ales în mod real. Insă şi guvernul şi-ar fi găsit spr jinul cel mai bun în reprezentanţa legală a naţiunei; pentru a conduce treburile din afară cu o autoritate şi hotărâre pe care în lipsa Parlamentului nu le poate avea.

Şi totuşi alegerile se amână din nou.

Guvernanţii de astăzi îşi îngreuiază prea mult răspunderea faţă de ţară.

Câteva note

Se pare că guvernul nostru este într o secretă dragoste cu reacţiunea ungară.

„Cine se aseamănă, se adună“... la Budapesta.

*

Cenzura amiralului Colceăk care funcţionează la Iaşi, a fost angajată şi în serviciul guvernului român.

Aşa se explică cum cenzorii din localitate, pe lângă înfrângerile cavalerului din Urali, mai suprimă din gazete uneori şi informaţiuni de altă natură.

*

In locul câtorva naivi de la Frăţia Moldovei Unite care se află în vacanţă, d. A. C. Cuza şi-a înjghebat un biurou provizor de agentură politică sub firma „Garda Conştiinţei electorale“.

*

Deoare ce d. Cuza a găsit cu cale să şi formeze o Gardă, e semn că se teme a nu fi bătut... în alegeri.

*

Zilnic se reduc preţurile la tot felul de zarzavaturi.

Numai „Sburătorul“ d-lui Lovinescu se menţine la un franc legătura.

Blanzy

Faliment ameninţă Anglia.—D. Chamberlain a descris în Camera Comunelor viitorul Angliei în culori cu totul negre.

D-sa a arătat că cheltuelile anului în curs vor întrece încasările cu mai mult de 7 miliarde lei.

„Dacă continuăm a cheltui cum facem acum — a declarat d. Chamberlain— câte patru milioane şi jumătate livre zilnic, mergem de adreptul la faliment“.

Aceste cuvinte au provocat o vie emoţie în sânul Parlamentului şi în întreaga ţară.

INSEMNARI

VERONICA MICLE

După o lună şi jumătate de la moartea lui Eminescu, lovită în visul ameţitor al vieţii şi copleşită de neagra singurătate a sufletului, Veronica Micle a închis si dânsa ochii. Şi se împlinesc mâine 30 ani de atunci.

Dacă in amintirea noastră am păstrat un cămin pios pentru poetul sfânt si dacă plângem si cântăm la fiecare aniversară a lui, nu-l putem despărţi nici odată de femeia scumpă care a fost si dorul şi viaţa si necazul omului, fiinţa adorabilă din preajma căreia a izvorât tot talazul de inspiraţie al lui Eminescu.

Ca înalta valoare intelectuală şi supra delicateţă femenină, a luminat pe Eminescu, i-a împrumutat vervă şi i-a învesmântat în visuri creatoare. Din produsul rar al fiinţei sale dulci şi-a reluat înapoi avântul uman, şi-a complectat forţa de atracţie şi a radiat din nou lumina mai fierbinte a spiritului. Asa Eminescu şi Veronica Micle s'au făurit reciproc, au născocit visuri şi s'au urcat eterici de-asupra lumei.

Pătrunzându se cu spiritul, aceşti gemeni ai poeziei doi s'au contopit cu totul în mod fatal si au format tulpina sensibilităţii intelectualizate care a înscris cea mai strălucită pagină a literaturei noastre.

Amânunţind savant căile spinoase şi variate ale iubirei, Veronica Micle şi-a desăvârşit frumuseţea epică a patimei femeeşti, şi-a consumat sufletul atât de blând şi mare, a strâns în inimă cenuşa curată a violentelor arderi de amor şi a învăluit iubitul într'un lintoliu de dor şi melancolie care a răsunat pe liră mai dulce ca natura strălucită a primăverei.

Astfel Veronica Micle s'-a cucerit un loc de frunte în rândul marelor amante născătoare de adevăr, poezie şi viaţă.

Toată poezia lui Eminescu a izvorât din ochii vii ai Veronicăi şi cel mai minunat monument al literilor romînesti s'a făurit la sânii acestei adorabile femei.

Şi dacă din decadă în decadă impletim o cunună de glorie lui Eminescu, avem datoria să oficiem acelaş cult pentru inspiraţia poetului care a incălţit, s'a desăvârşit şi s'a ridicat plutind de-asupra lumei, din făptura divină a femeei, ideală prin frumuseţă, devotament şi pasiune.

Renovatus

Informaţii

※ *Cu privire la campania presei în chestia anchetelor instituite pentru cercetarea activităţii prefecţilor Rang, Iuca şi Pănescu, ministerul de interne a comunicat următoarele:*

„N'a fost nici o clipă în intenţia ministerului să muşamalizeze vre una din aceste afaceri. Dovadă: s'a instituit ancheta pentru toate aceste trei cazuri. Ceva mai mult: în cazul prefecţilor Rang şi Pănescu s'a decis sesizarea parchetului.

„Cât despre demisia d-lui Stăvri care a anchetat afacerea de la Iaşi, d-sa a demisionat pentru că urmează să candideze în alegeri“.

※ *Consiliul de miniştri a hotărât din nou amânarea alegerilor cu 15—20 zile, acestea urmând să se facă la 1 sau 5 Octombrie.*

※ Judecarea recursului celor cinci ziarişti condamnaţi a fost din nou amânată pentru 19 Septembrie.

※ In curînd se vor pune in circulaţie coale timbrate de un model nou.

Actualele coli cu iniţialelele *M. F.* îşi păstrează valabilitatea numai până la 1 Octombrie, de la care dată nu vor mai putea fi utilizate dar se vor primi la preschimbare pînă la 1 Ianuar 1920.

※ „Le Temps“ află din Stockholm că bolşevicii au tăiat comunicaţia dintre coasta Murman şi Arhangelsk

※ Este definitiv hotărît ca consiliul dirigent din Sibiu să se mute la Cluj în cursul lunei Septembrie.

※ In faţa comisiunei senatoriale americane a afacerilor străine, secretarul de stat Lansing, al doilea delegat american la Conferinţă, a declarat că nu crede în legalitatea punerei în judecată a ex-kaiserului.

※ La direcţia regională a c. f. r. se studiază apropiata punere în circulaţie a unor noui trenuri accelerate.

※ La 15 Octombrie vor incepe cursurile şcolilor cooperatiste, cari se vor infiinţa în fiecare capitală de judeţ.

※ In contra-propunerile făcute de delegaţii austriaci se pretinde că chestiunea datoriilor bănesti ale Austriei să fie lăsată pe seama comisiei reparaţiunilor care să repartizeze plata pe seama si după capacitătile financiare a diferitelor state ieşite si mărite pe ruinile fostei monarhii.

In acest caz şi Romînia ar avea de suportat o apreciabilă parte din sarcina financiară austro-ungară.

Procesul lt.-col Vasilescu la Curtea marţială din Iaşi

Eri a venit înaintea Curţei marţiale a corpului 4 de armată importantul proces al locot.-colonelului Vasilescu Grigore, fostul comandant al reg. 2 grăniceri, condamnat după cum se ştie, acum doi ani, de către Curtea marţială a armatei I, la 5 ani muncă silnică şi degradare militară. pentru înlesnirea dezertării col. Sturdza la inamic.

Curtea este prezidată de d-l general Sava Dimitriu, comandantul diviziei 14 teritoriale, avînd ca membri pe d-nii coloneli Solomon, Dumbravă, Micioara şi Vera.

Acuzarea e susţinută de d. comisar regal special, colonel de brigadă Niculescu Gabriel, avînd ca raportor pe d. maior Ştefănescu-Drăgăneşti. Apărarea e representată prin d-nii avocaţi P. Sadoveanu şi Marin Vlădescu Olt iar din oficiu d. colonel Roiu.

D. Comisar regal special ridică mai multe incidente, printre cari şi acela ca d. Colonel Vasilescu să fie arestat în instanţă

Se ştie că colonelul Vasilescu a fost lăsat liber, din înalt ordin superior şi că fostul comandant al armatei I, regretatul general Er. Grigorescu, a refuzat la timpul oportun să iscălească sentinţa pentru executarea sentinţei, motivînd că colonelul Vasilescu s'a distins pe front.

*

Eri s'a procedat la ascultarea martorilor, cari erau aproape toţi ofiţerii inferiori şi superiori, din grăniceri

Intre alţii au fost ascultaţi, Colonelul Negrutz, fost în statul major al armatei I'a, colonelul Pascu, loc. colonel Bursicescu, Maior Balş şi sublocot. Shatin fost comandant al închisoarei armatei întâia.

Ascultarea martorilor s'a terminat aseară, la ora 7.

*

Azi au început pledoariile. Procesul se va termina azi.

Domneşte o atmosferă favorabilă şi se dă ca sigură achitarea.

※ Consiliul suprem al aliaţilor a insărcinat pe d. Hoover, directorul general al aprovizionărei Europei cu redactarea unui raport asupra situaţiei din Ungaria.

In acest scop d. Hoover a plecat la Budapesta.

Sfatul dela Primărie

—Combaterea varIolei şi prevenirea holerei—

Aseară a avut loc la Primărie sfatul anunţat şi convocat de d-nii dr. Cazacu şi Flor, pentru a obţine colaborarea cetăţenilor în combaterea epidemiilor.

Participă la această adunare, d-nii dr. Cazacu, inspector regional, dr. Flor medic şef al oraşului, dr. Grigoriu, medic şef al judeţului, Holiţa, prefect de judeţ, N. Maxim prefect de poliţie, Scutaru, directorul regional c. f. r. Apol d-nii dr. Demetriade, D Dimitriu, Os. Racovită, dr. Parhon, d-na dr. Macarovici, d-nii C. Climescu, Manciu, dr. Colonel Sava-Goiu, medic şef al garnizoanei, d-nii Todor, Tănăsescu, Iamandi, Ochs, inginer Welt, Casetti, Saul, Mihailescu, d-nii dr. Răteanu, dr. Ph. Blumenfeld, dr. Popa Radu, d-na dr. Gavrilescu, Zdrobici, C. Săteanu şi reprezentanţii presei.

D. dr. Cazacu arată scopul acestei intruniri şi anume obţinerea unei colaborări efective cetăţeneşti pentru combaterea epidemiilor.

D. dr Flor face o expunere a epidemiilor ce au bântuit Iaşul de la 1916. E un trist tablou. Medicul şef indică în multe privinţi si originea focarelor.

D. dr. Cazacu rosteşte apoi o cuvintare interesantă, şi relevă primejdia varIolei, ce trebue combătută şi marea primejdie a importărei holerei, ce trebue prevenită. Pentru această se cere colaborarea tuturora.

Pentru o bună apărare a sănătăţei tuturora, se cer următoarele puncte principale: cunoaşterea cazurilor, vaccinaţiunea generală, izolarea reală a bolnavilor, desinfectarea radicală In ceea ce priveşte prevenirea holerei, se cere o curăţenie exemplară în toate părţile.

Toate aceste măsuri pentru ca e să fie aplicate, se cere pe lângă muncă comunală şi sanitară, concursul cetăţenesc şi numai astfel se va ajunge la rezultatul dorit.

D. dr. Demetriade arată măsurile luate pentru a asigura buna funcţionare a spitalelor Spiridonei. Care a se pune la dispoziţie cantităţi suficiente de vaccină.

D. Scutaru arată că direcţia regională a luat întinse măsuri pentru a asigura curăţenia în gară. Tot personalul este vaccinat, iar medicii căilor ferate îşi fac datoria.

In ceea ce priveşte aglomeraţia în gări, ea trebue să mai dăinuiască, până la infiinţarea de noi trenuri.

D dr. Tudor cere măsuri pentru transportarea bolnavilor.

D-na dr Macarovici arată necesitatea unor măsuri, spre a se asigura desinfectarea birjelor ce transportă bolnavi. D. dr. Buzoneki arată multe lipsuri, în ceea ce priveşte asigurarea debitărei de alimente.

D dr. Flor, dă apoi cetire unor concluziuni, cari sunt aprobate de adunare. Aceste concluziuni şi sfaturi vor fi tipărite şi răspândite.

Mai ia odată cuvântul d. dr. Cazacu, care promiţînd a ţine seamă de unele doleanţe si a căror îndreptare depinde de serviciul sanitar, şi mulţumind tuturora de concursul dat, are credinţă că prin acest concurs se va aduce rezultatul dorit.

※ Se anunţă că guvernul va lansa in curînd un nou împrumut intern contra bonuri de tezaur 5 la sută, pe termen de 6 ani şi cu dobândă plătibilă anticipat.

※ Se spune că un acord comercial s'ar fi încheiat între România şi Anglia, pe baza căruia vom furniza statului englez petrol in valoare de 500 milioane lei.

※ Direcţia aprovizionărei din localitate a fost suprimată. Aceiaş soartă o va avea în curînd şi direcţia din Bucureşti.

※ S'a revenit de o camdată asupra măsurii provizorii de a se muta vămile de la Carpaţi la Tisa.

Aceasta, în urma cererei Consiliului Dirigent care se teme a nu se scumpi viaţa în Ardeal.

※ Taxă de solvă pentru semi interni, la Liceul Internat din localitate a fost sporită de la 500 la 1000 lei anual.

Solva pentru interni a rămas aceiaşi de 1800 lei anual.

La Farmacia Dr. RATIANU se găsesc următoarele specialităţi;

Urodonal, Apioline Chapoteaut, Jodone Robin, Arheol şi Riodine Astier, Eumictine, Santal Midy, Tablete Oxymenthol, Dragées Hecquet, Ovules şi Creione Chaumel, Huile Grise Vigier, Amponles Seringues Robert şi Cariére. Fiole Enesol, E'ectrargol, Neosalvarsan Ehrlich, Colloiod Dubois, Santheosă pură, fosfatată şi cafeinată, Lacteol şi Lactobacilină în tablete, Cuscarine Leprince. Tablete Adaline şi Bromural, Capsule Bornival, Phosphatine Faliére, Fiole cu cyanură, şi bijodură, Supositorii Antihemorroidale Midy, Digitaline Nativelle, Jubol, Pilules Déhaut, Hectargire A şi B. Colloiod Olinchevici alfa, beta şi gama, *Prezervative pentru Doamne.*

Un nou transport de Ghete din **America** de box, chevreaux şi lac bărbătesc şi de dame s'a pus la vânzare cu preţuri reduse si fixe la Magazinul „Londra" din Str. Lăpuşneanu 41 vis-avis de Hotel Traian.

Caut post Ca magaziner, expeditor, om om de serviciu etc.
Cinstit şi harnic.
A se adresa: la Agenţia de Rublicitate I. Brănişteanu str. Gh. Mârzescu 28 Iaşi sub Petrescu.

Societatea Oriental

Cu ocazia deschiderei noului local din str. Ştefan cel Mare 29 vis-a-vis de Bursă aduce la cunoştinţă publicului că a primit transporturi mari de coloniale, farărie, papetărie, vopselărie şi vinde en-gros şi en-detail cu preţurile cele mai reduse.
A primit şi un mare transport de zahăr american şi se vinde cu Lei -Kgr. en detail- Pentru angros se fac reduceri.
Rugăm onor' clientelă a vizita acest magazin spre deplina covingere.

AVIS! Casa SOLOMON WACHTEL înştiinţează Onor. sa clientelă că a sosit din străinătate un mare transport asortat în tot felul de OLARIE DE TABLA DE FER smălţuită.

A SOSIT LA
BANCA DACIA
(SECŢIA MARFURI)
Str. Ştefan cel Mare 40
Un mare transport pe zahăr a b. cristalizat care s'a pus în vânzare, de la 20 Kg. în sus cu preţul de en-gros.

Fostul Hotel Europa
DE INCHIRIAT
de la 26 Octombrie 1919, pentru informaţiuni a se adresa proprietarului la N. MOTAŞ, Bulevardul Ferdinand No. 6 Iaşi,

De vânzare ocazional şi urgent
2 Autocamionete pentru 12 persoane.
1 Automobil tursim 7 locuri
1 Atelier complect pentru reparaţiuni de automobile.
Diverse materiale şi accesorii pentru automobile.
Informaţiuni BANCA IAŞILOR

10 Forje noi de câmp
(FELDSCHMIEDE)
de vînzare la Atelierul I. MAREK Iaşi str. Socola 155.

LA MAGASINUL
„PROVODNIK"
LUPU HAIMOVICI
s'a deschis un raion de Manufactură, Galanterie şi Mărunţişuri etc. etc. şi se vând cu preţurile cele mai reduse.

Direcţiunea Institutului de Domnişoare
al societăţii ortodoxe (fost Humpel) str. Cardă 2 face cunoscut că a început înscrierile pentru viitorul an şcolar.
Institutul cuprinde: curs primar, curs liceal după programa statului—curs modificat şi studii facultative: piano, vioară, pictură, dans.
Cursurile vor începe în ziua de 15 Septembrie
Pentru orice informaţiuni a se adresa la cancelaria şcolii între orele 9—11 a. m,

DEMOBILIZAT
Doctorul BRENER
SPECIALIST MAMOŞ
Boale de Femei
Consult 1—5

De închiriat una odae mobilată. A se adresa str. Lăpuşneanu 39

De vânzare imobilul din str. Scoala de Arte. No. 6, liber de contract de la 26 Octombrie 1919. A se adresa V. CERNATESCU avocat Str. Sf-tul Theodor 40

De vânzare un piano în str. Elena Doamnă 34. Vizibil în fiecare zi între orele 11—12 dim.

Se vinde Cu Lei 22 suta Kg. LEMNE tăiete fag. carpen, stejar la Depositul TH. NEGRUZZI et Co. Iaşi Str. Arcu No. 7 Cântărire precisă şi automatică.
Livrare promptă

LA BANCA IAŞILOR
sunt de vânzare 22 axe diferenţiar noi pentru automobile marca Jeffery.

※ Un incident neplăcut s'a petrecut ieri la societatea simfonică „G. Enescu". Pe când elementele orchestrei se aflau la şcoala „V. Alexandri" pentru obişnuita repetiţie, d. Mircea Bârsan, trecînd peste considerentele cuviincioase de vîrstă şi valoare, s'a exprimat cam.. tare la adresa profesorilor Conservatorului.

D. profesor N. Theodorescu a atras cu drept cuvînt atenţia d-lui Bîrsan că nu este în căderea d-sale a vorbi necuviincios despre oameni cu însemnătate şi valoare care trec de puterea de apreciere a d-lui Bîrsan.

De aici a urmat un violent schimb de cuvinte, care a degenerat în...

Aşa se întîmplă cînd o instituţie ca orchestra simfonică este lăsată la discreţia impulsivităţii tinereşti.

※ *Monarhismul rusesc.*— Ziarul „Dagens Nyheter" destăinueşte existenţa în Suedia a unei importante organizaţiuni care are de scop restabilirea regimului ţarist în Rusia, şi suirea pe tron a lui Alexandru Mihailovici cumnatul ţarului.

Această organizaţie ar avea ca şefi pe fostul ministru Trepof, care se află actualmente la Paris, şi pe general Iudenici care comandă trupele reacţionare din Estonia.

※ Mâine, Duminică 17 August a. c. va avea loc în grădina Parjoaia (Leagănul fluturilor) din str. Nicolina o mare şi frumoasă serbare câmpenească organizată de comisiunea locală a sindicatelor.

Începutul va fi la ora 2 p. m.

※ *Dispensaţii nu sunt mobilisaţi.*— Marele Stat Major prin ordin circular comunică că dispensaţii de familie ce aparţin contigentelor 1915 (la marină 1914) şi mai vechi şi cărora conform art. 98 din regulamentul de recrutare li s'a menţinut dispensa de serviciul militar, vor fi scutiţi de actuala mobilizare dacă vor prezenta certificatul definitiv de dispensă, şi ca atare vor fi lăsaţi la vatră, rămânând înscrişi la contigentul lor.

Dispensaţii susţinători de familie din contigentele de sub arme 1916—1919 (la marină 1915) vor fi lăsaţi la vatră potrivit ordinului Marelui Stat Major No. 250—918 numai după ce vor dovedi cu acte emanate dela cercul de recrutare că au fost dispensaţi definitiv de către Consiliile de revizie ale classei 1920, sau au obţinut dispense speciale acordate de Ministerul de războiu.

Restul ce invocă dispense se vor menţine până ce vor face dovada dispensei, acordându-li-se pentru aceasta concedii de 15 zile.

※ *O nouă declaraţie a generalului Mălădărescu.*— Generalul Mălădărescu a făcut corespondentului Agenţiei Telegrafice elveţiene la Budapesta declaraţiile următoare:

„Soldatul român şi-a câştigat noui titluri la recunoştiinţa lumii civilizate. Dacă ar fi slăbit şi el, s'ar fi sfârşit cu Europa.

„Am sosit la Budapesta numai cu intenţiunea de a stinge focarul care primejduia Europa centrală, şi mai cu seamă pe noi. Nu plănuim a sta o clipă mai mult decât timpul necesar pentru ca poporul unguresc să dea un guvern demn de încrederea noastră şi a aliaţilor noştri.

„Noi nu cerem poporului unguresc cu care voim să trăim în bună înţelegere, decât ceia ce ne este datorit cu toată dreptatea".

※ Epitropia Generală a Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sft. Spiridon din Iasi aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 12 Sept. st. n. a. c. ora 10 a m, se va ţine licitaţie publică cu oferte închise în cancelaria Epitropiei, pentru vânzarea de veci a unui loc viran din Botoşani situat în fata Spitalului „Mavromate" din strada Spitalului Sft. Spiridon, loc împrejmuit

Garanţia provizorie va fi 1000 lei.

Condiţiunile de arendare se pot vedea în ori ce zi de lucru în cancelaria serviciului silvic si domenial al Casei.

Licitaţia se va ţine conform art 72 83 din legea contabilităţei Generale a Statului.

■ Ministerul Instrucţiunei pune în vedere tuturor membrilor corpului didactic secundar că pe ziua de 1 Sept. încetează orice detaşare sau concediu, fiecare trebuind să-şi reia catedra unde este titular.

※ *Criza politică* se menţine la acelaş diapazon, şi se aşteaptă mereu schimbarea de guvern care — după cît se afirmă — trebuie să se producă chiar şi în cazul îmbunătăţirei situaţiei noastre externe.

Este caracteristic faptul că d. M. Săulescu, fost ministru, a revenit în ţară fiind special chemat. Indată ce a sosit, o consfătuire intimă a fruntaşilor conservator-progresişti a avut loc la d. C. C. Arion.

Se mai anunţă că d. Al Marghiloman a fost din nou invitat a sosi în Capitală.

※ D. dr. Demetriade, efor la S. Sf. Spiridon a inspectat zilele aceste spitalele Spiridoniei din Galaţi.

※ Tribunalul Iaşi, secţia III, sub preşedinţia d-lui V. Roban, asistat de d. Lupu, ajutat în cercetare m andatul de arestare emis de d. judecător de instrucţie Corol contra d-nei E. I. acuzată de furt.

In urma pledoariilor d-lor avocaţi N. Gheorghiade, C. Faur şi C. Toma, tribunalul, după o scurtă deliberare, a infirmat mandatul şi a dispus punerea în libertate.

※ Lucrătorii de la Uzina Electrică din Iaşi ne adresează următoarele rînduri:

„Noi, lucrătorii Uzinei electrice, foşti înscrişi în Cercul Constructorilor de sub conducerea d-lui Pancu, neînţelegînd a ne preta la aventurile politice ale acestui domn, cerem demisia în bloc din această asociaţie.

Şi dacă pe viitor acel domn va mai lucra în numele nostru, îl vom trage la răspundere atît pe el cît şi pe toţi nechemaţii care trafică pe spinarea noastră".

※ *Impăratul Carol refusă.* — Din Zuerich se telegrafiază că fostul impărat Carol, solicitat de patrioţii maghiari de a se sui pe tronul Ungariei, a refuzat pe motivul că de oarece a fost împărat şi rege, n'ar putea să se scoboare cu o treaptă şi să se mulţumească numai cu sceptrul de rege.

※ S'a înfiinţat la Chişinău o bursă de cereale şi mărfuri.

※ Judecarea recursului profesorului din Cluj, dr. Apathy, a fost fixată pentru 16 Septembrie.

※ D. V. Grigoriu a fost numit agent sanitar la cercul Voineşti (jud. Iaşi).

SPECTACOLE

※ La Cinema ELISABETA, pe lângă filmul grandios „Singura pe lume debutează astăzi în matineuri şi seara celebrul artist LAMPO în originalele şi neimitabilele sale creaţiuni.

※ Grădina Cinema şi Sala SIDOLI Astăzi: Pina Menichelli şi Diana Karenine vor apare în ultimele lor creaţi în care au obţinut cele mai strălucite succese pe ecranele cinematografice din întreaga lume: „Supremul Strigăt şi în voia Soartei" emoţionantă dramă de actualitate in 5 mari acte şi un prolog.

※ GRADINA CINEMA TRAIAN — Astăzi şi în zilele următoare; Ultima noutate cinematografică: ULTIMUL AMOR grandioasă dramă sentimentală cu o acţiune ce se desfăşoară într'una din regiunile cele mai frumoase ale naturei.

Bogatul program este complectat cu interesante vederi de pe Muntele Athos precum şi frumoasa comedie „Cercul Magic".

Stiri Telegrafice

RELAŢIUNLE ROMANO-ALIATE

— Raporturile s'au îmbunătăţit — Răspunsul guvernului român — — Acuzaţii spulberate —

LION.— Răspunsul guvernului român la nota consiliului suprem interaliat a sosit la Paris. Reprezentanţii României de pe lângă Conferinţa Păcei au credinţa că răspunsul este pre-cât se poate de împăciuitor şi dezminte cu hotărâre legenda creiată cu privire la o colaborare a Românilor cu alţii în scopul producerei loviturei de stat determinată de Archiducele Iosef.

In acelaş răspuns, guvernul din Bucureşti arată că toate rechizitiile făcute de trupele de ocupaţiune romineşti sunt cât se poate de moderate.

Ca sfârşit, guvernul român asigură pe Aliaţi că toate măsurile militare luate vor fi puse in corelaţie cu vederile reprezentanţilor aliaţi din Budapesta.

Conferinţa bancherilor

LION.—Bancherii din intreaga lume se vor aduna luna viitoare, la Paris, intr'o conferinţă internaţională

Diplomaţie cu furturi

NAUEN— La consulatul austro-german s'a comis o spargere; din-du-se de urma vinovatului s'a constatat că el este un emisar ceh, cu numele de Bartos şi avea şi complici. Mobilul acestei spargeri ar fi extragerea unor documente diplomatice.

Toţi vinovaţii au fost arestaţi.

La Budapesta domneşte antisemitismul ?.

— Studenţii in fruntea mişcărei —

NAUEN. — La Budapesta continuă manifestaţiile contra evreilor. O deputaţiune a elevilor technici a cerut directoratului şcolei ca elevii evrei să fie daţi afară.

Conferinţa germano-polonză

PARIS. — La Berlin au inceput de Luni negocierile dintre Germania şi Polonia. Preşedinte al conferinţei este d. Haniel. Ca reprezentanţi ai statelor străine sunt d-nii general Dupont din partea Franţei; Malcolm ca delegat al Angliei; Rouncivergua, reprezentantul Italiei şi un ofiţer aparţinind armatei japoneze.

Frontierile Bulgariei

LYON.—Consiliul suprem interaliat a hotărît Joi fixarea hotarelor Bulgariei.

Aliaţii şi situaţia din Ungaria

LION.— Consiliul suprem interaliat a luat în cercetare raportul transmis de către reprezentanţii aliaţilor la Budapesta, şi care conţine o expunere asupra situaţiunii politice din capitala Ungariei.

Inştiinţare

Am găsit în ziua de 30 Iulie pe şoseaua Copou în dreapta localului „Viaţa lungă" o geantă cu mai multe acte de valoare precum şi 9 poliţe semnate cu numele Alexandru Bădărău.
Păgubasul să se prezinte la subsemnatul DIMITRESCU FLOREA Infirmiria Arsenalului Copou

Părinţi: Eugenia şi Georges Davidescu, roagă rudele prietenii şi cunoştinţele, să ia parte la parastasul de 2 ani a iubitului lor fiu

SUB LOCOT.
Davidescu G. Ion

din Reg. 9 Vânători mort la 6 August 1917 in luptele de la Mărăşeşti, care se va oficia in ziua de 6 | 19 August ora 10 a. m, in biserica Sfinul. Haralambie, Iaşi.

Intendenţa Garnizoanei Iaşi
Publicaţie

Intendenţa garnizoanei Iaşi având nevoe de:
262 vagoane grâu şi
202 vagoane orz şi ovăz va ţine licitaţie publică în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilităţei publice, pentru aprovizionarea acestor cantităţi, în ziua de 29 August st. v. 1919 ora 10 dim. în localul Intendenţei (vis-a-vis de moara „Păcurari").

Ofertanţii vor depune odată cu oferta şi garanţia de 10 la sută din valoarea ofertei.

Se primesc oferte şi pentru cantităţi mai mici.

Condiţiunile de predare şi caetul de sarcini se pot vedea în toate zilele de lucru între orele 8—12 şi 15—19 la cancelaria Intendenţei garnizoanei Iaşi.

Supraoferte nu se primesc şi nici oferte posterioare licitaţiei.

In ofertă se vor arăta preţurile loco producător şi distanţa în km.

Şeful Serviciului Intendenţei garnizoanei Iaşi.

Intendant Maior LEON POPOVICI

No 4344 din August 1919

Inştiinţare

Prima fabrică de Ape Minerale „Dochia" şi băuturi gazoase „Moldova", Moritz Şmilovici et Co. str. Conel Langa 4, anunţă onorata sa clientelă că în vederea eftenirei materialelor prime a decis să reducă cu incepere de la 16 August st. n 1919, produsele sale şi anume:
Sifon mic dela 1 leu la 75 bani.
Sifon dublu dela 2 lei 1.50 lei.
Apă Minerală în butelii mari 2 lei.
Apă Minerală în butelii mijlocii 1 leu.
Apă Minerală în butelii de limonadă de la 60 la 45 bani.
Aceasta spre ştiinţă publicului consumator.

DIRECŢIUNEA

Institutul de fete
„CHAMPALBERT HEROVANU"
STR. BARBOI 19
Curs primar şi secundar după programa statului. Curs modificat.
Inscrierile incep la 15 Aug. st n. cursurile la 8 Sep. st n. Direcţia

Institut Eug. Harnage
Cuza-Vodă 16
Program şi profesori de la stat. Curs liceal primar şi facultativ en limbi moderne si piano grădină de copii instrucţie şi educaţie îngrijată.
Inscrierile au început.

Cereţi imediat! Văpsele de văpsit singur rochii, bluze hane etc.
Procedeu simplu şi rapid. Fie care plic are şi instrucţia necesară
Depozit la: ROMANIA-MUZICALA Iaşi Str Lăpuşneanu 24.
De vânzare o maşină „YOST" in perfectă stare precum şi un piano concert foarte bun.

Sanatoriu Dr. Tzaicu

IAŞI, — STR. CAROL 20 — IAŞI, TELEFON 115

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului, s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale,

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune. Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie, Mecanoterapie.

Se primesc în consult cu medici distinşi după specialităţi boli interne şi nervoase, (excluse boli contagioase şi nervoşi turbulenţii.

Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. n.

ANUL XV-lea No. 3701

25 BANI NUMARUL

Marţi 19 AUGUST 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . 60 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
:::: ADMINISTRAŢIA ::::
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— TELEFON No. 300 —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— Str. Gh. Mârzescu 23 —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITATEA IAŞI

CHEMARE

Concluzia că viaţa noastră politică trebue primenită, este azi creanul oricărui om care nu trage foloase de pe urma actualei aşezări politice.

Foloase! Dar suntem aşa de înfipţi în ele, în cât un articol de fond al „Viitorului“ dovedeşte, cu argumente care sunt esenţa însăşi a politicei române, că chiar dacă s'ar croi partide noui politice, ţara nu poate să fie condusă de cât tot de acei care cunosc maşinăria politică, de acei cari ştiu s'o reprezinte în afară şi s'o învîrtească înăuntru.

Cu toate acestea desfrîul de foloase din anul I al României mari, este parcă, înadins adus de vreme, ca să pună ultimul penel pe tabloul Sodomei politice romîne. Este dovada care trebue să sară chiar în ochii celor din partidele politice, că a ajuns pînă la margini cupa în care se îngrămădesc de atîta vreme păcatele oligarhiei.

Cît timp vom mai tăcea?

Pe pragul Romîniei mari, ţăranul s'a mulţumit că i s'a dat pămînt şi tace. Te culci, deci, liniştită în fiecare seară, fericită oligarhie; un nou 1907 nu te ameninţă peste noapte. Căptuşită cu răbdarea celor 15 milioane de ţărani, poţi sa'ţi iei ifose în politica externă, fiindcă din cele 3 milioane de orăşeni, se bucură împreună cu tine cîteva mii, cari vor avea dreptul să zică: „partidul meu a făcut independenţa, Budapesta, Romînia mare. Alte mii— mai puţine, fiind că nu au făcut „aşezarea financiară a ţărei“ — vor zice: „partidul meu a făcut războiul cu Bulgaria şi pacea din 1913“ Ce frumos ne am împărţit Romînia mare! Cît e de mare dacă poate să cuprindă în ea atîtea Romînii mici! De o parte 15 milioane, cari muncesc, produc şi tac. De altă parte 3 milioane de surtucari din cari 2 milioane 975 mii, tot muncesc, privesc cu desgust şi tot tac—deocamdată. Rămîn, să zicem, 25 mii, cari nu muncesc nici odată pentru ţară, dar fac gură totdeauna în numele ei, iar cînd le vine vremea lor, nu mai pot face nici gură, fiind că le e gura plină.

Să zicem că ţărănimea va tăcea şi de aici înainte.

Oraşele însă — cel puţin cele conştiente—nu pot şi nu trebue să lase ca Rumînia nouă să adauge numai cîteva petece la tabloul Romîniei vechi, ca să'l facă doar mai mare.

Iaşul este dator şi de astă dată, să pornească o mişcare în acest sens, fiindcă în el trăeşte o massă orăşenească, din acea tăcută, care a avut întotdeauna şi liniştea şi putinţa să judece şi să dea naştere la curente cari au însemnat ceva în viaţa ţărei.

Un curent nou, care ne vine din Apus, ne vorbeşte de d toria ce are intelectualitatea de a lumina şi servi drept tutelă celor mulţi. Este formula la care s'a oprit intelectualitatea Apusului, de sigur in urma unor reflexiuni cari şi acolo, ca şi la noi, au avut la bază lipsa de conducători şi de sfătuitori a mişcărilor muncitoreşti.

Dacă în Apus rolul de tutelă poate să fie numai de a coordona şi de a da directive, la noi el este mai fundamental, fiindcă trebuie să scoată din robie şi din întuneric cele 15 milioane ţărani.

„Vorbe bune! se va zice. Am mai auzit de astea. Să vedem la treabă!“

Treaba nu poate fi uşoară; dar la ea se vor înhăma numai acei cari au răbdare, cari nu cred că sacrificiile ce fac sunt titluri pentru ziua cînd vor veni „la putere“; cari nu-şi tocesc avântul dacă „puterea“ întârzie.

Profesori de toate gradele! Scoborâţi-vă în sufletul vostru şi constataţi câte transacţii aţi trebuit să faceţi cu conştiinţa voastră, de hatîrul politicei, cîte scăderi în faţa voastră înşivă, pentru a servi interesele unei firme comerciale care se chiamă „partid“! De câte ori în faţa elevilor voştri nu v-aţi simţit scoborîţi, cînd asprimea voastră s-a lovit de surîsul—macar al părinţilor — cari vroia să spună că va veni vremea să scoborîţi tonul, cînd veţi cădea de la „putere“, cînd nu veţi mai fi directori revizori sau inspectori! Poate oare să fie îndreptăţită de cîte-va sute de lei această pată veşnică pe toată nobleţa misiunei voastre? Poţi să rămîi sub această robie veşnică a sufletului? Talhar dacă te ai fi făcut ţi-ai fi făcut osînda odată, dar n-ai purta-o veşnic, în faţa tuturor acelor cari ştiu pentru ce te-ai spurcat!

Puneţi-vă în fruntea dezrobirei.

Zvîrliţi de pe voi o haină care vă robeşte pe voi întâi; alături de voi vor veni toţi oamenii de bine.

Nu partid politic, nu sindicat profesional, ci o mare şcoală cetăţenească să faceţi, în care de la oi trebue să pornească exemplul sacrificiului pentru binele public.

Despre mijloacele de a ajunge la asta, într'un al articol.

Dr. Ştefănescu-Galaţi

Câte-va NOTE

Iarăşi s'au amânat alegerile.

O delicateţă a d-lui Brătianu, îngrijat a nu.. obosi publicul alegător.

Nu ne îndoim însă că, dacă vă fi să se mai facă alegeri vre-odată cetăţenii vor fi animaţi de aceeaşi delicateţă şi nu vor obosi pe d. Brătianu cu un mandat de deputat.

*

Dacă e vorba de mandat d. Brătianu şi partidul preferă un mandat... poştal.

*

Un incident cu urmări belicoase s'a petrecut între doi membri ai societăţii simfonice „G. Enescu“.

Cavioasă societate. Nici acord, nici armonie şi mai are pretenţie de societate muzicală!.

*

Tonul face muzica... dar nu şi toanele.

*

Preţul zaharului scade în fiecare zi cu 2 lei la kgr.

Dacă astăzi e 14 lei, până într'o săptămână îl vom avea gratis!.

Blanzy

INSEMNARI

Lipsuri şi speranţe

Se anunţă că anul acesta premiul Nobel pentru literatură va fi acordat scriitorului norvegian Knut Hamsum.

O ştire care mă surprinde, pentru că e vorba de un mare literat—odată ce i se destină premiul Nobel—şi despre care totuşi n'am auzit nici odată, de altfel ca şi marele public de la noi, fără îndoială.

Mi-e ruşine pentru mine şi pentru societatea noastră. Din expresiunea tumultuoasă şi vastă a sufletului mistic şi gândirei sceptice pe care literatura nordică a înfăţişat o în opere profunde, sguduitoare şi cu probleme sociale şi morale care au condensat întregul înţeles al nădejdilor contimporane omeneşti, noi suntem cu totul străini de opera unui puternic scriitor, după cum neîndoios suntem săraci în spirit cu multe producţii ale altor personalităţi literare al căror nume n'a făcut să vibreze timpanul nostru ignorant.

Ce ştim noi?

Numai atât cât răsună mai mult din reclama superficialităţii unei epoci în decadenţă. Câteva veştede frânturi de artă franceză, ciuruită şi ea prin incompetinţa noastră orientală şi denaturată încă mai mult în înţelesul ei ieftin şi pervertit. Dar şi această expresiune de viaţă pierdută este copleşită de buruiana intelectului nostru, ascuţit la felinarul politicei de Salonic şi la avântul social fără credinţă, demnitate sau revoltă.

Pe câţi dintre noi i-a înălţit conştiinţa valorii omului în angrenajul nemărginit al lumii? Câţi am prins oroarea exclusivismului etnic şi graniţelor geografice păzite cu câini răi, de oprimarea insuportabilă a statului?

Aceia, unde şi câţi sunt, vom simţi adânc şi cu nădejde tot firul perfecţiunei umane la care torc cu stăruinţă, curaj şi talent, mânuitorii unui sondei de dragoste şi libertate. Aceia, fără a şti de nume pe Knut Hamsum şi alţii vor cunoaşte însă din gândire şi aspiraţiuni toată munca uriaşă pe care fiorile neamurilor o depun ca să înjghebeze un singur cămin strălucitor de bunătate şi belşug pentru poporul mult încercat al acestei întristate lumi.

Renovatus

VIAŢA POLITICA

= Roadele succesului de la Budapesta =

— Ancheta judecătorească de la Iaşi —

Demisia guvernului Brătianu va constitui un fapt îndeplinit Marţi seara sau Miercuri dimineaţa.

Ori-cîtă justificată neîncredere ar arăta opinia publică pentru o atare veste, nu mai puţin ea este acum adevărată şi nu putea fi adevărată de cât acum.

Aceasta întru-cât viaţa guvernului Brătianu a fost în funcţiune de problema păcei cu Austria, iar semnarea ei ar urma să se facă în cursul săptămânei viitoare.

Cum d. Brătianu a declarat că nu semnează, dacă condiţiile teritoriale, chestia minorităţilor şi controlul economic nu sunt modificate, şi cum aceste condiţiuni au rămas ceea ce s'a fixat de la început, d. Brateanu se retrage.

*

Succesiunea o ia d. Manolescu-Râmniceanu sau altul. Viitorul guvern va face o politică de refuz de semnare. Până unde va merge rezistenţa şi ce se va obţine pe baza ei, aceste sunt lucruri cari îşi vor găsi lămurirea într'un viitor apropiat. Guvernul viitor nu va însemna însă rezistenţa activă şi nici la infinit. Se va negocia pe baza ei şi e de văzut ce şi cât vom obţine prin aceste negociaţiuni.

*

Versiunea după care viitorul guvern ar urma să cuprindă şi pe unii din actualii miniştri, în special pe d-nii Mârzescu şi Duca, nu se confirmă.

Aceasta, în primul loc, fiind-că actualii miniştri sunt solidari cu politica d-lui Brătianu, şi, în al doilea loc, fiind-că viitorul guvern ar urma să prezideze alegerile generale, şi garanţia unei perfecte imparţialităţi n'ar exista dacă guvernul de mâine s'ar coopera cu miniştri combativi ca d-nii Mârzescu şi Duca.

*

Care va fi ţinuta opoziţiei, în prezenţa acestui aranjament de succesiune la guvern? Pasivitate desigur că nu şi în această privinţă conferinţa de la hotel Boulevard, dintre şefii opoziţiei, constitue o dovadă. Ce va face ea însă? Se păstrează secretul — dar un demers colectiv la Suveran va fi începutul acţiunei.

Rezistenţă şi Concilaţiune

La timp OPINIA a analizat însemnătatea succesului de la Buda-Pesta. Am spus atunci că, în afară de importanta consecinţă că în urma marşului asupra capitalei maghiare ne-am asigurat pacea pe frontul occidental celelalte urmări nu vor putea fi cunoscute de cât în ziua cînd vom şti dacă actul militar de la Buda Pesta a influenţat ceva în privinţa situaţiei noastre faţă de Conferinţa de la Paris.

Lucrurile sunt astăzi însă lămurite. Aliaţii perzistă în atitudinea lor, aşa că guvernul Brătianu pleacă şi refuză să semneze. Cât despre faptele în sine, în legătură cu situaţia noastră de la Buda-Pesta, nu ni se recunosc măcar legitimele noastre drepturi pe baza unui război făcut de noi singuri şi pe riscul nostru propriu.

Ne-am arătat dârji două-zeci şi patru ore, spre a deveni apoi concilianţi şi a adopta cerinţele aliaţilor ca comandamentul nostru să lucreze la Buda-Pesta pe baza sugestiilor generalilor aliaţi, iar în ce priveşte prada de războiu ea să fie considerata ca un gaj comun.

Atunci? Ce am obţinut, pentru ce am fost dârji şi de ce am devenit concilianţi? Mister şi diplomaţie, căci dacă e vorba de situaţii normale, era evident că aliaţii aveau nevoe de noi, că nu numai că nu ar fi procedat contra noastră, dar că, de am fi ameninţat că ne retragem trupele din Ungaria, aliaţii ne-ar fi implorat să rămânem.

Atunci, încă odată de ce am cedat, de ce ne arătăm concilianţi? Mister şi diplomaţie.

Ancheta judecătorească de la Iaşi

Se cunoaşte faptul. Ministrul de interne, luînd cunoştinţă de raportul inspectorului administrativ, l'a înaintat judecătorului, care a făcut o anchetă paralelă judiciară.

Pentru cei neiniţiaţi, desigur că gestul d-lui Mârzescu nu are o altă semnificaţie de cât stabilirea adevărului. In realitate, procedând ast-fel, ministrul de interne a voit să pune câte-va puncte pe cîte-va i-uri

*

Intr'adevăr, în felul cum a procedat din capul locului ancheta judecătorească a fost ceva care nu cadrează cu normele obicinuite.

Primul procuror de Iaşi, a cerut în interesul instrucţiei suspendarea prefectului, fără ca macar să previe pe ministrul de interne.

Pe lângă faptul că această cale aleasă nu este cea obicinuită — —apoi o cerere de suspendare a unui reprezentant al guvernului, presupune existenţa dacă nu-a unor fapte dar cel puţin a unor prezumpţii grave. Ori, ancheta administrativă nu stabileşte nimic în acest sens.

Ministrul de interne ţine ca parchetul să cunoască totuşi cele mai insemnate lucruri stabilite de ancheta administrativă, pentru ca să aibă toate mijloacele de a stabili ce este în realitate.

Dacă însă nici în aceste condiţiuni, instrucţia nu va putea dovedi existenţa acelor pasibile de codul penal, va rămâne stabilit că, fără a posida ceva serios, instrucţia a procedat atât de sever faţă de un prefect, reprezentant al guvernului, iar în raporturile faţă de un ministru a adoptat o ţinută care eşă din cadrul normal al lucrurilor.

*

De alt-fel, casul d-lui Omer Popovici constituie o prezumpţie că în genere ne aflăm în faţa unei procedări excepţionale.

Intr'adevăr, depunerea şi imediata sa eliberare, dovedesc că s'au n'au fost motive de depunere sau s'a dovedit că nu sunt motive de menţinere în stare de arest

Or, când ast'fel de lucruri se petrec cu un om de situaţia d-lui Omer Popovici, lumea are dreptul să se întrebe dacă nu se dovedeşte cu adevărul că se impun măsuri eficace pentru a asigura o reală garanţie a libertăţei individuale.

Informaţii

※ *Unele ziare au anunţat că valuta leului nostru este în urcare. Adevărul e contrariul dovadă că un prieten al nostru având de trimis nişte bani în Elveţia a plătit cursul de 3 lei şi 60 francul elveţian.*

De notat e că amicul nostru pentru a obţine acest curs a trebuit să depuie multă stăruinţă pe lângă o mare bancă din capitală, cunoscută prin absoluta ei corectitudine în procedeuri financiare.

※ *Ameninţarea* Viitorului *în chestia „Petrol-Blok“ este pe cale de a se transforma în fapt îndeplinit.*

Ast-fel, aflăm că ministrul de industrie a cerut consiliului de avocaţi ai Statului să cerceteze dacă nu este cazul de a se cere revizuirea sentinţei tribunalului prin care se scoate de sub sequestru numita societate petroliferă.

Persoana vizată de oficiosul liberal, ca ar fi avut un anume rol pentru scoaterea de sub sequestru a zisei societăţi ar fi d avocat Boambă, care a avut şi are un mare rol şi în societăţile petrolifere şi la Banca Marmorosch Blanck et Co.

※ Dovadă de operaţiile oculte ale d-lui Vintilă Brătianu în materie de societăţi petrolifere o constituie şi faptul că toate acţiunile depuse spre stampilare au fost cu adevărat stampilate

Singur acţiunile *Steaua Română* şi *Astra* n'au fost stampilate şi nici macar comisiunea ce urmează să funcţioneze în această privinţă la ministerul de justiţie n'a luat până acum fiinţă.

※ Bursa din Capitală continuă a se menţine fermă. Foarte căutate Blokurile, Banca Românească, Banca Agricolă. Acţiunele Băncei Marmorosck-Blanc et. Co. au fost cotate pe ziua de ieri cu 1860.

※ Curtea Marţială a achitat Sâmcăta pe loc. colonelui Vasilescu, despre a cărui proces am vorbit.

D. loc. colonel Vasilescu a plecat a seară la Bucureşti, pentru a cere să fie reintegrat în drepturile sale.

■ Concursul de admitere în şcoala de arte şi meserii din localitate, care urma să aibă loc la 20 August, a fost amânat pentru 14 Septembrie.

Cursurile regulate vor începe la 25 Septembrie.

※ Din Waschington se anunţă că preşedintele Wilson intenţionează a expune Congresului primejdia bolşevismului care ameninţă Siberia. Aceasta în urma faptului că amiralul Colcsak s'ar vedea silit a ceda presiunei inamice şi a evacua însăşi Omskul.

La CINEMA MODERN

NANTAS

după celebrul roman al marelui scriitor **EMILE ZOLA**.

Mare transport de ghete de box, chevreaux și lac pentru barbați și dame, au sosit direct din America la Magazinul EMANOIL MARCOVICI Str. Ștefan cel Mare 54 (vis a-vis de Banca Națională).

Institutul Eugenia Harnage

Cuza-Vodă 16

Curs liceal și primar, programa Statului, Curs facultativ cu limbi moderne (franceza, engleza) piano, pictură croitoria și broderia artistică.

Funcționează și o grădină de copii.

Instrucție și educație îngrijită

Inscrierile au început.

Fostul Hotel Europa

DE INCHIRIAT

de la 26 Octombrie 1919, pentru informațiuni a se adresa proprietarului la N. MOTAȘ, Bulevardul Ferdinand No. 6 Iași,

PETRE MIHAILESCU

plecat din Iași cu o trupă de gimnastică e rugat el, sau cine știe ceva despre dânsul a da de știre părinților lui pe adresa Panaite Mihailescu

Tipografia Goldner
Iași Str. Mârzescu 17

De vânzare ocazional și urgent

2 Autocamioneta pentru 12 persoane.
1 Automobil turism 7 locuri
1 Atelier complect pentru reparațiuni de automobile.
Diverse materiale și accesorii pentru automobile.

Informațiuni BANCA IAȘILOR

10 Forje noi de câmp

(FELDSCHMIEDE)

de vînzare la Atelierul I. MAREK Iași str. Socola 155.

Direcțiunea Institutului de Domnișoare

al societății ortodoxe (fost Humpel) str. Cardo 2 face cunoscut că a început înscrierile pentru viitorul an școlar.

Institutul cuprinde: curs primar, curs liceal după programa statului—curs modificat și studii facultative: piano, vioară, pictură, dans.

Cursurile vor începe în ziua de 15 Septembrie

Pentru orice informațiuni a se adresa la cancelaria școlii între orele 9–11 a. m,

De inchiriat chiar de pe acum: una pivniță bună pentru depozitat vinuri și un grajd în centru orașului. Doritorii se vor adresa la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu str. Gh Mârzescu 23

DEMOBILIZAT

Doctorul BRENER

SPECIALIST MAMOȘ

Boale de Femei

Consult 1—5

De inchiriat una odae mobilată A se adresa str. Lăpușneanu 39

Institutul de fete

„CHAMPALBERT HEROVANU"

STR. BARBOI 19

Curs primar și secundar după programa statului. Curs modificat.

Inscrierile încep la 15 Aug. st n. cursurile la 8 Sep. st n. Direcția

De vânzare imobilul din str. Scoala de Arte. No. 6, liber de contract de la 26 Octombrie 1919. A se adresa V. CERNATESCU avocat Str. Sf tul Theodor 40

LA BANCA IAȘILOR

sunt de vânzare 22 axe diferențiar noi pentru automobile marca Jeffery.

Guvernantă se caută lângă copii de trei ani. A se adresa la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu str. Gh. Mârzescu 23 Iași.

Articole medicinale

Drogeri, pansamente, amidon, cauciucării, etc., vinde convenabil.

IMPORT, EXPORT INDUSTRIE CO. MERT. PASAGIUL MACA 2 București

Se vinde Cu Lei 22 suta Kg. LEMNE tăiete fag, carpen, stejar la Depozitul TH. NEGRUZZI et Co. Iași Str. Arcu No. 7 Cântărire precisă și automatică.

Livrare promptă

Constituirea protoereilor din eparhia Moldovei

— Dezbateri interesante —

Sâmbătă a avut loc în Palatul mitropolitan constituirea Protoereilor, revizorilor eclesiastici și membrilor consistoriului bisericesc din eparhia Moldovei sub președinția I. P. S. S. Mitropolitului Moldovei.

S'au ținut două ședințe.

În ședința de dimineață s'a luat în discuțiune chestia autonomiei bisericești și a statutului organic al lui Șaguna.

I. P. S. S. Mitropolitul, într'o frumoasă cuvântare, a expus vederile sale în această chestiune. Arată importanța marei reforme, care e menită a așeza biserica pe o bază mai democrată prin chemarea, într'o măsură cuvenită, și a elementului laic în administrarea bisericei.

Mitropolitul adaugă că se va lua ca normă a dezbaterilor ce vor avea loc în marele sfat bisericesc, statutul organic a lui Șaguna, pe care preoțimea are ca datorie a-l cunoaște, și a-l studia, menționînd din acel statut toate părțile bune și corespunzătoare timpului de față, și urmărind să-și exprime părerile cu privire la modificările ce cred nimerit a se aduce acelor părți, cari azi nu și-ar avea rostul.

I. P. S. S. Mitropolitul adaugă că prin autonomia bisericei nu se poate concepe o despărțire complectă a bisericei de stat, căci biserica strămoșească trebue să fie una cu statul romîn. Prin autonomia bisericei se înțelege numai posibilitatea pentru biserică, de a se desvolta în marginele ei firești, nestingherită, putîndu-și administra averile singură, cu ajutorul elementului laic, pe care ține să-l introducă în sînul ei, în acest scop.

În cele ce privește bunul mers al bisericei, Înaltul Prelat socotește că organizarea consistoriului ar trebui să fie mai complectă, cuprinzând întreaga administrație bisericească, juridică și economică, și să răspundă astfel nouilor cerințe în această privință.

S'au distribuit apoi fiecărui protoereu și membru din consistoriu cîte un număr de exemplare din statutul lui Șaguna, care să fie discutat cu preoții pe cercuri și fie care cere să-și dea părerea asupra modificărilor ce crede de bine să le aducă și cu privire la acele părți pentru care va cădea de acord că sunt necesare la stabilirea unificărei bisericei

La treacăt s'a discutat și cu privire la atitudinea preoților față de noua lege electorală, fără însă a se lua vre'o hotărâre.

Cu mult interes s'a discutat chestiunea congresului general preoțesc. I, P. S. S. Mitropolitul s'a arătat foarte satisfăcut și a declarat că îmbrățișează din tot sufletul ținerea acestui congres, și dorește ca preoțimea să discute chestiile ce privesc interesul bisericei și al lor, cu acea demnitate și seriozitate de cari au dat întotdeauna cele mai strălucite dovezi

S'a mai adus în desbateri chestia societășei clerului „Ocrotirea".

Se știe că această societate a preoților ieșeni, are ca proprietate frumosul loc din curtea bisericei Sf. Ilie. S'a luat înțelegere ca pe acest loc, societatea să construiască un palat grandios. În etajul de jos se vor instala magazii de toate obiectele necesare cultului bisericesc. Se va construi și un mare Presbiterium, și o sală de întrunire pentru preoți. Se va mai instala o fabrică de lumânări de ceară curată, în interesul higienic al bisericei. I. P. S.S Mitropolitul, în această chestiune își exprimă părerea de a se pune bazele unei societăți pe acțiuni, pentru ca marea construcțiune să poată lua ființă cît mai curînd

Se fixează ziua de 8 Octombrie ținînd noua adunarea societății în care se va discuta aceasta chestiune.

O altă chestiune importantă, de care s'a ocupat sfatul protoereilor, a fost aceea a îngrijirei pe care trebue s'o aibă preoțimea de cimitirele ostașilor morți în război S'au luat anume dispozițiuni în această privință.

În cele din urmă protoereii au convocat să viziteze cît mai des parohiile rurale, de a aduna pe preoți în cercuri și a discuta împreună noile reforme, prin care are a trece biserica.

Au fost discuțiuni înălțătoare.

O delegație a sindicatului chelnerilor din localitate a prezintat eri patronilor un memoriu cuprinzând nouile doleanțe ale chelnerilor.

Patronii au satisfăcut toate cererile

Chestia păcei cu Austria.—Cancelarul Renner a făcut următoarele declarațiuni corespondentului lui „Le Journal":

„Sperăm că, în răspunsul ce ni se va da, guvernele aliate vor ține socoteală de situațiunea noastră lamentabilă și vor fi primit să modifice condițiile financiare ale tratatului într'un senz favorabil Austriei. Dacă nu ni se fac concesii financiare serioase, noi nu vom putea îndeplini clauzele tratatului și *delegațiunea va fi silită să se reîntoarcă la Viena fără să fi semnat.*

„În acest caz, vom încredința hotărîrea finală în mînele Constituantei Acesta este rezultatul conferinței avute cu guvernul nostru. Noi suntem animați de cea mai mare bună voință față de toată lumea, *dar nu vom semna ceia ce nu vom putea îndeplini*".

Ziarul parizian adaogă că în cercurile politice vienere se afirmă că nici Constituanta nu va semna fără modificări importante.

Distinsul nostru violoncelist, d-profesor Nicu Theodorescu, va pleca în curînd la Cernăuți unde va da un concert, sub patronajul d-lui general Văitoianu.

Presa din Cernăuți primește această știre cu o deosebită dragoste și constată că proectatul concert va fi un adevărat eveniment pentru capitala Bucovinei, întrucît violoncelistul Nicu Theodorescu este artistul care a făcut cunoscută arta romînească în străinătate cu un deșăvîrșit succes.

La Iași untul e mai scump decât chiar în fantasticul București.

Explicația: producătorii îl desfac cu prețuri variind între 30-31 lei. Între acești producători se află mulți din marii proprietari, cari oftează toată ziua de scumpetea traiului și unele autorități principale din Iași.

Nu cumva din această cauză nu se ia nici o măsură împotriva acestor speculatori de alimente?

Procesul cunoscutului bancher Margulius, originar din Iași, s'a sfârșit prin achitarea acestuia de către consiliu de război din Marsilia.

Din punct de vedere judiciar, Margulies a fost pus în libertate, dar fiindcă atunci cînd Margulies a fost arestat se afla într'un lagăr de concentrare, ca măsură administrativă el a fost din nou invitat să se refugieze în lagărul din Chartreuse unde se află deasemenea nevasta și copiii săi.

Uniune economică austro ungară?—Din Zurich se telegrafiază că la Viena se discută, într'un mod cu totul particular, despre proectul constituirei unei confederații danubiene care, fără a reinvia Austro-Ungaria dinaintea războiului în vechiul ei cadru național, ar fi totuși susceptibilă a forma un bloc compact în care naționalitățile s'ar complecta unele pe altele.

Nu se poate ști precis până unde au ajuns aceste tratative care s'ar fi angajat între diverșii politicieni ai țărilor interesate, și de asemenea nu se știe dacă este exactă știrea presei austriace despre o uniune economică între Ungaria și Austria germană

Dar este sigur că un astfel de curent există și că este sprijinit de politicieni serioși ca domnii Iuliu Andrassy și contele Betlehem Lovaszy.

Inscrierile la școala „Reunirea Femeilor Israelite" au început în localul din str. Lozonski 11 și urmează zilnic între orele 9—12 a. m. 2—5 p m.

Aflăm cu plăcere ca d. locotenent Ioan V. Alexandrescu din regim 4 Vânători, în urma luptelor de pe Tisza, a fost decorat cu „Steaua României".

Acest brav ofițer, este fiul d-lui V. Alexandrescu, taxator la Vama locală

ECOU.— Aflăm că școala de copii din Galați cu denumirea de „Lipa Braunstein et Arnold Weinrauch, cel din urmă Președintele Băncei Dacia din cauza neînțelegerilor în conducere s'a licitat între fondatori și rămânând ca singur proprietar numai D-l Arnold Weinrauch de astăzi înainte va purta numele.

Arnold & Charlotte Weinrauch

ADUNAREA DE LA FRUMOASA

În sala de lectură a atelierelor de la Frumoasa, a avut loc eri o adunare generală al enoriașilor din partea locului, în vederea constituirei Comitetului școlar, în conformitate cu decretul-lege în această privință.

Adunarea foarte numeroasă a aclamat ca președinte pe Părintele economul Constantinescu de la Sf. Neculai, asistat de institutorul Zaharia.

Participa d. Marcu. directorul Prefecturei de Poliție, și d. Palade ca delegat al Primăriei, special invitați.

Astfel biuroul se compune din d-nii Constantinescu, Zaharia, Marcu și Palade.

D. Iosef Broja, ia cel dintâi cuvântul și arată lipsa completă a unui local de școală în sectorul Socolei.

D. Viorică Vasile, apelează la toată lumea, fără deosebire de confesiune, de a da concursul pentru această operă.

D. Zaharia, institutor, explică rostul decretului-lege și face apel pentru realizarea școalei.

Adunarea procede apoi la alegerea a două comitete, unul pentru școala de băeți și altul pentru scoala de fete.

Părintele Constantinescu este proclamat presedinte pentru ambele Comitete.

În Comitetul pentru școala de băeți, se aleg d-nii T. Zaharia, Alex. Vasiliu, Bercu Schwartz, Viorică Vasile și Frederic Veber.

Pentru scoala de fete, pe d-na Coroiu si pe d-nii Ionas Eigher, Alex. Mihai și Broja Iosef.

Se procede apoi la alegerea unui comitet de două persoane care să ia contact cu autoritățele și să facă cuvenitele stăruinți necesare. Se aleg pe d-nii Broja si Viorică.

D. Viorică ia cuvântul și roagă a se alege în locul d-sale un evreu, pentru ca astfel să fie representate toate elementele, ce vor asigura bunul mers al școalei.

Incepe discuția. Unii ar propune pe un tânăr evreu, alții pe un bătrân.

Părintele econom intervine a recomanda a se alege pe bătrânul Bercu Schwartz, om cu experiență.

Adunarea alege pe d. Bercu Schwartz.

După propunerea d-lui Marcu. directorul Prefecturei de Poliție, adunarea decide ca subscripțiile să nu fie pe categorii.

D-nii Marcu și Palade se înscriu cei dintâi cu câte o sută de lei, după care continuă subscripția.

D. Neculau este ales casier.

Școala va începe a funcționa chiar de la 1 Septembrie.

OPERETA STANESCU-CERNA

mai continuă două zile seria gustatelor reprezentații, aceasta în urma cererei generale.

Valoarea artistică a d-lui Stănescu—Cerna este cunoscută de multă vreme publicului ieșan.

Mai notăm calitățile de joc și voce pe care cu prisosință le-a pus în evidență primul element femenin al trupei, d-ra Annie Capustin.

În astă seară, la Terasa „Principele Mircea" frumoasa operetă „Camarazii".

Cu plăcere anunțăm căsătoria religioasă a D-lui Aurel Dobreanu cu simpatica D-ra Mărioara Gulimez care va avea loc în ziua de 18 August 1919 at v (31 August st. n.) ora 4 p. m. la Biserica Sft Vasile Tatarași.

Se fac strașnice pregătiri pentru reușita serbărei ce va avea loh la grădina Copou în seara zilei de Sâmbătă 23 August a. c. în folosul cămunului studentilor evrei.

Va fi ceva grandios prin nenumăratele surprise ce se pregătesc publicului

Reprezentantul Republicei Ceho-Slovace în România.— Reprezentantul Republicei Ceho Slovace pentru România din București, Str Episcopie 9 invită pe toate persoanele domiciliate în această țară, care sunt în posesiunea legitimațiilor ceho slovace sau care au dreptul de a le cere, să se prezinte în persoană aducând cu sine toate documentele doveditoare că sunt de origină ceho slovacă (actul de origină etc, și 3 fotografii).

Persoanele din județele Bacău, Iași, Vaslui, Fălciu, Tutova, Roman, Neamțu, Suceava, Botoșani și Dorohoi, se vor prezenta la biroul provizoriu al Reprezentantului Republicei ceho Slovace din Iași Hotel Traian cancelaria No. 5.

Arătăm în altă parte, că patronii au acceptat eri toate doleanțele chelnerilor.

Azi însă o parte din patroni s'au prezintat la Prefectura de poliție, arătînd că le este cu neputință de a accepta acele condițiuni.

Se aduce la cunoștința publicului că primăria dispunînd de un stoc însemnat de tărîțe le vinde celor ce au vite orice cantitate cu 50 bani chilogramul.

O CHESTIUNE de ONOARE.

Primim următoarele cu rugămintea de a le da publicității:

În urma incidentului avut loc în ziua de 15 c., între d-nii N. Teodorescu și M. Bîrsan, d. M. Bîrsan simtindu-se ofensat, a trimis martori d-lui N. Theodorescu.

Intrucît unele ziare din localitate au relatat neexactități în privința incidentului petrecut, noi martorii ambelor părți de comun acord, publicăm pentru inlăturarea comentariilor neexacte, alăturatul procesverbal încheiat între noi.

PROCES-VERBAL

Astăzi 16 August 1919, subsemnații intruniți pentru a trata o chestiune de onoare intre d-nii N. Teodorescu și M. Bârsan, expunându-se deoparte și de alta faptele petrecute în ziua de 15 August, am ajuns de acord a recunoaște că din nici o parte nu au existat intențiuni de jignire, ci a fost o ieșire provenită dintr'o stare de iritabilitate reciprocă, iar cuvintele și gesturile sunt regretate de ambele părți,

Avînd în vedere cele de mai sus, subsemnații considerăm incidentul închis, neflind atinsă onoarea nici uneia din părți.

Martorii d-lui N. Theodorescu: Maior N. Apostolescu, P. Andrei

Martorii d-lui M. Bârsan: Sandu Manoliu, Traian Iooașcu

SPECTACOLE

La Cinema ELISABETA.— Astăzi în matineu și seara: după cererea generala „Singure pe lume" sau (MACISTE INVINGATOR: Superbă dramă de aventuri în 6 acte, Destășurare de mare senzație. In rolul principal apare simpatica și grațioasa artistă d-ra Cecil Tryan

Pe lângă grandiosul film debutează astăzi la reprezentațiile serale celebrul artist „LAMPO" în originalele și neimitabile sale creațiuni.

GRADINA CINEMA TRAIAN — Astăzi și în zilele următoare. Ultima noutate a caselor cinematografice!

„Umbrele Trecutului" (L'Ombre de rêve) sentimentala și grandioasă desfășurare dramatică în 4 mari acte. In fruntea interpretării se află o nouă stea a ecranului Marchiza de Clelia Anticci Mattei. Programul este complectat: o vedere după natură precum și o frumoasă comedie.

Grădina și Sala Cinema SIDOLI

Astăzi și în zilele următoare: Nou! Nou! Senzațional! Palpitant: „Regele Tigrilor" emoționantă dramă pline cu peripețiuniunile cele mai senzaționale 6 mari acte. Interpretarea se datoresc unor artiști superiori. Programul se complectează cu vederi după natură și o comedie de mare haz.

Clara Solomon

Simon Weismann

LOGODIȚI

Iași August 919

Subsemnatul Alexandru Testibau din Iași str. Ștefan cel Mare 61, declar că am pierdut actul de scutire de armată eliberat de Cercul de Recrutre Român contigentul 1919 revizuit la toate recrutările de până acum declarându-l nul și fără valoare la ori cine se va găsi.

ALEXANDRU TESTIBAU

Regimentul 4 Jandarmi Iași

PUBLICAȚIUNE

No. 5627 din 15 August 1919

In conformitate cu ordinul aprobator No. 6984 . c. al Comandam. Corp. de Jandarmi.

Se aduce la cunoștință publică că în ziua de 5 Septembrie 1919 st. n. se va vinde prin licitație publică la sediul Regimentului în Garnizoană Iași str. Zmeu 13 cantitatea de efecte militare de mic echipament și îmbrăcăminte reformate ca:

CAMAȘI, ISMENE, CIORAPI lână și bumbac stergare, mănuși, lână si bumbac, bocanci, bluze mantale, căpișoane, ghaie, tunici, pantaloni, flanele etc.

Licitația va fi orală.

Concurenții vor depune în ziua licitație garanții ce se va fixa de comisiunea instituției în acest scop: Dispozițiunile art. 72–83 din legea contabilității publice sunt ablicabile aceste licitații

Efectele se pot vedea în orice zi de lucru între orele 8—12 a m. și 3–6 p. m.

Comandantul Reg. 4 de Jandarmi

AVIS! Casa SOLOMON WACHTEL instiințează Onor. sa clientelă că a sosit din străinătate un mare transport asortat în tot felul de OLARIE DE TABLA DE FER smălțuită.

ANUL XV-lea No. 3702

25 BANI NUMARUL

Mercuri 20 AUGUST 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . 40 „
TREI LUNI . . . 20 „
:::: ADMINISTRAŢIA ::::
IAŞI — Str. Gh. Márzescu 23.
— — TELEFON No. 300 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Márzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

ROMANII

Pentru marea majoritate a Moldovenilor din Basarabia, *Romanii* sunt oamenii minunaţi cari au venit de dincolo de Prut.

Romanii sunt soldaţi, jandarmi şi funcţionari.

Intâiu au venit soldaţii, adică *muscalii* romani, cînd cu *sloboda*... Sfărîmăturile marilor oştiri ruseşti, in numele revoluţiei şi a libertăţilor ardeau curţile, prădau moşiile şi chemau şi marea mulţime ţărănească dintre Nistru şi Prut la aceste manifestări puternice a vremurilor nouă... Un vînt de distrugere şi de nebunie pornise a sufla peste sate, când se arătau deodată, în marşuri grăbite, acesti oameni de departe, pe cari Basarabenii nu-i cunoşteau...

In tichna satelor, nesupărată nici de invăţător, nici de cinovnic, ţărănimea bogatei *gubernii* grăia moldoveneşte, ştia ceva despre Nicolai *ftarul* ţar şi despre marea împărăţie a Rusului; dar alt-ceva, despre altă lume nu cunoştea şi amintirile trecutului căzuseră ca într'o mare a uitării.

Deodată sosiră aceşti Romani. De grăit grăiau cam ca şi Moldovenii: se înţelegeau. Erau oameni uscaţi, cu obrazurile arse, cu ochii amărîţi. Umblau rău îmbrăcaţi şi aproape desculţi. Se bătuseră cu duşmani covîrşitori doi ani de zile. Cunoscuseră dureri şi nenorociri fără nume. Alăturea de ei, marea oaste a Rusiei dezertase şi dezlănţuise anarhia... Aceşti oameni ciudaţi de peste Prut se întoarseră şi împotriva lor cu armele. Şi acum îi urmăreau şi în Basarabia. Veneau şi în această veche ocina a Moldovei să facă rînduială. Oamenii locului se mirau mai ales de cît rabdă acest ostaş necăjit; se mirau de îndîrjirea şi de tăria lui..,

Ocupaţia militară aduce în chip firesc necazuri Ofiţerii acestor muscaţi romani rechiziţionau cam mult şi des; unii, tineri fără mustaţă, grăiau peste umăr şi ziceau *tu* mazililor şi răzeşilor cărunţi, oameni cu greutate şi cu cinste; argumentele solide şi nepreţuita injurătură au dezonorat ici-colo întîlnirea frăţească după mai bine de o sută de ani de despărţire. Cu toate astea, blajinii şi bunii oameni înţelegeau oarecari lucruri pe cari le puneau mai presus de trecătoarele năcazuri. La sfaturile de seară cu aceşti muscali noi, în jurul mesei primitoare de drumeţi, Basarabenii înţelegeau că au desface cu oameni de o lege şi de o limbă, că aceşti oameni necăjiţi, amărîţi şi depărtaţi de căminuri, au venit pentru slujba neamului aici şi ca să puie zăgaz neliniştitelor şi sîngeratelor valuri ale anarhiei...

Incet încet se recunoşteau—„Sîngele apă nu se face“...

Vorba aceasta a strămoşilor o spuneau deseori şi unii dintre ofiţerii Romanilor. Aceştia se nemeriseră oameni cuminţi şi buni. La uşa lor, pentru sfat şi dreptate, se îmbulzeau totdeauna gospodari şi femei, şi totdeauna se întorceau alinaţi. Cu alţii, mai zvânturatici şi mai neînţelegători ofiţeraşi, lucrurile mergeau mai greu. Aceştia zvîrliau cuvîntul „bolşevic“ ca o palmă în dreapta şi în stânga—inaintînd ca într'o ţară inamică; aceştia veniau cu o înaltă ştiinţă a nomenclaturei sfinţilor din calendar; aceşti copii ai tîrgurilor lepădau cam des bonuri de rechiziţie pe petici de hîrtii iscălite invariabil *Popescu*, nume devenit fantastic între Prut şi Nistru.

Şi la Moldoveni, însă, se vede că toate năcazurile se rezolvă într'o glumă. Localnicii priveau zâmbind în jurul-le, şi, împărţind pe aceşti Români în două, botezau pe cei din urmă cu numele pribeagului neam al lui Faraon. „Aiştia-s ţigani, domnule, căuta să mă încredinţeze surîzând un mazil. Mai întâiu suduie de spurcă pământul. Al doilea, toţi se laudă că-s de neam mare şi au moşie“...

După muscali, au venit alţi Romani: Jandarmii şi funcţionarii.

Jandarmii soseau încredinţaţi că vechea administraţie moscovită însemna întuneric, groază, lanţuri, Siberia. Şi aducînd blândele şi civilizate moravuri ale administraţiei din Regat, se socoteau pionieri ai civilizaţiei într'o ţară barbară. I-am văzut pe toţi bine hrăniţi şi cu nasurile rumene, aşa cum îi şade bine unui Jandarm, — cunoscând şi exercitând destul de bine funcţia de mici tirani.

Incolo, ceilalţi funcţionari s'au silit să nu desmintă temeinicile calităţi pe cari cu toţii le cunoşteam şi le admiram în vechea Romînie. Cei mai mulţi lovesc cu aspră energie binecuvîntatul pământ al acestei noui Californii, căutînd ceiace cred ei că e singurul rost al existenţei omului în această vale a lacrimilor...

Din acest motiv, deocamdată în Basarabia ierarhia e cu totul alta decît cea cunoscută. Cele mai importante şi mai cuturate persoane în balurile dela Ţeleneşti (tîrguşor din Orhei), sunt domnul şef de jandarmi şi domnul perceptor. In al doilea rînd vine administratorul de plasă. Judecătorul, persoană retrasă şi solemnă, nu înfăţişează nici o primejdie, nu eliberează permisuri, nu te ameninţă cu nimic: el e cel mai nebăgat în seamă...

Totuşi, la una din aceste neuitate petreceri, un Evreu din partea locului, pe cînd îi vorbeam de rînduiala asta ciudată, îmi răspunse c'un zîmbet fin:

— Intre cele bune venite de peste Prut, noi numărăm pe judecători şi pe doctori. Dar asta ţi-o spun numai dumitale.

—Ai de spus ceva împotriva celorlalţi?

—Nu, trăim bine, după cum se vede.

Se ploconi ceremonios în faţa măririlor timpului— apoi, întorcîndu-se la mine, adăogi taimic.

— Nu este problemă fără dezlegare.

M. Sadoveanu

Câteva NOTE

Avem incontestabil în mijlocul nostru azi la Iaşi, un confrate ingenios.

El reuşeşte să aibă telegrame chiar în zilele când telegraful nu funcţionează.

*

Intre cerealişti şi băncile din capitală o mare luptă.

Cerealiştii vor să facă o bancă. Băncile vor să acapareze cerealele.

*

Nemţii au făcut o fabrică ministerului de industrie. Au oferit oţelul cu 8 mărci kilogramul, pe când francezii cer 59 franci — nu lei — kilogramul.

Iar ministerul e încurcat fiind-că nemţii sunt prea ieftini.

*

La primărie lucrurile nu merg ca untul.

Vina este a primarului care desface untul prea scump.

Blanzy

※ Camera de punere sub acusare, a respins eri apelul procurorului şi a ordonat ca d-na I., arestată să fie pusă de îndată în libertate.

INSEMNARI

Internaţionalism burghez

Cine a spus că internaţionalismul este o himeră, că el nu se va putea înfăptui, că se întemeează pe o idee primejdioasă?

Dar suntem în plin internaţionalism! Toată avalanşa complexă a vieţii sociale şi politice are caracterul absolut şi necesar al internaţionalei. Amănuntele raporturilor de viaţă omenească în acest sens trăesc şi se desvoltă; lucrul n'are nevoe de argumente şi exemplificări.

Dar totuşi vă este poate necesară o reîmprospătare a celor bine şi de mult cunoscute? Un impuls memoriei?

Las de o parte exemplul sugestiv al congresului internaţional al.. bancherilor, şi mă opresc la un alt fapt al cărui caracter internaţional va trebui puţin evidenţiat. Iată-l:

Muncitorimea pariziană a organizat un meeting în favoarea amnistiei generale. Dar în momentul îndeplinirei acestei manifestări cetăţeneşti, intervenit poliţia şi opri meetingul din ordinul guvernului!

Franţa republicană, Clémenceau democrat! Parc'ar fi Noske din Berlin şi Colceak din Omsk, Lloyd George din Londra şi Nitti din Roma, arhiducele Iosef din Budapesta şi Brătianu din Bucureşti!

Salut Sena tradiţiei revoluţionare! Ţi-ai amestecat apele cu lichidul cenuşiu al Spreei, al Tibrului, al Dâmboviţei! Tresaliţi în jocul valurilor Nevei dinaintea lui 1917.

Guvernămintele se exercită în numele poporelor, dar aceste popore n'au cuvânt. O demonstraţie politică muncitorească nu se admite. Aceasta e apanajul exclusiv al oligarhiei.

Măsura e generală în lumea rămasă schiloadă după războiu. Dictatura este internaţională!

Iată internaţionalismul în floare, un internaţionalism burghez feroce şi năvalnic. Iată pentru ce a curs atâta sânge omenesc!

Şi voi muncitori sunteţi subversivi în internaţionalismul pe care stăpânii vi l-au furat şi îl exercită ca să vă strivească..

Renovatus

VIAŢĂ POLITICĂ

Unde am ajuns cu criza!

— Măsurile privitoare la Ungaria —

— Tot în chestia anchetei —

Am susţinut eri că soluţia crizei va fi dată în cursul acestei săptămâni, probabil Miercurea. Am arătat că ea are un termen fatal, că soarta guvernului Brătianu este legată de data când se va cere semnarea păcei cu Austria, şi că acest lucru se va întâmpla în cursul acestei săptămâni.

Telegramele din cursul nopţei confirmă în totul afirmările noastre.

*

Singura chestiune care preocupă cercurile politice este a se ştie cine va lua succesiunea — căci despre politica ce o va urma viitorul guvern, opinia publică este edificată. E rezultă din expozeurile actualului guvern şi din ţinuta fruntaşilor politici din ţările eliberate, atitudine cu care, pare-se, că Suveranul este complect de acord.

Am spus ieri că se vorbeşte că şeful viitorului guvern ar urma să fie d. Manolescu-Rămniceanu, dar se poate prea bine să fie şi un altul.

Astă-zi vine ştirea că combinaţia Manolescu-Rămniceanu a căzut. Credinţa noastră este că ea n'a existat nici odată.

Intr'adevăr, d. I. G. Duca, ministrul domeniilor, primind Sâmbătă pe corespondentul nostru din capitală i-a spus:

—„Plecăm în ziua când ni se va cere să semnăm pacea cu Austria, aşa cum este ea actualmente înfocmită. Nu ştiu cine va veni, dar despre o combinaţie cu d. Manolescu-Rămniceanu nici vorbă nu poate fi“.

MASURILE PRIVITOARE LA UNGARIA

— Dispoziţiile Aliaţilor în privinţa materialului şi trupelor —

Pe zi ce merge se pune în evidenţă, tot mai mult, că am avut dreptate când am susţinut că singurul rezultat al mersului nostru în potriva Buda-Pestei, este acel ca vom avea pace pe frontul occidental. Recunoaştem că-i enorm, nu putem însă spune că-i suficient.

Ţinuta aliaţilor în ce ne priveşte, continuă a fi inexplicabil de defavorabilă. Dispoziţiile Conferinţei de la Paris, concretizate în ultima notă, drept răspuns la nota noastră conciliantă, invederează că suntem pur şi simplu frustraţi de dreptul nostru de a ne despăgubi de suferinţele din trecut şi de jertfele din prezent.

Aliaţii dispun că în Ungaria va rămâne un minimum de trupe şi că noi nu putem ridica nici un material de acolo, fiind-că despăgubirile ce pe îndreptăţit Ungaria va fi chemată a plăti, sunt garantate de avuţia astă-zi existentă în acea ţară şi deci ea constituie gajul comun.

In asemenea condiţiuni, armistiţiul impus de noi nu mai are fiinţă; jertfele noui şi ultime nu mai sunt valorificate; dreptul nostru este nesocotit.

Este drept că Aliaţii pretind că succesul nostru nu este decât o verigă din lanţul victoriilor Antantei asupra puterilor centrale; că fără jertfa comună care a adus victoria generală n'ar fi fost posibilă nici jertfa individuală a României care a adus victoria izolată asupra Ungariei.

Nu mai puţin, pe lângă atâta amărăciuni, noile dispoziţii ale Aliaţilor în legătură cu Buda-Pesta, vin să completeze paharul dacă nu cum-va să facă să se reverse.

Tot ancheta judecătorească

D. Aslan judecătorul de instrucţie care instrumentează în cunoscuta chestie a neregulilor, a plecat din nou la Bucureşti. Este evident că n'ar fi putut pleca dacă n'ar fi fost chemat şi deci rămâne de văzut pentru care motiv a fost chemat.

Ne ferim a înregistra cele ce se şoptesc asupra motivelor deplasărei d-lui Aslan. Nu mai puţin, nu putem să nu spunem că se pare că instrucţia a ajuns la un punct mort... ai pentru unii.

Intr'adevăr, or-cât de inflamabile ar putea fi socotite permisele pentru petrol, sunt altele cari constituie nu numai materii inflamabile ci şi explozibile, cum de pildă permisele pentru transportul de spirt în Basarabia.

Se pare că în această privinţă d. Omer Popovici a înţeles să vorbească mai mult chiar de cât ar fi dorit instrucţia. Este drept că judecătorul a socotit suficientă deţinerea, intru cât şi adunase toate probele şi l'a pus în libertate. Se prea poate însă ca eliberarea să se fi făcut şi din cauza că dacă ar mai fi fost deţinut d. Popovici, instrucţia ar fi adunat mai multe probe de cât ar fi dorit.

Or-cum, chestia spirtului a produs o mare fiertură, iar maşina judecătorească se află sub presiune, datorită degajărilor de calorii, produse de pe urma celor constatate.

De cât alcoolul dacă are însuşirea de a fi inflamabil are şi pe aceea de a se evapora repede. Nu cum-va d. Aslan nu va putea împiedica procesul.. evaporizaţiunei?

Informaţii

■ Cu privire la jocul d-lui Brătianu de a nu demisiona deşi din declaraţiile d-sale făcute acum 45 de zile a rezultat hotărâtoarea de a se retrage, ROMANIA, după ce arată neajunsurile ce au decurs pentru ţară din acest joc de a demisia, scrie:

„Iar nedemisionând, d-sa riscă ca Conferinţa de pace să tragă din această nedemisiune concluzia că primul delegat al României când a plecat de la Paris a lansat demisia numai ca o sperietoare, iar nu ca un lucru serios, născut dintr'o adevărată nemulţumire a României în contra hotărârilor luate de Conferinţă.

Şi cum numai câteva zile ne mai despart de ziua semnărei tratatului cu Austria, d-nul Ion Brătianu, în ţară prezintă situaţia României ca desperată la Paris şi caută la desperare un om care să primească prezidarea unui guvern de rezistenţă; iar la Paris, pleacă capul, reduce pretenţiunile României numai la clauza controlului tratamentului minorităţilor, pentru care s'ar mulţumi şi cu o simplă modificare de redactare, şi renunţă la integritatea Banatului ca şi la clauza tranzitului.

D-l Ion Brătianu, în ajunul scadenţei fatale, joacă pentru ambele posibilităţi doar va putea să-şi salveze puterea.

Am crezut necesar să dăm cititorilor noştri aceste lămuriri, pentru ca şi dânşii să poată citi clar în jocul pe care îl învârte d. Ion Brătianu, de la întoarcerea sa din Paris“.

※ *Ziarul* Epoca *anunţă că o deleg ţinne de fruntaşi basarabeni din toate districtele se va prezenta Regelui pentru a protesta contra deciziei luată de consiliul de miniştri prin care s'a hotărât ca directorii şi întreg aparatul administrativ să candideze ca funcţionari oficiali în alegeri.*

Adevărul e că prin această dispoziţie alegerile din Basarabia au fost de fapt desfiinţate, iar aleşii vor fi cei indicaţi de guvern.

※ *Ziarul „Chicago Tribune“ vesteşte că monitoarele engleze de pe Dunăre s'au apropiat de Buda-Pesta.*

※ SCIZIUNE LIBERALĂ. — Ziarul „Botoşanii“ organul partidului liberal din judeţul cu acelaş nume, publică date interesante cu privire la sezisunea produsă în sânul partidului liberal din acel judeţ.

In primul loc ziarul publică textul demisiunei fostului prefect Ramiro Savinescu, al cărui caustic cuprins sună precum urmează:

„Primind telegrama Dv. prin care îmi cereţi să iau măsurile necesare pentru realizarea unităţii partidului şi în cazul când n'aş fi în măsură de a realiza aceasta, să vă dau posibilitatea ca Dv. să exercitaţi acţiunea ce veţi crede în interesul partidului şi al ţării, am convocat eşăşi membrii comitetului executiv al partidului. Aceştia au hotărât că în materie de cinste nu se poate transige şi reveni şi ca să vă înlesnească posibilitatea realizării dorinţei Dv. şi-au înaintat D-lui Brătianu, Preşedintele clubului demisiunea din calitatea de membri ai comitetului executiv

Nereuşind de a face împăcarea ce-mi cereţi vă rog să binevoiţi a mi primi demisiunea din demnitatea de Prefect al Judeţului Botoşani“.

Se ştie lupta ce ducea fostul prefect şi o parte din comitetul executiv local împotriva d-lui Alex. Smeltz, la adresa căruia sunt acuzaţiunile de necinste.

Iată acum şi numele celor ce au demisionat din comitetul executiv al partidului liberal din Botoşani: R. Savinescu, Th. Buzdugan, C. V. Ficşinescu, N. Răutu, Ion Ure, dr. Capşa, Artur Frunzescu şi Christea Goilav.

La CINEMA MODERN

NANTAS

după celebrul roman al marelui scriitor **EMILE ZOLA**.

✻ *Mare transport de ghete* de box, chevreaux şi lac pentru barbaţi şi dame, au sosit direct din America la Magazinul EMANOIL MARCOVICI Str. Ştefan cel Mare 54 (vis a-vis de Banca Naţională).

Vânzare

In ziua de Joi 21 August st. n 1910 ora 2 p. m. se va vinde prin licitaţie publică la strada Armeană 10 averea mobilă rămasă pe urma defunctului Iosef Goldman compusă din ceasornice de aur, serviciu de masă, argintărie, mobilă de salon oglinzi, etc.

Const. Sc. Leon, avocat
sechestru judiciar

Cereţi imediat! Văpsele de văpsit singur rochii, bluze hane etc.

Procedeu simplu şi rapid. Fie care plic are şi instrucţia necesară.

Depozit la: ROMANIA-MUZICALA Iaşi Str Lăpuşneanu 24.

De vânzare o maşină „YOST" in perfectă stare precum şi un piano concert foarte bun.

La Inspectoratul regiunei 13

Telegr. Poştelor şi telefoanelor se află spre vânzare una plită de preparat bucate in bună stare având lungimea de 4 m. şi 4 cm., lăţimea de 1 m. 10 ctm., trei găuri mari şi trei mici. Amatorii pot depune ofertele in toate zilele dela orele 10—13 la inspectorat.

Fostul Hotel Europa

DE INCHIRIAT

de la 26 Octombrie 1919, pentru informaţiuni a se adresa proprietarului la N. MOTAŞ, Bulevardul Ferdinand No. 6 Iaşi, de la ora 9—10 dim.

Inştiinţare

Pr ma fabrică Romînă de ape Gazoase „Sanitas" Iaşi, Fabrica „Lumina" şi fabrica „Crăşmarii Asociaţi" am fost cei dintâi cari am redus preţurile pe ziua de 16 August a. c. la produsele noastre si anume:

Sifon mic de la 1 leu la 75 bani.
„ dublu de la 2 lei la 1.50 lei
Apă minerală în butelii mari 2 lei
„ „ „ „ mijlocii 1 leu
„ „ „ „ de limonadă de la 60 la 45 bani.

Afişe speciale au fost trimise şi clienţilor noştri.

Direcţiunea

DEMOBILIZAT

Doctorul BRENER

SPECIALIST MAMOŞ
Boale de Femei

Consult 1—5

Scrobeală albă „Ancora" prima calitate pentru rufe expediază promp convenabil „Depozitul de Scrobeală Paragiul Macca" 2.

Inştiinţare

Prima fabrică de Ape Minerale „Dochia" şi băuturi gazoase „Moldova", Moritz Şmilovici et Co. str. Conel Langa 4, anunţă onorata sa clientelă că în vederea eftenirei materialelor prime a decis să reducă cu incepere de la 16 August st. n 1919, produsele sale şi anume:

Sifon mic dela 1 leu la 75 bani.
Sifon dublu dela 2 lei 1.50 lei.
Apă Minerală în butelii mari 2 lei.
Apă Minerală în butelii mijlocii 1 leu.
Apă Minerală în butelii de limonadă de la 60 la 45 bani.

Aceasta spre ştiinţă publicului consumator.

DIRECŢIUNEA

Se vinde Cu Lei 22 suta Kg. LEMNE tăete fag, carpen, stejar la Depozitul TH. NEGRUZZI et Co. Iaşi Str. Arcu No. 7 Cântărire precisă şi automatică.
Livrare promptă

Lucrători hamali

angajează imediat Pirotechnia Armatei Iaşi—Copou.

✻ *Pentru Amnistie* se agită o pinia publică, dar în Franţa —nu în adormita noastră ţară.

Astfel Confederaţia generală a muncei a votat o ordine de zi în favoarea amnistiei, care termină astfel:

„In urma încercărilor acestor cinci ani din urmă, poporul acestei ţări era in drept să aştepte o măsură de clemenţă inspirîndu-se din cel mai curat spirit de justiţie Dacă Parlamentul ar ratifica, fără să aducă modificările necesare, proectul guvernamental de amnistie, îşi va lua în sarcină împreună cu guvernul grave răspunderi".

Muncitorimea franceză mai cere naţionalizarea căilor ferate şi acordarea dreptului de azil pentru străini.

✻ *O nouă organizaţie evreiască*. In capitală s'a format o nouă organizaţie evreiască, sub denumirea de „Asociaţia Evreilor Romîni".

Programul acestei noui organizaţiuni sună:

„Evreii Romîni, însufleţiţi de cea mai adîncă dragoste pentru ţară şi conştienţi de sacrificiile cari le-au făcut pentru mărirea şi propăşirea ei, au constit it pentru apărarea drepturilor lor civice, o erganizaţiune cu următorul program:

1. Ie cetăţenirea efectivă a tuturor evreilor romîni.

2. Democratizarea sistemului electoral printr'o cât mai perfectă reprezentare proporţională.

3. Primirea obligatorie în toate instituţiunile culturale ale statului atât civile cît şi militare, a tuturor acelor cari vroesc să urmeze cursurile, fără deosebire de confesiune sau origină.

4. Combaterea oricărei încercări de a atîţa sau persecuta indivizi sau părţi din populaţie, pe motive de ordin religios sau de rasă.

5. Crearea unei atmosfere prielnice unei pacinice convieţuiri între toţi locuitorii ţării".

✻ Se pare că greva muncitorilor petrolişti din valea Prahovei va lua sfârşit in curând, după două luni de dăinuire.

Toate cererile muncitorilor au fost satisfăcute, rămânînd in discuţie numai plata salariilor pe timpul grevei

Delegaţii muncitorilor au plecat din capitală pentru a expune rezultatul tratativelor. Şi se crede că lucrul va fi reluat imediat.

✻ Farmaciştii din localitate primesc zilnic noui aderări, din partea farmaciştilor din provincie, pentru a cere anularea alegerei comitetului central din Bucureşti al Asociaţiune generale a farmaciştilor.

Farmaciştii din Galaţi au aderat in corpore.

✻ Preţul zaharului merge tot eftinindu se.

Depinde de ieşeni, de a avea puţină răbdare şi vor cumpăra zaharul pe un preţ cu mult mai scăzut.

✻ Pentru a preîntîmpina scumpirea alimentelor in Argentina, guvernul din Buenos-Aires a prohibit exportul zahărului.

Tot odată se va aduce in discuţia parlamentului un proect de lege prin care să fie oprit pe timp de trei ani exportul cărnei de vită. Această măsură va lovi considerabil aprovizionarea Europei, intrucât se ştie că conservele de carne argetiniană se importau pe o scară foarte largă.

✻ Eri un servitor, anume Dumitru Iamandi, îşi făcu placerea de a se îmbrăca in haine femeeşti şi a se plimba prin oraş.

A fost descoperit de trecători şi dus cu alaiu la Comenduire.

✻ D. N. Maxim, prefect de poliţie, in urma unor plângeri primite cu privire la specula cu perele, a ordonat o anchetă severă.

Ancheta se face de către d. Stiubei, inspector de poliţie.

✻ LIGĂ ŢARISTA.—Ziarul „Svenska Dagbladet" din Stockholm aduce noui amănunte asupra existenţei unei ligi pentru restaurarea monarhiei in Rusia.

Această ligă ţaristă ar cuprinde personagii de vază cari locuesc la Stockholm şi Helsingfors, primind instrucţiuni de la sediul care se află stabilit la Londra sub patronajul împărătesei mame Maria Fedorovna. Împărătesa este asistată, intre alţii, de prinţul Dolgoruki, generalul Ermelof, iar la Paris are reprezintanţi pe d. Trepof şi generalul Dragomirof. La Helsingfors liga este condusă de generalul Iudenici, care luptă in Estonia contra sovietiştilor ajutat de Antanta.

La Stockholm instigatorii principali sunt conţii Orlof şi Davidof.

Ziarul suedez adaogă că toate aceste persoane suspecte, membrii ai ligei ţariste, obţin foarte uşor viza pasapoartelor pentru Anglia, ceia ce nu pot obţine ceilalţi ruşi.

✻ Joi în 21 a lunei, va avea loc o consfătuire a preoţilor ieşeni, convocaţi in acest scop de Părintele Niculea, protoereul oraşului.

Preoţii se vor ocupa şi îşi vor da părerea cu privire la raformele prin care are a trece biserica şi vor lua oare cari hotărâri cu privire la apropiatul congres general al preoţilor.

✻ De eri se află in localitate locotenentul Ceho-Slovac Eduard Radeus, venit pentru a valorifica titlurile şi a elibera certificatele supuşilor Ceho-Slovaci

✻ Duminică a avut loc la Galaţi logodna d-lui Ion Nicolau Grefierul Trib. Iaşi S. I. cu d-ra Ecaterina Teodorescu, profesoară la şcoala normală de fete din Galaţi.

✻ Conform ordinului Ministerului de Războiu No. 443|919 se aduce la cunoştiinţa tuturor gradelor inferioare din Contigentele 1892 1911 inclusiv care sunt nemobilizaţi precum şi ofiţerilor foşti prizonieri la inamic, (ţările cu care am fost in războiu) că sunt obligaţi a se prezenta la Cercul de Recrutare Iaşi cel mai târziu la 25 August 1919, pentru a depune o declaraţie conform cu formularul prevăzut in ordinul de mai sus.

✻ OPERETA — Aseară s'a jucat cu un deosebit succes „Camarazii", D-na Ana Dorna, care deţinea rolul principal, a fost răsplătită cu furtunoase aplause.

S'au distins in chip deosebit in afară de d-ra Annie Capustini, d şoarele Georgette, Claceru Sinaia, Nelly Comănescu etc. etc.

Pe lângă d. Stănescu-Cerna, a fost excelent şi d. Fotache.

✻ Cu toată scumpetea de lucru şi material, dl. Moritz Wachtel a decis să mărească numărul claselor la gimnaziul d-sale ridicând un nou etaj. Lucrările au şi început şi vor fi terminate la timp pentru ca in Septembrie cursurile să poată fi re uate

Aflăm de altfel că gimnaziul „Wachtel" va fi reorganizat introducâudu se noui obiecte de studiu in afară de acele prevăzute in programa oficială.

✻ La Camera de Comerţ din localitate s'au întrunit eri comercianţii şi o delegaţie a funcţionarilor comerciali în vederea reglementării orelor de serviciu in magazine. Toţi au recunoscut legitimitatea acestei regulamentări atât în interesul comercianţilor cât şi în acel al funcţionarilor şi au ales o comisiune compusă din 6 comercianţi şi 4 funcţionari cari, sub auspiciile Camerei de Comerţ şi a autorităţilor locale vor supraveghia aplicarea deciziunei luată in această privinţă de Cameră în şedinţa din 15 lunie a. c.

Cu acest prilej s'a admis părerea de a se la sa un apel către onor public de a-şi face cumpărăturile numai în orele de funcţionare a prăvăliilor, stabilite de la 8—12 a. m şi 2—8 p. m, dând astfel concursul său slujbaşilor comerţului pentru ca să poată trăi şi ei omeneşte.

✻ *Reprezentantul Republicei Ceho Slovace in România.*— Reprezentantul Republicei Ceho Slovace pentru România din Bucureşti, Str Episcopie 9 invită pe toate persoanele domiciliate in această ţară, care sunt in posesiunea legitimaţiilor ceho slovace sau care au dreptul de a le cere, să se prezinte in persoană aducând cu sine toate documentele doveditoare că sunt de origină ceho slovacă (actul de origină etc, şi 3 fotografii).

Persoanele din judeţele Bacău, Iaşi, Vaslui, Fălciu, Tutova, Roman, Neamţu, Suceava, Botoşani şi Dorohoi, se vor prezenta la biroul provizoriu al Reprezentantului Republicei ceho Slovace din Iaşi Hotel Traian cancelaria No. 5 in termenul de la 18—26 August. 1919

✻ Comisiunile insărcinate cu strângerea bazarului şi vânzarea biletelor pentru serbarea de Sâmbătă în folosul Căminului Studenţilor evrei, îşi continuă activitatea.

Va fi cea mai reuşită serbare în acest gen, din vara aceasta.

SPECTACOLE

✻ La Cinema ELISABETA.— Astăzi in matineu şi seara: după cererea generala „Singure pe lume" sau (MACISTE INVINGATOR: Superbă dramă de aventuri in 6 acte, Destăşurare de mare senzaţie. In rolul principal apare simpat ca şi graţioasa artistă d ra Cecil Tryan.

Pe lângă grandiosul film debutează astăzi la reprezentaţiile serale celebrul artist „LAMPO" in originalele şi neimitabile sale creaţiuni.

✻ GRADINA CINEMA TRAIAN — Astăzi şi in zilele următoare. Ultima noutate a caselor cinematografice!

„Umbrele Trecutului" (L'Ombre de rêve) sentimentala şi grandioasă desfăşurare dramatică in 4 mari acte. In fruntea interpretării se află o nouă stea a ecranului Marchiza de Clelia Anticci Mattei. Programul este complectat: o vedere după natură precum şi o fru comedie.

✻ Grădina şi Sala Cinema SIDOLI Astăzi şi in zilele următoare: Nou Nou! Senzaţional! Palpitant: „Regele Tigrilor" emoţionantă dramă pline cu peripeţiuniunile cele mai senzaţionale 6 mari acte. Interpretarea se datoresc unor artişti superiori. Programul se complectează cu vederi după natură şi o cmedie de mare haz.

Jalnicii: Sprinţa, soţie, Albert, fiu, Pesla Morgenstern, Rebeca Steinberg, Sura Buchman, Rachela Lachmanovici şi Ghizela Lazăr, fiice, Henriette Gheţel, noră, Şaie Steinberg, Moise Buchman, S I. Lachmanovici şi Adolf Lazăr gineri Haim şi Ghizela Strulovici, Hascal şi Rebeca Kauschanski, Gheţel şi Aneta Buchman, Samoil şi Sophia Wechsler, Milu şi Cecilia Lazar şi Georges şi Eva Lazăr nepoţi şi nepoate precum şi ceilalţi nepoţi şi strănepoţi cu durere anunţă incetarea din viaţă a prea scumpului şi iubitului lor soţ, tată, socru, bunic şi străbunic

Marcu Gheţel

în etate de 87 ani

Inmormântarea va avea loc Marţi 19 August ora 4 p. m.

Podul-Iloaei 1919

Prezenta ţine loc de orice altă invitaţiune.

Un nou transport de Ghete din America de box. chevreaux şi lac bărbătesti şi de dame s'a pus in vânzare cu preţuri reduse si fixe la Magazinul „Londra" din Str Lăpuşneanu 41 vis-avis de Hotel Traian.

Stiri Telegrafice

Constituirea guvernului ungar

LION.—Iată numele miniştrilor din noul cabinet format de arhiducele Iosif:

Preşedintele consiliului, Stefan Friederich. Externele, Martin Lovaszy. Internele, Sigmund Perene. Finanţele, Johngruen. Războiul, Generalul Franz Schnitzer. Justitia George Hologni. Agricultura, Stefan Szerd. Cultele, Carol Hussar. Higiena publică, Andreas Czillery. Ministrul minorităţilor nationale, Iacob Bleier.

Stefan Holler, Iohan Maier şi contele Paul Teleki au fost numiţi miniştri fără portofoliu. Acesta din urmă e insărcinat cu lucrările preparatorii.

Activitatea Consiliului suprem

PARIS.— Rezolvindu-se neinţelegerile ivite din cauza ocupaţiunei Budapestei de către Români Consiliul suprem, devenind mai liber va studia răspunsul ce trebueşte dat contra-propunerilor Austriace, fixând tot odată şi condiţiunile de pace pentru Bulgaria.

Criza de guvern din Serbia

—Un cabinet radicalo-socialist—

BELGRAD.—D. Davidovici insărcinat cu constituirea cabinetului, nereuşind a forma un guvern de coaliţie, s'a oprit la soluţia formărei unui minister al junilor radicali cu sprijinul socialiştilor cari vor primi trei locuri.

Un nou guvern in Rusia

PARIS. — Se comunică din Copenhaga că se va constitui la Reval un guvern al Rusiei nord-veetice. Compunătorii acestui cabinet vor fi din partizanii şi prietenii personali ai Generalului Judenici.

Armonia dela Budapesta

— Aliaţii sunt mulţumiţi —

PARIS.—Duminică a parvenit raportul generalilor comandanţi ai misiunilor aliate dela Budapesta, din care se constată că armonia domneşte în raporturile dintre autorităţile militare romîne şi şefii delegaţiunilor aliate.

Iswolscki a murit

PARIS.—Fostul ambasador al Rusiei la Paris şi în urmă Ministru de Externe la Petrograd, contele Iswolscki, a murit Simbăta din cauza unei crize acute de astmă.

In Rusia sovietistă...

— Efectele căderei Budapestei. — Un congres al comuniştilor. — Lupta contra sovietelor. —

PARIS.—Se comunică pe cale telegrafică din Kamenetz-Podolsk că ocuparea Budapestei a avut un efect deosebit asupra bolşevicilor. Ca urmare s'a decis simultan convocarea a două congrese comuniste, unul la Moscova de către Lenin şi altul la Kiew de către d-rul Rackowscki.

Scopul acestor congrese ar fi avizarea la noui măsuri în consecinţă.

La Kiew s'a format un nou partid socialist care duce lupta contra organizaţiilor sovietiste, cerînd în acelaş timp reformă agrară. Acest partid mai cere acordarea independenţei Ukrainiei îmlăturînd orice legături cu Rackowski şi cu Denikin.

Societatea Orientul

Cu ocazia deschiderei noului local din str Ştefan cel Mare 29 vis-a-vis de Bursă aduce la cunoştinţă publicului că a primit transporturi mari de coloniale, farărie, papetărie, vopselărie şi vinde en-gros şi en-detail cu preţurile cele mai reduse.

A primit si un mare transport de zahăr american şi se vinde cu Lei 14Kgr en detail-Pentru engros se fac reduceri

Rugăm onor clientelă a vizita acest magazin spre deplina covingere.

A SOSIT LA

BANCA DACIA

(SECŢIA MARFURI)

Str. Ştefan cel Mare 40

Un mare transport pe zahăr alb cristalizat care s'a pus in vânzare, de la 20 Kg. in sus cu preţul de en-gros.

ATENTIUNE!

La Ceasornicăria R. DULBERG

IAŞI, STRADA CUZA-VODA 85, IAŞI

A sosit un mare transport de diferite CEASORNICE DE MÂNA ŞI DE BUZUNAR precum şi BIJUTERII FINE si se vinde cu preţurile : : : cele mai reduse : : :

ANUL XV-lea No. 3703

ABONAMENTE:
UN AN . . . . 60 LEI
ŞASE LUNI . . . 40 „
TREI LUNI . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 309 — —

25 BANI NUMARUL

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

Joi 21 AUGUST 1919

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Dela Chişinău la Iaşi

— Permisele de călătorie.—Scumpetea.—La gară.— Privilegiaţii. — Presupuşii ofiţeri şi delegaţi agricoli. — Speculanţii.—Măsurile ce se impun. —

Ca să vă faceţi şi dv. iubiţi cetitori o ideie despre felul condiţiunilor în cari se călătoreşte acum dela Kişinău la Iaşi,—ascultaţi:

O săptămână înaduşeşti umblând după permisul de călătorie, cînd dela prefectură la comandament, cînd dela comandament la poliţie, aşa că la urmă gândeşti că dacă porneai apostoleşte, câte 15 km. pe zi, tot ai fi ajuns în timp de 7 zile până la Iaşi. Dacă ar fi numai atâta, dar în zilele acestea cât trebuie să stai în Kişinău, isvor de bani să ai în buzunar şi tot ar seca. Inchipuiţi-vă numai: o masă la un restaurant de mâna doua care constă dintr'un borş rusesc şi o friptură cu două felii de pâine costă 20-25 de lei; o cameră la hotel dela 20 pînă la 40 lei plus bacşişurile, la fel cu articolele alimentare un kg. de lapte costă 4 5 lei, un funt de unt costă 20 24 de lei ş. a. m. d.

In fine, după ce eşti curăţit de cîteva sute de lei şi asta mai mult din cauza permisului de călătorie pe care trebuie să'l aştepţi, — după ce ai fost întîmpinat la prefectură, la poliţie pînă i la comandamentul armatei de zeci de mutre străine cu cuvîntul: *Şto nujno vam?* (ce doriţi) te vezi cu permisul în mînă.

A doua zi porneşti spre gară.

Aici o lume imensă staţionează în faţa, printre care cei mai mulţi speculanţi, cari au luat permisuri spre a aduce mărfuri dela Iaşi sau Galaţi. Sălile de aşteptare, restaurantul gării, sunt pline. Intrarea pe peron e oprită. Nu intră decît privilegiaţii, cărora li se destină compartimente în vagoanele de clasa I şi a II'a

După o aşteptare de 3 ore în faţa gării, — cîteodată şi de 6 ore, în care timp se vizează permisurile de călătorie,—se dă voe pe peron. Atunci îţi este dat să vezi un adevărat asalt în potriva vagoanelor, dar un asalt cum nu se mai vede nici la una din gările Romîniei mari.

Nimeni nu poate opri valurile de oameni, dintre cari fiecare caută să cucerească un loc mai comod în cele 22 vagoane. Dar abia ajuns la vagon, găseşti uşile compartimentelor închise. Unul e ocupat de ofiţerul *Y*, altul de o delegaţie agricolă, aşa că la urmă eşti nevoit să rămâi în culoar sau să stai pe tampone. Abia după ce se pune trenul în mişcare ai ocaziunea să constaţi că presupuşii delegaţi agricoli, ofiţeri, etc. cari au ocupat compartimentele nu sunt decât nişte speculanţi ordinari cari cară cu ei zilnic între Chişinău şi Iaşi zeci de cutii cu ciocolată, mosoare cu aţă, lumînări şi alte mărunţişuri cu cari speculează lumea.

*

Şi astfel se explică şi enorma aglomeraţie şi nenumăratele accidente şi scumpetea. Este un cerc vicios. Din cauza permiselor se speculează, iar autorităţile presupun că prin impunere de permise se va pune frîu speculei.

Adevărul însă s'a dovedit cu ocazia dispoziţiei de a se desfiinţa permisul de import de zahăr. Acest aliment primordial se găseşte astăzi în piaţă cu 13 lei kilogramul în loc de 40. Evidenţa nu mai poate fi contestată. Cheltuiala cu obţinerea permisului provoca scumpetea. Exact aşa stau lucrurile şi cu permisele de călătorie. Vor păgubi anumiţi traficanţi de autorizaţii, dar specula va fi sfarşită şi ordinea introdusă.

Şi cu cât mai repede se va face acest lucru cu atît va fi mai bine.

D. AMI

Câte-va NOTE

Cilibi Moise spunea: De cât să cumpăraţi cu 4 lei 50 mănuşi cari se rup a doua zi, mai bine cumpăraţi-le cu 50 bani rupte gata.

La acest iu ru să m'ditese un confrate, care capătă sub formă de telegrama ştiri apărute acum trei săptămâni în Opinia.

Aceasta cu atât mai mult cu cât nu-i vorba de rupturi ci de dresuri.

*

Dacă Primăria ar avea şi ea de desfăcut unt cum are primarul, desigur că afacerile comunei n'ar merge atât de prost.

*

Aleşii basarabeni vor fi de fapt cei numiţi de guvern şi nici de cum aleşii poporului, spun ziarele.

Se vede că era scris ca Basarabia să cunoască şi fazele noastre din trecut, nu numai pe cele de astă-zi.

*

In curând reprezentaţia revistei Palavra.

Un lucru care de sigur lipsia în această blagoslovită ţară.

Blazay

INSEMNARI

Răul înrădăcinat

Se anunţă din nou apariţ a unui gînd bun în mintea de comercianţi şi financiari a conducătorilor noştri politici. Se afirmă că peste câteva zile respectul cuvenit Constituţiei va reapare prin ridicarea cenzurei şi stărei de asediu, în vederea alegerilor parlamentare.

Avem tot motivul a ne îndoi de adevărul acestei senzaţionale ştiri, a nu crede şi a zâmbi dureros şi apatic. De atâtea ori s'a promis şi s'a afirmat! De atâtea ori am fost minţiţi, încât ne a pătruns pe nesimţite convingerea că suportăm regimul draconic pe bună dreptate şi după meritul nostru, în mod natural şi veşnic!

Teoria constituţională propovăduesţe dreptul poporului a impune direct respectul legei, atunci când guvernele sunt neleguite. Dar noi ce-am impus şi ce-am făcut, când am fost izbiţi în cap cu lovitura de stat în folosul dictaturei oligarhice? Nimic!

Şi atunci, pentru ce să mai căpătăm o viaţă legală şi cu tendinţă spre libertatea civică? Cu ce merităm acest bacşiş pe care nu-l dorim când nu l avem, simţindu-ne bine în egalitatea socială cu bivolul care n'are nevoe nici să scrie, nici să facă întruniri, nici să voteze?

Să credem totuşi că decorul se va schimba şi rolurile altfel se vor distribui în melodrama noastră de prost gust.

Dar, prin aceasta, se va schimba ceva din simţul, din mentalitatea şi aspiraţiile noastre de jandarmi rurali? Vom fi drepţi, îngăduitori, toleranţi şi plini de dragoste umană?

Cu toată teroarea, am avut putinţa să pretindem întrarea în legalitate, să cerem înfăptuirea păcei, domnia justiţiei, să reclamăm amnistia şi să nu fim hoţi.

Dar n'am făcut nimic, nimic, ci am fost odios de răzbunătători şi ne am a fundat în paragrafele condicei penale.

Şi atunci, ce mai putem aştepta de la intrarea în legalitate, ridicarea cenzurei, alegeri? Libertatea oligarhilor a se batjocori reciproc? Candoarea cetăţeanului de a-şi trimite boerii în Parlament?

Nu, n'avem nevoe de pesta veche. Ne înăbuşim ori-cum!..

Renovatus

VIAŢA POLITICA

Rezistenţa până la... negociaţiune

— Iarăşi amânarea crizei —

— Administraţia noastră în Ungaria —

De câte-va zile circulă versiuni curioase. Ba o ştire spune că ar fi vorba ca pentru Banat să se adopte soluţia plebiscitului, ba o alta spune că cercetarea problemelor româneşti a fost amânată pentru o săptămână.

Ştirile aceste, dacă nu sunt într'adins puse în circulaţie, constitue desigur invenţiuni lipsite de verosimilitate.

Intr'adevăr, gestul d-lui Brătianu, de a părăsi Parisul, nu poate fi socotit ca un gest pripit — d. Ionel Brătianu n'a prea obicinuit ţara cu aşa ceva. Primul delegat al României, când a luat această hotărâre, considera desigur lucrurile ca definitiv fixate. Atunci?. Combinaţiuni cari învederează o dorinţă.

*

Aceasta va fi şi scopul schimbării de regim şi felul politicei ce o va face guvernul ce va urma d-lui Brăteanu.

Conducerea politicei noastre de mâine va însemna proclamarea unui refuz de semnare şi manifestarea unei dorinţi de negociaţiune. Se vor pune mai puţine inzistenţe în privinţa chestiunei teritoriale şi se va cere suprimarea sau cel puţin fixarea lămurita a cerinţelor aliaţilor în ce priveşte chestia minorităţilor şi a tranzitului.

Şi ast-fel se va rezista cât se va negocia şi negociind mereu ne vom trezi semnând.

Acest scop îl au şi motivele cari prezintă problema românească ca netranşată în mod definitiv.

CRIZA DIN NOU AMANATA

— Amânarea păcei cu Austria —

Soluţia crizei de guvern, care era aşteptată până astă-zi sau mâine, suferă o nouă întârziere.

Or-cât publicul incredul va zâmbi luând cunoştinţă de această ştire, nu mai puţin adevărul vine să confirme că am avut dreptate când am susţinut că durata guvernului Brăteanu este la funcţiune de mersul lucrărilor pentru pregătirea păcei ca Austria.

Intervenind o întârziere în remiterea acestui tratat, criza a fost şi ea amânată.

Intr'adevăr, oficioasele anunţă următoarele:

Remiterea tratatului cu Austria care a fost întârziată, era vorba să aibă loc săptămâna viitoare.

Suntem informaţi din excelentă sursă diplomatică despre o decisiune luată de Conferinţă în această privinţă.

Este vorba să se conexeze tratatul austriac cu cel ungar şi amândouă să fie semnate în acelaş timp. De aceea se va amâna tratatul cu Austria până când are să fie gata cel cu Ungaria.

Concomitent cu aceasta iată şi ştirea că a fost din nou amânată soluţia crizei. Aceasta nu inseamnă însă că s'a schimbat ceva în atitudinea României.

Dacă nu se modifică dispoziţiunile în ce ne priveşte, guvernul Brăteanu pleacă şi România va refuza pentru moment să semneze

Trupele noastre in Ungaria

Extra-ordinar ceea ce se petrece în legătură cu prezenţa noastră în Ungaria. Nota aliaţilor pretindea că nu avem dreptul să ridicăm nimica din ţara cu care am fost în război, intru-cât tot ce se găseşte acolo constituie gajul comun al aliaţilor.

Or, iată că guvernul român publică o relaţie oficială în privinţa modului cum va fi repartizată prada de război, constând în vite, unelte şi alimente.

Pe de altă parte se vorbea despre obligaţiunea ce o vor avea trupele române de a asculta de sugestiile generalilor reprezentanţi ai aliaţilor.

Or, iată comunicări oficiale ale biroului presei române prin cari se vesteşte că trupele noastre vor rămâne acolo până se va constitui un guvern care să inspire încredere în privinţa îndeplinirei obligaţiilor.

Pe de altă parte un ziar din capitală scrie:

Din sursă demnă de toată încrederea se afirmă că guvernul romîn a primit mandat să colaboreze la administrarea Ungariei până la executarea clauzelor esenţiale din tratatul ce se va impune acestei ţări.

Precum se vede un termen şi mai lung de cît cel vestit mai sus—deci nesiguranţă şi neînţelegere pe toată linia.

INFORMATIUNI

x Situaţia politică nu este lipsită de oare-care ridicol.

Astfel, se ştie că guvernul Brătianu pleacă; se ştie de ce pleacă; se ştie când pleacă; se mai ştie ce fel de politică va face viitorul guvern; se ştie deasemenea cum se va forma viitorul guvern. Ceea-ce nu se ştie este cine va forma guvernul de mâine.

O astfel de situaţie desigur că nu a mai cunoscut n'ci un alt regim constituţional din vre-o ţară oare-care.

Tribunalul oraşului Bayonne din Franţa a condamnat la 15 zile inchisoare şi 500 lei amendă pe o femee care a încercat să vîndă găinile cu 22 lei perechea.

Dar la noi, unde pieţele sunt nişte locuri de jaf şi ridicol şi revoltător, nimeni nu controlează preţurile, nimeni nu ia măsuri, iar publicul întreabă, plăteşte şi nu spune nimic, ca un perfect nătărău care doarme fără visuri.

Un ziar de dimineaţa anunţa că starea de asediu şi cenzura vor fi ridicate pe ziua de 1 Septembrie, aceasta în vederea faptului că alegerile vor urma să fie efectuate pe ziua de 5 Octombrie.

La această afirmare răspundem;

Confraţii se vor convinge pe ziua de 1 Septembrie că ştirea nu-i adevărată, după cum înainte de 5 Octombrie se vor convinge că alegerile au fost din nou amânate.

D. Scutaru, în inspecţiunea făcută zilele aceste, a găsit pe linia Berheci două sute vagoane, pe care verificându le, le-a găsit puţin numai defectate.

D Scutaru a luat dispoziţiunea ca aceste vagoane să fie repede reparate şi puse în circulaţie.

Trenul din Botoşani pleacă la 7 seara şi ajunge la ora 11, unde aşteaptă pînă la ora 3 noapte cînd soseşte acceleratul din Cernăuţi spre Bucureşti.

Călătorii excesiv de numeroşi, cari trebuie să poposească în gara Vereşti, au de suportat timp de 4 ore un regim special, inventat de d. locotenent comandant al gării.

Ei sunt îmbăcşiţi în sala de aşteptare, bărbaţi, femei şi copii la un loc, iar la uşă este postată santinelă, care nu permite eşirea din sală nici chiar pentru cele mai urgente necesităţi.

Credinţa noastră este că măsura cuprinde în ea atîtea neajunsuri încît se impune imediata ei abrogare.

Trupele italiene din Murmansk au fost retrase în ziua de 9 August.

Retragerea englezilor va urma curînd.

D. Winston Churchill a declarat în Camera Comunelor că Anglia trebuie să facă un serios efort pentru a reduce cheltuelile generale ale statului, chiar cu preţul renunţărei la proectele cari nu vor fi găsite urgente. Aceasta întrucît riscurile situaţiei financiare sunt de aşa natură încît trebue luate în consideraţie înaintea oricăror chestiuni.

Pretenţiile ungurilor.— Se anunţă că maghiarii fac toate presiunile şi cer cu insistenţă retragerea trupelor romîne din Budapesta. In acelaş timp iau măsuri în grabă pentru constituirea unei gărzi naţionale pentru a garanta— zic ei — ordinea şi liniştea în ţară.

Majoritatea presei franceze, în fruntea cu „Le Temps", atrage atenţia Conferinţei a fi cu foarte multă băgare de seamă şi a nu face greşeli dînd crezare meşteşugirilor cu intenţii ascunse ale ungurilor.

Această pretenţie maghiară se află în studiul generalilor aliaţi din Budapesta.

Ministerul de interne, a anunţat prefectura de judeţ că intră în vigoare măsurile prevăzute în convenţia sanitară din Paris, faţă de holera ce bîntuie în Rusia. Toate provenienţele şi călătorii din Rusia, ce vin din porturile Mărei Negre şi a mărei de Azov, sunt supuse acestor măsuri. Intrarea în ţară din porturile ruseşti, nu se face de cât în porturile Constanţa şi Galaţi.

Preţul pâinei. — Aseară a avut loc la primărie un conciliabul cu morarii şi brutarii pentru a se stabili preţul şi calitatea pînei din făina nouă. Chestia e de urgenţă, de oarece stocul făinei de la aliaţi se isprăveşte şi de săptămîna viitoare, pînea va trebui fabricată din făina nouă.

Dezbaterile prezidate de d. Crupenschi, au rulat în privinţa calităţii pînei ce urmează a se pune în vînzare şi pare a se fi ajuns la concluzia unui singur fel de pîine.

Cît pentru preţ nu s'a putut incă ajunge la o înţelegere şi a ramas să continue azi discuţia.

D. Scutaru, directorul regional al c. f. r. s'a înapoiat azi în localitate, venind de pe linie, unde a făcut o minuţioasă inspecţie.

Comisiunea basarabeană care se află la Paris a fost complectată cu d nii Cujbă, I Năstase şi Codreanu, care au şi plecat în capitala Franţei.

Tribunalul de Ilfov a anulat mandatul de arestare emis contra d-lui Victor Filotti, ordonând punerea în libertate. Aceasta după 3 (trei) ani de preventie!

De oare ce însă procurorul a făcut apel, d. Filotti a fost menţinut arestat.

GRADINA TANASACHE

Compania Israelită de operete „*LEOPOLD KANNER*"
Mâine JOI 21 AUGUST ora 9 jum. precis

Beneficiul **D-nei și D-lui BERGHER**

NOU! PREMIERA NOU!

DE JUEDISCHE KROIN

Dl. *Bergher* pentru prima oară in **Horșote Astrapoier**

Biletele se găsesc de vânzare la Dl. Bergher iar in ziua reprezentației la Cassa Teatrului dela 10 dim.

Intendența Garnizoanei Iași
Publicație

Intendența garnizoanei Iași avînd nevoe de:

626 vagoane grîu și

202 vagoane orz și ovăz va ține licitație publică în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice, pentru aprovizionarea acestor cantități, în ziua de 29 August st. v. 1919 ora 10 dim, în localul Intendenței (vis-a-vis de moara „Păcurari").

Ofertanții vor depune odată cu oferta și garanția de 10 la sută din valoarea ofertei.

Se primesc oferte și pentru cantități mai mici.

Condițiunile de predare și caetul de sarcini se pot vedea în toate zilele de lucru între orele 8—12 și 15—19 la cancelaria Intendenței garnizoanei Iași.

Supraoferte nu se primesc și nici oferte posterioare licitației.

In ofertă se vor arăta prețurile loco producător și distanța în km.

Șeful Serviciului Intedenței garnizoanei Iași.

Intendant Maior LEON POPOVICI
No. 4344 August 1919.

PUBLICATIUNE
CORPUL IV ARMATĂ
Serviciul Intendenței

Se publică pentru cunoștiința generală că se va ține licitație Marți 26 August 1919 ora 10 dim. în birourile Intendenței Corpului IV Armată (localul Cercului Militar) din Iași, pentru aprovizionarea a 500 vagoane ovas, orz și orzoaică în total și în loturi mai mici.

Licitația se va ține prin oferte închise depunându se garanția de 10 la sută din valoarea ofertei.

Supraoferte sau oferte posterioare licitației nu se vor lua în consideрație.

Prețul va fi loco producători arătînd în ofertă stația cea mai apropiată și distanța în kilometri.

Caietul de sarcini se-poate vedea la Serviciul Intendenței în toate zilele lucrătoare.

La licitație se va avea în vedere dispozițiile art. 72—83 din legea contabilității publice a statului.

Șeful Intendenții Corpului IV Armată
Intendent Colonel *Costinescu*
No. 20527—15 August 1919.

INTENDENȚA GARNIZOANEI IAȘI
Publicațiune

Intendența Garnizoanei Iași având nevoe pentru hrană animalelor armatei de pe teritoriul județului Iași de:

110 vagoane de fân și
120 „ pae, va ține licitație publică în ziua de 30 August st n. 1919 ora 10 a. m. în localul intendenței (vis a-vis de moara „Păcurari") pentru aprovizionarea acestor cantități.— Asemeni va ține licitație publică în ziua de 1 Septembrie st. n. 1919 ora 10 a. m. pentru aprovizionarea a:

240000 kgr. brânză
40000 „ slănină
50000 „ prune uscate și
50000 „ untură de porc, necesare hrănirei trupelor și ofițerilor din garnizoana și județul Iași pe exercițiul anului 1919—20.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 62-83 din legea contabilității publice.

Odată cu ofertele se va depune și garanția de 10 la sută din valoarea ofertei.

Se primesc oferte și pentru cantități mai mici însă numai dacă se acoperă 1 | 8 din întreaga cantitate necesară.

Predarea se va face odată pentru întreaga cantitate sau după trebuință.

Informațiuni și condițiunile de predare se pot vedea în orice zi de lucru la Serviciul Intendenței între orele 8—12 a. m. și 3—7 p. m. unde se poate lua cunoștință și de caetele de sarcini.

Intendența având nevoe de un maistor specialist în fabricarea pastelor făinoase și de o dactilografă aduce la cunoștință amatorilor că se pot prezenta pentru angajare.

Șeful Intendenței Garnizoanei Iași
Int. Maior *Leon Popovici*

※ *Consfătuire preoțească* — Mâina Joi 21 curent Protoiereul Neculea a convocat la o consfătuire, care se va ține în sala consistorului eparhial, pe toți preoții din oraș, pe președinții de cercuri culturale preoțești din județ și pe cei mai distinși preoți de la sate pentru a studia împreună statutul organic al Mitropoliului Țării și a face observările trebuitoare la acele puncte din statut cari nu mai corespund timpului și împrejurărilor de față, ca astfel să se ajungă la o unitate de vedere și modificările ce se vor face să fie cunoscute de întreaga preoțime.

La această consfătuire va participa și P. S. Gurie Vicarul Sf. Mitropolii.

Se va discuta apoi asupra Societății clerului „Ocrotirea", societate care are 5 secțiuni în cele 5 județe ale Eparhiei, fixându se data ținerei adunărei generale, mai ales că timp de 4 ani, din cauza războiului nu s'a ținut nici o adunare.

Se va pune în discuția preoțimei cari ar fi mijloacele cele mai bune de găsit pentru a se putea face clădirea pe locul din curtea bisericii Sf. Ilie, care este proprietatea societății clerului.

E vorba să se înființeze o societate pe acțiuni în acest scop. Ori care ar fi modalitatea ce se va întrebuința, preoțimea din Moldova este ferm hotărâtă pentru ridicarea acestui locaș aci în Iași, în centrul Moldovei, unde se află și scaunul metropolitan, și unde se impune a fi un centru bisericesc.

Altă chestie pusă în discuția preoților e a congresului bisericesc care urmează a se ține în zilele de 16, 17 și 18 Septembrie stil vechi, în București.

Se va face cunoscut preoțimei adunate în consfătuire cari-s chestiile ce sunt puse în discuția congresului de comitetul central din București.

Se vor desemna preoții din orașul și județul Iași cari vor merge la congres și ce chestiuni se mai pot discuta cari urmează a fi propuse de preoțime.

Tot în această consfătuire cu preoții de oraș și cei de la sate se va hotărî și scoaterea proiectatei Reviste bisericești „*Viața Creștină*", care va fi organul preoțimei din Moldova, și la care preoțimea întreagă din Moldova e chemată a da tot sprijinul.

Aceste desbateri vor dura cel puțin 2 zile: Joi și Vineri.

■ Aseară a avut loc o adunare a patronilor de Restaurant, Berării, Bodegi Cârciumi și cafenele, unde după mai multe discuțiuni în cari s'a desvoltat spiritul de asociațiune, s'au constituit în sindicat, alegîndu-se un comitet de acțiune.

Se la apoi în discuție memoriul înaintat de Sindicatul chelnerilor, la care se redactează un răspuns, ce este adus și la cunoștința autorităților.

※ Eri băetul Herman Alpern, se urcă pe scara unui tramvai, în momentul când trecea și un camion. Băetul lovit, a fost internat în spital.

※ In noaptea trecută niște răufăcători au incercat să prade biserica din comuna Burnea, însă surprinși asupra faptului, au dispărut.

※ Niște hoți s'au introdus noaptea trecută, în cârciuma Rabinovici din str. Sf. Lazăr de unde au furat o cantitate de spirt.

※ Se aduce la cunoștința celor interesați ca emiterea recipiselor pentru subsistențe la Manutanța Iași se face în ori ce zi de lucru în orele de serviciu, astfel:

1) Pentru doamne, ca soție, surori sau mamă de ale ofițerilor, în fie care Luni și Sâmbătă.

2) Pentru ofițeri în fie care Marți și Miercuri.

3) Pentru ordonanțele ofițerilor în fie care Joi și Vineri.

※ Comitetul instituit la Craiova pentru a se ridica un monument eroinei de la Jiu Ecaterida Teodoriu, s'a adresat d-lui N. Maxim prefect de poliție cu rugămintea de a da concursul seu, prin lansarea listelor de subscripție, trimise în acest scop.

※ D. O. Tăutu, copist la Prefectura de județ, a fost numitat registrator arhivar și trecut în siguranța din Cotmani-Bucovina.

※ *Automobilele nebune.*— In repetate rânduri am subliniat faptul că șoferii, în genere foarte puțini, onorabili, nesocotesc cu desăvârșire dispozițiile polițienești cu privire la modul cum trebue să circule automobilele pe străzile orașului.

Scandalul în această privință a culminat pe ziua de eri. Pela ora 1 p. m. un domn sublocotenent, călare pe o motocicletă și un șoferu numit Georgescu, care conducea o camionetă, au transformat strada Lăpușneanu într'un loc potrivit de curse de întrecere. Seara la ora 8 acelaș Georgescu venea la vale pe strada Carol cu maximum de viteză al automobilelor de cursa. Pe urma trecerei automobilului, strada devenise o beznă și nu se poate pricepe cum de nu s'a întâmplat o nenorocire în vre'o coliziune care care.

Seara la ora 10 scandalul a continuat și, din ordinul d-lui prefect al poliției sesizat în această privință, Georgescu a fost arestat și i s'a retras autorizația de circulație.

De remarcat că acum câtva timp, acelaș individ dedându-se la acte ideutice, i s'a retras autorizația pe timp de 15 zile.

Lecția însă nu i-a servit la nimic.

※ In județele Caliacra și Durostor se găsesc din belșug animale de prășilă și de muncă.

Crescătorii de animale, obștile și comercianții de vite pot face în Dobrogea cumpărăturile de trebuință, fără a avea nevoe de vre-o autorizație, intru cât comerțul vitelor de muncă și prăsilă este cu desăvârșire liber, restricțiunile fiind menținute numai pentru vitele de tăere a căror vindere necesită autorizațiunea medicului veterinar.

※ Toți acei cari doresc să asiste la frumoasa serbare de Sâmbătă din Grădina Copou dată în folosul Căminului Studenților Evrei și pe cari comisiunile nu l-au vizitat, pot lua bilete la Dl. Student Damsker Rubin Str. Cuza Vodă No. 71.

SPECTACOLE

※ Cinema Elisabeta.— Astăzi la matineu și seara celebra și grațioasa tragediană italiană d-ra „Gemma Bellincioni" apare în filmul PENTRU FIUL El, grandioasă dramă în 6 acte cu o superbă montare.

In pauză la reprezentațiile serale și la ambele matineuri de Sâmbătă și Duminica apare miraculosul „LAMPO" regele transformiștilor, în noutile sale creațiuni.

※ GRADINA CINEMA TRAIAN — Astăzi și în zilele următoare. Ultima noutate a caselor cinematografice!

„Umbrele Trecutului" (L'Ombre de réve) sentimentala și grandioasă desfășurare dramatică în 4 mari acte. In frontea interpretării se află o nouă stea a ecranului Marchiza de Clelia Anticci Mattei. Programul este completat: o vedere după natură precum și o frumoasă comedie.

※ Grădina și Sala Cinema SIDOLI Astăzi și în zilele următoare: Nou Nou! Senzațional! Palpitant: „Regele Tigrilor". emoționantă dramă pline cu peripețiunile cele mai senzaționale 6 mari acte. Interpretarea se datorește unor artiști superiori. Programul se completează cu vederi după natură și o comedie de mare haz.

※ Prelungindu-se termenul de îndeplinirea formalităților pentru obținerea cetățeniei, Uniunea Evreilor Pământeni îndeamnă populația evreească să se folosească de aceasta, adresându-se biroului secției locale care e deschis în fiecare zi între orele 9—12 a. m. și 3—6 p. m. și unde se găsesc formularele și se dau toate explicațiile necesare—Comitetul „U. E. P." Iași.

AVIS! Casa SOLOMON WACHTEL înștiințează Onor. sa clientelă că a sosit din străinătate un mare transport asortat în tot felul de OLARIE DE TABLA DE FER smălțuită.

Stiri Telegrafice

Soarta lui Bella Kuhn

— Fostul comisar al poporului, falsificator de monedă.—Parchetul cere extrădarea —

Geneva. Parchetul din Budapesta a făcut cerere guvernului din Viena ca să-l extrădeze pe Bella Kuhn și pe toți ceilalți compunători ai fostului guvern din Budapesta. Toți aceștia sunt învinuiți a fi falsificat monede.

Beneficiile Serbiei

Belgrad.—Plenipotențiarul francez din localitate a adus la cunoștința guvernului că Conferința de pace a decis definitiv alipirea de trupul Serbiei a teritoriului Predmuriei, autorizând ocuparea imediată.

Operațiunile lui Petliura

Varșovia.—Generalul Petliura a pus stăpânire pe importantul punct Sverincka.

Retragerea englezilor de la Rin

Karnavon.—Reducerea numărului trupelor ce formează armata engleză pentru paza Rinului, se face cu mare repeziciune. Vor rămâne câteva unități sub comanda unui general francez.

Progresele aviației

Comunicații aeriene cu Zepelinele

NAUEN.—La Copenhaga s'a constituit o societate care va institui comunicațiuni regulate cu o flotă de zeppelinuri între Germania și peninsula scandinavică.

D. Poincarre în Alsacia

LYON. — Duminică au plecat spre Alsacia Președintele Republicei, însoțit de d-na.

Polonezii obțin succese

VARȘOVIA.—Armatele bolșevice fiind bătute se retrag dincolo de Plisa. Armatele noastre au ajuns la vest de Rovno. Dușmanul se retrage spre Krosek. La aripa stîngă, pe frontul Galiției am ajuns pînă la rîul Poirana și la Horyn și linia Wilna.

Noul guvern din Rusia

COPENHAGA —In noul cabinet al Rusiei nord-vestice, care s'a constituit la Reval au intrat d-nii Alexandroff la ministerul de interne, Liapazoff, președinte al consiliului și ministru de externe, generalul Judenici la ministerul de război.

Vânzare

In ziua de Joi 21 August st. n 1910 ora 2 p. m. se va vinde prin licitație publică în strada Armeană 10 averea mobilă rămasă pe urma defunctului Iosif Goldman compusă din ceasoraice de aur, serviciu de masă, argintărie, mobilă de salon oglinzi, etc.

Const. Sc. Leon, avocat
sechestru judiciar

ȘCOALA DE FETE „Steaua"
va funcționa în anul acesta cu un curs primar profesional și liceal.

Inscrierile încep la 20 August între orele 10 12 și 3 5 p. m. în localul școalei din str. Elena Doamna.

Cursurile vor începe la 1 Septembrie.

Comitetul

AVIS. —Se caută următoarele numere din ziarul „Opinia" și se plătesc **un leu** de fiecare număr: 2905, 2949, 2961, 2991, 3009, 3029, 3057, 3283, 3294, 3304, 3318, 3329, 3409, 3495, 3508 și 3601. A se adresa la tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu 17

Vase de bucătărie

AU SOSIT la noul Magazin de sticlărie și porțelanuri din Iași **PIAȚA UNIREI** (Casele Braunstein) colț str. Săulescu.—*Prețuri reduse!*

INȘTIINȚARE.—Subsemnatul Ouatu Gheorghe, domiciliat în Iași, str. Lăutari 88, pierzând ordinul de demobilizare eliberat de reg. 4 artilerie ca soldat și chitanța de lei 200 eliberată de către direcția tramvaiului electric Iași, le declar nule și fără valoare în mâinile ori-cui s'ar găsi.

Înștiințare

Prima fabrică Romînă de ape Gazoase „Sanitas" Iași, Fabrica „Luminia" și fabrica „Crăsmarii Asociați" am fost cei dintâi cari am redus prețurile pe ziua de 16 August a. c. la produsele noastre și anume:

Sifon mic de la 1 leu la 75 bani.
„ dublu de la 2 lei la 1.50 lei
Apă minerală în butelii mari 2 lei
„ „ „ „ mijlocii 1 leu
„ „ „ „ de limonadă de la 60 la 45 bani.

Afișe speciale au fost trimise și clienților noștri.

Direcțiunea

Lucrători hamali

angajează imediat Pirotehnia Armatei Iași—Copou

Înștiințare

Prima fabrică de Ape Minerale „Dochia" și băuturi gazoase „Moldova", Morita Șmilovici et Co. str. Conel Langa 4, anunță onorata sa clientelă că în vederea ieftinirei materialelor prime a decis să reducă cu începere de la 16 August st. n 1919, produsele sale și anume:

Sifon mic dela 1 leu la 75 bani.
Sifon dublu dela 2 lei 1 50 lei.
Apă Minerală în butelii mari 2 lei.
Apă Minerală în butelii mijlocii 1 leu.
Apă Minerală în butelii de limonadă de la 60 la 45 bani.

Aceasta spre știință publicului consumator.

DIRECȚIUNEA

Caut post Ca magazioner, expeditor, om de serviciu etc.
Cinstit și harnic.
A se adresa la Agenția de Publicitate I. Bănișteanu str. Gh. Mârzescu 35 Iași sub P. Trezcu.

Societatea Orientul

Cu ocazia deschiderei noului local din str. Ștefan cel Mare 29 vis-a-vis de Bursă aduce la cunoștința publicului că a primit transporturi mari de coloniale, farărie, papetărie, vopselărie și vinde en-gros și en-detail cu prețurile cele mai reduse.

A primit și un mare transport de zahăr american și se vinde cu Lei 14 Kgr en detail-Pentru engros se fac reduceri

Rugăm onor. clientelă a vizita acest magazin spre deplina covingere.

A SOSIT LA
BANCA DACIA
(SECȚIA MARFURI)
Str. Ștefan cel Mare 40
Un mare transport pe zahăr alb, cristalizat care s'a pus în vânzare de la 50 Kg. în sus cu prețul de en-gros.

La CINEMA MODERN

NANTAS

după celebrul roman al marelui scriitor **EMILE ZOLA**.

ANUL XV-lea No. 3704

25 BANI NUMARUL

Vineri 22 AUGUST 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Succursală exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Greşeli nepermise

—In chestia grâului pentru Iaşi—

Se ştie măsura luată de administraţia comunală, de a obţine de la sindicatul agricol 150 vagoane grîu, cu preţul maximal de 10 000 lei vagonul. Din această cauză morarii şi brutarii nu se vor putea aprovizionа de cât cu grâu produs în judeţul Iaşi şi plătit cu preţul maximal.

Dispoziţia aceasta, al cărei înţeles nu scapă nimănui, constituie o greşală nepermisă. Administraţia comunală se crede îndreptăţită să ia o dispoziţie, care înseamnă o scumpete fatală a celui mai esenţial aliment.

De când s'a dezlănţuit teribilul războiu, consumatorii oftează după acel joc normal al cererei şi ofertei care singur poate contribui la normalizarea vieţei şi să puie capăt scandaloaselor speculaţiuni.

Or, iată că momentul mult aşteptat soseşte. Legea cererei şi ofertei începe să-şi facă jocul şi consecinţele sănătoase încep să se producă. Şi când acest lucru îmbucurător survine iată-l şi pe d. Crupensky că ia o dispoziţie, care prohibă pentru ieşeni producerea acestor rezultate.

De ce? In a cui folos? Pentru preteguirea cui se ia o atare dispoziţie? Căci nu se poate tăgădui că pe când pentru ieşeni se impune astfel preţul maximal de 10.000 lei vagonul, la Huşi şi la Vaslui s'a facut tranzacţii cu 8000 lei vagonul, iar în Basarabia se oferă grâu cu 7000 lei.

Incă odată: De ce această măsură bizară? Pentru proteguirea sindicatului agricol din Iaşi? Dar merită oare o atare solicitudine această organizaţiune de producători agricoli?

Să nu uităm, în primul loc, un fapt şi anume: nu există agricultor, care să nu se fi îmbogăţit enorm în cursul acestui războiu şi nu există producător agricol care să prefere situaţia lui materială dinainte de războiu situaţiunei de astăzi. Atunci?

Dar nu numai atât. Intre speculatorii de frunte au fost agricultorii. Oamenii aceştia au încasat sumi fantastice; ei au pretins un câştig de un leu de fiecare oa e pe zi; ei au încasat cîte trei mii de lei vagonul de paie putrezite; ei sunt aceia cari menţin enorm de scump preţul laptelui şi al brânzei; ei sunt acei cari pretind 32 de lei pe kilogramul de unt.

O astfel de categorie să aibă dreptul la solicitudinea unei autorităţi şi pe motivul că mîna de lucru e foarte scumpă, să se institue un monopol, de pe urma căruia consumatorii ieşeni să nu beneficieze de un inceput de normalizare de preţuri? In anul cînd cîmpul e Dunăre de grîu, să se vorbească de 3 lei kilogramul de pîine, pentru ca agricultorii, morarii şi brutarii să speculeze ca în codrul Vlăsiei?

Aceasta nu se poate şi ne surprinde că d. Crupensky a putut să admită măcar o clipă o astfel de dispoziţie. In ce ne priveşte, nu am menajat laudele noastre atunci cînd am crezut că actualul părinte al comunei are dreptul la ele. Tot astfel nu vom menaja criticele cele mai severe dacă d. Crupensky va perzista în calea pe care a apucat'o pe care noi o socotim ca o gravă şi nepermisă greşală.

OP.

Câteva note

De câte-va zile cronica scandaloasă este în toi în presa ieşană.

Păcat ca şi autorităţile nu ştiu nimic în privinţa anchetelor despre care vorbeşte această presă.

*

Inţelegem că la urma urmei, d. Crupensky să se încurce din causa untului dar nu vedem de ce îşi face singur bucluc în chestia grâului

Or poate incurcătura vine de acolo că-i bună şi pâinea cu unt?.

*

Se explică de ce s'a dat la noi aşa de mare extinderea jandarmeriei.

Simţeam prin instinct că vom ajunge să fim jandarmii Europei.

*

La Bordeaux o femeie, care a vândut perechea de gâmţ cu 22 lei, a fost condamnată la 15 zile închisoare şi 500 lei amenda.

La noi unei doamne care vinde untul cu 32 lei kilogramul magistraţii îi sărută mâna

Blazy

INSEMNARI

O grevă a cetitorilor

In vremea speculei fără precedent, era natural ca şi librarii să nu se lase mai prejos de toate celelalte categorii de comercianţi. Peste pofta de câştig a Tipografilor şi caselor de editură, voracitatea librarilor a căzut greoaie peste măsură, făcând din cărţi şi diferite publicaţii obiecte de lux asemănătoare bijuteriilor, expuse ironic în vitrine pentru proletarii ai căror ochi privesc din pungă.

Cărţile străine (în frecvenţa cazurilor, cărţile franceze) sunt oferite publicului pe preţuri fantastice care nici odată n'ar putea fi justificate de scumpetea originară, transport sau comision.

Iar librarii ieşeni mai exercită sporul neruşinat de a specula chiar asupra cărţilor din Capitală, într'un mod neînchipuit de obraznic şi surprinzător de cinic.

Hotărât, nu mai putem ceti, nu ne mai putem cultiva! Pentru întâia oară suntem puşi în alternativa: sau a mânca, sau a învăţa, căci amândouă de odată nu se poate.

In aceste zile ale foametei şi lipsei, alimentarea strictă este cu deosebire dificilă. Jaful alimentatorilor ne înghite resursele întregi de câştig. Cum dar să mai plătim cărţile pentru cultura morală, dacă librarii ne pretind averi?

Şi fac totuşi vânzare aceşti librari pentru că de la un roman picant franţuzesc, vândut feciorilor de bani gata, câştigă mai mult de cât remiza modestă a zece cărţi serioase pe cari le-ar cumpăra intelectualii proletari în condiţii normale.

Şi asemenea stare nu mai poate dăinui, publicul cetitor trebue să reacţionese. O solidarizare a diverselor categorii de intelectuali este lucrul cel mai greu din lume. Dar trebue încercat chiar imposibilul, în interesul culturei individuale şi progresului social în ordine morală.

Sfătuim pe numeroşii intelectuali ai Iaşului să nu mai plătească preţuri de milionari, să nu mai cumpere. Vom pierde o clipă contactul cu propăşirea literelor, dar faptul va fi lesne reparabil. In schimb vom reciti şi amănunţi gândirea uriaşă de până astăzi, vom înţelege mai bine fondul lumei şi vom deveni mai savanţi şi mai respectabili Este şi acesta un câştig intelectual incalculabil.

Aşa dar, greva cetitorilor. Să lovim pe librari la pungă şi vom reuşi.

Renovatus

※ *Până acum telefoanele se deranjau cu ceasul, acum însă deranjul se socoteşte cu lunile. O probă este telefonul Iaşi-Bucureşti.*

Iată însă venit şi rândul Botoşanilor. Telefonul Iaşi-Botoşani este deranjat de 2 săptămâni şi încă nu s'a găsit mijlocul reparărei.

VIAŢA POLITICA

Vom merge oare în Bulgaria?

— România şi Conferinţa de la Paris —

— Va putea fi judecat Kaizerul?. —

Un ziar din Iaşi vesteşte că trupele noastre au trecut în Bulgaria spre a restabili linişteа, iar oficiosul guvernului se întreabă dacă nu cumva vom avea acest rol.

Chestiunea pusă de Viitorul învederează că faptul îndeplinit prezentat de confratele ieşean nu există încă şi deci că ştirea e prematură. Din ea rezultă însă că faptul nu este exclus.

Nu ştim dacă da sau ba desfăşurarea evenimentelor va duce şi la acest lucru. Ne întrebăm însă dacă ea ar putea fi făcută fără condiţiuni din parte-ne.

Căci situaţia nu-i identică cu cea din Ungaria. Aci bolşevismul nu numai că împiedica pacea dar avea tendinţe agresive faţă de noi. Aşa ceva nu se anunţă şi de peste Dunăre.

Pe de altă parte, interesele aliaţilor sunt cu mult mai mari în peninsula balcanică de cât au fost în Ungaria. Dacă Antanta ne-ar cere deci să facem pe jandarmul bulgarilor, aceasta n'ar fi posibil fără anume avantagii pentru noi.

Din desfăşurarea lucrurilor însă; din faptul că d. Brătianu se pregăteşte se plece; din faptul că Conferinţa caută să grăbească pacea cu Bulgaria; din toate aceste se pare că nu numai că faptul îndeplinit anunţat de confratele din Iaşi nu se va realiza, dar nici prevederea Viitorului nu va avea loc.

Iar de o fi să fie, România va trebui să obţie, pentru aceasta, avantagii, astăzi refuzate de aliaţi.

Situaţia continuă să fie nelămurită

Tot mai haotice devin ştirile în legătură cu situaţia noastră la Paris.

Eri se spunea că a intervenit o nouă amânare în chestia păcei cu Austria, astăzi se vesteşte că săptămâna viitoare delegaţii austriaci vor cunoaşte răspunsul aliaţilor şi vor primi somaţiunea de semnare; eri se vorbea de unificarea păcei austriace cu cea maghiară; astăzi se anunţă că până într'o săptămână Conferinţa va soluţiona problemă românească în legătura cu frontiera Austro-Maghiară

Se pare că această din urmă ştire e cea adevărată. Astfel se explică faptul că oficioasele d-lor Take Ionescu şi Marghiloman—ambii presupuşi a şti ceva—vorbesc de termenul fatal care vine, de scadenţa care a sosit. De asemenea se explică şi vestea că d. Brătianu pleacă astăzi la Sinaia pentru a prezenta Suveranului demisia cabinetului.

După cum se vede suntem în ultimele zile ale crizei interne şi la ultimele ceasuri a rezolvirei problemelor româneşti de către Conferinţa din Paris.

Va putea fi judecat Kaizerul?

— Analiza juridică a cazului —

In cursul ultimei reuniuni ţinută de comisiunea parlamentară italiană, însărcinată cu examinarea tratatului din Versailles, teza contra trimiterei în judecată a Kaiserului a fost dezvoltată de deputatul Stapato, jurisconsult al Universităţei de Padua:

„Nu înţeleg în nici un caz de a apăra pe Kaiser, a cărui acţiune a fost, indiscutabil de condamnat, dar, am susţinut, în sânul comisiunei, că din punct de vedere politic, procedura contra Kaiserului este o greşală. Se putea examina dacă puterile victorioase ar avea mijloacele de a lua măsuri de siguranţă, într'adevăr grave, dar discutabile şi dacă Kaiserul poate fi considerat ca pericu os pentru siguranţa lumei.

Dar cum se poate vorbi de un proces penal, de o responzabilitate personală în sarcina unui suveran, fără a ţine seama de statutele care guvernează naţiunea, de activitatea guvernământului său, de mentalitatea şi voinţa poporului său? Fost-a el cauza exclusivă a tuturor lucrurilor, sau n'a fost de cât în parte un efect, în sensul că a fost executorul voinţei poporului? Pe de altă parte, cum se face politicește un proces penal în materie de delict de război, atunci când, spre a putea judeca, ar fi necesar de a duce cercetările prin toate cabinetele şi cancelariile, inamice, amice şi neutre? Pe urmă trebue să avem în vedere şi punctul de vedere juridic.

Din momentul ce tratatul înţelege a găsi un delict în sensul propriu al cuvântului şi o pedeapsă, sistemul adoptat este absurd pentru că: 1) nimeni nu poate fi pedepsit pentru un fapt care, în momentul în care a fost comis, nu constitue un delict (căci se creiază un delict nou, luând un fapt după ce acel fapt a fost comis).

2) Antanta şi asociaţii ei, aveau ei facultatea de a proceda ast-fel? S'au constituit în puteri legislative pentru a dicta o lege penală obligatorie pentru învinşi? 3) nu se poate admite un delict care ar fi creat dar nu definit; aceasta nu este, în fapt, a defini cînd zici: „Ofensăla morală internaţională şi violare de tratate", fără a socoti că morala internaţională, e o materie elastică şi că violarea tratatelor dă loc totdeauna la grave şi complicate discuţii diplomatice şi politice. nu strict zis juridice; 4) procedura nu e clară; 5) dreptul de apărare nu e garantat; 6) mijloacele probemelor şi limitele în cari ele pot fi exercitate, nu sunt fixate; 7) judecătorii sunt numiţi de acuzatori, cea ce este contrar principiilor de procedură modernă, care vreau separarea între funcţia de acuzator şi funcţia de judecător; 8) se invită Olanda de a extrăda pe Kaiser; or extrădarea nu se acordă pentru crimele politice ci numai în baza tratatelor, şi în tratatele de extrădare nu sunt cuprinse delictul Kaizerului, sau delicte analoge, de oare-ce e vorba de un delict nou creat.

Informaţii

x „Liga Consumatorilor" din Bucureşti a reuşit, printr'o înţelegere comună şi acţiune energică, să impue speculatorilor scăderea preţurilor. Aşa s'a întâmplat de la zarzavagii, prin restauratori şi cafegii până la speculatorii cu unt, brînză şi ouă.

Aceasta dovedeşte că însă-şi jefuitorii publici au mărturisit specula nerusinată şi au recunoscut imposibilitatea continuărei ei.

Oare publicul ieşean nu este şi el capabil a se mişca în contra jafului şi a isprăvi cu ruşinea înfometării nevoiaşului?

Ştim că s'a format şi în Iaşi o ligă a consumatorilor.

Ce face dânsa?

※ *Ne adresăm direct d-lui Crupensky, preşedintele comisiunei interimare, cu rugămintea de a ne răspunde, ce scop mai are menţinerea serviciului de aprovizionare a comunei, care serviciu, precum se ştie, costă salarii de mii de lei pe lună?*

D. Crupensky este obicinuit cu discuţiile prin presă. Punem coloanele ziarului nostru la dispoziţia d-sale pentru a lămuri chestiunea de mai sus.

※ *Contra Habsburgilor.* — La manifestaţia din Viena în contra restaurării monarhice, preşedintele consiliului soldaţilor a spus următoarele cuvinte:

„Pentru memoria celor căzuţi, în faţa văduvelor, orfanilor, invalizilor, trebue să facem următorul jurământ: Nu vom tolera pe Habsburgi, nu vom tolera monarhia; nici rege, nici împarat, nici guvernator! Nu vom tolera altă formă de guvernământ decît republica, şi vom zdrobi cu armele orice încercare de restaurare, orice complot monarhist".

※ IN SPRIJINUL lui DENIKIN. Se telegrafiază din Ecaterinodar că autorităţile franceze au restituit armatelor voluntare ale lui Denikin, 8 vase care fuseseră luate din Odessa cu prilejul evacuărei.

Din partea lor romînii încep să restitue lui Denikin materialul rusesc de răsboi care fusese părăsit în Romînia. Pînă acum s'a predat 40.000 puşti, mai multe milioane de cartuşe, 40 tunuri, 8 automobile blindate şi o mare cantitate de medicamente.

※ Se anunţă că, în urma profundei nemulţumiri cu care a fost primit proectul de reformă electorală elaborat de administraţia Bucovinei, fără a se consulta cît de puţin grupările politice, toate naţionalităţile au hotărît să facă un protest energic la Rege pentru a împiedica sancţionarea acestei legi.

Delegaţi ai naţionalităţilor, sub conducerea fruntaşilor romîni, vor pleca în acest scop la Bucureşti

Se afirmă chiar că, dacă intervenţia nu va reuşi, partidele bucovinene vor sabota pur şi simplu legea.

※ O tranzacţie financiară interesantă este următoarea:

In urma unui acord încheiat la Londra, Italia va ceda Angliei partea ei de indemnizaţii din sumele pe care Germania va trebui să le plătească aliaţilor.

※ *Consfătuirea de la Primărie.* Pentru mâine Vineri la ora 5 p. m. s'a convocat la Primărie o consfătuire pentru a se discuta avizându-se la măsurile necesare, în scopul fixării preţului pâinii şi a modului de fabricaţiune, pentru viitor.

La această consfătuiren. vor lua parte toate autorităţile locale toţi foştii primari ai Iaşului, reprezentanţi de ai sindicatului agricultorilor Morarilor, Brutarilor, Muncitorilor şi Gărzei Conştiinţei Naţionale etc.

Presa va fi şi ea invitată în mod special.

※ Părintele Niculea, protoereul oraşului, a lansat un apel către enoriaşi şi credincioşi, pentru a contribui, să se construiască o nouă clopotniţă la biserica Sf. Haralambie, cea de acum fiind în lemn şi ameninţând cu prăbuşirea.

E de sperat că apelul va găsi cuvenitul răsunet.

※ *Pe urma bolşeviştilor.* — Presă franceză primeşte următoarele ştiri din Ungaria:

Situaţia la Buda-Pesta este foarte încordată. Cenzura este nemiloasă.

Douăzeci şi unul comisari ai poporului, 82 consilieri muncitoreşti şi 186 terovişti au fost arestaţi. Ei vor trebui să dea socoteală pentru crime de drept comun.

O percheziţie a fost operată la domiciliul lui Bela Kun şi asupra bagajelor lui Szamuely ascunse la mînăstirea Ursulinelor. S'ar fi găsit bani în aur şi diferite obiecte de valoare.

Urmărirea bolşeviştilor se urmează fără răgaz.

Pregătiţi-vă să participaţi la marea

LOTERIE

pe care o organizează „SOCIETATEA SCRIITORILOR ROMÂNI" în scopul clădirii unui PALAT al CULTURII. Loteria autorizată de guvern, are **158 câştiguri**, în valoarea de Lei

250.000

din cari un câştig de 50.000, 5 a 10.000, 50 a 1,000 şi 100 a 500 lei

.·. Tragerea la 1 Ianuarie 1920 .·.

Câştigurile sunt depuse de Banca romînă de comerţ şi industrie la casieria Băncii Marmorosch, Blanck et Co.

PREŢUL UNUI BILET 2 LEI

Biletele se găsesc de vânzare la toate intreprinderile de comerţ

Pe tru orice alte informaţiuni:

Băncei Române de Comerţ şi Industrie

BUCUREŞTI, Str. Lipscani 2

.·. .·. care e insărcinată cu manipularea loteriei .·. .·.

Moara „Furnica"

din Iaşi, şoseaua Păcurari 64—66.

în dreapta după cimitirul israelit

Aduce la cunoştiinţă publicului că fabrică făină de grău în calităţi superioare datorită instalaţiunilor noi terminate şi făcute cu mari sacrificii.

Primeşte spre măcinare **orice cantităţi de grău** Deasemenea reinoind şi instalaţiunea pentru măcinatul porumbului anunţă onorata clientelă că va fi pe deplin mulţumită.

PUBLICATIUNE

CORPUL IV ARMATĂ

Serviciul Intendenţei

Se publică pentru cunoştiinţa generală că se va ţine licitaţie Marţi 26 August 1919 ora 10 dim. în birourile Intendenţei Corpului IV Armată (localul Cercului Militar) din Iaşi, pentru aprovizionarea a 500 vagoane ovas, orz şi orzoaică în total şi în loturi mai mici.

Licitaţia se va ţine prin oferte închise depunându se garanţia de 10 la sută din valoarea ofertei.

Supraoferte sau oferte posterioare licitaţiei nu se vor lua in consideraţie.

Preţul va fi loco producători arătînd în ofertă staţia cea mai apropiată şi distanţa in kilometri.

Caietul de sarcini se poate vedea la Serviciul Intendenţei în toate zilele lucrătoare

La licitaţie se va avea in vedere dispoziţiile art. 72—83 din legea contabilităţii publice a statului.

Şeful Intendenţii Corpului IV Armată

Intendent Colonel *Costinescu*

No. 20527—15 August 1919.

Inştiinţare

Prima fabrică Romînă de ape Gazoase „Sanitas" Iaşi, Fabrica „Lumina" şi fabrica „Crăşmarii Asociaţi" am fost cei dintâi cari am redus preţurile pe ziua de 16 August a. c. la produsele noastre si anume:

Sifon mic de la 1 leu la 75 bani.
„ dublu de la 2 lei la 1.50 lei
Apă minerală în butelii mari 2 lei
„ „ „ „ mijlocii 1 leu
„ „ „ „ de limonadă de la 60 la 45 bani.

Afişe speciale au fost trimise şi clienţilor noştri.

Direcţiunea

Cu'ele de vânzare, diverse dimensiuni A se adresa la SINDICATUL AGRICOL.—Iaşi (Piaţa Unirei).

De Vânzare imobilul din Iaşi, strada Muzeloor 18, cu 14 ÎNCAPERI toate instalaţiile moderne, o vastă curte. Situaţia pitorească. IN CENTRUL ORAŞULUI. PREŢUL FOARTE CONVENABIL.

A se adresa la proprietară, d-na Adela Ghiulea, str. Cuza-Vodă 40, Iaşi. Intermediari admişi

Sâmbătă 23 August a. c.

are loc

Marea Serbare Veneţiană

din grădina Copou

în folosul Căminului Studenţilor Evrei

Puţine bilete au mai rămas pentru această serbare care va fi **unică** în felul ei.

BANCA IAŞILOR are de vânzare în condiţiuni foarte avantajoase:

Butoaie noi de stejar

de cea mai bună calitate având capacitate între 15 şi 70 decalitri forma uzitată în Basarabia.

A se adresa la Banca Iaşilor Str. Ştefan cel Mare 4.

Ingrozitoarea crimă de astă-noapte

— Asasinarea d-rului Siegler şi a familiei sale —

— Banditii trag asupra trenului de Bucureşti —

Vine vestea despre o ingrozitoare crimă comisă astă-noapte în comuna Crieşti din judeţul Vaslui.

Iată primele ştiri sosite în această privinţă.

*

In timpul nopţei, o bandă de hoţi înarmaţi cu puşti şi revolvere, au pătruns în conacul moşiei Crieşti a cărei proprietar este d-rul Sigler din Vaslui.

Doctorul Sigler se afla pe moşie impreună cu soţia şi copiii. De câtel va zile se afla la conac şi socru său, d. Iosef cunoscut bancher din Bucureşti.

După prima versiune, banditii în număr mare, au înconjurat casa. O parte pătrunseră în odaia de dormit a doctorului Sigler, şi au asasinat întreaga familie, surprinsă în somn.

Banditii, apoi, au pătruns şi în a doua odaie, unde dormea bancherul Iosef pe care deasemenea l'au ucis.

Mai toţi au fost înainte torturaţi pentru a declara unde au ascuns banii.

*

Se pare insă că alarma s'a dat şi banditii urmăriţi au tras focuri, din cari unele ar fi lovit trenul de Bucureşti, în trecere pe acolo.

Amănunte precise lipsesc încă.

Asasinarea d-lui Constantinescu

procuristul Băncei Iaşilor

Aseară, d. E. Constantinescu, procuristul Băncei Iaşilor plecă cu trenul la Galaţi în interesul şi în serviciul Băncei

In gară Birzeşti trenul fu oprit, urmînd a se da jos câţiva indivizi, cari nu aveau acte în regulă

D. Constantinescu se afla în culoar. Deodată focuri de armă fură trase asupra trenului şi Constantinescu lovit în inimă, căzu jos mort Au mai fost răniţi câţiva pasageri.

Nu se ştie incă precis cine a tras asupra trenului. O versiune spune că cei cari au tras, s'ar găsi printre acei cari au fost daţi jos din tren.

O altă versiune spune că focurile au fost trase de către banda de hoţi care a operat la Crieşti, asasinînd întreaga familie Siegler.

Corpul nefericitului procurist al Băncei Iaşilor, mort făcîndu-şi serviciul pentru Banca, a fost transportat la morga din Vaslui.

D. Constantinescu lasă în urma sa o soţie şi copii, dezolaţi de această atît de neaşteptată lovitură

Ancheta a fost începută de primul procuror din Vaslui, şi după primele cercetări, se pare că se stabileşte o legătură intre crimele din conacul Curţei şi atacul trenului de Galaţi, cum de astfel am inregistrat şi noi faptele.

*

In afară de Constantinescu au mai fost grav răniţi în atacul trenului, dinii G. Stoianovici, controlor c. f. r. şi I. Apostol, impiegat din Bîrlad.

Asupra lui Constantinescu s'a găsit o mare sumă de bani şi efecte valoare, aparţinînd Băncei Iaşilor.

※ Studenţii evrei sunt convocaţi pentru mâine, Vineri ora 10 jum a. m. la o mare constătuire ce va avea loc în localul Şcoalei „Cultura".

Chestiuni importante la ordinea zilei

※ Inscrierile la Conservatorul de muzică, incep la 2 Septembrie şi vor continua până la 14 Septembrie inclusiv.

※ In locul d-lui Filip Ciorapciu, demisionat, a fost numit prefect de Orhei d colonel Tarciniu Robescu.

※ S'a acordat un împrumut da 5 milioane primăriei Chişinău, pentru aprovizionarea oraşului cu cele necesare.

※ Conform legei prezentate in America de d. Gardner, deputat democrat, orice acaparare şi încercare de monopol asupra mărfurilor alimentare, combustibil şi îmbrăcăminte, se va pedepsi cu 25,000 lei amendă sau 5 ani închisoare

Lupta contra speculei în Statele Unite continuă deslifel in mod energic.

In afară de violenţa publicului, la fel cu devastările din Franţa şi Italia, insăşi autorităţile duc o goană cumplită contra jăfuitorilor, confiscând imense cantităţi de alimente ascunse şi arestând pe comercianţii lacomi.

※ Toţi acei cari doresc să asiste la frumoasa serbare de Sâmbătă din Grădina Copou dată în folosul Căminului Studenţilor Evrei şi pe cari comisiunile nu l'au vizitat, pot lua bilete la Dl. Student Damsker Rubin Str. Cuza Vodă No 71.

■ Se fac mari pregătiri pentru a se asigura serbarei „Veneţiene" de Sâmbătă 23 crt. o reuşită cum nu s'a mai pomenit in localitate. De oarece beneficiul net este in intregime destinat fondului de intreţinere al căminului studenţilor Evrei, nu ne indoim că intreaga populaţie ieşană îşi va da obolul ei.

※ Cu incepere de Joi 21 August 1919 la Teresa Cinema Orfe. „Principele Mircea" revista locală PALAVRA de Dudula Grădinăriţa. — Toţi Eşenii şi-au dat intâlnire la acest spectacol.

Programul e complectat cu splendida dramă „Pe fiia" cu Baty Nansen.

※ In zilele de 24 şi 25 August va avea loc, in sala Teatrului Bejan, congresul general al Sindicatului Naţional (galben) el muncitorilor şi micilor slujbaşi c. f. r. filiala Iaşi.

Va participa şi comitetul dirigaitor din Bucureşti.

※ Candidaţii reuşiţi la examenele de capacitate vor trebui să se prezinte la minister in ziua de 4 Septembrie, pentru a-şi alege locurile vacante in învăţământul secundar.

※ In primele zile ale lunei Septembrie va avea loc la Chişinău congresul podgorenilor. In iniţiativa se datoreşte societăţei podgorenilor din localitate.

Astăzi are loc o nouă consfătuire a podgorenilor din localitate, spre a se fixa ordinea do zi a congresului.

※ Curtea Marţială din Galaţi s'a pronunţat in procesul de inaltă trădare intentat celor 24 marinari de pe vasele de război „M. Cogălniceanu" şi Lascar Catargiu".

Trei au fost condamnaţi la moarte, trei au fost achitaţi iar ceilalţi au fost condamnaţi 5 ani la muncă silnică

Condamnaţii au făcut recurs.

※ *Reprezentantul Republicei Ceho Slovace in România.*— Reprezentantul Republicei Ceho-Slovace pentru România din Bucureşti, Str. Episcopie, invită pe toate persoanele domiciliate in această ţară, care sunt in posesiunea legitimaţiilor ceho-slovace sau care au dreptul de a le cere, să se prezinte în persoană aducând cu sine toate documentele doveditoare că sunt de origină ceho slovacă (actul de origină etc, şi 3 fotografii)

Persoanele din judeţele Bacău, Iaşi, Vaslui, Fălciu, Tutova, Roman, Neamţu, Suceava, Botoşani şi Dorohoi, se vor prezenta la biroul provizoriu al Reprezentantului Republicei ceho-Slovace din Iaşi Hotel Traian cancelaria No 5 în termenul de la 18—26 August 1919

※ LOTERIE.—Societatea Scriitorilor Români, caută pentru Capitală şi provincie, agenţi serioş şi cu garanţi pentru plasarea a 750000 bilete de loterie autorizată de Onor Minister de Interne.

Corespondenţa şi orice tratative se duc cu Banca Română de Comerţ şi Industrie, Bucureşti, Strada Lipscani No 2.

SPECTACOLE

※ Cinema Elisabeta.— Astăzi în matineu şi seara celebra şi graţioasa tragediană italiană d-ra „Gemma Bellincioni" apare în filmul PENTRU FIUL EI, grandioasă dramă in 6 acte cu o superbă montare.

In pauză la reprezentaţiile serale şi a ambele matineuri de Sâmbătă şi Duminica apare miraculosul „LAMPO" regele transformiştilor, in noulle sale creaţiuni.

※ GRADINA CINEMA TRAIAN — Astăzi şi in zilele următoare: După cererea generală se va reprezenta seria II-a din senzaţionalul film „Regele Tigrilor" emoţionantă dramă poliţistă în 6 mari acte cu peripeţiuni din cele mai senzaţionale.

Cu toate că rulează seria II-a din acest film anunţăm publicul că aceasta n'a e nici o legătură cu prima serie, făcînd parte dintr'un ciclu cu totul diferit

※ Grădina şi Sala Cinema SIDOLI

Astăzi şi in zilele următoare: Nou Nou! Senzaţional! Palpitant: „Regele Tigrilor" emoţionantă dramă pline cu peripeţiuniunile cele mai senzaţionale 6 mari acte. Interpretarea se datoresc unor artişti superiori. Programul se complectează cu vederi după natură şi o comedie de mare haz.

La CINEMA MODERN

D-ra ZAMORA

va executa: cuplete, canţonete, dansuri Sketsch etc.

Rulează după cererea generală; **HANTAS**.

Articole medicinale

Droguri, pansamente, amidon, cauciucăţi, etc., vinde convenabil.

IMPORT, EXPORT INDUSTRIE CO. MERŢ, PASAGIUL MACA 2 Bucureşti

Stiri Telegrafice

Ce se petrece la Budapesta

Arhiducele Iosif la reprezentanţii aliaţilor — Se vor face alegeri? — Trupele române se retrag — Poliţia interaliată —

LION.— Se comunică din Viena că archiducele Iosif s'a prezentat generalilor aliaţi din Budapesta, punându-le in vedere in mod oficial constituirea cabinetului şi intenţia ce o are de a proceda la alegeri generale pe baza sufragiului universal.

Reprezentanţii aliaţi luând cunoştiinţă de declaraţiunile Archiducelui, le vor inainta Conferinţei de Pace.

O parte din armata română a părăsit oraşul.

Se va forma un corp de poliţie interaliat, compus din 6000 oameni

Răspunsul către Austria

— E aproape gata —

PARIS.— Ziarul „Le Temps" scrie că comisiunile cari au primit insărcinarea a elabora răspunsul la contra-propunerile austriace, se apropie de sfârşitul lucrărilor.

Polonii bat pe Bolşevici

— *Volhinia liberată* —

PARIS. — Atacurile polonezilor contra bolşevicilor sunt incoronate cu succes. Luptele se dau pe un front de 600 km. Sforţările trupelor roşii de a pune stavilă ofensivei trupelor poloneze sunt zadarnice.

In direcţiunea Bobrusck polonezii au trecut 2 | 3 din distanţă (?)

Prin ocuparea cetăţei Rovno, polonezii au liberat aproape intreaga Volhinia.

Inţelegere italo-greacă

PARIS.—Circulă versiuni cu privire la un acord ce s'ar incheia intre Italia şi Grecia care va conţine următoarele clauze:

1) Delimitarea intregei văi a Moandrului italian din Asia Minoră, care va conţine şi o zonă liberă in portul Smirnei.

2) Insulele din Dodecanez vor fi redate Greciei.

Hoover in Polonia

VARSOVIA.—Delegatul american cu aprovizionarea Europei, Dl. Hoover, sosit in localitate a fost obiectul manifestărilor afectuoase ale publicului,

La gară a fost intâmpinat de diverse personalităţi oficiale.

Direcţiunea Institutului de Domnişoare

al societăţii ortodoxe (fost Humpel) str. Cardo 2 face cunoscut că a început inscrierile pentru viitorul an şcolar.

Institutul cuprinde: curs primar, curs liceal după programa statului—curs modificat şi studii facultative: piano, vioară, pictură, dans.

Cursurile vor incepe în ziua de 15 Septembrie

Pentru orice informaţiuni a se adresa la cancelaria şcolii intre orele 9—11 a. m.

Suzanne—Mädy Schiller
Sancu Pollinger
LOGODITI
Viena Iaşi
Viena August 1919
In locul ori cărei alte inştiinţări

Cereţi imediat! Văpsele de văpsit singur rochii, bluze hane etc.

Procedeu simplu şi rapid. Fie care poate are şi instrucţia necesară.

Depozit la: ROMANIA-MUZICALA Iaşi Str Lăpuşneanu 24.

De vânzare o maşină „YOST" in perfectă stare precum şi un foarte bun piano concert.

Institutul de fete

„CHAMPALBERT HEROVANU"

STR. BARBOI 19

Curs primar şi secundar după programa statului. Curs modificat.

Inscrierile incep la 15 Aug. st. n. cursurile la 8 Sep. st. n. Direcţia

Se vinde Cu Lei 22 suta Kg. LEMNE tăiete fag, carpen, stejar la Depositul TH. NEGRUZZI et Co. Iaşi Str. Arcu No. 7 Cântărire precisă şi automatică.

Livrare promptă

ANUL XV-lea No. 3705

25 BANI NUMARUL

Sâmbătă 23 AUGUST 1919

ABONAMENTE:

UN AN . . . . 50 LEI
ŞASE LUNI . . . 40 „
TREI LUNI . . . 20 „

:::: ADMINISTRAŢIA ::::

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 22

— TELEFON No. 200 —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
— Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Spre desnodământ

Cu cât se apropie sfârşitul firesc şi inevitabil al regimului bolşevist din Rusia, cu atât mai mult se manifestă în toată lumea cultă o îngrijorare, presimţind aceste spazmuri, convulsii de nebănie, anarhie şi violenţă, în mijlocul cărora se va prăbuşi experimentul social al „leninismului".

Sunt şi temeri de un pogrom general în contra evreilor şi intelectualilor, când massele desmăţate vor fi eşit de sub disciplina teroristă a bolşevicilor. Pogrom ca pogrom. La urma urmei pogromurile, chiar cele evreieşti, ar fi cu putinţă şi în Franţa şi în orice ţară, când revoluţia socială şi războiul civil ar fi unit cu massele de revoluţionari extremişti, adică bolşevişti, pe toţi criminalii, apaşii, huliganii, tipii de stradă şi de mahala şi pe reacţionarii deghizaţi în „bolşevici", căutând să ajungă la reacţiunea politico-socială prin accentuarea extremităţilor şi teroarei regimului „forţat socialist".

Toată evreimea şi toţi socialiştii s'au cutremurat la vestea pogromurilor din Ukraina din iarna trecută. Or, petliuriştii pogromiştii prezintă tocmai „bolşevismul" acesta în degradare, când el prinde trăsături complecte de exclazivism şi şovinism. Şi însuşi Petliura la timpul lui şi societatea evreiască — plus cea socialistă din Ukraina au evocat, au scos din fundul sufletului omenesc, din abisul pasiunilor de neacuri, pe acest duh distrugător, de care tocmai ei au suferit cei dintâi şi pe care nici un mag sau vrac socialist nu mai poate să-l reinfunde la punctul de eşire.

Acest duh arde de ură şi va arde pînă la sfârşitul firesc, inevitabil; dar pînă atuncea pogromurile ca cele dela Proscurov (4000 de morţi) Umani (2000) etc. îi vor notifica etapele de cale triumfală.

Pogromul este pogrom, devastare, debaclu, distrugere, aplicat fie la evreime, fie la intelectuali, fie la adversarii politici. In acest sens, cu accentuarea „bolşevismului", pogromurile se pot produce şi la Milano şi la Londra. Oare astăzi, nu se face în Rusia un pogrom lent şi permanent contra tuturor „nebolşevicilor?"

Nu suntem atît de naivi, ca să nu pricepem că nu doctrina bolşevismului social-democrat, nici aceea a leninismului, nu poate fi învinuită pentru faptul că elementele alipite de ea, ca boala de om sănătos, se dedau la crime contra umanităţei. Nu poate fi învinuită, dar poartă răspunderea în cazul când aprobă sau tolerează aceste crime.

Orice curent politic sau literar nu răspunde pentru proştii şi mişcii cari se agaţă de el numai atunci, cînd, ca orice partizan al dreptăţii, dezaprobă şi caută să împiedice sau să compenseze răul izvorît din acţiunea elementelor criminale procedînd în numele acestui curent.

Nu putem spune că Lenin-Troţki nu'şi dau seama de grozăviile cari le secondează încă triumful

Ei caută astăzi, cu evidenţă, să compenseze răul distrugerii valorilor vechi, prin creiarea altora noui.

Instrucţia populară, educaţia tineretului, prevalarea dreptului muncitorilor la viaţa cultă şi superioară şi posesiunea agricultorului-muncitor asupra întregului pământ,— toate acestea, evident, ispăşesc în oare-care măsură păcatele inerente războiului civil. Dar în ce anume măsură? Lenin-Troţki pretind că într'un mod complect, plus că mai rămâne ceva şi la activul noului regim. Şi de aceea ei privesc cu ochi de fatalişti la lacurile de sânge intelectual, burghez şi reacţionar, şi nu pronunţă vre-un cuvînt de condamnare morală a grozăveniilor temându-se să nu'şi descurajeze armatele roşii, să nu mîngîie fiarele trecînd mîna contra lînei... Aci se începe responsabilitatea, complicitatea cu criminalii trecuţi prin împrejurări drept „bolşevici".

Şi cu cât se apropie declinul bolşevismului de stat în Rusia, cu atît mai mare creşte responsabilitatea conducătorilor. In faţa unei fatalităţi, înaintea unei catastrofe, unei prăbuşiri, noi tot nu vedem în Rusia vre-o sforţare din partea conducătorilor de a'şi schimba regimul, care chinueşte şi înghite atîtea vieţi omeneşti, deşi „burgheze" „intelectuale" şi „reacţionare".

ALEXIS NOUR

Câteva NOTE

Ziarele streine publică următoarea notiţă:

„Liniile telegrafice sunt aproape complect întrerupte din cauza curenţilor telurici, fenomene magnetice cărora nu li se poate găsi un remediu. Turburările în transmisiune au început Luni dimineaţă şi continuă.

Liniile din Danemarca sunt de asemenea atinse".

Oare ce se petrece în soare?.

Nu cum-va a înebunit ca şi pământul?.

*

In sfârşit, profesia ziaristică a fost pedepsită. Autoarea Palavrei *a biciuit'o. De multe ori însă sub forma unor simple palavre.*

*

O cunoscută damă obosită a cumpărat o casă în valoare de 64.000 lei.

Bani munciţi greu căci biată femeie s'a pus în lung şi în lat până i a strâns

*

Montes partariaut.— *s'a convocat o mare conferinţă pentru a se stabili preţul pâinei.*

Nascitur ridiculus mus — *resultatul va fi o pâine proastă, pe care nici şoarecii nu vor voi s'o roadă.*

Blanzy

INSEMNARI

NEMŢII ŞI IAR NEMŢII...

Opinia publică franceză şi română s'a alarmat până în ultimul grad de faptul că în spiritul poporului german îngenunchiat, ar exista latent durerea împinsă până la ură, ar mai ideia revanşei, ar predomina gândul organizărei masselor în vederea liberărei răzbunătoare.

Presa acestor state latine, fără excepţie patriotă până la a nu conţine decât ditiramba neamului şi denunţarea oamenilor, savantă în schiţarea ordinei sociale cu jandarmi, popi şi închisori, această presă vibrând de bravură şi cavalerism, denunţă maşinaţiunile nemţeşti cari tind la noui războae şi la primejduirea Europei.

Făcând mari rezerve asupra acestor încăpăţinate şi banale acuzaţiuni, nu putem totuşi să nu recunoaştem că prepararea unei dezlănţuiri de furie prusacă nu poate de loc încânta omenirea avidă de bună stare, ordine şi pace Nu putem să nu recunoaştem că noui mizerii sociale şi noui masacre războinice ar innebuni lumea şi ar dezlănţui turbarea luptei civile.

De cât, un lucru.

Pacea de la Versailles este ea mai mult decât satisfacerea unor pofte imperialiste care incoronează gloria brutală a învingătorului? Este lumea mulţumită de împărţeala prăzii şi de prazniciul pe mormintele milioanelor de morţi? Toate seminţiile aliate nu se plâng de germenul unor noui războae?

Şi atunci!

Apoi, starea de pace există de fapt atunci când ea putea să existe? Fronturi de luptă şi reacţiune se creasă mereu? Antanta îndeplineşte pacificarea internă? Se respectă suveranitatea poporului?

Şi atunci!

Deasemenea, n'a mărturisit Franţa 40 de ani în şir gândul revanşei? Nu s'a visat acest război al răsbunărei? Războiul acestei revanşe n'a adus moarte ruină şi infometare? N'a determinat bolşevismul în forma exasperată în care se manifestă?

Şi atunci!

Presă latină, patriotă, pentru ce n'ai condamnat şi nu regreţi revanşa franceză? Pentru ce nu combaţi germenii războaelor aflători în tratatele Sanei? Pentru ce nu-ţi deplângi rodul bolşevismului? Pentru ce nu infierezi răzbunarea şi reacţiunea din leşul tău uscat şi diabolic?

Numai cu nemţii şi iar nemţii, ajungi cel mult să ne plictiseşti, dar nici decum nu vei produce multă vreme diversiune şi nu vei scăpa de răspundere.

Renovatus

VIAŢA POLITICĂ

Demisionează sau ba?.

— Neînţelegerile cu Aliaţii continuă —

— Noua notă adresată României —

Că guvernul Brăteanu va demisiona odată — aceasta-i evident. Dacă va demisiona sau ba acum, aceasta-i ceea ce interesează opinia publică.

Or, dacă vorbele unor conducători de ţară au o greutate oare-care guvernul Brăteanu urmează să demisioneze în ziua când vom fi invitaţi să semnăm pacea Termenul acesta odată fixat, nadarnic se vorbeşte de demisie peste 2—3 zile. Când pacea cu Austria va fi gata, şi guvernul Brăteanu va fi sfârşit.

Aceasta în cazul bine înţeles dacă d. Ionel Brăteanu persistă în atitudinea adoptată, în momentul când a părăsit Parisul. In cazul însă când ar fi să se producă o schimbare de atitudine, atunci întrebarea nu se mai poate pune numai: demisionează sau ba? ci, semnăm sau nu semnăm?.

Că se prea poate şi o modificare de ţinută rezultă din unele ultime întâmplări şi mai cu seamă din spusele d-lui Vaida. Fruntaşul ardelean a declarat unui ziarist francez ca d. Brăteanu va face totul spre a fi de acord cu aliaţii, „chiar dacă ar urma să nemulţumească opinia publică românească". Dacă o fi aşa, atunci nu mai demisionează ci semnăm.

Acordul cu aliaţii nu e perfect

— Ce e cu noua notă? —

Pentru cei ce ştiu să citească, nota ultimă a aliaţilor, interpretată de «Viitorul» ca un succes, a însemnat evident contrariul Intrucât ne obligă să ascultăm de sugestiile generalilor aliaţi şi ne impunea să considerăm cele găsite în Ungaria ca un gaj comun, eram departe de cele ce avenm dreptul pe baza armistiţiului impus.

Faptele ulterioare au invederat că dreptatea era de partea celora cari se arătau sceptici în privinţa succesului nostru diplomatic de la Buda-Pesta.

Intr'adevăr, astăzi survin lucruri noui şi excesiv de importante. Se prohibă rechiziţiile în Buda-Pesta iar americanii suspendă aprovizionarea până când Romînia va cădea de acord cu aliaţii în privinţa rostului nostru în Ungaria.

Dar nu numai atât: Se vorbeşte de o nouă notă ce ne-a fost trimisă de aliaţi, prin care se specifica şi se concretizează puncte precise pe cari urmează să le executăm «PENTRU UA INŢELEGEREA DINTRE NOI SI ALIAŢI SA FIE DEPLINA».

Valoarea şi natura acestui document ne va fi cunoscută numai când vom cunoaşte textul notei — ceea ce se va întâmpla când presa franceză o va publica, întrucât guvernul nostru nu obiciuieşte să ţie în curent opinia publică cu aşa ceva.

Atunci şi numai atunci vom putea aprecia reala situaţie în care ne aflăm astăzi în raport cu aliaţii cu privire la problema ocupaţiei din Ungaria.

Restaurare Monarhică

O notă din Zurich spune că autorii loviturei de Stat din Buda-Pesta ar tinde la formaţiunea unui mare stat catolic în Europa centrală prin unirea între Austria, Ungaria şi Bavaria. Centrul acestor maşinaţiuni va fi oraşul Friburg, unde, sub inspiraţia Mgr. Maghione, lucrează un grup de personalităţi marcante.

Austriacii au fost convinşi că Antanta este favorabilă noului guvernământ din Buda-Pesta, de aci ameliorarea cursului coroanei ungureşti. Se exploatează suvenirile, puterile tradiţiei, posibilitate de construire a unui Stat viguros în locul slabei Austrii germane. In ce priveşte Bavaria se speră în exploatarea vechei revalităţi cu Prusia, în acelaş timp cu afinităţile religioase cu Austria. Posibilitatea de a obţine avantagii economice din partea Antantei, în cazul în care Bavaria ar consimţi să se detaşeze de la Germania, constituie ultimul argument.

Pentru a obţine consimţimântul Antantei se pune în relief avantagiile unei notabile slăbiri a Germaniei Pe drept sau nedrept se spune că şi Vaticanul ar sprijini acest proiect, în vederea caracterului său religios.

Dacă acest plan ar reuşi, continuă informaţia din Zurich, este evident că Cehu-Slovacie ar fi obligată să intre în combinaţie, sub pedeapsa de a rămânea absolut izolată de occident Iată pentru ce evenimentele din Buda-Pesta au cauzat o aşa de mare emoţie la Praga, de loc nejustif cată căci cehii nu mai vroiesc jugul de odinioară, pe care au fost cei dintâi să-l scuture, cu concursul Antantei. Ei consideră că în noua confederaţie, mai cu seamă dacă Bavaria intră şi ea, coaliţia Maghiaro-germană ar avea supremaţia şi cu toate declaraţiile de anti-prusianism, ea ar putea să contribuie la restaurarea Mittel-Europei, pe care Antanta şi-a propus s'o zdrobească pentru deapururea.

Informaţii

■ Ziarele verbesc despre o mişcare a măcelarilor cari n'ar fi mulţumiţi de preţul actual al cărnei. Se spune chiar că administraţia comunală ar fi dispusă la un nou aiar, pentru a vedea dacă nu-i cazul de a rădica preţul cărnei.

Să sperăm că faptele nu corespund acestor informaţiuni. Altmintrelea, am crede că se tinde pur şi simplu a se duce publicul ieşean la disperare.

Cum? Când preţul vitelor a scăzut enorm, când perechea de boi costă 1700 lei în loc de 5000 cât costa astă iarnă, măcelarii nu se mulţumesc asti-zi, cu preţul ce era acum şase luni? Insolenţă îndrăzneală!

La urma urmei înţelegem pofta hlupavă a acestor nesăţioşi, cari odinioară nu erau în stare să plătească o poliţă de 500 lei şi astăzi cumpără case de 500 mii lei. Dar ca să se găsească o autoritate, ori-care ar fi ea, care să asculte cu bună-voinţă lamentările acestor speculatori, acest lucru nu-l înţelegem şi nici nu-l vom permite.

Aceasta pentru ca să se ştie!

✻ *Direcţia uzinei electrice comunică: „din lipsă de combustibil nu se va da curentul de cât la ora 6 seara"*

Privim uimiţi la această notiţă şi ne întrebăm până unde poate să meargă incuria şi cât de departe poate duce lenbelismul unei populaţiuni?

In vremurile aceste când se organizează trenuri zilnice de lemne, când comunicaţia cu regiunile petrolifere este zilnică, să ajungi ca un oraş ca Iaşul să nu aibă combustibilul necesar uzinei electrice, aceasta-i ceva fantastic.

Iar publicul, care suferă în industria lui, în comerţul lui, de această lipsă, să tacă mereu, la infinit, aceasta-i şi mai fantastic.

Ştim că se va căuta explicaţia în faptul că a fost greva în regiunile petrolifere. Dacă aceasta-i explicaţia, de ce nu duc lipsă de combustibil uzinele din capitală şi celelalte mari oraşe?

Adevărul e că incuria administrativă şi indiferenţa publicului nostru sunt exasperante.

✻ *Reforma electorală în Bucovina.*— Consiliul de miniştri a admis proectul de reformă electorală pentru Bucovina, prezintat de d. I Nistor. Decretul va fi înaintat Suveranului pentru semnare, în timpul cel mai scurt.

Se ştie că toate naţionalităţile din Bucovina cît şi partidele romîne de opoziţie s au ridicat într'un glas împotriva acestui proect nedrept şi rău întocmit.

D. Grigorovici a şi înaintat un protest din partea grupărilor socialiste.

Totuşi proectul d-lui Nistor a fost admis fără nici o modificare.

Prin urmare, pe lîngă că voinţa poporului nu este ascultată în mod legal prin reprezintanţi în parlament, se mai practică sistemul a se despreţui complectamente dorinţa exprimată a grupărilor politice, dorinţă care nici nu e luată în seamă măcar în sensul unei bine-voitoare cercetări şi acordărei unui răspuns, fie ei chiar negativ.

Se poate admite această? Nu crede d. Nistor că sistemul dictatorial este primejdios şi îi va atrage o cumplită răspundere, în timpul — sperăm apropiat — cînd ne vom putea manifesta fără jandarmi?

✻ *Arhiducele Iosef agent monarhist.*—Din Zurich se anunţă că înalţii demnitari ai vechiului regim şi-au reînoit insistenţele pe lîngă împăratul Carol, pentru a lua o parte activă la evenimentele din Ungaria. Fostul împărat ar fi refuzat iarăşi. Ba împărăteasa Zita a fost mai tranşantă, aducînd amare reproşuri politicianilor cari se dau după vînt şi solicită astăzi pe împăratul pe care l'au părăsit pe vremuri

Aceste ştiri însă ar trebui privite cu neincredere faţă de următoarea telegramă pe care „Le Temps" o primeşte de la corespondentul său din Praga:

„Corespondentul din Viena al ziarului *Berliner Tageblatt* anunţă că ua curier a adus arhiducelui Iosef un autograf prin care declară că se consideră incă Rege al Ungariei şi că insărcinează pe arhiduce cu exercitarea tuturor drepturilor Palatine, ca şef al casei de Habsburg, autorizându'l a uza de această deplină libertate".

Se mai zvoneşte că in unele cercuri ar ezista proectul restaurărei monarhiei şi in Austria, sub sceptrul arhiducelui Otto, fiul impăratului Carol.

Bine inţeles că toate aceste ştiri trebuesc primite sub cuvenita rezervă.

La CINEMA MODERN

D-ra ZAMORA

va executa: cuplete, cançonete, dansuri Sketsch etc.

Rulează după cererea generală; **NANTAS**.

La Farmacia Dr. RATIANU se găsesc următoarele specialităţi;

Urodonal, Apioline Chapoteaut, Jodone Robin, Arheol şi Riodine Astier, Eumictine, Santal Midy, Tablete Oxymenthol, Dragées Hecquet, Ovules şi Creione Chaumel, Huile Grise Vigier, Amponles Seringues Robert şi Cariére Fiole Enesol, Electrargol, Neosalvarsan Ehrlich, Colloiod Dubois, Santheosă pură, fosfatată şi cafeinată, Lacteol şi Lactobacilină în tablete, Cusearine Leprince. Tablete Adaline şi Bromural, Capsule Bornival, Phosphatine Faliére, Fiole cu cyanură, şi bijodură, Supositorii Antihemorroidale Midy, Digitaline Nativelle, Jubol, Pilules Déhaut, Hectargire A şi B. Colloid Olinchevici alfa, beta şi gama, *Preparative pentru Doamne*.

INTENDENŢA GARNIZOANEI IAŞI

Publicaţiune

Intendenţa Garnizoanei Iaşi având nevoe pentru hrană animalelor armatei de pe teritoriul judeţului Iaşi de:

110 vagoane de fân şi
120 „ paie, va ţine licitaţie publică în ziua de 30 August st. n. 1919 ora 10 a. m. în localul intendenţei (vis a-vis de moara „Păcurari") pentru aprovisionarea acestor cantităţi.— Asemeni va ţine licitaţie publică în ziua de 1 Septembrie st. n. 1919 ora 10 a. m. pentru aprovizionarea a:

240000 kgr. brânză
40000 „ slănină
50000 „ prune uscate şi
50000 „ untură de porc, necesaru hrănirei trupelor şi ofiţerilor din garnizoana şi judeţul Iaşi pe exerciţiul anului 1919—20.

Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 62-83 din legea contabilităţii publice.

Odată cu ofertele se va depune şi garanţia de 10 la sută din valoarea ofertei.

Se primesc oferte şi pentru cantităţi mai mici însă numai dacă se acoperă 1 | 8 din întreaga cantitate necesară.

Predarea se va face odată pentru întreaga cantitate sau după trebuinţă.

Informaţiuni şi condiţiunile de predare se pot vedea în orice zi de lucru la Serviciul Intendenţei între orele 8—12 a. m. şi 3—7 p. m. unde se poate lua cunoştinţă şi de caietele de sarcini.

Intendenţa având nevoe de un maister specialist în fabricarea pastelor făinoase şi de o dactilografă aduce la cunoştinţă amatorilor că se pot prezenta pentru angajare.

Şeful Intendenţei Garnizoanei Iaşi.
Int. Maior *Leon Popovici*

AVIS. —Se caută următoarele numere din ziarul „Opinia" şi se plăteşte **un leu** de fiecare numar: 2905, 2949, 2961, 2991, 3009, 3029, 3057, 3283, 3294, 3304, 3318, 3329, 3409, 3495, 3508 şi 3601. A se adresa la tipografia H. Goldner str. Gh. Mărzescu 17

Cuiele de vânzare, diverse dimensiuni A se adresa la SINDICATUL AGRICOL.—Iaşi (Piaţa Unirei).

BANCA IAŞILOR are de vânzare condiţiuni foarte avantajoase

Butoaie noi de stejar

de cea mai bună calitate având capacitate între 15 şi 70 decalitri forma unitată în Basarabia.

A se adresa la Banca Iaşilor Str. Ştefan cel Mare 4.

Vase de bucătărie

AU SOSIT la noul Magazin de sticlărie şi porţelanuri din Iaşi **PIAŢA UNIREI** (Casele Braunstein) colţ str. Saulescu.—*Preţuri reduse!*

Caut post Ca magaziner, expeditor, om de serviciu etc.
Cinstit şi harnic.
A se adresa la Agenţia de Rublicitate I. Brănişteanu str. Gh. Mărzescu 26 Iaşi sub Petrescu.

A SOSIT LA
BANCA DACIA
(SECŢIA MARFURI)
Str. Ştefan cel Mare 40
Un mare transport pe zahăr alb cristalizat care s'a pus în vânzare, de la 10 Kg. în sus cu preţul de en-gros.

Se vinde Cu Lei **22** suta Kg. LEMNE tăete fag, carpen, stejar la Depozitul TH. NEGRUZZI et Co, Iaşi Str. Arcu No. 7 Cântărire precisă şi automatică.
Livrare promptă

AVIS! Casa SOLOMON WACHTEL instinţează Onor. sa clientelă că a sosit din străinătate un mare transport asortat în tot felul de OLARIE DE TABLĂ DE FER smălţuită.

Crimele din judeţul Vaslui

O telegramă sosită la Prefectura de poliţie anunţă că banii şi efectele găsite asupra regretatului Constantinescu, au fost predate parchetului, cu proces'verbal în localitate.

Aseară o delegaţie a Băncei Iaşilor şi a familiei regretatului procurist a plecat la Vaslui, în vederea transportărei la Iaşi a corpului regretatului D. Constantinescu.

*

La Prefectura de poliţie, a sosit o nouă telegramă a autorităţilor din Vaslui, care anunţă că autorul crimelor din Căueşti este soldatul din grăniceri Ioan Cocea, care a dispărut.

Fără a se putea preciza, el a bănuit şi ca autor al atacului înpotriva trenului 102.

*

Se afirmă că Banca Iaşilor se va grăbi a pune la adăpostul nevoei familia regretatului ei procurist D Constantinescu, căzut victima funcţiunei sale.

※ *Izolarea lui Kolceak.* — După o telegramă din Tokio, guvernul şi consiliul diplomatic consultativ al Japoniei, au decis să nu satisfacă cererea amiralului Kolceak şi să nu trimită soldaţi japonezi contra bolşevicilor.

Ziarul „L'Intransigeant" scrie:

„Se pare că în momentul de faţă se depun toate sforţările pentru înarmarea lui Colceak. Prea tîrziu"

※ Odinioară, un *Kgr.* de ovăs costa 3 lei 25 bani, astăzi costă numai 80 bani, odinioară, un Kgr. de fin costa 2 lei, astăzi costă numai 25 bani.

Şi cu toate acestea, nu te poţi urca într-o birjă fără să plăteşti tariful de acum 6 luni, plus lamentările şi ameninţările birjarilor.

Poliţia n'are nici un rol în această privinţă?

※ *Consfătuirea preoţilor.*—Eri frunteşii preoţi din localitate şi mulţi din judeţ, s'au intr'unit în consfătuire, pentru a desbate chestiile în legătură cu reforma bisericească. A presidat Părintele Niculae, protoereul oraşului. Azistă şi S. S, Archiereul Gurie, vicarul Mitropoliei.

In şedinţa de dimineaţă, preoţii s'au ocupat de autonomia bisericei şi au făcut observaţiile lor cu privire la statutul lui Şaguna.

In şedinţa de după amează cu discutat chestia învăţământului religios în şcoli.

Seara preoţii au luat parte la o agapă intimă, în etajul de sus al berăriei Luther.

Azi vor avea loc alte două şedinţe.

※ O delegaţie de comercianţi, compusă din d-nii I. Constantiu, Iancu Rosentha', I, Florescu şi M Gălăţeanu, s'a prezentat azi la Primărie, şi au înaintat o adresă prin care arată halul în care se găsesc străzile Lăpuşneanu, Piaţa Unirei Cuza Vodă şi Ştefan cel Mare.

Aceste străzi, neîngrijite nestropite, nu numai că periclitează sănătatea publică, dar dăunează comerţului.

In numele comercianţilor delegaţi declară, că sunt gata a contribui cu acoperirea cheltuelilor, dacă comuna nu are pentru aceasta mijloacele necesare.

※ In urma unei noui consfătuiri, patronii au acceptat toate doleanţele sindicatului chelnerilor din localitate.

※ ŞCOLARE.—Suntem în ajunul examenelor din Septembrie. Institutele publice şi particulare fac pregătiri pentru deschiderea noului an şcolar. Pentru demnitatea corpului didactic ar fi de dorit ca de data aceasta să nu se mai repete spectacolul de acum două luni. Faptele se cunosc prea indesjuns pentru ca să mai revenim cu detalii asupra lor.

Intre două asociaţiuni profesorale—institute particulare sau cursuri pregătitoare cum se vor fi numind—s'a dus şi se duce încă o polemică surdă, care e departe de a se ţine pe terenul exclusiv pedagogic. In ziarele ieşene reveniau regulat, la oare cari intervale anumite anunciuri de deschidere a unor cursuri de vacanţă cu respectivele liste de profesori, cărora le succedau tot atât de regulat desmiţeri, demisii şi rectificări, fără a mai pomeni de denunţurile şi anchetele necunoscute publicului cetitor.

Nu facem profesorilor incriminări de a căuta, pe vremuri de scumpete excepţională, să utilizeze cu profit timpul lor disponibil Ţinem numai să se remarce că mijloacele intrebuinţate nu sunt dintre cele mai alese, că măsura nu e întotdeauna păstrată şi mai ales dorim să precizăm că procedeul de a trata prin ziare, fie şi în mod deghizat, chestiuni atât de puţin culturale, în seamnă pentru acele organizaţiuni aşa zise şcolare a se discredita tocmai în ochii acelora către cari se adresează reclamele şi apelurile lor.

Ceea ce ne miră este faptul că profesorii secundari cu trecut şi nume în localitate, dintre cari unii au ocupat chiar funcţiuni administrative oficiale, permit să uzeze şi să se obuzeze de numele lor care figurează în mod periodic, în toate gazetele şi I'stele—reclamă ale ziselor şcoli private.

Notăm cu această ocazie faptul anormal şi cu totul inexplicabil că aceiaşi profesori cari au lăsat corigenţi elevi—fie ai statului, fie particulari—primesc să fie preparatorii lor de azi şi examinatorii lor de mâini, la examenele şi corijările din Septembrie.

In faţa acestor două faţiuni părintele, profan şi străin de interpretarea regulamentelor şcolare, stă nedumerit şi nestiind căreia să-i acorde preferinţa îşi prepară în cele din urmă copilul în familie evitând astfel orice bănuelli de simpatie pentru unul sau altul din acele institute.

Inmulţirea şcoalelor este desigur un fapt îmbucurător, atît timp cît corespunde unei adevărate necesităţi sociale. Din nefericire, aceasta nu este cazul de la noi. In afară de gimnaziul evreesc care, graţie organisării sale şi a condiţiunilor uşoare de primire, este un refugiu pentru sutele de elevi ce nu găsesc locuri în şcolile publice, celelalte instituţiuni similare, unde din pricina taxelor enorme nu pătrunde decît un mic număr de elevi, au avut o durată efemeră. Părerea noastră este că avem un număr prea mare de şcoli secundare particulare pentru oraşul de provincie ce este Iaşul Inevitabilul se va întâmpla. Va dispare atunci şi unul din motivele de desbinare între membrii corpului didactic din localitate.

※ „PALAVRA".— A văzut aseară lumina rampei şi a înregistrat un incontestabil şi bine meritat succes

Revista „Duduiei Grădinăriţă" — care ştie să şi spună frumos versuri, nu numai să le facă — îşi fixează câmpul de operaţie în localul unei redacţii. De ce într'o redacţie, când tot ce se petrece ar fi putut fi cuprins foarte bine şi în cadrul unei cofetării, nu ştim, cu atît mai mult cu cât satira priveşte prea puţin pe ziariştii şi nici nu este prea reuşită în această direcţie

Şi astfel în cadrul unei săli de redacţie, aziştăm la defilarea unor personagii, în imediată legătură cu tot ce se raportă la actualitate.

„Duduia Grădinăriţă" posedă incontestabil o mare putere de a evidenţia ridicolul şi o frumoasă formă de fixaţiune, iar „Palavra" este o satiră sănătoasă, lipsită de pornografi, şi acele locuri comune, cari desfigurează atît revistele noastre de până acum

In special Divorţul, Logodna şi dialogul dintre băiatul de redacţie şi sergentul, sunt sugestive creaţiuni de artă cu adevărat.

„Palavra" a avut succes şi va face desigur serie. Cei ce vor aziста vor culege mereu impresia unei fine ironii, frumos spusă şi fără apel la senzaţiţi sau pornografii.

※ Duminică, 17 Aug., a avut loc în cerc restrâns logodna D-rei Ella Solomovici cu Dl. Willy Finkelştein.

※ Ziarul „Bucovina" denunţă faptul că pe o scară întinsă se face contrabandă cu aur, care se trece în Ucraina

※ Patronii de cafenele din Capitală au păţit una bună de tot

Cetăţenii, într'un lăudabil avânt, au impus speculatorilor preţuri omeneşti. Cafegii s'au plâns prefecturei de poliţie, cerând .. protecţia autorităţii.

Poliţia însă a făcut un gest neaşteptat dar bine inspirat. A răspuns că are altceva de făcut decât să protegiască pe speculatori.

Noroc bun şi Domnu ajută.

※ Funcţionarii poliţiei au felicitat eri în corpore pe d. Marcu, directorul Prefecturei, care şi-a serbat ziua onomastică, mulţumindu i pentru solicitudinea ce li arată.

SPECTACOLE

※ Cinema Elisabeta — Astăzi în matineu şi seara celebra şi graţioasa tragediană italiană d-ra „Gemma Bellincioni" apare în filmul PENTRU FIUL EI, grandioasă dramă în 6 acte cu o superbă montare.

In pauză la reprezentaţiile serale şi a ambele matineuri de Sâmbătă şi Duminica apare miraculosul „LAMPO" regele transformiştilor, în noulle sale creaţiuni.

※ Grădina şi Sala Cinema SIDOLI Astăzi şi în zilele următoare: Nou Nou! Senzaţional! Palpitant: „Regele Tigrilor" emoţionantă dramă plină cu peripeţiunile cele mai senzaţionale 6 mari acte Interpretarea se datoreşte unor artişti superiori. Programul se complectează cu vederi după natură şi o comedie de mare haz.

※ GRADINA CINEMA TRAIAN — Astăzi şi în zilele următoare: după cererea generală se va reprezenta ultima noutate a caselor cinematografice!

„Umbrele Trecutului (L'Ombre de rêve) sentimentală şi grandioasă desfăşurare dramatică în 4 mari acte. In fruntea interpretării se află o nouă stea a ecranului Marchiza de Clelia Anticci Mattei.

Programul este complectat: O vedere după natură precum şi o frumoasă comedie.

Sindicatul funcţionarilor de Bancă şi Birouri din Iaşi adânc indurerat, aduce la cunoştinţa membrilor săi moartea stăpetor de tragică a colegului lor

D. Constantinescu

Procurist la Banca Iaşilor

căzut victima atentatului din staţia Bărzeşti în drumul ce făcea la Galaţi în interes de serviciu.

Dispariţia acestui om de o înaltă valoare morală şi profesională constituie o perdere ireparabilă pentru societatea în mijlocul căreia a trăit.

Abnegaţiunea şi tăria de caracter cu care a aparat Sindicatul şi ideile sale, l-au relevat ca un om cu mari calităţi, cu cari ar fi putut aduce imense servicii clasei muncitoare.

BANCA IAŞILOR are durerea să comunice publicului încetarea din viaţă a mult apreciatului ei şef contabil

D. Constantinescu

un tânăr de distinsă valoare a cărui perdere lasă un gol simţitor în rîndurile colaboratorilor ei şi un regret adînc în sufletul colegilor lui.

CONVOCARE

Toate persoanele de ambele sexe, de cult evanghelic, sunt cu insistenţă rugate a se întruni Duminică 24 August, ora 4 p m. în localul şcoalei din Str. Banu No. 12, spre a lua cunoştinţă de starea comunităţei şi a alege un Comitet dirigaitor.

Comitetul provizor

Stiri Telegrafice

Grevele din Silezia

- Ele au caracter politic. -

Lyon.—In Silezia de sus greva se întinde peste toate regiunele carbonifere. Ea nu are nuanţă economică ci politică.

Consiliul suprem interaliat luînd în consideraţiune gravitatea problemei a luat hotărîrea să ia măsuri grabnice

Bulgarii şi Dobrogea

- Ei renunţă la orice pretenţiuni -

Lyon.—Se comunică că guvernul din Sofia a renunţat la orice pretenţiuni cu privire la Dobrogea

Raporturile cu Germania reluate

Nauen. — Legătura telegrafică directă între Berlin şi Milano a fost reluată.

După cum anunţă ziarele din Geneva Brazilia a reluat legăturile comerciale cu Germania.

Restaurarea ţinuturilor liberate

LION. — Lucrătorii Austriaci vor lua parte la reconstruirea regiunilor cari au fost devastate.

Activitatea comisiunilor

LION. — Mercuri după amiază au fost convocate comisiunile pentru regularea chestiunilor cu privire la Spitzberg şi la Marea Adriatică.

Estonienii inaintează

Stockholm. - Comunicatul trupelor estoniene, cu data de Luni, anunţă continuarea victorioasă a luptei pe frontul Porhovi şi Ostrov.

Reprezentantul României din Polonia

Warşovia. — Dl. Jean Th. Florescu, plenipotenţiarul României a fost primit cu mari onoruri de către Preşedintele Republicei în palatul „Belvedere".

Delegaţie diplomatică elveţiană

PARIS.— Se comunică din Praga că consiliul federal elveţian a decis să trimită o delegaţiune diplomatică la Praga şi Varşovia.

Ea va fi pusă sub conducerea D-lui Junot.

Poştii glorificaţi

ATENA.— Se intenţionează înălţarea unui monument poetului Andree Chenier.

S'a recurs la subscripţia publică. Guvernul Grec a subscris 5000 franci.

Florica Grünberg
Lazer Marcovici
LOGODIŢI
Roman Iaşi
In locul ori cărei alte faştiinţări

ŞCOALA DE FETE **„Steaua"** va funcţiona în anul acesta cu un curs primar profesional şi liceal

Inscrierile încep la 20 August între orele 10 12 şi 3 5 p m. în localul şcoalei din str. Elena Doamna.

Cursurile vor începe la 1 Septembrie.

Comitetul

INSTIINŢARE Scoala „Reuniunea Femeilor Israelite" are onoarea a instinţa Onor. Public că înscrierile au început în localul din str. Lozonski 11 între orele 9 12 şi 2—5 DIRECŢIUNEA

PIERDUT un paşaport rusesc pe numele Lydia Ion Loman Găsitorul este rugat a-l aduce în Str. Spancioc 14 şi va primi o bună recompensă.

DEMOBILIZAT
Doctorul BRENER
SPECIALIST MAMOŞ
Boale de Femei
Consult 1—5

10 Forje noi de câmp
(FELDSCHMIEDE)
de vânzare la Atelierul I. MAREK Iaşi str. Socola 155.

ANUL XV-lea No. 3707

ABONAMENTE:
UN AN . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Márzescu 23.
— — TELEFON No. 300 — —

25 BANI NUMARUL

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

Duminică 24 AUGUST 1919

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Márzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii
— Un numar vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

VIOLENŢELE

Ziarele publică în fie-care zi amănunte asupra violenţelor oficiale: palme, pumni, trăgători...

Oficialitatea parcă'i bolnavă de sadism.

Poporul iartă multe:

Nu poate însă ierta sudalma pe care i-o aruncă în obraz un *tîrîebîiu*,—palmele, pumnii şi trăgătorile acestuia.

Şi înainte de războiu se petreceau la noi astfel de violenţe. Acum însă ele nu au nici o limită.

Războiul a înăsprit firea oamenilor, iar starea de asediu a creiat un fel de impunitate pentru acei cari întrebuinţează arbitrar forţa publică. Moldova, în special, a suferit extrem: căci au venit în aceste locuri liniştite nişte oameni din jos, care au trecut în urmă şi Prutul şi cari nu au nimic sfînt pe lume.

Un agent de siguranţă din Moldova istorisea că a învăţat bine meşteşugul poliţienesc de când s'au refugiat aici maeştrii de la Bucureşti..

Martorii spun acelaş lucru. Şi sancţiuni cad prea rar asupra vinovaţilor. De aceia poporul crede, că însăşi societatea se solidarizează cu agenţii ei samavolnici

In ţară, poate acest spirit este suportat cu resemnare,—peste hotare însă, în ţinuturi unde baioneta şi nagaica au fost numai o poveste, el produce o reacţiune

Spiritul de violenţă trebue să dispară. O altă vreme, cu idei umanitare, a năvălit peste noi, dar ne-a găsit potrivind instrumentele de tortură ale evului mediu.

Se formează ligi, cari aţiţă ura dintre oameni şi provoacă scandaluri,—nu se alcătuesc însă ligi pentru a priveghea respectarea libertăţii şi a demnităţii omeneşti.

La o cercetare, zeci de persoane nevinovate sunt ţinute în arest—asupra lor se exercită mijloacele de investigaţie autohtone... Şi nu dau nimănui socoteală acei cari îngrădesc libertatea sau înjosesc demnitatea cuiva.

Nu-i respect de om.

Când cade un om sub mâna noastră, un om cu dureri şi nevoi, chiar dacă a călcat nişte norme cari ni se par eterne şi sacre,— nu trebuie să ne batem joc de sufletul lui care'i comun cu al nostru! Sunt destul de aspre legile...

Dorim o blândeţe între oameni,—

Pe vinovat să-l privim ca pe-un bolnav, care are nevoe de leac, nu de lovituri. Să ne iubim laolaltă.

Adesea pe stradă trec soldaţi-ţărani cu armele în mână, în urma vinovaţilor.

Această atitudine ni-i simpatică.

Omul când se aruncă asupra semenului său, cu *dinţii* rînjiţi sau cu calm pervers,—se transformă în fiară furioasă ori vicleană. In acele momente, beciurile de poliţie se schimbă în caverne preistorice

Violenţe se produc şi aiurea: dar acolo ele sunt mijloacele inevitabile pentru răsturnarea lumii vechi şi înlocuirea ei printr o lume de dreptate a celor mulţi.

Violenţele acele se săvârşesc cu lacrimi în ochi.

La noi însă violenţele, dimpotrivă, menţin lumea veche. Dar mai ales ele n'au nici un scop şi nu fac parte nici dintr'un sistem: ele sunt pur şi simplu izbucniri de bestie...

M. Sevastos

Câteva NOTE

Din cei patru interesaţi în fabricarea pâinei, s'a întâmplat să fie mai bine reprezentaţi la consfătuirea de ieri de la primărie, producătorii, morarii şi brutarii.

S'a întâmplat şi era natural deci să fie învins consumatorul, care şi aşa ar fi avut de luptat unul contra trei.

*

Un ziar, luând în nume de rău o glumă între buni confraţi, ne răspunde denumindu-ne visători şi declarând că nu polemiseazâ cu noi... din lipsă de spaţiu.

Visători! A visa! Dar sunt visuri şi visuri, şi mai cu seamă există şi cauchemarul.

Şi apoi confratele nu polemiseazâ cu noi din lipsa de spaţiu. Ne miră faptul mai ales că anumite polemici nu mai poate face. Dar d a c ă motivul e lipsa de spaţiu, nu era mai natural ca în loc de o jumătate coloană de argumentări să fi spus pur şi simplu că posedă telegramă?.

*

Brutarii au cumpărat şi o mare moară din localitate.

De acum fiţi-te consumator ieşean: exploatare la patrat!

*

Deseară serbare veneţiană. Numai de n'o ploua, ca să avem şi canelurile cu apă din patria dogilor.

Blanzy

Passici la Atena

ROMA.— Fostul prim-ministru sârb Passici, venind din Paris, s'a oprit la Taranto, de unde, imbarcîndu-se pe un contra torpilar italian, s'a indreptat spre capitala Greciei.

INSEMNARI

Două condamnări

Consiliul de răsboi din Brest (Franţa) a judecat de curând cazul a 7 marinari acuzaţi că, cu prilejul operaţiunilor din Marea Neagră contra ruşilor, s'au dedat la diverse acte prevăzute în codul penal sub titlul generic de înaltă trădare. Din toţi acuzaţii numai unul a fost condamnat, şi anume la 9 luni inchisoare şi 100 lei amendă, ceilalţi fiind achitaţi.

Se pretinde că punctele de acuzare au fost dovedite şi astfel a urmat condamnarea. Totusi presa franceză democrată şi socialistă infirmă sentinţa cu energie, susţinând că trăim într'un spirit al vremei şi în imprejurări cari nu mai permit asemenea condamnări pentru asemenea acte.

In adevăr, concepţia drepturilor individuale s'a lărgit, ideia de justiţie a evoluat. De pildă în vremea lui Torquemada o insultă sau ultragiu adus înaltului cler era pedepsit cu maţul, roata şi rugul. Astăzi asemenea fapte n'au ca pedeapsă decît câteva zile inchisoare sau câteva sute de lei amendă. Asemenea, odin oară înalta trădare era pedepsită cu uciderea fără judecată, confiscarea averei etc. Acum, cu 9 luni inchisoare şi 100 lei amendă, iar opinia democrată afirmă că nici aceasta nu se admite, că e prea mult.

Aşa sunt timpurile, şi trebue să ne inchinăm lor, fiindcă binecuvântată este generozitatea timpului în veşnic progres.

Şi la noi!

In aceleaşi împrejurări şi pentru aceiaşi vină, 24 marinari sunt judecaţi la Galaţi. Numai trei au fost achitaţi, iar ceilalţi au căpătat mari şi grele pedepse, trei din ei urmând a pr mi în inimă gloanţele ordinei şi răzbunărei sociale. Da, condamnare la moarte!

Vai, ce departe e Brestul de Galaţi! O vesnicie de concepţii şi obiceiuri există între cele două oraşe europene.

Şi vorbind de prima condamnare, ziarul „L'Humanité" o numeşte „bomb nabilă" şi protestează. Este desigur în această atitudine o lipsă e conştiinţă şi de patriotism In schimb presa noastră se afiă la înălţime. Dânsa inregistrează zâmbind condamnarea la moarte „la moarte!.. şi umple coloanele cu anunţuri de baluri gazetăreşti şi loterii de-ale literaţilor.

Trăiască conştiinţa romînă!

Renovatus

ACTUALITATI IEŞENE

Producători, Morari şi Brutari

— Trei victime ale imprejurărilor de acum —

I-am văzut aseară, la consfătuirea pe care visătorul d. Crupensky a convocat'o în localul primăriei.

I-am văzut şi inima mi s'a strâns de durere. Trei teribile victime ale îngrozitoarelor vremuri de răsboiu prin cari am trecut şi ai restriştei, de pe urma celor ce se întâmplă, de când sângânitul armelor a incetat

I-am văzut, i-am ascultat şi, sensibil la durerile lor nesfârmurite, ochii mi s'au înpălajinit de lacrimi.

Am văzut ţinuta lor smerită, am ascultat glasul lor tănguitor şi nu cred ca un spectacol mai dureros să fi fost dat ochilor să vadă ca durerea fără margini a acestor victime ale teribilului războiu prin care am trecut.

Căci victime ale războiului nu sunt decât producătorii, morarii şi brutarii!

*

Producătorii, mari agricultori, oameni care inainte de acest distrugător războiu nu cunoşteau ce-i o ipotecă la creditul rural, ce-i un gaj, ce-i un imprumut pe poliţe în vederea adunărei recoltei, cari n'au cunoscut ruşinea unei urmăriri silite, priviţi-i astă-zi, cercetaţi şi vă veţi convinge lesne că sunt sărăciţi, prăpăditi, indatoraţi, urmăriţi şi aleargă cu limba scoasă după credite şi nimănea nu le dă.

Căci producătorii sunt nişte nefericite victime ale războiului distrugător!

*

Iată i şi pe morari. El îşi spun păsul, prin glasul vibrător al unui tânăr morar sărăcit şi prin intreruperi emoţionate ale unui bătrân, care nu poate uita mulţumirea bogăţiei de odinioară.

S'au dus vremurile când la un vagon de făină se câştiga zeci de mii de lei: s'a sfârşit timpul când o singură contrabandă îmbogăţea un om; s'a sfârşit cu speculaţiile cari au transformat mofluzi în milionari şi indatoriţi de odinioară pe la toţi cămătarii in directori de mari societăţi pe acţiuni.

S'au dus vremurile blânde, sau dus, odată cu ucigătorul războiul Au venit zilele de suferinţă care i-a sărăcit!

Nici o categorie n'a suferit cât a suferit clasa industriaşilor morari in cursul războiului şi iată dece spuneam, că morarii sunt şi ei nişte victime ale ucigătorului războiu

*

Cât despre brutari! Doamne, cum de ai putut îngrămădi atâtea dureri pe capul unei singure categorii de oameni! Ce crud destin i-a urmărit pe aceşti respectabili şi cinstiţi partizani ai producţiunei avuţiei publice! Nenorocirea lor nu şi găseşte asemuire nici in cele mai groaznice puniţiuni ale cruzimei zeilor antici!

Inainte de război, ce viaţă molcomă, la adăpostul nevoilor, stăpâni pe ei, stăpâni pe mersul afacerilor! Inainte de războiu, ce de a saci cu pâine vânduţi pe la restaurante, ce câştigur fantastice de fie-care sac de făină transformat in pâine şi dosit! Operaţii dolosse de câte-va luni le permiteau să cumpere morii in valoare de 800.000 lei, le permiteau să-şi cumpere imobile de câte 500000 lei şi să aibă cam tot atâta în depozitele băncilor.

A venit teribilul şi distrugătorul războiu, şi iată-i astă-zi la pământ, distruşi, sărăciţi, mulgind buna-voinţa autorităţilor şi luptind cu disperare pentru un câştig de incă un ban la kilogramul de pâine.

Ce teribile victime ale distrugătorului războiu!

*

Şi era oare cu putinţă ca părintele comunei să nu fie sensibil la atâta durere? Nu. D. Crupensky ar fi fost prea neindurător şi prea ar fi intrecut limita permisă a cruzimei.

Şi de acea nu se putea să se fi hotărît alt-fel de cum s'a hotărît aseară. Există doar o justiţie imanentă a lucrurilor!

Criticus

Informaţii

— Cronica politică inregistrează pe ziua de astă-zi patru fapte şi anume:

Se dezminte că trupele române a fi fost retrase din Buda-Pesta,

Se confirmă că Serbii au acceptat propunerea unui plebiscit pentru intreg Banatul,

Se anunţă că comandamentul francez ne-a învatat se trimitem trupe pentru pacificarea Bulgariei, şi,

Se dă ca sigur, faptul anunţat la timp de noi, că opoziţia unită se opune cu energie la un guvern de tranziţie şi cere un guvern naţional, cu program de a semna pacea.

Fiind-că mâine Duminecă viaţa politică e suspendată cronica de Luni va putea constata de abia, ce a rămas exact din faptele care se dau astă-zi ca sigure.

※ *Doi brutari au cumpărat moara froţilor Kleper cu suma de 800.000 lei.*

Remarcăm că vânzătorii, mari comercianţi pe piaţa Iaşului, au fost internaţi în cursul războiului iar cumpărătorii... sunt nişte victime ale războiului, cum spune colegul Criticus.

※ *Soluţia în chestia pâinei, la care s'a oprit administraţia comunală, înseamnă o măsură şchioapă. La timp se vor vedea rezultatele.*

Pentru moment relevăm că morarii, cu cari s'a făcut tranzacţia, au declarat în public că câştigă 8 la sută din capital, adică în timp de o lună vor câştiga 160.000. lei S'o spuie mutului că numai atât.

Se pune însă intrebarea: ce face administraţia comunală dacă o altă moară, care va cumpăra grâul cu 8000 lei vagonul, va voi să vândă făina şi pâinea mai ieftin?.

Se va opune pentru a putea astfel respecta convenţia cu Banca „Dacia"?.

※ Mişcarea *ne invită, într'un ton pe care nu-l calificăm, să precizăm cazuri concrete în privinţa unor oferte de grâu sub preţul maximal de 10.000 lei vagonul.*

Reprezentantul Opiniei *s'a explicat în această privinţă în consfătuirea de aseară de la primărie. Dasa a afirmat că un mare agricultor, al cărui nume îl cunoaşte d. Crupenski, venit în Iaşi spre a vinde trei-zeci de vagoane de grâu, nu a putut găsi cumpărător.*

La o bancă din Iaşi, al cărui director era prezent la consfătuire şi care participă la o mare moară din Iaşi, îi s'a răspuns că banca a cumpărat peste o sută de vagoane şi nu se mai poate angaja, intru-cât preţurile merg spre scădere. Astfel, la Huşi, moara Beral şi Agaţştein a cumpărat cu 8000 lei vagonul iar în Basarabia ţăranii oferă cu 7000 lei vagonul.

La rîndul nostru întrebăm pe confratele trascibil: e mulţumit de precizarea noastră?

※ Membrii consiliului de higienă al judeţului s'aŭ intrunit aseară sub preşedinţia d-lui dr. Cazacu, directorul sanitar regional, asistat de dr, Grigoriu, medic şef al judeţului.

Consiliul ia act cu mulţumire de darea de seamă statistică făcută de d. dr. Grigoriu, din care rezultă că starea sanitară în judeţ este cât se poate de bună.

※ *SE ŞOPTEŞTE.—În public a început să pătrundă şoapte cu privire la unele rezultate surprinzătoare la cari a dus ancheta făcută de d. judecător de instrucţie Eşanu, cu privire la o cantitate de făină găsită în magaziile gărei şi destinată a fi transportată din Iaşi.*

Se spune că ancheta judecătorească ar fi constatat, că unii şefi de sindicate şi corporaţii, cari au primit mari cantităţi de făină cu preţul de 7 lei, pentru a fi distribuită personalului şi lucrătorilor, au revîndut acea făină cu preţuri urcate şi cu facturi în regulă, la speculatori.

Se mai spune că aceşti conducători, chemaţi la instrucţie, ar fi recunoscut faptul şi l'ar justifica că intrucît şi sindicatele şi corporaţiile aveau nevoe de făină de porumb iar primăria şi judeţul le dădea făină de grîu, revindeau această făină pentru a avea cu ce cumpăra făină de porumb.

O explicaţie — căci prin simple vorbe toate se pot explica.

Se spune însă că judecătorul de instrucţie nu ar fi mulţumit cu aceste explicaţiuni şi că în ori-ce caz nu inţelege cum de s'a putut permite de câte-va autorităţi specularea făinei, adusă pentru trebuinţele obşteşti.

Se şopteşte chiar că judecătorul de instrucţie va face acte concrete din cauza acestei nemulţumiri.

Se şopteşte şi noi prezentăm faptul ca atare.

※ Mâine fiind aniversarea naşterei M. S. Regelui, un Te-Deum se va oficia la Mitropolie in prezenţa autorităţilor.

※ *Bravo telegraful!* — Indată după săvîrşirea crimelor din Vaslui, acum trei zile, corespondentul nostru ne a înştiinţat pe cale telegrafică. Poşta sireaca, ne-a predat telegrama astăzi dimineaţă!

Bravo somnorică! Te mai trezeşti une-ori!

※ O asociaţiune de brutari au cumpărat moara Klepper pe preţ de 800.000 lei.

※ *Sindicatele galbene.* — Duminică 24 August, casapi, brutari şi precupeţi romîni se vor întruni în sala sindicatului naţional din str. Stefan cel Mare, la ora 4 p. m în scop de a se organiza pe bresle.

Duminică 31 August la universitatea populară din acelaş local, va vorbi d. prof. Tafrali.

※ Preoţii din localitate au continuat eri consfătuirile lor, sub preşedinţia părintelui Nicolae, protoereul oraşului.

Preoţimea, în afară de chestiile în legătură cu reforma bisericească, s'a ocupat de apropiatul congres preoţesc, precum şi de apariţia în Iaşi a unei reviste, care să trateze exclusiv chestiile bisericeşti.

※ Astăzi au fost aduse in gară locală 9 vagoane cu mărfuri americane, ce urmează a fi distribuite populaţiei sărace.

Distribuirea se va face de comitetul instituit în acest scop, în unire cu reprezentantul misiunei americane.

※ D. N Maxim, prefect de poliţie, a luat severe măsuri, pentru controlul alimentelor în piaţă. Astfel la Hală, pe lîngă personalul obicinuit, s'a mai detaşat 6 sub—comisari, şi câte 4 în celelalte pieţe. Prefectul a mai luat şi alte dispoziţiuni, pentru a evita specula.

※ Eri un camion al aviaţiei, a calcat pe băetul Gh. Danian, care s'a ales cu un picior fracturat.

※ La prefectura de judeţ se primesc cererile de inscriere pentru concursul de admitere in şcolile de notari. Termenul este până la 15 Septembrie.

Pregătiţi-vă să participaţi la marea

LOTERIE

pe care o organizează „SOCIETATEA SCRIITORILOR ROMÂNI" în scopul clădirii unui PALAT al CULTURII. Loteria autorizată de guvern, are **158 câştiguri**, în valoarea de Lei

250.000

din cari un câştig de 50.000, 5 a 10.000, 50 a 1,000 şi 100 a 500 lei

.·. Tragerea la 1 Ianuarie 1920 .·.

Câştigurile sunt depuse de Banca romînă de comerţ şi industrie la casieria Băncii Marmorosch, Blanck et Co.

PREŢUL UNUI BILET 2 LEI

Biletele se găsesc de vânzare la toate intreprinderile de comerţ

Pe tra orice alte informaţiuni:

Băncei Române de Comerţ şi Industrie

BUCUREŞTI, Str. Lipscani 2

.·. .·. care e insărcinată cu manipularea loteriei .·. .·.

ACTE DE MULTUMIRE

D-l SAVESCU

Descoperitorul prezicerĕi prin calcul de cifre IAŞI str. I. C. Brătianu 89 prin gang

D-le Săvescu

Sunteţi un adevărat filosof, că toate prezicerile Dv. au început a veni la oriront.

E. RUZICHI

— Str. Gărei No. 20 Vaslui —

Mulţumesc Dle. Săvescu de prezicerile D-tale realizate întocmai.

Dna. Dr. STEJARESCU

Iaşi Str. Cuza Vodă

D-na Ecaterina Bucşinschi

proprietară din Tg. Frumos Str. Vultur 14, fac cunoscut că având un atelier pentru fabricat mezeluri cu tot confortul necesar acestei branşe având şi odăi de locuit, ogradă, pivniţă etc. ş, vrând ale închiria sau vinde, doritori se pot adresa în orice în orice timp direct la adresa de mai sus, fără intermediari, spre a vedea atelierul arătând şi condiţiunile for.

De vânzare casele din Str. Nicolina (localul Comisiei II) compuse din 6 odăi. A se adresa proprietarului Iaşi Str. Spancioc 14.

Inştiinţare

Pr ma fabrică Romînă de ape Gazoase „Sanitas" Iaşi, Fabrica „Lumina" şi fabrica „Crăşmarii Asociaţi" am fost cei dintâi cari am redus preţurile pe ziua de 16 August a. c. la produsele noastre si anume :

Sifon mic de la 1 leu la 75 bani.
„ dublu de la 2 lei la 1.50 lei
Apă minerală în butelii mari 2 lei
„ „ „ „ mijlocii 1 leu
„ „ „ „ de limonadă de la 60 la 45 bani.

Afişe speciale au fost trimise şi clienţilor noştri,

Direcţiunea

PUBLICATIUNE

CORPUL IV ARMATĂ

Serviciul Intendenţei

Se publică pentru cunoştiinta generală că se va ţine licitaţie Marţi 26 August 1919 ora 10 dim. in birourile Intendenţei Corpului IV Armată (localul Cercului Militar) din Iaşi, pentru aprovizionarea a 500 vagoane ovas, orz şi orzoaică in total şi in lo uri mai mici.

Licitaţia se va ţine prin oferte inchise depunându se garanţia de 10 la sută din valoarea ofertei.

Supraoferte sau oferte posterioare licitaţiei nu se vor lua in consideraţie.

Preţul va fi loco producători arătind in ofertă staţia cea mai apropiată şi distanţa in kilometri.

Caietul de sarcini se poate vedea la Serviciul Intendenţei in toate zilele lucrătoare

La licitaţie se va avea in vedere dispoziţiile art. 72—83 din legea contabilităţii publice a statului.

Şeful Intendenţii Corpului IV Armată
Intendent Colonel *Costinescu*

No. 20527—15 August 1919.

Direcţiunea Institutului de Domnişoare

al societăţii ortodoxe (fost Humpel) str. Carp 2 face cunoscut că a început inscrierile pentru viitorul an şcolar.

Institutul cuprinde : curs primar, curs liceal după programa statului—curs modificat şi studii facultative : piano, vioară, pictură, dans.

Cursurile vor incepe în ziua de 15 Septembrie

Pentru orice informaţiuni a se adresa la cancelaria şcolii intre orele 9—11 a. m.

Institutul Eugenia Harnage

Cuza-Vodă 16

Curs liceal şi primar, programa Statului, Curs facultativ cu limbi moderne (franceza, engleza piano, pictură croitoria şi broderia artistică.

Funcţionează şi o grădină de copii.

Instrucţie şi educaţie îngrijită

Inscrierile au inceput.

Scrobeală albă „Ancora" prima calitate pentru rufe expediază promp convenabil „Depozitul de Scrobeală Pasagiul Macca" 2.

In chestia pâinei

— Consfătuirea de la Primărie. —

O consfătuire cetăţenească a avut loc aseară la Primărie pentru a da un sfat cuvenit în ce mod urmează a se resolva chestia pînei.

*

D. C. Crupenschi, preşedintele comisiei interimare, face o expunere a stărei lucrurilor.

In treacăt răspunde la campania de presă deslănţuită de unele ziare cari înţeleg să facă din chestia pînei o campanie electorală.

Chestia în sinese prezintă astfel : un decret-lege lasă liber comerţul cu făină, şi indică preţul maximal pentru grîu cît şi preţurile maximale pînă unde poate ajunge preţul pînei. Stocul din făina de la aliaţi se isprăveste în două sau trei zile şi din această făină nu ni s'a mai făcut nici un fel de repartiţie, ori datoria primă a comunei e a nu lasa populaţia fără pîine.

Am făcut apel la morari şi agricultori, şi nu am primit de cît o singură ofertă, aceia a moarei Dacia, care se obligă a furniza de îndată cantitatea de grâu necesară pe timp de o lună de zile.

După preţul cumpărat de moara Dacia, şi după preţurile de măciniş şi altele, costul unui vagon de făină s'ar urca la 13650 lei. Se spune că s'ar găsi grîu cu un preţ mai redus, dar la comună nu s'a primit nici o ofertă.

Rămîne acum să stabilim ce fel de pîine să se fabrice pe timp de o lună de zile. Negreşit că democratic ar fi să se fabrice două feluri de pîine, franzele, pe care cei bogaţi s'o plătească mai scump şi o pîine bună însă eftină pentru populaţie. Aceasta însă e greu de realisat, din cauza abuzurilor, pe lîngă care se adaugă şi faptul că moara declară că nu va putea desface pe piaţa Iaşului pîine albă. Nu rămîne dar, de cît a se fabrica un singur fel de pâine, cu 1 fr. 50 kilogramul, din făina integrală scăzîndu-se 4 la sută tărîţe.—Faptul de a asigura pentru populaţie pîine pentru o lună de zile este o măsură de prudenţă şi de bună administraţie comunală.

In ceia ce priveşte serviciul de aprovizionare, d. Crupenski zice că trebuie menţinut fiindcă nu poate lăsa pe drumuri pe funcţionari, că mai este de lucru şi că prin acest serviciu se va face controlul necesar, cu privire la apro izionare.

*

Incepe discuţia.

D. d-r C. Blumenfeld, ziarist, crede că unica soluţie ce se impune e municipalizarea fabricărei pînei.

D. Carp, cere ca sindicatul agricol să nu aibă nici un amestec.

D. Pancu, cere a se fabrica un singur fel de pîine.

D. Diamand din partea moarei Dacia, arată că în Basarabia preţul grîului s'a urcat la 20,000 lei. Spune că moara a făcut angajamente pentru 200 vagoane grîu, a gajînd un capital de 2 milioane şi la nevoie se mulţumeşte cu un cîştig de 8 la sută pentru amortizarea capitalului. In ceia ce priveşte măcinatul preţul e mai mic, faţă de sporul de lefuri şi cheltuelile de întreţinere, ce sunt azi de tot mari.

D. Sachi Şchvartz, arată că u sarul pentru pîinea neagră, produce, o cantitate mai mare şi deci preţul pînei ar putea fi mai scăzut.

Preţul măcinaşului încă se poate scădea.

La urmă d. Crucă preşedintele societăţei brutarilor, declară că brutarii, pentru a da dovadă de interes pentru populaţie, consimt a vinde pîinea cu 1 fr. 50 bani, de şi preţul pînei e tot de 1 leu şi 50 bani.

D. Crupenski, rezumă dezbaterile din care rezultă după d'sa, că adunarea e de părere a se face o singură calitate de pîine, ce se va vinde cu 1 leu 50 bani kilogramul.

Adunarea aprobă şi consfătuirea s'a sfîrşit.

※ Inscrierile la şcoala de agricultură din comuna Belceşti, cătunul Ulmu (jud. Iaşi) se primesc până la 14 Septembrie c. şi au a fi adresate directorului şcolii.

※ D. Gh. S. Gheorghiu, ajutor de grefier cl. I-a la secţia II-a a Curţei de apel din Iaşi, a fost pus in retragere din oficiu pe ziua de 1 Octombrie, pentru a-şi regula drepturile la pensie.

※ Şcoala superioară de medicină veterinară din Bucureşti a destinat 15 burse pentru studenţii basarabeni, şi 10 pentru studenţii bucovineni.

※ Atragem atenţiunea administraţiei comunale asupra faptului că podul peste Bahlui, peste care trece tramvaiul, ameninţă cu prăbuşirea.

※ Eri un fort îndrăzneţ s'a comis in strada Sarata 6

Un pungaş, intrînd printr'o fereastră deschisă in locuinţa d lui N. Prepeliţă, s'a apropiat de un birou chiar lîngă patul in care dormea victima, şi a furat 4300 lei in numerar, plus obiecte de valoare.

※ Mâine are loc o consfătuire a membrilor comunităţii evanghelie, in vederea redeschiderei şcolei şi restaurarea bisericei.

※ Mâine Duminică, d'ra Tereza Stratilescu va vorbi la Chişinău despre „Familia in trecut şi în viitor", la sediul Ligei culturale a femeilor moldovene de sub preşedinţia d'nei Alestar.

※ Primim următoarele :

Cercul Militar al subofiţerilor de rezervă din intreaga ţară, cu sediul central in Bucureşti, strada Karagheorghevici No. 7, fiind recunoscut persoană morală, îşi reincepe activitatea şi roagă călduros pe toţi sergenţi, sergenţii-instructori, sergenţi-majori, Plutonieri, Plutonierii-majori şi subofiţerii de administraţie cari nu mai fac parte din armată activă, de a'şi trimite cu toţii adeziunile de inscriere in cerc, in vederea inscrierei tuturor sub ofiţerilor din categoria de mai sus, singurul in măsură a le apăra in or-ce ocaziune, la or-ce autoritate.

※ Prelungindu-se termenul de indeplinirea formalităţilor pentru obţinerea cetăţeniei, Uniunea Evreilor Pământeni indeamnă populaţia evreească să se folosească de aceasta, adresându-se biroului secţiei locale care s deschis in fiecare zi intre orele 9—12 a. m şi 3—6 p. m. şi unde se găsesc formularele şi se dau toate explicaţiile necesare—Comitetu „U. E. P" Iaşi.

※ BIBLIOGRAFIE.— „Insemnărĭ Literare" anul I, No. 28 cu următorul sumar : Fecioara de V. G. Morţun, Soarele Golgotei de M. Codreanu, Carnetul zilelor pustii de Hortensia Papadat-Bengescu, Desnădejde de Demostene Botez, Conversaţie de Al. Philippide, Icoana făurarului de Ionel Teodoreanu, Miraj de C. Narly şi numeroase recenzii. Preţul 1 leu.

„Basarabia Economică", anul I, No. 3, revista lunară, socială economică, statistică şi financiară. Comitetul de redacţie compus din d-nii T. Ionescu, E. Giurgea, E. Balamace, V. Puiu şi M. Chiriţescu. Un interesant şi extrem de bogat sumar, din care se remarcă „Democratizarea împrumuturilor „statului" studiul d lui M. Tintrimov.

—„Sburătorul" anul I, No. 17 cu bucăţi in proză şi versuri de d-ni E. Lovinescu, Hortensia Bengescu, N. Davidescu, Ion Gorun, Al. Stamatiad, A. Toma, G. Rotică, etc.

—„Hasmonea", anul II, No. 3 cu lucrări de dr. I. Niemirower, I. L. Peretz, M. Spector, I. Feldştein, S. I. Şternu, P. Bercovici etc.

—„Răsăritul", anul I, No. 23 revista bilunară redactată de d nii I. Manolescu şi I. U. Soricu, şi cu concursul d lor Rădulescu—Niger, V. Militaru, Elena Dobroşinschi etc.

※ Se aduce la cunoştiinţa tuturora, că la Depoul Central de confecţie a Casei Sfântului Spiridon din Iaşi, urmează a se confecţiona lenjeria necesară pentru spitalele Casei.

Persoanele care doresc a lucra, se pot adresa în fie care zi intre orele 9—12 a. m. la serviciul administrativ din cancelaria Epitropiei generale, pentru a se inscrie şi a lua informaţiuni.

Plata lucrului se face după tariful Casei pe bucată, iar nu cu ziua.

※ EXCURSIUNE — Pentru mâine Duminică 24 August a. c., organizaţiunea sindicatelor locale a aranjat o grandioasă excursiune la care va participa un număr de peste 20 mii de muncitori.

Fiecare sindicat de breasla va pleca în grupe separate dându-şi întâlnire cu celelalte grupe la ora 7 dim. la bariera Socola şi Bucium de unde cu muzica şi corul in frunte vor porni spre platoul dela Repedea — serbând astfel în mijlocul naturii primul pas spre izbînda socialismului democrat din România.

※ ECOU.— D-na Rozica Grinspan soţia D-lui Jaques Grinspan din Iaşi. a dat naştere unei fetiţe în ziua de Joi 21 August 1919.

Atât mama cât şi copilul se- află în cea mai perfectă stare de sănătate.

CONVOCARE

Toate persoanele de ambele sexe, de cult evanghelic, sunt cu insistenţă rugate a se intruni Duminică 24 August, ora 4 p. m in localul şcoalei din Str. Banu No. 12, spre a lua cunoştinţă de starea comunităţei şi a alege un Comitet diriguitor.

Comitetul provizor

※ LOTERIE.—Societatea Scriitorilor Români, caută pentru Capitală şi provincie, agenţi serioşi şi cu garanţii pentru plasarea a 750000 bilete de loterie autorizată de Onor. Minister de Interne.

Corespondenţa şi orice tratative se duc cu Banca Română de Comert şi Industrie, Bucureşti, Strada Lipscani No. 2.

SPECTACOLE

※ Cinema Elisabeta.— Astăzi în matineu şi seara celebra şi graţioasa tragediană italiană d-ra „Gemma Bellincioni" apare în filmul PENTRU FIUL EI, grandioasă dramă în 6 acte cu o superbă montare.

In pauză la reprezentaţiile serale şi a ambele matineeri de Sâmbătă şi Duminica apare miraculosul „LAMPO" regele transformiştilor, in nouile sale creaţiuni.

※ Grădina şi Sala Cinema SIDOLI

Astăzi şi in zilele următoare : Nou Nou ! Senzaţional ! Palpitant : „Regele Tigrilor" emoţionantă dramă pline cu peripeţiuniunile cele mai senzaţionale 6 mari acte. Interpretarea se datoresc unor artişti superiori. Programul se complectează cu vederi după natură şi o comedie de mare haz.

— Cu incepere de Marţi 26 August a. c. trupa de operete şi reviste „Traian" din Bucureşti, va da o serie de reprezentaţii serale în sala Teatrului „Sidoli".

※ GRADINA CINEMA TRAIAN — Astăzi şi in zilele următoare : după cererea generală se va reprezenta ultima noutate a caselor cinematografice !

„Umbrele Trecutului (L'Ombre de rêve) sentimentală şi grandioasă desfăşurare dramatică in 4 mari acte. In fruntea interpretării se află o nouă stea a ecranului Marchiza de Clelia Anticci Mattei.

Programul este complectat : O vedere pupă natură precum şi o frumoasă comedie.

Institutul de fete

„CHAMPALBERT HEROVANU"

STR. BARBOI 19

Curs primar şi secundar după programa statului. Curs modificat.

Inscrierile incep la 15 Aug. st. n. cursurile la 8 Sep. st. n. Direcţia

Stiri Telegrafice

Pace cu Ungaria ?

LYON.— In şedinţa de Miercuri a Consiliului interaliat s'au aprobat clauzele militare, navale şi aeriene cari vor fi cuprinse in tratatul ce intr'un caz eventual va fi prezentat guvernului din Budapesta.

Tratatul cu Austria întocmit

— El va fi semnat la 30 August —

LYON.— Comisiunea de coordonare a elaborat definitiv tratatul cu Austria. Vineri sau Sâmbătă, Consiliul îl va ratifica.

Ceremonia semnărei a fost hotărâtă pentru ziua de 30 August

Italia susţine Belgia

ROMA.— Delegatul italian la Conferinţă, Tittoni, a susţinut dreptul Belgiei de a obţine mandat in Africa

Cărămidarii belgieni

PARIS.— Intre guvernul Belgian şi lucrătorii cărămidari a intervenit o inţelegere in privinţa salariilor acestora din urmă. Sindicatul cărămidarilor a hotărât să nu mai proclame greva.

România glorificată

— Denis Cochin slăveşte pe soldatul român —

LYON.— Academicianul francez Denis Cochin a publicat un strălucitor articol intitulat „Pentru România". El slăveşte pe soldatul român zicând că o România puternică şi o Polonie deasemenea, întinzându-se intre Marea Neagră şi cea Baltică vor fi chezăşia unui nou echilibru in Europa.

Cruciata polonă contra bolşevicilor

—Trupele polone ocupă teren în Volhinia şi Galiţia.—Bolşevicii, sunt în continuă retragere.—

VARŞOVIA.— Trupele polone au asvîrlit spre est armatele bolşevice cari căutau să reziste în regiunea Ourz. Cu această ocazie ele au ocupat satele Salon şi Nowosolcky.

Pe frontul din Wolhinia, polonezii au atins linia Kamena-Sielice-Batnia-Lew şi a masivelor Rockitna.

Pe frontul galiţian cavaleria polonă a cucerit localitatea Zaslaw care era puternic apărată de către bolşevici. In urmă a cucerit fără lupte Priputnia-Radaszowcka şi alte localităţi.

Inamicul fiind învins se retrage spre răsărit.

Grădina „Tonasache"

Compania Israelită de Operete şi Comedii „LEOPOLD KANER"

Luni 25 Aug. ora 9 jum. seara

Beneficiul D-nei Regina Simovici

NOU ! PENTRU PRIMA OARA NOU !

Hanale die Neituren

Operetă în 4 acte de FEIMANN

D-na R. Simovici va interpreta in rolul de **LIZA KLOP**

La această Reprezentaţie va debuta şi cunoscutul artist Dl. S. FRIEDMAN

De Vânzare imobilul din Iaşi. strada Muzelor 18, cu 14 INCĂPERI toate instalaţiile moderne, o vastă curte. Situaţia pitorească. IN CENTRUL ORAŞULUI PREŢUL FOARTE CONVENABIL.

A se adresa la proprietară, d-na Adela Ghiulea, str. Cuza-Vodă 40, Iaşi. Intermediari admişi

Cereţi imediat ! Văpsele de văpsit singur rochii, bluze hane etc.

Procedeu simplu şi rapid. Fie care plie are şi instrucţia necesară.

Depozit la: ROMANIA-MUZICALA Iaşi Str Lăpuşneanu 24.

De vânzare o maşină „YOST" in perfectă stare precum şi nu foarte bun piano concert.

Curele de vânzare, diverse dimensiuni A se adresa la SINDICATUL AGRICOL.—Iaşi (Piaţa Unirei).

ANUL XV-lea No. 3708

25 BANI NUMARUL

Marti 26 AUGUST 19

ABONAMENTE:

UN AN . . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „

: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :

IAŞI — Str. Gh. Márxescu 23.

— — TELEFON No. 200 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Márxescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

Un număr vechiu 1 leu

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Pîinea scumpă, în anul cel mai mănos !

— Aşa vor speculatorii atotputernici. —

In altă parte a ziarului cetitorii pot lua cunoştinţă de o notă din *Le Temps*, prin care direcţia generală a statisticei anunţă că vom putea exporta în acest an, numai din România veche, 50 000 vagoane grâu, în afară de aportul Basarabiei, care are şi ea o recoltă din cele mai abundente.

Şi în asemenea condiţiuni ieşenii vor consuma cu toate aceste pâine integrală, pe care o vor plăti enorm de scump !

Cum a fost cu putinţă o ast-fel de măsură, mintea normală şi care nu cunoaşte atotputernicia speculatorilor, desigur că nu poate pricepe ! Şi totuşi aşa este, la o atare soluţie s'a oprit d. Crupensky.

*

Recunoaştem că decretul-lege, în această privinţă, opera birourilor, e defectuos şi inaplicabil. D. Crupensky s'a şi grăbit să'l eludeze. De ce însă în profitul speculatorilor şi nu a nefericiţilor consumatori, cari au îmbogăţit peste măsură atâtea firi hlupave ? De ce ? De ce, domnule Crupenschi ?

Căci măsura constituie o mare greşală—cu toate că a fost luată de primar cu cea mai mare bună-credinţă posibilă. A crezut omul tot ce li s'a spus — şi de aceia a luat drept purul adevăr aserţiunea morei „Dacia“ că nu se poate obţine grâu de cît cu 10.000 lei vagonul, cu toate că am dovedit contrarul ; cu toate că direcţia Băncei Iaşilor a şi cumpărat grâu cu 8000 lei vagonul ; cu toate că morarul Iancu Rechler a declarat că poate oricând cumpara cu 8000 lei, dar stă încă la gânduri, îi este frică, întru-cât preţurile au tendinţă spre scădere.

A crezut toate aceste după cum a luat drept cuvinte de evanghelie socotelile mişăloase, cărora le'a dat cetire în şedinţa de Vineri. Ca bun gospodar ar fi trebuit să ştie cel puţin că socoteala de acasă nu se potriveşte cu cea din oraş ; ar mai fi trebuit să ştie că nu există minte destul de isteaţă care să descopere ca adevărat cîştigurile oculte ale morarilor şi ale brutarilor ; ar mai fi trebuit să ştie că preţul fatidic de 10.000 lei nu există nici chiar pentru beneficiara moara „Dacia“, întrucît arendaşul Wormbrandt i'ar fi putut spune cam cît îi s'a scăzut din preţul de 10 000 lei, pentru motivul că grîul furnizat nu corespunde condiţiilor de vînzare.

*

Dar nu numai atât. Primăria a găsit de cuviinţă să cumpere ea grîul cu 10.000 lei vagonul şi să-l depoziteze la moara „Dacia“. Aşa noroc nu s'a mai pomenit. Dacă scade preţul, pierde primăria. Moara nu riscă în nici un caz. Ea merge sigur la câştig.

Dacă ar fi fost cel puţin cei dela zisa moară nişte greci, tot am mai fi înţeles. Ştiţi povestea grecului, care nu joacă la noroc ci la sigur.

Decât, un lucru. Jocul se face de data aceasta pe punga consumatorului, destul de grav pusă la încercare şi pînă acum.

Şi se face pe temeiul celui mai esenţial aliment.

Or, opinia publică nu poate pricepe de ce în anul cel mei mănos din câte le a cunoscut Romînia în ultimii douăzeci de ani, să plătească scump pînea, pe care desigur că brutarii—urmînd pilda morarilor speculatori—se vor grăbi s'o facă cât mai proastă. Această opinie publică nu înţelege de ce, într'o lună de zile, o moară să cîştige 160.000 lei mărturisiţi—bez Vlaşca şi Téleorman—numai pentru că un primar de bună credinţă este şi un primar credul şi pentru că sofisticăriile doloase sunt luate drept adevăruri axiomatice.

Această opinie publică nu numai că nu pricepe astfel de soluţiuni nenorocite, dar are şi puternice motive să se arate neîncrezătoare, caci povestea cartofilor putreziţi se poate repeta, după cum nu este exclus un Marteau redivivus, mult mai îndrăzneţ şi mult mai primejdios.

Dar de asta dată această opinia publică nu va mai fi atît de indolentă. Despre aceasta îl asigurăm pe d. Crupenschi, omul de o ideală bună credinţă dar şi de o ideală credulitate.

Criticus

Câte-va NOTE

Sâmbătă seara o serbare veneţiană în grădina Copou.

Judecând după întunericul ce a domnit şi după modul cum s'au resimţit pungile visitatorilor, serbarea avea aierul de a fi fost mai curând în codrii munţilor Abruzzi, de cât în blânda cetate a dogilor.

*

Foarte multe italience la serbarea de Sâmbătă. Şi toate foarte talentate. Au dat dovadă de o artă desăvârşită în a stoarce obolul celor ce-au trecut poarta Copoului.

*

Cu toată imensa depreciare a banului, cei ce au fost la serbarea de Sâmbătă au început a-i aprecia valoarea.

Cu drept cuvânt se poate spune că nimenea n'a stat o clipă degeaba.

*

Legea cererei şi a ofertei şi a produs efectul şi la serbarea în chestiune.

Erau atât de multe cereri în cât nimenea n'a mai putut oferi.

Sinazy

HAECKEL

Omenirea a suferit, acuma de curînd, o mare pierdere prin moartea lui Haeckel, fiind că el n'a fost numai un mare savant şi un mare filosof naturalist ci şi un apărător al libarei cugetări

Ma bine de jumătate de secol a dus o luptă titanică contra neadevărului şi a prejudiţiilor confesionale, politice şi sociale cari apasă omenirea de mii de ani Şi nu era lucru uşor a duce o asemenea luptă cu milioanele de clericali şi militarişti cari erau atotputernici în Germania.

El a combătut întotdeauna militarismul şi biserica pentru cari se cheltuesc sume exorbitante cu cari s'ar putea crea atâtea şcoli pentru educaţia şi instrucţia poporului.

Pentru mărirea armatelor permanente —zicea el—se aleg printr'o conscripţie riguroasă toţi oamenii tineri şi robuşti. Cu cât un tânăr este mai viguros, mai sănătos, cu atâta are mai multe şanse de a fi omorât pe câmpul de luptă. Din contra, toţi tinerii debili şi bolnăvicioşi, afectaţi de vicii corporale, sunt scutiţi de recrutare ; ei rămân acasă în timp de război, se căsătoresc şi se reproduc, transmiţând urmaşilor toate infirmităţile lor. Ce cât un tânăr este mai infirm, mai slab şi mai pipernicit, cu atâta are şanse mai multe să scape de recrutare şi să devie tată de familie, în vreme ce floarea tineretului îşi pierde sângele şi viaţa pe cîmpul de luptă.

Asemenea idei nu puteau să placă guvernanţilor. In 1868 cînd au apărut cele 2 volume „*Generelle Morphologie*“ curatorul universităţei din Iena, i-a făcut aspre observaţiuni, la cari Haeckel a răspuns în mod ferm : „Imi pare foarte rău, dar nu pot face alt fel, D ta ştii că acestea sunt convingerile mele“.

Prea erau admirate scrierile lui, de savanţi din toată lumea, recunoscîndu'l ca un fruntaş intelectual al omenirei, pentru ca compatrioţii lui să mai îndrăznească a-i face mizerii.

Dacă Haeckel a semnat alături de cei 98 profesori germani, pentru războiu, de sigur că politicianii şi militariştii au prezentat situaţia Germaniei aşa fel încât el, ca bun patriot, n'a putut face alt fel

Haeckel se deosebeşte de *Wundt* şi alţi colegi de-ai lui semnatari, cari deşi aveau idei înaintate, totuşi ţineau să fie în bunele graţii ale Kaizerului. El nu numai c'a luptat o viaţă întreagă contra militarismului, dar n'a acceptat nici odată vre'o decoraţie sau alte onoruri ce ar fi venit din partea Kaizerului.

Superioritatea lui Haeckel faţă de alţi filosofi este între altele şi corectitudinea în viaţa privată.

De acea şi influenţa pe care a exercitat'o asupra contimporanilor a fost puternică, contribuind la emanciparea multora de jugul misticismului filosofic şi teologic.

Haeckel rămâne un simbol pentru omenirea iubitoare de adevăr. Voiu fi foarte fericit ca de îndată ce împrejurările actuale vor deveni normale, să pot pune sub presă volumul ce'l am deja scris, care cuprinde viaţa şi operele lui.

Prof. Dr. N. LEON

VIAŢA POLITICA

Nimic din ce a fost ieri !

— Fapte diverse dar foarte importante —
— Cât vom exporta. Imprumut forţat —

Nimic surprinzător dacă ştirile prezentate astă-zi drept fapte îndeplinite se dovedesc a nu corespunde a douăzi adevărului. Mijloacele de comunicaţie şi de control sunt doar atât de dificile !. Şi ceea ce se întâmplă ziarelor noastre se întâmplă şi marilor cotidiane streine. Ast-fel, n'am văzut în Le Temps *o descriere a intrărei Suveranului român în Buda-Pesta.*

*

Iată de ce primim cu multă rezervă ştirile şi le înregistrăm în forma în care am făcut'o Sâmbăta, invitând pe cetitori să aibă răbdare până astă-zi ca să se vadă câte nu se dezmint.

Şi ast-fel ştim, că nu este exact că am intrat în Bulgaria şi că totul se datoreşte unui gazetar de la un ziar oficios, care a înregistrat faptul cu o uşurinţă regretabilă.

Mai ştim, că ştirea înregistrată şi comentată de L'Independance Roumaine, *după care Sârbii s'ar fi pronunţat pentru un plebiscit pentru întregul Banat, nu corespunde adevărului, că aceştia l'ar admite cel mult pentru partea de noi contestată şi pe comune.*

*

Dar nu numai atât : Un ziar anunţă că nu este vorba de ridicarea cenzurei şi a stărei de asediu, fiind-că România nu semnează pacea şi deci vom mai avea multă vreme războiu.

Am avut dreptate când am rugat pe confraţi de la Lumea *să nu dea prea multă crezare ştirei că la 1 Septembrie cenzura şi starea de asediu vor fi trăit.*

NOUI FAPTE IMPORTANTE

— Ele schimbă cu mult situaţia —

Fapte noui şi din cele mai importante au survenit. Le înregistrăm, urmând ca să facem mâine comentariile necesare.

Ast-fel se anunţă că am modificat condiţiile armistiţiului pe care am voit să-l impunem ungurilor. Atunci ? Ce s'a făcut cu vechile condiţiuni ? Ce s'a făcut cu sancţiunile, în eventualitatea că maghiarii nu primesc ?

Dar se pare că Ungurii nu vor să primească nici aceste noui condiţiuni şi utilizează la ăşi sistemul de a se adresa aliaţilor pentru a spune că refuză. In acest caz tot vom sta cu mâinile încrucişate ?

Opoziţia anunţă tămbălău în caz de se va face un guvern de tranziţie, iar d. Mişu Cantacuzino declară prin «Le Temps» că opoziţi nu se va prezenta la alegeri în cazul când vom avea un guvern surogat al d-lui Brătianu.

Hotărâre desigur importantă, mai cu seamă că sunt primele alegeri de când avem Romînia Mare şi este vorba de primul parlament după ce puterea legislativă a fost suprimată timp de un an.

RECOLTA GRAULUI DIN ROMANIA

Sub acest titlu, „Le Temps“ scrie :

După datele oficiale adunate de direcţia Generală a statisticei, întinderea suprafeţei grâului însemânţat în acest an pentru vechiul regat, este de 1,200,000 hectare, adică 60 jum. la sută din suprafaţa normală sămănată de obicei cu aceste cereale. In general recolta a fost bună, şi poate fi evaluată în mijlociu, la 16 hectolitri pe hectar, ceia ce dă o producţie totală de mai mult de 145000 de vagoane. Scăzând din această cifră aproximativ 40000 vagoane necesare însemânţării la toamnă, care vor fi înfăptuite pe o întindere cu mult mai mare şi 60,000 vagoane necesare alimentării populaţiei, e foarte probabil deci, că vor mai rămânea încă 50,000 vagoane disponibile pentru export, fără a mai socoti excedentele disponibile din Basarabia unde recolta a fost foarte bună.

UN IMPRUMUT FORŢAT

Comisiunea camerei italiane, care, reunită sub preşedinţia ministrului de finanţe, a fost însărcinată cu studierea măsurilor în vederea aplicării unui impozit asupra capitalului a adoptat proiectul unui imprumut forţat. Acest imprumut, la care vor fi siliţi a participa toţi cetăţenii, având un minimum de avere, care va fi determinat, va purta o dobândă de 2 jum. la sută. Cifra participărei fie cărui la subscripţie, va fi bine înţeles variabilă şi în proporţie cu averea subscriitorului.

Nu mai trebuie adăugat, că subscripţii e benevole vor fi admise.

Guvernul speră, se zice, că va putea atinge cifra de 20 miliarde. Imprumutul va fi amortizabil în 30—50 ani

Amănuntele aplicărei acestui imprumut, merită să fie confirmate.

INFORMATIUNI

— Temerile noastre se adeveresc. In numărul anterior al ziarului am întrebat pe d. Crupenski ce va face atunci când alţi morari îşi vor procura grâul mai ieften decât preţul cu care a cumpărat primăria în acord cu moara „Dacia“ ?

Si d. primar face ceia ce noi am prevăzut, adică nu dă voe morarilor să macine grâu cumparat mai ieften şi să fabrice două calităţi de faină.

Se ştie însă că recentul decret-lege permite categoric fabricarea a două calităţi de făină şi legea trebueşte respectată chiar de către primari.

*

Am mai prevăzut că aprovizionările comunei vor duce la repetarea tristei întâmplări a cartofilor stricaţi.

In adevăr, primăria şi-a asigurat o cantitate de 2000 vagoane lemne. Dar calitatea şi preţul mărfei fac pe cetăţeni, cu drept cuvânt, a cumpăra mult mai avantajos de la depozitele particulare.

Intrebăm, ce va face d. primar când nu va putea desface lemnele faţă de concurenţa particulară ?

Ştirea pe care am dat-o la timp se limpezeşte astă-zi Guvernul a determinat revizuirea procesului prin care au fost scoase de sub sechestru societăţile „Petrol-Block“.

Dar codul civil prevede numai două cazuri de revizuire : a) când n'a existat de loc apărare şi b) când apărarea a fost făcută cu violenţe.

Primul caz nu se poate invoca. Al doilea caz dacă există, ce măsuri au fost luate în contra avocaţilor cari au apărat cu violenţe interesele statului ?

Sau poate nu e vorba nici de cazul al doilea, iar guvernul liberal crede că textele precise ale legei nu-l angajează întru nimic !.

Era chiar nevoe de cunoscutul tămbălău că se acordă primăriei Iaşi 4 milioane pentru refacerea pavajului, cînd vedem la ce se reduce opera de reparaţiune a străzilor.

In tot oraşul lucrează o ochipă de cinci lucrători cari astupă gropile cu bolovani, şi lucrînd cu asiduitatea caracteristică vremurilor, de trei săptămîni a pornit de la Tufli şi a ajuns la Smirnov.

Se vede că administraţia comunală doreşte a înfăptui şi în această privinţă antereul lui Arvinte şi cînd se va ajunge cu reparaţia in Piaţa Unirei se va fi stricat pavajul la Tuffli.

De altfel, cu toată vremea bolşevismului, dorim din suflet ca d-nii Crupenski şi Manciu să rămie boeri, să nu umble decît in trăsură, dar toată ziua să fie obligaţi a se primbla numai pe str. Coza-Vodă.

Viitorul *anunţă. că s'a deschis un credit de un milion lei pentru lichidarea depozitelor rămase de la nemţi !*

Dar aceste depozite valorează sute de milioane şi tot atita s'a furat.

Ca să fie statul nevoit a mai cheltui bani cu lichidarea, lucrul întrece orice închipuire şi caracterizează mai mult ca orice regimul în care trăim !

Te Deumul de eri. — Eri s'a serbat aniversarea naşterei M. S. Regelui, printr'un Te Deum la Mitropolie. Asistă reprezentanţii autorităţilor civile şi militare şi un numeros public.

Serviciul religios a fost oficiat de P S. Arhiereul Serban, incunjurat de clerul catedralei. Răspunsurile au fost date de corul mitropolitan.

La eşirea din biserică, d. colonel Tulea, adresîndu-se trupelor, arată insemnătatea zilei de azi, cînd sărbătorim aniversarea naşterei M. S. Regelui, viteazul comandant care ne'a dus la victoria deplină, la realizarea idealului naţional.

Termină : „Acum şi vulturul care în fruntea drapelului nostru a păstrat tăcere atîta vreme, poate azi să strige în gura mare, să audă toată omenirea, că ceia ce e al nostru, pe veci al nostru va rămîne“.

Urale unanime au răspuns cuvîntărei.

Seara a avut loc o splendidă retragere cu torţe.

La administraţia comunală a sosit azi telegrama oficială, ce anunţă amînarea alegerilor pentru 5 Octombrie.

Inscrierea în listele electorale încetează la 3 Septembrie. Pînă atunci înscrierea continuă la judecătoriile de ocoale.

S'a înfiinţat o secţiune a Camerei de comerţ cu sediul în Bacău, cuprinzînd judeţele Bacău, Neamţ şi Roman.

D-nii Iosif Schreiber şi Kiva Ornstein, ne rogă să arătăm că s'au retras din redacţia ziarului „Voinţa“.

La Farmacia Dr. RATIANU se găsesc următoarele specialităţi:

Urodonal, Apioline Chapoteaut, Jodone Robin, Arheol şi Riodine Astier, Eumictine, Santal Midy, Tablete Oxymenthol, Dragées Hecquet, Ovules şi Creione Chaumel, Huile Grise Vigier, Amponles Seringues Robert şi Cariére, Fiole Enesol, E'ectrargol, Neosalvarsan Ehrlich, Colloiod Dubois, Santheosă pură, fosfatată şi cafeinată, Lacteol şi Lactobacilină în tablete, Cuscarine Leprince. Tablete Adaline şi Bromural, Capsule Bornival, Phosphatine Faliére, Fiole cu cyanură, şi bijodură, Supositorii Antihemorroidale Midy, Digitaline Nativelle, Jubol, Pilules Déhaut, Hectargire A şi B. Colloiod Olinchevici alfa, beta şi gama, *Prezervative pentru Doamne.*

Moara „Furnica"

din Iaşi, soşeaua Păcurari 64—66.

în dreapta după cimitirul israelit

Aduce la cunoştinţă publicului că fabrică făină de grău în calităţi superioare datorită instalaţiunilor noi terminate şi făcute cu mari sacrificii.

Primeşte spre măcinare **orice cantităţi de grău** Deasemenea reinoind şi instalaţiunea pentru măcinatul porumbului anunţă onorata clientelă că va fi pe deplin mulţumită.

Gimnaziul „Wachtel"

complect renovat şi mărit, va funcţiona în acest an cu

Curs integral de 5 clase secundare

cursuri facultative de comptabilitate limba engleză. dactilograf e şi vioară în afară de materia programei oficiale

Se primesc elevi de orice confesiuni

Inscrierile au început şi continuă zilnic între orele 8—12 şi 2—4 în cancelaria şcoalei, strada Sărăriei 147

ŞCOALA PRIMARA

„UNIREA No. 1"

Str Sărăriei 147

Inscrierile au început şi continuă zilnic în cancelaria şcoalei între ore e 8—12 şi 2—5.

Cursuri la 15 Septembrie

COMITETUL

Cereţi imediat! Văpsele de văpsit singur rochii, bluze hane etc.

Procedeu simplu şi rapid. Fie care plic are şi instrucţia necesară.

Depozit la: ROMANIA-MUZICALA Iaşi Str Lăpuşneanu 24.

De vânzare o maşină „YOST" in perfectă stare precum şi nu foarte bun piano concert.

10 Forje noi de câmp

(FELDSCHMIEDE)

de vînzare la Atelierul I. MAREK Iaşi str. Socola 155.

Direcţiunea Institutului de Domnişoare

al societăţii ortodoxe (fost Humpel) str. Carp 2 face cunoscut că a început inscrierile pentru viitorul an şcolar.

Institutul cuprinde: curs primar. curs liceal după programa statului—curs modificat şi studii facultative: piano, vioară, pictură, dans.

Cursurile vor începe în ziua de 15 Septembrie

Pentru orice informaţiuni a se adresa la cancelaria şcolei între orele 9—12 a m.

Institutul Eugenia Harnage

Cuza-Vodă 16

Curs liceal şi primar, programa Statului, Curs facultativ cu limbi moderne (franceza, engleza piano, pictură croitoria şi broderia artistică.

Funcţionează şi o grădină de copii.

Instrucţie şi educaţie îngrijită

Inscrierile au început.

Intendenţa Garnizoanei Iaşi

Publicaţie

Intendenţa garnizoanei Iaşi avînd nevoe de:

626 vagoane grîu şi

202 vagoane orz şi ovăz va ţine licitaţie publică în conformitate cu art 72—83 din legea contabilităţei publice, pentru aprovizionarea acestor cantităţi, în ziua de 29 August st. v. 1919 ora 10 dim, în localul Intendenţei (vis-a-vis de moara „Păcurari").

Ofertanţii vor depune odată cu oferta şi garanţia de 10 la sută din valoarea ofertei.

Se primesc oferte şi pentru cantităţi mai mici.

Condiţiunile de predare şi caietul de sarcini se pot vedea în toate zilele de lucru între orele 8—12 şi 15—19 la cancelaria Intendenţei garnizoanei Iaşi.

Supraoferte nu se primesc şi nici oferte posterioare licitaţiei.

In ofertă se vor arăta preţurile loco producător şi distanţa în km.

Şeful Serviciului Intedenţei garnizoanei Iaşi.

Intendant Maior LEON POPOVICI

※ Librarii din localitate în consfătuirea lor din urmă, au dat unele explicaţii, cu privire la preţul cărţilor. Ei arată că în ce priveşte cărţile franceze. le aduc prin biroul economic francez din Bucureşti, şi scăzînd toate cheltuelile, nu le rămîne de cît un beneficiu maxim de 20 la sută. Cărţile aduse prin acest birou, sunt calculate după valută de azi, şi după preţul majorat de editorii din Paris.

Cărţile romîneşti să aduc deasemenea în condiţii grele.

※ *Chestia Irlandeză* in Anglia a depăşit calea discuţiilor teoretice şi a intrat din nou pe tărâmul acţiunei directe.

Astfel la Londonderry sin-feinerii au organizat manifestaţii republicane cari au degenerat astfel in cît a fost nevoe de intervenţia armatei. Victimele au fost numeroase.

Revoltaţii au atacat de asemenea Rocki Island, depozitul guvernului, cu intenţia a 1 cuceri. Garda a respins asaltul cu ajutorul mitralierilor. Tulburările continuă neintrerupt şi situaţia pare că se agravează.

※ REVISTA „PALAVRA" de Duduia Grădinăriţă care a inregistrat un succes crescînd şi bine meritat, nu va fi jucată săptămâna aceasta din cauză că la cinema „Principele Mircea" trebue să ruleze fără întârziere marele film „Nu vom uita niciodată că pe aici trec barbarii"

Revista „Palavra" va fi reluată în caalaltă săptămână, cu scene noui care vor intrece în artă şi umor tot ce s'a scris până asum in acest genu la noi.

※ In Italia s'a propus un imprumut forţat. La noi nu avem incă un impozit pe cîştigurile de războiu.

Nici nu se putea altfel de vreme ce un atare impozit ar lovi in primul loc pe cei de la Banca Naţională şi Banca Romînească.

※ Din Movileni se anunţă, că eri şeful de post arestase pe locuitorul Gh. Cărlig, dezertor din reg. 53.

Pe cînd fu transportat la post, Cărlig o luă la fugă, şi nu se supuse somaţiunilor făcute. Atunci şeful de post trase 4 focuri de carabină şi Gh. Cărlig lovit la cap, căzu jos

In stare muribundă a fost transportat la spital.

※ I. P. S. S. Mitropolitul Primen, a plecat pentru câte-va zile la Bucureşti.

※ Din Cetatea Albă se telegrafiază ziarului „Sfatul Ţării" că trupele bolşeviste cari operează pe Nistru sunt complect demoralizate şi nu mai intreprind nici o acţiune ofensivă,

In diverse locuri din Ucraina continuă a se produce revolte ţărăneşti contra dominaţiei bolşeviste.

※ D. Tomovici M Dumitru a fost numit sub-comisar cl. III-a la Paşcani.

※ D. doctor Bulău Thiers a fost detaşat ca medic la spitalul Podul-Iloaie (jud. Iaşi) in locul d-lui d-tor Sava Matei care trece la postul Ţiganaşi (jud. Iaşi)

※ La 1 Octombrie se deschid cursurile scoalei „Maternitatea" din Cernăuţi. Inscrierile se primesc până la 1 Septembrie.

※ O delegaţie a preoţilor din Iaşi, va prezinta d-lui Rector al Universităţei un memoriu cu privire la reinfiinţarea facultăţei de teologie.

※ Cu ocazia desbaterilor ce au avut loc în sala Consistoriului Mitropolitan preoţimea din Iaşi, a fixat delegaţi dintre preoţi cari vor pleca la Congresul bisericesc din Bucureşti şi cari vor lua cuvântul.

※ Protoiereul Niculea a plecat azi in inspecţia parohiilor din judeţ unde va sta o săptămână cu care prilej in ziua de 15 August st v. va oficia slujba religioasă la biserica din Bivolari

Cu acest prilej va ţinea in localitate un cerc cultural cu preoţii.

※ O anchetă a fost deschisă la Chişinău, in potriva unui înalt funcţionar.

※ *La Ministerul Instrucţiei*, este acum epoca de aur a intervenţiilor şi ochilor dulci pentru numiri în învăţământ.

Asemenea zile sunt triste pentru moldoveni, întrucît centralizarea înseamnă căpătuială valahă şi desconsiderarea totală a drepturilor candidaţilor şi candidatelor din Moldova.

Aşa a fost totdeauna şi nu e de mirare că petiţionarii din Iaşi au primit răspunsul ministerului că nu li se poate satisface cererea, aceasta cînd numirile se vor face abia la începutul lui Septembrie.

Candidaţii ieşeni s'au supărat. Ce naivi!

Au crezut domnealor în adevăr că în Romînia Mare este loc pentru regenerare?

Va mai curge multă apă pe Dunăre pînă cînd să dispară ruşinea cu numirile în învăţământ.

※ *O înmormântare.* — Sâmbătă, la ora 5 după prînz, a avut loc ceremonia înmormântărei rămăşiţelor pămînteşti ale regretatului D. Costantinescu, procuristul Băncei Iaşilor, care şi-a găsit moartea in condiţiunile tragice cunoscute.

Corpul aşezat pe un catafalc in mijlocul bisericei Sf. Spiridon, era acoperit cu coroane şi flori Prohodul a fost oficiat S. S. Archiereul Şerban, inconjurat de numeroşi preoţi.

Apoi sicriul a fost ridicat de colegi şi sindicalişti, şi aşezat pe carul funebru, deasemenea acoperit cu coroane.

In tăcere urmeasă carul funebru, mulţimea compusă din membri administraţiei Băncei Iaşilor, de funcţionarii Băncei, de funcţionari de la toate instituţiile din localitate, de delegaţiunile tuturor sindicatelor, in ordinea cea mai perfectă.

Intr'o tăcere ploasă, cortegiul ajunge la Banca Iaşilor. Aci vorbeşte d. I. Botez, directorul Băncei.

Mişcat, relevă greaua lovitură indurată prin moartea lui D. Costantinescu, ca om de o rară vrednicie, funcţionar conştiincios, corect şi bun, capabil şi iubit, ridicat prin el insuşi din clasa populară, modestă, care îşi făcu datoria, fără umbră de vanitate Dar această durere generală nu poase fi de cît o prea slabă mângâiere pentru familia sdrobită, care se vede lipsită de unicul ei sprijin Dar Banca poate da sprijinul său, pentru a uşura nevoia aceasta, şi îi va da.

Şi din nou mulţimea se pune în mişcare, conducînd pe regretatul până la ultimul locaş.

※ D-na Eleonora Lohan a fost numită maestră definitivă la catedra de lucru de la şcoala normală de fete „Mihail Sturdza" din localitate.

Convocare,

Domnii membri ai Societăţei Viticole din Iaşi, sunt rugaţi a se întruni în adunare generală extraordinară, în localul Societăţei din Iaşi str. Ştefan cel Mare No. 38, Duminică 31 August 1919 ora 3 p. m. spre a discuta măsurile ce trebuiesc luate în vederea vînzărei vinului, precum şi alte chestiuni importante.

p. Preşedinte, G. V. SION

p. Secretar.
GH. C. ANDREESCU

※ Prelungindu-se termenul de îndeplinirea formalităţilor pentru obţinerea cetăţeniei, Uniunea Evreilor Pământeni îndeamnă populaţia evreească să se folosească de aceasta, adresându-se biroului secţiei locale care e deschis in fiecare zi intre orele 9—12 a. m şi 3—6 p. m. şi unde se găsesc formularele şi se dau toate explicaţiile necesare—Comitetu „U E. P" Iaşi.

CONVOCARE

Toate persoanele de ambele sexe, de cult evanghelic, sunt cu insistenţă rugate a se intruni Duminică 24 August, ora 4 p. m in localul şcoalei din Str. Banu No. 12, spre a lua cunoştinţă de starea comunităţei şi a alege un Comitet dirigaitor.

Comitetul provizor

ATENTIUNE!

La Ceasornicăria R. DULBERG

IAŞI, STRADA CUZA-VODA 85, IAŞI

A sosit un mare transport de diferite CEASORNICE DE MÂNA ŞI DE BUZUNAR precum şi BIJUTERII FINE şi se vinde cu preţurile : : : cele mai reduse : : :

SPECTACOLE

※ Cinema Elisabeta.— Astăzi în Matinsu şi seara: „Urmărit de soartă", dramă de aventuri senzaţionale in 5 acte mari.

In rolurile principale: Simpatica şi graţioasa artistă d-ra Cecyl Tryan scânteietoarea stea a scenei italiane şi dl. Amleto Novelli.

— Noul program cuprinde apoi pitoreşti şi interesante călătorii şi o hazlie comedie.

※ Grădina şi Sala Cinema SIDOLI Astăzi Luni va rula senzaţionalul şi grandiosul film „REGELE TIGRILOR" seria I a şi a II-a, 12 acte mari cu aventuri şi peripeţiuni din cele mai senzaţionale. Interpretare şi montarea superioară.

※ GRADINA CINEMA TRAIAN.— Astăzi şi în zilele următoare: Nou Nou! Senzaţional! Palpitant: „De două ori rănită" (Double blessurre) grandioasă dramă modernă in 4 mari acte interpretată de celebra şi frumoasă artistă Pariziană D-ra „Mistinguette".

Programul este complectat: O vedere pură natură precum şi o frumoasă comedie.

Marţi şi Mercuri câte 2 Matineuri in Sala Cinema Sidoli.

Stiri Telegrafice

Demiterea Arhiducelui Iosif

— Cauzele demisiei.— O nota a aliaţilor —

LYON.— Se comunică din Budapesta că Archiducele Iosif s'ar fi retras din conducerea Ungariei. Faptul acesta se datoreşte unei telegrame sosită din partea consiliului suprem misiunei interaliate din Buda-pesta. In acea notă—telegramă, aliaţii arată că Archiducele făcând parte, ca membru, din o familie care are in mare măsură răspunderea actualului războiu ori-ce pace încheiată cu un guvern de al său, n'are garanţii de durabilitate. Marile Puteri, sunt stăpânite de dorinţa ca pacea cu Ungaria să poarte semnătura unui guvern care să aibe de partea sa o adunare naţională aleasă în mijlocul unei depline libertăţi.

In jurul turburărilor din Silezia

—O comisiune de anchetă — Ocuparea provinciei de către aliaţi—

LYON.—Din Berlin a plecat spre regiunile Sileziei superioare, o comisiune interaliată, însărcinată cu anchetarea originei şi cauzelor cari au determinat cunoscutele greve.

Comisiunea se compune din generalii Dupont, din partea Franţei, Malcolm, ca reprezentant al Angliei; Bancivenga, din partea Italiei; Colonelul Goodyear, St. Unite.

Delegaţia se va mai ocupa cu cercetarea posibilităţilor de reluare a lucrului în mine, precum şi cu pregătirea lucrărilor pentru plebiscit.

Tot odată va cerceta,— în înţelegere cu autorităţile germane— dacă în interesul păcei n'ar fi nimerit ca aliaţii să ocupe această regiune, mai înainte decît se prevede în tratatul de pace.

Ce-i cu armata Mackensen?

ZURICH.— Se comunică pe cale telegrafică din Viena că zilele acestea a început repatriarea rămăşiţelor armatelor lui Mackensen, care se afla în Ungaria, în număr de 50 mii oameni.

Ancheta de la Smirna

CONSTANTINOPOLE.— Misiunea însărcinată cu anchetarea evenimentelor din Smirna, isprăvindu'şi lucrările preliminare in localitate, a plecat într acolo.

Generalul Bânoust, delegatul francez, a părăsit Constantinopolul pe iachtul „Luciole".

Misiunea americană de anchetă a plecat la Paris.

D-na Ecaterina Bucşinschi

proprietară din Tg. Frumos Str. Voltar 14, fac cunoscut că avînd un atelier pentru fabricat mezeluri cu tot confortul necesar acestei branşe avînd şi odăi de locuit, ogradă, pivniţă etc. şi, vrând ale închiria sau vinde, doritori se pot adresa în orice în orice timp direct la adresa de mai sus, fără intermediari, spre a vedea atelierul arătând şi condiţiunile for.

BANCA IAŞILOR are de vânzare condiţiuni foarte avantajoase

Butoaie noi de stejar

de cea mai bună calitate având capacitate între 15 şi 70 decalitri [illegible] uzitată în Basarabia

A se adresa la Banca Iaşilor Str. Ştefan cel Mare 4.

Se vinde Cu Lei 22 suta Kg. LEMNE tăiete fag. carpen, stejar la Depozitul TH. NEGRUZZI et Co. Iaşi Str. Arcu No. 7 Cântărire precisă şi automatică.

Livrare promptă

Articole medicinale

Droguri, pansamente, amidon, cauciucării, etc., vinde convenabil.

IMPORT, EXPORT INDUSTRIE COMERŢ, PASAGIUL MACA 2 Bucure

DEMOBILIZAT

Doctorul BRENER

SPECIALIST MAMOŞ

Boale de Femei

Consult 1—5

Institutul de fete

„CHAMPALBERT HEROVANU"

STR. BARBOI 19

Curs primar şi secundar după programa statului. Curs modificat.

Inscrierile încep la 15 Aug. st n. cursurile la 8 Sep st n. Direcţia

Inştiinţare

Prima fabrică Romînă de ape Gazoase „Sanitas" Iaşi, Fabrica „Lumina" şi fabrica „Crăşmarii Asociaţi" am fost cei dintâi cari am redus preţurile pe ziua de 16 August a. c. la produsele noastre si anume:

Sifon mic de la 1 leu la 75 bani.

„ dublu de la 2 lei la 1.50 lei

Apă minerală în butelii mari 2 lei

„ „ „ „ mijlocii 1 leu

„ „ „ „ de limonadă de la 60 la 45 bani.

Afişe speciale au fost trimise şi clienţilor noştri.

Direcţiunea

Fostul Hotel Europa

DE INCHIRIAT

de la 26 Octombrie 1919, pentru informaţiuni a se adresa proprietarului la N. MOTAŞ, Bulevardul Ferdinand No. 9 Iaşi, de la ora 9—10 dim.

ANUL XV-lea No. 3709

25 BANI NUMARUL

MIERCURI 27 AUGUST 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . . 60 LEI
ŞASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 202 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.
Un exemplar vechiu 1 leu

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Amânarea alegerilor

— SANCŢIUNILE —

„Monitorul Oficial“ a publicat decretul de amânare a alegerilor. Decretul acesta a trecut neobservat, — ca amânarea unei reprezentaţii dintr'o grădină de vară, din pricina ploii. Ba, — astfel de reprezentaţii nemulţumesc profund, cînd se amână: doamnele se desbracă enervate — îşi aruncă corsetul pe un scaun şi ciorapii pe covor: „Pfi“!...

Pentru alegeri însă nimeni nu s'a pregătit, — afară doar de câţi-va membri ai partidului ţărănesc din Basarabia, cari s'au scoborît la popor. Aceştia umblă, în deobşte, nemţeşte. Numai în propaganda electorală îmbracă o cămaşă-surtuc peste pantaloni şi se încalţă cu cisme. Astăzi, şi ei, şi-au pus din nou guler cu cravată...

Restul ţării a rămas liniştit

— S'au amânat alegerile...

— !...

— La 1 Noembrie. .

— Mda...

Şi conversaţia continuă despre verdeţurile din piaţă.

Trăim sub o lovitură de Stat, — şi ne-am deprins... Unii doar, mai recalcitranţi, ţin întruniri în subsoluri şi publică manifeste în tipografii secrete, prin pivniţe cu uşi mascate.

Totuşi sperăm că alegerile se vor face, odată şi odată. Aliaţii ne vor cere să ratificăm pacea, — şi atunci, vrînd-nevrînd, va trebui să convocăm un parlament. Acela va fi, poate, primul parlament al ţării noastre.

Chiar dacă alegerile vor fi dirijate de liberali, deputaţii şi senatorii, desigur, nu vor mai fi aleşi de prefecţi. In Basarabia, se văd simptome ale vremii noua: ţăranii din unele judeţe au respins listele de candidaţi dela centru, înlocuindu-le cu liste proprii.

Dar şi în ţară se observă un spirit nou.

Parlamentul viitor va avea un alt aspect: într'însul vor fi reprezentate toate clasele sociale, şi poate, toate naţionalităţile...

Acest parlament va pune bazele legale ale Romîniei de mîine.

Dar, la început chiar, parlamentul trebue să rezolve o chestiune prealabilă: trebue să cureţe terenul.

Cîţiva ani am trăit în afară de lege, — în acest timp am dus stăpînirea noastră şi peste hotare. De aceia în ţară, şi în provinciile realipite, s'au petrecut violenţe inutile şi fraude ca în poveşti.

Vinovaţii trebuesc pedepsiţi.

In parlamentul român, — după cum suntem informaţi, — se vor ridica la tribună reprezentanţi ai ţinuturilor reîntoarse la obârşie. Aceştia vor cere, înainte de orice discuţii, sancţiuni pentru acei cari au prădat, au lovit sau au ucis.

Numai astfel se va da satisfacţie claselor obijduite, — numai astfel vom împăca naţionalităţile, pe cari ni le-am înstrăinat.

— „Intre noi şi D-voastră, — îmi spunea un vrednic reprezentant al celei mai însemnate populaţii minoritare dintr'o provincie de curând redobândită, — s'a săpat o prăpastie enormă. Noi v'am dorit şi am întîmpinat cu flori armatele D-voastră cari aduceau ordinea şi siguranţa. Unii dintre Români însă s'au dedat la acte de răzbunare: au crezut denunţări anonime, —

„Vrem ca poporul romîn să se desolidarizeze de briganzi. După ce vom umple cu pedepse prăpastia care ne desparte, — vom putea trece noi, străinii, la D-voastră şi ne vom îmbrăţişa prietineşte. Vom trăi laolaltă. Vrem însă să ne uităm unii în ochii altora fără gînd ascuns, cu încredere chiar... Şi nu poate fi vorba de încredere, cînd nu-s şterse încă urmele de sînge“.

Parlamentul viitor va spăla aceste urme.

Clădim o nouă ţară: unii dintre noi, după o veche prejudecată, au sacrificat vieţi — punînd semne în temelia casei noastre. Aceste semne trebuesc zmulse, — cu riscul chiar de a ne cădea pe cap cîteva pietre din zid.

M. Sevastos

Câteva NOTE

Este o tristă coincidenţă că într'o materie ca aceea a făinei integrale se dă dovadă de atât de puţină integritate

*

Nu vă miraţi că producătorii susţin că pierd la 10 000 lei vagonul de grâu iar morarul la 1 leu 50 kilogramul de făină integrală.

Oare Funisk nu încearcă să-şi convingă clienţii că pierde la preţul de 1 leu şi 50 bani prăjitura ?.

*

Greu de găsit un leac în potriva scumpetei, întrucât farmaciştii debitanţii doatorilor, au şi ei interes să nu se stârpească meladia.

*

Morarii, cari au susţinut soluţia făinei integrale, vor fi cei dintâi să nu respecte dispoziţia luată.

Altfel ce s'ar face cu câştigurile ilicite resultate din vânzarea clandestină a făinei albe ?.

Blauzy

INSEMNARI

Guvernarea dumnealor...

Pe la începutul anului, presa din Capitală a fost animată de curaj civic şi un lăudabil spirit de dreptate. Ea cerea cu energie şi perseverenţă ridicarea cenzurei şi stărei de asediu, convocarea corpului electoral, o guvernare omenească şi legală, încetarea prigoanei contra socialiştilor, etc

Oficiosul „Viitorul“ răspundea prompt la toate pretenţiile confraţilor, cu un lux stilistic în care revenea ca un leitmotiv expresia bombastică a „intereselor superioare“, „siguranţa românismului“, „polit că românească de prevedere“ şi mai ales „primejdia bolşevismului“, acea fantomă tainică, cu închipuirea căreia guvernul tindea să ne îngheţe în vine sângele nostru putred de laşitate şi destrău.

Zadarnic ziarele cereau explicaţiuni asupra acelei „primejdii bolşeviste“. „Viitorul“ se mărginea a ne da asigurări că lucrurile sunt grave, fapt despre care ne vom convinge mai târziu!

Şi ne am convins. Era vorba de acea înscenare contra celor 52 socialişti acuzaţi de toate crimele posibile. Dar lucrătura era atât de grosolană încât lesne lucrul s'a terminat aşa cum ştim, şi guvernul s'a compromis iremediabil. O asemenea întâmplare de operetă, dacă ar fi venit în discuţia parlamentului — într'o ţară cinstită şi legală — ar fi primejduit neîndoios situaţia guvernului. La noi însă paharul a fost înghiţit fără urmări tragice.

Iată însă că acum guvernul redeschide vechea poveste şi trâmbiţează un alt complot bolşevist..,al poliţiei. Un comunicat al ministerului de interne, dibaciu întocmit, caută să facă confuzie şi să pune în lumină defavorabilă mişcarea socialistă de la noi.

Lucrul se înţelege uşor.

In urma întâmplărilor din Sfatul Naţional ardelenesc, socialiştii au căpătat ascendent moral în Transilvania. Tot aşa purtarea d-lui Nistor în Bucovina a întărit puterea socialismului, acolo unde de altfel d. Grigorovici era şi este considerat ca primul cetăţean al provinciei. Şi astfel partidul liberal îşi teme serios situaţia politică. De aceia guvernul dă zor cu sancţionarea şi promulgarea reformelor electorale pentru Ardeal şi Bucovina, prin care se va mistifica voinţa poporului.

Şi iată a doua armă: tentativa de a compromite pe socialişti, inventând primejdii de revoluţie, tulburări etc. în seama organizaţiilor social-democrate.

Zadarnic! Pe chestia socialistă guvernul actual a pierdut definitiv partida. „Viitorul“ va putea şopti din nou despre grozăviile complotului bolşevice. Nu mai este, cine crede, cine să se lase păcălit.

Am dori ca poliţia să descopere depozitele de alimente ascunse şi să aresteze pe speculanţi!

Renovatus

ACTUALITAŢI IEŞENE

Victima războiului vorbeşte!

— O întâmpinare a Sindicatului agricol din Iaşi —

Cea mai selectă din cele trei victime ale războiului, despre cari am vorbit dăunăzi, îşi continuă tânguirea începută la consfătuirea de Vineri de la primărie.

Ea face acest lucru sub formă de întâmpinare, adresată ziarelor, cu privire la preţul grâului, chestiune pe care a discutat'o şi o discută cu aprindere toată presa ieşană şi nu numai ziarul „Lumea“ cum, pe nedrept, se afirmă în pomenita întâmpinare.

In imposibilitate tehnică de a reda textul scrisorei ce ne adresează sindicatul, vom spune că ea are menirea de a desminţi *„svonurile interesat răspândite în scopul de a produce o scădere a preţurilor“*; de a invedera că agricultorii pierd la preţul maximal de 10000 lei vagonul, că în fine *„la consfătuirea ce a avut loc pe ziua de 22 August la Primăria Iaşi, autorul acestor svonuri şi-a primit cuvenita lecţie, care credem că pe viitor îi va pieri gustul de a mai face campanii tendenţioase necorecte“* — am reprodus aidoma, stilul e dar al sindicatului.

Să insistăm nţel, în privinţa celor ce cuprinde documentul în chestiune.

*

Astfel dar un svon tendenţios de natură a provoca scăderea preţului: Frumoasă concepţie mai are economistul de la această importantă instituţie economică, despre modul cum se fasonează şi influenţează preţurile.

Dar de o fi să fie astfel, gazetarul care răspândeşte o astfel de ştire nu face de cât o operă utilă, el contribuie la diminuarea scumpetei, influenţează în bine nevoile obşteşti. De ce dar acuzarea de *„campanii tendenţioase necorecte“*?

*

Până aci autorul întâmpinirei stilistul sindicatului agricol, dovedeşte că n'a învăţat economia politică şi nici nu se împacă cu logica. Mai departe el invederează şi o totală lipsă de respectuozitate faţă de adevăr.

Intr'adevăr, pentru a dovedi că agricultorii pierd la preţul de 10000 lei vagonul, autorul întâmpinărei spune că în Moldova, în mijlociu, trebuie 7—8 hectare de grâu la vagon şi că un hectar îi costă pe agricultor 1400 lei, astfel că cei cari au vagonul la 7 hectare câştigă 200 lei, iar cei cu 8 hectare de vagon mai pierd.

In dovedirea acestei asertiuni sindicatul face un tablou, care nu corespunde nici pe de departe adevărului şi care poate contribui cel mult a transforma această selectă dar antipatică victimă în una ridicolă.

Căci este ridicol de îndrăzneţ să afirmi că arenda unui hectar de pârloagă costă 100 lei, treieratul 300, iar cheltuieli de administraţie, dobânzi, fonciar, etc. 100 lei de hectar. Dar în ce lume trăim? Când a mai costat hectarul de arendă 100 lei? A! Pârloagă? Dar oare anul acesta pârloaga trebuie socotită mai scumpă, în anul acesta când restul pământului, de obiceiu puţin producător, a produs atât prin imaş şi celelalte culturi? 50 de lei de hectar şi tot peste realitate e socotit!

Dar 300 de lei de hectar de treier! Lasă-te de socoteli, domnule de la sindicat, că faci instituţia de râs! Cum? chiar în teza sindicatului, de 7 hectare, ar urma că treieratul unui vagon ar costa 2100 lei. Cine să te creadă şi cui o spui? Până şi credulul d Crupensky nu te-o crede!

Dar 100 lei cheltuială de administraţie! Fantastic! Cu alte cuvinte, un proprietar sau arendaş, care a mai avut anul acesta o moşie de 1000 de hectare sau 100 fălci, a avut 100 000 lei cheltuieli de administraţie! Undelemnul de la manutanţă să te audă, domnule redactor al întîmpinărilor sindicatului?

*

La urma urmei noi înţelegem şi aceste cifre umflate. Cea mai selectă din victimele ucigătorului război, simte trebuinţă să lupte la disperare, pentru a menţine o stare de lucruri care i-a convenit atâta.

Dar nu despre aceasta se ocupă actualmente presa ieşană, ci de o problemă care stă la inima publicului consumator şi anume:

Este drept ca în acest an de nemai pomenită abundenţă, ieşenii să plătească 1 leu 50 bani kilogramul de pâine integrală şi să nu aibă dreptul să consume decât făină integrală? Este drept ca în aceste împrejurări, cu vădite tendinţe de scădere a preţului, primăria să se ankloseze într'un contract, care însamnă cea mai sfruntată spoliaţiune şi care aduce Moarei „Dacia“ cel mai scandalos dintre câştiguri?

Iată problema. Să răspundă Sindicatul agricol din Iaşi că da şi ne vom considera bătuţi.

Criticus

INFORMAŢIUNI

x Vorbeam ieri de ţinuta adoptată de opoziţia-unită, în privinţa succesiunei guvernului Brătianu.

Se pare că datorită acestei atitudini soluţia unui guvern de tranziţie ar fi căzut şi se vorbeşte foarte serios de un guvern neutru de concentrare, la care ar urma să participe efectiv şi reprezentanţi ai provinciilor eliberate.

Dar nu numai atât. Se pare că opoziţia-unită proiectează un demers pe lânga Suveran spre a împiedica guvernul Brătianu de a depune proiectatul protest de nesemnarea păcei cu Austria.

Opoziţia-unită socotind că nu există actualmente parlament — singurul mijloc de a solidariza ţara cu actele guvernului — socotind că nici macar un acord al partidelor nu există în această privinţă — o formă rudimentară de solidarizarea ţărei, dar tot având o oare-care însemnătate socotind toate aceste — opoziţia-unită nu înţelege o declaraţie în numele ţărei ci cel mult în numele guvernului.

※ Se anunţă că în cursul săptămânei viitoare va sosi în ţară o comisiune aliată de specialiti cari, împreună cu delegaţii romîni, să stabilească baza despăgubirilor pentru distrugerile efectuate în regiunea petroliferă în toamna anului 1916

※ Azi a apărut ordonanţa comunală, prin care se dispune fabricarea unui singur fel de pâine, ce se va vinde cu 1 leu 50 bani chilogramul.

Ordonanţa intră în vigoare cu începere de mâine.

※ Am spus în diferite rânduri că divergenţele dintre Aliaţi şi noi n'au fost încă aplanate.

Pe ziua de astă-zi se vorbeşte de o nouă notă ce ne-a adresat Conferinţa şi simultan cu aceasta Viitorul publică un articol cu privire la dreptul nostru de rechiziţie în Ungaria, care se încheie precum urmează:

„In ce priveşte concepţia unor cercuri diplomatice, că România nu are în Ungaria de cât rolul de jandarm, care lucrează după instrucţiile celor mari — ea este greşită. — Noi lucrăm ca colaboratori, adică pe un picior de egalitate cu aliaţii noştri, şi că prin urmare ne prevalăm de toate drepturile ce decurg din calitatea de factor politic în colaborare, nu în subordine“.

※ Până să cunoaştem textul comunicatului care-l va da d. Crupenski, comunicat anunţat cu atâta emfază de „Mişcarea“, supunem meditaţiunei primarului următoarele chestiuni la cari credem că nu va evita un răspuns — odată alunecat pe panta comunicatelor:

Cum se face că la Vaslui locuitorii plătesc pâinea albă 1 leu 25 Kgr. iar ieşenii vor plăti 1 leu 50 bani kgr. de pâine din făină integrală ?.

Cum se poate ca brutarii din capitală să se declare gata de a vinde pâinea albă cu 1 leu Kgr. iar primăria nu admite decât 90 bani pe când la Iaşi primarul justifică preţul de 1 leu 50 kgr. pâine integrală ?

In fine, ce va face D-sa în cazul când alţi morari, cari nu s'au născut în zodia... norocului ca d. Diamant, se vor declara gata de a desface pâinea şi de o calitate mai bună şi mai ieftenă ?.

※ *Dispariţie cu cântec.* — Se anunţă că numitul Gheorghe Marin, autorul principal al „complotului bolşevist“ din Capitală, a dispărut *pe când era dus spre Curtea Marţială*, şi într'un moment de neatenţie *sărind pe o fereastră* („Indreptarea“).

Ziarul care aduce ştirea adaogă că nici nu mai sunt speranţe ca Marin să fie prins.

Cum adică?

Fuge de sub escortă, dar sare pe o fereastră din neatenţia sentinelei. Mă rog, ce s'a întâmplat?

Şi cum vine asigurarea că evadatul nu va mai fi prins?

※ Ziarele anunţaseră numirea d-lui Ernest Ene ca agent comercial la Berlin. „Viitorul“ s'a grăbit să dezmintă ştirea pe motiv că încă n'avem gîndul a relua legăturile comerciale cu Germania.

Ciudată dezmiţuire, odată ce numirea d-lui Ene este publicată în Monitorul Oficial. Dar mai ciudat încă este faptul că în urma dezmiţirei „Viitorului“ d. ministru Al. Constantinescu a anulat această numire pe motiv că n'am ratificat pacea cu Germania.

※ Ministerul de interne a cerut Prefecturei de poliţie să aducă la cunoştinţa tuturor funcţionarilor cari se bucură de reducerea de preţ pe căile ferate, că de la 1 Septembrie intră în vigoare noul decret-regal, după care, acei cari călătoresc în aceste condiţiuni cu clasa I-a, au a plăti o taxă de zece lei, cei cu clasa a două 7 lei, şi cei cu clasa a treia 3 lei.

※ „Monitorul Comunal“ întrerupt din cauza împrejurărilor, a început să reapară.

Pregătiţi-vă să participaţi la marea

LOTERIE

pe care o organizează „SOCIETATEA SCRIITORILOR ROMÂNI“ în scopul clădirii unui PALAT al CULTURII. Loteria autorizată de guvern, are **158 câştiguri**, în valoarea de Lei

250.000

din cari un câştig de 50.000, 5 a 10 000, 50 a 1,000 şi 100 a 500 lei

∴ Tragerea la 1 Ianuarie 1920 ∴

Câştigurile sunt depuse de Banca romînă de comerţ şi industrie la casieria Băncii Marmorosch, Blanck et Co.

PREŢUL UNUI BILET 2 LEI

Biletele se găsesc de vânzare la toate intreprinderile de comerţ

Pe tru orice alte informaţiuni:

Băncei Române de Comerţ şi Industrie

BUCUREŞTI, Str. Lipscani 2

∴ ∴ care e insărcinată cu manipularea loteriei ∴ ∴

Sofica Nachmanovici
Moritz Blau
LOGODIŢI
Iaşi August 1919
In locul ori cărei alte faştiinţări

De închiriat în strada Anastasie Panu No. 13 un mare magazin clădit acoperit cu tablă.
A se adresa la proprietar în curte.

※ *Mare transport de ghete* de box chevreaux şi lac pentru barbaţi şi dame, au sosit direct din America la Magazinul EMANOIL MARCOVICI Str, Ştefan cel Mare 54 (vis a-vis de Banca Naţională).

10 Forje noi de câmp
(FELDSCHMIEDE)
de vînzare la Atelierul I. MAREK Iaşi str. Socola 155.

Direcţiunea Institutului de Domnişoare

al societăţii ortodoxe (fost Humpel) str. Carp 2 face cunoscut că a început înscrierile pentru viitorul an şcolar.

Institutul cuprinde : curs primar, curs liceal după programa statului—curs modificat şi studii facultative : piano, vioară, pictură, dans.

Cursurile vor începe în ziua de 15 Septembrie

Pentru orice informaţiuni a se adresa la cancelaria şcolii între orele 9—11 a. m.

Automobil „Wären“

40 H.P. turism în perfectă stare. Informaţiuni la D-l Gustav Cornelson Str. Căpitan Păun 14 (lumină electrică).

DEMOBILIZAT
Doctorul BRENER
SPECIALIST MAMOŞ
Boale de Femei
Consult 1—5

DIRECTIUNEA II REGIONALA
A C. F. R. IAŞI

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţă că în ziua de 10 Septembrie stil nou, se va ţine la Sediul Direcţiunei Regionale a C. F. R Iaşi, licitaţie publică pentru vânzarea a :

30.000 doage de stejar de 0,40-0 95 m. lungime aflate în pădurea Arama, exploatată de Administraţia C. F. R.

Materialul se poate vedea, intervenind la reprezentantul Administraţiei C. F. R. D-l Inginer I. Mărculescu cu reşedinţa în gara Podul Iloaei ofertele de cumpărare vor trebui să fie închise având mentiunea pe plic : *Oferte pentru cumpărare de doage* şi vor fi adresate Direcţiunei regionale a C. F. R. Iaşi Serviciul P. str. Vasile Conte No. 9 astfel ca să parvină Direcţiunei până în ziua de arătată ora 15 când se vor deschide plicurile

Ofertele vor fi însoţite de recipisă pentru Garanţia provizorie de 5% depusă în bani sau instructe la una din casele staţiunilor de Cale Ferată Iaşi 21 | 8 1919

Director Regional GH. SCUTARU

Deescopritorul prezicerei prin calcul de cifre
SAVESCU
urmând a pleca din localitate peste 2 zile mulţumeşte tuturor celor ce i-au adus act de mulţumire şi s'a convins de prezicerile sale.
Str, I. C. Brătianu 98 prin gang.

Se vinde Cu Lei 22 suta Kg. LEMNE tăete fag, carpen, stejar la Depozitul TH. NEGRUZZI et Co. Iaşi Str. Arcu No. 7 Cântărire precisă şi automatică.
Livrare promptă

INSTIINŢARE Şcoala „Reuniunea Femeilor Israelite are onoarea a înştinţa Onor. Public că înscrierile au început în localul din str. Lozonski 19 între orele 9—12 şi 2—5 DIRECŢIUNEA

※ Consiliul de miniştri a hotărît ca maşinele şi accesoriile de maşini aflate în depozitul Nicolina (Iaşi) aparţinînd direcţiunei armamentului din ministerul de război şi cari au rezultat din rechiziţiunile şi evacuările făcute în anul 1916 de către minister de la industriaşii romîni, să fie predate de îndată direcţiunei refacerei economice din ministerul de industrie şi comerţ.

Această direcţiune va îngriji ca să se restitue, pe baza actelor şi probelor de proprietate ce îi se vor prezenta, aceste maşini şi materiale ale industriaşilor şi va trimite procesele-verbale de restituire direcţiunei armamentului care urmează să continue celelalte operaţiuni de lichidare.

※ Sîmbătă noapte, d. Lupu Weisengrin, a căzut victima unui furt îndrăzneţ.

Un hoţ, pătrunzînd prin fereastră în locuinţă d-lui Veisengrin din str. Lascar Catargiu, a furat un considerabil stoc de haine şi diferite obiecte de valoare.

Deprinderea de a dormi cu ferestrele deschise, trebue să dispară din Iaşi.

※ D. sub comisar C. Panu, dela comisariatul circ. I împreună cu agentul Th. Pînzaru, au reuşit să prindă pe periculosul dezertor Alexandru Baiduc, ascuns în Fundacu-Ritzu. Pentru a'l putea aresta, o vie luptă s'a incins între poliţie şi dezertor.

※ D. Botez, inspector muzical a sosit azi în localitate, în ancheta.

※ D. dr. Gh. Vasiliu a fost numit provizor, pînă la concurs, în postul de medic secundar la secţia oftalmologică a spit, Sf. Spiridon.

※ In chestia declaraţiilor făcute de d. dr, Nistor, cu privire la revendicările noastre asupra Banatului intreg, ziarul „Românimea“ scrie :

„Somăm guvernul ca prin oficioasele sale să ne răspundă clar şi lămurit dacă se solidarizează cu declaraţiunile făcute ziarului „Universul“ de d-l doctor Nistor, ministru fără portofoliu, reprezintând Bucovina. Ţara are dreptul să ştie dacă da sau nu, guvernul d-lui Ion Brătianu a renunţat la politica sa in ce priveşte Banatul integral,

Căci dacă politica d-lui ministru Nistor, nu este politica guvernului, Ţara se întreabă ce rost mai are d-l dr, Nistor in guvernul României, in urma declaraţiunilor sale ?

※ Ministerul de interne aduce la cunoştinţa refugiaţilor, că numai pot călători gratuit pe căile ferate, terminul acordat pentru aceasta fiind expirat.

※ Joi 28 August, ora 10 a. m se va oficia un parastas in comuna Caşin (jud. Bacău) in amintirea eroilor căzuţi in luptele de pe valea Oituzului!

Pioasa iniţiativă este luată de d-na Olga col. Micescu din Oneşti.

Se ştie că unităţile din Iaşi au sîngerat in primul loc la Oituz pentru apărarea graniţei moldoveneşti.

※ In ultima notă pe care cancelarul Renner a adresat-o d-lui Clemenceau, cere ca consiliul superior al Antantei să interzică trupelor române şi ungare ocuparea teritoriilor Ungariei occidentale germane şi să autorize Austria a interveni cu jandarmeria şi miliţia populară in vederea menţinerii liniştei şi ordinei.

※ Pentru cele 8 locuri de burse vacante la şcoala comercială superioară din localitate, inscrierile se primesc până la 21 Septembrie, iar examenul se va ţine intre 21—28 Septembrie.

※ Din Chişinău -Cernăuţi şi centrele mari din Transilvania, se anunţă că au sosit din Bucureşti mari stocuri de cărţi şcolare, pentru noul an şcolar.

In Iaşi este o lipsă desăvârşită.

※ Aflăm că in ziua de 1 Septembrie, se va deschide in Bucureşti, expoziţia de pictură a talentatului pictor ieşan I. L. Cosmovici, Se poate prevede un frumos succes.

※ Pe anul şcolar 1919—1920 se vor primi la Liceul Internat un număr de 120 elevi de religiune mozaică, parte cetăţeni romîni, parte de naţionalitate israelită in mică minoritate.

La Liceul Naţional 210 elevi de religie mozaică.

La Gimnaziul Ştefan cel Mare 80 elevi de religie mozaică.

La Gimnaziul Alexandru cel Bun 75 elevi de religie mozaică.

La Şcoala comercială elementară nu se va inscrie nici unul, iar la şcoala Comercială superioară 60 elevi mozaici.

La Gimnaziul Wachtel in cele 5 clase cu divizia I A. B se vor inscrie 300 elevi.

※ Epitropia Sf. Spiridon proectează să acorde şi pensionarilor Casei indemnizarea de scumpete, pe care o acordă funcţionarilor.

E un act de dreptate.

※ Concetăţeanul nostru D. G. Costin Vellea, profesor pensionar, fost multă vreme titular la catedra de geografie a Liceului internat din localitate, a dăruit intreaga d-sale bibliotecă de peste 600 volume liceului din Botoşani.

Pentru acest frumos act, ministerul instrucţiei aduce donatorului vile sale mulţumiri.

※ LOTERIE.—Societatea Scriitorilor Români, caută pentru Capitală şi provincie, agenţi serioşi şi cu garanţii pentru plasarea a 750000 bilete de loterie autorizată de Onor. Minister de Interne

Corespondenţa şi orice tratative se duc cu Banca Română de Comerţ şi Industrie, Bucureşti, Strada Lipscani No. 2.

※ După cum am anunţat, direcţia manufacturei de tutun, pentru a pune capăt speculei, a decis să infiinţeze gherete speciale, in care să se desfacă produsele fabricei, direct la Consumatori.

Prima gheretă va fi aşezată la gară, a doua in piaţa Unirei şi a treia la hală. Câte două lucrătoare de la fabrică vor fi detaşate la fie ce gheretă

Incercarea făcută la Bucureşti, prin instalarea unor asemenea debite, a a dus rezultatul dorit, anume că publicul se poate aproviziona cu tutun şi ţigări fără a nu fi spoliat.

※ La examenul de capacitate pentru religie, au reuşit preoţii : Furtună cu media 9 25, Chiricuţa 9.13, Constantinescu 9, Negoiţă 8.80, Dancu 8.75, Ghia 8 75, Gheţu Niculae 8 63, Ionescu M. 8.68, Radoescu 8.50, Vintilescu 8.50, Nicolescu 8.38, Băjenaru 8.25, Georgescu 8.25, Florea 8 13, Petrovan 8.07, Minculescu 8.07, Ţincoca 8, Popescu 8, Tomescu 8, Georgescu Ion 8, Zaharescu 7.94, Bradişteanu 7 88, Cosma 7,75 Niculea 7 75, Margescu 7 63, Dimitrescu 7.63, Popescu N. 7.50, Pornea 7 50, Bunescu 7.00, Bărbulescu 7.38, Condurat 7.38, Diaconescu 7 25. Brăniştеanu 7,25 Gădei 7.25, Papadron 7.13, I. Ionescu 7 13, Pepescu St. 7.13, Poştelnicescu 7, Gh. Ionescu 7, Vuza 7. Rădulescu 7, Popescu T. 7 şi Herda Virgil 7.

※ Toţi funcţionarii comerciali şi de birou din Iaşi, inscrişi sau neinscrişi in sindicat, sunt cu insistenţă rugaţi a lua parte la Adunarea Generală Extraordinară, care va avea loc Miercuri 27 August 1919 ora 8 jum. seara in localul Sindicatului din Strada Col. Langa No. 7, fiind de discutat chestiuni de cea mai mare importanţă privitoare la bunul mers al sindicatului.

※ Compania de teatru „Leopold Kauer“ anunţase de mai mult timp reprezentarea piesei „Jak Mincinosul“ in oraşul nostru. In urma intervenţiei d-nei Clara Young, direcţia generală a Teatrelor a oprit pe D-na Kanner să reprezinte numita piesă.

D-na Sara Kanner apelând la Direcţiunea Teatrelor contra deciziunei luate, iar pretinsa autoare ne putând face dovada afirmaţiunei făcute direcţiunea generală a Teatrelor a aprobat definitiv ca d-na Sara Kanner să reprezinte in toată ţara piesa „Jak Mincinosul“.

Prima reprezentaţie va avea loc la Iaşi in ziua de Sâmbătă.

※ Nişte hoţi, prin spargerea unui geam, au pătruns astă noapte in locuinţa d-lui Iancu Rubin, din strada Palat 82 de unde au furat 2300 lei in numerar şi numeroase juvaeruri.

※ Astă noapte in strada Sărărie 14, o ceartă s'a născut între femeile Sofia Pavelescu şi Ruxanda Puşcariu.

La un moment dat Ruxanda Puşcariu a asvârlit in obraz Sofiei Pavelescu o sticluţă, cu acid fenic, provocându-i arsuri grave la faţă.

In strada Perju 4 un individ a violat astă noapte o copilă de 4 ani, violul a fost legalmente constatat. Bănuelile cad asupra unui tânăr din Ţicău, a cărula arestare este iminentă.

※ La Inspectoratul Regiunei I Silvice Iaşi, Str. Gane 20, sunt vacante : 1 post de dactilografă şi 2 posturi de copişti. Amatorii se vor prezenta in orele de serviciu 9—12 am. 3—6 p. m.

※ Prelungindu-se termenul de indeplinirea formalităţilor pentru obţinerea cetăţeniei, Uniunea Evreilor Pământeni indeamnă populaţia evreească să se folosească de aceasta, adresându-se birouluí secţiei locale care e deschis in fiecare zi intre orele 9—12 a. m. şi 3—6 p. m. şi unde se găsesc formulele şi se dau toate explicaţiile necesare—Comitetu „U. E. P“ Iaşi.

SPECTACOLE

※ Cinema Elisabeta.— Astăzi in Matineu şi seara : „Urmărit de soartă“, dramă de aventuri senzaţionale in 5 acte mari.

In rolurile principale : Simpatica şi graţioasa artistă d-ra Cecyl Tryan scăunetoarea stea a scenei italiane şi d. Amleto Novelli.

— Noul program cuprinde apoi pitoreşti şi interesante călătorii şi o hazlie comedie.

※ Sala Cinema SIDOLI.— Astăzi Marţi şi Mercuri câte 2 Matineuri 2, la ora 3 şi 5 jum. in Sala Sidoli şi seara in Grădina Traian :

Nou ! Senzaţional ! Palpitant : „De două ori rănită“ (Double blessurre) grandioasă dramă modernă in 4 mari acte interpretată de celebra şi frumoasă artistă Parisiană D-ra „Mistinguette“.

Emoţionantă dramă in 4 mari acte cu un subiect extras din marele răsboiu in care se poate admira curajul unei cercetaşe care infruntând pericolul morţei se aventurează intr'o patrulare periculoasă şi graţie dinamitei scapă de la o moarte sigură.

Interpretarea se datoreşte fruntaşilor scenei italiene in frunte cu mult apreciata stea a parisului MISTINGUETTE.

Programul este completat : O vedere după natură precum şi o frumoasă comedie.

Programul viitor „Cometa incendiara“ dramă emoţionantă in 5 colosale acte.

Stiri Telegrafice

Demisia Arhiducelui Iosif

LION. Din Budapesta vine vestea că Arhiducele Iosif şi primul ministru Ştefan Friedrich au demisionat.

Aderenţii Ligei Naţiunilor

LION.—Republica Chili din America de sud, a aderat la organizaţia „Ligei Naţiunilor“.

Sentimentele Papei

— Inaltul Pontif contra comunismului —

NAUEN— Ziarul „Avanti“ care apare la Milan anunţa că Papa va lansa o enciclică in contra comunismului şi a socialismului ia forma lui revoluţionară.

Demisie

SAN-PAULO. — D. Nelson Page, plenipotenţiarul Angliei la Roma, s'a demis din această demnitate.

Deces

LION.— Ziarele aduc la cunoştiinţă moartea Generalului Boideffre.

Justiţia în Turcia

—Oameni politici în faţa Curţe Marţiale.—

LYON.—Transocean-Mehmed-Paşa Riufi Bey, Ahmed Riza şi Mustafa-Paşa, avind vina de a fi provocate răscoale în Anatolia, Au fost înaintaţi Curţii Marţiale.

Pacea cu Austria

LYON.— Luni, Consiliul suprem urma să-şi dea aprobarea asupra tratatului cu Austria.

Vezuviul în erupţie

San Paulo.— Vulcanul Vezuviu se găseşte de câte-va timp în erupţie

Camera franceză şi pacea

LION.— Pentru astăzi Marţi, s'a fixat reluarea dezbaterilor asupra tratatului incheiat la Versailles. Vor vorbi 25 de deputaţi, înscriş până acum.

CORPUL IV ARMATA
SERVICIUL INTENDENŢEI

Publicaţie

Se publică pentru cunoştinţa generală că se va ţine licitaţie Luni 8 Septembrie st. n. 1919 ora 10 dim. în birourile Intendenţei Corpului IV Armată (localul Cercului Militar Iaşi) pentru aprovizionarea alimentelor şi productelor mai jos notate în dreptul fiecărei intendenţe ;

	BRÎNZĂ KGR.	ARPACAŞ KGR.	SĂPUN DE RUFE KGR.	SĂPUN DE MÎNĂ BUC.	ULEI FL.SOARELUI KGR	Esenţă de oţet LITRU
Int. Garniz. Iaşi	256.000	150.000	124.000	247.000	50.000	1000
„ „ Dorohoi	40.000	20.000	23.000	46.000	12.000	300
„ „ Botoşani	126.000	60.000	34.000	126.000	30.000	700
„ „ Fălticeni	45.500	20.000	23.000	45.000	12.000	350
„ „ Roman	100.000	50.000	39.000	100.000	25.000	600
„ „ Bacău	91.000	45.000	35.000	90 000	20 000	500
„ „ Vaslui	127.000	63.000	26.000	50.000	30.000	600
„ „ Piatra	42.500	20 000	20.000	30.000	10.000	300
„ „ Huşi	42.000	20.000	9.000	17.000	10.000	300
Divizia 8-a Cernăuţi	350.000	180.000	102.000	204.000	50.000	1000

Licitaţia se va ţine prin oferte închise depunîndu-se o garanţie de 10% din valoarea ofertei.

Se primesc oferte şi pentru cantităţi cît mai mici.

Supraoferte sau oferte posterioare licitaţiei nu se vor lua în consideraţie. Inainte cu 8 zile de ziua fixată licitaţiei se vor depune probe numai pentru săpun de rufe şi mînă pentru a se analiza. Tot în ziua arătată mai sus se va ţine licitaţie şi la intendenţele de garnizoană precum şi la Divizia 8-a (Cernăuţi).

Preţul va fi stabilit loco predare la depozitul Intendenţelor de garnizoană respective şi la Divizia 8-a (Cernăuţi).

Caetul de sarcine se poate vedea la Serv. Intendenţei în toate zilele lucrătoare La licitaţie se va avea în vedere dispoziţiile art. 72 din legea contabilităţii publice a Statului.

Şeful Intendenţii Corpului IV Armată
Intendent-Colonel *Costinescu*

No. 20898. —1919, August 24.

ANUL XV-lea No. 3710

25 BANI NUMARUL

JOI 28 AUGUST 1919

ABONAMENTE:

UN AN . . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . . 20 „

: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.

— — TELEFON No. 399 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRĂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Concesionară exclusivă a publicităţii.

Un număr vechiu 1 leu —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII

NOTE DIN BASARABIA

TELENESTI

La Teleneşti, în ţinutul Orheiului erau minunate serile de Iulie.

Spitalul instalat de doctorul G., un prietin, într'o curte boerească ruinată şi de mult părăsită, are o înfăţişare romantică în livada sălbătăcită şi între perdelele de zorele, cu turnu-i medieval în firidele căruia veghează neclintite bufniţe sure..

Proprietarul, boer moldovan, n'a locuit-o mi se pare niciodată. Abia a clădit-o, — de-atunci e mai bine de-un patrar de secol — şi a şi abandonat-o, cu odăile ei proaspăt zugrăvite, cu terasa cea mare deasupra unei grădini multicolore, cu tot ce fusese pregătit pentru tihna unei vieţi îmbielşugate.

Nimeni nu s'a mai apropiat de ea. Era o casă oarbă, bântuită de duhuri necurate. Vânturile au început să ţiuie prin ferestrele sparte; fantomele umezelii, plângeau prin unghere.

Bandele de bolşevici, acum doi ani, cei dintâi i-au rupt farmecul. Au dat drumul luminii forţând obloanele, au pus foc într'un corn al clădirii. Pe urmă a venit doctorul G., cu o echipă de sanitari, şi a amenajat cum a putut acest cuib pustiu. Acuma, în odăi largi, zac bolnavi cu faţa în sus, ascultând tăcerea. Şi vechea curte boerească când vine înserarea, în livada-i sălbătăcită, lângă iazul luciu, capătă o înfăţişare fantastică...

Stând pe terasa-i ruinată, privim pe costişă, în faţă, luminile mărunte ale tîrgului. Din şesul larg trec unde de răcoare. Din cînd în cînd străbate văzduhul de-asupra noastră o pasere de noapte, cu ţipăt straniu. Şi din mlaştinile şesului, neîntrerupt, neobosit şi monoton, fără a alunga tăcerea, izvorăşte cîntecul broaştelor...

Tîrgul pitoresc, ca de pe o stampă străină, se ridică în terasă pînă la sprinceana de pădure din deal, — de unde începe uriaşul Codru al Orheiului... Pare o aşezare veche de piatră, cu uliţi liniştite, cu cinstită rînduială. Din cînd în cînd, dintr'acolo, pe adierea serii, vine un tremur uscat de toacă. E o sonerie ciudată, o vibrare melodioasă de lemn, care tresare în răstimpuri printre celelalte sunete ale nopţii.

— Acesta e semnalul străjerilor în Teleneşti... îmi lămureşte doctorul G. Toţi poartă anunţată de gît o toacă. Şi din cînd în cînd bat cu ciocănele în ea, ca să vestească pe cei răi că privighetoru nu doarme.

In seara liniştită, vorbim despre tîrg. E o aşezare cu totul străină. E o colonie e reîască adusă de Ruşi de mult aici, la marginea codrului. E o „colonie agricolă". Cum administraţiile întemeiază de cele mai de multe ori cuvinte, colonia aceasta agricolă a cinovnicilor e acum o vrednică comunitate de negustori între sate de plugari.

Pe cînd vorbim, un sătean din împrejurimi se înfăţişază la domnul doctor.

— Ce poftesti dumneata?

— Apoi am venit pentru *svidetenli* ca să facem *rasporojenie* la *miravoi sudea*...

— Bine-bine...

Eu nu înţeleg nimic. Privesc tăcut şi deodată întristat pe urmaşul Codrenilor dela Ştefan Vodă, care stă cuminte in umbră, aşteptînd *svidetenli* pentru *miravoi sudea*...

— Se pare că suntem într'un ţinut înstrăinat... zice rîzînd d-rul.

— Intr'avevăr, răspund eu cu strîngere de inimă.

— Noaptea şi tăcerea înşală, răspunse sentenţios gazda noastră. Mîni pe soare, în iarmaroc la Teleneşti, o să ne dăm mai bine socoteală...

In adevăr, de data asta cuvintele doctorului parcă ar fi picurat din turn, de la cenuşiile paseri ale înţelepciunii. Cum luci soarele pe întinderi, a doua zi dimineaţa, iazul cel fantastic luă o înfăţişare comună de baltă şi drumul de ţărînă, cu hîrtopuri şi glod, scutură ca pe nişte lucruri netrebnice fantaziile nopţei...

Teleneştii, pitorescul şi exoticul Teleneşti al depărtării, deveni un infiorător tîrguşor, cu uliţi murdare, pe care le cutreerau porcii şi cîinii ca nişte harnici agenţi sanitari...

— Porcii încă sunt mai numeroşi de cât câinii... mă informă doctorul, şi toţi sunt proprietatea negustorilor evrei.

Mă uitam în juru-mi. Fără nici o îndoială mă aflam într'un tîrguşor *de la noi*, într'un tîrguşor ca cel în care am copilărit, cu crîşme, dugheni, iarmaroc de vite, colb, limonadă şi cerşetori...

Oamenii nu vorbesc nici de *rasporojenie*, nici de *miravoi sudea*. Dezbat cu vicleană oratorie preţurile în iarmaroc, ori pe supt bolţile dughenilor, în cea mai curată limbă moldovenească. Aud nume ca în vechile urice: Plămădeală, Laptedulce, Şapte fraţi, Bounegru... Şi incă un lucru şi mai minunat: „colonia agricolă" verbeşte aşa de curat şi de colorat moldoveneşte, cum nu'mi puteam eu închipui cînd, din castelul ruinat, îi priveam etajele romantice.

— Omul de asară, îmi zise doctorul, îmi cerea un certificat ca să facă o reclamaţie la judele de pace... Te-a cam infricoşat cu vorbele lui; pot să'ţi spun însă că nu ştie ruseşte Se vede că cinovnicii nu au întemeiat numai colonii agricole, ci au adus şi „neologisme". E adevărat că în viaţa de toate zilele nu le auzim, — totuşi au darul să înşele o clipă... Mi se pare că şi administraţia noastră se străduieşte acum să-şi aducă neologismele ei. Şi e încredinţată că nici nu are altă menire. Ca dovadă că cinovnicul şi funcţionarul sunt foarte buni fraţi...

M. Sadoveanu

CENZURAT

CENZURAT

CENZURAT

Criticus

In chestiunea autonomiei bisericei

Domnule Director,

In spiritul de a nu angaja cu nimic directiva gazetei D-voastre, precum şi nici personal a fi cu ceva legat faţă de părerile ce le aţi avea, mi-aşi permite să vă rog a da loc rândurilor ce urmează cu privire la autonomia bisericii.

Incă de mult mi-am exprimat părerea în această privinţă şi dacă socotesc acum să revin e că văd că parcă s'ar produce în viaţa noastră publică un fel de *tabula rasa* şi că toată bagarea de seamă cată s'o albă, mai ales acum după război, în ţara noastră mare şi nouă, chestiunile ce s'ar ridica mai sgomotos cu nădejdea să înăbuşe toate celelalte ce s'au agitat mai inainte.

Cred că lucrurile nu vor merge după dorinţă şi iluziunea ce-şi poate face o anumită categorie de oameni, fie din cler, fie din gloate. Dar nu e mai puţin nimerit că faţă de stăruinţa sau chiar graba ce se pune de unii de a se folosi de prilej, alţii cari pot fi adânc lezaţi, să nu lase să treacă prilejul.

Cu deosebire în Iaşi preoţimea, supt îndemnul tânărului şi, pare-se, energicului ei protopop, se agită simţitor, năzuind a reface categoria preoţească, ce se cam diluase cum şi de drept în marea massă, dându i caracterul primordial de castă, de a cărei existenţă şi înrâurire să se resimtă intregul nostru organism de stat.

„Invăţământul religios din şcoalele *secundare şi profesionale* se va propune *până în clasa ultimă* şi după un *alt program de cât cel actual*... In şcoalele *clericale* invăţământul religios şi filozofia pedagogică va fi predat *numai de clerici*".

Iată, în esenţă, cu propriile cuvinte, subliniate numai de noi în părţile tipice şi caracteristice, unde năzueşte să ajungă clerul nostru; adică acolo unde a fost în faza cea mai accentuată catolicismul cu papalitatea şi iezuitismul său. Cu alte cuvinte să ne intoarcem la vremea când spiritul uman, neapărat limitat in energia lui, era prins aproape numai de preocupări mistico-teosofice. Deci să nu rămână pentru preocupările ştiinţifice şi technice de cât un timp derizoriu şi o infimă parte de putere sufletească.

Negreşit preoţii vor trăi minunat Cît despre laici, cu invăţământul ştiinţifico-technic forţamente redus, nu vor constitui de cât ceia ce au constituit dinşii pe vremea când lucrul acesta era posibil, cînd încă nu se captase pentru folosirea omului puterile tiparului, aburului şi electricităţii.

Chiar dacă Statul nostru ar conveni la ceia ce răvneşte preoţimea ieşană, inghebarea n'ar fi de cît un vis ce s'ar spulbera mai uşor şi mai repede de cît s'a spulberat regimul nostru electoral. bunăoară, supt influenţa străinătăţii Aşa că onoraţii preoţi, de vor să facă ceva durabil. să privească spre Apus: acolo să ne vedem cu toţii perspectivele viitoare, fie in bine, fie in rău

Tot ce-am concepe, iluzionându-ne de vorbe şi dorinţă, este supus în pripă caducităţii: cine a gustat din minunile realităţii nu se mai intoarce la miragiile închipuirii.

Nu voi tăgădui că preoţimea la noi şi incă in mare parte din lume, îşi are rostul ei. Dar atât cât îi fixează timpul; căci nu mai poate fi iertat a risipi energia tineretului în preocupări contemplative; doar vedem ce se intâmplă cu popoarele cari se ţin la acest stadiu, cum sunt turcii şi indienii.

La urma urmelor conceapă sfinţiile lor şi cele ce le concep, dar să le conceapă absolut pe propria-le seamă; adică în marginile fondurilor ce lumea ar fi dispusă să le pună la indămână. Statul n'are menirea să intreţină categorii şi profesiuni, după caracterul dorinţelor acestora; ci numai după necesităţile imperioase ale ridicărei iniţiativelor particulare, cari, odată puse pe picioare, trebuiesc să-şi vadă singure de nevoi. Şcoala incă are nevoe de sprijinul statului; biserica a trecut de mult de faza in care îi se îngăduia să fie sprijinită de Stat.

Autonomia de iniţiativă nu se poate in chip veridic şi real concepe fără autonomia de mijloace. Separe se biserica de stat şi in marginile mijloacelor, aranjeze se cum va crede. Dar autonomia cu bani Statului e lucru cam neavenit, care dacă se tolerează pentru Universitate, nu mai merge să se aplice şi la biserică.

Biserica ca şi Universitatea, spre a putea pretinde la autonomie, trebue să se pună în măsură a nu primi nici un ban de la Stat; altminteri ele sunt forţamente în funcţiune şi deci in atîrnare de Stat.

In cât, fie că considerăm chestiunea din punct de vedere evolutiv, fie că o considerăm din punct de vedere al situaţiunii de moment cel puţin, acţiunea preoţimei ieşene se determină vădit printr'o iluziune ce-i şi in interesul ei ca să fie curmată cu o clipă mai curând.

Invăţământul religios rămâne să aibă loc în familie, în şcolile clericale, dacă preoţii au mijloacele lor să le intreţina precum şi în Univeritate la ramura filosofică; iar din şcoalele obicinuite, primare, profesionale şi secundare, ei trebue scos ca să rămână vremea toată pentru invăţământul ştiinţifico-technic, care făcut şi practicat temeinic duce şi la cea mai înaltă indrumare morală.

25 August 1919

Dr. Zosin

Informaţii

x Aşa cum am prevăzut demisia guvernului Brătianu se produce la o dată fixă şi pe baza tratatului cu Austria.

Luni seara a avut loc la ministerul finanţelor un nou Consiliu de miniştri.

Guvernul va da azi un comunicat presei, cuprinzând parte din tratatul cu Austria, privitor la România şi care ne-a fost înmânat pentru a fi iscălit.

Un membru al guvernului care nu este înscris incă în partidul liberal, a comunicat urmatoarele:

«Situaţia începe să se clasifice e guvernul îşi prepară platforma de retragere.

Comunicatul pe care îl va da mîine guvernul, — spunea ministrul în chestie, — este începutul campaniei de retragere, pe care a aranjat-o d. Brătianu.

«De altfel, a adăogat acelaş ministru zilele actualului guvern sunt numărate. Acum de abia se ridică cortina actului final pentru ca tragedia să ia sfîrşit.

※ Intre 6 şi 10 Septembrie va avea loc în localitate congresul şi expoziţia de apicultură.

Prefectura de poliţie a luat dispoziţia de a reţine odăi pentru congresişti.

PALAVRA de Duduia GRADINARIŢA nu şi-a terminat seria.

Pentru ca ieşeni o doresc ea îşi va relua succesul cu începere de Miercuri 3 Septembrie tot la CINEMA PRINCIPELE MIRCEA cu scene şi cuplete noui, care vor face deliciul spectatorilor.

Transporturi Maritime şi Terestre

Serviciul prin trenuri speciale, sub paza militară din Franţa la: Bucureşti în Moldova, Transilvania, Bucovina, Basarabia şi Banat.

Se ridică mărfurile din orice oraş din Franţa. Reexpediţiuni din Bucureşti pentru întreaga ţară şi provinciile alipite.

M. de Brousse-Paris

Singura Casă Franceză având sucursale la BUCUREŞTI, Strada Bursei No. 2. — (Palatul Societăţei de Asigurare GENERALA).

Grădina TANASACHE

Compania de operete Leopold Kaner
Astăzi Mercuri 27 August 1919
se va reprezenta

AMERICANA

operetă în 3 acte de Schor
cu **D-na KANER** în rolul titular şi cu concursul Dlor. **I. Scherman CH. M Segalescu** etc. etc.
Biletele la Casa Grădinei de la ora 10 dim.

Se vinde Automobil

9 | 16 H. P. cu cinci locuri bune A se adresa D-lui ŞTEINER STR. BELDIMAN 25 GALATZ

Comptabil bun cu practică
Domnişoară cunoscând franceză, germana eventual şi dactilografia
Om de servicio, harnic se caută de urgenţă.
Oferte scrise se vor adresa: „Industriale Chimico Farmaceutice" C. Negri 45 Iaşi.

Cereţi imediat! Văpsele de văpsit singur rochii, bluze hane etc.
Proceden simplu şi rapid. Fie care plic are şi instrucţia necesară.
Depozit la: ROMANIA-MUZICALA Iaşi Str Lăpuşneanu 24.
De vânzare o maşină „YOST" in perfectă stare precum şi nu foarte bun piano concert.

DEMOBILIZAT
Doctorul BRENER
SPECIALIST MAMOŞ
Boale de Femei
Consult 1—5

Institutul Eugenia Harnage
Cuza-Vodă 16
Curs liceal şi primar, programa Statului, Curs facultativ cu limbi moderne (franceza, engleza piano, pictură croitoria şi broderia artistică.
Funcţionează şi o grădiniţă de copii.
Instrucţie şi educaţie îngrijită
Inscrierile au început

Institutul de fete
„CHAMPALBERT HEROVANU"
STR. BARBOI 19
Curs primar şi secundar după programa statului. Curs mod ficat.
Inscrierile încep la 15 Aug. st. n. cursurile la 8 Sep. st. n. Direcţia

Intedenna Garnizoanei Iaşi
Publicaţie

Iatendenţa garnizoanei Iaşi avînd nevoe de:

626 vagoane grîu şi

202 vagoane orz şi ovăz va ţine licitaţie publică în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilităţei publice, pentru aprovizionarea acestor cantităţi, în ziua de 29 August st. v. 1919 ora 10 dim, în localul Intendenţei (vis-a-vis de moara „Păcurari").

Ofertanţii vor depune odată cu oferta şi garanţia de 10 la sută din valoarea ofertei.

Se primesc oferte şi pentru cantităţi mai mici.

Condiţiunile de predare şi caetul de sarcini se pot vedea în toate zilele de lucru între orele 8—12 şi 15—19 la cancelaria Intendenţei garnizoanei Iaşi.

Supraoferte nu se primesc şi nici oferte posterioare licitaţiei.

In ofertă se vor arăta preţurile loco producător şi distanţa în km.

Şeful Serviciului Intedenţei garnizoanei Iaşi

Intendant Maior LEON POPOVICI

Sunt atâtea ticăloşii în cât nu ştim de care să ne mai ocupăm.

Astfel, lumea plăteşte abonament la telefon şi totuşi sunt persoane cari nu pot obţine măcar o convorbire pe lună.

Deasemenea am ajuns iar în situaţia când curentul electric este distribuit abia pe la ora 6 seara, iar trei sferturi din oraş stau în complect întuneric.

Administraţia uzinei spune că ar ţi unele maşini stricate. Noi ne temem să nu fie vorba de o repetare a poveştei de pe când era vestitul Bălănescu la serviciul apelor, şi când defectele de funcţionare erau datorite incapacităţii.

In orice caz este de remarcat că mai uşor poţi vorbi cu d. Ionel Brătianu decât cu tehnicianul de la Uzină, care e foarte scump în acordarea convorbirilor. Când ţi se spune înţepat că d. tehnician nu este acasă cu ochiul indiscret prin uşa întredeschisă poţi vedea persoanele aşezate la masa cu cărţi alături de tradiţionala sticlă de vin.

Iar între timp curentul vine abia la 6 fiind-că maşinile sunt deranjate!.

Noi credem că capul...

Rezultatul modului cum administraţia comunală înţelege să gospodărească se poate vedea din licitaţia deschisă de serviciul aprovizionărei.

Este vorba de însemnate cantităţi de arpacaş, peşte sărat, brînză, etc. pe care comuna nu le-a putut desface din pricina calităţii şi preţului de cumpărare şi pe care astăzi le vinde la licitaţie.

Cerem administraţiunei comunale să ne comunice preţul de cumpărare al acelor alimente, pentru ca noi, la rîndul nostru, să comunicăm preţul vinderei prin licitaţie şi să facem socoteala deficitului în reg strat.

Legaţiunea franceză desminte categoric ştirea că ar fi fost vorba să se ceară concursul trupelor române pentru restabilirea ordinei în Bulgaria.

Deraiarea din Calaraşi.— Eri un tren de transport a deraiat în apropierea staţiei Calaraşi din Basarabia.

Iată versiunea ce se dă în această privinţă:

Linia era deschisă, cînd din mijlocul drumului doi tauri se repeziră asupra trenului. Trenul trecu peste dînşii, dar din cauza acestei ciocniri un număr de vagoane au deraiat. Sunt 8 răniţi.

Pagubele materiale sunt însemnate.

O anchetă a fost deschisă.

Inscrierele pentru şcoalele primare din localitate începe la 10 Septembrie, iar cursurile la 15 aceleiaşi luni.

Poliţia a reuşit să prindă pe unul dintre bandiţi, cari mai zilele trecute, ademenind o copilă din Tg Frumos, au jefuit-o, după ce şi-au bătut joc de dînsa.

Federala Iaşi vinde cu 11 lei 25 bani Kilogr. zahar oricîtă cantitate.

La Paşcani, a încetat eri subt din viaţă Ion Florescu, mecanic la căile ferate, unul dintre şefii sindicalişti de colo.

Aflăm că marea Societate anonimă „Industriile Chimico Farmaceutice" intrând în relaţiuni cu diferite case şi laboratorii principale din Anglia şi Franţa obţinînd tot felul de preparate farmaceutice (extracte, fiole, comprimate etc. etc.) va pune astfel bazele unei noui industrii ce promite a avea şansă desăvârşită.

Mari transporturi de maşini şi materii prime sunt pe drum.

Un accident, care ar fi putut avea urmări grave, sa petrecut azi dimineaţă pe str. Cuza-Vodă.

Un tramvai venind cu prea mare viteză, a lovit o trăsură în care se găsea contratele nostru d. A Dumbravă. Trăsura a fost sfărâmată, birjarul, alegîndu-se cu grave contusiuni.

D. Dumbravă a scăpat neatins.

Mîne se va serba cu mare pompă, hramul Schitului Tărţă, pendinte de Casa Sf. Spiridon.

Consiliul dirigent din Sibiu, intervenind prin d-l Ministru al justiţiei ca Baroul din Iaşi să trimită de urgenţă o listă de domnii avocaţi ce ar primi funcţiunea de Procuror în Ardeal, domnii avocaţi, cu insistenţă sunt rugaţi a se aduna în ziua de 27 August 1919 ora 5 p. m. în localul Cercului Avocaţilor, spre a se consfătui în această privinţă.

Direcţiunile şcoalelor secundare din localitate ne comunică că este definitiv fixată data examenelor particulare pentru 15 Septembrie. Corigenţele se vor da cu începere de la 14 a lunei. Durata examenelor nu se cunoaşte încă. Inscrierile se primesc până la 1 Septembrie. Se pot inscrie şi repetenţii din sesiunea Iunie.

Peste această dată nu se mai primesc inscrieri.

Din causa sărbătoarei de mâine „Adormirea Maicei Domnului", numărul viitor al ziarului nostru va apare Vineri la orele obişnuite.

Se aduce la cunoştinţa celor interesati că se va ţine licitaţie cu oferte închise în ziua de 1 Septembrie 1919 în localul Serviciului de Aprovizionare al Oraşului Iaşi pentru următoarele articole ce se află în depositul Bucşinescu şi care se pot vedea în orice timp:

Arpacaş	circa	7600 kgr.
Săpun	„	33 kgr.
Peşte sarat	„	3400 kgr.
Brânză	„	5500 kgr.
Butoaie ulei goale		14 buc.
„ diferite mici		50 buc.
„ de brânză		30 buc.
„ de prune		10 buc.
„ de peşte		52 buc.
„ reformate		6 buc
Bidoane goale		70 buc.
Saci reformaţi		5400 buc.

Licitaţia va avea loc în ziua menţionată la orele 9 dim. fără garanţie.

Reconstituirea Comunităţei evanghelice.— Eri a avut loc adunarea membrilor Comunităţei evanghelice din localitate, în vederea reconstituirei cultului lor religios, de fapt întrerupt din momentul izbucnirei războiului.

Adunarea a decis în primul rând unirea bisericii cu biserica evanghelică din Transilvania şi în acelaş timp să părăsească protecţiunea germană de care se bucura până la război, şi a şi pune cultul sub protecţiunea statului român.

Formalităţile pentru îndeplinirea acestei schimbări vor fi făcute cât mai repede posibil.

Faţă cu imposibilitatea de a se reconstrui azi biserica evanghelică, s'au decis a se transforma provisor localul şcoalei din strada Banu în capelă.

Adunarea procede apoi la alegerea noului Comitet. Sunt aleşi d-nii Ulrich, preşedinte, Bucholtzer, Ledvinca, Drumbler şi d-na Vitinger, membri.

Se proclamă membri onorifici pe d. dr. Riegler, d-na Bucholtzer şi d. Hugo Hahn.

Prelungindu-se termenul de îndeplinirea formalităţilor pentru obţinerea cetăţeniei, Uniunea Evreilor Pământeni îndeamnă populaţia evreească să se folosească de aceasta, adresându-se birouului secţiei locale care a deschis în fiecare zi între orele 9—12 a. m. şi 3—6 p. m. şi unde se găsesc formularele şi se dau toate explicaţiile necesare—Comitetu „U. E. P'Iaşi.

ECOU. — In cerc intim familiar s'a serbat la Roman Duminică 24 crt. logodna D-rei Clara Ghinsberg din Tg. Frumos cu Dl. Solomon Brauner din localitate.

SPECTACOLE

Cinema Edisabeta.— Astăzi în Matineu şi seara: „Urmărit de soartă", dramă de aventuri senzaţionale în 5 acte mari.

In roiurile principale: Simpatica şi graţioasa artistă d-ra Cecyl Tryan scăunetoarea stea a scenei italiane şi di Amleto Novelli.

— Noul program cuprinde apoi pitoreşti şi interesante călătorii şi o hazlie comedie.

Sala Cinema SIDOLI.— Astăzi Marţi şi Mercuri câte 2 Matineuri 2, la ora 3 şi 5 jum. în Sala Sidoli şi seara în Grădina Traian:

Nou! Senzaţional! Palpitant: „De două ori rănită" (Double blesurre) grandioasă dramă modernă în 4 mari acte interpretată de celebra şi frumoasă artistă Pariziană D-ra „Mistinguette"

Emoţionantă dramă în 4 mari acte cu un subiect extras din marele război în care se poate admira curajul unei cercetaşe care înfruntând pericolul morţei se aventurează într'o patrulare periculoasă şi graţie dinamitei scapă de la o moarte sigură

Interpretarea se datoreşte frumoasei scenei italiene în frunte cu mult apreciata stea a parisului MISTINGUETTE

Programul este complectat: O vedere după natură precum şi o frumoasă comedie.

Programul viitor „Cometa incendiara" dramă emoţionantă în 5 colosale acte.

Seara la ora 9 jum. se va juca: D GRANDA.

Se vinde Cu Lei 22 suta Kg. LEMNE tăiate fag, carpen, stejar a Depositul TH. NEGRUZZI et Co. Iaşi Str. Arcu No. 7 Cântărire precisă şi automată Livrare promptă

Stiri Telegrafice

Cum ne tratează aliaţii

— Sancţiunile pentru rechiziţiile din Ungaria —

Lyon.—Duminică, Consiliul suprem interaliat a publicat nota trimisă României, în care Aliaţii îi pun în vedere ca să păstreze socoteală de rechiziţiunile făcute de armata română în Ungaria, a căror valoare va fi mai târziu dedusă din despăgubirile ce i se cuvin.

PACEA CU AUSTRIA

— Răspunsul Aliaţilor întocmit —

LION.— Duminică, comisiunea de coordonare şi-a terminat lucrările privitoarea la răspunsul contra-propunerilor austriace.

Deasemenea şi comisiunea însărcinată cu redactarea scrisorii Complimentare, Luni, atât răspunsul cât şi scrisoarea au fost supuse Consiliului suprem după care ele vor fi înaintate Cancelarului Renner.

Câştigurile de război în Anglia

Ce se pregateşte speculanţilor?

KARNAVON. — Camera comerţului a decis ca pe baza legei din 19 August, care priveşte impozitul asupra câştigurilor prea mari, să se instituie o comisiune formată din 3 comitete care să îndeplinească prevederile legei. Fac parte din acea comisiune: tribunalul central, local şi de apel. Ea va cerceta cazurile beneficiilor prea mari la acei ce nu au făcut comerţ cu deamănuntul. La caz de nevoe se va cere darea în judecată a acestora.

Pacea cu Bulgaria

— Notele guvernului dela Sofia.—

LYON.— După ce se va fi terminat ratificarea păcii cu Austria, vor veni în studiu condiţiunile ce sunt a fi impuse Bulgariei.

Guvernul dela Sofia a trimis Luni dimineaţă două note Conferinţei de pace: prima conţine un protest în contra atribuţiunilor sârbilor din provincia dela graniţa apuseană bulgară cari aparţin Bulgariei dela proclamarea neatîrnărei ei. In nota doua se care imediata repatriere a prizonierilor de război

Soarta familiei Romanov

— Ce s'a făcut cu rămăşiţele pământeşti ale foştilor membri imperiali —

OMSC.—Corpurile Marelui Duce(?) alé surorilor sale, a marei ducese Elisabeta şi a celorlalţi membri ai familiei Romanov, cari au fost măcelăriţi anul trecut lângă Perm—au fost luate de la locurile lor şi îndreptate sprě răsărit.

In ce priveşte corpurile ţarului şi ale familiei sale, au fost arse de îndată ce s'a comis crima.

CORPUL IV ARMATA
SERVICIUL INTENDENŢEI

Publicaţie

Se publică pentru cunoştinţa generală că se va ţine licitaţie Luni 8 Septembrie st. n. 1919 ora 10 dim. în birourile Intendenţei Corpului IV Armată (localul Cercului Militar Iaşi) pentru aprovizionarea alimentelor şi productelor mai jos notate în dreptul fiecărei intendenţe;

	BRÎNZĂ KGR.	ARPACAŞ KGR.	SĂPUN DE RUFE KGR.	SĂPUN DE MÎNĂ BUC.	ULEI FL. SOARELUI KGR	Esenţă de oţet LITRU
Int. Garniz. Iaşi	256.000	150.000	124.000	247.000	50.000	1000
„ „ Dorohoi	40.000	20.000	23.000	46.000	12.000	300
„ „ Botoşani	126.000	60.000	34.000	126.000	30.000	700
„ „ Fălticeni	45.500	20.000	23.000	45.000	12.000	350
„ „ Roman	100.000	50.000	39.000	100.000	25.000	600
„ „ Bacău	91.000	45.000	35.000	90 000	20.000	500
„ „ Vaslui	127.000	63.000	26.000	50.000	30.000	600
„ „ Piatra	42.500	20 000	20.000	30.000	10.000	300
„ „ Huşi	42.000	20.000	9.000	17.000	10.000	300
Divizia 8-a Cernăuţi	350.000	180.000	102.000	204.000	50.000	1000

Licitaţia se va ţine prin oferte închise depunîndu-se o garanţie de 10% din valoarea ofertei.

Se primesc oferte şi pentru cantităţi cît mai mici.

Supraoferte sau oferte posterioare licitaţiei nu se vor lua în consideraţie. Inainte cu 8 zile de ziua fixată licitaţiei se vor depune probe numai pentru săpun de rufe şi mînă pentru a se analiza. Tot în ziua arătată mai sus se va ţine licitaţie şi la intendenţele de garnizoană precum şi la Divizia 8-a (Cernăuţi).

Preţul va fi stabilit loco predare la depozitul Intendenţelor de garnizoană respective şi la Divizia 8-a (Cernăuţi).

Caetul de sarcine se poate vedea la Serv. Intendenţei în toate zilele lucrătoare La licitaţie se va avea în vedere dispoziţiile art. 72 din legea contabilităţii publice a Statului.

ANUL XV-lea No. 3710

25 BANI NUMARUL

Sambata 30 AUGUST 1919

ABONAMENTE:

UN AN . . . . 80 LEI
SASE LUNI . . . . 40 „
TREI LUNI . . . . 20 „

: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— — TELEFON No. 230 — —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— — Str. Gh. Mârzescu 23 — —
Sensalmara exclusivă a publicităţii.
Un exemplar vechiu 1 leu

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Suprimarea dreptului de discuţiune?

— Măsura cenzurei — O lămurire —

Numărul de Miercuri al *Opiniei* a apărut cu prima pagină aproape în întregime cenzurată.

Unui ziar, care în tot timpul grelelor împrejurări din urmă, a dat un concurs necondiţionat măsurilor de salvgardarea ordinei, îi se va permite, sperăm, cel puţin să spue că coloanele albe urmau să cuprindă fapte şi aprecieri în legătură cu marea problemă de actualitate ieşană: preţul pâinei.

Ii se va mai permite să exprime credinţa că aceste suprimări se datoresc unor instrucţiuni prea severe, în mod exagerat puse în aplicare de organele în drept.

Altmintrelea am trebui să credem că cenzura înţelege să suprime pur şi simplu discuţia asupra acestei chestiuni, ceea ce refuzăm pentru moment a bănui măcar.

Dacă însă, prin imposibil, s'ar invedera că aceasta este intenţia urmărită, atunci *Opinia*, protestînd împotriva actului abuziv, s'ar vedea nevoită să renunţe de a mai înregistra ceva în legătura cu actuala administraţie comunală, urmând să facă o amplă analiză a faptelor, în clipa când libertatea tiparului va fi recîştigată.

*

Şi acum, o lămurire. Cu mâhnire am văzut că se caută un substrat politic sau de altă natură, atitudinei ce am adoptat în chestia alimentărei oraşului cu pâine. Ceva mai mult: Ni se atribue o vădită rea credinţă, iar ca dovadă se produce faptul că nu am înregistrat întâmpinarea explicativă a d-lui Crupenschi.

Credem că atitudinea obiectivă şi plină de bună-credinţă, de care *Opinia* a dat dovadă atâta timar de vreme, o scuteşte de a releva şi a discuta imputări de rea-credinţă. Dar fiind-că se citează faptul precis, al nepublicărei întîmpinărei d-lui Crupensky, răspundem: nu am primit o atare întîmpinare, iar o corectură neciteaţă, adusă de un colaborator, în clipa în care încheiam ziarul, nu poate fi considerată ca un mijloc potrivit, prin care primarul oraşului crede de cuviinţă să vorbească unui ziar.

*

Cât despre faptele în sine, oare prin ce am dovedit rea credinţă?

N'am recunoscut noi că defectul principal conzistă în însăşi decretul în chestiune, care de fapt nu lasă desăvârşita libertate a comerţului? N'am recunoscut noi că d. Crupensky a lucrat sub imperiul forţei majore, întrucât oraşul era ameninţat să rămâie fără pâine? Sau poate că am fost de rea credinţă când am susţinut că moara „Dacia" face o afacere splendidă? Dar contestă d. Crupensky că la Vaslui, Tecuci, etc. se vinde pîinea excelentă cu un leu 25 bani kilogramul? De ce la Vaslui mai ieftin de cât la Iaşi? Doar suntem judeţe limitrofe şi condiţiile agricole aceleaşi!

S'au poate am fost de rea credinţă, cînd am susţinut că odată fixat preţul de 1 leu 50 bani agricultorii nu mai au nici un motiv să vîndă sub 10 000 lei vagonul, întru cît au debuşeu sigur, care nu le poate refuza acest preţ? Şi iarăşi am fost poate de rea credinţă, cînd am susţinut că din momentul ce măcinătorul poate desface la sigur faina integrală cu 1 leu 50, şi brutarul pâinea cu 1 leu 50, ei nu vor mai reduce preţul, chiar dacă o fi să convingă rezistenţa agricultorilor ieşeni şi vor cumpăra grîul sub maximalul preţ de zece mii lei?

Intr'un cuvînt: cînd am fost de rea-credinţă? De fapt lucrul acesta ar fi imposibil de dovedit, căci noi nu vroim de cît să contribuim la scăderea scumpetei traiului, iar nici de cum să creăm dificultăţi unor şefi de autoritate, a căror situaţie dificilă, datorită împrejurărilor excepţionale de acum, suntem cei dintâi o a recunoaşte.

*

Repetăm dar. Nu ne putem închipui că se urmăreşte suprimarea discuţiei, pe această chestie, mai cu seamă cînd ea este făcută în forma urbană şi de perfectă bună-credinţă în care o facem noi. Dacă însă contrarul ar fi ade ărat, nu ne-ar rămîne de cît calea unei desinteresări desăvîrşite despre tot ce se petrece la comună, urmînd să reluăm firul criticei, în blagoslovita zi a suprimărei cenzurei.

OPINIA

Câteva NOTE

Marea finanţă ieşană se reduce la un dublu W— şi fiind vorba de bani, cari n'au miros, cetitorii, sperăm că nu se vor gândi la un ce foarte necesar şi care începe tot cu W.

Această finanţă o constituie Wachtel Weinrauch.

Dacă însă nu vă mulţumiţi cu atât şi căutaţi un triplu W., atunci îl aveţi pe d. Willy Dinerman, care ca tot ce este triplu, e şi cel mai tare

*

De câte-ori te plângi telefonistilor primeşti acelaş răspuns: aparatul e prost

Adevărul este că domnişoarele mai mult prostesc serviciul şi caută să ne prostească pe noi.

*

Ceartă la telefon.

— Scandal, domnişoară, de ce nu răspunzi?.

— Dacă ţi-i stricat aparatul, domnule

— Caută mai bine dacă aparatul d tale n'are vr'o meteahnă?.

— Al meu e perfect, domnule.

— Iau act cu plăcere, domnişoară.

Blanzy

Acţiunea poloneză contra bolşeviştilor

VARŞOVIA. — Armatele noastre îşi continuă înaintarea pe frontul Berezina-Pycz Slutz. In regiunea răsăriteană sunt lupte spre răsărit de Slutz.

Trupele polone tind spre fixarea unei linii strategice care să constituie frontiera de răsărit a Poloniei noui.

Clipa hotărătoare a sosit!

— Politica faptelor îndeplinite —

— Povestea unei dobânzi de 20 bani —

Prevederea noastră s'a realizat: Plecarea guvernului Brătianu se face la termen fix, odată cu propunerea de semnare a păcei cu Austria.

De asemenea se pare că se va realiza şi celelaltă prevedere a noastră şi anume; guvernului Brătianu îi va urma un guvern de tranziţie care să încerce rezistenţa şi să prezideze alegerile.

*

Incontestabil că temeiul pe care se face retragerea guvernului şi refuzul semnărei este cât se poate de îndreptăţit. Nu se va găsi român, care să nu recunoască în condiţiile ce se tinde a ni se impune, cea mai gravă atingere a demnităţei şi independenţei noastre.

Chestiunea mare, care se pune însă, este: până unde va merge rezistenţa. Suntem decişi oare la o rezistenţa usque ad finem? Şi luat-am toate măsurile pentru a duce la bun capăt o atare politică?.

*

Este evident că România poate uşor rupe cu alianţii — aceasta cu atât mai uşor cu cât alianţii sunt rupţi între ei. Şi dacă în această privinţă aparenţele au mai fost salvate, problema păcei cu Turcia ameninţă să transforme pe aliaţii de astă-zi în cei mai ireductibili duşmani. Deja Anglia vorbeşte că de soluţia problemei turceşti depinde existenţa Marei Britanii. Un ast-fel de limbaj, în gura lui Lloyd George, zugrăveşte mărimea conflictului şi explică întârzierea ce se pune.

Chestiunea e însă: putem noi duce politica de rezistenţă până atuncea?,

Politica faptelor îndeplinite

— Ameninţarea cu ruperea de relaţii —

Incontestabil ca politica faptelor îndeplinite a dat în totdeauna roade şi că, în împrejurările speciale de acum, ea constituie procedeul cel mai util. Rezultatele din Ungaria formează cea mai bună dovadă în această privinţă.

De cât, un lucru. La fapte indeplinite se poate răspunde prin fapte îndeplinite — ceea ce se şi întâmplă acum, în legătură cu ocupaţia Ungariei de către trupele române. Astfel „New-York-Herald" vorbeşte de declaraţii autorizate de rupere de relaţii cu noi.

Toate acestea constituie preludiul unor mari nesfunsuri. Zilele grele şi de zbucium n'au incetat. Ele vor mai dainui, în ce priveşte România.

Iar în prezenţa tuturor acestora oamenii noştri politici se ceartă, pe când în materie de legiferare d. Nistor este lasat să aducă apa la moara celor ce vor să ne impuie clauzele în chestia minorităţilor.

Or, o fi poate şi aceasta politica faptelor indeplinite?

Povestea unei dobânzi de 20 de bani

— *Poveste cu tâlc şi de actualitate* —

Zilele aceste ziarele ieşene sunt pline de calcule şi discuţii pe bază de cifre. In asemenea condiţiuni, să ne fie îngăduit a ne opri un moment şi la fatidicul câştig de 8 la sută — morarul, victima războiului a uitat să adauge pe lună, ceea ce pe an face 96 la sută — reclamat cu o modestie demnă de o cauză mai bună, de conducătorul morei „Dacia".

Acest 8 la sută, modest cum nu se mai poate, aminteşte de o întâmplare autentică:

Lumea comercială ieşană cunoaşte un bogat personagiu, al cărui bunel din Săveni practica inofensiva camătă de 20 de bani pe săptămână de fie-ce galben imprumutat. 20 de bani pe săptămâna la un galben, este oare posibil o dobândă mai modestă? Şi cu toate aceste, în această modestă dobândă de 20 de bani se găseşte obârşia unei mari averi acumulate. Căci 20 de bani pe săptămână inseamnă 80 de bani pe lună, sau 9 lei şi 60 de bani pe an la un capital de 12 lei

Nu aveţi impresia că istoria se repetă? Că excesiv de modesta camătă, practicată odinioară la Săveni, se incearcă acum la Iaşi? Că acest 8 la sută inseamnă 160000 lei pe o lună şi deci 1920000 lei pe an? Şi să nu credeţi că in definitiv un câştig de aproape 2000000 nu-i mare lucru pentru o intreprindere care a fost cumpărată dăunăzi cu 1400000 lei?

INSEMNARI

Cu prilejul unei înmormântări

In localitate a avut loc eri ceremonia inmormântărei lui Ion Florescu, ceferist din Paşcani, unul din şefii sindicalişti.

Personal, niciodată n'am avut prilejul să asist la o mai grandioasă manifestare de solidaritate şi dragoste omenească. Tovarăşii mortului au venit in unanimitate să cinstească memoria celui care a insemnat o credinţă neclintită şi un nobil ideal. Cortegiul funebru inunda străzile intr'o amploare şi lungime neinchipuit de mare. Coruri socialiste intonau imnuri; fete din organizaţiile sindicale purtau pe braţe numeroasele coroane; steagurile roşii ale diverselor organizaţii fâlfâiau de asupra mulţimei, dând nitimul salut decedatului şi cuvântul de imbărbătare celor rămaşi ca să lupte şi să izbândească.

Ce contrast cu părăzile burgheze!

O inmormântare in „lumea bună" nu este in deobşte altceva decât o petrecere pentru şoltici şi o paradă pentru oficialitate. Lungimea cortegiului inmormântări unui bogat o face armata care salută o... decoraţie şi simbolisează o tiranie de stat burghez. Astfel de pozări „oficiale" îşi pierd piozitatea şi nu glăsuesc nimic pentru inimă.

Dimpotrivă însă, inmormântarea socialistă a lui Florescu a insemnat o manifestare de inalt mobil sufletesc izvorât din temeinicia unei convingeri şi forţă unică a solidarităţii proletariene. Căci socialiştii cinstesc moartea tot aşa cum cinstesc viaţa. El au credinţa că traiul omenesc trabue să fie un curs firesc de muncă, creaţiune şi fericire, după care moartea este un proces natural ce odihneşte energia care şi-a îndeplinit chemarea în lume. Şi atunci moartea omului nu este consternantă şi ireparabilă, pentru că ea nu lasă in urmă dezechilibru social şi nu inseamnă o tristă soartă a unui veşnic îndurerat. Aşa va fi intr'o societate mai bine şi mai just organisată şi aşa s'au deprins socialiştii a privi încă de pe acum lucrurile.

Acest imens fluviu omenesc care urma sicriul lui Florescu era poporul mult, puternic şi conştient; era mulţimea cu drepturi imprescriptibile de a se conduce singură. Şi această mulţime pioasă şi plină de dragoste, intr'un cortegiu de inmormântare şi-a dovedit nobleţa morală şi superioritatea intelectuală, calităţi ce nu vor putea fi nici odată micşorate de către ridicole încercări de compromitere prin aranjare de „comploturi", ultima armă a unui invechit putregai politic şi social.

Renovatus

Informaţii

■ **Ziarul ROMÂNIMEA acuză guvernul Brătianu că pentru a cădea în picioare a comis o excrocherie politică. Prin unul din miniştrii săi a făcut pe ziariştii să publice textul unei convenţiuni, ce ar urma să se impuie României, convenţiuni care nu constitue de cât textul convenţiei cu Polonia unde cuvîntul Polonia a fost înlocuit cu România. Insă-şi** L'Independance Roumaine **este nevoită să recunoască faptul.**

Dar nu numai atât. «Romînimea» se crede autorizată de a scrie următoarele:

„Pentruca cetitorii noştri să nu cază în cursa ce le-a întins guvernul îi anunţăm că Conferinţa de Pace este dispusă, în convenţia ce o va prezinta spre semnare României, să lase la oparte unele din dispoziţiunele cuprinse în convenţia cu Polonia, cari nu se potrivesc cu obiceiurile din ţara noastră, pentru a nu păstra de cât principiul controlului minorităţilor. Asemănarea intre convenţia cu Polonia şi convenţia cu România, nu ar rămâne decât in ce priveste dispoziţiile referitoare la tranzit".

Faptul denunţat de ROMANIMEA **e prea grav pentru ca oficioasele guvernului să nu fie silite a se explica.**

※ Preţul grîului. — *Pe ziua de ieri s'a vândut vagonul de grâu cu 9500 lei predat moarei de către d. Juster şi predat gara de către d. Aurel Răşcanu. D-nii Wachtel şi Dinerman n'au pretins nici ei mai mult de cât 9500 lei predat gara.*

Pe de altă parte se anunţă că oferta d-lui A. Weinştein din Vaslui, de a farniza garnizoanei locale 200 vagoane grâu cu 8900 a fost respinsă de corpul 4 intrucât alţii au aferit cu 8300.

Pe de altă parte cunoscutul morar N. Grünspan adresează primarului o ofertă de a vinde pîinea albă cu 1 leu 25 şi pâinea neagră cu 70 de ban.

Singurul inconvenient al acestei propuneri este că cere dreptul de fabricare a trei calităţi de făină, ceea ce nu prevede decretul-lege.

Dar oare în sistemul fainei integrale de acum decretul-lege în chestiune n'a fost eludat?

※ Ştirea dată de un ziar că d-l judecător de instrucţie Eşanu ar fi clasat afacerea cu privire la sustragerea fainei din localitate, nu corespunde adevărului.

※ SE ŞOPTEŞTE că ministerul de razboi a vîndut fără licitaţie enormele cantităţi de saci ce existau în depozitul Răşcanu şi anume: 35 bani kgr. saci rupţi şi 1.25 kgr. saci buni.

Se mai şopteşte că fericiţii cumpărători s'ar afla in faţa unei propuneri de revindere din care rezultă un cîştig neto de jumătate milion.

Şi iarăşi se mai şopteşte că Marteau e tovarăş la această afacere.

Rămîne de văzut dacă şoapta corespunde sau nu realităţii.

※ *Germania republică socialistă?*— Un corespondent al ziarului „Neues Wiener Journal" intâlnind pe unul dintre conducătorii socialismului german, Eduard Bernştein, la Lucerna, cu ocazia congresului socialist, l'a interviewat intr'o seară in timpul unei plimbări pe malul lacului.

— „Germania deveni-va o republică socialistă?"

— Germania nu poate deveni o republică socialistă, răspunse Bernştein, pentru simplul motiv că socialiştii nu formează majoritatea poporului german.

Germania nu poate fi decât o republică democratică, cu o orientare puternică socialistă.

— „Nu credeţi deci intr'o apropiată socializare a industriei in Germania?"

— „Intr'o socializare, limitată, oarbă, de loc! Ţiu să nu se elimineze fără nici o formă industria particulară, pentru că viaţa economică are nevoie, astăzi mai mult ca nici odată, de spiritul intreprinderei şi a iniţiativei particulare. Noi n'avem dreptul, in acest moment, de a face experienţe. Bunele părţi ale metodei de producţie cap taliste, nu pot dăuna Germaniei în depresiunea actuală producţiunei sale.

※ D. dr. Lebell, directorul institutului antirabic, pleacă zilele aceste, pentru 45 zile, intr'o călătorie de sănătate la Londra.

Dorim excelentului medic şi amic o călătorie plăcută şi o bună revedere.

※ Notiţa noastră cu privire la cele ce se petrec la uzina electrică a fost interpretată de unii a fi fost scrisă la adresa inginerului director a instituţiunei.

Pentru orice lămurire ţinem să se ştie că nici prin gând nu i a trecut autorului notiţei să se ocupe de persoana in chestiune, de a cărui activitate n'am inţeles să ne ocupăm.

Moara „Furnica"

din Iaşi, şoseaua Păcurari 64—66.

în dreapta după cimitirul israelit

Aduce la cunoştiinţă publicului că fabrică făină de grău în calităţi superioare datorită instalaţiunilor noi terminate şi făcute cu mari sacrificii.

Primeşte spre măcinare **orice cantităţi de grău** Deasemenea reinoind şi instalaţiunea pentru măcinatul porumbului anunţă onorata clientelă că va fi pe deplin mulţumită.

Căruţ elegant pentru copil caut, Adresa : Sftul Andrei 48.

Se caută
O dadacă
Str. Păcurari No. 21 bis

D-na Ecaterina Bucşinschi
proprietară din Tg. Frumos Str. Vultor 14, fac cunoscut că având un atelier pentru fabricat mezeluri cu tot confortul necesar acestei branşe având şi odăi de locuit, ogradă, pivniţă etc. şi, vrând ale închiria sau vinde, doritori se pot adresa în orice în orice timp direct la adresa de mai sus, fără intermediari, spre a vedea atelierul arătând şi condiţiunile lor.

Vase de bucătărie
AU SOSIT la noul Magazin de sticlărie şi porţelanuri din Iaşi **PIAŢA UNIREI** (Casele Braunstein colţ str. Săulescu.—*Preţuri reduse!*

Automobil „Wären"
40 H.P. turism în perfectă stare. Informaţiuni la D-l Gustav Cornelson Str. Căpitan Păun 14 (iminină electrică).

DEMOBILIZAT
Doctor LEON POLINGHER
DENTIST
Str. Ştefan cel Mare 9 s'a reluat consultaţiunile.

Gimnaziul „Wachtel"
complect renovat şi mărit, va funcţiona în acest an cu
Curs integral de 5 clase secundare
cursuri facultative de comptabilitate limba engleză. dactilografie şi vioară în afară de materia programei oficiale
Se primesc elevi de orice confesiune
Inscrierile au început şi continuă zilnic între orele 8—12 şi 2—4 în cancelaria şcoalei, strada Sărăriei 147

Convocare.

Domnii membri ai Societăţei Viticole din Iaşi, sunt rugaţi a se întruni în adunare generală extraordinară, în localul Societăţei din Iaşi str. Ştefan cel Mare No. 38, Duminică 31 August 1919 ora 3 p m. spre a discuta măsurile ce trebuiesc luate în vederea vînzărei vinului, precum şi alte chestiuni importante.

p. Preşedinte, G. V. SION

p. Secretar,
GH. C. ANDREESCU

10 Forje noi de câmp
(FELDSCHMIEDE)
de vînzare la Atelierul I. MAREK Iaşi str. Şocola 155.

ŞCOALA PRIMARA „JUNIMEA No. I"
Str Sărăriei 147
Inscrierile au început şi continuă zilnic în cancelaria şcoalei între ore e 8—12 şi 2—5.
Cursuri la 15 Septembrie
COMITETUL

BANCA IAŞILOR are de vânzare condiţiuni foarte avantajoase
Butoaie noi de stejar
de cea mai bună calitate având capacitate între 15 şi 70 decalitri firma usitată în Basarabia
A se adresa la Banca Iaşilor Str. Ştefan cel Mare 4

De închiriat în strada Anastasie Panu No. 13 un mare magazin clădit acoperit cu tablă.
A se adresa la proprietar în curte.

ŞCOALA DE FETE **„Steaua"** va funcţiona în anul acesta cu un curs primar profesional şi liceal.
Inscrierile încep la 20 August între orele 10-12 şi 3-5 p. m. în localul şcoalei din str. Elena Doamna.
Cursurile vor începe la 1 Septembrie.

Izgonirea bolşeviştilor din Ukraina

— Petl ura ocupă Kiewul — Denikin a cucerit Odesa —

Asupra evenimentelor din sud-vestul Ukrainei şi privitor la acţiunea anti-bolşevistă, ziarul „Sfatul Ţării" primeşte senzaţionale amănunte din Moghilău şi Tighina.

Astfel o coloană a trupelor lui Petliura a deschis lupta în mahalalele Kiewului. Bolşeviştii ar fi evacuat Kiewul şi se retrag spre oraşul Harkov.

Petliuriştii au ocupat şi oraşul Berdicev.

*

Deasemenea bolşeviştii au părăsit Odessa, din cauza bombardamentului flotei engleze. Avangardele lui Denikin au intrat în oraş.

O radiogramă bolşevistă spune. *„Odesa ocupata de inamic".*

Comandantul trupelor anti-revoluţionare, colonelul Baranovsky, a telegrafiat din Odesa cu data de 26 August:

„Odessa am ocupat-o astăzi la orele 10, în bucuria populaţiei care a primit cu entuziasm trupele. Grosul bolşevicilor se retrage spre Birzula, iar parte din infanterie a luat direcţia spre Wosnesenskaia".

Se anunţă că şi detaşamente din marina engleză au debarcat în oraş.

Poliţia a isbutit să aresteze pe cei trei bandiţi, cari au violat şi jefuit pe o copilă din Tîrgul-Frumos. Sunt indicii că unul dintre bandiţi e şi autorul violului comis în strada Perju, asupra unei copile de 4 ani.

Intr'un discurs ţinut la Casa Albă, preşedintele Wilson a spus că partea Statelor-Unite în reparaţiile băneşti ce trebuesc primite dela Germania ar fi mică şi că este de părere că e mai bine să nu fie de loc pretinsă.

Locuitorii de la periferia au rugat pe Prefectul de poliţie, să-i înlesnească a-şi procura varul necesar, spre a-şi asana casele, după indicaţiile serviciului sanitar

Prefectul a făcut cuvenita intervenţie.

La Prefectura de judeţ, s'a primit telegrama următoare trimisă de către d. ministru de comerţ:

„In vederea înfrînărei speculei, rugăm luaţi măsuri ca toţi funcţionarii dependinţi de minister, indicaţi prin art. 9 al decretului-lege relativ publicat în Monitorul Oficial No. 68, să înceapă imediat dresarea proceselor verbale, fie că ar fi sesizaţi de populaţie, fie din iniţiativa proprie şi să le înainteze judecătoriilor de ocoale respective, sau comisiunei pentru judecarea negustorilor speculanţi, ce funcţionează la reşedinţă fie cărui judeţ.

D. inginer Welt, directorul serviciului apelor, delegat de către administraţia comunală, a telegrafiat azi din Bucureşti, că a ridicat dela ministerul de finanţe suma de 2 milioane lei, din cei 4 milioane dați de consiliul de miniştri pentru pavarea stradelor din Iaşi.

Asemenea a obţinut şi încarcat o cantitate insemnată de materiale, atît pentru pavarea stradelor, cît şi pentru restaurarea conductei de apă.

Comitetul şcolar al circumscripţiei XI a organizat o mare serbare pentru Duminică 31 August, la grădina „Leagănul Fiilor (Parjoala) în lăudabilul scop de a aduna fonduri pentru procurarea de haine şcolarilor săraci.

Petrecerea grandios plănuită va începe la ora 3 p m. şi se prevede a avea un succes desăvîrşit.

D. I. Weinfeld, comerciant în strada I. C. Brătianu, comandase la Bucureşti o ladă cu vată, pentru care achitase de mai înainte suma cuvenită. Lada sosi Sîmbătă şi d. Venifeld, o scoase din gară, plătind şi cheltuelile de transport. La deschiderea lăzei, se constată însă, că în loc de vată, ea conţinea lemne, pietre şi 10 kilograme de huscă.

Autorităţele cred că furtul a fost comis în tren.

PLECAREA STUDENŢILOR.— **Marele cartier a făcut cunoscut Prefecturei de poliţie, că pentru plecarea studenţilor în străinătate, nu se mai poate elibera paşapoarte după cererea Universităţei.**

Aceste cereri trebuesc înaintate de toate trimise spre aprobare, Marelui Stat Major, biroul prestaţiilor din Bucureşti, şi trebuesc adaugate acele cari să dovedească clarificarea situaţiei militare.

Aceasta pentru gradele inferioare. Cât pentru ofiţerii în rezervă, cererile sunt supuse spre aprobarea M. S. Regelui.

Aceste formalităţi privesc pe toţi bărbaţi, între 18 şi 50 de ani.

Se anunţă din Elveţia că d. C. Dobrogeanu-Gherea care se afla bolnav, este pe deplin restabilit şi se va întoarce în ţară în cursul lunei viitoare.

În chestia facultăţei de teologie.— **În cursul săptămânei viitoare, o delegaţie a preoţilor ieşeni, va pleca la Bucureşti, pentru a comunica miniştrilor Mărzescu şi Anghelescu dezideratul preoţimei ieşene, de a se înfiinţa o facultate de teologie pe lângă Universitatea din Iaşi.**

Se crede, că pentru anul acesta budgetul acestei facultăţi, nu se va îngreuia mult, de oarece mai multe distinse personalităţi, s'au oferit să ţie cursuri, în mod onorific. Astfel s'a oferit P. S. S. Vartolomei Stănescu şi Ion Mihalcescu din Bucureşti, preoţii Cicerone şi Valeriu Iordăchescu din localitate.

D. Nistor, ministrul Bucovinei, s'a oferit ca în mod onorific, să ţie un curs de istorie bisericească română.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, se află pentru câte-va zile la Proviţa, satul său natal.

MOBILIZARI.—**Cercul de Recrutare Iaşi, conform ordinului Marelui Stat Major No. 21364 din 14 August 1919 aduce la cunoştinţa gradelor inferioare din contigentele 1910 şi 1911 aparţinând corpului de Graniceri să se prezinte de urgenţă la acest cerc spre a fi trimişi regimentelor respective fiind mobilizaţi.**

Vor fi scutiţi de mobilizare dispensaţii condiţionali, dispensaţi susţinători de familie, amânaţi pentru continuarea de studii, acei aflaţi în serviciul C, F. R. şi direcţia Poştelor T. T.

Deasemenea vor fi scutiţi funcţionarii de la stat, comună, judeţ, membrii învăţământului şi studenţii universitari, bine înţeles toţi aceştia scutiţi de mobilizare arătaţi în categoriile de mai sus vor proba cu acte în regulă şi care se vor cerceta de către cerc.

Neprezentarea la timp va atrage consecinţele legii.

Brigada de siguranţă, a arestat pe Stelian Dăndică şi V. Ionescu, doi vestiţi pungaşi din Buzău. Asupra lor s'au găsit 4000 lei, furaţi din Buzău.

Luni 1. Septemb. ora 10 dim. se va face solemnitatea reinceperei repetiţiilor la Teatrul Naţional pentru viitoare stagiune; iar după amiază vor urma repetiţiile alternativ conduse de d-nii directori de scenă Braborescu şi Cuzinschi cu piesele „Duelul" de Lavedan şi „Avarul" de Molière.

Comitetele şcolare. — **Ieri după amiază, în localul şcoalei de fete „Regina Elisabeta" din str. Căpitan Păun, s'a reunit părinţii cari au copii înscrişi la şcoala „Trei Ierarhi" în scop de a se consfătui asupra înfiinţărei comitetului şcolar.**

Vorbesc d-nii preot I. Popescu, inspectorul şcolar D. Sachelarescu, avocat Dimitriu-Păuşeşti, Gh. Vasiliu directorul şcoalei Trei Ierarhi, avocat N. Petrea.

Preşedinte, preotul I. Popescu; membri, d. Vasiliu, directorul şcoalei, d. Al. Zdrobici, delegatul comunei, şi Dimitriu-Păuşeşti, Al. Enghel, Gh. Călinescu, S. Kopolovici şi d-na M. Mendelsohn.

O nouă adunare va avea loc Duminecă 7 Septembrie. când se va alege comitetul şcolar definitiv.

D. Iulian Teodorescu, rectorul Universităţii locale, a fost decorat cu „legiunea de onoare" în gradul de ofiţer,

Grădina Cinema TRAIAN.— Astăzi şi în zilele următoare:

Nou! Senzaţional! Palpitant: „Cometa Incendiară care distruge întreaga omenire prefăcând'o în cenuşă. Uriaşă montare în 5 mari acte.

Zilnic au loc câte 2 Matineuri cu acest film în Sala Cinema Sidoli la ora 3 şi 5.

SPECTACOLE

La Cinema Elisabeta se reprezintă în matineu şi seara—după cererea generală: „O frunză în Vijelie", sentimentală dramă în 5 acte.

In rolul principal apare frumoasa tragediană d-ra Thea şi miraculoasa momiţă Jack. — La fine cel mai recent jurnal din actualitate.

Grădina TANASACHE — Astăzi are loc prima reprezentaţie a frumoasei operete „JACK MINCINOSUL". Aceasta e una din piesele cele mai frumoase din actuala stagiune.

Rolurile principale sunt ţinute de: D-na Sara Kaner, D-na şi Dl Bergher, Dl. Ch. M. Segalescu etc.

Sala Cinema SIDOLI.— Trupa de operete „Trianon" Direcţia I. Blum.— Astăzi Vineri 29 August se va reprezenta frumoasa revista care a obţinut mare succese la Bucureşti, „Ţara lui Hubsch" de I. G. Aslan.

Teatrul Naţional.— **Se aduce la cunoştinţă personalului artistic al Teatrului Naţional din Iaşi că în vederea deschiderei stagiunei curente, repetiţiile vor începe la *1 Septembrie* st. n a. c.**

Toţi artiştii Teatrului Naţional sunt obligaţi a fi prezenţi la acea dată ora 10 dim., în sala de repetiţii, unde va avea loc solemnitatea religioasă de deschiderea anului Teatral. Absenţele de la această solemnitate, se vor considera ca o lipsă de la repetiţie şi se vor pedepsi conform legei.

Afişe speciale vor anunţa ordinea şi data repetiţiilor.

Direcţiunea Teatrului

Mare transport de ghete **de box chevreaux şi lac pentru barbaţi şi dame, au sosit direct din America la Magazinul EMANOIL MARCOVICI Str. Ştefan cel Mare 54 (vis-a-vis de Banca Naţională).**

De vânzare casele din Str. Nicolina (localul Comisiei II) compuse din 6 odăi. A se adresa proprietarului Iaşi Str. Spancioc 14.

GRADINA TANASACHE
TRUPA ISRAELITA DE OPERETE **„LEOPOLD KANER"**
Astăzi **Vineri 29 August** se va ujca pentru prima oară în Iaşi, cea mai frumoasă operetă
JAK MINCINOSUL
In rolurile principale: **D-na SARAH KANER D-na şi Dl Bergher, Dl Segalescu** etc. etc.
Mâine Sâmbătă Matineu: 2 KUNE LEMELS operetă în 4 acte.

Stiri Telegrafice

Somaţiune către Turcia

— Vilson în apărarea armenilor —

LYON.— Comisarul politic al Statelor-Unite dela Constantinopole a remis guvernului turc o telegramă a preşedintelui Wilson, prin care aceasta somează Turcia să contenească masacrile contra armenilor. In caz contrar preşedintele spune că va anula 2 din cele 14 puncte cari se raportă la menţinerea suveranităţei otomane în regiunile cu adevărat turceşti.

Pacea cu Austria

LYON.—Miercuri Consiliul suprem s'a întrunit sub preşedinţia d-lui Clemenceau ocupîndu-se cu examinarea tratatului cu Austria, în special cu studierea nouilor clauzelor economice.

Aliaţii se amestecă în Rusia

— El au ocupat oraşele Nicolaeff şi Kerson — Retragerea trupelor roşii. —

LYON.—După cum spune „Muencheuer Neuester Nachrichten", trupele aliate au ocupat Nicolaeff şi Kerson.

Trupele roşii s'au retras dincolo de cursul lui Bug.

Ocuparea Sileziei

LION.—S'a discutat în Consiliul suprem ocuparea Sileziei de sus de către trupele aliate.

Intre Poloni şi Petliurişti

— O înţelegere pacinică —

PARIS— O delegaţie a generalului Petliura a sosit la Varşovia pentru a trata pacea cu guvernul polonez. Acesta a propus un acord, care a fost primit de trimişii generalului.

Noul guvern dela Budapesta

— Cine-l va compune —

LION.— După unele ştiri primite, se pare că noul cabinet ungar va fi pus sub preşedinţia actualului ministru de comerţ Franz Heinrich. Ca ministru de externe se crede că va veni socialistul Garamy şi Ernest la sănătatea publică.

Colaborarea cu Crenitini socialişti este probabilă.

Demobilizarea în Bohemia

PRAGA.— S'a ordonat demobilizarea claselor 1913 şi a claselor mai vechi, cari sunt în serviciu de 5 ani. Prizonierii sosiţi din Italia vor fi de asemenea demobilizaţi.

Odesa ocupată

PARIS. — Detaşamente din armata Denickin ajutate de populaţie sub apărarea tunurilor de pe vase de răsboi, au ocupat Odessa.

Mathilde Steckelmann
Iacob Moscovici
LOGODIŢI
Iaşi August 1919
In locul ori cărei alte înştiinţări

Scrobeală albă «Ancora» prima calitate pentru rufe expediază prompt convenabil «Depozitul de Scrobeală Pasagiul Macc» 2,

Direcţiunea Institutului de Domnişoare
al societăţii ortodoxe (fost Humpel) str. Carp 2 face cunoscut că a început înscrierile pentru viitorul an şcolar.
Institutul cuprinde: curs primar, curs liceal după programa statului—curs modificat şi studii facultative: piano, vioară, pictură, dans.
Cursurile vor începe în ziua de 15 Septembrie
Pentru orice informaţiuni a se adresa la cancelaria şcolii între orele 9—11 a. m.

INSTIINŢARE Şcoala „Reuniune" Femeilor Israelite are onoarea a înştiinţa Onor. Public că înscrierile au început în localul din str. Lozonski 19 între orele 9—12 şi 2—5 DIRECŢIUNEA

De Vânzare imobilul din Iaşi, strada Muzeloor 18, cu 14 INCAPERI toate instalaţiile moderne, o vastă curte. Situaţia pitorească. IN CENTRUL ORAŞULUI PREŢUL FOARTE CONVENABIL.
A se adresa la proprietară, d-na Adela Ghiulea, str. Cuza-Vodă 40, Iaşi. Intermediari admişi

AVIS.—Se caută următoarele numere din ziarul „Opinia" şi se plăteşte **un leu** de fiecare „număr: 2905, 2949, 2961, 2991, 3009, 3029, 3057, 3283, 2294, 3304, 3318, 3329, 3409, 3495, 3508 şi 3601. A se adresa la tipografia H. Goldner str. Gh. Mărzescu 17.

Articole medicinale
Droguri, pansamente, amidon, cauciucării, etc., vinde convenabil.
IMPORT, EXPORT INDUSTRIE COMERŢ, PASAGIUL MACA 2 Bucureşti

ANUL XV-lea No. 3711

25 BANI NUMARUL

Duminică 31 AUGUST 1919

ABONAMENTE:
UN AN . . . . 80 LEI
ŞASE LUNI . . . 40 „
TREI LUNI . . . 20 „
: : : : ADMINISTRAŢIA : : : :
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 23.
— TELEFON No. 200 —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la
AGENŢIA DE PUBLICITATE
I. BRÂNISTEANU
— Str. Gh. Mârzescu 23 —
Reprezentară exclusivă a publicităţii.
Un număr vechiu 1 leu

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Rusia cea învinsă

Către 1914 evoluţia politică a statului rusesc devenise aproape normală Chestiunea agrară pe care se baza toată revoluţia şi toată teroarea neagră, a fost canalizată într'o albie a proprietăţii mici individuale Avântul general politic şi economic a dus imperiul la un regim de libertate cu nuanţa nihilistă şi anarhistă, comunicată vieţii de toată literatura liberatoare a secolului 19-lea.

Autonomiile provinciale (zemstve) şi cele urbane (dume orăşeneşti) în desvoltarea lor din anii 1905-1915 au coincis cu americanizarea oraşelor mari şi a ramurilor de producţie industrială şi agricolă. Incât Rusia intrase în războiul fatal din 1914 cu un capital social-economic pe baza căruia şi-a putut permite luxul de a'şi scutura „copleşirea" vieţii de germani. Dispoziţia generală s'a arătat în 1914—915 ca o năzuinţă spre victorie şi spre occidentalism.

Loviturile primite de la colosul german au schimbat această dispoziţie, înlocuind o prin tendinţe vădite spre revoluţie şi chiar spre înfrângere, ca singura scăpare de mizeriile războiului. Toate măsurile de restrîngere întrebuinţate de ţarismul în decădere, nu au contribuit decât la accentuarea forţelor centrifugale.

Revoluţia s'a produs. Dispoziţia amatoare de înfrîngere s'a schimbat imediat cu una de pace. Revoluţiei politice i-a trebuit cu orice preţ pacea pentru a putea trece la o revoluţie socială. Astfel că exploatînd năzuinţa spre pace a întregului popor, o mână de oameni cum erau bolşevicii lui Lenin-Troţki au pus mina pe armată şi pe Rusia.

Precum sub ţari cetăţenii Rusiei erau monarhişti oficiali, tot aşa sub un regim bolşevist ei deveneau în mod oficial bolşevici, deşi elementele cari au intrat în formaţiunea social-politică a lui Lenin nu au fost nici socialiste, nici extremiste Amplitudinea tendinţei spre pace şi revoluţie socială a fost atît de mare încît oamenii şi profeţii păcei, plus ai revoluţiei sociale, uşor şi-au întins autoritatea în spaţiu şi timp.

In Octombrie a. c. vom număra doi ani dela lovitura de stat care transformase Rusia într'un stat bolşevist. Or, astăzi sunt mai multe semne că cauzele iniţiale cari determinaseră regimul leninist, adică tendinţa păcei şi revoluţiei sociale, încetează să mai aibă efect.

Pretutindeni în Rusia şi în teritoriile deslipite se observă acelaş proces: o parte de intelectuali şi masele mari ale poporului tind spre ordine şi legalitate, spre o Rusie unitară cu toate bunătăţile ei din trecut, însă reformată adânc pe bazele acelei libertăţi anarho-nihiliste, cari se contopea atât de bine înainte de 1914 cu autonomiile locale, cu proprietatea individuală agrară şi cu americanizarea generală economică.

Sub navala tocmai a acestor tendinţe, populaţia Ukrainei, Donului şi Rusiei centrale, se răscoală astăzi contra statului forţator bolşevist şi dă tot concursul lui Denikin. Gubernii le: Taurida, Ecaterinoslav, Poltava, Voronef şi părţi din gubernii le: Kursk, Saratov, Tambov, Astrahan şi Kerson sunt ocupate de armatele voluntare ruseşti.

Nu este o reacţiune în sensul restaurării regimului de dinaintea lui 1917, ci este o reîntoarcere la succesorul firesc al ţarismului, la constituţionalismul democratic.

Era şi natural ca după doi trei ani de rătăcire prin extremităţi, să se ajungă la punctul de plecare: la ordinea de stat preconizată de toată Rusia opoziţionistă, Rusia Dumei de stat şi cea a zemstvelor şi oraşelor, cari răsare ca singura succesoare şi moştenitoare a regimului ţarilor de 300 de ani.

E neîndoios lucru, că odata Denikin, Polonejii şi Iudenici ajunşi la 500 km. de Moscova, într'un semicerc de sud-vest, o altă Rusie răsare, înlocuind Rusia sovietelor.

Alexis Nour

Câteva note

Fericiţi oameni brutarii, dacă, pe aceste cumplite vremuri de scumpete, ei îşi pot aranja astfel socoteala, încât cu un câştig numai de 50,000 lei, îşi pot ţine şi automobil.

Nu i aşa, domnule Forşt ?.

*

Un cunoscut morar a adresat primarului o scrisoare deschisă.

Cât despre cele închise, pe care le primeşte d. Crupensky, cenzura nu ne dă voie să vorbim.

*

Se amână din nou, pentru câtva vreme semnarea păcei cu Austria.

Se putea altfel, când sunt atâtea moaşe ?.

*

Un cetitor ne scrie că explicaţia data de domnişoara de la telefon, înregistrată la această rubrică, este din nenorocire neadevărată.

De fapt domnişoara se lăuda că aparatul de sale n'are meteahnă, căci adevărul adevărat este că cele mai multe din aparatele cu cari lucrează domnişoarele de la telefon sunt stricate.

Blanzy

INSEMNARI

„Dreptate şi Libertate"

Oficiosul „Viitorul", comemorând într'un articol intrarea noastră în război, termină:

„Ideia aruncată în lume de declaraţia (de război) a României de la 14 August 1916 a triumfat, fiind-că era întemeiată pe principiile pe care se reazimă ÎNSĂŞI civilizaţia omenească: dreptate şi libertate".

De bună seamă că aceste două principii sunt scumpe lumei întregi şi tot omul caută într'însele răscumpărarea atâtor rune şi dureri. Şi iarăşi este neîndoelnic că risipa sângelui omenesc a fost în mare măsură prea multă şi prea fără răsplată, pentru că îmbrăţişarea intereselor de stat şi complexitatea problemelor ivite pe urma măcelului şi-au menţinut caracterul nemilos al interesului financiar şi al exploatărei masselor.

Victoria desăvârşită a imperialismului lumei anti-germane recunoaşte în teorie dar lasă în umbră, pe terenul practic, principiile dreptăţii şi libertăţii, fără osebire, atât în administraţia internă, cât şi în raporturile internaţionale.

Dar chestiunea aceasta atât de dezbătută nu mă opreşte acum locului, intenţia mea fiind a spune un cuvânt asupra spiritului public din România.

Dacă noi am intrat în război — după cum afirmă „Viitorul"—în numele principiilor de dreptate şi libertate, ar fi trebuit acum să culegem, în bucuria izbândei, roadele acestor nobile năzuinţe. Ar fi trebuit de bună seamă, dar noi suntem înfiorători de mizerabili.

In vremea jafurilor legendare, în zilele când cugetarea liberă este o crimă, sub imperiul cenzurei şi stărei de asediu, în guvernarea fără parlament şi prin bunul plac al ucazelor, în timpul când sancţiuni pentru jefuitorii „cei mari" nu există, iar poporul se specializează în a cutreera militarizat străinătatea, în aceste vremuri nu ne poate fi îngăduit a ne prevala de principiile dreptăţii şi libertăţii.

O sumă de boeri înrăutăţiţi în nedreptatea socială îmi contestă punctul de vedere, măsurându-mă cu ochi intoleranţi şi răzbunători. Nici ei, totuşi, nu mai invocă fără o vădită jenă şi fără a roşi, aceste mari principii pe care România nu le mai trăeşte şi pare că nu le mai înţelege.

Şi atunci rău face „Viitorul" că deschide răul adânci, mintind de dragul stilului, şi făcând pe norod să regrete că a suferit şi s'a jertfit pentru a-şi nimici propriul drept al suveranităţii politice şi al comunei armonii sociale.

Renovatus

Trupele roşii batute

— Joncţiunea polono-romtnă —

LION.— Ziarul Petit Parisien *află despre noui succese pe Dniester în contra armatelor roşii. Un număr de 20 regimente albe ale bolşevicilor au fost împresurate.*

Se anunţă legătura între armatele polone şi cele româneşti.

VIATA POLITICA

Contra cenzurei şi stărei de asediu

— Amânări la infinit —

— Un răspuns se impune —

Partidul socialist din capitală a pornit o campanie de întruniri publice în contra cenzurei şi stărei de asediu.

Faptul invederează odată mai mult idealismul acestui tânăr, — în ultimul timp viguros— partid şi cât de puţin cunoaşte el realitatea lucrurilor.

*

Intr'adevăr, să porneşti o campanie în potriva unui lucru care va dăinui de acum încolo, cât va dăinui şi ţara românească, este, iartămi-se expresia, o naivitate.

Să dispară cenzura şi starea de asediu din România?, Imposibil.

*

Cu sufletele de sclavi ale celor diriguiţi şi cu sufletele de satrapi a orcărui, care îmbracă un caracter de autoritate, este imposibil să mai revedem vremurile de libertate cucerite de generaţiile revoluţionare din trecut.

Căci în esenţă, pe aceste lucruri se bizuie măsurile excepţionale de la noi care au fost aplicate ca nicăierea.

Poporul nu este conştient de drepturile lui, iar cei puşi a diriguí nu au educaţia respectului legilor şi nici iubirea libertăţei cu adevărat.

In ţara abuzului, odată aplicate măsurile excepţionale, nu mai este speranţă să fie ridicate, căci satrapismul este de fapt caracteristica noastră.

Amânări la infinit!

— Nici nu se mai ştie când se va semna —

Se pare că vom avea o nouă amânare în ce priveşte semnarea păcei cu Austria—aceasta, bine înţeles, dacă cum-va în fapt nu este o încurcătură de date, intru-cât, pe când presa noastră vorbea de 30 August data semnărei, cea străină vorbeşte de 2 Septembrie.

Or-cum, o întârziere de câte-va zile nu schimbă situaţia—de cît doar că viaţa guvernului Brăteanu mai este prelungită cu tot atâtea zile.

Şi pe când la noi este ceartă—recordul atacurilor îl ţine «Viitorul», semn neîndoios că este pe cale de a trece în opoziţie—în politica internaţională se petrec fapte extrem de importante. Ratificarea păcei în Statele-Unite este ameninţată; neînţelegerea dintre Franţa şi Anglia este atît de mare pe chestia Siriei, incât este vorba ca Conferinţa să ia vacanţă până la sfârşitul lui Octombrie—data până la care se speră ca un acord se va putea stabili; iar în privinţa problemei ocupaţiei Ungariei, Statele-Unite cer represalii în potriva noastră.

In asemenea condiţiuni, de ce ne-am mira de amânările la infinit. Cel mult, ar trebui să ne mirăm că nici macar în astfel de împrejurări, oamenii noştri politici nu ştiu să fie la înălţimea vremurilor.

Un răspuns se impune!

—In chestia scrisorei Grinspan—

Este evident că d. Crupensky nu poate trece cu vederea propunerea, făcută în public, de morarul Grinspan. Şi iarăşi este evident, că acum mai ales, când nu se poate contesta că agricultorii au început să vândă sub 10000 lei vagonul, problema pâinei va trebui din nou cercetată şi soluţionată.

Este o chestie şi de echitate socială şi de adâncă moralitate. Nu este posibil ca să se permită specula asupra acestui aliment—acum când graţie pronieiceşti avem o admirabilă recoltă—cu atât mai mult cu cât sare în ochii tuturor specula nerusinată ce o fac morarii şi brutarii.

Trebuie pus capăt acestor spoliaţiuni, de pe urma cărora vedem tolăniţi în echipagii şi automobile cele mai antipatice şi morb de excrescenţe sociale.

Şi va fi ast-fel, ori-cât trufia inconştientă a unor speculanţi neomenoşi crede în eficacitatea mijloacelor lor dolose de persuasiune.

INFORMATIUNI

D. Alexandru Constantinescu ministrul industriei, celebru prin atâtea şi acuma în urmă prin şi mai celebrul decret-lege în chestia fabricei de pâine, pregăteşte o nouă lovitură poporului.

In scop de a favoriza Bacăul — centrul său politic— d. Constantinescu prolectează să înfiinţeze prin decret-lege o nouă cameră de comerţ, cu sediul în acel oraş.

Pentru a justifica măsura, d-sa propune să se sustragă judeţele Neamtz şi Roman de la circumscripţia Iaşi.

Ast-fel dar capitala Moldovei va fi pusă din acest punct de vedere, în condiţiuni de inferioritate până şi faţă de Bacăul d-lui Alecu Constantinescu.

Nimic surprinzător

După toate probabilităţile, în locul devenit vacant la Curtea de Apel din Iaşi prin ieşirea la pensie a d-lui D. Grigorovici, va fi numit sau d. Kessim sau d. Nicu Gane, procuror de Curte.

In locul vacant de procuror de curte va fi numit d. Solomon, preşedintele tribunalului secţia III-a.

Ziarul „Adevărul" vorbind despre incordarea raporturilor noastre cu Aliaţii şi pripita reîntoarcere a d-lui de Saint-Aulaire, scrie între altele:

„Din altă sursă aflăm că abia sosit ministrul Franţei a cerut regelui o audienţă.

D. de Saint Aulaire a venit la Bucureşti cu o misiune specială din partea d-lui Clemenceau. D-sa ar avea să comunice celor în drept că guvernul francez şi aliaţii ar dori ca România să le evite incidente penibile printr'o politică de rezistenţă care n'ar putea modifica hotărârile lor şi n'ar putea duce la nici un rezultat altul de cât doar la o încordare a relaţiunilor pe cari Franţa şi aliaţii le doresc cât mai amicale.

In urma măsurilor luate de d. Scutaru, directorul regional, toate maşinile de linie largă au fost reparate.

Aprovizionarea cu combustibil se face în condiţiuni foarte bune, iar în mod grabnic se înlocuesc vechile terasamente.

Toate aceste dau speranţe în apropiata introducere de mari îmbunătăţiri în mersul trenurilor ce deservesc Basarabia.

Incă un fapt din vremurile de specula:

D-l M. Gănescu, secretarul federaţiunei chelnerilor anunţă că la restaurantele Modern, Europa, Continental, Ştefănescu, etc., chelnerii cîte 10 la număr, au cîştigat 30-40 mii lei pe lună bacşişuri. Aceasta înseamnă că fiecare restaurant în parte a încasat lunar 300 400 mii lei.

Păsuiala la sate.—Un sistem nenorocit practicat la ţară şi care e foarte dăunător pentru veniturile statului, este păsuiala ce se face de către administraţiile comunale săteşti intre palmaşi şi locuitorii cu vite.

Astfel, în comuna Cucuteni, 51 locuitori sunt trecuţi ca palmaşi cu prestaţia de 25 lei, deşi în realitate au cîte doi boi şi ar trebui să plătească 50 lei. Alţi 19 nu sunt trecuţi de loc. Iar un agricultor mai mare, deşi avînd numeroase vite, este trecut numai cu o pereche de boi.

Pe de altă parte am dori să ştim dacă numita administraţie a avut autorizaţie să vîndă 90 dosare din arhiva comunei şi o parte din colecţia „Monitorului Oficial" ca maculatură la comercianţii din împrejurimi pentru a'şi invăli măsline şi brînza.

Ştie d. prefect despre acestea? A luat vre-o măsură?

Inaintea trib. Chişinău, s. II, Dos. 193|1919 se află pendinte un proces cu un substrat în privinţa căruia nu insistăm, şi care îl priveşte pe d. Pantelimon Halipa.

Să sperăm că pricina pentru care a fost sesizat Tribunalul din Chişinău, va fi soluţionată fără să mai aibă loc desbateri judiciare inaintea acelui tribunal.

Talentatul şi mult apreciatul nostru colaborator, d. Octav Botez, s'a logodit cu d-ra Silvia Juvara din Brăila

Toate urările de fericire, pe cari le socotim pe deplin meritate de firea cinstit idealistă şi frumos înzestrată a excelentului nostru colaborator.

Granitul comandat de comună pentru pavarea stradelor va începe a fi transportat în localitate cu incepere de la 15 Septembrie.

La comisia cîr. 5-a, s'a arestat fata Dochiţa Constantin Coman, care a săvârşit mai multe furturi, cu o îndrăzneală uimitoare.

Transporturi Maritime şi Terestre

Serviciul prin trenuri speciale, sub paza militară din Franţa la: Bucureşti în Moldova, Transilvania, Bucovina, Basarabia şi Banat.

Se ridică mărfurile din orice oraş din Franţa. Reexpediţiuni din Bucureşti pentru întreaga ţară şi provinciile alipite.

M. de Brousse-Paris

Singura Casă Franceză având sucursale la BUCUREŞTI, Strada Bursei No. 2. — (Palatul Societăţei de Asigurare GENERALA).

Cereţi imediat! Văpsele de văpsit singur roţii, bluze hane etc.
Procedeu simplu şi rapid. Fie care plic are şi instrucţia necesară.
Depozit la: ROMANIA-MUZICALA Iaşi Str Lăpuşneanu 24.
De vânzare o maşină „YOST" in perfectă stare precum şi nu foarte bun piano concert.

10 Forje noi de câmp
(FELDSCHMIEDE)
de vînzare la Atelierul I. MAREK Iaşi str. Socola 155.

Direcţiunea Institutului de Domnişoare
al societăţii ortodoxe (fost Humpel) str. Carp 2 face cunoscut că a început înscrierile pentru viitorul an şcolar.
Institutul cuprinde: curs primar, curs liceal după programa statului—curs modificat şi studii facultative: piano, vioară, pictură, dans.
Cursurile vor începe în ziua de 15 Septembrie
Pentru orice informaţiuni a se adresa la cancelaria şcolii între orele 9—11 a. m.

Institutul de fete
„CHAMPALBERT HEROVANU"
STR. BARBOI 19
Curs primar şi secundar după programa statului. Curs modificat.
Inscrierile încep la 15 Aug. st. n. cursurile la 8 Sep. st. n. *Direcţia*

Institutul Eugenia Harnage
Cuza-Vodă 16
Curs liceal şi primar, programa Statului, Curs facultativ cu limbi moderne (franceza, engleza piano, pictură croitoria şi broderia artistică.
Funcţionează şi o grădină de copii.
Instrucţie şi educaţie îngrijită
Inscrierile au început.

Scrobeală albă «Ancora» prima calitate pentru rufe expediază prompt convenabil «Depozitul de Scrobeală Pasagiul Maca» 2,

Se vinde Cu 22 Lei suta Kg. LEMNE tăiate fag, carpen, stejar, la Depositul TH. NEGRUZZI et Co. Iaşi Str. Arcu No. 7 Cântărire precisă şi automatică.
Livrare promptă

INSTIINŢARE Şcoala „Reuniunea Femeilor Israelite are onoarea a luştinţa Onor. Public că inscrierile au început în localul din str. Lozonski 10 între orele 9—12 şi 2—5 DIRECŢIUNEA

Vase de bucătărie
AU SOSIT la noul magazin de sticlărie şi porţelanuri din Iaşi PIAŢA UNIREI (Casele Braunstein colţ str. Saulescu.—*Preţuri reduse!*

Automobil „Wären"
40 H.P. turism în perfectă stare. Informaţiuni la D-l Gustav Cornelson Str. Căpitan Păun 14 (ilumină electrică).

De Vânzare imobilul din Iaşi, strada Muzeelor 18, cu 14 INCAPERI toate instalaţiile moderne, o vastă curte. Situaţia pitorească, IN CENTRUL ORAŞULUI PREŢUL FOARTE CONVENABIL.
A se adresa la proprietară, d-na Adela Ghiulea, str. Cuza-Vodă 40, Iaşi. Intermediari admişi

De vânzare casele din Str. Nicolina (localul Comisiei II) compuse din 6 odăi. A se adresa proprietarului Iaşi Str. Spancioc 14.

D-na Ecaterina Bucşinschi
proprietară din Tg. Frumos Str. Vultor 14, fac cunoscut că având un atelier pentru fabricat mezeluri cu tot confortul necesar acestei branşe având şi odăi de locuit, ogradă, pivniţă etc. şi, vrând ale închiria sau vinde, doritori se pot adresa în orice în orice timp direct la adresa de mai sus, fără intermediari, spre a vedea atelierul arătând şi condiţiunile lor.

Convocare,

Domnii membri ai Societăţei Viticole din Iaşi, sunt rugaţi a se întruni în adunare generală extraordinară, în localul Societăţei din Iaşi str. Ştefan cel Mare No. 38, Duminică 31 August 1919 ora 3 p m. spre a discuta măsurile ce trebuiesc luate în vederea vînzărei vinului, precum şi alte chestiuni importante.

p Preşedinte, G. V. SION

p. Secretar,
GH. C. ANDREESCU

Mare atac contra bolşevicilor

—Cooperarea anglo-franceză cu Denikin şi Petliura. — Troţki comandă operaţiunile.—

Corespondenţele telegrafice primite de „Sfatul Ţării" continuă a înregistra succesele armatelor naţionale ukrainiene, cari sunt confirmate şi de bolşevici.

In adevăr, comunicatul bolşevic din 25 August spune:

„In direcţia Jitomir am reocupat Jitomirul. In raionul Fastov trupele petliuriste au ocupat staţia şi localitatea Fastov, precum şi Bielaia Tercow.

„In raionul Niprului, pe malul drept, trupele lui Denikin au ocupat Camew. Trupele noastre de pe malul stâng al Niprului, sub presiunea inamicului s'au retras în raionul Borispol, Borisovca.

„Escadra engleză formată din 30 vase de război, după două zile de bombardament, a debarcat trupe, ocupând Odessa".

O altă comunicare bolşevică anunţă că la Odessa au debarcat şi 2000 francezi.

Din cauza situaţiei creiate, bolşevicii părăsesc frontul Nistrului retrăgându-se pe linia Razdelnaia şi distrugând arhivele.

*

După o telegramă din Moghilău, bolşevicii concentrează mari forţe pe cari le îndreaptă spre Bahmaci, Kursk Ostrogoisk şi Kiew, puncte de concentrare, de unde vor porni atacul.

Operaţiunile sunt conduse personal de Troţky, după cum afirmă ziarele bolşevice.

※ *O lovitură Iaşului.*— In altă parte vorbim despre lovitura ce se dă Iaşului prin diminuarea camerei noastre de comerţ. In legătură cu aceasta primim spre publicare următoarele:

Ziarele de Bucureşti, anunţând că guvernul intenţionează ca prin un decret-lege să înfiinţeze o nouă circumscripţie de Cameră de Comerţ din Judeţele Bacău, Roman şi Neamţ şi cum prin aceasta se aduce o nouă jignire Iaşului, prin aceea că se ia din cele patru judeţe, cari formau circumscripţia Camerei de Comerţ Iaşi, diminuează astfel importanţa economică a Iaşului.

Camera de Comerţ şi Industrie Iaşi, cea intâi lezată în interesele ei, a adresat două telegrame de protestare Ministrului de Industrie şi Comerţ şi D-lui Gh. G. Mârzescu Ministru de Interne, spre a nu se înfăptui acest act.

Iată şi telegrama adresată:

„Luând cunoştinţă din ziare că Guvernul intenţionează ca, prin un decret lege, să înfăptuiască o nouă circumscripţie de Cameră de Comerţ cu sediul în Bacău, sacrificând Iaşul în sensul că i-se răpeşte Judeţele Roman şi Neamţ;

Dacă cele relatate de ziare sunt adevărate Camera de Comerţ Iaşi, protestează contra violărei art. 19 din Lege, pentru că n'a fost consultată în această privinţă şi că prin acest act de desmembrare se aduce o diminuare importanţei economice a Iaşului tuturor sacrificiilor".

※ La universitatea populară de pe lângă Sindicatul naţional (galben) vorbeşte mâine Duminică, ora 5 p. m, d. O. Tafrali, cînd profesorul de arheologie va trata despre calea pe care trebue s'o urmeze mişcările muncitoreşti.

※ D. Eugen Stoica revizor şcolar al judeţului Iaşi a facut o anchetă învăţătorului din comuna Cărniceni, Andrescu. Anchata a dovedit că învăţătorul Andrescu a speculat o jumătate de vagon de făină orz şi zahărul şi sarea, acordate pentru a fi împărţite populaţiei prin cooperativa satului. Andreescu a vândut făina, la Iaşi, pe loc, fără a o mai transporta la Cărniceni.

O nouă anchetă în acelaş sens va fi făcută învăţătorului Popescu din Tomesti şi altora.

※ **PREŢURILE LA VASLUI.**— Iată câteva din preţurile maximale fixate de autorităţile din Vaslui pentru vânzarea en detail:

caş 7 lei kgr. brânză la putină 8 lei kgr. Brânză de vaci 2,50, smântână 3, unt 4,50 kgr

Carne 5 lei, muşchi 7, mărunţae 2 lei kgr.

Cartofi 50 bani, ciapă 50 bani, patlagele roşii 50 bani kgr. patlagele vinete 40 bani bucata.

De notat că aceste preţuri se respectă cu stricteţă, iar organele de control îşi fac datoria.

Se poate deci trăi mai eftin când administraţia îşi face datoria.

※ D. C. Panu, sub-comisar la comuna circ I a după minunţioase cercetări, a descoperit pe autorii furtului, comis zilele trecute, la d. Badros din strada Zugravilor. Furtul a fost comis de femeea Floarea Juganaru, în complicitate cu Ion Costafăniu S'a mai dovedit, că sunt autori a mai multor furturi.

Ei au fost înaintaţi parchetului.

※ Delegaţia preoţilor ieşeni pleacă Luni seara la Bucureşti, pentru a înmâna miniştrilor Mârzescu şi Anghelescu memoriul în chestia înfiinţărei unei Facultăţi de teologie, pe lângă Universitatea din Iaşi.

※ Procesul Moşinschi se va judeca de Curtea Marţială la 15 Septembrie.

※ Poliţia a făcut astă noapte o descindere în strada Nicoriţa şi a dat peste un numeros grup de adventişti, cari în această ascunzătoare îşi pregăteau propaganda lor.

Toţi afiliaţii vor fi daţi judecăţii.

※ Administraţia comunală face cunoscut că cererile pentru cumpărare de terenuri, au a fi rezolvite de viitorul Consiliu comunal, de care ce comisia interimară nu are cădere de a face atari operaţiuni.

■ Aflăm cu multă părere de rău despre încetarea din viaţă a lui George Cazaban, arhitect al ministerului de lucrări publice.

Excelent om şi profesionist, Cazaban era originar din Iaşi unde are întinse legături de familie.

Transmitem îndureratei familii expresiunea sincerilor noastre condoleanţe.

※ Şcoala secundară „Oltea Doamna" mutându-se din nou în vechiul său local din Str. Muzeior 6, anunţă că toate înscrierile pentru şcoală şi examene particulare se fac acolo dela 1 până la 14 Sept. în toate zilele de lucru, orele 9—12 dimineaţa.

Se primesc şi inscrieri prin corespondenţă dar cu acte complecte. Examenele particulare urmează a fi între 1—15 Sept., examene de admitere pentru cl. I-a la 16 şi inceperea şcolii la 25 Septembrie.

※ In urma îmbunătăţirilor aduse trenul Iaşi-Chişinău, cu incepere de mîine, va parcurge distanţa în 4 ore şi jumătate

※ Revizoratul şcolar din Iaşi va înfiinţa noui grădini de copii în următoarele comune din judeţ: Andreeşeni, Belceşti, Bivolari, Ciurea. Coarnele lepei, Comarna, Cucuteni, Horbeşti, Prisacani, Şipote, Ţiganaşi, Voineşti, Fântânele, Cioca a, Focuri şi Mogoşeşti.

Posturile vor fi ocupate numai de conducătoare titulare.

※ La spitalul Sf. Spiridon a fost internat d. C. Jalbă administratoru moşiei Poiana Carnului, împuşcat la un picior de către un sătean, în urma unei certe.

※ Eri automobilul 1528, mergînd cu viteză mare în strada Elena Doamna, a dat peste grilajul şcoalei Adamachi, pe care la sfărâmat.

Din fericire nu este de inregistrat nici un accident de persoane

※ Ministerul de interne a aprobat epitropiei Sf. Spiridon deschiderea unui credit extraordinar de 86000 lei, pentru plata indemnizaţiilor de chirie funcţionarilor Casei pe 1919—1920.

※ In comisiunea pentru verificarea automobilelor şi eliberare de permise de circulaţie, pe lîngă d-nii Stuber, inspector de poliţie şi inginer Savul, a mai fost numit d. Anton Constantin, şeful garajului de automobile a ministerului de interne.

※ Epitropia Generală a Casei spitalelor şi ospiciilor Sft. Spiridon Iaşi face cunoscut că în localul Colegiului medical din spitalul central Iaşi, se va ţine în ziua de 2 Octombrie stil nou 1919, concurs pentru ocuparea definitivă a 16 posturi de interni de la spitalele Casei conform regulamentului şi prevederilor budgetare.

Concursul se va ţine în camera Colegiului medical conform regulamentului de concursuri în vigoare.

Domnii Studenţi în medicină cari doresc a concura pentru aceste posturi sunt invitaţi a se adresa Epitropiei Generale cu cel puţin zece zile libere' înainte de ţinerea concursului, cu cererri inscrise, care vor fi insoţite de toate actele prevăzute în regulamentul de concursuri publicat în Monitorul Oficial No. 286 din 27 Ianuarie 1912.

SPECTACOLE

※ La Cinema Elisabeta se reprezintă în matineu şi seara—după cererea generală: „O frunză în Vijelie", sentimentală dramă în 5 acte.

In rolul principal apare frumoasa tragediană d-ra Thea şi miraculoasa momiţă Jack. — La fine cel mai recent jurnal din actualitate.

※ Grădina Cinema TRAIAN.— Astăzi şi în zilele următoare:

Nou! Senzaţional! Palpitant: „Cometa Incendiară care distruge întreaga omenire prefăcând'o în cenuşă. Uriaşă montare în 5 mari acte.

Zilnic au loc câte 2 Matineuri cu acest film în Sala Cinema Sidoli la ora 3 şi 5.

※ Grădina TANASACHE — Astăzi seară a 2-a reprezentaţie a frumoasei operete „JACK MINCINOSUL". Aceasta e una din piesele cele mai frumoase din actuala stagiune.

Rolurile principale sunt ţinute de: D-na Sara Kaner, D-na şi Dl. Bergher, Dl. Ch. M. Segalescu etc.

Se caută
O dadacă
Str. Păcurari No. 21 bis

Stiri Telegrafice

Pacea cu Austria

— Se continuă cu examinarea —

LION. — Miercuri consiliul suprem a continuat cu examinarea răspunsului la contra-propunerile austriace, fixând o parte din condiţiunile economice ce vor fi impuse Frontierile austro-ceho, austro-italiene şi austro-sârbe, n'au fost încă hotărate.
Semnarea definitivă a păcei va avea loc peste câte-va zile.

Constituirea cabinetului ungar

— A intrat şi un muncitor —

BUDAPESTA.— Iată numele celor ce au format noul minister:

Ştefan Friedrich, preşedintele Consiliului şi departamentul internelor, Emmerich Ciaky, externele, Julius Rubnner, agricultura, Schnetzer, războiul, Carl Cecki, aprovizionarea, Carl Huszer, instrucţia publică şi cultele, George Baloghi, justiţia, Iacob Bleyer, minorităţile naţionale, Andreas Caillery, salubritatea publică, Daniel Olah, lucrările industriale. Acesta din urmă este un lucrător metalurgist.

Când vor ratifica americanii?

Waschington.—Senatul Hitchcock a declarat că după credinţa sa, pacea va fi ratificată în luna Octombrie.

Americanii în Silezia

LYON.—O brigadă de trupe americane va pleca spre Silezia de sus, în scopul împiedicărei neînţelegerilor polono-germane şi pentru favorizarea plebiscitului.

Succesele Ucrainienilor

LION.—Localităţile Kovno, Dubno şi Jitomir din Volhinia au fost ocupate de armatele ukrainiene.

Executarea tratatului cu Germania

LYON.—La Muenchen a sosit o comisiune de ofiţeri aliaţi cu însărcinarea a fixa cantitatea de arme şi muniţii, ce conform tratatului de pace, se cuvine Germaniei.

Antisemitismul din Germania

— Nici un evreu în minister —

NAUEN, — O delegaţiune de a partidului creştin-social s'a prezentat misiunei aliate, cu rugămintea de a nu ingădui intrarea nici unui evreu in minister.

Căruţ elegant pentru copil caut, Adresa: Sftul Andrei 48.

GRADINA TANASACHE
TRUPA ISRAELITA DE OPERETE „LEOPOLD KANER"
Astăzi Sâmbătă 30 August
MATINEU ora 4 p. m. se va reprezenta
2 Kune-Lemel
operetă în 3 acte de Schor
cu D-l **IOSEF SCHERMAN**
SEARA la ora 9 jum. pentru a 2-a oară frumoasa operetă
Jac Mincinosul
In rolurile principale:
D-na SARAH KANER
D-na şi D-l Bergher, D-l Segalescu etc. etc.

※ Prelungindu-se termenul de îndeplinirea formalităţilor pentru obţinerea cetăţeniei, Uniunea Evreilor Pământeni îndeamnă populaţia evreească să se folosească de aceasta, adresându-se biroului secţiei locale care e deschis în fiecare zi între orele 9—12 a. m şi 3—6 p. m. şi unde se găsesc formularele şi se dau toate explicaţiile necesare—Comitetu „U. E. P" Iaşi.

Gimnaziul „Wachtel"
complect renovat şi mărit, va funcţiona în acest an cu
Curs integral de 5 clase secundare
cursuri facultative de comptabilitate limba engleză. dactilografie şi vioară în afară de materia programei oficiale
Se primesc elevi de orice confesiune
Inscrierile au început şi continuă zilnic între orele 8—12 şi 2—4 în cancelaria şcoalei, strada Sărăriei 147

ŞCOALA PRIMARA
JUNIMEA No. 1"
Str Sărăriei 147
Inscrieri e au început şi continuă zilnic în cancelaria şcoalei între ore e 8—12 şi 2—5
Cursuri la 15 Septembrie
COMITETUL

De inchiriat în strada Anastasie Panu No. 13 un mare magazin clădit acoperit cu tablă.
A se adresa la proprietar în curte.

Comptabil bun cu practică
Domnişoară cunoscând franceză germana eventual şi dactilografia
Om de serviciu, harnic se căută de urgenţă.
Oferte scrise se vor adresa: „Industriile Chimico Farmaceutice" C. Negri 45 Iaşi.